

Maailman— kansalainen

1. numero (1975–76)

3. numero (1977)

2. numero (1976)

4. numero (1978)

Maailmankansalaisen tarkoitus on kannustaa, innoittaa ja palvella ajattelevia ihmisiä heidän pyrkimyksissään löytää yhteyksiä aikamme elämän ja aikamme uskonnollisen julistuksen ja filosofian kanssa.

Maailman— kansalainen

Bahá'í-aikakauslehti – ovh 7,00 mk

Päätoimittaja:
Harri Peltola

Toimituksen osoite:
Laivanvarustajankatu 7 B 16
00140 Helsinki 14
puh. 634 639

Maailmankansalaista julkaisee kolmesti vuodessa Ky Maailmankansalainen, Peltola & Co., jonka osoite on sama kuin yllä. Kaikki kirjeenvaihto tulee osoittaa yllämainittuun osoitteeseen.

Lehdessä esitetyistä mielipiteistä vastaavat kirjoittajat eivätkä ne välttämättä vastaa Suomen Bahá'iden Kansallisen Henkisen Hallintoneuvoston tai lehden toimituksen näkemyksiä. Lehteen tarkoitettujen kirjoitusten on oltava koneella kirjoitettuja, ja niiden mukaan on liitettävä palautuspostimerkit.

Vuositilaus voi alkaa mistä numerosta tahansa, ja se sisältää kolme numeroa.

Vuositilaus: 18 mk

Irtonumero: 7 mk

Painopaikat:

Multiprint, Helsinki (kansi)

Syndicate Press, Helsinki

Bahá'í-keskus, Helsinki (valokuvat)

Copyright © 1975–1987, Ky Maailmankansalainen, Peltola & Co.

Kaikki oikeudet pidätetään.

ISSN 0355-130X

Pääkirjoitus 2017

Asian pohtiminen vuonna 2017 lienee ajankohtaisempaa kuin koskaan. Maailma, jota kansoitamme on liekeissä. Sen haasteet eivät koskaan ole olleet yhtä moninaiset, eivätkä sen tasapaino ja tulevaisuus koskaan yhtä epävakaaalla pohjalla. Uusi aikakausi ihmisen henkisessä sekä eettisessä evoluutiossa tekee väistämättä tuloa, mutta vaatii samalla valtaisaan kärsivällisyyttä.

Vuodet vierivät. Tasan kaksi vuosisataa on nyt kulunut siitä, kun Baha'u'lláh, Jumalan viimeisin sanansaattaja, syntyi keskuuteemme. Hän, joka ensimmäisenä lausui julki vision globaalin sivistyksen muodostamisesta sekä ihmiskunnan kaikenkattavasta ykseydestä.

Yli neljä vuosikymmentä on puolestaan vierinyt siitä, kun nyt lukemasi lehti sai alkunsa isäni Harrin kirjoituspöydän ääressä, 70-luvun henkistyvässä Helsingissä. Itse puolestani synnyin muutamaa vuotta myöhemmin, lehden jo siirryttyä kuolemanjälkeiseen elämäänsä Suomen bahá'í-yhteisön arkistoissa. Syntymääni juhlistavassa kortissa luki: ”Tullut luoksemme uusi maailmankansalainen, Henri Ali Juhana”.

Voiko maailmankansalaiseksi syntyä? Toki vain, ainakin jos vanhemmiltani kysytään. Voin kyllä itsekin tänään, keski-ään kynnyksellä samaistua ajatukseen. Synnyinhän tälle nimenomaiselle planeetalle (vaikka joskus olenkin epäillyt, oliko osoite oikea); tähän maailmaan, jonka vaakalaudalla vaappuvaan kohtaloon vaikuttamme jokainen tavalla tai toisella; jonka karttoihin piirrettyjen rajojen piikkilangat ja muurit ovat osa murenevaa maailmanjärjestystä.

Toisaalta maailmankansalaisuudessa on toki ensisijaisesti kyse näkemyksestä, vakaumuksesta sekä uskosta. Asioista, jotka itselleni ovat osittain välittyneet jo äidinmaidon kautta, mutta jotka kypsällä iällä voi yhtä hyvin jättää sikseen kuin omaksua. Vaikka maailmankansalaisuuden identiteetin omaksuminen ei sinänsä

ehkä vaadi paljota, on meistä jokaiselle olennainen haaste jalostaa tämä ykseyden abstrakti periaate myös käytännön toiminnaksi – päättäväiseksi aktivismiksi ihmiskunnan hyväksi riippumatta siitä, ovatko periaattemme ensisijaisesti henkiset vai humanitääriset.

Oli kyse sitten yhteiskunnassa vallitsevista ennakkoluuloista tai ilmaston globaalista lämpenemisestä, tasa-arvon puutteesta lähiympäristössä tai pakolaisten tulvasta Lähi-idässä, kokee vakauksellinen maailmankansalainen velvollisuudekseen toimia. Bahá'í-uskon sanoma haastaa meidät voimistaen sekä rajoja ylittävään rohkeuteen että esimerkilliseen elämään; suoraselkäiseen solidaarisuuteen globaalín sivistyksen rintamalla. Baha'u'lláhin sanoin: ”Rohkeat teot takaavat tämän asian voiton, ja hurskas luonne vahvistaa sen voimaa”.

Vaikka vastatuulet varsin monella taholla yhä puhaltavatkin niin henkisyydelle, kestäväille kehitykselle kuin ykseyden periaatteillekin, on ohjausta ja inspiraatiota alati tarjolla. Uskon, että niitä löytyy bahá'í-kirjoitusten lisäksi tämän lehden sivuilta tänä päivänä siinä missä menneinäkin vuosina.

Henri Gylander

Sisällys

1 : 1	Tasa-arvon aika – pääkirjoitus Harri Peltola	9
1 : 2	Vuorovaikutus – kirjeitä toimittajalta ja toimittajalle Harri Peltola	12
1 : 3	Bahá'í Kansainvälisen Yhteisön julkilausumia naisten oikeuksista	15
1 : 4	Koulutus ja naisten oikeudet Mildred R. Mottahedeh	21
1 : 5	Kaipaavan rakkauden tuskat – kertomus Ṭáhirihista Marzieh Gail ja Dimitri Marianoff	35
1 : 6	Miksi uusi uskonto William Sears	102
1 : 7	Teistisestä ja materialistisesta maailmankuvasta 'Abdu'l-Bahán kirje tri A. Forelille	120
2 : 1	Välähdyksiä tulevaisuuden maailmasta – pääkirjoitus Harri Peltola	136
2 : 2	Henkinen vallankumous Douglas Martin	138
2 : 3	Bahá'í-uskon liitto-käsite Harri Peltola	156
2 : 4	Yksi Jumala, yksi totuus, yksi kansa – ajatuksia Paavi Johannes xxiii:n Rauhan Ensyklikkasta Ugo Giachery	188

2 : 5	Buddhalaisuus ja bahá'í-usko Daniel Conner	209
2 : 6	ANISA-malli – uusi kasvatustoppi kehittämään ihmisen piileviä kykyjä Daniel C. Jordan & Donald T. Streets	226
2 : 7	Kirje Haagin rauhanjärjestölle 'Abdu'l-Bahá	248
2 : 8	Kuka kukin on	263
3 : 1	Ykseyden piiri – pääkirjoitus Harri Peltola	267
3 : 2	Päätoimittajan kirje lukijalle Harri Peltola	269
3 : 3	Elinympäristö ja ihmisarvot – Bahá'í-näkökanta	271
3 : 4	Talouselämä ja bahá'í-usko Gregory C. Dahl	277
3 : 5	Todellisen minuutesi löytäminen – Kuinka bahá'í-usko vapauttaa ihmisen piileviä voimavaroja Daniel C. Jordan	321
3 : 6	Bahá'í-uskon historiaa Suomessa Toini Saarinen & Habib'u'lláh Zabihian	342
3 : 7	Taikalamppu – Kertomus lapsille A. Q. Faizi	357
3 : 8	Puheita Lontoossa 1912–1913 'Abdu'l-Bahá	370

3 : 9	Kuka kukin on	380
3 : 10	Ystävillemme	383
4 : 1	Tulevaisuuden yhteiskunnan malli – pääkirjoitus Harri Peltola	385
4 : 2	Uuden maailmanjärjestyksen päämäärä Shoghi Effendi	390
4 : 3	Naisten ja miesten tasa-arvo – uusi todellisuus Bahá'í Kansainvälisen Yhteisön julkilausuma	417
4 : 4	Varqa ja Rúhu'lláh – kuolemattomat marttyyrit Kazem Kazemzadeh	423
4 : 5	Bahá'í-lauluja Suomesta	450
4 : 6	Historian lehdiltä Elsa Vento	454
4 : 7	Korkeimman nimen symboli – uuden ajan tunnus A. Q. Faizi	457
4 : 8	Todellinen vapaus – kuuliaisuus ja vapaa tahto uskonnon ja psykologian kannalta Erik Blumenthal	475
4 : 9	Ykseyden katoksen pystyttäminen A. A. Furutan	492
4 : 10	Hindulaisuuden täyttymystä etsimässä S. P. Raman	501
4 : 11	Kuka kukin on	519

Maailman— kansalainen

M-k 1

I. numero (1975-76)

ISSN 0355-130X

1:1 Tasa-arvon aika – pääkirjoitus

Harri Peltola

Kansainvälinen Naisten vuosi 1975 on tätä kirjoiteltaessa päätymäisillään, mutta naisten kamppailu oikeuksiensa puolesta jatkuu. Teemavuosi oli erinomainen tekosyy naisten asian julistamiseksi tiedotusvälineissä, mutta sukupuolten tasa-arvon puuttuminen on todellisuus, joka ei ota huomioon kalenterijaksojen päättymistä.

Pitkässä ja tuskallisessa kehityksessään alkukantaisesta laumasta nykyajan yhteiskunnaksi ihmiskunta on käynyt läpi satoja vaiheita omaksuen ja unohtaen aatteita, rakentaen ja repien järjestelmiä, hyväksyen ja hyläten tapoja. Ajan kuluessa kehittyi myös jäykkiä käsityksiä säädystä, statuksesta ja tärkeydestä perustuen suurelta osin vallan omistukseen. Rotuun, kansallisuuteen, uskontoon ja luokkaan perustuvat ennakkoluulot ovat olleet hallitsevan kansankerroksen keino säilyttää johtoasemansa muihin nähden. Kaikki muut syrjinnän muodot on lisäksi leikannut kahtia yleismaailmallinen nimittäjä, ihmisen sukupuoli.

Tänään vanha maailmanjärjestys on romahtamaisillaan. Tasapainoton aikakautemme on hukkumassa tietojen tulvaan, koska se ei ole löytänyt yleismaailmallista viitekehystä, johon se voisi suhteuttaa ongelmansa. Sorretut taistelevat oikeuksiensa puolesta, riistetyt kalisuttavat kahleitaan, mutta yhteinen päämäärä puuttuu. Haasteemme on hylätä jakautuneisuus ja nurkkakuntainen yhteishenki ja kohdata ihmiskunnan ykseyden väistämätön todellisuus.

Vain ottamalla vastaan tämän haasteen voimme saavuttaa tasapainon uudessa oikeudenmukaisuuden ja rauhan järjestyksessä.

Ihmiskunnan ykseys tarkoittaa, että kaikki ovat Luojan, Tunteettoman Ydinolemuksen, ilmauksia; että jokaisella ihmisellä on henkinen olemus, joka on erojen yläpuolella. Sielu ei ole tumma eikä vaalea, ei rikas eikä köyhä, ei uros, eikä naaras. Siksi ulkonaiset erot eivät ole ihmisarvon mitta, pikemminkin ne ilmentävät elämän loppumatonta monipuolisuutta. Ihmiskunta on yksi, ei samanlaisuudessaan vaan erilaisuudessaan.

Bahá'u'lláh, bahá'í-uskon perustaja ja jumalallinen sanansaattaja meidän aikakaudellemme, antoi jo toistasataa vuotta sitten opetukset, joiden avulla me voimme ihmiskunnan ykseyden keskeisiltä perustalta rakentaa maailman kansainyhteisön. Eräs Hänen keskeisistä opetuksistaan, jo 1800-luvun puolessa välissä, jolloin ensimmäiset suffragetit ilmaantuivat länsimaiden kulttuurikeskuksiin, oli miesten ja naisten tasa-arvo. Kauan ennen ensimmäisiä naisasialiikkeen käytännön saavutuksia 'Abdu'l-Bahá, Bahá'u'lláhin vanhin poika ja Hänen Liittonsa keskus, ilmaisi päämäärän, jota kohti yhteiskunta vastustamattomasti liikkui. Hän lausui:

Sukupuolten älyllisen ja fyysisen epätasa-arvon tärkein syy johtuu perinteestä ja koulutuksesta, jotka menneinä aikoina ovat muokanneet naista heikomman astian ihanteeseen.

Menneisyydessä maailmaa on hallittu väkivallalla ja mies on vallinnut naista sekä ruumiinsa että mielensä voimallisemmilla ja hyökkäävämmillä ominaisuuksilla. Mutta vaa'an asetelma on jo muuttumassa – voima on menettämässä painoaan ja älyllinen valppaus, intuitio ja rakkauden ja palvelemisen henkiset ominaisuudet, joissa nainen on vahva, ovat saavuttamassa valta-aseman. Tämän vuoksi uusi aikakausi on oleva vähemmän maskuliininen ja enemmän feminiinisten ihanteiden kyllästävä – tai, täsmällisemmin sanottuna, se on oleva aikakausi, jossa

kulttuurin maskuliiniset ja feminiiniset elementit ovat paremmin tasapainossa.

Pitkän tähtäimen edellytys miesten ja naisten tasa-arvolle on jokaisen yksilön ainutlaatuisen ihmisarvon tajuaminen ja kaikkien ihmisryhmien tunnustaminen yhden eheän ihmisperheen tasa-arvoisiksi jäseniksi. Koska nykypäivän ongelmat ovat maailmanlaajuisia, emme voi rajoittua niitä ratkoessamme sukupuoleen, rotuun, kansallisuuteen, uskontoon tai yhteiskuntaluokkaan. Meidän on nähtävä ihmiskunta kokonaisvaltaisesti.

Askel tuntemattomaan on aina vaikea, pelottava ja jännittävä. Mutta me emme epäonnistu, jos olemme vakuuttuneet, että yhteinen päämäärämme on ihmiskunnan ykseys – uusi ja välttämätön vaihe ihmiskunnan kehityksessä.

Kouluta mies niin
koulutat yhden ihmisen;
kouluta nainen niin
koulutat kansakunnan.
Afrikkalainen sananlasku

1:2 Vuorovaikutus – kirjeitä toimittajalta ja toimittajalle

Harri Peltola

Maailmankansalainen on bahá'í-aikakauslehti, jonka tarkoitus on mottonsa mukaisesti ”kannustaa, innoittaa ja palvella ajattelevia ihmisiä heidän pyrkimyksissään löytää yhteyksiä aikamme elämän ja aikamme uskonnollisen julistuksen ja filosofian välillä.”

Maailmankansalaisen lähtökohta voidaan lukea jo lehden nimestä: lehden toimitus on vakuuttunut, että ihmiskunnan ongelmia ei voida ratkaista ilman maailmankansalaisuuden tiedostamista, ilman Ihmiskunnan yhdistymistä. Tämä on aihe, jonka ympärille tulevat keskittymään kaikki *Maailmankansalaisen* julkaisemat artikkelit, runot ja kuvat, olivatpa ne bahá'íden tekemiä tai ei, suomenoksia tai alkuperäisiä. Lehden toimituslinjan tarkempi määritelmä lienee silti tarpeellinen.

Tarkoituksemme on luoda keskustelufoorumi sille valtavalle ongelmien määrälle, joka on ratkaistava, jos koskaan aiomme saavuttaa ykseyden ja rauhan maailman. Haluamme ihmiskunnan elimellisen ykseyden pohjalta lähteä tarkastelemaan rodullisten ja kulttuurillisten eroavaisuuksien yhteiskunnallisia seurauksia sekä niiden etnistä perustaa; tulonjaon kysymystä koulutuksen merkitystä kasvatettaessa uutta ihmisrotua, kielitiedettä, psykologiaa ja sosiologiaa johtolankoina ihmisajattelun luonteeseen; historiaa ja

sen vaikutuksia nykyhetkeen uskontotiedettä ja antropologiaa – lyhyesti, koko yhteiskunnallisten ja eettisten ongelmien alaa.

Koska uskomme, että uskonto on ihmisen korkeimpien ihanteiden lähde ja loppujen lopuksi ainoa voima, joka kykenee johtamaan ihmiskunnan rauhaan ja yhteistyöhön, me tulemme tarkastelemaan bahá'í-uskoa eri näkökulmista sekä myös muita uskontoja.

Lehtemme edustaa siten dialogia niiden kesken, bahá'íta tai ei, joiden pyrkimykset ymmärtää ihmiskunnan elinolosuhteita ja työskennellä niiden parantamiseksi ovat tuoneet heidät pisteeseen, jossa ajatusten ja näkemysten vaihto on yhteinen etu.

Tämän keskustelun monipuolistamiseksi toivomme lukijoillemme kannanottoja ja kritiikkiä rakentavassa hengessä, jotta voisimme arvioida työmme tuloksia pitäen tavoitteemme mielessä.

Ihmisten erilaisuus on mielestämme elämää rikastuttava seikka. Pyrimme sen vuoksi tarjoamaan mahdollisimman monipuolista ja monitasoista aineistoa lukijoillemme. Mottomme mainitsema ”ajatteleva ihminen” ei välttämättä ole akateemista koulutusta saanut tutkija vaan jokainen ihminen, joka kykenee ennakkoluuloistaan luopuen tutkimaan lukemaansa ja ajattelemaan itsenäisesti. *Maailmankansalainen* ei pyri olemaan puhtaasti tieteellinen julkaisu, mutta se pyrkii tarkastelemaan maailmaa objektiivisesti asettamiensa arvostusten pohjalta. Toisaalta tiede on Jumalan lahja ihmiselle eikä sitä tule täysin erottaa ihmiselämän tarkoituksesta tuntea Jumalan tahto ja rakastaa Häntä.

Maailmankansalaisen tarkoitus on siis tarjota uusia näkemyksiä uskonnosta ja sen antamista vastauksista uskoen, että Bahá'u'lláhin opetukset Jumalan, uskonnon ja ihmiskunnan ykseydestä ovat yleismaailmallinen viitekehys, johon ihmiskunta voi suhteuttaa ongelmansa ja josta se voi löytää niihin ratkaisut. Tarkoituksensa toteuttamiseksi lehti julkaisee teemanumeroita, joissa suurin osa sisällöstä keskittyy tietyn teeman ympärille – tällä kerralla naisten

oikeudet – mutta tämän lisäksi pyritään joka numerossa julkaisemaan yksi kokonaisnäkemys bahá'í-uskosta sekä yksi 'Abdu'l-Bahán kirje tai esitelmä. Toivomme *Maailmankansalaisen* lukijoiden viihtyvän lehtemme parissa.

1:3 Bahá'í Kansainvälisen Yhteisön julkilausumia naisten oikeuksista

Miesten ja naisten tasa-arvoisuus on eräs bahá'í-uskon keskeisistä periaatteista. Maailmankansalainen on iloinen voidessaan osallistua Yhdistyneiden Kansakuntien julistaman Naisten Vuoden keskusteluun julkaisemalla muutamia julkilausumia ja artikkeleita, jotka käsittelevät naisten roolia nyky-yhteiskunnassa. Seuraavassa tarjoamme lukijoillemme joitakin Bahá'í Kansainvälisen Yhteisön julkilausumia, jotka on luovutettu Yhdistyneiden Kansakuntien Talous- ja sosiaalineuvostolle ja Kansainväliselle Naisten Vuoden Konferenssille vuosina 1974 ja 1975. Nämä havainnollistavat jossain määrin bahá'íden ponnisteluja sukupuolten välisen tasa-arvon saavuttamiseksi. TOIMITUS

YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN TALOUS- JA SOSIAALI-
NEUVOSTO (ECOSOC)

NAISTEN OIKEUKSIEN KOMISSIO
25. istunto
14. tammikuuta – 1. helmikuuta 1974
kohta 10 esityslistalla

E/CN:6/NGO/247
26. joulukuuta 1973
Alk.per.kieli: englanti

TYÖOHJELMA JA PUOLIKAUTISSUUNNITELMA

Bahá'í Kansainvälisen Yhteisön luovuttama julkilausuma
(neuvottelevassa asemassa Talous- ja sosiaalineuvostossa,
kategoria II)

1. Bahá'í Kansainvälinen Yhteisö, joka koostuu bahá'í-yhdyskunnista yli 300:ssa maassa ja itsehallintoalueella, joissa sen jäsenet – miehet ja naiset edustaen yli 1600:aa heimoa ja etnistä yhteisöä ilmentävät maailmanlaajuista ykseyttä erilaisuudessa, arvostaa tätä mahdollisuutta tehdä joitakin huomioita koulutuksen asemasta integroitaessa naisia tehokkaasti kehitykseen.

2. Bahá'í Kansainvälisen Yhteisön mielestä tulisi erityisesti painottaa naisten koulutusta ja heidän ainutlaatuisen panoksensa merkitystä kulttuurin hyväksi. Vaikka universaalinen kouluvollisuus kohdistuu molempiin sukupuoliin, johtuen naisen roolista äitinä ja lapsen ensimmäisenä kouluttajana, on naisten koulutus tärkeämpää kuin miesten; ja jos vanhemmat eivät kykene täyttämään velvollisuuttaan kouluttaa sekä pojat että tytöt perheessä, tulisi tytöille antaa etusija. Tämä ei tarkoita, että naiset olisi nähtävä vain suhteessa lastenkasvatukseen ja kotitalousaskareisiin, sillä on tärkeää, että naiset kehittävät kaikkia piileviä kykyjään, saavuttaen siten rakentavien pyrkimystensä kautta täydellisen tasa-arvon tunnustamisen.

3. Lisäksi, vaikka jotkut miesten ja naisten ominaisuuksista ja toiminnoista eroavat, ei kumpikaan sukupuoli ole luonnostaan ylempi- tai alempiarvoinen eikä tämän tulisi vaikuttaa yhtäläisten oikeuksien odotuksiin. Maailmassa, jossa voimaperäiset ja hyökkäävät ominaisuudet, joiden avulla miehet ovat dominoineet naisia, ovat muodostumassa sekä tarpeettomiksi elämän jatkumisen kannalta että ei-toivotuiksi ratkaistaessa ihmiskunnan ongelmia, ovat mielen valppaus, intuitio sekä rakkauten ja palvelemisen henkiset ominaisuudet, joissa nainen on voimakas, tulemassa yhä merkityksellisemmiksi. Uusi aikakausi on varmasti sellainen, jossa niin sanotut maskuliiniset ja feminiiniset ominaisuudet ovat paremmin tasapainossa. Kun naiset

saavat yhtäläiset mahdollisuudet koulutukseen ja kun miesten ja naisten tasa-arvoisuus yleismaailmallisesti tunnustetaan, naisten luontainen taipumus toimia rauhan hyväksi ja tosiasia, että heille lastensa uhraaminen ja sodan legitimoiminen on vaikeampaa, osoittautuvat suureksi hyödyksi maailmalle.

4. Vakaumuksemme ja kokemuksemme mukaan on mahdollista säilyttää rakentavat kulttuuritaustan erilaisuudet ja se ainutlaatuinen panos, jonka jokainen yksilö samoin kuin jokainen paikallinen ja kansallinen yhteisö voi antaa ihmiskunnan kehityksen ja edistyksen hyväksi, samalla kun miehet ja naiset vapautetaan hajottavista ennakkoluuloistaan. Tämän saavuttamiseksi on kuitenkin välttämätöntä antaa koko ihmiskunnalle sellainen koulutus, joka valveuttaa sekä miehet että naiset tiedostamaan aikamme erityistarve – ihmiskunnan yhdistymisen välttämättömyys. Bahá'í Kansainvälisen Yhteisön mielestä koulutuksen eräänä päämäärinä on oltava tietoisuus kaiken elämän elimellisestä ykseydestä, sellaisten ominaisuuksien ja hyveiden kehittäminen, jotka ovat ihmisrodun todelliset ja ominaiset piirteet, ja omistautuminen ihmiskunnan ongelmien ratkaisemiseen palvelemisen hengessä.

5. Samalla, kun koulutus tunnustetaan merkitykselliseksi motivaatiolle ja asennemuutokselle, jos on tarkoitus, että naiset – ja myös miehet – antavat merkittävän panoksen yhteiskunnan hyväksi, koulutuksen tulisi pyrkiä pidemmälle kuin ihmisten tiedolliseen ja taidolliseen kasvatukseen. Bahá'í Kansainvälisen Yhteisön yli satavuotisen kokemuksen mukaan syvempi ymmärtämys ihmiselämän arvosta ja tarkoituksesta henkisellä perustalla, joka turvaa sellaisten ominaisuuksien kuin luotettavuuden, rehellisyyden ja oikeudenmukaisuuden täyden kehittämisen, on tärkeä osa sellaista koulutusta. Arvon, itsevarmuuden

ja rohkeuden tunne, samoin kuin päämäärätietoisuus, riippuvat sekä henkisten että aineellisten päämäärien saavuttamisesta. Edistyksellä, jota usein tarkastellaan vain ihmisen fyysisen hyvinvoinnin kannalta, ja kehityksellä, joka määrittellään inhimillisten resurssien käytöksi korkeamman elintason tuottamiseksi, tulisi olla muitakin ulottuvuuksia, mikäli tavoitteena on, että ihmiset saavuttavat täyden tietoisuuden voimavaroistaan ja halukkuuden käyttää lahjojaan auttaakseen muita saavuttamaan ilon ja onnen.

YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN KANSAINVÄLINEN NAISTEN VUODEN KONFERENSSI, MEXICO CITY, 19.6.–2.7.1975

BAHÁ'Í KANSAINVÄLISEN YHTEISÖN JULKILAUSUMA

Bahá'í Kansainvälinen Yhteisö, joka koostuu bahá'í-yhdyskunnista 335:ssä maassa ja itsehallintoalueella, ilmentäen jäsenillään – miehiä ja naisia 1600:sta heimosta ja etnisestä ryhmästä – maailmanlaajuisia ykseyttä erilaisuudessa, ottaa mielellään vastaan tämän tilaisuuden antaa osansa Kansainvälisen Naisten Vuoden Konferenssiin.

Bahá'í-yhdyskunnat ovat huomanneet, että koulutuksen on ulotuttava pidemmälle kuin älylliseen kehitykseen tai taitojen hankintaan. Sellaisen koulutuksen eräs olennainen piirre, tähän viittaa Bahá'í Kansainvälisen Yhteisön yli satavuotinen kokemus, on laajempi ja syvempi ymmärtämys ihmiselämän arvosta ja tarkoituksesta. Arvon, itsevarmuuden ja rohkeuden taju, samoin kuin tietoisuus suunnasta, riippuu sekä henkisten että aineellisten päämäärien saavuttamisesta. Jos ihmiset aikovat täysin toteuttaa piilevät voimavaransa ja ovat valmiit antamaan kykynsä ja taitonsa auttakseen muita saavuttamaan onnellisuuden, silloin ”edistyksellä”, joka usein ymmärretään yksinomaan

fyysisen hyvinvoinnin termein, ”kehityksellä”, joka määritellään ihmisresurssien käytöksi korkeamman elintason saavuttamiseksi, tulisi olla laajempia ja syvempiä ulottuvuuksia.

Naisten – ja miesten – voimakas vakaumus yhteiskunnan kehittämiseksi, Bahá'í Kansainvälinen Yhteisö on huomannut, edellyttää uskon lähdettä, joka on riittävän voimakas saamaan aikaan elämänaikaisen koulutuksen kautta muutoksen elämän laadussa ja päämäärässä, jotta jokainen yksilö voi jatkuvasti osallistua sekä oman maansa että maailman yhteiskunnan kehittämiseen. Bahá'í-yhdyskunnat toimivat uskoen, että sellainen voima ja malli on vapautettu maailmassa tässä uudessa ihmisen kehityksen vaiheessa ja että me kaikki voimme virittäytyä tämän rakentavan voiman mukaan.

Tutkimus otsikoltaan ”Alustava kysely naisten asemasta Bahá'í-maailmanyhteisössä”, joka on luovutettu Naisten Oikeuksien komissiolle, viittasi siihen, että kaikki bahá'í-yhdyskunnat opettavat sukupuolten tasa-arvoa ja toimivat poistaakseen naiseen kohdistuvat ennakkoluulot ja syrjinnän; ja että Bahá'í Kansainvälisessä Yhteisössä ”on otettu suuria edistysaskeleita sukupuolten tasa-arvoa kohti”. Kyselyn mukaan naiset osallistuvat jo nyt aktiivisesti paikallisten ja kansallisten bahá'í-hallintoelinten vaaleihin – mikä on heille helppoa, sillä vaalitaistelua tai ehdokasasettelua ei ole ja koska vaali on salainen; ja heitä valitaan toimimaan näissä elimissä. Naiset osallistuvat myös neuvotteluun – prosessiin, jonka kautta päätökset tehdään bahá'í-yhdyskuntien asioissa – koska he kykenevät vapautumaan alemmuuden ja arvottomuuden tunteilta, jotka syntyvät aineellisten arvojen ylikorostuksesta, ihmiselämän henkisen luonteen ymmärtämisen kautta. Mielen kehittäminen tiedon esteettömällä tutkimisella ja jokaisen yksilön rohkaistaminen esittämään oma näkemyksensä neuvottelun aikana ovat olleet bahá'í-yhdyskuntien sosiaalisen ja hallinnollisen

järjestelmän kaksi keskeistä tekijää, jotka ovat mahdollistaneet naisten ja miesten osallistumisen kaikilla yhdyskuntaelämän aloilla.

Bahá'í-maailmassa naisten koulutuksella on merkittävä asema. Vaikka yleismaailmallinen kouluvelvollisuus kohdistuu molempiin sukupuoliin, naisten koulutusta pidetään tärkeämpänä kuin miesten, koska äidit ovat lapsen ensimmäisiä opettajia. Siksi, jos vanhemmat, joilla on päävastuu lastensa koulutuksesta, eivät kykene täyttämään velvollisuuttaan kouluttaa sekä pojat että tytöt perheessä, tytölle annetaan etusija. Missään tapauksessa tämä valinta ei viittaa siihen, että naiset tulisi rajoittaa lasten kasvattamiseen ja kotitalousaskareisiin, sillä on tärkeää, että naiset kehittävät kaikkia lahjojaan ja taitojaan, jotta he voisivat rakentavien toimintojensa kautta saavuttaa täydellisen tasa-arvon tunnustamisen.

Tämä tasa-arvon toteuttaminen ei kuitenkaan ole suhteessa naisten ja miesten rooleihin tai erilaisiin toimintoihin ja ominaisuuksiin. Tasapainon merkitys voimallisten ja hyökkäävien ominaisuuksien sekä älyllisen valppauden, intuition, rakkauden ja palvelemisen määreiden, joissa nainen kautta historian on ollut voimakas, välillä, on tulossa huomatuksi, ja naisten syvälle juurtunut taipumus rauhaan ja heidän suuri vastahakoisuutensa uhrata lapsensa sotaan käsitetään bahá'í-yhdyskunnissa suureksi lupaukseksi tulevaisuudelle. Lisäksi, kun sukupuolen, samoin kuin vakaumuksen, rodun, luokan ja kansallisuuden ennakkoluulot hylätään, ihmiskunnan ykseydelle omistautumisen hengessä, välttämätön motivoituminen rauhan saavuttamiseksi voi tapahtua sekä miehissä että naisissa.

1:4 Koulutus ja naisten oikeudet

Mildred R. Mottahedeh

Taso-arvo, kehitys ja rauha. Ne olivat Kansainvälisen Naisten vuoden 1975 teema.

Ja vaikka Naisten vuosi on ohi, ne voidaan vielä saavuttaa. Mildred Mottahedeh, ammatiltaan keramiikan suunnittelija, tarkastelee näitä päämääriä koulutuksen kannalta. Hän näkee kasvatuksen ja koulutuksen keskeisinä tekijöinä sekä pyrittäessä sukupuolten väliseen tasa-arvoon että rakennettaessa parempaa maailmaa.

Mildred Mottahedeh tietää, mistä hän puhuu. Hän on työkennellyt ihmisoikeuksien puolesta ja käsityöläisten elintason kohottamiseksi useiden vuosien ajan Euroopassa, Aasiassa, Afrikassa ja Etelä-Amerikassa luomalla koulutusmahdollisuuksia kehitysalueille. Kahdenkymmenen vuoden ajan hän edusti Bahá'í Kansainvälistä Yhteisöä Yhdistyneissä Kansakunnissa. TOIMITUS

Aikana, jolloin monet järjestöt ponnistelevat Kolmannen Maailman kehityksen nopeuttamiseksi ja löytääkseen keinoja parantaakseen puutteessa elävien kansojen asemaa, naisten taistelu yhtäläisten oikeuksien puolesta herättää vain kärsivällisiä tai huvittuneita hymyjä teräville mutta kapinamielisille lapsille, joihin pitää suhtautua huumorin kannalta tai välinpitämättömästi, kunnes he alistuvat kohtaloonsa. Nainen on yleisen mielipiteen ja tavan mukaan edelleenkin naaras ensin ja ihminen sitten. Kuitenkin jokaisen ihmisen

”ensimmäinen maailma” on kiinteässä yhteydessä äitiin, joka lyö leimansa lapseen joka henkäyksellään ja ajatuksellaan. Tohtori Hoffmeyer kirjoittaa:

Koska hän on ainoa, josta vastasyntynyt lapsi on riippuvainen, tulee vaimo aina olemaan ainoa, joka panee alulle tunne-elämän kehityksen ja vaalii sitä, ja yhteiskunnallisista olosuhteista riippumatta hän on jatkossakin perheen tunne-elämän ydin.*

Vaikka yhteiskunta on astunut uuteen vaiheeseen, jossa kaikki ongelmat ovat luonteeltaan yleismaailmallisia ja ainoastaan yleismaailmalliset ratkaisut tehokkaita, ihmiskäyttäytymisen muovaaja on edelleen, suurimmaksi osaksi, kouluttamaton ja vailla niitä perusihmisoikeuksia, jotka ovat perustavaa laatua yhden maailman kansalaisille. Sekasorto ja epäjärjestys ovat väistämätön seuraus.

On valitettavaa, että kamppailussa miesten ja naisten tasa-arvoisuuden puolesta todelliset kysymykset ovat hämärtyneet seksin fyysisiin puoliin. Seksi on tunnustettava sellaisena, mikä se on – välineenä ihmisrodun jatkamiseen. Nykyinen seksin ylikorostus länsimaisen kulttuurin piirissä on epäilemättä vastareaktio vuosisatojen teoretisointiin perisyynnistä ja ”lihallisen kammosta”, jotka ovat peräisin paavalilaisista opeista.** Naista on pidetty moraaliltaan alempana olentona, joka luotiin miehestä ja miehelle ja kuitenkin kiusauksen lähteeksi hänen himokkaalle luonteelleen. ‘Abdu’l-Bahá, bahá’i-uskon perustajan vanhin poika, palauttaa miehen ja naisen suhteen oikeaan näkökulmaan sanoessaan, että

* H. Hoffmeyer, ”The Mother and the Family”, julkaisussa *Aspects of Mental Health in Europe*, (Geneve, Maailman Terveysjärjestö WHO, 1965) s. 9.

** 1 Tim. 2:13–14, 1 Kor. 6:18, 7:8–9.

Ihmiskunnan onnellisuus toteutuu, kun naiset ja miehet toimivat yhteistyössä ja kehittyvät tasa-arvon vallitessa, sillä molemmat täydentävät ja tasapainottavat toisiaan.*

Toisaalla hän kirjoittaa:

Oi Verraton Herra! Kaikkietävässä viisaudessasi olet määrännyt kansoille avioliiton, jotta ihmisten sukupolvet seuraisivat toisiaan tässä sattumanvaraisessa maailmassa – –.**

Tämä lausunto on osa bahá'í-rukousta avioliittoa varten. Se luo uudelleen perustan seksin asialliselle yhteydelle ja poistaa vääristymät, jotka ovat liioitelleet sen roolia yksilön elämässä ja tehneet siitä päämäärän itsessään eikä keinon lajin lisääntymiselle.

Kukaan ei voi eikä halua kieltää, että joko perinnöllisistä luonteenpiirteistä tai sosiaalistumisesta johtuen sukupuoliset eroavuudet vaikuttavat jokaisen ihmisen elämäntapaan ja näkemyksiin. Lajin säilymisen kannalta voimakkaasti suojaavat vaikuttimet ovat naisten luonteenomaisuus. Verrattain harvat äidit tahdonvaraisesti hylkäävät jälkeläisensä. Pikemminkin miehet usein hylkäävät vaimonsa, jotka näin jäävät vaikeaan asemaan joutuessaan yksin kantamaan lastensa kasvatuksen ja koulutuksen taakan. Mikään kansainvälisen lain järjestelmä ei tällä hetkellä suojele naista tällaiselta epäoikeudenmukaisuudelta. Vieläpä kansakunnissa, joissa on korkealle kehittynyt lakijärjestelmä, naista suojelevat lait ovat riittämättömiä ja ne ovat erilaisia eri maissa. Ja jos kansalliset sosiaaliturvajärjestelmät poistaisivatkin taloudellisen rasituksen naisilta,

* Bahá'u'lláh ja 'Abdu'l-Bahá, *Bahá'í World Faith* (Wilmette, USA, Bahá'í Publishing Trust, 1956) s. 241.

** Bahá'u'lláh, Báb, 'Abdu'l-Bahá, *Bahá'í Rukouksia* (Suomen Bahá'ien KHH, 1973) s. 93.

ei ongelmaa vielä olisi ratkaistu. Sillä äiti kulttuuriperinteen ja koulutuksen seurauksena on huonosti valmistunut omaksumaan perheenpään roolin.

Tämä johtaa naisten koulutuksen kokonaisuksymykseen sekä äiteinä että ihmisrodun jäseninä. Yhdeksännentoista vuosisadan puoleenväliin saakka korkeamman koulutuksen saanut nainen oli harvinaisuus. Uudessa Maailmassa, jossa naiset olivat elintärkeässä asemassa tehdessään mahdolliseksi siirtokuntien hengissä pysymisen, naisen koulutuksen vastustus oli kiivasta ja voimakasta. Vuonna 1645 John Winthrop kirjoitti:

Herra Hopkins, Connecticutin käskynhaltija Harthfordissa, saapui Bostoniin ja toi vaimonsa mukanaan, (hurskas nuori nainen, ja erityisen lahjakas), joka oli vaipunut surulliseen masennustilaan, ymmärryksensä ja järkensä menettämiseen, mikä oli kehittynyt hänessä useita vuosia, syyn ollessa hänen antautumisensa kirjoittamiselle ja lukemiselle, ja hän oli kirjoittanut useita kirjoja. Hänen aviomiehensä, joka oli hyvin rakastava ja hellä hänelle, oli haluton murehtimaan hänen tähtensä mutta hän huomasi virheensä, kun oli jo liian myöhäistä. Sillä, jos vaimo olisi pitäytynyt kotitalousaskareisiin ja asioihin, jotka kuuluvat naiselle, eikä olisi mennyt sotkeutumaan asioihin, jotka ovat soveliaita miehille, joiden mielet ovat voimakkaampia, jne., hän olisi voinut pysyä järjissään ja kehittänyt itseään hyödyllisesti ja kunniallisesti sillä paikalla, jolle Jumala oli hänet asettanut. Mies toi hänet Bostoniin ja jätti hänet langolleen, erään herra Yalen luo, joka oli kauppias, jotta tämä yrittäisi löytää keinon hänen auttamisekseen. Mutta mikään ei auttanut.*

* John Winthrop kirjassa Aileen Kraditor: *Up From the Pedestal* (Chicago: Quadrangle Books, 1968) s. 130.

Horjumattomasta asenteestaan naisten koulutusta vastaan miehillä ei ollut tunnonvaivoja luovuttaessaan heille sen, mikä nyt voidaan nähdä tärkeimpänä tehtävänä koko yhteiskunnassa – lapsen varhaiskoulutuksen. Naiselle annettiin vastuu tulevien yhteiskunnallisten johtajien luonteen muokkauksesta. Tämän tehtävän suorittamiseksi ei pidetty tarpeellisena, että hän olisi saanut opetusta muussa kuin taloudenhoidossa ja sellaista uskonnollista ohjausta, mitä hänen kirkolliset johtajansa pystyivät tarjoamaan. Vuonna 1873 Orestes Bronson määritteli seuraavasti naisten roolin:

Me emme usko, että naiset, yksilöllisiä poikkeuksia kenties lukuunottamatta, ovat soveliaita päätöksentekoon. Villiheimoista alhaisimmat ovat niitä, joissa naiset hallitsevat ja joissa syntyperä määrittellään äidin eikä isän mukaan. Uskonto väittää ja yleismaailmallinen kokemus todistaa, että mies on naisen pää ja että nainen on miestä varten eikä mies naista varten; ja miehen suurin virhe ja yhteiskunnan perusteellinen kirous on, että hän luopuu valta-asemastaan ja antaa naisen hallita itseään ja, voitaisiin jopa sanoa, riistää hänen järkensä. Johtuu naisen viekottelusta, ja naisen puolestaan viekoitteli käärme, että mies lankesi ja toi synnin ja kaikki kärsimyksemme maailmaan. Naisella on kaikki ominaisuudet, jotka tekevät hänestä sopivan miehen puolisoiksi, miehen lasten äidiksi, niiden hoitajaksi, niiden varhaiseksi opettajaksi, niiden elämänaikaiseksi ystäväksi; miehen seuralaiseksi, hänen lohdukseen, hänen surujensa lievittäjäksi, hänen ystäväkseen hädän hetkellä, hänen suojelusenkelikseen sairaudessa; mutta itsenäisenä olentona, vapaana seuraamaan omia kuvitelmiaan ja epämääräisiä pyyteitään, omaa kunnianhimoaan ja luonnollista vallanrakkauttaan, ilman miehistä ohjausta tai valvontaa, nainen on pois elementistään

ja yhteiskunnallinen sekasikiö, joskus kammottava hirviö, mitä miehet harvoin ovat paitsi naisen vaikutuksesta.*

Ranskan Vallankumous ja teollistuminen merkitsivät naisille oman asemansa uudenlaisen tiedostamisen alkua ja he alkoivat voimakkaasti asettaa kyseenalaiseksi oman kykenemättömyytensä koulutuksen hankkimiseen. Maapallon vastakkaisilla puolilla ilmaantui samanaikaisesti merkkejä uuden tietoisuuden heräämisestä naisten maailmassa. Amerikassa, vuoden 1848 heinäkuussa, pidettiin ensimmäinen kongressi naisten oikeuksien puolesta Seneca Fallsissa, New Yorkin osavaltiossa, joka antoi ”Perusaatteiden Julistuksen”. Eräs epäkohta, joka tuotiin esille julistuksessa oli, että mies ”on estänyt häneltä tilat kunnollisen koulutuksen hankkimiseen kaikkien yliopistojen ovien ollessa suljettuja hänelle”.** Persiassa Táhirih, Bábin opetuslapsi, osallistui konferenssiin muiden bábilaisten kanssa Badashtin kylässä. Ymmärtäen että muhamettilaiset perinteet tuli nyt hylätä, Táhirih ilmaantui uskonveljiensä keskelle ilman huntu pirstoen siten vuosisatojen tavan. Tämä vertauskuvallinen teko, jonka suoritti yksi nainen, oli torven törähdys ilmoittaen uudesta aikakaudesta Aasian naisille ja koko maailmalle.***

Bahá’ulláh, bahá’í-uskon perustaja, selvin sanoin määritteli periaatteen miesten ja naisten taso-arvoisuudesta. Niin tärkeänä hän piti naisten asemaa ihmisrodun kouluttajana, että ‘Abdu’l- Bahá kirjoittaessaan Bahá’ulláhin lastenkasvatusperiaatteista sanoo, että hänen seuraajiensa

* Orestes Bronson, *ibid.*, s. 193.

** *Ibid.*, s. 185.

*** Nabil, *The Dawn-Breakers*, käänt. Shoghi Effendi (Wilmette, USA: Bahá’í Publishing Trust, 1962) s. 293–98.

täytyy kaikin mahdollisin keinoin pyrkiä kouluttamaan molemmat sukupuolet, miehet ja naiset, niin tytöt kuin pojatkin, ei ole minkäänlaista eroa heidän välillään. Kummankin tietämättömyys on moitittavaa ja leväperäisyys kummassakin tapauksessa paheksuttavaa.*

Hän jatkaa:

Jos asiaa tarkastellaan todellisuuden näkökulmasta, tyttärien koulutus ja sivistäminen on tarpeellisempaa kuin poikien, sillä nämä tytöt saavuttavat äitiyden aseman ja muokkaavat lasten elämää. Lapsen ensimmäinen kouluttaja on äiti. Vauva, kuin vihreä ja hento oksa, kasvaa koulutuksestaan riippuen. Jos koulutus on oikea, se kasvaa oikein, ja jos se on väärä, ja kasvu samoin, ja elämän loppuun saakka se tulee käyttäytymään vastaavasti.

Tästä syystä, on selkeästi osoitettu, että kouluttamaton ja sivistymätön tytär on äidiksi tullessaan keskeinen tekijä monien lasten deprivaatiossa, tietämättömyydessä, laiminlyönnissä ja koulutuksen puuttumisessa.**

Tarkasteltiinpa naisten koulutusta miltä kannalta tahansa voidaan havaita, kuinka tärkeää on, että hän saa riittävän koulutuksen sekä luonnollista rooliaan että paikkaansa nykymaailmassa varten. Äidillinen vaisto, joka nykyään niin usein on aikansa eläneen järjestelmämme uhri määrätessään miehen ja naisen välisiä suhteita, tulee, kun yhtäläiset poliittiset oikeudet ovat toteutuneet naisten kohdalla, omaamaan silmin nähtävän vaikutuksen maailmanrauhan perustamiselle. Koko sodan käsite, jonka ihmiskunta

* 'Abdu'l-Bahá kirjassa *Bahá'í World Faith*, s. 399.

** Ibid.

on hyväksynyt niin säyseästi tuhansien vuosien ajan, muuttuu, kun koulutetut naiset ottavat heille kuuluvat paikkansa yhteiskunnassa. Tänäpä me alamme nähdä nuoren sukupolven, jonka ovat kasvattaneet yhä lisääntyvässä määrin koulutetut äidit, vastustavan sotaa keitona ratkaista maailman ongelmia. Sotilaallisen kunnian unelmat eivät ole naisille, ja keitä ei petetä nationalistisilla valtataisteluilla hyväksymään sodan mielettömyyttä vastauksena kansainvälisiin kysymyksiin. Maailmanrauhan saavuttaminen todella riippuu hyvin koulutetuista äideistä, joilla on korkeat ihanteet siirrettäväksi jälkeläisilleen.

Äidin koulutus on tärkeä tekijä myös koko perheen mielen-terveydelle. Kouluttamaton äiti menettää älylliset siteet lapsiinsa näiden oman koulutuksen edistyessä. Aviomies usein tuntee vieraantuvansa älyllisesti vaimostaan ja kumppanuuden tunne kiihtuu. On mielenkiintoista havaita, että avioerojen määrä keski-ikäisten keskuudessa on nopeasti kasvamassa länsimaissa. Syyt, joihin useimmiten viitataan, ovat syvenevä älyllinen kuilu aviopuolisoiden välillä ja turhautuminen, joka kohtaa naista, kun hänen lapsensa ovat aikuisia ja kun hän ei enää voi käyttää äidin kykyjään kokopäivätoimisesti. Vaikka hän saattaa olla yhtä älykäs kuin aviomiehensä, koulutuksen ja älyllisen haasteen puuttuminen tuhlaavat hänen kykynsä, kunnes hän ei tunne voivansa olla hyvä kumppani puolisolleen.

Yliopistot kokeilevat nyt koulutusohjelmia, jotka on suunniteltu naisille, joilla on kouluikäisiä tai aikuisia lapsia. Niiden tarkoituksena on antaa naisille mahdollisuus palata keskeytyneelle uralleen tai valmistautua uutta uraa varten. Tällaisen jatkokoulutuksen tärkeys voidaan arvioida D. K. Evangin, Norjan Terveyspalvelun johtajan lausunnon perusteella, että monet perheen terveysongelmista ovat seuraus

kotiäidin mielenterveyden häiriöistä, jotka epäsuotuisat työskentelyolosuhteet ovat saaneet aikaan. Esimerkiksi, hän on yleensä eristettynä, suorittaa rutiininomaisen työn ilman määrättyä työaikaa tai ohjelmaa, eikä hän saa minkäänlaisia uusia virikkeitä päivän aikana. Uupunut kotiäiti on niin tärkeä ongelma perheelle, että hänen tarpeittensa tulisi olla keskeisin huolenaihe perheestään huolehtivalle miehelle.*

Koulutuksen ja yhtäläisten mahdollisuuksien kehittämisen jatkumisella tulee olemaan kaksitahoinen vaikutus naisen elämään. Nainen kykenee sekä pysymään puolisonsa ja lastensa äyllisen kehityksen tahdissa että osallistumaan yhteiskunnalliseen elämään. Hänen velvollisuuksiensa kotia kohtaan vähetessä hänellä on aikaa ja usein tarve tehdä oma tärkeä osansa tuhansien yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemiseksi, joita teollistuminen ja kaupungistuminen ovat luoneet.

Koulutettujen naisten arvo yhteiskunnallisia ongelmia ratkottaessa voidaan osoittaa. Itseasiassa, tekniikan aikakauden yhteiskunnallisia ongelmia ei voida ratkaista ilman naisten erikoisominaisuutta, äidillistä vaistoa. Esimerkiksi tutkimukset, joita Yhdistyneet Kansakunnat on tehnyt yhdyskuntaelämän kehittämisestä, osoittavat, että niillä projekteilla, joissa naiset ovat mukana työskentelemässä, on paljon parempi onnistumisen mahdollisuus kuin niillä, joissa heidät on sivuutettu:

Koko yhdyskuntasuunnittelun alalla, ainakin mitä tulee joukko- ja aikuisopetukseen, on ehdottoman tärkeää, että painotetaan intensiivistä ja jatkuvaa työtä naisten keskuudessa – . Naiset, johtuen heidän roolistaan kotona äiteinä ja vaimoina, ovat tärkein inhimillinen tekijä kansan yleiskehittämisessä. Hyvät

* Hoffmeyer, s. 14.

kodit ovat riippuvaisia heidän aloitekyvystään; lapset ovat hyvin pitkälle riippuvaisia heidän suhtautumisestaan ja ymmärtävyydestään varhaisten ja muodostavien elinvuosiensa aikana, monipuolinen ja tasapainoinen ruokavalio, vaatetus, henkilökohtaiset tavat ja monet muut hyödylliseen elämäntapaan johtavat yllikkeet ovat riippuvaisia naisten innosta, tiedosta ja taidosta. Siksi on tarkoitus, että osaston rakenne järjestetään uudelleen niin, että voimakas osa osastosta sijoitetaan naispuolisen apulaisvaltuutetun alaiseksi.*

On selvää, että koko yhteiskunta tulee hyötymään, kun periaate miesten ja naisten tasa-arvoisuudesta toteutuu käytännössä. Kun naisen ääntä kuunnellaan yhtä suurella huomiolla kuin ”kadun miestä”, yhteiskunta kykenee ratkaisemaan ne ongelmat, joiden lähestymiseen tarvitaan sekä älyä että inhimillisyyttä. Tietokoneistunut vastaus yhteiskuntamme sairauksiin on ollut tosiasioiden tulva mutta ilman vastauksia. Juuri sodan ja rauhan, rikollisuuden ehkäisyn, koulutuksen, tasapainottomien tasapainottamisen ja paikkaansa etsivien auttamisen kysymyksissä sekä kaikilla aloilla, joilla oikeudenmukaisuuden lisäksi on oltava annos lämmintä ymmärtävyyttä, naisellinen lähestymistapa voi olla ratkaiseva halutun päämäärän määrittelemisen ja sen saavuttamisen välillä.

Mutta koulutettujen naisten arvo ei rajoitu ainoastaan yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemiseen. Nyky-yhteiskuntamme kasvavan monimutkaisuuden takia on erityisen tärkeää, että kaikki älyn ja hyväntahtoisuuden voimavarat, niin naisissa kuin miehisäkin, käytetään hyväksi. Totuus on, että nykyaikainen teknistynyt yhteiskuntamme ei kykene toimimaan hyvin, elleivät koulutetut naiset ota paikkaansa kaikilla tieteen, teollisuuden ja hallinnon aloilla.

* *International Social Service Review*, no 9, (huhtikuu 1963), s. 50.

Naisten yhtäläisen koulutuksen ehtona ovat kuitenkin eräät järjestelyt, sillä on selvää, että kukaan koulutettu nainen ei hyväksy toisen luokan kansalaisuutta. Kun naiset saavat enemmän koulutusta, he eivät pyydä vaan vaativat oikeuksia, joita pidetään olennaisesti miehille kuuluvina useimmissa maissa maailmassa. Naisten vaatimukseen kuuluvat äänioikeus, omaisuuden omistusoikeus, oikeus toimia lastensa huoltajina, säilyttää kansalaisuutensa avioituessaan toisen maan kansalaisen kanssa, valita puolisonsa, tehdä työtä ja päättää ansiotulojensa käytöstä: nämä ovat vain muutamia niistä oikeuksista, jotka puuttuvat naisilta suurimmassa osassa maailman maista. Asemastaan omaisuutena naisten on tultava kumppaneiksi.

Kumppanina nykyaikaisessa työelämässä nainen on yksinkertaisenkin oikeudenmukaisuuden mukaan oikeutettu saamaan saman palkan samasta työstä. Nykyisin naiset ovat halpaa ammattitaidotonta tai heikosti koulutettua työvoimaa, ja heidän ansionsa tuskin riittävät korvaamaan heidän poissaolonsa kotoa. Tällainen alipalkattu työvoima on itse asiassa vahingollista kaikille työtätekeville. Vaikka monet kansakunnat ovat laatineet lakeja miesten ja naisten samapalkkaisuuden toteuttamiseksi, niitä ei todellisuudessa ole pantu täytäntöön.

Ensiarvoisena kaikista näistä käytännöllisistä syistä on olennaisin syy, että onnellisuus voidaan saavuttaa vain silloin, kun ihminen täyttää tehtävänsä, johon hänet luotiin. Vain ihmisellä kaikista maailmaa asuttavista luoduista on näkymätön ominaisuus, josta hän käyttää nimeä ”sielu”. Jopa ateistiset yhteiskuntajärjestelmät ovat päätyvässä tilanteeseen, jossa tämä tekijä on otettava huomioon. Bahá’ille sielu merkitsee jokaisen ihmisen ikuista olemusta, joka on peräisin ja riippuvainen Luojusta. Koska sielu ei ole paikassa eikä ajassa, ei sillä ole sukupuolta. Ei voida puhua nais- tai miespuolisesista sielusta, sillä sielulla ei ole aineellista olemusta. Sillä on kuitenkin tarkoitus. Bahá’u’lláh kirjoittaa:

Luotuaan maailman ja kaiken siellä elävän ja liikkuvan, Hän, omaehtoisen ja riippumattoman Tahtonsa välittömän toiminnan kautta, suvaitsi suoda ihmiselle ainutlaatuisen etuoikeuden ja kyvyn tuntea Hänet ja rakastaa Häntä – kyvyn, jota on pidettävä koko luomakunnan perustana olevana tehokkaana vaikuttimena ja ensisijaisena tarkoituksena.*

Jokainen uusi Jumalallinen Ilmaisija selvittää tarkemmin, mitkä ovat ne ihanteelliset olosuhteet, joissa sielu voi saavuttaa tarkoituksensa. Tänä aikana Bahá'u'lláh on ilmoittanut ensimmäisen kerran uskontojen historiassa miesten ja naisten tasa-arvoisuuden. Myös tänä aikana Hän on säätänyt ensimmäisen kerran uskontojen historiassa oppivelvollisuuden kaikille. ”Tarkastelkaa ihmistä”, Bahá'u'lláh kirjoittaa, ”mittaamattoman arvokkaita jalokiviä tuottavana kaivoksena. Yksin koulutus voi saada sen paljastamaan aarteensa ja edesauttaa ihmiskuntaa hyötymään siitä.”**

Vaikka vanha järjestys ei häviä hetkessä vaan vaiheittain, silti alkukantaisen maailmankamppailun pimeä yö ruoan ja suojan turvaamiseksi on päättynyt. Tänä, todellakin, fyysinen mahti on suhteellisen vähäarvoinen, ja on tullut aika, jolloin sielu ja mieli ovat tärkeämpiä kuin pelkkä fyysinen voima. Itse asiassa yhteiskunnan on keskityttävä luomaan paras mahdollinen ympäristö jokaiselle ihmisrodun jäsenelle, jotta nämä voisivat saavuttaa luomisensa tarkoituksen. Yhteiskunnan olisi turvattava ihmisen aineellisen elämän perustarpeet – mikä ei ole vaikeaa – jotta hänen koko elämänsä ja ajattelunsa ei tarvitsisi kulua niiden tuottamiseen. Muuten hän on kykenemätön saavuttamaan olemassaolonsa todellisen tarkoituksen.

* Bahá'u'lláh, *Poimintoja Bahá'u'lláhin kirjoituksista*, Helsinki 1955, s. 49.

** Ibid., s. 199. (Eivät täysin seuraa vanhaa suomennosta).

Ihmisrodun luomisen tarkoituksen ja miesten ja naisten tasa-arvoisuuden periaatteen yhteys on ilmeinen. Millään sielulla ei ole oikeutta säilyttää toiselle sielulle elinolosuhteita, jotka estävät minuuden kehityksen. Viidenkymmenen yhden prosentin vähentämisestä ihmiskunnasta toisen luokan kansalaisen asemaan, voi seurauksena olla vain epätasapainoinen yhteiskunta, jollainen meillä nykyään on. Naisten alentaminen ei ole rationaalista, oikeudenmukaista eikä sallittavaa. Kiinteästi yhteensidotun maailmanyhteiskunnan on tekniikan aikakaudella turvauduttava maailmankansalaisuuteen, joka on kaikin puolin korkealle kehittynyt – niin aineellisesti, älyllisesti kuin henkisesti. Ainoastaan sellaiset kehittyneet yksilöt voivat turvata yksilönvapauden kaikille kaikkien itsekurin kautta. Naista on rohkaistava nousemaan uusiin korkeuksiin jalouudessa ja vastuussa. Ilman naisen erityislahjakkuuksien osallistumista ja ilman hänen ääntään maailman asioissa ihmiskunta jää puolittain orjaksi ja puolittain vapaaksi.

Ibsen on sanonut, että miehet ja naiset eivät kuulu samalle vuosisadalle. Tämä on ollut totta, ja, sen niin ollessa, ei ole ihme, että maailma nilkuttaa kohti vuotta 2000 synkkänä ja toivottomana. 'Abdu'l-Bahá on tämän vuosisadan alussa lausunut:

Ja Bahá'ulláhin opetusten joukossa on naisten ja miesten tasa-arvoisuus. Ihmissyden maailmalla on kaksi siipeä – toinen on naiset ja toinen miehet. Vasta kun molemmat siivet ovat yhtä kehittyneet, lintu voi lentää. Mikäli toinen siipi jää heikoksi, on sen lentäminen mahdottomuus. Vasta kun naisten maailma tulee yhtäläiseksi miesten maailman kanssa hyveiden ja täydellisyyksien hankinnassa, voidaan menestys ja hyvinvointi saavuttaa siten kuin niiden tulisi olla.*

* 'Abdu'l-Bahá kirjassa *Bahá'í World Faith*, s. 288.

Tällaisen tasa-arvoisuuden seuraukset voidaan jo havaita. Koulutettujen äitien lapset kautta maailman ovat uusi ihmislaji. Nämä nuoret ovat pyyhkimässä pois miehen valta-aseman vanhentuneet aatteet uudessa kumppanuuden mallissa, jossa kumpikaan sukupuoli ei tunne minkään elämänalan olevan jumalallisesti osoitetun vain toiselle sukupuolelle. Päivittäiset tehtävät jaetaan, ja seurauksena on kumppanuus, joka rikastuttaa sekä miesten että naisten elämää. Lastenkasvatuskokeilut sukupuoliroolien tasa-arvoisuudessa ovat meneillään Ruotsissa^o ja muissa maissa, joissa ihmisiä ei enää jaeta sukupuolikasteihin. Kaikkiällä voi viimeinkin havaita kasvavan tietoisuuden siitä, että jokaisella ihmisellä on erityisiä ja ainoalaatuisia ominaisuuksia, jotka kohoavat kansallisuuden, rodun tai sukupuolen rajojen yläpuolelle.

^o Kts. Bernard Weinraub, "Swedish Schools Stress Equality of Sexual Roles", *New York Times*, Nov. 10, 1970, s. 16.

1:5 Kaipaavan rakkauden tuskat – kertomus Ṭáhirihista^{*}

Marzieh Gail ja Dimitri Marianoff

Bahá’i-uskon varhaishistoria on jatkuvan innoituksen lähde niin runoilijalle, kirjailijalle ja taiteilijalle kuin historioitsijallekin. Kun viimeksi mainittu keskittyy tietolähteiden keräämiseen, dokumenttien analysoimiseen, perusrakenteen luomiseen ja tulkinnan hahmottelemiseen, niin edelliset käyttävät historiallisia tosiasioita kertoakseen kuvitellun tapahtumien verkon, joka ei välttämättä ole vähemmän tosi hengessään.

Dimitri Marianoff koki Ṭáhirihin lumouksen jo ennen liittymistään Bahá’u’lláhin seuraajien joukkoon. Ṭáhirihin sankarillinen elämä ja marttyyrikuolema herätti hänessä halun kertoa tämä tarina uudelleen muodossa, jolla olisi vaikutus moniin, joita ammattihistorioitsijat eivät kenties tavoittaisi. Äkillinen kuolema esti häntä toteuttamasta suunnitelmiaan. Marzieh Gail, historiallisia aiheita käyttävä kirjailija ja runoilija, pelasti Marianoffin keskeneräisen työn unohdukselta. Hänen tietonsa Persian historiasta, kielestä

* Tämän artikkelin otsikko on lainattu Ṭáhirihin kirjoittamana pidetystä runosta professori Edward G. Brownen kirjassa ”The Bábis of Persia: Their Literature and Doctrines”, *Journal of the Royal Asiatic Society*, *xxi* (1889), s. 934.

ja kulttuurista rikastuttivat käsikirjoitusluonnosta, jonka Marianoff oli jättänyt, ja saattoivat sen nykyiseen muotoonsa.

Historioitsijat voivat saivarrella yksityiskohdista: Tapasiko šaahi koskaan tätä bábilaista sankaritarta? Oliko hänen teloittajansa käyttämä huivi todella tehty Quddúsin turbaanista? Lisäksi lukija huomaa, että monet kertomuksen jaksot, jopa monet vuoropuhelun osat, perustuvat läheisesti sen ajanjakson laajaan historiaan, Nabílin teokseen *The Dawn-Breakers* ja ‘Abdu’l-Bahán Țáhirihin elämän kuvaukseen kirjassaan *Memorials of the Faithful*. Mutta kukaan ei kiellä, etteikö historia tulisi eläväksi rouva Gailin kynän välityksellä. Kertomus on osittain kuviteltu mutta kuitenkin tosi hengessään.

Kaksikerroksisessa huvilassaan, joka levittäytyi laajalle sisältäen erilliset huoneistot miehille ja naisille, Mullá Šálihilla oli kolme vaimoa ja viisi lasta. Hänen ensimmäinen vaimonsa, Shamsí, joka oli hänelle rakas niin sielultaan kuin ruumiiltaan, oli hänen suosikkinsa. Kahdentoista avioliittovuoden jälkeen hän, silloin kahden kasvavan pojan äiti, sairastui. Kuukausia kului. Lopulta Shamsí kykeni taas jättämään vuoteensa. Mullá Šálih, nähdessään hänet sairauden runtelemana, tuskin tunsi häntä. Hän oli vanha, sammunut. Hänen nuorekkuutensa entinen tuoksu oli haihtunut ja poissa.

Yhdeksännentoista vuosisadan Persiassa mies oli ylpeä pojistaan. Tytär ei ollut mitään. Mies syytti vaimoan tyttären synnyttämisestä; vaimo menetti suosionsa. Mutta nyt, nähdessään Shamsín kuihtuneen, Mullá Šálih sai oudon ajatuksen – idean, joka oli kerrassaan sopimaton miehelle hänen ajassaan ja paikassaan: jos hänen vaimonsa voisi tulla raskaaksi vielä kerran ja jos hän tällä kertaa voisi synnyttää tyttären pojan sijasta, niin kenties se vanha, harvinaislaatuinen kauneus palaisi tyttäressä. Tämä toivo, tämä unelma sai hänet yhtä helläksi ja rakastavaksi vaimolleen kuin heidän avioliittonsa ensimmäisenä vuotena.

Pimeänä tammikuun iltana vuonna 1817 aviomiheensä ilmaisematonta toivetta noudattaen Shamsí synnytti tytön.

Pelokkaasti hän lähetti surulliset uutiset Mullá Şálihille. Hänen yllätykseksen isä tuli huoneeseen iloisena kantaen lahjoja ja kumartui hymyillen katsomaan vauvaa tyynyllä äitinsä vieressä.

Innokkaasti hän katsoi alas – ja hänen hymynsä hälveni. Hän näki värittömät pienet kasvot pehmeiden, mustien untuvahiusten peittämänä, toivottoman rumat pienen vastasyntyneen lapsen kasvot. Järkytys oli liikaa, hänen unelmansa ja tämän välinen ero. Hän vihasi itseään, koska oli antanut mielikuvituksensa luoda tämän unelman. Mullá Şálih oli vain mies. Hän pakotti huulilleen hymyn vaimolleen. Sitten hän kääntyi sanattomana ja lähti. Aina kun hän vauvan koko ensimmäisen elinvuoden aikana saapui naisten osaan talostaan, Mullá Şálih kieltäytyi katsomasta lasta. Mutta hän ei ollut kuten muut miehet. Hänellä oli kuulun teologin maineen ja muhamettilaisen lakitieteen tohtorinarvon lisäksi ainutlaatuinen oikeudenmukaisuuden taju – ainakin yhdeksännentoista vuosisadan Qazvinissa. Hän tiesi, ettei ollut hänen vaimonsa syy, että hänen unelmansa ei ollut toteutunut.

Sitten eräänä päivänä, kun Mullá Şálih astui vaimonsa huoneeseen, Shamsí oli poissa. Lastenhoitaja oli ulkona pihalla. Shamsín tyttövauva oli yksin huoneessa. Hän makasi kultakoristeisella brokadityynyllä. Hänen ylleen oli pantu pehmeä peite ja hänet oli käärittö vaaleansiniseen vaatteeseen, joka reunusti hänen kasvojaan. Hänen silmänsä värähtämättä tarkkailivat miestä. Sitten yllättäen hän luontevasti hymyili miehen muistaman hymyn. Yhtäkkiä hän oli kaunis vaimo, kauan sitten, joka oli syntynyt uudelleen, tässä lapsessa. Mies kumartui lapsen yli, kuten hän oli tehnyt vuotta aikaisemmin. Tällä kertaa hän ei kääntynyt pois, vaan suuteli pientä suuta.

Mullá Şálih antoi hänelle nimen. Se oli Salmá. Vuosia myöhemmin, eikä vanhemmiltaan, hän sai nimen Ғағириғи. Tämä oli nimi, jonka hän piti loppuun asti. Se tarkoittaa ”Tahraton”. Kolmen ikäisenä Ғағириғи oli talon suosikki jopa isänsä muiden vaimojen

keskuudessa. Lapsi oli aina vieraisilla, huoneesta toiseen. Kaiken päivää hänen korkea, suloinen äänensä kaikui huoneissa ja pihamaalla.

Puoliksi leikillään, ja koska hän ei tiennyt miten suhtautua tyttölapseen, Mullá Şálih alkoi opettaa hänelle oman työnsä alkeita: arabialaista teologiaa, pyhiä muhamettilaisia perinteitä, *Koraanin* tulkintaa. Mullá Şálih pyysi tytärtään kertaamaan hänen jälkeensä aamurukouksen arabiankieliset sanat; hän oli tuskin kertonut lapselle kaksi säettä, kun tämä jo esitti sen kokonaisuudessaan loppuun.

”Kuinka sinä opit tuon rukouksen?” hän kysyi.

”Kuulin sinun lukevan sitä Ḥasanille”, lapsi vastasi.

”Koska?”

”Voi, kauan, kauan sitten,” kuului vastaus. ”Esitänkö toisenkin rukouksen?”

”Ei nyt, huomenna.”

”Mikä on huomenna, isä?”

”Toinen päivä.”

”Tarkoitatko, että jokainen päivä on huomenna, isä?”

Nopeasti Mullá Şálih selitti persialaisten päivien järjestyksen: huomenna, ylihuomenna, ylihuomisen huomenna.

Ṭáhirih juoksi pois keittäjän talolle. Siellä hän löysi Al-másin, isänsä palvelijan seitsenvuotiaan pojan. Hän johdatti pojan savun mustaamaan nurkkaan ja kuiskasi: ”Tiedätkö, mitä huomina on?”

Haluatko kuulla?”

”En välitä. No, jos haluat.”

”Se on ne viinirypäleet, joita söit, kun tulit sairaaksi. Se on epäkypsä aika.”

Pojan suuret, hämmästyneet silmät seurasivat häntä hänen juostessaan pihalle.

Viisivuotiaana hän kykeni piirtämään ja koruompelemaan sekä messuamaan arabiankielisiä rukouksia. Hän oli myös oppinut kertomuksia menninkäisistä ja haltiašaahin tyttärestä. (Hän oli jopa nähnyt menninkäisen kerran; se oli metrin korkuinen, ja sillä oli kolmikulmaiset silmät ja suippo hattu.)

Ollessaan yksin isänsä kirjastossa hänellä oli tapana varoen avata hauraita teoksia ja tuijottaa valaistuneita sivuja. Kerran hänen isänsä yllätti hänet sieltä.

Ujostelematta tyttö veti *Koraanin* esiin hyllyltä ja avasi sen.

”Saanko lukea sinulle, isä?”

Huojuen edestakaisin sivun yllä hän aloitti yksitoikkoisen messun haltiašaahista. Isä pudisti päätään.

”Se on väärin, Salmá.”

Lapsi tajusi, että hänen isänsä oli tietämätön, kuten muutkin aikuiset. Hänen lukemisensa oli tarkoitettu todelliseksi.

”*Koraani* on pyhä kirja, ”isä sanoi. ”Se sisältää Profeettamme viisautta. Kun olet vanhempi, voit oppia lukemaan sitä.”

”Minä olen jo vanhempi. Voin oppia nyt.”

Sinä päivänä hänen todellinen kasvatuksensa alkoi. Seura-ten oikealta vasemmalle kiiltävän mustia silkkikirjaimia, hän luki *Koraanin* avaus sanat: ”Jumalan, armeliaan Armahtajan nimeen. ”

Toisella kertaa hän kuuli isänsä sanovan: ”Ei ole muuta Jumalaa kuin Jumala.”

”Kuinka kaunis sointi siinä onkaan, isä!”

”Siinä ei ole ainoastaan kaunis sointi. Siinä on kätkeytyä ajatus.”

”Mikä on ajatus?”

”Se on sitä, mikä antoi elämän ruumiille.”

”Kuinka, isä?”

”Jalkasi kävelevät, koska ajatuksesi käskevät niitä. Kun puhut, se on ajatuksen ääni. Kun Alláh antoi meille ensimmäisen henkäyksemme, se oli ajatuksen henkäys.”

Isä katseli, kun lapsi alkoi koko pienellä voimallaan sisään- ja uloshengittää.

”Mitä ihmettä sinä oikein teet, lapseni?”

”Minä ajattelen, isä.”

Eräänä yönä, kuun valaisemassa puutarhassa, hänen juostessaan kohti piilopaikkaansa granaattiomenapuussa, joka levitti oksansa peilikirkkaan lammen ylle, Țăhirih pysähtyi kuin naulittuna. Hän seisoi hetken paikallaan yrittäen kuunnella. Jotakin oli kaikkialla puutarhassa. Se ei koskaan ollut ollut siellä aikaisemmin. Suljetuin silmin hän kohotti kasvonsa kuutamossa tavoittaakseen heikon messuäänän, joka olisi ollut hiljaisuutta kaikille muille. Hän seisoi haltioissaan kuuloaistimuksensa keskellä. Kun se hiljeni, hän kääntyi hajamielisesti sormeillen huiviaan ja suoristaen hamettaan, ja palasi taloon löytääkseen isänsä.

”Mitä tapahtui, lapseni?”

”Kuulin jotakin.”

”Satakielen laulavan?”

”Ei, se ei ollut lintu.”

”Pojan laulamassa muurien tuolla puolen?”

”Se oli ääni.”

”Kenen?”

Tytär seisoi hänen edessään avuttomana. Hän ei kyennyt selittämään kokemustaan. Vieläkin, hän mielessään pystyi kuulemaan sen – arabiankielisen messun nousun ja laskun.

Seuraavana iltana Mullá Šálih'in kolme vaimoa (Shamsí, Batúl, Sakinih) istuivat lattialla pöytäliinan ympärillä. Asianmukaisesti heidän edessään oli tarjottimet, joilla oli vuohen juustoa ja sen ympärillä mitä tärkeintä minttua, jonka oli tarkoitus suojella heitä, ettei Mullá Šálih' ottaisi uutta vaimoa. Näitä kolmea vastapäätä istuivat Țăhirih ja hänen nuorempi sisarensa, Marđıyyih. Țăhirih tuijotti ulos ikkunasta ja hänen ruokansa oli koskemattomana pöydällä.

Shamsí kuiskasi, ”Salmá ei syö. Katsokaa hänen silmiään. Hän näyttää olevan muissa maailmoissa. Lapsi parka!”

”Lapsi parka, todellakin!” Sakinih sanoi. ”Oppimassa lukemaan. Se on häpeällistä, sitä se on.”

Shamsí vastasi hiljaa, ”Niinhän se on.”

Ṭáhirihin suuret silmät tuijottivat ulos yöhön. Hän kuiskasi sisarelleen, ”Kuuletko sinäkin sen?”

”Kuulenko mitä?” sanoi Marđíyyih, kädessään kourallinen sahramiriisiä.

”Sitten sinä et kuule.”

”Minä kuulen sinut. Mitä sinä haluat?”

”En tiedä.” Hän kuunteli jälleen.

Kun Ṭáhirih oli kymmenen, hänen äitinsä toi hänelle pitkän mustan kaavun ja valkoisen hunnun hänen kasvoilleen. ”Kukaan mies, paitsi oman perheesi jäsenet, ei koskaan saa nähdä kasvojasi enää – ei kadulla eikä talossa.”

Ṭáhirih ajatteli, miltähän hän mahtaisi näyttää hunnussa.

”Sinun kauneutesi säästetään aviomiehellesi”, jatkoi hänen äitinsä.

Ṭáhirih oli huvittunut. ”Aviomies” oli hassu sana. Hän kertasi sitä mielessään. Mutta hänen äitinsä näytti olevan vakavissaan. Ṭáhirih nipisti itseään ollakseen nauramatta. Huntu oli hauska. Se sai hänet tuntemaan itsensä aikuiseksi.

Hän ei tiennyt pukiessaan sitä päälleen, että hän samalla puki ylleen pitkään jatkuneen naisten nöyryytyksen, heidän ikivanhan alennustilansa.

”Se olisi suuri häpeä perheellemme”, Shamsí jatkoi, ”mikáli joskus sattuisit olemaan huolimaton huntusi suhteen.”

Yksin peilin edessä Ṭáhirih poseerasi hunnussaan näytellen uuden elämänsä ensimmäistä osaa. Hieno piiloleikki, hän ajatteli. Mikä oli niin erilaista miehissä? Paksu huntu oli kuuma ja hankala käyttää. Ei ihme, että sitä kutsuttiin teltaksi. Hän halusi repiä

sen pois mutta käsitti, että se tekisi hänestä jälleen lapsen. Hänen ruumiinsa oli kuitenkin hänen omansa. Miksi hänen piti kätkeä se? Mikseivät myös miehet käyttäneet huntua?

Nähdessään hänet hunnutettuna Mullá Şáliḥ nyökkäsi hyväksyvästi. Vielä kolme vuotta, hän ajatteli, ja hänen täytyy löytää aviomies tyttärelleen. Hän kuunteli tytön lämmintä ääntä, kun tämä istui hänen edessään lukien Joosefin kertomusta *Koraanista*.

Hän huokasi. Kunpa helminauhojen, jotka sitovat kaksi sydäntä toisiinsa, ei tarvitsisi katketa niin pian.

Țăhirih luki: ”Mutta eräät vaimot sanoivat kaupungilla: ”Yli-myksen vaimo yritti vietellä palvelijansa, koska hän on herättänyt hänessä rakkautta...”

Millainen miehen tulisi olla? Ei ainakaan muukalainen, se oli varmaa. Vasta eilen, Mullá Aḥmad, virkatoveri, mies viisissä kymmenissä, jolla jo oli kolme vaimoa, oli pyytänyt hänen kättään. Haluamatta olla epäystävällinen miehelle Mullá Şáliḥ oli vedonnut lapsen erittäin nuoreen ikään – huono tekosyy, sillä kaikkihan tiesivät, että tyttö oli naimakelpoinen yhdeksänvuotiaasta lähtien.

Ei, paras mies hänelle olisi hänen veljenpoikansa. He olivat jo samaa perhettä, ja Muḥammad rakasti häntä; se ei ollut mikään salaisuus. Sitä paitsi, hän antaisi tytön jatkaa opintojaan. Ja mikä parasta, hän ei veisi tyttöä liian pitkän matkan päähän.

Istuen käsinkudotun verhon takana hänen isänsä kirjastoon johtavan oven vieressä Țăhirih kuunteli piinallisia teologisia väittelyitä. Painavissa turbaaneissaan, kilistellen rukousnauhojaan, töksähtelevin lausein mullát keskustelivat. Hän liittyi mielikuvitukseensa mukaan keskusteluun, tuomiten ja harkiten hiljaisesti osallistuen, muut tietämättöminä tästä kolmetoistavuotiaasta osanottajasta. Hän osasi nyt *Koraanin* ulkoa; hän oli lukenut *Neljä Kanonista Kirjaa* ja *Selitykset* ja oli nyt syvällä Rúmín mystiikassa, runoilijan, joka kuusi vuosisataa aikaisemmin oli luonut tavan lähestyä Jumalaa eräänlaisen pyörimistanssin välityksellä.

Välillä hän koki tarpeen kirjoittaa runoutta. Töyhtöhyypän liihotellessa polun poikki; lammesta heijastuvan perhosmaisena kuvajaisen kimalliellessa valkoisella seinällä terälehtien ajelehtiessä lämpimässä kevätilmassa – nämä veivät hänet jatkuvaan unelmaan. Silloin hänellä oli tapana kirjoittaa, huolellisesti punoen lempinimensä johonkin runon loppusäkeeseen.

Ḥasan, hänen vanhempi veljensä, ei suhtautunut ystävällisesti Ṭáhirihin kasvavaan, vaikkakin salaviihkaiseen, kuulusuuteen. Hän vastusti hänen pitkiä tuntejaan yhdessä Mullá Šálihän kanssa.

”Sinä elät hänen aivoillaan,” sanoi Ḥasan.

”Jos olet niin varma, ettei minulla ole omia aivoja, myönnät kai ainakin, että on parempi elää hänen aivoillaan kuin jonkun toisen, nimiä mainitsematta.”

”Luulenpa, että sinä olet vain papukaija ja matkit kaiken”, hän sanoi. Tämä oli veljellinen viittaus hänen lempinimeensä: Ṭúṭi eli papukaija. Papukaijat olivat arvokkaita; ne tuotiin Intiasta ja elivät sokerilla. Persialaisia naisia, erikoisesti rakastettuja, kutsuttiin usein papukaijoiksi.

Eräänä aamuna heräten varhain Ṭáhirih sanoi palvelijalleen, joka piti hopeapeiliä hänen kasvojensa edessä, koska peiliin katsominen herätessä toi hyvää onnea: ”Serkkumme oli matkalla tänne Šírázista, mutta nyt hän ei tule. Hän putosi kamelinsa satulasta, ja näin verisen siteen hänen otsansa ympärillä, ja nyt hän on kuollut.” Palvelija alkoi itkeä ja juoksi Shamsín luo vetäen kireämmälle käsi-varressaan olevaa nauhaa, jossa riippui hänen amulettinsa. Viikkoja myöhemmin tuli viesti onnettomuudesta ja kuolemasta. Shamsí kehotti Ṭáhirihia pitämään sellaiset asiat omana tietonaan.

”Se pilaisi mahdollisuutesi hyvään avioliittoon”, hän sanoi. Äidin ja tyttären välillä vallitsi lämmin suhde, vaikka se olikin äidin puolella hieman pelon ja kunnioituksen sekainen. Kun Shamsí kutsui häntä, Ṭáhirihilla oli tapana olla vastaamatta ensin, koska hän kuunteli mielellään tuon matalan äänen toistuvaa Kutsua.

Shamsí ja Mullá Şálih eivät kertoneet tytölle, että hänen aviomiehensä oli jo valittu. Shamsí sanoi vain, ”Tästä lähtien sinun on käytettävä huntua myös Muḥammadin seurassa. Ette voi enää leikkiä yhdessä.” Tämän jälkeen ei enää ollut leikkejä puutarhalmammikon luona tai viinitarhassa, jota reunustavan muurin halkeamasta näkyivät laajat, kultaiset tasangot kaupungin tuolla puolen. Muḥammad ei esittänyt vastalauseita; hän oli jotenkin mielissään saadessaan nähdä hänen vastaverhotun olemuksensa – tyttö veti häntä puoleensa enemmän näin. Hän tiesi salaisuuden ja ärsytti tyttöä joskus suunnattomasti.

Eräänä päivänä Ṭāhirih kuuli Taqín, hänen setänsä, vihaisemmalla tuulella kuin yleensä, tuomitsevan ”harhaoppisen”, jota hän kutsui Shaykh Aḥmadiksi.

”Kerro minulle, kuka hän on”, pyysi hän Muḥammadilta.

”Joskus toiste. Meillä on paljon aikaa, joskus toiste.”

”Ei, kerro nyt.”

”Se tapahtui vuosia sitten. Isä rankaisi Shaykhia hänen hävyttömyydestään. Me emme koskaan puhu siitä.”

”Mutta mitä hän oli tehnyt?” hän vaati.

Muḥammad ei voinut olla vastaamatta tälle itsepintaiselle nuorelle äänelle. Tyttö näytti hänestä ihanammalta kuin koskaan, huntuun kietoutuneena, jonka hän, tytön sitä tietämättä, toivoi pian saavansa poistaa.

”Shaykh kirjoitti sata kirjaa uskonnosta. Faḥ-‘Alí Sháh ylisti häntä suuresti. Kerran hän matkallaan pysähtyi kaupunkiimme ja toimitti perjantain jumalanpalveluksen moskeijassa. Isä ja kaikki muut johtajat olivat siellä. Sen jälkeen hän tuli meille, ja isä sattui puhumaan kuolleiden ylösnousemuksesta maailmanlopussa. Shaykh sanoi, että hänen mielestään tämä ei tarkoittanut ruumiin ylösnousemista; hän sanoi, että se oli henkinen ylösnousemus, ei kuivien luiden nouseminen vaan hengen – tai mielen, jos haluat. Isä oli kohtelias ensin kutsuen taloomme. Ja sitten isä tuomitsi hänet

seuraavan perjantain jumalanpalveluksessa moskeijassa – toi hänet esiin harhaoppisena, ja heti sen jälkeen kansa kivitti hänet ulos kaupungista. Riittääkö?”

”Kuinka vanha Shaykh oli, kun hänet kivitettiin?”

”Luulisin, että noin 85-vuotias.”

”Elikö hän pitkään sen jälkeen?”

”Ei. Koko maa sai tietää, että hän oli harhaoppinen, ja koko papisto nousi häntä vastaan ja ajoi hänet ulos. Kaikkiällä. Se oli hänen loppunsa. Hän lähti Mekkaa kohti mutta kuoli matkalla.”

Ṭáhirih oli vaiti.

”Ja isä paljasti hänet”, ylpeili Muḥammad.

”Oliko hänen tukkansa valkoinen?” hän kysyi pehmeästi.

”Kuin jasmiini, oli ihmisillä tapana sanoa. Kaikki muut saarnaajat värjäisivät tukkansa mutta hänen oli valkoinen.”

”Ja he kivittivät hänet. Luulenpa, että isälläsi on yksi niistä kivistä sydämensä tilalla.”

”Hänen on oltava vakaa, kun hän suojelee islamia.”

”Muta *Koraani* sanoo, että Jumala on kaikkein armeliain niitä kohtaan, jotka osoittavat armoa. Muḥammad oli meidän esikuvamme, ja hän antoi anteeksi kaikille.”

”Kyllä, mutta vääräuskoinen on eläintäkin alempi. Heidän olisi pitänyt tappaa hänet.”

”Sen he tekivätkin”, hän vastasi.

Sinä iltana, vielä ajatellen vanhaa miestä, joka ajettiin pois ja kuoli pelkän käsityksen vuoksi, hän puhui hänestä Mullá Šáliḥille.

”Älä koskaan mainitse sitä nimeä uudelleen. Hän yritti tuhota uskontomme. Hän käsitteli mielivaltaisesti sen sisäistä merkitystä: hän johti uskovaisia harhaan.” Hän ei ollut koskaan nähnyt isäänsä niin vihaisena.

Suunnilleen tähän aikaan perhe sai kuulla, että pääkaupungissa oli tulossa sanansaattaja pyytämään Ṭáhirihia avioliittoon. Ei vähemmän kuin pääministerin veli toivoi häntä taloonsa. Mullá

Şálih oli yllättynyt ja imarreltu, että hänen tyttärensä kauneuden maine oli levinnyt niin kauas. Peläten kieltäytymistä, mutta päättäväisenä olla antamatta häntä muukalaiselle hän kuulutti kihlauksen Ṭáhirihin ja tämän serkun välillä.

Kun hän kertoi Ṭáhirihille valinnastaan, se ei tehnyt minkäänlaista vaikutusta tähän. Jokaisen tytön oli mentävä naimisiin; se oli elämän laki, samoin kuin syntymä ja kuolema. Persiassa ei ollut vanhojapiikoja; vaikka edes lyhytaikaisesti, oli aina olemassa jonkinlainen mies jokaista naista kohti. Hän ei ollut koskaan elämässään puhunut kenenkään muun naimakelpoisen miehen kanssa kuin Muḥammadin, eikä tiennyt tai välittänyt, millaisia he olivat. Kerran hän oli muurin halkeaman läpi nähnyt nuoren aatelismiehen ratsastavan ohi; mies oli tarkastellut hevostaan hetken ja hymyillyt, ja Ṭáhirih oli ohimennen miettinyt, minkälaista olisi rakastua. Persialainen kirjallisuus kertoi naisista, jotka olivat tämän tehneet – esimerkiksi Laylí ja Shirín. Mutta, jos tyttö yhdeksänentoista vuosisadan Qazvínissa rakastui, oli se häpeällistä. Joten – alistuen – hän suuteli isänsä kättä.

Ainakin Muḥammad oli henkilö, jonka hän oli tuntenut koko ikänsä. Ensimmäistä kertaa hän näki pojan jonakin, jota voisi ajatella. Muḥammad oli saamaton, hän päätti, tumma, jolla oli iso, kömpelö ruumis. Mutta toisaalta hänen uusi kotinsa olisi heti kadun toisella puolella.

Mullá Şálih, tietäen, että hänen tyttärensä oli alistunut kotaloonsa häiden ja puolison suhteen, esitti puolustuksensa. ”Hänhän on perheenjäsen. Hän antaa sinun viipyä luonamme.”

Hänen isänsä vaikutti hänestä yllättäen hyvin poikamaiselta.

”Tiedän. Me rakennamme tunnelin kadun ali,” hän nauroi, ”ja minä kävelen edestakaisin koko ajan.”

Batúl, toinen vaimo, huomautti: ”Mikä pariskunta, pitää vain sanoa. Ei siitä tule mikään avioliitto vaan akatemia. Tytön nenä Ḥáfizissa ja pojan Sa’dissa.”

Yrittäen unohtaa, Țăhirih vietti nyt kaikki päivänsä kirjastossa.

Sanansaattaja saapui Teheranista juuri ajoissa kihlausjuhla-lisuuksiin. Raivostuneena tästä loukkauksesta arvovalalleen pääministeri määräsi johtavan qazvinilaisen kauppiaan estämään häät, mutta tämä suunnitelma vain nopeutti niiden pitämistä. Viisaasti Mullá Šálih lähetti kaksi kirkonpalvelijaa matkaan mukanaan runsaasti lahjoja turkiksista jalokiviin šaahille, ja tämä painoi vaakakupin alas pääministerin veljeä vastaan.

Ensimmäiset vuodet Țăhirihin avioliitosta olivat rauhallisia ja onnellisia. Muḥammad, hänen puolisonsa, joka oli leikkinyt hänen kanssaan hänen ollessaan vielä pikkutyttö, jatkoi hänen hemmottelemistaan lahjoin ja suosionosoituksin. Hän ei voinut käsittää, että tyttö oli jo kasvanut aikuiseksi naiseksi. Näiden muutamien vuosien aikana hän synnytti miehelleen kaksi poikaa ja omisti koko elämänsä lapsilleen. Kaikki oli viimeinkin normaalia. Țăhirihin perhevelvollisuudet korvasivat hänen opintonsa. Hänen naissukulaisansa olivat mielissään; nyt hänen kirjansa oli unohdettu eikä hän enää ollut parempi kuin muutkaan.

Mutta hänen lastensa kasvaessa hänelle jäi enemmän aikaa, joten Țăhirih luonnollisesti halusi palata opintoihinsa ja kirjoittamiseensa. Hän ehdotti Muḥammadille, että hän voisi auttaa tätä työssään.

Hän ei ymmärtänyt, että hänen miehensä, jolta puuttui luova äly ei voinut sallia luovuutta toisessa ihmisessä, kaikkein vähiten naisessa. Kaikki, mitä Muḥammadilla oli, oli hyvä muisti, joka auttoi häntä jäljittelemään isäänsä, Mullá Taqía, kaikessa. Joka tapauksessa hänen vaimonsa älykkyys oli hänelle jatkuvasti loukkaus. Hän tylsytty torjui vaimonsa tarjouksen auttaa häntä saarnojen valmistamisessa lainaten perinnettä, ”Neuvottele vaimon kanssa ja tee päin vastoin kuin hän neuvoo.”

Ṭāhirih yritti väitellä miehensä kansa aluksi viitaten Persian klassisiin runoilijoihin naisen erinomaisuudesta. Muistuttaen häntä Fāṭimihista – Valon Neidostamme – ja Rābi’ihista, mystikosta, ja Espanjan hovin naisista ja heidän runoistaan.

Mies lopetti väittelyn sanoen: ”Eilen illalla leipä oli huonosti paistettu ja sahrami liian kosteaa. Sinun olisi parasta keskustella keittäjäsi kanssa.”

Ṭāhirih odotti oikeaa hetkeä tämän jälkeen, ja jonkin aikaa talossa oli rauhallista. Naisten kutsuilla hän puhui ainoastaan kuin nainen, leipomisesta, koruompelusta, palvelijoista, lapsista, ja rauhoittava huhu levisi: ”Hän ei enää ole sen erilaisempi kuin mekään lukuun ottamatta hänen kauneuttaan, mikä sekin on mennyttä muutaman raskauden jälkeen.”

Muḥammad näki hänen hymyilevän sinä iltana ja luuli, että se johtui uudesta kaulakorusta, jonka hän oli saanut. Mies ei tajunnut, että se johtui siitä, että hän oli jälleen kirjoittanut runon. Hän puhui vaimolleen vanhalla, hellällä tavallaan: ”Sinä todella olet hyvä äiti ja hyvä vaimo. Minä olin pelännyt, että haluaisit olla kirjojeni ääressä pilataksesi kauniit silmäsi ja yrittääksesi kirjoittaa niitä typeriä runoja. Nyt vihdoin näen, että olet tyytyväinen naisen työhön.”

Ṭāhirih nousi ja katsoi häntä kenties ensimmäistä kertaa elämässään.

”Olen kiitollinen rakkaalle aviomiehelleni, joka niin rehellisesti on tunnustanut sen, minkä hän niin kauan on salannut: että hän on viimeinkin antanut minulle anteeksi menneisyyteni; että, koska mielen paratiisi on suljettu häneltä, hän sulkee sen minulta-kin.”

Muḥammad kääntyi pois puhisten raivosta. Ṭāhirih kiiruhti ulos huoneesta.

Takaisin omassa huoneessaan hän irrotti rubiinikaulakorun ja heitti sen korulippaaseensa. ”Tämä on ruumisarkku kuolleille pyyteilleni”, hän sanoi huoneelle.

Sinä yönä hän ei voinut nukkua. Aikaisin aamulla ennen kuin palvelijat olivat ehtineet kerätä tuoreita jasmiininkukkia pensaista tai hänen isänsä suorittanut rukouspesunsa, hän meni Mullá Şálihiin luo. Țăhiri odotti, kun hänen isänsä luki rukouksensa. Sitten hän kertoi isälleen kaiken, kuvaten ensimmäistä kertaa pitkät tyhjät vuodet.

Isä sanoi vain, ”Tule kotiin.”

Nyt opinnot alkoivat uudelleen: teologiaa, filosofiaa, luonnontieteitä. Runot tulivat takaisin. Hän opiskeli teologisessa akatemiassa istuen verhon akana. Hän auttoi isäänsä saarnojen valmistamisessa. Țăhiriin kirjoittama saarna Jumalan armosta tuli kuuluisimmaksi hänen isänsä pitämistä saarnoista. Mitäköhän se mahtoi tarkoittaa, isä mietti. Se osa ruumiin murskautumisesta haudassa ensimmäisenä yönä kuoleman jälkeen; haudan seinien murskautuessa miestä vastaan – jokainen muslimi tiesi sen – mutta mitä hän mahtoi tarkoittaa sanomalla, ettei Jumalan armo riittänyt ehkäisemään sitä, että myös teot olivat tarpeellisia – tietynlaiset teot? Tyttö oli sisällyttänyt saarnaan kertomuksen muhamettilaisesta pyhimyksestä, joka kuoltuaan vanhurskaan elämän jälkeen palasi unessa seuraajilleen ja sanoi: ”Kaikki se ei hyödyttänyt minua lainkaan. Ainoa asia, joka pelasti minut oli, että olin kerran tarjonnut omenan miehelle, joka ei ollut muslimi.”

Sinä perjantaina, jona Mullá Şálihi piti tuon saarnan, oli seurakunnan joukossa hänen tyttärensä vanha opettaja, joka sanoi: ”Ole varovainen. Tuo saarna oli harhaoppinen. Sitä paitsi tiedän, kuka kirjoitti sen.”

Mullá Şálihi antoi tyttärensä vieläpä puolustaa väitteitään akatemiansa verhotusta alkovistaan luokan läsnä ollessa.

Illalla tytär kysyi, ”Häpäisinkö sinut tänään, isä?”

”Sinä olit loistava.”

”Ja sinä olet surullinen, koska et voi antaa minulle todistusta akatemiasta?”

”Niin.”

”Mutta sinä voisit antaa minulle sellaisen täällä kotona.”

”Mihin sinä sitä tarvitset?”

”Symboliksi. Piilotan sen korulippaaseeni. Kukaan ei koskaan näe sitä, ei koskaan.”

Seuraavana päivänä kirjastossaan hän allekirjoitti ja antoi tyttärelleen virallisen päästötodistuksen.

”Tällaista ei ole koskaan tapahtunut Persian historiassa. Se on vain minun allekirjoittamani, mutta se on virallinen joka tapauksessa. Mikäli tämä saadaan selville, tiedät, mitä voisi tapahtua.”

Ғáhirih polvistui, suuteli isänsä kättä ja todistusta. Yksin takaisin huoneessaan hän luki sen huolellisesti useaan kertaan läpi.

Sitten hiilivalkealla hän hitaasti poltti sen.

Mullá Taqí pakotti hänet palaamaan miehensä luo. Muḥammad alituisesti loukkasi häntä. Hän toi kotiopettajan pojille ja kehotti vaimoan olemaan sekaantumatta heidän kasvatukseensa. Hän otti toisen vaimon; ennen kuin vuosi oli kulunut hän otti kolmannenkin.

Ғáhirihin teoksista oli tulossa moderneja klassikkoja, ja tuhannet lukivat hänen runojaan. Nämä runot raivostuttivat Muḥammadia; Ne oli osoitettu jollekin arvoitukselliselle Rakastetulle, harson tuolla puolen. Yleisesti hän julisti, että ne olivat hänelle, mutta yksityiselämässään hän etsi kilpailijaansa. Varmastikin tämä viini ja tämä malja, joista hän kirjoitti, olivat todellisia, eivät perinteellisiä suufilelaisia vertauskuvia; laiminlyöden uudet vaimonsa hän pohti tätä päivin ja öin. Hän alkoi opiskella erilaisten myrkkujen ominaisuuksia. Hän vihasi perusteellisesti vaimonsa välinpitämätöntä ylpeyttä, hänen kylmyytensä oli kuin Dimávand-vuoren rinteet. Hän

päätti olla saamatta lisää lapsia tämän naisen kautta ja vietti yönsä vuorotellen kahden muun vaimonsa seurassa.

Eräänä päivänä puutarhassa, kun ilma oli täynnä valkoisten akasiakukkien tuoksua, Ғағириһ katsoi ylös puiden oksien lomitse taivaalla ajelehtiviin valkoisiin pilviin. Kuinka ihanaa olisikaan, hän ajatteli, olla vapaa tästä ruumiista; päästää sielunsa vapaaksi, kuin pienen valkoisen veneen, purjehtimaan sinisen taivaan halki. Hän seisoi lammen reunalla ja katsoi alas kasvojaan. Kuinka hyvä olisikaan päästä eroon tästä kauneudesta, hän ajatteli. Ihmiset näkivät vain kasvot, vain lammen väreilyn, eivät syvyiksiä. Punainen kala vilahti ohi tummassa vedessä. Tuolla alhaalla oli hyvin pimeää, pimeyttä, joka oli peruuttamattomampaa kuin hänen huntunsa, viileää ja pimeää loputtomasti. Hän huojui vähän aikaa lammen reunalla. Mutta sitten jotkin sanat hänen sydämessään sanoivat: ”Elä. Elä. Se tulee vielä, mutta ei nyt.”

Työhuoneensa ikkunasta Muḥammad seurasi häntä. Hän tiesi menettäneensä hänet, mutta, kummallisista syistä, sinä yönä hän tuli ensimmäisen vaimonsa luo aviomiehenä vielä kerran. Kun hän huomasi vaimonsa vieläkin olevan etäinen, jopa hänen syleilyssään, hän työnsi hänet pois, ja kuukausiin he eivät puhuneet toisilleen. Hän oli välinpitämätön tyttären suhteen, kun tämä syntyi. Toisaalta muut vaimot suhtautuivat kylmästi Ғағириһiin ja lapseen. Haluten mieluummin jakaa aviomiehensä kahteen osaan he yhdistyivät ainoastaan vihamielisyydessään häntä kohtaan.

Ғағириһ tiesi nyt, miksi hänen äitinsä itki Batúlin ja Sakinihin tähden, sillä hän itse juuri sai kokea moniavioisuuden onnettomia puolia. Hän alkoi pitää kokouksia naistuttavuuksilleen ja opettaa heille tiettyjä katkelmia *Koraanista*; hän kertoi heille, että *Koraanissa* moniavioisuuden ehtona oli oikeudenmukaisuus ja että toinen kohta Kirjassa vakuutti, että oikeudenmukaisuus tällaisessa tapauksessa oli mahdotonta. Hän kertoi heille myös, että naiset olivat henkisesti tasa-arvoisia miesten kanssa ja käänsi heille *Koraanin*

säkeen alun: ”Totisesti, molempien sukupuolten tosiuskovaiset...” Hän näytti heille heidän oikeutensa, jotka oli haudattu arabiankieliseen tekstiin. Toiset pelästyneinä, toiset haluten olla aiheuttamatta hankaluuksia, juorusivat näistä kokouksista aviomiehilleen.

Tyttövauva oli hänen ainoa seuralaisensa, sillä hänen kaksi poikaansa olivat jo kauan sitten vieraantuneet äidistään ja siirretty miesten osaan talosta. Hän huokasi keinutellessaan hentoa pientä lasta sylissään. Pian Muḥammad otti vauvankin häneltä, ja hän oli yksinäisempi kuin koskaan.

Pitkäveteiset päivät kuuluivat auringossa. Sitten Shamsí, joka oli häipynyt Ṭáhirihin elämässä taustalle, sairastui, ja hän pyysi Muḥammadia päästämään lapsensa kotiin hoitamaan äitiään. Muḥammad oli kuullut naisten kokouksista ja arveli, että hänen läsnäolonsa talossa oli vaarallista. Mies oli iloinen nähdessään hänen lähtevän.

Ṭáhirih oli nyt kahdenkymmenenkolmen, ja hän oli luenut kaikki kirjat isänsä kirjastossa ja oli käynyt läpi kaikki muutkin yksityiset kirjastot – yleisiä ei ollut – Qazvínissa. Hänen viimeisimmät opintonsa kohdistuivat kauan odotettuun tapahtumaan – Kahdennentoista Imaamin paluuseen. Sillä samoin kuin juutalaiset odottavat Messiaista ja kristityt Kristuksen paluuta niin muslimit etsivät Kahdettatoista Imaamia. Hän oli Muḥammadin kahdestoista vallanperijä. Hänen kuollessaan jo lapsena oletettiin, ettei hän kuollutkaan vaan vietiin taivaaseen, tai johonkin muuhun tuntemattomaan paikkaan, josta muhamettilaiset odottavat hänen palaavan lopun aikoina. Ṭáhirih ei löytänyt mistään vastausta. Hänestä ainoastaan tuntui, että elämä kului merkityksettömän mallin mukaisesti: ramadán-kuukauden paasto; pyhiinvaelluksia Karbiláhan ja Mashhadiin kultaisine kupoleineen: kärsimysnäytelmät muhamettilaisten pyhimysten marttyyrikuolemista; kaksi murehtimiskuukautta, jolloin kuuli kymmenien ihmisten hakkaavan rintaansa ja valittavan kaduilla – erityisesti tuo päivien päivä kerran

vuodessa, jolloin miehet ajelivat paljaaksi päänsä etuosan ja mars-sivat leikaten ajettua osaa päänahastaan pitkillä veitsillä ja antaen veren valua valkoisille kaavuilleen. Sanottiin, että, kun Kahdestoista Imaami tulee, Hän vahvistaa ikiajoiksi kaiken tämän ja levittää sen kaikkialle maapallolle; vaikka tässäkin maailman kolkassa siinä tuskin oli mitään järkeä.

Salassa hän keskusteli sukulaisensa Alin kanssa. ”Mikäli Aikakauden Herra tulisi jälleen ja vain levittäisi muihin maihin ne asiat, jotka meillä on täällä naamioitu islamin uskoksi: pyhien kaupunkien häpäiseminen, pappien hirvittävä valta, juutalaiset pakollisine tunnusmerkkeineen, zarathustralaisten velvoitus käyttää keltaisia kaapuja – mitä hyvää siinä olisi? Islamista on tullut vain loitsu, joka sitoo miljoonia ihmisiä.”

”Mikset keskustele serkkusi Javádin kanssa? Hänellä on jotakin uutta,” vastasi Alí vilkaisten olkansa yli yrittääkseen nähdä liikahtivatko verhot.

Țáhirih puki huntunsa ylleen ja lähti Javádin luo kulki-pölyistä katuja saviseinien välissä palvelija takanaan. Vastahakoi- sesti Javádin vaimo päästi hänet sisään; mies ei ollut kotona mutta tulisi pian keskipäivän aterialle ja kahden tunnin pituiselle sies- talle. Pakollisen teelasillisen jälkeen Țáhirih pyysi saada odottaa työhuoneessa. Ovella hän potkaisu kengät jaloistaan jättäen ne kenkäriiviin. Hän käveli Káshán-silkkimaton yli syvennykseen, jossa oli pinoittain kirjoja. Auringonsäteet tunkeutuivat pimennettyyn huoneeseen, ja sitruunapuun oksat raapivat ikkunalautaa. Selaillen kirjoja hän löysi hienon käsikirjoituksen *Ruusutarhasta*, joka nojasi seinää vasten. Sen taakse oli työnnetty kirja tai käsikirjoitus, joka oli kääritty koristeltuun kankaaseen. Sydän läpättäen ja sormet hieman vavisten käsitellessään helmikoristeista brokadia hän taittoi kankaan. Sisällä oli kirja. Sen oli kirjoittanut Shaykh Aḥmad, vanha mies, joka oli kivitetty pois Persiasta.

Ahnaasti hän alkoi lukea. Muutaman rivin luettuaan hän tiesi, että tämä oli se uusi elämä, jota hän oli kauan janonnut. Luvattu, jota oli odotettu kolmetoista vuosisataa, saapuisi pian. Hän ei vakiinnuttaisi islamia – Hän tekisi koko maailmasta uuden, samoin kuin mies Galileasta ja mies Ḥijázista olivat tehneet koko maailmasta uuden. Nyt kun maailma oli täynnä epäoikeudenmukaisuutta, koska ihmiset ovat kääntyneet pois Jumalasta, Hän on tulossa jälleen, kirjoitti Shaykh Aḥmad, ja ensimmäisten, joiden pitäisi vavista, olisi muhamettilaisten pappien, sillä he olivat turmelleet islamin uskon ja johtaneet ihmiset harhaan.

Ṭáhirih istui unelmoiden varjoisassa huoneessa. Hän joutui tilaan ilman aikaa, kuten hän oli tehnyt kerran tai pari ollessaan lapsi ja yhtäkkiä huoneessa kaikui ääni, jonka hän oli kuullut kauan, kauan sitten isänsä puutarhassa.

Javád yllätti hänet istumassa kalpeana varjossa. ”Nukuin”, hän sanoi.

Hän piti kirjaa rintaansa, vasten. ”Löysin sen. Saanko pitää sen?”

”Mahdotonta. Isäsi kiroaisi sinut ja ajaisi sinut ulos. Hän tappaisi minut.”

Javád oli erilainen kuin muut; laiha ja innokas, hänellä oli sisäinen tuli.

”Mutta tämä on syy, miksi olen elänyt kaikki nämä vuodet; tämä on minun vastaukseni, tämän takia minä olen opiskellut. Mikään ei voi estää minua nyt.”

Hän otti teoksen mukaansa kaapunsa alla.

‘Alí tunnusti hänelle, että myös hän oli shaykhí, ja kertoi Loistavista Kaksoisvaloista, Shaykh Aḥmadista, nyt kuollut, ja hänen seuraajastaan, Siyyid Kázimista, toistaiseksi tässä maailmassa. Salaa hän luki heidän teoksiaan. Minkä toinen ennusti, sen toinen määritteli.

Mitä papisto ei tiennyt, sen nämä kaksi paljastivat.

Salaa hän kirjoitti Siyyid Kázimille, joka vastasi sanoen, että kukaan ei ollut ymmärtänyt hänen sanomaansa niin hyvin kuin hän; Ғáhirih sai häneltä nimen Qurratu'l-'Ayn-nimi, jolla hän myöhemmin tuli tunnetuksi Euroopan älymystön keskuudessa – joka tarkoittaa ”Silmien Lohtu”. Hän sai luvan saapua Siyyid Kázimin luo Karbiláhan, kuten hän oli pyytänyt. Kirjeessä lisättiin kuitenkin, ettei ollut varmaa kohtaisivatko he milloinkaan.

Kun hän saapui Karbiláhan, Siyyid Kázim oli kuollut.

Sillä aikaa, kun Ғáhirih oli matkalla Karbiláhan, Siyyid, tietäen kuolemansa olevan lähellä, kokosi opetuslapsensa, joita kutsuttiin nimellä ”shaykhí”; Shaykh Aḥmadin muistoksi, ja käski heitä jättämään kotinsa, matkaamaan maailman halki ja löytämään Luvattu. ”Hän elää nyt teidän keskellänne”, hän kertoi heille, ”odottaen vain hetkeään.”

Siyyid Kázimin kuoltua, jotkut päättivät, että Luvattu oli joku heistä, tämä tuntui helpommalta ja mukavammalta. Jotkut vaatimattomasti ilmoittivat olevansa Hän ja keräsivät toisia opetuslapsikseen. Jotkut olivat sitä mieltä, että he eivät voineet levittäytyä kuten Siyyid oli opastanut – yhdellä oli kukoistava liikeyritys, toisella vanha äiti elätettävänä, kolmas oli vastanainut eikä voinut jättää morsiantaan; elämä tarjosi erilaisia hyviä syitä olla lähtemättä.

Mutta oli muutamia, jotka muistivat, mitä Siyyid oli rukoillut heitä tekemään. Nämä johtajanaan Mullá Ḥusayn vetäytyivät moskeijaan Kúfihissa ja rukoilivat ja paastosivat neljäkymmentä päivää puhdistautuakseen ja siten toimiakseen kanavina hengen johdatukselle.

He tarvitsivat kipeästi ohjausta. Siyyid oli kuvannut Luvatun iän ja luonteen suhteellisen tarkasti, mutta ei ollut maininnut aluetta, jossa Hänen tulisi ilmestyä eikä Hänen nimeään tai arvoaan eikä kuinka heidän tulisi löytää Hänet. ”Teidän sydämenne ja mielenne kertovat sen teille”, oli hänen ainoa huomautuksensa. Kun häntä oli painostettu kertomaan Luvatun tulon tarkka aika, hän sanoi vain

”Vuonna kuusikymmentä”. Tällä hän tarkoitti vuotta 1260 muhamettilaisen ajanlaskun mukaan tai länsimaisittain vuotta 1844.

Nämä muutamat kaikista niistä tuhansista, jotka olivat kerran seuranneet Siyyid Kázimia, lähtivät ihmeelliselle matkalleen. Selittämättömästä syystä Mullá Ĥusaynia veti puoleensa Persia, ja muut seurasivat. He matkasivat jalan kuukausia toisensa jälkeen vuoristojen ja erämaiden halki. He nukkuivat suuren persialaisen kuun alla tai savialustoilla täpötäysissä karavaaneissa, kietoutuneina kaapuihinsa, vieressään muulinajajat ja kamelikuskit. He elivät raejuuston ja happaman leivän varassa. He rukoilivat tuntikausia ja kulkivat itään sydäntään seuraten, paljolti samaan tapaan kuin kolme Káshánin kuningasta kulkiessaan länteen ja matkatessaan Persiassa tähden perässä.

Persia on laaja maa. Se näyttää samanlaiselta kuin kuun maisemat: alastomia, rosoisia vuoria ja peninkulmittain tyhjää tilaa. Silloin tällöin muutama puu tai pilven varjo. Kävellessä öisin, nukkuen päivän kuumuudessa, kylpien pienissä puroissa tienvarrella, leväten poppelipuun helisevien lehvien varjossa, rukoillen kun auringonnousu värjäsi valtavan taivaan. Mullá Ĥusaynia veti puoleensa Shíráz. Shírázista tuli hänelle pakkomielle. Muut olivat Teheranin tai Tabrízin, Qazvínin tai Işfahánin puolesta: ”Šaahi, maailmankaikkeuden turvapaikka, on Teheranissa”, jotkut väittivät. ”Puolet maailmasta on Işfahán”, toiset sanoivat. Joku oli päärynän muotoisten Qumin hautapyhäkköjen puolesta, joku toinen halusi lähteä Mashhadin kultaisille kupoleille. Mutta Mullá Ĥusayni ei saanut Shírázia mielestään.

Eräänä iltana, kuukausien matkustamisen jälkeen, hän saapui rakastamaansa kaupunkiin. Se sijaitti vihreällä tasangolla sinisten kukkuloiden juurella: minareettien ja mustien sypressien ja turkoosinväristen kupolien kaupunki; pitkän, unenomaisen järven ja tuhansien kevätkukkien kaupunki – nyt auringonlaskun väriloiston syleilyssä. Seisahtuen hengittämään pehmeää kevätilmaa, hän

muisti mitä Ḥáfiz oli kirjoittanut: itse paratiisissa ei ollut mitään Shírázin puroihin jo kukkaispolkuihin verrattavaa; ja hän ymmärsi, miksi Sađí oli sanonut, että Shíráz kääntää matkustavaisen sydämen kaipuun pois kodistaan.

Mietiskellen hän käveli hitaasti Shírázia kohti. Hän oli yksin, sillä hänen kumppaninsa olivat menneet edeltä; he olivat valinneet asuinpaikakseen päämoskeijan nurkkauksen ja odottivat häntä siellä.

Lähellä kaupunkia hän vilkaisi komeaa, hoikkaa nuorta miestä, joka oli tulossa häntä kohti. Ajatuksiinsa vaipuneena Mullá Ḥusayn melkein kulki nuorukaisen ohi. Tämä tervehti häntä, ja hän vastasi tervehdykseen. Tämä oli varmasti opiskelutoveri, hän ajatteli, jonka hän oli tuntenut aikaisemmin Karbilássa, Siyyid Kázimin ajoilta; Profeetan jälkeläinen päätellen vihreästä turbaanista. Kun nuorukainen toivotti hänet tervetulleeksi kutsuen häntä kotiinsa, hän epäröi. Mullá Ḥusayn oli väsynyt ja halusi mennä moskeijalle tapaamaan kumppaninsa, suorittamaan esipesunsa suihkulähteellä, rukoilemaan ja lepäämään. Hän katseli sokeasti nuora miestä; hänen silmänsä olivat sokaistuneet kuukausien etsinnästä, hänen mielensä täynnä sisäistä unelmaansa. Mullá Ḥusayn oli valmis etsimään, jalan, ryysyissä mikäli tarve vaati, vaikka lopun elämänsä, rakkautensa tunteimatonta kohdetta. Hän oli tottunut etsimiseen ja tiesi kaiken siitä, mutta hän ei tiennyt mitään löytämisestä. Tässä oli epätervetulutus keskeytys etsintään. Hän olisi mieluummin tervehtinyt nuorta miestä ja jatkanut matkaansa.

”He odottavat sinua varmasti moskeijassa”, nuorukainen sanoi, kun Mullá esitteli tekosyitään. ”Jätä heidät Jumalan haltuun; Hän varmasti suojelee ja vahtii heitä.” Jokin muukalaisen suorassa ja kuitenkin hellässä katseessa piti häntä paikallaan; loppujen lopuksi, sehän kestäisi vain tunnin tai pari, ja sitten hän voisi mennä moskeijalle.

Nuorukainen kääntyi ja johdatti hänet kaupunkiin, kiemurtelevien savimuurien reunustamia kujia pitkin, sulkamaisten puiden liikutellessa oksiaan heidän yläpuolellaan, ja silloin tällöin näkyi ohimennen avonaisista ovista välähdyksiä tiilialtaista ja kukkapenkeistä. Vaikka olikin väsynyt ja omissa ajatuksissaan Mullá Ḥusayn oli tietoinen toukokuun illasta; maapallon elämä, joka oli ollut kuin laskuvesi, näytti jälleen virtaavan nousuveden tahdissa; ilma tuntui hienolta ja pehmeältä kuin ruusun terälehdet hänen kasvoillaan. Kuinka suorassa ja vakaana, kuin prinssi, hänen seuralaisensa kävelikään; ei, ei kuin prinssi – pikemminkin kuin mitä sanottiin pyhissä perinteissä Profeetan käynnistä: että hän kulki kuin olisi väentänyt jalkaansa kivistä. Tämä nuorukainen oli hänen jälkeläisensä, Mullá Ḥusayn ajatteli – ja hymähti iltahämärässä; sillä Profeetalla oli niin paljon ”jälkeläisiä” ja he olivat raskas taakka kansalle.

Etiopialainen palvelija vastasi heidän koputukseensa vaatimattomalla puuovella. ”Kummallista”, ajatteli Mullá Ḥusayn. ”Hän näyttää odottavan meitä.” Kun hän oli astumaisillaan sisään, nuorukainen hymyili Mullá Ḥusaynille ja lainasi *Koraanin* säettä: ”Astu sisään rauhassa, olet turvassa.”

Mullá Ḥusayn huomasi olevansa pienessä pihassa, jonka keskellä oli allas ja nuori appelsiinipuun vieressä. Hän oli tietoinen kukintojen lämpimästä tuoksusta ja hän kykeni näkemään ne loistavan valkeina iltahämärässä. Mullá Ḥusaynista tuntui selittämättömästi kuin hän olisi elänyt unessa; hän ei ollut varma, mihin todellisuus päättyi ja missä uni alkoi. Olivatko appelsiininkukat siellä, ja oliko tuo todellinen tähti välkkymässä toukokuisella taivaalla, pimeän pihakaivon yllä? Se näytti kyllä todelliselta, avautuen ja sulkeutuen kuin nyrkki.

Hänen isäntänsä johdatti hänet ylös jyrkkiä portaita pieneen valkaistuun huoneeseen. Messinkiaistioita tuotiin sisään, ja hän peseytyi nuoren isännän itse kaataessa vettä kannusta. Samovaari

kannettiin sisään ja laskettiin heidän eteensä; tee tarjoiltiin; myöhemmin oli lammasta ja sahramiriisiä.

Mullá Ḥusayn oli lähtemäisillään, kun nuorekas isäntä alkoi puhua. ”Ketä te pidätte johtajananne, nyt kun Siyyid Kázim on poissa?”

”Hän käski meidän levittäytyä kauas ja laajalle etsiessämme Luvattua, Rakastettua.”

”Miten te tunnistatte Hänet, kun koottaatte Hänet?”

”Johtajamme antoi meille useita tunnusmerkkejä”, Mullá Ḥusayn selitti kärsivällisesti. Tämä nuorukainen, vaikka olikin maallikko – hänellä oli verkakauppa”, hän sanoi – tiesi jotakin shaykhí-opeista; hän oli ilmeisesti älykäs, eikä ollut vahingollista olla avoin: ”Luvattu on kaksikymmentä vaan ei kolmekymmentä. Hän on Fátimihin, Valon Neitomme, Profeettamme tyttären, jälkeläinen. Hänelle on annettu synnynnäinen tieto. Hän on keskipituinen ja vapaa ruumiillisista puutteista. Aikana, jolloin lähes kaikki tupakoivat, hän ei tupakoi.”

Huoneessa vallitsi hetken täydellinen hiljaisuus. Maailma tuntui pysähtyneen. Mullá Ḥusayn hankasi väsyneenä silmiään.

Yllättäen, pehmeästi, nuorukainen sanoi: ”Etkö näe näitä tunnusmerkkejä Minussa? ”

Mullá Ḥusayn oli kauhun lamaannuttama. Maallikon ymmärtämätöntä pilantekoa, hän ajatteli. Haluamatta olla epäystävällinen hän aikoi kohteliaasti sanoa: ”Hän, jonka tuloa me odotamme, on Mies, jonka pyhyys on ennennäkemätön...” Puhuessaan hän huomasi joutuneensa nuoren miehen katseen valtaan; hän epäröi, änkytti. Hänen ihmisyytensä esitti voimakkaan vastalauseen tätä uutta asiaa vastaan, jonka hän tunsu huoneessa; hän vastusti sitä kaikin voimin – pyristeli kuin villihevonen taistellessaan köyttä vastaan – mutta kaiken aikaa jokin hiljainen ääni hänen mielessään suhtautui välinpitämättömästi häneen. Kuumeisena ja vavisten, hän ymmärsi, että hänen pitää kuunnella ja odottaa.

Yhden kerrallaan mies kertasi mielessään Luvatus tunnusmerkit. Se oli totta, hän oli niiden kaikkien täyttymys. ”Mutta sinulla oli erikoinen, henkilökohtainen tunnusmerkkisi, jota et koskaan maininnut. Kun Luvattu ilmestyisi, Hänen pitäisi kysymättä ilmaista selitys *Koraanin* kahdenteentoista lukuun. Tämä oli koe, josta olit päättänyt omassa mielessäsi. Nyt on aika ilmaista selitys Joosefin Suuraan.”

Mullá Ḥusayn olisi halunnut vajota maan alle. Hän ei koskaan ollut kertonut kenellekään henkilökohtaisesta tunnusmerkistään. Etiopialainen palvelija toi sisään lakatun kynäkotelon ja pinon ohutta, kiiltäväpintaista paperia. Nuori mies otti paperin käteensä ja kirjoitti siihen oikealta vasemmalle rohkein, sujuvin vedoin, hänen äänensä kohotessa ja laskiessa soinnukkaasti kirjoittaessaan. Appelsiininkukkien tuoksu leijui ylös pihalta kantaen mukanaan yhtä linnun säveltä – haqq-linnun ääntä, joka koko yön kirkuu ”Jumala! Jumala!” kunnes legendan mukaan se halkaisee kurkkunsa ja kuolee aamunkoitteessa.

Tämä oli suuri järkytys ja tuska, Mullá Ḥusayn ajatteli, se oli samaa kuin rakastaa toivottomasti vuosikausia ja odottamatta löytää rakastettunsa häähuoneesta. Sitten hän ei voinut ajatella enempää, sillä koko talo näytti katoavan ja maailma oli alkukaoksessa, muodoton, eikä mitään muuta ollut jäljellä kuin valoa, valoa, sokaisevaa valoa. ”Siunatusta puusta oleva... ei idän eikä lännen oliivi, jonka öljy oli lähes loppuun palanut, vaikka tuli ei koskenut siihen!” Hänen silmänsä eivät enää nähneet, mutta hän näki. Kaikkien profettojen paratiisit ohjattiin hänen eteensä, sarja paratiiseja. Ja Abraham ja Mooses, Zarathustra ja Buddha, Jeesus ja Muhammed, kaikki olivat siellä kuin läsnä olevina hänen edessään pienessä huoneessa.

Kun ääni kohosi ja laski, ja kynä liikkui, Mullá Ḥusayn unohti koko menneen elämänsä; ystävät, tutut kasvot, rakastetut kaupungit – kaikki oli mennyttä. Nyt oli olemassa vain yksi todellisuus maailmassa.

Nuorukainen kirjoitti tuntikausia, ja Mullá Ḥusayn istui liik-kumatta, tuskin uskaltaen vetää henkeä.

Sitten hänen Isäntänsä hymyili hänelle, ja Mullá Ḥusayn hymyili takaisin ja tiesi olevansa mies, joka katseli Herraansa – kuten Adam ensimmäisenä noustessaan ylös saven unesta.

”Oi sinä, joka olet ensimmäinen Minuun uskova! – – Minä olen Báb, Jumalan Portti, ja sinä olet – – tuon Portin portti. Kahdeksantoista sielun on varoittamatta ja kutsumatta, etsittävä itsenäisesti Minut.”

Bábin ääni oli aamun ensi valonsäde. Hän kehotti Mullá Ḥusaynia menemään nyt moskeijalle. Mullá Ḥusayn heräsi elämänsä lähetystehtävään. Nyt hän oli mies kumartuneena Jumalan tahdon edessä. Nyt oli olemassa jotakin muuta ihmisen kanssa tällä planeetalla. Hän nousi ja lähti.

Mullá Ḥusayn ei paljastanut tapahtuman salaisuutta. Mutta hän säteili niin tavatonta iloa ja rauhaa, että hänen seuralaisensa ihmettelivät, miksi hän näytti hyljänneen elämäntehtävänsä.

Sitten hekin unien tai kenties pelkän kaipuunsa voiman johdattamina löysivät tiensä yksitellen Bábin luo ja tunnustivat Hänet kauan odotetuksi Aikakauden Herraksi. Kahdeksantoista ihmistä johdatettiin Hänen luoksensa, kunnes määrä oli täysi. Tämä mystinen etsintä oli ennustettu pyhässä perinteessä: ”Viimeisenä Päivänä, Näkymättömän Miehet, hengen siivin, matkaavat mittaamattoman maapallon halki, (ja) saavuttavat Luvatun Qáimin läsnäolon...”

Báb nimitti heidät Elävän Kirjaimiksi. Hän lähetti heidät eri puolille Persiaa herättämään Idän. Koottuaan heidät, ennen heidän lähettämistään pois, hän kehotti heitä tutkiskelemaan sanoja, jotka Jeesus oli lausunut opetuslapsilleen kauan sitten. Hän lupasi heille voiton. Jumala oli tullut Aabrahamin avuksi Nimrodia vastaan, Mooseksen avuksi faaraota vastaan. Hän oli puolustanut Kristusta ja Muhammedia erämaassa. Hän ei hylkäisi heitä. Heidän ei tullut

kertoa hänen nimeään; heidän tuli ainoastaan kertoa ihmisille, että Báb, Portti Häneen, joka vielä oli tuntematon, oli tullut.

Kun he hajaantuivat, jokainen tiesi tämän viestin merkityksen. He olivat nähneet kidutusaiheiset kuvat, joita oli maalattu basaarien seinille rikollisten pelästyttämiseksi. He tiesivät, että heidän maanmiehilleen uskosta luopumisen rangaistus oli kuolema kiduttamalla.

Näin paljon oli selvää kaikessa kummallisuudessa: shayk-hilaiset ennustukset olivat täyttyneet. Báb oli täällä ja hän oli oma todisteensa, ja hän johdatti heitä jonkun ylimaallisen Persoonan luo, johon hän viittasi ainoastaan sanoilla: ”Hän Jonka Jumala On Ilmaiseva.” Lisäksi, pelkästään tämän asian käsittely merkitsi varmaa kuolemaa.

Asia oli samalla tavalla kuin he olivat oppineet pyhästä, perinteestä kauan sitten: ”Joka etsii Minua, löytää Minut. Joka löytää Minut, vedetään Minun puoleeni. Joka vetäytyy Minun läheisyyteeni, rakastaa Minua. Joka rakastaa Minua, häntä Minäkin rakastan. Jota Minä rakastan, hänet Minä surmaan. Jonka Minä surmaan, hänet Minä itse lunastan.”

Maailmassa on vielä ihmisiä, jotka luulevat, että ahneus on ihmisen käyttäytymisen päämotiivi; kerta toisensa jälkeen ihminen todistaa tämän vääräksi. Elävän Kirjaimet olivat sellainen todiste.

Sillä aikaa Ғағириh kaukana Karbilássa näki unen. Hän näki nuoren miehen – päässään vihreä turbaani, Profeetan jälkeläisyyden symboli, ja yllään kultainen kaapu – riippuvan maan ja taivaan välillä kädet kohotettuina. Hän lauloi arabialaista laulua. Herätessään Ғағириh kirjoitti muistiin, ennen kuin uni häipyi hänen mielestään, muutamia laulun sanoja. Sitten joku saapui Karbiláhan tuoden mukanaan käsikirjoitusta, *Kertomusten Parhaat*, jonka Báb oli kirjoittanut; lukiessaan sitä hän löysi samat rivit, jotka hän oli kuullut unessaan. Välittömästi hän tunnusti Bábin ”Aikakauden Herraksi”. Hän kirjoitti oodin muotoon: ”Ulkonäkösi häikäisevä loisto

leimahti silmissäni, ja kasvojesi säteet kohosivat korkeuksiin. Puhu sitten sana, Enkö Minä ole teidän Herranne?” ja ”Sinä olet, Sinä olet!” me kaikki vastaamme. Báb tiesi, että hän tarkoitti ikivanhaa liittoa Jumalan ja ihmisen välillä ”Enkö Minä ole teidän Herranne” – päivänä, jolloin Jumala kutsui kokoon ihmisten sielut ja kysyi voisivatko he häntä ja kun Hän kysyi heiltä, ”Enkö Minä ole teidän Herranne?” he vastasivat ”Sinä olet”, ja tästä muodostui sitten liitto Hänen ja heidän välilleen. Báb luki nyt Țăhirihiin kahdeksantoista Elävän Kirjaimen joukkoon – ainoa nainen siinä seurassa.

Kun Țăhirih alkoi opettaa kautta koko Karbilán, papisto yritti estää hänen toimintaansa, koska hän uhmasi heitä.

Aluksi hän näki usein nuorukaisen, jonka nimi oli Quddús, istumassa korokkeen edessä huoneessa, jossa hän hunnutettuna opetti. Pojan silmistä paistoi kummallinen tuli näiden katsoessa opettajaansa. Sitten hän hävisi Karbilásta. Hän oli lähtenyt etsimään Bábia.

Pelottomasti Țăhirih opetti ja opetuslapset tungeksivat hänen luokseen unohtaen kaiken hänen avatessaan heidän mieltänsä aikojen mädännäisyydelle, menneiden vuosisatojen kuolleelle kädelle, joka lepäsi heidän päällään, päivien tuhlaukselle, näkymättömälle saastalle, jossa ihmiset elivät.

Hän korvasi epäonnistumisensa tavata Siyyid Kázim tuomalla tämän lesken Uskoon. Siyyid oli antanut hänelle Bábín ja nyt hän jakoi tuon lahjan.

Mikään ei ole anteliaampaa kuin tuli, aina antamassa, koska vähennemättä anteliaisuudessaan. Kuka tahansa, joka joutui hänen kanssaan kosketuksiin otti liekin, otti sen ja vei sitä eteenpäin.

Avoimesti hän ivasi papistoa. Muhamettilaisena surupäivänä hän puki ylleen punaisen hameen viettääkseen Bábín syntymäpäivää, joka sinä vuonna osui suruaikaan. Lopulta Karbilán kuvernööri asetti vahdit Țăhirihiin talon ympärille estääkseen häntä seurustelemasta kansan kanssa ja opettamasta heille uutta uskontoa.

Hän jatkoi matkaansa Baghdádiin. Mukanaan alati kasvava joukko uskovia hän matkusti takaisin Persiaan vastauksena Bábin kutsulle seuraajilleen, että he etenisivät Khurásániin. Hänestä, persialaisesta naisesta, toisin sanoen esineestä, oli tullut mahti kautta koko idän.

Qazvín oli hänen matkansa varrella. Hän pysähtyi sinne tavatakseen isäänsä. Jättäen opetuslapsensa, hän kulki kaupunkiin.

Muḥammad, aviomies, oli odottamassa häntä. Tähän mennessä mies oli tullut siihen tulokseen, että hän oli Persian kolmanneksi mahtavin mujtahid, ensimmäisen kahden ollessa hänen isänsä ja setänsä. Kun Ṭáhirih saapui Qazvíniin matkallaan Khurásániin, hän lähetti eri perheenjäseniä kutsumaan vaimoan takaisin luokseen.

”Kertokaa hänelle, että minusta hän on julkea ja ylimielinen”, Ṭáhirih sanoi. ”Uskollinen kumppanini olisi tullut luokseni kaupunkiin, jossa olin – olisi jalan ohjannut kameliani matkustaesani. Siinä tapauksessa olisin opettanut hänelle tätä uutta uskoa. Olisin herättänyt hänet. Kolme vuotta on nyt kulunut, nyt on liian myöhäistä. Olen hylännyt hänet lopullisesti.”

Tämä oli ehkä ensimmäinen kerta historiassa, kun islamin uskossa kasvatettu nainen otti eron miehestään.

Voi olla totta, että nöyryytetyn naisen viha on kauheampi kuin helvetin tuli, mutta sellainen viha ei ole mitään verrattuna hylätyn miehen raivoon, erikoisesti kun mies on huomattava pappi, halliten sieluja, niin hän ainakin luulee, molemmissa maailmoissa. Nöyryytettynä naispuolisten sukulaistensa läsnä ollessa sellaisen naisen taholta, jota hän oli kauan ylenkatsonut tämän älykkyiden vuoksi, hänen ajattelemansa saalis, joka olikin saalistanut hänet itsensä – mies julisti vaimonsa harhaoppiseksi. Hän ja Taqí tahrasivat hänen nimensä kautta koko Qazvínin. Ṭáhirih kiivaasti puolusti itseään. Mullá Šálih yritti avuttomasti saada aikaan sovintoa.

Samaan aikaan Ṭáhirih pelottomasti opetti uskoaan. Mullá Taqí, hänen appensa, sanoi: ”Ei riitä, että hän turmeli poikani hyvän nimen; nyt hän toivoo tuhoavansa koko talomme. Me puhdistamme tämän kaupungin shaykhilaisista ja teemme välimme selviksi heidän kanssaan.”

Kerran, kun hän puhui apelleen, tämä löi häntä vasten kasvoja. Hän katsoi vakaasti miestä, punainen jälki poskessaan.

”Näen sinun suusi sylkevän verta”, hän sanoi.

Nämä sanat muistettiin käyttää häntä vastaan myöhemmin.

Eräänä aamuna auringon noustessa vanha nainen nilkutti Qazvínin moskeijaan kantaen mattoa. Hän raahasi sen rukoussyvennykseen ja levitti sen Mekkaa kohti. Káshán-matto, väreiltään vihreä ja keltainen, jotka nekin esittivät rukoussyvennystä, kimmelsi epämääräisessä valossa. Se oli pehmeä naisen sormien tunnustellessa sitä. Sen täytyy olla villan yhdeksäs karstaus, hän ajatteli. Se oli tarpeeksi arvokas sille mahtavalle pappismiehelle, joka pian rukoi lisi sen päällä – ei sellainen kuin ne rievut, joita eukolla oli majansa savilattialla.

Mullá Taqí astui sisään. Hänellä oli yllään kamelinkarvaviitta ja päässään valtava turbaani. Hänellä oli paljaat jalat hennattuine varpaankynsineen moskeijan ovella hän oli potkaissut jalastaan pitkät keltaiset kenkensä käherrettyine kärkineen.

Moskeija vaikutti hänestä hyvin rauhalliselta hänen seistessään rukouksessa. Tuntui siltä kuin se olisi ollut täynnä varjoja, jotka kurkottautuivat ja jälleen vetäytyivät. Hajamielisesti hän mumisi rukoustaan. Hän polvistui kumartaen otsansa maahan. Hän ei keskeyttänyt rukoustaan kuullessaan takanaan pehmeän äänen; se oli vain vesialtaan läiskähdys, hän ajatteli – eikä koskaan enää ajatellut mitään. Kylmää terästä, kuin tulta polttaen hänen selkärankaansa, virtasi sisään hänen niskansa tyvestä. Hän huusi ja kaatui. Jokin työnsi häntä selälleen. Kun hän jälleen huusi; tikari upposi kahvaa myöten hänen suuhunsa.

Melkein heti moskeija kuhisi väkeä. Pälpättäen ja viittoillen, väkijoukko asetti Mullá Taqín paareille ja kantoi hänet kotiin, Massahysteria alkoi vaikuttaa. Ihmiset kävivät toistensa kimppuun syyttäen toisiaan rikoksesta. Monia vangittiin. Lopulta murhaaja joka oli piiloutunut moskeijan katolle ja myöhemmin kadonnut väkijoukkoon vahingoittumattomana, meni kuvernöörin luo ja tunnusti rikoksensa, jotta syyttömät säästettäisiin.

Myöhemmin oikeudenkäynnissä Teheranissa kuultiin koko kertomus. ”Olin matkalla tutkimaan Bábin opetuksia”, vanki sanoi, ”Kun kuljin Qazvínin läpi, näin erästä miestä kidutettavan kaduilla. Kun kysyin miksi, minulle kerrottiin että hän oli shaykhí ja että Taqí oli julistanut hänet harhaoppiseksi. Olen itsekin shaykhí. Menin tämän Mullá Taqín luo saadakseni tietää, oliko se, mitä minulle kerrottiin totta. Se oli. Hän sanoi, että kaikki shaykhít olivat harhaoppisia. Halusin lyödä häntä silloin ja siinä. Sen sijaan, vannon työntäväni tikarini alas hänen kurkustaan ja tukkivani tämän Jumalan pilkkaajan suun.”

Kuvernööri ei uskonut miestä aluksi. Sitten hänet tunnisti vanha nainen, joka oli levittänyt rukousmaton. Vieläkään vakuuttumatta kuvernööri vei hänet kuolemaisillaan olevan uhrin vuoteen luo. Taqí kohottautui pystyyn ja osoitti miestä ja kuoli.

Muhammad syytti nyt Ғаһириһиá rikoksesta. Eikö hän ollutkin uhkaillut vainajaa sanomalla, että veri virtaisi hänen suustaan? Se, että muukalainen oli tunnustanut ja että hänet oli tunnistettu, ei merkinnyt mitään. (Sivumennen sanoen, muukalainen teki niin myönteisen vaikutuksen viranomaisiin, että nämä järjestivät hänen pakonsa vankilasta, joten hän eli tullakseen bábilaiseksi ja kuollakseen marttyyrina uuden uskon puolesta suuressa sodassa, Ғábarsís-sa.)

Kun Taqí haudattiin moskeijaan, Muhammad antoi kaiveruttaa piirroksen kiveen. Siinä Mullá oli kumartuneena rukoukseen, naamioituneen miehen iskiessä veistä hänen selkäänsä ja

hunnutetun naisen seuratessa rikosta pitäen pergamenttikääröä toisessa kädessään. Alle oli kaiverrettu teksti: ”Mullá Taqí, bábilaisen harhaoppisen puukottamana.”

Tuhoiset seuraukset Ғáhirihin vierailusta isänsä luona näkyivät nyt kaikessa komeudessaan. Hän oli itse vangittuna maanalaisessa huoneessa. Monet niistä, joita Mullá Taqín perilliset syyttivät avunannosta murhaan, tapettiin ra’asti. Jotkut teloitettiin. Vaeltelevat joukkioit kävivät kaduilla toistensa kimppuun veitsin ja miekoin, keihään ja kirvein, ja viilsivät ja hakkasivat toisensa kappaleiksi. Ғáhirih kirjoitti vankilassaan miehelle, joka oli ollut hänen puolisonsa lainaten *Koraania*: ”Mielellään he tahtoisivat sammuttaa Jumalan valon suillaan: mutta Jumala haluaa vain täydellistää valoan, vaikka uskottomat kammoavat sitä. ”Jos minun Asiani on Totuuden Asia, Herra, jota palvon, päästää minut sinun hirmuvallastasi ennen kuin yhdeksän päivää on kulunut. Mikáli Hän ei vapauta minua, sinä olet vapaa toimimaan niin kuin haluat, sillä siinä tapauksessa olet näyttänyt toteen uskoni virheellisyyden.”

Yhdeksän päivän kuluessa nuori aatelismies Teheranista, uskonveli nimeltään Bahá’u’lláh, oli vapauttanut hänet.

Luotettavan sanansaattajan, Muḥammad-Hádín, välityksellä hän lähetti sinetöidyn kirjeen Hádín vaimolle. Naisen, Khátún-Jánin, piti mennä kerjäläiseksi naamioituneena talolle, jossa Ғáhirihia pidettiin vankina, huutaa apua portilla ja välittää kirje Ғáhirihin käteen; lähteä talosta ja seisoa portilla kunnes Ғáhirih kulunut vaate yllään jälleen tapaisi hänet. Bahá’u’lláh lähetti palvelijan kolmen hevoson kanssa tietylle paikalle Qazvínin muurien ulkopuolelle. Sittem, käyttäen yksinäistä tietä, he ratsastivat yötä myöten Teheraniin, ja aamun valjetessa, kun Teheranin portit avattiin, he pääsivät turvallisesti perille Bahá’u’lláhin taloon. Se tapahtui kuten Bahá’u’lláh oli kirjoittanut hänelle: ”Kaikkivaltias epäilemättä johdattaa sinun askeleitasi ja kietoo sinut pettämättömään varjelukseensa.”

Oli yleisesti tunnettua islamin uskon piirissä, että, kun Kahdestoista Imaami palaisi, Hän seisoi Mustan Kiven, muhamettilaisen maailman pyhimmän kohteen edessä, joka on asetettu leuan korkeudelle Kaaban kuutiomaisen pyhäkön muurissa Mekassa, ja julistaisi saapumisensa. Jotkut väittivät, että kivi halkeaisi, kun hän puhui.

Báb lähti nyt matkaan Mekkaa kohti, jotta ennustus täyttyisi. Hän ei ottanut Mullá Ĥusaynia mukaansa; hänen sijastaan hän valitsi Quddúsin, kahdeksantoista Elävän Kirjaimen, viimeisen hänet löytäneen – Quddúsin ja etiopialaisen palvelijansa.

Nämä olivat katkeria uutisia Mullá Ĥusaynille. Hänet, joka oli ensimmäisenä löytänyt Bábin, oli nyt tarkoitus lähettää pois, ja joku muu valittaisiin hänen tilalleen.

”Älä murehdi”, Báb sanoi hänelle. ”Minä annan sinulle jotain parempaa. Löydät sen Teheranista. Luota Jumalaan Hänen kaikkivaltiaat käteensä ympäröivät sinut, Hänen pettämätön henkensä ohjaa sinun askeleitasi.”

Mullá Ĥusayn matkallaan kohti pääkaupunkia opetti, että maailmaan oli ilmestynyt mies, joka oli ilmaissut Kirjan.

”Mitä on ilmaista?” kysyttiin. ”Onko se transsissa puhumista kuten taikurit tekevät? Onko se kirjoittamista niin kuin mullát tekevät?” ”Ei”, sanoi Mullá Ĥusayn, ”professorit kirjoittavat ja taikurit puhuvat transsissa. Tämä on jotain muuta. Hän on kuin huilu, jonka kautta kulkeutuu hengen henkäys; tai kuin harppu hengen käsissä.”

”Minkä näköinen Hän on?” he kysyivät.

”Hän on kaikkien ihanien piirteiden ruumiillistuma”, sanoi Mullá Ĥusayn. ”Hän saa juomarin unohtamaan viininsä ja rakastajan kääntymään pois rakastetustaan.”

Papiston keskuudessa kuiskailtiin. Mitä jos toinen Tuleminen oli todellakin tapahtunut, miten heille kävisi? Kuka heitä enää kuuntelisi, jos suuri Imaami oli tullut? Šaahi ja kansa hylkäisivät heidät hänen vuokseen. Ja pyhät kaupungit tuhoutuisivat: kuka

vierailisi vanhoissa hautapyhäköissä, jos Aikakauden Herra oli täällä. Ja ne naiset pyhissä kaupungeissa, jotka solmivat väliaikaisia avioliittoa pyhiinvaeltajien kanssa, kuka heistä huolehtisi? Mitä katukauptelijat tekisivät? Tämä oli vaarallista puhetta; oli keinoja estää se.

Işfáhánissa kukaan ei kuunnellut Mullá Ĥusaynia lukuun ottamatta erästä vehnänseulojaa. Muutamaa vuotta myöhemmin tämä mies juoksi Işfáhánin basaarien läpi kantaen seulaansa. ”Minne olet matkalla?”, häneltä kysyttiin. ”Seulomaan ihmisten sieluja”, hän huusi, ”ja ottamaan uskovat mukaani kuolemaan Ṭabarsín linnoituksessa.”

Perillä Teheranissa Mullá Ĥusayn sai tietää, että eivät ainoastaan muslimit vaan myös shaykhilaiset olivat häntä vastaan. Mikáli hän olisi julistautunut luvatuksi Imaamiksi, viimeainitut olisivat kumartaneet häntä, mutta nyt he pitivät häntä hulluna – hän, aikoi-naan suuri oppinut, levittämässä kouluttamattoman kauppiaan, shírázilaisen nuorukaisen julistusta.

”Rakkauteni on saanut tämän aikaan”, hän kertoi heille ja muistutti heitä Jalálu’d-Dínin säkeestä: ”Hullujen kirjassa nimeni on ensimmäisenä, vaikka kerran olin ensimmäisenä viisaiden listalla.” He jättivät hänet kieltäytyen kuuntelemasta, ja tapahtui kuten *Koraani* sanoo: heidän korvissaan oli kuurous, ja hänen ja heidän välillään oli verho.

Teheranista Mullá Ĥusayn löysi luvatus lahjan: hän joutui kosketuksiin tuon núrilaisten aatelismiehen kanssa, jota kutsuttiin nimellä Bahá’u’lláh, Jumalan Kirkkaus. Ihmiset tungeksivat päästäkseen Bahá’u’lláhin luo, joka asui palatsissa vesialtaan äärellä. Hänen Majesteettinsa hovissa palvelemisen sijasta tämä aatelisnuorukainen vietti aikansa mietiskellen puutarhassa tai ratsastellen kukkuloilla. Ketään, joka oli köyhä tai epätoivoinen, ei koskaan käännetty pois hänen portilta mutta myös parempiosaiset kerääntyivät joukoittain hänen ympärilleen. Kun Mullá Ĥusayn lähetti hänelle Bábin erään käsikirjoituksen, hän avasi sen ja alkoi lukea sitä ääneen. Kaukana

siitä, että olisi arvostellut sitä, hän sanoi läsnä oleville, että se oli puhdasta totuutta, että jos kukaan uskoo menneisyyden pyhiin kirjoituksiin, hänen täytyy uskoa tämäkin.

Sillä aikaa Báb Quddúsin ja etiopialaisen palvelijan kanssa purjehtivat kohti Mekkaa Búshihrista merimatkan Jaddihiin kestäessä kaksi kuukautta. Hän vietti aikansa rukoillen täpötäydellä kannella tai sanellen muistioita Quddúsille. Väkivaltaisuus, saastaisuus ja pyhiinvaeltajien alinomainen riitely tekivät matkasta inhotavan, sillä kahdentoista päivän ajan ei ollut edes vettä, ja he elivät makeiden sitruunoiden mehulla.

Astuttuaan maihin Báb pukeutui pyhiinvaeltajan asuun, ja he lähtivät jatkamaan matkaa kohti Mekkaa. Quddús kieltäytyi ratsastamasta, ja hän kulki erämaan halki jalan ohjaten Bábin kameelia. Yön tullessa pitkän marssin jälkeen hän ei voinut nukkua vaan vahti Bábin unta. Mustan Kiven edessä Báb julisti lähetystehtävänsä Porttina Jumalan Tietoon, ja ennustus näin täyttyi, ja jotkut sanoivat, että suuri halkeama ilmestyi meteoriittiin.

Sieltä hän jatkoi matkaansa Medinaan, Profeetan kaupunkiin, jossa sijaisi hänen esi-isänsä Muḥammadin hauta samoin kuin monien pyhimysten sekä Shaykh Aḥmadin haudat. Hänen kääntyessään takaisin kohti Persiaa monet maan tomussa makaavista pyhistä miehistä tuntuivat kutsuvan häntä: ”Älä mene kotimaahasi – pysy täällä”, he tuntuivat sanovan. Niin itsepintaisia olivat niiden varjot, että hän vastasi mielessään, ”Ei, anokaa Herralta kiirehtimään marttyyrikuolemaani. Verestäni tulee kasvamaan kaikkien kansojen yhdistyminen. Iloitkaa, sillä tällä polulla sekä minut että Quddús tapetaan.”

Matka oli kestänyt yhdeksän kuukautta. Palattuaan Persiaan laivalla Báb sanoi hyvästit Quddúsille: ”Nyt se on ohi. Meidän yhdesäolomme päivät maapallolla ovat menneet. Silmäni eivät näe sinua enää. Sinä kannat viiriä ja johdat armeijan marttyyrikuolemaan. Shírázin kaduilla sinut piiritetään ja häväistään; sitten saavutat

Hänen Jonka Jumala On Ilmaiseva läsnäolon, jossa kaikki murheet unohtuvat. Myöhemmin sinut tapetaan, aivan samoin kuin minutkin tapetaan. Maan tomu ei silloin tunne meitä enää, mutta me olemme yhdessä valon maailmoissa.”

Pian tämän jälkeen Shírázissa kuvernöörin määräyksestä poltettiin Quddúsin parta, hänen nenänsä reiätettiin ja aukosta työnnettiin naru, josta häntä vedettiin katuja pitkin. Sitten häntä ja erästä uskonveljeä, joka oli saanut tuhat ruoskaniskua paljaalle ruumiilleen, uhattiin ristiinnaulitsemisella ja heidät karkotettiin kaupungista. ”Tämä opettaa kansalle, mitä harhaoppisuus tarkoittaa.”

Bábin nimi levisi taianomaisesti kautta koko Persian. Päivin ja öin, kahviloissa ja palatsien puutarhoissa, moskeijoissa ja karavaaneissa, kylpylöissä ja basaareissa puhuttiin hänestä. Hän oli kaksikymmentäviisivuotias ja hyvästä perheestä. Lapsena, ihmiset muistivat, hän menetti isänsä ja oli setänsä, Siyyid ‘Alín, hoivissa. Hän ei välittänyt käydä koulua, ja kerran kun hän setäänsä miellyttääkseen meni oppitunnille, opettaja toi hänet takaisin kotiin ja sanoi: ”Hän ei tarvitse opettajaa.”

Siyyid ‘Alí moitti häntä tässä yhteydessä ja käski hänen vaieta koulussa. Hän yritti, mutta ei kyennyt hillitsemään intuitiivisen tietonsa virtaa. Hänen setänsä otti hänet sitten liikkeeseensä, ja vuosien vierieissä hänestä tuli menestyvä liikemies. Hänet tunnettiin ehdottomasta rehellisyydestään ja hän antoi paljon rahaa köyhille. Sitten hän meni naimisiin, ja hänelle syntyi poika, mutta poika kuoli. Ihmiset muistivat, että kun tämä tapahtui, hän ei surrut; hän sanoi, että lapsi oli lahja, jonka hän antoi Herralleen, ja että pian hän uhraisi itsensä. Tässä ei heidän mielestään ollut mitään järkeä, mutta he kunnioittivat häntä menestyvänä liikemiehenä, unohtivat tapauksen, ja ainoa outo asia, jonka he huomasivat hänessä tämän jälkeen oli, että hänellä oli tapana istua rukoukseen vaipuneena talonsa katolla tuntikausia, jopa kuumassa auringonpaisteessa. Jotkut naureskelivat ja sanoivat, että hän oli rakastunut aurinkoon.

Oli toinenkin asia, josta hänet muistettiin. Kerran eräs mies luovutti joitakin tuotteita hänelle myytäväksi tietyllä hinnalla. Báb lähetti hänelle huomattavasti enemmän rahaa kuin mitä mies oli pyytänyt. Kun mies ilmaisi hämmästyksensä, Báb kertoi hänelle, että lyhyen aikaa tuotteet olivat olleet tavallista arvokkaampia ja että, vaikka hän oli epäonnistunut niiden myynnissä silloin, oli vain kohtuullista; että mies saisi koko summan. Vuosisatoihin mitään tällaista ei ollut tapahtunut Persiassa.

Jotkut sanoivat nähneensä hänet vuosia aikaisemmin Karbilässä Siyyid Kázimin luennolla. Hän istui oven vieressä hiljaisena ja vaatimattomana, ja yhtäkkiä auringonsäde osui häneen. Siyyid Kázim katsoi häntä ja vaikenä. Kun häntä pyydettiin jatkamaan, hän kääntyi Bábia kohti ja totesi: ”Mitä voin enää sanoa? Totuus on selvempi kuin tuo valonsäde!”

Joka tapauksessa koko Persia tunsi hänet. Rikkaat ja köyhät matkasivat Shíráziin. Juutalaiset, kristityt ja zarathustralaiset, platonistit, suufilaiset ja vapaa-ajattelijat, kaikki kokoontuivat hänen ympärilleen. Raivoissaan papisto kiihotti kansaa. Kun Bábia pyydettiin selvittämään asemansa, hän julisti saarnastuolista, että hän ei ollut, kuten jotkut olivat väittäneet, Kahdennentoista Imaamin edustaja eikä Portti Häneen, että hän uskoi yhteen Jumalaan jatkuvaan ilmoitukseen.

Báb karkotettiin sitten Işfáhániin. Maakunnan kuvernööri, erittäin vauras mies, otti hänet vastaan kaupungissa henkilökohtaisesti. Mies tarjosi Bábille omaisuuttaan. Koska hän nautti šaahin luottamusta, hän ajatteli voivansa käännäyttää hallitsijan tähän uuteen uskoon ja hänen kauttaan kääntäjä maailman valtioiden puoleen ja voittaa heidän sydämensä Bábín puolelle.

”Palkitkoon Jumala sinut”, Báb vastasi. ”Mutta meidän päivämme ovat luetut; aikamme on lyhyt. Sinulla on vain kolme kuukautta ja yhdeksän päivää jäljellä. Ei, Jumalan Asia ei tule maallisten keinojen avulla saavuttamaan voittoa – vaan tämän maan

köyhien ja alhaisten avulla, sen veren avulla, jonka nämä tulevat vuodattamaan Hänen polullaan.” Runsaan kolmen kuukauden kuluttua, kun kuvernööri kuoli, hänen veljenpoikansa tuhosi testamentin, jossa hän oli jättänyt koko omaisuutensa Bábille.

Šaahi, vaikka olikin vain sätkynukke rasputinmaiselle pääministerilleen, joka oli Persian todellinen hallitsija ja joka oli johtanut maan tuhoon, määräsi Bábin tuotavaksi eteensä vastoin pääministerinsä tahtoa. Kun häntä oltiin tuomassa vartioituna pääkaupunkiin, pääministeri pääsi voitolle ajatellen, että mikäli tämä nuorukainen koskaan tapaisi šaahin, olisi kaikki lopussa. Hän voittaisi puolelleen hallitsijan ja levittäisi oppinsa kaikkialle maailmaan. Pääministeri karkotti Bábin tästä syystä Máh-Kún kalliolinnoitukseen, joka sijaitsi kaukaisen Ádhirbáyjánin erämaassa.

Tuomiota vievän sanansaattajan lähdettyä pääministeri meni kävelyllä puutarhansa raikkaaseen ilmaan. Eräs nuori prinssi, joka oli hänen seurassaan, uskalsi kysyä: ”Miksi lähetitte hänet pois? Mitä pahaa hän oli tehnyt?”

Ministeri työnsi suipon, lampaannahkaisen hattunsa otsaltaan, epämuodostunut korva työntyä esiin sen alta, asia, joka aina ärsytti šaahia, hänen värjätyt kyntensä tarttuivat kiemuraiseen sauvaan, toisella kädellään hän leikitteli pukinparrallaan. Hän nilkutti eteenpäin jonkin aikaa, virkkoi sitten raakkuvalla äänellään: ”Olet vielä nuori, ja on monia asioita, joita et ymmärrä. Mutta tiedä, että jos hän olisi saapunut Teheraniin, sinä ja minä emme kävelisi nyt rauhallisina tässä puutarhassa.”

Kun Báb ja hänen vartiosotilaansa lähestyivät Tabrízia pitkällä matkallaan Máh-Kúhun, kukaan ei saanut lähestyä häntä. Bábin seuraan hakeutumisen rangaistus oli elinkautinen vankeus, mutta silti joukoittain ihmisiä kerääntyi teiden varsille nähdäkseen edes vilauksen hänestä. Erästä poikaa ei kuitenkaan mikään voinut pidätellä. Hän ryntäsi saattuetta vastaan, pysäytti vartijat ja suuteli heidän kannuksiaan ja viittojaan.

”Minä rakastan teitä”, hän huusi heille, ”koska te olette rakastettuni seuralaisia!” He eivät voineet olla rikkomatta rivistöään ja päästämättä häntä läpi. Polvistuen Bábin hevosen eteen hän nyyhkytti äänekkäästi, Báb laskeutui ratsailta, nosti hänet jaloilleen ja kuivasi hänen silmänsä.

Vieläpä kalliovankilassakin Báb jatkoi uskonsa ohjaamista. Kahdeksankymmentäyksi henkilöä, jotka edustivat kaikkia Bábin seuraajia, kokoontuivat nyt hänen käskystään Badashtin puutarhakylään. Täällä tapahtui se, mistä Țăhirih tullaan aina muistamaan – sillä ei ainoastaan hänen rakkautensa Bábia ja Bahá’u’lláhia kohtaan eikä hänen kauneutensa ja oppineisuutensa eikä hänen oodinsa eikä se tapa, jolla hän kuoli, anna hänelle hänen paikkaansa historiassa. Țăhirih tulee elämään ikuisesti, koska hän symbolisesti vapautti maailman naiset ikivanhasta nöyryytyksestään. On totta, että näinä aikoina pidettiin Lännessä kokouksia naisten vapauttamiseksi – mutta Badashtin konferenssi edelsi niitä.

Asia tuli esille kuin salama kirkkaalta taivaalta. Sen kertominen pelkällä suomen kielellä saa tuskin minkäänlaista vaikutusta aikaan, koska Länsi ei ole koskaan peittänyt naisten kasvoja, eivät edes nunnat käytä huntuja. Mutta Länsi järkyttyisi ja voisi pahoin nähdessään alastoman Neitsyt Marian, ja alaston Neitsyt Maria näytettiin miehille Badashtissa.

Eräänä päivänä heidän istuessaan neuvottelemassa Țăhirih harppasi heidän keskelleen. He katsoivat ylös ja mykistyivät – hänen kasvonsa olivat paljaat. Hän oli maalannut huulensa ja silmänsä kuin morsian ja hänen mustassa kiharassa tukassaan kimalteli jalokivikoristeltu sulkatöyhtö ja hän oli pukeutunut valkoiseen helmi-kirjailtuun silkkihameeseen.

He peittivät kasvonsa järkyttyneinä, alkoivat nyyhkyttää ja turvattomuuden tunne täytti heidät. Țăhirih oli heille kaiken pyhän ja hyvyyden ruumiillistuma. Hän oli kuin Profeetan tytär, Valon Neitomme; jopa silmäys hänen hunnutetun muotonsa varjoon

hänen kävellessään heidän ohitseen oli synti. Ja nyt hän oli paljastanut kauhistuttavan, ei-toivotun kasvojensa kauneuden. Se oli jumalanpilkkua, se oli kuin jokin saatanallinen musta messu. Hän oli tullut heidän eteensä kuin langennut enkeli Koraanista, mustasilmäinen neito, jolla oli vaaleat posket kuin strutsin munan kuorella, joka oli kerran elänyt Riḡvánin puutarhassa, Jumalan hyvän tahdon paratiisissa, ja joka nyt oli pudonnut kodistaan. Eräs mies veti tikarinsa vyöltään, viilsi kurkkunsa auki ja juoksi huoneesta veren peittämänä.

Toisten istuessa hämmästyksen vallassa, otsa rypyssä ja silmät maahan luotuina, Ғаһириһ huudahti: ”Iloitkaa, sillä tänä päivänä menneisyyden kahleet on murskattu!” Sitten hän otti askeleen Quddúsia kohti ja istuutui hänen oikealle puolelleen.

Báb oli erityisesti kutsunut Quddúsin tähän konferenssiin; hän oli tullut Mashhadista, Persian läntisimmästä maakunnasta, jossa hänen kiihkeä tulensa oli sytyttänyt ihmisten sydämet. Samoin Báb oli kutsunut Ғаһириһin Karbilásta, Persian läntisten rajojen tuolta puolen, jossa hänkin oli sytyttänyt kulovalkean. Idästä ja lännestä olivat nämä kaksi matkanneet kohdatakseen Badashtissa.

Quddús oli konservatiivien johtaja Badashtissa. Ғаһириһ johti vasemmistoa. He olivat tulleet idästä ja lännestä. He olivat tulleet yhtä erilaisin mielipitein kuin itä ja länsi.

He olivat tunteneet hiljaista vetoa toisiaan kohtaan, kun he olivat sattumalta kohdanneet Karbilássa. Heidän luonteidensa erilaisuus ja eri polut, jotka he olivat valinneet, olivat erottaneet heidät. Uutiset Ғаһириһin rohkeudesta olivat tavoittaneet Quddúsin ja järkyttäneet ja loukanneet häntä. Hänen tehokas, mutta kokonaisuutena hiljainen toimintansa Khurásánissa ei riittänyt tyydyttämään Ғаһириһin kiihkeää luonnetta.

Nyt Quddús oli nähnyt hänen erottavan verhot ja astuvan telttarakennukseen – nähnyt hänen satumaisen kauneutensa hänen seistessään miesten keskellä. Silmääräpäyksen ajan tuo kauneus

meni perille. Hänen sydämensä sykähti. Sitten hän käänsi pois katseensa naisen häpeämättömyydestä. Kuinka hän julkeaa paljastaa kauniit kasvonsa? Nyt he istuivat vierekkäin, miehen pää sivulle käännettynä, posket vihasta hehkuen.

Hänen vihallaan ei ollut minkäänlaista vaikutusta Táhiriin. Muiden miesten suuttumus oli kuin ilmaa hänelle. Istuen kuin kuningatar heidän keskellään hän pysyi yhtä tyynenä kuin astuessaan teltaan. Sitten hän nousi voiton säteillä hänen silmistään.

Táhiri osoitti *Koraanin* vertaiset sanansa heille kaikille julistaen Uuden Aikakauden alkamisesta ja Hänestä, joka oli sen Herra, ja päättäen puheensa tällä säkeellä: ”Totisesti, puutarhojen ja jokien keskellä tulevat kuuliaiset oleskelemaan... mahtavan Kuninkaan seurassa.” Lopettaessaan hän heitti nopean silmäyksen sekä Bahá'u'lláhia että Quddúsia kohti, mutta muut eivät voineet päätellä kumpaan hän viittasi huudahtaessaan nuo sanat: ”mahtava Kuninkas.”

Hän pian teki tämän selväksi. Kääntyen Quddúsin puoleen hän moitti tätä epäonnistumisesta toimia Khurásánissa niin kuin hänen mielestään olisi ollut olennaisen tärkeää uskon edistymiselle.

”Olen vapaa seuraamaan omantuntoni käskyjä”, Quddús vastasi vihaisesti. ”En ole velvollinen alistumaan opetuslapsitovereiteni tahtoon tai mielihyvään.”

Táhiri ei vastannut. Kääntäen katseensa pois hänestä hän kutsui kaikkia niitä, jotka vielä olivat teltassa sopivasti juhlimaan ”tätä suurta saavutusta” joksi hän sitä nimitti. ”Tämä päivä on ilon ja juhlan päivä”, hän sanoi, ”päivä, jona menneisyyden kahleet on murskattu. Nouskaamme! Syleilkäämme!”

Tuona päivänä heidän neuvottelunsa syvälinen merkitys paljastui. Tähän asti he olivat olleet muhamettilaisia palanneen Imaamin seuraajia mutta eläen edelleen vanhojen lakien mukaan. Nyt oli uusia lakeja, joita tuli noudattaa. Nyt heidät pakotettiin

elämään uudessa maailmassa, sillä vanha oli revitty alas maan tasalle heidän silmiensä edessä tässä pienessä syrjäisessä Badashtin kylässä.

Báb seurasi Mäh-Kústa näiden kahdeksankymmenen yhden seuraajansa kokousta, jonne tullakseen he olivat matkustaneet halki erämaiden henkensä kaupalla ja hylänneet kaiken maallisen. Kuten hän oli ennalta nähnyt, kamppailu oli joillekin liian suuri, heidän juurensa olivat hedelmättömässä menneisyyden hiekassa, he ajelhtivat pois ja kuolivat. Toiset, tulevaisuuden ihmiset, oppivat paljon, vaikkakin tuskallisesti, Badashtissa: he näkivät uusien lakien synnyin ja näkivät vilaukselta uusia näköaloja koko ihmisrodulle, ei ainoastaan persialaiselle islamille tai Persialle – vaan tälle tuntemattomalle paikalle, maapallolle.

He saivat uudet nimet, ja tästä lähtien, olivatpa juorut tästä naisesta, jonka rikos oli, että hän paljasti kasvonsa, minkälaisia tahansa, Țăhirih tunnettiin nimellä, joka tarkoittaa ”Tahraton.”

Riita kuitenkin jatkui näiden kahden opetuslapsen välillä. Jotkut asettuivat Quddúsin puolelle, toiset taas kannattivat Țăhirihia. Țăhirih sanoi: ”Quddús on oppilaani. En voi nähdä häntä muussa valossa.” Quddús puolustautui: ”Hän on harhaoppinen, omien virhepäätelmiensä uhri.”

Mutta yöllä Quddús ei tuntenut rauhaa sydämessään. Țăhirihin kauneus säteili jatkuvasti hänen kasvojensa edessä. ”Hän on kauneuden yksikkö”, hän sanoi itsekseen. ”Hänen kasvonsa, hänen äänensä, hänen mielensä ovat kaikki yhtä sopusointua. Hän on Jumalan esikuvallinen olemus, täydellinen. Miksi minä kapinoin häntä vastaan?” Ja kuitenkin, siinä se oli, tämä hänen suuttumuksensa, jota mikään ei voinut lepyttää.

Vihdoin sama nuori aatelismies, Bahá’u’lláh, Jumalan Kirkkaus, joka oli tuonut heidät yhteen, sovitti heidän erimielisyytensä ja liitti heidän kannattajansa yhdeksi saumattomaksi yhteisöksi. Nyt selvisi, että hän oli heidän keskushahmonsä. Țăhirih näytti tuntevan hänet paremmin kuin muut, sillä hän osoitti oodeja Bahá’u’lláhille

ja ennusti, että jonakin päivänä seuraajien joukot pyörisivät hänen ympärillään kuin yöperhoset valossa.

Viimeinen yö oli käsillä. Kelmeä kuutamovalo heijastui virrasta lähellä punaista teltaa, joka oli huopakangasta, silkkikoristeinen, avoin sivuiltaan. Kukat, pastellinvärisinä usvaisissa varjoissa – hentoja petunioita, joita kutsuttiin ”satiinikukiksi”, ja makeita valkoisia leukoijia, nimeltään ”yön tuoksu”, – levittivät tuoksujaan: Silkkimatot peittivät teltan lattian. Matalalla pöydällä välkkyi kynttilä vihreän yazdilaisen silkkipöytäliinan päällä: valkoiset perhoset törmäsivät kynttilään. Valossa näkyivät teltaan kokoontuneiden uskovien kasvot. Joku soitti huilua puutarhan toisessa päässä. Soinnut kaikuivat korkeina ja surullisina ja jossakin mielessä lopullisina kuin trumpetin ääni kuolleiden satureiden yllä. Hopeiset tähdet näyttivät pysähtyneen ajassa. Quddús otti Țăhirihia kädestä ja huokasi.

Badashtin konferenssin lopussa, kun babilaisuuden keskushahmot olivat lähdössä kukin omalle suunnalleen, Bahá’u’lláh toi Quddúsille ja Țăhirihille voimakasrakenteisen hevosen, jonka selkään oli satuloitu suojaava katos, ja lähetti heidät yhdessä matkaan Niyáláhan vievää tietä pitkin. He jättivät taakseen Badashtin puutarha-alueen ja matkasivat jälleen autiomaassa, savilakeuksilla, jotka ulottuivat muurimaisille vuorille.

Nyt, kaiken sen keskellä, jonka Țăhirih tiesi olevan sotaa – omituista sotaa, jossa toinen puoli taisteli paikasta paratiisissa, toinen muutaman vuosikymmenen elinajasta maapallolla; sotaa, jossa toinen puoli tarjosi iankaikkista elämää jokaiselle, joka uskoi, ja toinen vastasi tuottamalla kuolemaa – nämä olivat rauhan hetkiä, joita voisi vaalia ja muistella. Kun he ratsastivat yhdessä, hän sävelsi uuden runon matkan jokaista päivää kohti, ja heidän seuralaisena lauloivat sitä kävellessään. Kohtalo kiirehti heitä eteenpäin, pois tämän maailman pimeydestä lopulliseen valoon.

Quddús, viimeinen kahdeksastatoista Elävän Kirjaimesta, syntyi Bárfurúshissa, Máẓindaránin maakunnassa. Varhaisessa nuoruudessaan hän oli käynyt kuuntelemassa Siyyid Kázimia, joka piti häntä etevimpänä oppilaistaan. Hän oli hiljainen ja vaatimaton, tuli aina viimeisenä, otti aina alhaisimman paikan kenkärivin vieressä ja lähti ensimmäisenä. Kun hän saapui Shíráziin etsiessään Luvattua vuonna 1844, hän oli vain kahdenkymmenenkahden. Oli ilta, kun hän näki Bábin ensimmäistä kertaa kävelemässä kadulla Mullá Ḥusaynin kanssa. Mullá Ḥusayn säilyttääkseen kehotuksen mukaisesti Bábin Ilmoituksen salaisuuden asettui seisomaan hänen ja Quddúsin väliin. ”Miksi yrität piilottaa hänet minulta?” huusi Quddús. ”Tunnen hänet hänen kävelytavastaan!”

Satulassa hän käänsi katseensa pois Ғáhirihista ja katsoi kauas etäisyyteen. Noiden vuorten takana hän kykeni näkemään linnoituksen, ja siellä piiritettyjä miehiä, joista oli tullut kuin luuta ja nahkaa nälästä; muutama nälkiintynyt mies taistelemassa monituhatpäistä armeijaa vastaan ylimaallisella voimalla, jotta tästä Persian maasta jäisi jäljelle edes muutama, jotka voisivat viedä uuden uskon sanomaa eteenpäin. Hän näki heidät kuolemaisillaan. Kaikki kuolemaisillaan.

Quddús kääntyi jälleen Ғáhirihin puoleen ja puhui: ”Kuinka autio tämä erämaa onkaan”, hän sanoi.

”Mutta matka sen halki on lyhyt.”

”Tarkoitatko”, Quddús kysyi, ”tarkoitatko matkaa Niyáláhan?”

”Kyllä – todellakin, niin lyhyt! Mutta tarkoitan myös meidän elämäämme.”

”Se on meidän Rakastettumme käsissä”, hän vastasi. ”Meidän vielä eläessämme se on omistettu Hänelle.”

”Tiedän”, Ғáhirih sanoi. ”Meille on olemassa vain kuolemaa tässä maailmassa.”

Quddús katsoi häntä syvälle silmiin ja sanoi: ”Mutta kuolemasta meidän elämämme vasta alkaa.”

Tämän matkan jälkeen Țáhirih jatkoi Teheraniin saakka, ja Quddús joutui muslimipapiston käsiin ja vangittiin Mázindaránissa. Omasta vankilastaan Báb lähetti vihreän turbaaninsa Mullá Țusaynille Khurásániin. ”Käytä sitä”, oli hänen viestinsä, ”ja etene Musta Viiri kohotettuna, ja kiirehdi Quddúsin apuun.”

Kehotusta seuraten Mullá Țusayn marssi pois Khurásánista. Koko matkan ajan uusia uskovia kerääntyi hänen Mustan Viirinsä suojaan, toteuttaen sanat, jotka Arabian profeetta oli puhunut kolmetoista vuosisataa aikaisemmin: ”Mikäli teidän silmänne näkevät Mustien Viirien etenevän Khurásánissa, kiirehtikää niitä kohti, vaikka teidän pitäisi ryömiä lumen yli, sillä ne julistavat Luvatun ilmestymisestä....”

Rauhanmarssista levisi tieto kautta koko maaseudun. Papiston murhaavan vihan kiihottamina Bárfurúshin kaupunkilaiset lähtivät marssijoita vastaan ja sulkivat tien. Mullá Țusayn oli jo tätä ennen kehottanut miehiään heittämään pois kaiken omaisuutensa lukuun ottamatta hevosiaan ja miekkojaan: Kaukana siitä, että ryöstäisimme toisten omaisuutta, meidän täytyy hylätä omamme”, hän puhui heille. Välittömästi he olivat totelleet. Rikkain heistä oli heittänyt pussillisen turkooseja tiensivuun.

Kaupunkilaiset olivat hyvin aseistautuneita. Heillä oli kiväärejä ja ammuksia, veitsiä, lihakirveitä ja kiviä. Kirouksia mumisten he seisoivat tiellä. ”Antakaa heidän tulittaa meitä”, Mullá Țusayn määräsi.

Laukaukset kajahtivat. Kuusi opetuslasta kaatui.

”Puolustautukaamme!” he huusivat.

”Ei vielä”, hän käski. ”Määrä ei ole vielä täysi.”

Hänen, vielä puhuessaan luoti kaatoi Riđán, erään hänen rakkaimmista miehistään. Tällöin Mullá Țusayn paljasti miekkansa ja johti hyökkäystä. Kaupunkilaiset perääntyivät. Rián tappaja

kauhistuneena piiloutui nuoren puun taakse ja kohotti muskettinsa kilvekseen. Mullá Ĥusayn tavoitti hänet, ja yhdellä miekkansa iskulla hän halkaisi puun, musketin ja miehen ruumiin. Tämän nähtyään kaupunkilaiset pakenivat kauhuissaan.

Uutiset Mullá Ĥusaynin urheudesta levisivät kautta Persian; runoilijat kirjoittivat siitä, jo tuhansittain uusia opetuslapsia liittyi uuteen uskoon. He tiesivät, että Mullá Ĥusayn ei ollut soturi vaan oppinut, kynän mies, ja että hänen oikea kätensä vapisi. Kuitenkin tästä hetkestä loppuun asti näytti siltä kuin hän olisi omannut oudon uuden voiman. Hän johti jokaista hyökkäystä pitkässä sodassa, joka oli tulossa, ja ne, jotka ratsastivat hänen jäljessään, valittivat, että he kohtasivat vain sellaisia vastustajia, jotka olivat jo hänen miekkansa haavoittamia.

Hän karautti perääntyvän vihollisen jäljessä suoraan kaupungin sydämeen ja ratsasti kolme kertaa ylipapin talon ympäri. ”Tulkoon se ulos”, hän huusi, ”joka saarnaa pyhää sotaa ja piiloutuu sitten taloonsa!”

Kuultuaan hänen äänensä kaupunkilaiset juoksivat hänen luokseen tarjoten rauhaa.

Mullá Ĥusayn ja hänen kumppaninsa jatkoivat matkaansa karavaaniasemalle ja laskeutuivat ratsailta. Kun he pyysivät leipää ja vettä, kaupunkilaiset kieltäytyivät antamasta. Mullá Ĥusayn sulki karavaaniaseman portit. Auringon laskiessa hän puhui miehilleen: ”Kuka teistä on valmis luopumaan elämästään? Se, joka haluaa, kiivetkään katolle ja messutkoon iltarukouksen.”

Eräs poika tarjoutui vapaaehtoiseksi. Hän meni ylös ja huu-dahti korkealla ja heleällä äänellä avaussanat: ”Jumala on Kaikkein Mahtavin!” Kuului luodin ujellus, ja hän kaatui. ”Joku toinen jatkakoon rukousta”, Mullá Ĥusayn sanoi.

Toinen nuorukainen kiipesi katolle. Hän seisoi selkä suorana ruusunpunaisen ilta-auringon valossa. ”Todistan, että

Muhammad on Jumalan Apostoli”, hän messusi jatkaen rukousta. Luoti keskeytti nuoren äänen lopullisesti.

Nuori poika kiipesi katolle. Hänen alapuolellaan, karavaaniaseman sisä- ja ulkopuolella, he kuuntelivat äänettöminä. Hänen äänensä kohosi vakaana ja hartaana kaupungin illan hämärtyessä. Hän saavutti melkein rukousmessun lopun, kun hän lauloi pitkää kaikuvaan säettä, ”Ei ole muuta Jumalaa kuin Jumala”, laukaus kajah-ti.

Mullá Ḥusayn ja hänen miehensä nousivat ratsaille, paljastivat miekkansa ja karauttivat suurelle aukiolle, jossa koko kaupungin asukkaat odottivat. Jälleen ihmiset pakenivat heidän tieltään kerjäten rauhaa. Pian aukio oli tyhjä lukuun ottamatta kuolleita.

Sinä yönä kaupunkilaiset neuvottelivat. ”Yli-pappi kiihotti meidät riidanhaluisiksi”, he sanoivat. He lupasivat Mullá Ḥusaynille ja hänen miehilleen satapäisen ratsuväkisaattueen opastamaan heidät metsän läpi. ”Jos mikään vahingoittaa teitä”, he sanoivat, ”olkoon yllämme Jumalan ja hänen profeettojensa kirous, nyt ja ikuisesti.”

Aamunkoitteessa uskovat ratsastivat pois metsään sadan aseistautuneen miehen ympäröimänä. Syvällä metsässä nämä miehet kääntyivät heitä vastaan ja avasivat tulen. Monet kaatuivat, muiden oli valittava kuoleman, heidän tehtävänsä keskeneräisenä, ja puolustautumisen välillä. He puolustautuivat. Erään eloonjääneen vihollisen paetessa polkua pitkin takaisin Bárfurúshiin, Mullá Ḥusayn huusi hänen peräänsä: ”Kerro kansallesi, että miekkani ja hevoseni eivät vielä ole lopettaneet työtään.”

Hän puhui sitten opetuslapsille. ”Me lähestymme marttyrikuolemamme sijaintia”, hän sanoi. Jotkut kantoivat mukanaan vainajien omaisuutta. ”Jättäkää kaikki”, hän sanoi heille, ”lukuun ottamatta hevosiinne ja miekkojanne.” Sitten hän johti heidät metsän läpi paikalliselle pyhiinvaelluspaikalle, erään Shaykh Ṭábarsi nimisen pyhimyksen haudalle.

Siellä he alkoivat rakentaa linnoitusta ja vallihautaa sen ympärille; ja siitä oli seurauksena eräs omituisimmista aseellisista selkkauksista ihmiskunnan historiassa – piiritys, jota ylläpiti kolmesataa ja kolmetoista siviiliä, oppinutta ja hengellisen säädyn miestä, jotka pitivät puoliaan hallituksen armeijoita vastaan yhden toista kuukauden ajan eivätkä koskaan kärsineet tappiota.

Bábin seuraajat kaikkialla Lähi-idässä tunsivat vastustamattonta vetovoimaa Mázindaránin metsän linnoituksen puoleen. Mikäli kaikki olisivat päässeet perille asti, Bábin työ olisi saattanut kadota historiasta ja joutua unholaan, sillä siellä hänen opetuslapsijoukkonsa ydin ja puolet Elävän Kirjaimista tuhoutuivat.

Bahá'u'lláh, nuorekas núrilainen aatelismies, tarkasti itse linnoituksen ja ohjasi rakennustyötä, mutta joutui vangiksi ja estyi siten liittymästä piiritettyjen joukkoon. Quddúsin vapauduttua omasta vankilastaan hän raivasi tiensä linnoitukseen metsien halki ja tuli bábilaisten päälliköksi.

Šaahin armeijoiden sulkeutuessa linnakkeen ympärille Mullá Ĥusayn johti hyökkäyksen toisensa jälkeen piirittäjiä vastaan. Jo hänen nimensä mainitseminen sai heidät perääntymään. Eräänä aamuna hän ratsasti ulos aamutähden valossa miestensä kärjessä. Hän oli laukannut kolmen vihollisen barrikadin läpi, kun hänen hevosensa kompastui telttaköysiin, ja tarkk'ampuja osui häneen puusta. Bábilaiset kantoivat Mullá Ĥusaynin takaisin Quddúsin luo. Linnakkeessa hän näytti virkoavan ja he kuuluivat näiden kahden keskustelevan – Elävän Kirjaimista ensimmäisen viimeisen kanssa. Kun hän kuoli, Quddús kutsui heidät sisään, ja he löysivät vainajan hymy huulillaan. Quddús valmisti ruumiin hautausta varten pukien sen omaan vaippaansa.

Siellä oli myös eräs mies, jonka nimi ilmaantuu äkkiä kamppailun historiaan, joka kiipesi usein muurin harjalle. Se oli sitä aikaa, kun piiritetty keittivät ruohoa ja söivät sitä; kun he olivat tehneet jauhoja murskaamalla luita; kun he söivät satulanahkaa ja

miekkojensa huotria; kun he olivat kaivaneet ylös Mullá Ḥusaynin hevosen, kuolleena saamistaan taisteluhaavoista, ja jakaneet sen. Tämä mies oli kaiken tämän ruumiillistuma. Hän oli vyöttänyt miekkana valkean kaapunsa ylle, pänsä ympärillä hänellä oli valkoinen nauha, ja eräs muslimi, joka oli tullut aseettomana viedäkseen hänet kotiin, pelästyi hänen kasvojaan; ne olivat yhtä säteilevät ja pelottomat kuin hänen miekkansa. Muslimi yritti saada tätä miestä liikuttuneeksi: ”Tule takaisin lapsesi luo”, hän sanoi, ”tule pienen Raḥmánisi luo, joka ikävöi nähdä sinut.”

”Kerro hänelle”, vastasi mies muurilta, ”että rakkaus todellista Raḥmánia kohtaan, Kaikkein armeliainta Jumalaa kohtaan, on täyttänyt sydämeni eikä ole jättänyt tilaa muulle rakkaudelle kuin omalleen.” Kun muslimi huomasi, että mikään ei voinut saada miestä paikaltaan, hän itki: ”Jumala sinut siunatkoon”, hän huusi. ”Hän on todella siunannut minua”, vastasi mies muurilta.

Hallituksen joukot eivät koskaan päässeet voitolle – eivät ainakaan aseellisesti. Mutta viholliskenraali, veren ruhtinas, väsyneenä pitkästä piirityksestä ja häpeästä, jota se oli tuonut hänen joukoilleen, teki päätöksensä. Julistaen aselevon hän otti käteensä Koraanin ja vannoi nälkiintyneille miehille kaiken sen kautta, mitä hän piti pyhänä, että hän antaisi heidän lähteä rauhassa. Kun eloonjääneet tulivat esiin, kuin aaveet toisesta maailmasta, hän teurasti heidät. Sitten hän pommitti linnoitusta ja tasoitti maan, jolla se oli seissyt, ajatellen näin pyyhkivänsä koko tapahtuman historiasta.

Bábilaisten johtaja, Quddús, yllään riepuja ja päässään vihreä turbaani, jonka Báb oli lähettänyt, vietiin pois erikoista teloitusta varten. He kuljettivat hänet takaisin Bárfurúshiin, kotikaupunkiinsa, ja kävelyttivät häntä kaupungin kaduilla. Siellä väkijoukot repivät hänen risaiset vaatteena ja riistivät häneltä turbaanin, joka oli Muḥammadin sukulaisuuden tunnus, ja tahrivat sen. Kun hänet oli kahlehduuttu, tuli naisia porttolasta ulos, ja he sylkivät hänen kasvoilleen ja viilsivät häntä veitsillään. Hänen kävellessään heidän

keskellään, veren vuotaessa hänen ammottavista haavoistaan, hän rukoili heidän puolestaan: ”Anna heille heidän rikkomuksena anteeksi, oi Jumala! Näytä heille totuus!” Juuri ennen kuolemaansa hän huusi: ”Olisipa äitini täällä kanssani ja näkisi omilla silmillään vihkiäisten loiston!”

Tuskan ja mielihyvän kuolinkamppailun aikana rahvas rakensi kokon markkina-aukiolle ja tanssi sen ympärillä. Sitten he repivät hänen ruumiinsa kappaleiksi ja heittivät ne liekkeihin.

Kun viesti tästä marttyyrikuolemasta saavutti Bábin, joka kärsi lopullista vankeuttaan Chihríqin linnakkeessa, hän ei kyennyt kirjoittamaan kuuteen kuukauteen.

Tuona yönä uskovat hiipivät salaa ja keräsivät tuhkan haudatakseen sen. Joku löysi vihreän turbaanin, avattuna ja lojumassa tiensivussa; hän puhdisti sen ja ollen ymmärryksen mies hän lähti matkalle kohti Teherania, jossa hän antoi sen lahjaksi Ṭáhirihille.

Silloin Ṭáhirih sai kuulla Quddúsin kuolemasta. Pitkän aikaa hän istui turbaanihuivi käsissään katsellen alas pihalle. Pilvet heijastuivat altaasta, lehti kellui veden pinnalla. Varis lensi taivaalta ja laskeutui kömpelösti altaan reunalle. Jasmiinin tuoksu leijui sisään hänen ikkunastaan. Ṭáhirih taittoi vihreän huivin varovaisesti, tasaten sen useita kertoja pienillä käsillään. Sen jälkeen hän piilotti sen jotakin päivää tai yötä varten, joka oli tulossa.

Näinä aikoina ne seitsemän saivat surmansa Teheranissa. Bábin setä, joka oli ollut toinen isä hänelle, julisti, että hän halusi kuolla uskon puolesta, ja että hän ei lähtisi Teheranista oli vaara mikä tahansa vaan kulkisi marttyyrikuolemaan kuin kunniavieras juhliin. Ei ollut kauan tämän jälkeen, kun jotkut Teheranin johtavista kauppiaista rukoilivat varakasta virkaveljeään luopumaan uskosta ja tarjoutuivat maksamaan lunnaat hänen puolestaan. Hän vastasi, että kaikki, mitä hän tiesi Mooseksesta ja Jeesuksesta ja Muḥammadista ja kaikista menneisyyden profeetoista, hän oli nähnyt Bábissa, ja että

hän sen vuoksi janoi saada olla ensimmäinen kuolemaan rakastetun sukulaisensa puolesta.

Tämä mies oli ensimmäinen erikoisesta ryhmästä, Teheranin seitsemästä marttyyristä. Hänen kulkiessaan kohti kuolemaansa hän korotti äänensä ja muistutti kansaa, että he olivat tuhannen vuoden ajan ikävöineet saada nähdä Qá'imín ja että nyt, kun Hän oli tullut, he olivat vanginneet hänet vuorelle Ádhibáyjániin ja tapoivat hänen kansaansa. Sitten hän rukoili heille anteeksiantoa ja hänen viimeiset sanansa olivat Rúmín säe:

Kauanko kaipuuni haavasta
vuotanut on vertani;
Rakkaus kun mua vahvistaa
voin luopua päästäni.
Sitten huulet sulkeutuivat ja olivat hiljaa.

Neljätoista uskova oli vangittuna pormestarin talossa – missä Táhirihiä koko ajan pidettiin kahleissa kerrosta ylempänä – ja heitä ruoskittiin ja kidutettiin tietojen saamiseksi. Kukaan heistä ei puhunut. Eräs heistä, Muḥammad-Ḥusayn, ei lausunut tavuakaan. Hänen kiduttajana kysyivät mieheltä, joka oli käännänyt hänet uskoon: ”Onko hän mykkä?”

”Hän on vaiti mutta ei mykkä”, oli vastaus. ”Hän on hyvä puhuja.”

Ja todellakin hän oli niin kaunopuheinen sinä päivänä, jona hänet tapettiin – juosten teloittajien luo ja vedoten heihin niin kiihkeästi saada kuolla ennen muita, että hänet, Teheranin seitsemästä marttyyristä seitsemäs, mestattiin samalla hetkellä kuin viides ja kuudes.

Kolmen päivän ajan nämä seitsemän viruivat hautaamattomina kaduilla. Tuhannet hurskaat muslimit hyörivät heidän ruumiittensa ympärillä potkien niitä, sylkien kuolleille kasvoille,

kiroten heidät, runnellen niitä häpeällisesti. Kukaan ei esittänyt vastalauseita. Lopulta se, mitä heistä oli jäljellä, kerättiin ja haudattiin joukkohautaan kaupungin muurien ulkopuolella.

Báb, vankina Máh-Kússa, oli voittanut vartiomiesten luottamuksen ja koko maaseudun puolelleen. Hänet oli tästä syystä siirretty ankarampaan vankeuteen Chihríqin yksinäisen vuoren linnakkeeseen, mutta myös siellä ihmiset, vaikka he olivatkin sunnalaisia muslimeja jo šiialaisten, kahdennentoista imaamin lahkoon, katkeria vihollisia, kokoontuivat hänen ympärilleen. Etsijöitä saapui Intiasta saakka. Papisto seurasi etäämmältä, oli selvää, että oli vain yksi mahdollisuus: vaientaa hänet lopullisesti.

Hänen vankeutensa keskeytettiin, jotta hänet voitaisiin sijoittaa valetuomioistuiimen eteen kruununprinssin ja johtavan papiston läsnä ollessa. Kun hän astui oikeussaliin, oli vain yksi paikka vapaana, joka oli varattu kruununprinssille. Báb otti tämän paikan. Hän tervehti kokousta, ja hänen tenhonsa oli sellainen, että kukaan ei puhunut.

Lopulta ylipappi kysyi töykeästi: ”Kuka sinä väität olevasi?”

”Minä olen Luvattu”, Báb vastasi, ”jonka nimeä te olette tuhannen vuoden ajan rukoilleet avuksi.”

He olivat hiljaa. He eivät koskaan olleet nähneet tällaista vankia. ”Hän palaa kuin valkea tuli”, eräs heistä kuiskasi. ”Jos hän haluaisi, hän voisi tuhota meidät kaikki.”

Sitten eräs shaykhilainen pappi huudahti: ”Sinä kurja Shírázin pojannulikka! Olet jo mullistanut ‘Íraqin. Aiotko nyt mullistaa Ádhirbáyjáninkin?”

”Teidän korkea-arvoisuutenne, en tullut tänne omasta tahdostani. Minut haastettiin tähän paikkaan.”

”Perkeleen palvoja!” kiljui shaykhilainen.

”Olen valmis puolustamaan sitä, mitä olen julistanut”, vastasi

Báb.

Sitten ylipappi sanoi: ”Jos olet kahdestoista imaami, esitä todisteesi.”

”Minun sanani ovat todisteeni. Kahdessa päivässä ja kahdessa yössä kykenen ilmaisemaan tietomäärän, joka on yhtä paljon kuin koko Koraani, joka tuotiin alas kahdenkymmenenkolmen vuoden kuluessa.”

”Kuvaile sitten tämä kokouksemme arabian kielellä, käyttäen Pyhän Kirjan sanontoja.”

Báb alkoi puhua. Oli kauan askarruttanut Persiaa, että hän, oppimaton kauppias, papistoon kuulumaton, osasi ilmaista itseään mitä monimutkaisimmalla ja syvällisimmällä vaikeaselkoisen arabiankielen muodoilla – kielellä, joka, vaikka persialaiset käyttivätkin sen kirjoitustapaa ja paljon sen sanavarastoa, oli muuten täysin vieras kieli heille. Esimerkiksi Koraani oli yhtä käsittämätön keskiverto persialaiselle muslimille kuin latinankielinen raamattu länsimaiselle kristitylle. Moni muslimipappi vuosien Karbilássa opiskelun jälkeen kykeni tuskin kirjoittamaan sivuakaan arabiaa eikä missään tapauksessa virheittä. Ne oppineet, jotka hallitsivat hyvin arabian kielen sokkelot, kiinnostuivat Bábista niin paljon, että he vähitellen hylkäsivät asemansa ja maineensa ja elämänsäkin hänen puolestaan. Kuitenkin hän halutessaan rikkoi arabiankielen sääntöjä tai esitteli uusia muotoja käyttäen kieltä kuin mestari, ei orjamaisesti. Kielioppi ei ollut mitään – puheperinne ei ollut mitään – menneisyyden kirjallisuus ei ollut mitään – maailma täytyy pyyhkiä puhtaaksi siitä kaikesta ja sitä täytyy valmistaa Hänelle Jonka Jumala Olisi Ilmaiseva.

Hänen puhuessaan shaykhipappi keskeytti hänet sanoen: ”Tämä Luvattu kerskurimme on rikkonut kielioppisääntöä!”

”Myös Koraani rikkoo niitä noin kolmesataa kertaa”, sanoi Báb. ”Jumalan sana on vapaa säännöistä.” Hän kertasi sitten keskeytetyn lauseensa.

Shaykhilainen huusi jälleen, yleisö keskusteli kiivaasti, eräs mies heitti Bábilille yhdentekevän kysymyksen udellen tietyn arabialaisen verbimuodon nimeä. Báb nousi. ”Kaukana on Herra sinun Jumalasi siitä, mitä Hänen syykseen luetaan”, hän sanoi. Sitten hän käveli ulos salista.

Pian tämän jälkeen hänet vangittiin uudelleen, ja kun vartijat kieltäytyivät kiduttamasta häntä ruoskien jalkapohjia, ylipappi löi itse iskut. Sokea valta käytti sokeaa voimaa yrittäessään tuhota jotain, mitä ihmisvoima ei koskaan voi edes saavuttaa, koska se sijaitsee toisessa ulottuvuudessa, joka ei ole meidän maailmastamme. Hänet lähetettiin sitten takaisin Chihriqiin.

Yöllä eräs uskova, vankilassa viruen ja kuolemaansa odottaen, näki unen. Hänen kämmissään oli kynttilä, joka paloi hiljalleen alas lihaa kohti; kun se sammui, uusi kynttilä putkahti esiin hänen kämmenestään uuden, tuoreen liekin kanssa. Seuraavana aamuna tuli viesti, että vanha šaahi oli kuollut ja uusi hallitsija, Násir’id-Dín, oli noussut valtaistuimelle. Vangin annettiin toistaiseksi elää.

Uusi šaahi ja uusi pääministeri tuomitsivat Bábin marttyyrikuolemaansa.

Samoin kuin egyptiläiset, juutalaiset ja mekkalaiset ennen heitä, muslimit asettuivat vastustamaan voimaa, etäistä ja tuntematonta, joka aina ovelasti väisti heitä. He yrittivät ampua auringon alas jousillaan ja nuolillaan. Muslimipapisto allekirjoitti kuolemantuomion ajatellen, että fyysinen kuolema pysäyttäisi hänet, unohattaen, ettei se ollut pysäyttänyt Hġjázin Miestä tai Häntä, joka ristiinnaulittiin Golgatalla.

Eräs johtava shaykhilainen, joka oli ensin julistanut hänen tulostaan, laati asiapaperin, joka tuomitsi hänet kuolemaan.

Marttyyrikuolemansa päivänä Báb oli sellissään Tabrízissa antaen viimeisiä ohjeitaan eräälle opetuslapselle, kun vartijat tulivat sisään, keskeyttivät hänet ja veivät pois.

”Minä en kuole”, hän kertoi heille, ”kunnes olen lopettanut, mitä minulla oli sanottavaa”.

Vastaukseksi he veivät hänet ulos ja sitoivat köysiin.

Sám Khán, teloitusryhmän kristitty komentaja, puhui Bábil-le: ”Minulla ei ole mitään sinua vastaan. Jos sinun asiasi on Totuus, älä anna minun surmata Sinua.”

”Noudata käskyjäsi”, Báb sanoi, ”ja luota Jumalaan. Hän vastaa vilpittömään rukoukseen.”

He löivät sitten valtavan naulan muuriin. Eräs opetuslapsi, joka oli rukoillut saada kuolla yhdessä Bábin kanssa, sidottiin häneen kiinni siten, että hänen päänsä suojasi hänen mestarinsa rintaa. Nämä kaksi kiinnitettiin köysin siihen naulaan.

Oli keskipäivä Tabrízín kasarmintorilla. Kymmenentuhatta ihmistä seurasi tapahtumaa talojen katolta. He näkivät kahden miehen roikkuvan yhteen sidottuina naulasta. He näkivät seitsemänsadan ja viidenkymmenen miehen asettuvan kolmiriviin. He kuulivat komentajan antavan merkin; he kuulivat kolme pamausta, kun kukin rivistö avasi tulen; he näkivät verenpunaisen liekin leimahtavan ja he näkivät mustan savun nousevan ilmaan ja peittävän torin.

Kun savu hälveni, kajahti katoilta kova huuto. Báb oli kadonnut. Hänen kumppaninsa seisoivat heidän edessä vahingoittumattomana. Ainoastaan köydet, joilla heidät oli sidottu, olivat silpoutuneet, oli ammuttu kappaleiksi.

He näkivät, mitä ei koskaan aikaisemmin ollut tapahtunut historiassa, mitä ei koskaan enää tapahtuisi.

Juosten villisti sinne tänne vartijat etsivät Bábia. He löysivät hänet pian sellistään hiljaa lopetellen keskeytynyttä keskusteluaan opetuslapsensa kanssa.

”Olen lopettanut. Nyt olen valmis”, hän sanoi.

He veivät hänet uudelleen torille. Mutta tällä kertaa Sám Khán kieltäytyi ampumasta ja marssitti rykmenttinsä pois aukiolta. Uusi rykmentti tarjoutui vapaaehtoiseksi ja järjestäytyi rivistöön.

Savuisen ilman läpi heinäkuun polttavan auringon alla Báb huusi viimeiset sanansa ”Tulee päivä, jolloin tunnustatte minut; tuona päivänä minua ei enää ole teidän keskellänne.” Miehet avasivat tulen. Tällä kertaa kuolema oli välitön: kummatkin ruumiit silpoutuivat yhdeksi yhtenäiseksi liha- ja luumassaksi.

Bábin lyhyt vaikutusaika oli olennaisesti kertomus hänen rakkaudestaan Olentoa kohtaan, joka oli hänen aikalaisensa mutta jota hän ei koskaan tavannut: Hän oli jatkuvasti läheisessä kirjeenvaihdossa sen arvoituksellisen Henkilön kanssa, jota hän kutsui nimelle ”Hän Jonka Jumala On Ilmaiseva”. Lähes jokainen sivu hänen teoksessaan Persialainen Bayán kehottaa hänen seuraajiaan kiirehtimään tämän henkilön luo: ”Olen ainoastaan kuin sormus Hänen Jonka Jumala On Ilmaiseva sormessa... Kun Hän ilmestyy, kaikki minun teokseni kumotaan, paitsi ne, jotka Hän suvaitsee hyväksyä. Minun elämäni on vain lahja Häneltä Jonka Jumala On Ilmaiseva. Kiirehtikää sitten, todella kiirehtikää saavuttaaksenne Hänen läsnäolonsa... Vuonna yhdeksän ja vuonna yhdeksäntoista Hänen asiansa julistetaan.”

Kaikki hänen kärsimyksensä olivat hänen mielestään uhraus tälle Henkilölle ja sille asialle, jonka Hän ilmaisisi ihmiskunnalle. Bábin omat opetukset olivat tarkoituksellisesti vaikeatajuisia ja monimutkaisia, ja niiden päätarkoituksena oli herättää hänen seuraajansa uuteen päivään, joka oli koittanut, kumota menneisyyden lait ja ilmoittaa uuden ennennäkemättömän aikakauden alku.

Vanha pääministeri epämuodostuneine korvineen oli tietysti häpäisty isäntänsä, edellisen šaahin kuollessa. Hän oli vaeltanut kauas Karbiláhan, missä hän kuoli köyhänä, liian vanhana ja raihnaisena muistamaan juuri mitään maasta, jonka tuhoamisessa hän oli auttanut.

Hänen veljensä, se, joka vuosia aikaisemmin oli halunnut naida lapsen Qazvínista, uskaltautui mainitsemaan Táhirihiin nimen hovissa kuninkaitten kuninkaan läsnä ollessa.

”Oi maailmankaikkeuden turvapaikka, mitä kohtalo onkaan pidätellyt tältä palvelijalta. Nainen on oppinut, kaunis ja myös runoilija. Mutta sitten hän on myös babilainen. Tämä tuo minulle mieleen kertomuksen naimakauppiaasta, joka tarjosi asiakkaalleen tyttöä, jolla oli kaikki sulot – myös lapsi kohdussaan.”

Šaahi naurahti. Runoilija, hän ajatteli itsekseen. Hänkin oli runoilija; hyvä sellainen, hoviväki oli sanonut niin. Vasta eilen hovirunoilija oli kirjoittanut hänelle siitä oodin.

”Kirjoita minulle oodi”, šaahi oli määrännyt.

”Kenelle minä omistan sen, Teidän Majesteettinne?”

”Kuninkaalle”, hän sanoi.

”Kuningasta ei omista kukaan”, vastasi runoilija.

Älykästä, aivan kuin hän olisi lukenut sen jostain. Varmaan jostakin niiden ranskanmaalaisten kirjoista. Runoilija alkoi ahkeroida välittömästi, avaten kynäkotelonsa, kostuttaen mustejauheensa vesialtaalla, kirjoittaen kiiltävöpintaiselle paperille, jonka hän oli asettanut vasemmalle kämmenelleen. Sitten hän polvistui valtaistuimen eteen lausuakseen vastasyntyneen luomuksensa. Hoviväki kerääntyi kummallekin puolelle, valmiina ylistämään tai tuomitsemaan riippuen kuninkaan pään liikkeestä. Ihmiset olivat narreja, kun heidän elämänsä ja kuolemansa oli jonkun käsissä. Aina myötäillen kuningasta kuin hyvin koulutetut koirat.

Edellisellä viikolla Šaahi oli ollut kävelyllä hedelmätarhassa hovihankkijansa kanssa.

”Aprikoosit ovat ihania tänä vuonna”, hän oli sanonut.

”Todella ihania, Teidän Majesteettinne.”

”Ja kirsikat eivät koskaan ole olleet näin erinomaisia.”

”Todella erinomaisia, Teidän Majesteettinne.

”Ja makeat sitruunat...”

”Herkullisia, Teidän Majesteettinne.”

”Koirat!” hän oli huutanut kopauttaen miestä sauvalla päähän. ”Aioin sanoa, että makeat sitruunat ovat ala-arvoisia!”

Hän oli päästänyt miehen viidelläkymmenellä raipalla. Hänen pitäisi muistaa olla olematta niin armelias, se vielä voisi tuhota tämän maan. Mutta toisaalta, tämä maahan oli jo tuhon oma. Joten viis siitä. Jos hän vielä murehtisi siitä, hänhän voisi aina kirjoittaa oodin.

Todellakin, oodi. Hovirunoilija oli polvistunut valtaistuimen eteen ja lausunut sen – ja todistanut siinä, että kaikkien Persian klassisten runoilijoiden teokset olivat vasta-alkajien unholaan tuomittuja tuherruksia kuninkaan omiin runoihin verrattuna. Joskus hoviväellä oli taipumus liioitella, mutta tässä kerrankin joku puhui täyttä totta. Hän oli myös palkinnut miehen ruhtinaallisesti. Hän oli silloin leikitellyt turkoosihelminauhalla ja miehen esittäessä runoa hän oli rikkonut nauhan ja kunkin riimuparin lopussa heittänyt yhden turkoosin runoilijan suuhun.

Entisen pääministerin veli seiso i edelleen hänen edessään.

”Siitä bábilaisesta runoilijattaresta”, šaahi sanoi. ”Tuokaa hänet eteeni. Me sepitämme runoja yhdessä.”

He löysivät pian Ғáhirihin – hän oli edelleen vankina por-mestarin talossa – ja johdattivat hänet palatsiin. Vaikka hän Badash-tin jälkeenkin käytti aina huntua, Ғáhirih paljasti nyt kasvonsa, sillä kukaan nainen ei käyttänyt huntua šaahin edessä.

Šaahi hämmästy i, ensimmäistä kertaa elämässään. Naisessa oli sanoinkuvaamatonta kauneutta, mutta se oli asia, jota hänen haaremissaan oli yllin kyllin. Mutta kummallista oli, että nainen ei noudattanut minkäänlaista hovietikettiä; hän ei kumartanut eikä alentanut katsettaan. Tämä luontokappale näytti pitävän itseään hal-litsijan veroisena. Šaahi ajatteli pian voivansa saattaa asian oikealle tolalleen. Hän levitti runojaan sisältävän kirjakäärön.

”Olemme kuulleet sinun kirjoituksistasi” hän sanoi. ”Hal-uamme nyt esittää sinulle meidän runouttamme.”

Huoneen keskellä oleva suihkulähde liplatti auringonva- lossa. Todellista kokoa oleva puinen lakeija punaisine vaatteineen

ja lakissaan punainen sulka oli asetettu lähelle altaan reunaa. Šaahi, päässään korkea lampaannahkainen hattu timantein koristettuine sulkatöyhtöineen ja yllään kullalla kirjailtu kaapu, istui tuolilla, jossa oli norsunluu- ja kultaupotuksia. Táhirihi seisoi hänen edessään mustassa viitassaan. Huoneen seinät oli tehty peilinpalasista kukkaisasetelmiksi sommiteltuina; ne välkkyivät ja kimaltelivat kuin matkien šaahin timantteja. Lakeijat seisoivat kauempana laatoitetun lattian toisella puolen kaarimaisen oven vieressä.

Luettuaan viimeisen rivin hallitsija kohotti katseensa. Hän odotti tavanmukaisia suosionosoituksia. Nainen vaikenä. Šaahi loi tutkivan katseen naisen kasvoihin. Niissä ei näkynyt ilmeen väräytäkään. Niissä oli kuitenkin tunnetta, joka näytti melkein sääliltä.

Šaahi oli vielä iloisella tuulella, ”Emme voi ymmärtää”, hän kertoi tälle, ”kuinka teidänlaisenne nainen – kaunis, oppinut, hyvästä perheestä – voi kuulua tuohon kurjaan, uuteen lahkoon.”

”Ei lahkoon”, hän vastasi rauhallisesti. ”Maailman uuteen uskontoon.”

Mies ymmärsi heti, että vaikka hän kykeni pyyhkäisemään pois tämän edessään seisovan naisen elämän, hän ei kyennyt edes taivuttamaan tämän tahtoa. Vihastuneena hän kutsui lakeijansa ja lähetti naisen pois.

Hän huomasi kuitenkin, että hän ei voinut saada naista mielestään. Siinä naisessa on jotain, mikä puuttuu kaikilta vaimoiltaan, hän ajatteli. Miten se voisi olla mahdollista? Hänellä oli kahdeksansataa nuorta, kaunista vaimoa.

Hän taputti käsiään, kutsui eteensä hovienukin, Hájí Mubárik Khánin, joka oli abessinialainen prinssi, ja jonka kohtalona oli lapsesta saakka ollut palvella hovissa.

”Huomenna iltapäivällä”, šaahi kuiskasi, ”haluan kaikkien vaimojeni ottavan minut vastaan. Jokainen omassa huoneessaan.”

”Kaikkiko?” kysyi eunukki kauhuissan.

”Kaikki.”

”Tarkoitatteko kaikki saman päivän aikana?”

”Kyllä. Sanokaa jokaiselle erikseen, että minä tulen hänen luokseen. Ja haluan, että jokainen on pukeutunut parhaimpiinsa kuin häyöönään.”

Koskaan ei Hájí Mubárik Khán ollut saanut tällaista käskyä. Mutta ei ollut hänen asiansa kysyä miksi. Hän poistui uskaltamatta pudistaa päätään sen menettämisen pelossa.

Hän alkoi heti suorittaa valtavaa tehtävänsä. Palatsi ei ollut koskaan nähnyt sellaista päivää. Yleensä se nainen, joka kulloinkin oli šaahille mieleen, vastaanotti kuiskatun viestin hallitsijan suosikkihovipojalta. Valitusta tuli aina kaikkien muiden kadehtima, ja he yrittivät tuhria hänen pukunsa tai pilata hänen mielialansa tai joskus jopa myrkyttää hänen riisinsä, jos he olivat tavallista ikävyytynempiä. Tällä kertaa kenelläkään ei ollut aikaa juoruilla muista tai muiden kanssa; palvelijat juoksentelivat edestakaisin, ompelijat polvistuivat suu täynnä neuloja viimeistelemään hameenhelmoja; oli höyrykylpyjä, hennaa, ihokarvojen poistoa, hiusvoiteiden tuoksua, punaista maalia, valkoista maalia, merkkiä kiharoita ja käsin puhallettuja ruusunvesipulloja, joita putoili lattialle ja särkyi.

Samaan aikaan hallitsija neuvotteli salaa kahden apueunukkinsa kanssa suunnitellen matkaohjelmansa seuraavaksi päiväksi. Nämä kaksi pitivät haaremikortistoa. Kun kukin nimi luettiin, he muistuttivat šaahia kyseisen vaimon erityisestä kauneudesta, minkä vuoksi hänet oli naitu. Joidenkin kulmakarvat olivat kuin sapelit, toisilla oli antiloopinsilmät tai kukkaishuulet tai sypressin hoikat vyötäröt; muiden piirteiden ollessa samanarvoisia, yksi oli valittu hymykuoppansa ansiosta, toinen hymynsä perusteella, joku näppäryydestään sitran kielillä. Niin monet asiat olivat vietelleet šaahin: hän muisti jokaisen vaimonsa jostakin yksityiskohdasta, ei ketään kokonaisuutena persoonallisuutena.

Kun spanieli uneksii, se näkee ruuan palasia, ei koskaan kokonaista ateriaa. Unen usvassa se näkee luun särön, leivänkannikan,

lihapalan. Tuona yönä šaahin rauhattomat unet olivat samankaltaisia – epämääräinen sarja unelmoivia silmiä, punaisia huulia tai hennattuja kynsiä.

Seuraavana iltana, kun hallitsija kulki sisään portista, joka johti naisten palatseihin, hän käveli yhtä mahtipontisesti kuin kenraali, joka valmistautuu tarkastamaan komppaniansa. Vaimoista jokainen taas odotti, väristen kuin vastanaitu morsian – jollaisia monet heistä vielä olivat – sydän tykyttäen ajatuksesta, että hänet korotettaisiin muiden yläpuolelle, ja myös jonkun kallisarvoisen lahjan toivossa. Kukaan ei pettynyt, ainakaan mitä lahjoihin tuli. Hovipoika käveli hallitsijan kannoilla kantaen hopeamaljaa, josta hän jakoi kaikkea timanteista kissansilmiin, viimeksi mainittuja maalaisista vähempiarvoisille, kuitenkin mitään ei tapahtunut, mikä olisi lisännyt kenenkään arvostusta tai katkeroitannut kilpailijoita. Jälkeenpäin selvisi, että jokaisessa huoneessa hallitsija oli käyttäytynyt samalla odottamattomalla tavallaan; hän oli tuijottanut kutakin vaimoan kuin tutkien hänen kasvojaan jonkin piirteen löytääkseen ja joskus sormeillut hiuskiehkuraa tai nipistänyt olkapäätä; sitten hän oli sanonut töykeästi, ”Ei tänään”, kääntynyt kannoillaan ja lähtenyt.

Nuo kahdeksansataa olivat rypistelleet otsaansa tuntikausia. Mistäköhän haaremista oli tulossa, he kyselivät toisiltaan, väliaikaisesti yhdistyneinä yhteiseen vastalauseeseen. Hän ei ollut edes vauvautunut vierailemaan heidän kakkien luonaan; väsyttyään hän oli lähettänyt hovipoikansa jatkamaan kierrosta ja lähtenyt haaremista huomauttaen vain hovienukille: ”Se on turhaa. Heillä ei kerta kaikkiaan ole sitä.” Mikä heiltä puuttui, kahdeksansataa vaimoa kysivät itseltään, kun huhupuheet kiersivät palatsissa. He olivat kaikki ruumiillisesti täydellisiä, heidät oli valittu kaikkialta Lähi-idästä: sitä paitsi, heillä kaikilla oli ”suolaa”, joka oli korvaamatonta persialaiselle kauneudelle, joten siitä ei voinut olla kysymys.

Heillä ei ollut rokonarpia eikä muitakaan arpia esimerkiksi sálak-ihottumasta, joka saattoi ilmestyä kaikkialle kasvoihin, joka kesti kokonaisen vuoden ja joka oli tuhonnut monet heidän onnettomista edeltäjistään. Lopulta he vain kohauttivat olkapäitään ja palasivat tár-käsitöittensä ja helmiompeleittensa pariin. He elivät ja kuolivat saamatta koskaan tietää, mikä heiltä puuttui: tuo arvoituksellinen piirre, jonka šaahi oli nähnyt Táhirihiissa – tuo katse, joka ilmaisi henkistä vapautta ja irrottautuneisuutta.

Takaisin palatsissaan hän kuljeskeli hetken puutarhassaan, sitten, vaivautumatta katsomaan taakseen, hän istahti, varmana siitä, että palvelija sijoittaisi tuolin hänen alleen. Hän unelmoi hetken suihkukaivon äärellä. Mitä tuli kauneuteen, hän oli varma, hänen vaimoillaan oli sitä yhtä paljon tai enemmän kuin sillä toisella. Mikä sitten sai hänen kasvonsa niin sokaisevan kirkkaaksi?

Häntä oli loukattu. Tuo babilainen nainen on meistä kahdesta voimakkaampi, hän ajatteli. Muuta ei ollut tehtävissä, kuin määrätä itselleen kuukauden loma ja unohtaa. Hän lähtisi vuorilleen metsästelemään ja ottaisi puolet haaremistaan mukaansa. Siellä olisi lohta ja riistaa, punaisia silkkiteltoja, muusikkoja kirkkaassa kuutamossa, kasoittain sahamiriisiä, jonka seassa appelsiininkuorta, kananrintaa ja manteleita – ja uusi helminauha, josta voisi heittää turkoosin toisensa perään hovirunoilijan suuhun.

Tähän mennessä Báb oli kärsinyt marttyyrikuoleman Tabrízissa. Bahá'u'lláh oli lähtenyt Teheranista Karbiláhan ja palannut. Sitten kaksi uskovaa, toinen vajaamielinen, molemmat tietämättömiä, hämmentyneinä ja epätoivoissaan kaikesta verestä, jonka he olivat nähneet virtaavan, olivat odottamassa eräänä aamuna šaahin kulkureitin varrella. Kun hän ratsasti ohi, he pysäyttivät hänen hevosensa ja ampuivat kuningasta. Helmiäiskoriste hevosen kaulan ympärillä katkesi ja šaahi lievästi haavoittuneena kannettiin eräseen puutarhaan, tunnin ajan Persia oli kaaoksen vallassa; trumpeetit, rummut, huilut kutsuivat joukkoja kokoon; upseerit huusivat

ristiriitaisia käskyjä; kuriirit laukaisivat sinne tänne; aatelisto tungeksi puutarhaan.

Tämän jälkeen veri virtasi solkenaan Persiassa. Edesvastuuton nuorokainen ja hänen rikostoverinsa olivat yrittäneet murhaa; siksi jokaista todellista ja kuviteltua Bábin seuraajaa pidettiin syyllisinä. Papisto näki mahdollisuuden ja šaahin äiti vaati kosta. Ihmiselämä toisensa jälkeen tuhottiin šaahin vähäisten vammojen vastineeksi, mutta sekään ei riittänyt. Šaahin äiti halusi enemmän. Teheranin suuresta verilöylystä Renan tulisi kirjoittamaan, että se oli päivä, joka hakee vertaistaan maailman historiassa. Papit, aateliset ja korkeat virkamiehet tappoivat uskovaisia omilla käsillään.

Silloin koko Persia natisi liitoksissaan, ja niille jotka rakastivat Bábia, oli tiedossa vain kuolemaa, tyrmiä, ruoskaa, miekkaa, kynttilöitä palamassa heidän ammottavissa haavoissaan, tulikuumia ruuveja, kanuunan piippu. Toinen kahdesta nuorukaisesta, jotka hyökkäsivät šaahin kimppuun, murhattiin välittömästi. Hänen ruumiinsa revittiin kahdeksi kappaleeksi, ja ne ripustettiin kaupungin porttien yläpuolelle, toista heistä kidutettiin häpeällisesti kunnes kuolema hänet armahti. Bahá'u'lláhin palatsi Teheranissa riistettiin häneltä, hänen hieno talonsa Tákurissa ryöstettiin ja tuhottiin, kylä sen ympärillä poltettiin ja kyläläiset ammuttiin. Bahá'u'lláh kahlehettiin neljäksi kuukaudeksi pimeään viemäriin, vieressään rikollisia ja lattia saastan ja syöpäläisten peitossa. Mutta vieläkään šaahin äiti ei ollut leppynyt, koska se kallisarvoinen elämä, se ihminen, jonka hän halusi tuhota, se Yksi, jonka rinnalla kaikki muut olivat vain korvikkeita – oli vielä elossa. Lopulta tämä henkilö vapautettiin vankilasta ja syytteistä ja karkotettiin elinikäiseen maanpaokoon.

Istuen jasmiinipensaiden vierellä eräänä iltana palatsin puutarhassa šaahi oli juopotellut shírázilaisella viinillä. Eräs hovin ministereistä käyttäen hyväkseen suotuisaa tilannetta ehdotti, että hän määräisi kuolemantuomion ei ainoastaan miespuolisille Bábin

seuraajille vaan myös naisille ja lapsille. ”Naiset ovat pahan synnyttäjiä”, hän kuiskasi ”ja käärmeen munista kuoriutuu käärmeitä.”

”Tapa kaikki naiset ja lapset saman tien”, hallitsija vastasi kohottaen granaattiviininsä mielettömässä kulmassa johonkin epäpyhään maljaan Näkymättömän kunniaksi.

”Sananne on laki, kuulla on totella”, sanoi ministeri ja kumartaen poistui. Hänellä oli työtä tehtävänä, ennen kuin olisi aamu ja hallitsija olisi nukkunut pois humalansa.

Maailmassa, jossa yhdellä miehellä on valta määrätä muita, kukaan ihminen ei ole turvassa. Tämä epäkohta on jatkuvasti olemassa diktatuurissa, vaikeammin todettavissa demokratiassa. Missä on inhimillistä valtaa, on vääryyttä. Ihminen on vain ajoittain oikeudenmukainen – mielentilansa mukaan, huvin vuoksi tai väliäikaisesti. Hän ei ole arvollinen hallitsija muille ihmisille. Ei edes kollektiivinen ihminen ole luotettava ihmiskohtaloiden turvaaja; analysoituna kollektiivinen ihminen on jakautunut kaksoispersoonaa, toinen vahva, toinen heikko.

Mikä sitten on vastaus, jotta ihminen voisi elää elämäänsä rauhassa? Se on, että hänen pitäisi mukautua siihen, mikä on ihmisjärjen tuolla puolen, ajan ja ihmiskohtalon tuolla puolen; hänen tulisi alistaa elämänsä Jumalan tahtoon – joka on ilmaistu, ei jossakin unohdetussa kirjassa, jossakin epäselvässä ja ikivanhassa tekstissä – vaan Jumalan lähettämän sanansaattajan välityksellä. Jumalallisen sanansaattajan tulo on aina ollut toistuva ilmiö historiassa; ajankohhta, jossa ajallinen ja ajaton kohtaavat, lainrikkooja ja lainlaatiija, joka korvaa vanhan järjestyksen uudella; joka on kaiken ihmisen rakkaana pitämän ruumiillistuma. Tämän ajatuksen puolesta eräs nainen valmistautui kuolemaan.

Seuraavana yönä Táhirihi kutsui emäntänsä pitkänomaiseen toisen kerroksen huoneeseen Kalántarin talossa, joka oli hänen sellinsä. Hänellä oli yllään loistavan valkoinen silkkihame, hänen

tukkansa kiilsi, hänen poskensa hehkuivat, huone tuoksui hänen ruusuhajuvedeltään.

”Valmistaudun kohtaamaan Rakastettuni”, hän sanoi. ”Hetki lähestyy. Voin nyt tehdä enemmän kuolemalla kuin elämällä. Kuolemani puhuu tulevaisuudelle. Elämässä ääneni on tukahdutettu.”

Sen jälkeen hän lukitsi ovensa ja kulki edestakaisin huoneessaan laulaen rukouksiaan. Itkien Kalántarin vaimo seiso i oven ulkopuolella ja kuunteli messua äänen kohotessa ja laskiessa. ”Herra, Herra”, hän huusi, ”poista häneltä tämä malja, jota hänen huulensa janoavat.”

Țăhirih odotti hunnutettuna ja valmiina, kun vartijat tulivat hakemaan häntä pois. ”Muista minut”, hän sanoi Kalántarin vaimolle, ”ja iloitse minun riemussani.” Hän nousi ratsaille ja ratsasti vartioiden mukana pimeään yöhön. Puiden jyhkeät ääri viivat erottuivat selvästi tähtitaivasta vasten, ja satakielet kahistivat puiden lehtiä. Kamelinkellot kikkattivat jossain. Tie pölysi hevosten kavioiden alla.

He johdattivat hänet erääseen puutarhaan, jossa hän kuuli juopuneiden naurunpurskahduksia puiden lomassa. Sitten hän seiso i pienen välimatkan päässä kenraalista ja hänen upseereistaan, jotka olivat juhlineet ruoan ja viinin kera. Kynttilät loivat valonsa heidän lihaville kasvoilleen ja viinin tahrinille vaatteilleen. Hänen katsellessaan päällikkö tuskin nosti kättään. ”Jättäkää meidät!” hän karjui. ”Viekää hänet ja kuristakaa hänet.”

Sanattomana hän otti Quddúsin huivin, joka oli taitettuna hänen rintaansa vasten, ja ojensi sen vartijalleen. Hän oli säästännyt sitä tätä yötä varten kauan aikaa. Tappaja raahasi hänet syvälle varjoon. Nopein liikkein hän kiskaisi liinan Țăhirihin kurkun ympärille, väänsi sitä kunnes veri valui suusta, odotti kunnes pää vaipui alas ja ruumis hiljeni. Sitten hän heitti ruumiin maahan ja lähti tiehensä.

Ja Persia luuli kaiken olevan ohitse. Persia oli synnyttänyt Profeetan ja tappanut hänet. Se kykeni nyt palaamaan ikuiseen

uneensa. Monena aamuna aurinko nousisi Dimávandin vuoren takaa, ja kruunupäiset töyhtöhyypät heräisivät, kantaen ikivanhaa viestiään Salomonilta Saballe, ja viherrintaiset linnut laskeutuisivat kukkien koristamille oksille, ja vaaleat vuoripurot juoksentelisivat kivien yli salaperäisen turkoosinvärisen taivaan alla; kaikki tämä rauhassa.

Persia voisi nukkua. Muu maailma voisi mennä menojaan, kaivaen kultaa, haudaten sen maahan, vihaten, tappaen, haudaten ruumiit maahan, kiirehtien että olisi enemmän kultaa kaivettavaksi ja haudattavaksi, uusi varasto ruumiita tapettavaksi ja haudattavaksi, kiirehtien epäjumalien perään koska yhtä, todellista Jumalaa ei löytynyt.

Báb – Táhirihi – Quddús – heitä ei ehkä koskaan olisi ollut. Ellei olisi ollut yhtä miestä. Yhtä miestä, kahleissa maan alla kolme kerrosta maanpinnan alapuolella, hylätyssä viemärissä, jota nyt käytettiin vankilana. Ilman yhtä miestä: Jumalan Kirkkautta.

1:6 Miksi uusi uskonto

William Sears

Vuosi 1963 oli merkittävä käännekohta bahá’i-uskon historiassa, sillä silloin oli ensinnäkin kulunut 100 vuotta bahá’i-uskon perustamisesta, Bahá’u’lláhin julkistettua tehtävänsä Jumalan lähettämänä sanansaattajana meidän aikakaudellemme vuonna 1863 Ridvánin puutarhassa Bagdadissa. Toiseksi, sen aikana Bahá’u’lláhin maailmanjärjestyksen korkein hallinnollinen elin, Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto, valittiin ensimmäisen kerran. Ja kolmanneksi, sen kuluessa kansainvälinen Kymmenvuotissuunnitelma saatiin menestyksekkääseen päätökseen. Tämän kunniaksi tuhansia bahá’ita kaikkialta maailmasta kokoontui Bahá’i-maailmankongressiin Lontoon Royal Albert Halliin.

”Miksi uusi uskonto” oli alunperin esitelmä, jonka piti tässä kongressissa William Sears, kansainvälisesti tunnettu bahá’i, tv-hahmo, lehtimies ja kirjailija. Esitelmää suomennettaessa siitä on jouduttu karsimaan osia, jotka sitovat sen tiettyyn aikaan ja paikkaan, olennaista sisältöä kuitenkin lyhentämättä. Vaikka Searsin loistava retoriikka ei pääsekään kirjallisessa asussa esille suullisen esityksen veroisesti, seuraava artikkeli on mielestämme tässäkin muodossa hyvä kokonaisesitys bahá’i-uskon perusteista. Sitäpaitsi se on nyt erityisen ajankohtainen, sillä samoja aiheita käsittelevä William Searsin pääteos *Kuin varas yöllä* ilmestyy lähiaikoina suomeksi.

TOIMITUS

Useimmat ihmiset, joita nykyään näemme ympärillämme, ovat onnettomia. Yritän nyt kertoa teille vähän, miksi he ovat onnettomia, ja myös miten he voisivat tulla jälleen onnellisiksi.

Tätä aikakautta, jota me nyt elämme, on kutsuttu atomivoiman jättiläisten mutta eettisten kääpiöiden aikakaudeksi. Meitä on kuvailtu materiahirviöiksi ja moraaliameeboiksi. Voimme ehkäistä syövän, parantaa tuberkuloosin, lentää ääntä nopeammin, halkaista atomin, valloittaa avaruuden – mutta olemme kyvyttömiä hallitsemaan edes yhden ainoan ihmisen tunne-elämää.

Me olemme avuttomia, kun yritämme parantaa lipun, ihonvärin, lompakon tai rukouksen ennakkoluuloja. Vaikka olemmekin nerokkaita, emme voi luoda poliittista penisilliiniä, joka laskisi vihan ja epäilyn kuumetta. Ikävä kyllä meillä ei ole moraalista antibioottia suojelemaan meitä lahjonnalta, korruptiolta, kaksinaismoraalilta tai petokselta. Emme voi eristää välinpitämättömyyden bakteeripesäkkeitä. Emme voi löytää kirurgeja, jotka voisivat leikata ja poistaa kiihkomielisyyden. Emme voi edes rokottaa itseämme ahneutta, kunnianhimoa, vallanhalua ja epärehellisyyttä vastaan.

Joten tässä me olemme – tuloksena omasta neroudestamme aineellisen maailman parissa ja omasta tyhmydestämme ihmisten keskuudessa. Siksi meitä kutsutaan atomivoiman jättiläisiksi mutta eettisiksi kääpiöiksi.

Käytämme vuosittain miljardeja enemmän alkoholiin kuin koulutukseen. Käytämme miljardeja enemmän kauneudenhoitoaineisiin kuin koulutukseen. Käytämme miljardeja enemmän huvituksiin, miljardeja enemmän kaikkiin mukavuudenhalumme vaatimuksiin kuin koulutukseen. Meillä on hienoja, nopeita autoja täyttämässä katumme ja tyhjät tonttimme, kun ihmisillä kautta maailman ei ole asuntoja. Meillä on loputon valikoima alkoholi- ja hiilihappopitoisia juomia, kun kaikkialla maailmassa ihmisillä ei ole maitoa lapsilleen.

Itsemurhasta on tullut, kuten tiedätte, ei joka kuukautinen, päiväinen, edes tuntinen tragedia, vaan joka minuuttinen katastrofi. Nämä itsetuhon aiheuttamat kuolemat eivät ole vanhojen, heikkojen ja avuttomien keskuudessa, vaan suurin osa on nuoria, joilla pitäisi vielä olla elämä edessään. He eivät voi nähdä mitään tulevaisuutta, ratkaisua. Jos kuulisitte kaikkien itsemurhakandi-taattien viimeiset laukaukset, mikäli he kaikki tekisivät sen aseella, se kuulostaisi tuhon kellon tikitykseltä, kun he etsivät suojaa tältä karvaalta todellisuudelta.

Tuhannet, jotka etsivät lohdutusta alkoholista, tuhannet, jotka eivät joudu vakavien mielisairauksien uhreiksi, käyttävät miljoonia euroja ja miljoonia tunteja modernin psykiatrian toimistoissa ja niin kutsutuilla sohvilla. Tässä maailmassa psykiatri on kohotettu valtaistuimelle, ja potilas, ennenkuin hän painaa viimeistä pakokauhun liipasinta, yrittää tehdä kaikkensa löytääkseen vastauksen, ottaa jokaisen askeleen sopeutuakseen todellisuuteen. Huolimatta vakaumuksellisista psykiatreista, väärin virittäytynyt ihminen yrittää sopeutua väärin virittyneeseen maailmaan, ja tehdessään siten hän ei tajua, että kitkaton sopeutuminen sairaaseen yhteiskuntaan voi tuottaa ainoastaan sairaan ihmisen. Ja niin hän on eksynyt.

Eräs mielenterveysjärjestö tiedottaa, että monissa sairaaloissa on nyt enemmän mielenterveydellisistä häiriöistä kärsiviä potilaita kuin muita potilaita yhteensä. Alkoholismi on jopa ohittanut mielisairaudet aikakautemme kriittisenä ongelmana. Itseasiassa tämä sairaus on niin vallitseva, että on paljon enemmän hoitoa tarvitsevia alkoholisteja kuin mielenterveyshäiriöistä kärsiviä yhteensä; niin paljon, ettei ole mahdollista antaa kaikille hoitoa. He tulevat ovelle, mutta tilaa ei ole ja heidät lähetetään takaisin kadulle.

Nyt ehkä tajuatte, että meistä on tullut pikemminkin mukavuutta kuin totuutta etsivä kansa. Bahá'u'lláh opettaa, että meidän tulisi olla kumpaakin – tasapuolisesti. Hän on kirjoittanut, että meidän tulisi olla tasapainoisia, kypsiä ihmisiä. Meidän tulisi elää

täysi, rikas hyödyllinen elämä, jota ympäröisi perheittemme ja lähimmäistemme rakkaus. Mutta meistä on tullut voittoa tavoitteleva sivistys sen sijaan, että olisimme tasa-arvoinen hyvinvointikulttuuri. Meidän tulisi olla kumpaakin, Bahá'u'lláh opettaa, tasapuolisesti.

Kosketuksen puuttuminen Jumalan ja Hengen maailmaan on sairautemme syy, vaikeutemme. Olemme kääntäneet selkämme Jumalalle, ja sen seurauksena, kenties tiedostamattomasti, olemme kääntäneet selkämme lähimmäisellemme. Mukavuudenhalusamme ja oman etumme tavoittelussa olemme menettäneet tasapainomme. Olemme eläneet niin kauan vain tyydyttääksemme aineelliset viettimme, että olemme tulleet tunnottomiksi henkisille asioille. Olemme menettäneet luottavaisen suhteen Jumalaan, kottiin, perheeseen, naapurien ystävyYTEEN ja elämän muihin yksinkertaisiin asioihin ja niiden suomaan onneen.

Tekninen kehitys on kutistanut maailman marmorikuulaksi. Ja näiden kutistuneiden raja-aitojen sisällä ihmiskunta katselee pelon ja huolen silmäyksin maailman neuvotteluhuoneiden ovia ja ihmettelee, kumpi tulee voittajana ulos – lammas vai tiikeri.

Miehet ja naiset monilla elämän aloilla alkavat ajatella, että ehkä me olemme maksaneet liian kalliin hinnan näistä suurista aineellisista saavutuksista, jotka voitaisiin tuhota napin painalluksella jättäen maailman raunioihin. Kykenemättä näkemään tilannetta yleismaailmallisella tasolla, ihminen ei helposti myönnä henkistä vararikkoaan. Hän vain paikkailee ulkoisia naarmujaan, kun hänen sisäinen tulensa heikkenee ja kuolee päivä päivältä.

Joten, mitä me voimme tehdä? Missä on aivomme? Minne me voimme kääntyä? Mistä me voimme löytää maailman ykseyden? Voiko tiede pelastaa meidät? Poliitiikka? Hallintojärjestelmät? Yhdistyneet Kansakunnat? Koulutus? Taloustiede? Uskonto? Nämä ovat meidän ainoat mahdollisuutemme. Mistä me voimme löytää voiman, joka olisi tarpeeksi voimakas ja elinvoimainen

pelastaakseen maailman väistämättömältä näyttävältä tuholta? Yrittäkäämme; minkä valitsisimme?

Tiede? Tiede sinänsä ei ole hyvä eikä paha, se on neutraali. Toisaalta se laskee ihmiskunnan kuolleisuuskäyrää keksimällä ihmelääkkeen tai seerumin, sitten se tuhoaa lukemattomia tuottamalla atomiaseita. Tiedettä voidaan käyttää sekä ihmiskunnan hyväksi että sen tuhoamiseksi, riippuen sitä käyttävien ihmisten moraalilaisesta omastatunnosta. Se on väline, ei ohjaileva voima. Tiede on laiva, joten se ei ole toiveittemme luotsi.

Mitä seuraavaksi? Poliitiikka? Minkä jaetun maapallomme maan mikä poliittinen puolue tai ideologia? Poliitiikkaa on kutsuttu maineikkaan isän, valtiomiestaidon, rappeutuneeksi pojaksi. Huolimatta monista vakaumuksellisista ihmiskunnan palvelijoista, jotka yrittävät ylläpitää politiikan kunniaa, tämän maineikkaan isän turmeltunut poika on muuttunut tyhjänpäiväiseksi. Liian usein se on yksityistä etuaan ajavan ihmisen tai painostusryhmän keinotekolukenttä; liian usein se on hylännyt oikeudenmukaisuuden ja tehtävänsä koko ihmiskunnan hyvinvoinnin turvaamiseksi. Näin ollen se ei ole mestarilääkärimme eikä kaikkien sairauksiemme parantaja, vaan pikemminkin itse kuolemansairas potilas.

Entä hallintojärjestelmät? Mikä niistä? Demokratia? Kommunismi? Diktatuuri? jne. Melkein jokaisessa hallintojärjestelmässä on jotain arvokasta, paljon sankarillista ja vähän ihmeellistä. Jotkut hallintojärjestelmät varmasti vaikuttavat toisia paremmilta, mutta ihmiset näkevät asiat eri tavoin, ja yksilön mielipide riippuu siitä elinympäristöstä ja niistä olosuhteista, missä tämä on elänyt. Ja siellä, missä periaatteet näyttävät hienoilta, ei sisäinen henki enää ole elossa, tai, jos se on elossa, se ei enää ole puhdas. Liian monet aikamme hallintojärjestelmistä ovat olleet kumouksia menneisyyden epäoikeudenmukaisuuksille. Ne ovat olleet parannuskeino tietyn maailmaruumiin osan sairauteen tietyntä historian ajanjaksona. Kun kyseinen sairaus oli parantunut, nämä hallintojärjestelmät

menettivät merkityksensä käsitellessään kehittyvän aikakauden ongelmia. Sellaisten johtajat pitivät liian paljon kiinni omasta statuksestaan ja asemastaan välittämättä aikansa tarpeista. Ja näin nämä kumoukset epäoikeudenmukaisuutta vastaan päätyvät sellaiseksi, minkä virheellisesti arvellaan olevan kestäväää arvoltaan; ne olivat parannuskeinoja, jotka poistivat sairauden tietynä historian aikakautena, mutta ovat nyt soveltumattomia opastamaan tervettä, parantunutta potilasta. Ei ole yhtään sellaista hallintojärjestelmää, joka olisi saavuttanut kaikkien muiden kansakuntien kunnioituksen, antaumuksen ja uskollisuuden niin hyvin, että kansat kaikkialla olisivat valmiita ja halukkaita sivuuttamaan muut velvollisuuden tunteensa rakastaakseen, noudattaakseen ja palvellakseen sellaista maailmanhallintoa. Hallintojärjestelmät eivät yksin voi pelastaa meitä. Mikä tahansa suunnitelma, joka on vähemmän kuin yleismaailmallinen, on tänä aikakautena tuomittu epäonnistumaan. Subjektiiiviset, ahdasmieliset kannanotot ovat merkityksettömiä aikakautena, jolloin yksimielisyys on välttämätön ihmisrodun säilymiselle.

Mitä seuraavaksi? Yhdistyneet Kansakunnat? Mitä on sanottu hallintojärjestelmistä, pätee myös Yhdistyneisiin Kansakuntiin tiettyyn pisteeseen saakka. Kukaan ei kiellä sen loistavia saavutuksia: kriisejä, jotka se on estänyt, YK:n voittoja maailmanterveyden, lastenavun, tieteen, taloudellisen tuen ja muiden vastaavien alojen hyväksi; ja niitä meidän tulee suuresti ihailta. Mutta aloilla, joilla se kykenisi yhdistämään maailmaa turvallisesti, vanha ystävämme, politiikka, nakertaa perustuksia. Veto, ulosmarssi ja eroaminen ovat alituisia uhkia sen onnistumiselle. Yhdistyneet Kansakunnat voi neuvotella, tehdä päätöksiä, ja tekeekin monia viisaita päätöksiä, mutta siltä puuttuu ehdoton täytöntöönpanovalta enemmistö-päätöstensä jälkeen kaikkiin jäseniinsä nähden. Samoin kuin erään eläinsadun kissa, jonka annettiin mennä sisään juhlaillalliselle puukeutuneena kauniiksi neitoseksi, jos se osaisi käyttäytyä, maailman

johtajat menevät neuvottelupöytiensä ääreen, mutta kun vallan tai statuksen hiiri juoksee pöydän yli heistä tulee jälleen kissa. Yleismaailmallisesta näkökulmasta katsottuna kirjanpainaja, joka painaessaan YK:n peruskirjaa vahingossa painoikin Sitoutumattomat Kansakunnat (United, Untied) samana päivänä, kun peruskirja allekirjoitettiin, oli sääliäntelevä. Köysi löystyy päivä päivältä ja on nopeasti vedettävä jälleen tiukemmalle. Yhdistyneet Kansakunnat yksin ei voi pelastaa meitä. Se voi siirtää, se voi pehmentää, mutta se ei voi estää valtavaa kriisiä, joka hitaasti mutta väistämättä lähestyy.

Taloustiede? Onko olemassa taloustieteellinen suunnitelma, joka voi pelastaa maailman? Usein on toistettu sanontaa: ”Parantakaa maailmantalous ja parannatte kaiken.” Mutta karvas totuus on, että tasapainoinen maailmantalous on tasapainoisen yhteiskunnan seuraus eikä sen syy. Tasapainottaaksemme maailmantalouden meidän on ensin parannettava sosiaaliset suhteemme niin, että saamme aikaan yhteistyötä. Jos perhe ei elä rakkaudessa, sopusoinnussa ja yhteistyössä, sen elättämiseen tarvittava tulo on kaksin- tai kolmin-kertaistettava. Tämä on yhtä totta kansojen muodostamassa perheessä. Kukaan sopusointuisen perheen jäsen ei eläisi lämmössä ja yltäkyläisyydessä talon yhdessä huoneessa, kun äiti tai isä, sisar tai veli, tytär tai poika makaisi sairaana ja kuolemaisillaan toisessa huoneessa. Tämän tulisi myös pitää paikkansa kansojen talon suhteen. Siksi meidän on käytettävä kaikki voimavaramme turvataksemme elämää ja toivoa luovan elintason kaikille maapallon ihmisille, jotka kaikki ovat meidän veljiämme. Meidän ei tule saattaa itseämme vararikkoon tuottamalla tuhoaseita, jotka jakavat ja hävittävät meitä. Tämä siis tarkoittaa, että meillä on oltava moraalinen tai henkinen parannuskeino. Jos me haluamme parantaa maailmantalouden, meidän on ensin parannettava sosiaaliset suhteemme, sillä tasapainoinen talouselämä on seuraus eikä syy; siksi sitä ei voida käyttää sen itsensä parantamiseen.

Koulutus? Voiko koulutus pelastaa meidät? Varmasti se voi auttaa. Mutta kriisi, jossa huomaamme olevamme, on moraalinen kriisi, ei älyllinen. Koulutus voi taata tietoa, mutta se ei voi taata viisautta. Mitä älykkäimmät huipputiedemiehet voivat olla väkivaltaisista, itsekkäistä ja epäoikeudenmukaisista, mutta koulutus ei voi tehdä heistä tasapainoisia, anteliaita ja oikeudenmukaisia. Jotkut niin sanotuista sivistyneimmistä kanakunnistamme ovat osoittautuneet mitä julmimmiksi ja barbaarisimmiksi. Joten vaikka koulutus onkin tärkeä osa rakentaessamme parempaa maailmaa, se ei ilmeisesti ole mestariarkkitehtimme, jota me etsimme. Se ei voi pelastaa meitä.

Siispä, mitä on jäljellä? Uskonto? Hyvä on, mikä? Juutalaisuus, islam, kristinusko, hindulaisuus, buddhalaisuus vai zarathusteralaisuus? Jos islam, niin kumpi haara: shialaiset vai sunnalaiset? Jos juutalaisuus, niin mikä lahko: ortodoksinen, reformoitu vai konservatiivinen? Jos kristinusko, niin mikä: katolinen vai protestanttinen? Jos katolinen, niin kumpi kreikkalais- tai roomalaiskatolinen? Jos protestanttinen, niin mikä niistä sadoista lahkoista eri puolilla maailmaa.

Jokaisessa uskonnossa on totuutta, kauneutta ja voimaa. Mutta kollektiivisesti ne eivät ole yhdistävä vaan hajottava tekijä. Mikään ei saa yleismaailmallista tunnustusta kaikilta muilta. Ei ole olemassa mitään ekumeenista neuvostoa, joka vaatisi orgaanista hindun ja buddhalaisen, kristityn ja juutalaisen, muslimin ja kristityn yhdistämistä sopusoinnussa. Ovi on suljettu ja tie tukittu, koska näkemys on rajoittunut. Avarakatseinen ihminen ei koskaan väheksyisi sitä henkilökohtaista onnen tunnetta, jonka jokainen näistä suurista uskonnoista tuo yksilölle. Mutta toisaalta hän ei kieltäisi niiden ilmeistä heikkoutta ratkaistaessa aikakautemme ongelmia: ne eivät edes pysty saavuttamaan yksimielisyyttä sisäisissä ongelmis-
saan.

Uskonto on kuin mehiläinen. Joskus se lensi kukasta kukkaan ja imi mettä. Se valmisti hunajaa, jolla se voisi ravita ihmiskuntaa. Ajan kuluessa suvaitsemattomuuden, kiihkomielisyyden ja riittien hämähäkki pyydysti sen ja imi sen elintärkeät nesteet, kunnes se ei enää ollut elävä. Ulkonaisesti se kuitenkin näytti elävältä: sillä oli siivet, silmät, jalat, tuntosarvet. Sillä oli kaikki uskonnon tuntomerkit, mutta se oli vain kuori entisestä elävästä pyhästä todellisuudestaan. Tämä on tapahtunut uskonnolle aikojen kuluessa. Se on vieläkin kiinnostuksen mutta ei palveluksen kohde. Sen hunajaa tuottavat päivät ovat ohi eikä se enää voi tyydyttää ihmisten tarpeita. Se on kuori, kaunis mutta eloton. Tiedämme, että, jos ihmisruumis leikellään palasiksi, se kuolee. Tämä pitää paikkansa myös uskonnon suhteen. Jos se paloitellaan palasiksi, se ei voi parantaa oman ruumiinsa vaivoja – miten se sitten voisi sitoa yhteen epäilevän ja maallistuneen yhteiskunnan murtuneet jäsenet.

Tämä alkaa näyttää jo varsin huolestuttavalta. Mitä toivoa meillä on jäljellä, jos tiede, hallintojärjestelmät, Yhdistyneet Kansakunnat, politiikka, taloustiede, koulutus ja uskonto ovat kaikki kyvyttömiä ratkaisemaan ongelmamme? Mitä me voimme tehdä? Kuoleva maailmamme koputtelee kaikkia ovia; se odottaa kärsimättömänä lääkäriä, joka voisi parantaa sen. Maailma parkamme on joutunut taitamattomien ja häikäilemättömien puoskarien käsiin, joilla ei ole tietoaakaan parannuskeinosta. Toivottomana ihmiskunta jälleen kerran seisoo väistämättömältä näyttävän tuhon partaalla, joka on erään aikakauden loppu. Se odottaa lääkäriä, joka voi pelastaa sen elämän.

Minun tehtäväni on suositella teille juuri sellaista lääkäriä, spesialistia tämän aikakauden parantumattomalta näyttäviin sairauksiin. Hänen lääkkeensä ei tehoa vain yksilötasolla vaan kaikkialla jaetulla maapallollamme. Hän on parantanut vuosisatoja vanhoja ennakkoluuloja. Hän on yhdistänyt kansoja, jotka olivat vihollisia keskenään. Hän on sulattanut yhteen ihmisten sydämet,

jotka menneisydessä kumarsivat eri tekijöitä. Hänen nimensä on Bahá'u'lláh, Jumalan Kirkkaus.

On erityisen sopivaa, että nämä sanat lausuttiin tänään tässä historiallisessa rakennuksessa, Lontoon Royal Albert Hallissa. Englannilla on ollut varsin huomattava vaikutus bahá'i-uskon nousuun ja kehitykseen, uskon, jota Oxfordin Balliol-collegen kuuluisa rehtori Jowett kuvaili suurimpana valona, joka on tullut maailmaan sitten Jeesuksen Kristuksen päivien. Toinen brittiläinen tutkija, professori Edward Granville Browne Cambridgestä oli niin liikuttunut kuultuaan bahá'i-uskosta ja Bahá'u'lláhin elämästä, että hän sanoi, ettei hän voinut levätä ennenkuin hän matkusti Pyhään Maahan ja vieraili Bahá'u'lláhin luona. Ja hän kirjoitti: ”Tunnen velvollisuudeksi samoin kuin ilokseni tuoda tämän asian maanmiesteni tietoon.” Jowettilla oli vastaavia näkemyksiä. Hän julisti, että Bahá'u'lláhin usko oli liian suuri ja liian lähellä hänen oman sukupolvensa ymmärrettäväksi. ”Vasta tulevaisuus”, hän sanoi, ”käsittää sen merkityksen”. Tuo tulevaisuus on nyt täällä Royal Albert Hallissa, sillä täällä on uusi sukupolvi kuulemassa Bahá'u'lláhin sanomaa. Ja teillä on nyt mahdollisuus professori Brownen omin sanoin ”ansaita jälki-maailman kiitos tuomalla tämän toivon ja lohdun kertomuksen” ei ainoastaan omille maanmiehilleen vaan koko ihmiskunnalle, joka nyt on pian suuren avun tarpeessa.

Bahá'u'lláh osoitti sata vuotta sitten kirjeet maailman silloisille kuninkaille ja hallitsijoille varoittaen, että heidän alamaaisensa olivat heidän kallein aarteensa, heidän jalokiviänsä, että he pitivät heidän kohtaloaan kämmenellään ja kohtelivat heitä huonommin kuin tomua jalkojensa alla. Hän sanoi, että, ellei sorrettujen oikeuksia suojeltaisi, epätoivon ja koettelemusten tuulet kävisivät näiden hallitsijoiden kimppuun joka puolelta ja ”heidät pyyhkäistäisiin valtaistuimiltaan. He putoaisivat kunniapaikoiltaan ja heidän hallitsijasukunsa katoaisivat maan päältä. Bahá'u'lláh kehotti heitä riisumaan aseensa, yhdistymään yhteiseen pyrkimykseen

maailmanrauhan hyväksi sekä kutsumaan kansakunnat Jumalan yhteyteen ja niiden todelliseen päämäärään. Bahá'u'lláhin haaste maailmanhallinnon, maailmanrauhan ja kansainvälisen oikeuden mukaisuuden puolesta oli osoitettu Hapsburgeille, Napoleon III:lle, Hohenzollemeille, Turkin Ottomaneille, Persian Qajar-hallitsijasuvulle ja Venäjän tsaarille. Kukaan ei vastannut Hänen vetoomukseensa, ainoastaan hiljaisuus. Kuningatar Viktoria yksin, sanotaan, vastasi viitaten Bahá'u'lláhin sanomaan: ”Jos tämä on Jumalasta, se tulee kestävään.”

Se on kestänyt. Bahá'u'lláhin usko on nyt peittänyt maapallon. Se on kasvanut ja voimistunut, ja samanaikaisesti kaikki nuo kuninkaas ja heidän valtakuntansa ovat hävinneet historian sivuilta – paitsi yhden, josta Bahá'u'lláh käytti nimitystä ”Oi Kuningatar Lontoossa!”

Bahá'u'lláhin poika, ‘Abdu’l-Bahá, lyötiin ritariksi Englannin hallituksen toimesta hänen humanitääristen tekojensa ansiosta Ensimmäisen maailmansodan aikana. Hän ehkäisi Palestiinan kristittyjen, juutalaisten, muslimien, muiden uskontojen seuraajien sekä bahá’iden kärsimykset ja nälänhädän. Brittiläinen tutkija ja kristitty pappi, tri T. K. Cheyne kuvaili ‘Abdu’l-Bahán ”lähettilääksi ihmiskunnalle”. Kun Bahá'u'lláhin uskon viholliset tuon sodan aikana uhkasivat kaivaa maasta Bahá'u'lláhin ruumisarkun ja ristiinnaulita ‘Abdul-Bahán, nimenomaan Englannin bahá’iden tehokas asioihin puuttuminen esti heidän aikeensa. Lord Curzonille ja muille Englannin hallituksen jäsenille tiedotettiin tästä kriittisestä tilanteesta.

Lord Lamingtonin väliintulo mahdollisti välittömän nootin ulkoministeriöön, jossa selostettiin ‘Abdu’l-Bahán uskonnollisen aseman merkitys maailmalle. Ulkoministeri Lord Balfourin saatua tämän kirjeen hän lähetti samana päivänä pikasähkeen kenraali Allenbylle neuvoen häntä tekemään parhaansa ‘Abdu’l-Bahán, hänen perheensä ja ystäviensä suojelemiseksi. Myöhemmin kenraali

Allenby lähetti sähkeen Lontooseen Haifan valtauksen jälkeen. Hän pyysi viranomaisia ”tiedottamaan maailmalle, että ‘Abdu’l-Bahá on turvassa”.

‘Abdu’l-Bahá vieraili Englannissa kahdesti. Lontoon kaupunkitemppelissä hän ensimmäistä kertaa korotti äänensä lännessä julistaakseen isänsä, Bahá’u’lláhin, sanomaa maailmalle. Tuon temppelin Raamattuun ‘Abdu’l-Bahá kirjoitti: ”Tämä on Jumalan pyhä kirja.”

Eräs toinen kuninkaallinen, Bahá’u’lláhin seuraaja ja kuningatari Viktorian lapsenlapsi, on kirjoittanut: ”Jos koskaan joudut kosketuksiin Bahá’u’lláhin sanojen kanssa, älä työnnä niitä pois, vaan anna niiden elämää luovan, rakkautta tuottavan sanoman juurtua sinun sydämeesi niinkuin se juurtui minun sydämeeni.” Toivon, että seuraatte tätä ohjetta, sillä niistä ajoista lähtien, jolloin nuo sanat lausuttiin, Bahá’u’lláhin sanoma on todellakin juurtunut monien miesten ja naisten sydämiin kaikissa maanosissa ja kaikkien merien saarilla.

Mutta älkää ymmärtäkö väärin. Bahá’í-usko ei ole filosofia, se ei ole elämäntapa, se ei ole eettinen yhteisö, se ei ole lahko. Se ei ole minkään muun uskonnon haara. Se on Jumalan uskonto, jolla on juurensa siinä samassa pyhässä maaperässä, josta nousivat Moosesen, Jeesuksen ja muiden menneisyyden jumalallisten sanansaattajien uskot. Elämänsä aikana, joka oli omistettu ihmiskunnan hyvinvoinnille, Bahá’u’lláh karkotettiin kuten Aabraham, Häntä kivitettiin kuten Moosesta ja ruoskittiin kuten Kristusta. Häneen kohdistettiin toistuvia murhayrityksiä. Hän vietti lähes puoli vuosisataa vainottuna, vangittuna ja karkotettuna. Kuninkaat ja hallitsijat ovat yrittäneet tuhota Hänet ja estää Hänen uskonsa sanoman leviämisen; kaikki ovat epäonnistuneet. Bahá’u’lláhin aurinko on noussut kun heidän on laskenut.

Juutalainen profeetta Hesekiel, hänkin pakolainen ja vanki, koki ihmeellisen näyn muinaisen Kebar-joen rannoilla lähellä Bagdadin kaupunkia. Hesekiel sanoi, että hän näki miehen, joka oli

kuin Jumalan Kunnia ja että hän, Hesekiel, kaatui maahan tunnotomana. Ja sama Hesekiel ennusti, että Jumalan Kunnia, Herran Kirkkaus, tulisi Pyhään Maahan idästä Portin kautta. Tämä suuri tapaus, Bahá'u'lláhin matka idästä Kebar-joelta Pyhään Maahan, alkoi yli sata vuotta sitten. Bahá'u'lláh, jonka nimi suomennettuna on Jumalan Kunnia tai Jumalan Kirkkaus, julisti lähetystehtävänsä maailmalle muinaisen Kebar-joen rannalla eräässä puutarhassa Bagdadin ulkopuolella Tigris-joen lähettyvillä. Sitten Bahá'u'lláh aloitti karkotusmatkansa vankina ja maanpakolaisena. Tämä matka vei Hänet viimein idästä Pyhään Maahan, Palestiinaan. Bahá'u'lláhin edelläkävijä oli nimeltään Báb, joka suomennettuna tarkoittaa Porttia.

Bahá'u'lláh on tullut Persiasta, kuten Jeremias ja Daniel ennustivat ikivanhoissa heprealaisissa kirjoituksissa. Kuten Miika ennusti ihmeellisen täsmällisesti, Bahá'u'lláh tuli Israeliin maasta, joka oli ollut osa muinaisen Assyrian valtakuntaa. Hän tuli, täsmälleen kuten oli ennustettu, askel askeleelta, vangittuna ja maanpakolaisena, vuorelta vuorelle, mereltä merelle, vieläpä linnakkeelta joelle eräässä kaikkein ihmeellisimmässä ja uskomattomimmassa ennustusten täyttymyksessä, mitä uskontohistoria koskaan on nähnyt. Tämän huomattavan tapahtuman kertominen on vaatinut kokonaisen kirjan. Bahá'u'lláhin Israeliin saapumisen jälkeen erämaa kukki kuten lilja, kuten Jesaja ennusti. Ja kuten samainen Jesaja ennusti, Bahá'u'lláh ruokki laumaansa Karmelin vuorelta. Tuon Pyhän vuoren rinteiltä Bahá'u'lláhin opetukset vieläkin virtaavat kymmeniin tuhansiin keskuksiin kautta maailman.

Bahá'u'lláh oli Aabrahamin sukua, Hän oli Aabrahamin siemen. Kuten Aabraham, Bahá'u'lláh karkotettiin Kaksoisvirtain laaksosta Kaanaan maahan, jonka, kuten Jumala oli Kirjoituksissa luvannut, perisi viimeisenä päivänä joku, joka olisi Aabrahamin siemen. Ja nyt Karmelin vuoren rinteiltä, Haifan lahden luota vastapäätä Akkoa, löytyvät bahá'í-uskon pyhät paikat, sekä sen henkiset että

hallinnolliset maailmankeskukset. Onko sitten ihme, että kuuluisa englantilainen Raamatun tutkija ja pappi, tohtori T. K. Cheyne, kirjoitti: ”Jos viime aikoina on ollut yhtään profeettaa, on Bahá'u'lláh se, jonka puoleen meidän on käännettävä.”

Kun nyt harkitsette näitä sanoja, pohtikaa, mistä maailmassa löytäisitte mitään Bahá'i-uskon vertaista voimaa, joka pystyisi yhdistämään maailman uskonnot, ei liitoksi, jossa säilytetään vanhat erimielisyydet ja jossa siedetään toisia väliaikaisesti, kunnes kriisi on ohi, vaan yhdeksi uskonnoksi, joka säilyttää niiden alkuperäisen puhtauden ja yhdistää ja täyttää niiden ennustukset. Pitäkää sitä käytännöllisenä todellisuutena älkääkä utopistisena unelmana. Bahá'i-usko säilyttää kaikkien uskontojen ikuiset totuudet mutta pitää jalkansa maan pinnalla ja liikkuu eteenpäin ajan mukana. Se on uskonto, joka vastaa aikakautemme tarpeita varmuudella antaen vastaukset sen ongelmiin. Se on uskonto, joka tarjoaa vakuuttavia parannuskeinoja ja joka antaa valoa ihmiskunnan ongelmiin nyt tässä maailmassa eikä jossain epämääräisessä tulevaisuuden maailmassa.

Kysykää itseltänne, mistä muualta maailmassa löydätte toisen voiman, joka kykenee yhdistämään maailman kansakunnat, ei liitoksi, jossa säilytetään vanhat erimielisyydet ja siedetään toisia pelon vallassa, kunnes kriisi on ohi, vaan yhdeksi maaksi, yhdeksi suureksi maailman kansainyhteisöksi, joka säilyttää elämäämme maapallolla rikastuttavan alueellisen kulttuuriperinteen mutta on yhdistynyt hallinnollisesti ja taloudellisesti ja joka tekee mahdolliseksi tasa-arvon ja demokraattisen yhteistyön koko ihmiskunnan hyväksi.

Kysykää itseltänne, mistä muualta tämän hetken maailmassa löydätte toisen voiman, joka pystyy yhdistämään kaikki rodut, ei rodullisessa suvaitsevaisuudessa, ei sietämään toisiaan, sillä nämä ovat kielteisiä asioita, jotka viittaavat erilaisuuteen ja alleviivaavat sitä. Tämä on uskonto, joka uskoo eri väristen ihmisten

tasa-arvoisuuteen, ei siten, että siihen olisi päädytty toivottomina tilapäisesti, kunnes kriisi olisi ohi. Bahá’i-usko on uskonto, joka uskoo, opettaa ja noudattaa käytännössä kouluissaan, kodeissaan ja niin kaduilla kuin sydämessään, että ihmisen paikka elämässä riippuu hänen lahjakkuudestaan, aloitekyvystään, luonteestaan eikä hänen ihonväristään, olipa se sitten mikä tahansa. Sillä bahá’ille ihmisten erilaiset ihonvärit ovat miellyttävää vaihtelua silmälle eivätkä ennakkoluulojen aihe.

Kysykää itseltänne, mistä muualta maailmassa löydätte toisen voiman, joka kykenee istuttamaan enemmän moraalista vastuuta ihmisten sydämiin niin, että tiedettä voidaan käyttää ihmiskunnan hyväksi eikä sen tuhoamiseksi; voiman, joka pystyy palauttamaan valtiomiestaidon politiikkaan ja hallintoon, jolloin meitä voivat hallita kaikkein taitavimmat virkamiehet; voiman, joka kykenee antamaan koulutukselle sen kaipaaman painon eettiselle ja moraaliselle tiedolle niin, että opiskelijat voivat tehdä moraalisia, viisaita ja arvokkaita päätöksiä; voiman, joka parantaa maailman sosiaaliset suhteet poistaen ennakkoluulot niin, että meillä on perusta tasapainoiselle maailmantaloudelle ja että se ei tule ainoastaan mahdolliseksi vaan väistämättömäksi; voiman, joka pystyy sitomaan yhteen uskonnon murtuneet jäsenet ja säilyttämään sen kauneuden, sen pyhyden ja sen yhtenäisyyden.

Varmasti tämä on sitä, mitä te olette etsineet koko elämäne ajan. Ja ettekö vaistomaisesti tunne sydämessänne, että ehkä Bahá’u’lláh on se lääkäri, jota te olette odottaneet, joka on tuonut parannuskeinon ja kykenee parantamaan sairaan maailmamme. Nämä eivät ole epämääräisiä toiveita, ne eivät ole unelmia, nämä ovat toimivia todellisuuksia. Niitä on kokeiltu. Ne toimivat tehokkaasti kaikkein suurimmassa työpajassa, maailmassa. Todisteet tästä ihmeestä, tästä Bahá’u’lláhin voimasta, voidaan nähdä maailmanlaajuisessa bahá’i-yhteisössä. Tuhannet uudet seuraajat liittyvät bahá’i-uskoon vuosittain. Heitä kiehtovat sen opetukset ykseydestä

ja rakkaudesta. Niin nopeaksi on bahá'í-uskon kasvu tullut, että on mahdotonta seurata sitä: kaikki tilastot, jotka annetaan tällä viikolla ovat vanhentuneita seuraavalla. Jokaisella mantereella on bahá'í-temppeli ja niissä luetaan kaikkien suurten uskontojen pyhiä kirjoituksia. Näissä temppeleissä kaikkien uskontojen perustajia kunnioitetaan ja arvostetaan.

Vuonna 1963 oli ainutlaatuinen ja historiallinen tapahtuma Karmelin vuoren rinteellä, Israelissa. Niin nopea on Bahá'í-uskon kasvu ollut, että sen kansallisten hallintoneuvostojen edustajat kaikkialta maailmasta kokoontuivat valitsemaan ensimmäistä kansainvälistä bahá'í-elintä, korkeinta hallinnollista elintä, jonka toiminnan Bahá'u'lláh itse oli kartoittanut. Bahá'u'lláhin usko, kuten Hän sen suunnitteli ja käsitti sata vuotta sitten, toimii nyt paikallisella, kansallisella ja yleismaailmallisella tasolla.

Tässä maailmanlaajuisessa vaalissa voidaan myös nähdä Habakukin vanhan ennustuksen täyttymys. Habakuk sanoi, että ”maa on oleva täynnä Herran kunnian tuntemusta, niin kuin vedet peittävät meren”. Tuo hetki on todellakin tullut ja Bahá'u'lláhin, Herran Kunnian, tuntemus on peittänyt maan.

Bahá'í on yleismaailmallinen uskonto. Sen seuraajat ovat kaiken ikäisiä, köyhiä ja rikkaita, tumma- ja valkoihoisia, ihmisiä, jotka olivat kristittyjä, buddhalaisia, juutalaisia, hinduja, muslimeja, zarathustralaisia, ateisteja ja agnostikkoja. Bahá'ít ovat omistaneet elämänsä hyvinvoinnin, onnen ja rauhan turvaamiselle koko ihmiskunnalle. Poikkileikkaus voidaan nähdä ympäri maailman bahá'íden keskuudessa. He eivät edusta ainoastaan suuria idän ja lännen sivistyneitä ja aineellisia keskuksia vaan kaikkia kansoja, joilla jokaisella on omaleimainen osansa annettavanaan. Heidän joukossaan on ihmisiä, jotka edustavat maureja, bushmanneja, Amerikan intiaaneja, Afrikan heimoja, merten alkuasukkaita, eskimoita, pygmejä, ja bahá'íden joukosta löydät tiedemiehiä ja lääkäreitä samoin kuin työläisiä ja toimistovirkailijoita, ihmisiä, jotka edustavat

kaikkia kansankerroksia kaikissa maissa. Todellakin, tämä on yhden paimenen ja yhden lauman aikaa.

Maailma kaipaa yhtenäisyyttä. Yhdistäjä, Bahá'u'lláh, kutsuu sinua. Maailma on kuolemaisillaan rakkauden puutteeseen; lääkäri, Bahá'u'lláh, esittelee parannuskeinon.

Siksi bahá'it kaikkialla maailmassa kutsuvat sinua liittymään mukaan suureen tehtäväänsä, maailman henkiseen vallankumoukseen. He kehottavat sinua tutkimaan itse tätä mielenkiintoista haastetta. He tarjoavat sinulle ilon oppia, kuinka muslimi ja juutalainen, tumma- ja valkoihoinen, itä ja länsi ovat löytäneet mielenrauhan ja henkisen tyydytyksen kaikkialla maailmassa, ja sitten ehkä ymmärrät, miksi bahá'it ovat niin säteileviä, miksi he ovat niin täynnä sisäistä rauhaa, varmuutta ja vakaumusta ja miksi he ovat niin varmoja siitä, että köyhyys, välinpitämättömyys, ennakkoluulo ja epätoivo voidaan poistaa maailmasta tämän suuren yhteiskunnallisen ja henkisen väliseen, Bahá'u'lláhin yhdistävän uskon avulla.

Tutki kaikkea totuutta etsien, Bahá'u'lláh julisti, sillä Jumalan suurin lahja ihmiselle on hänen älykkyytensä. Tässä tuomme teille ilosanoman, että Hän, josta on ennustettu kaikkien uskontojen pyhissä kirjoituksissa, on tullut. Me kutsumme sinua kuulemaan Hänen opetuksiaan yli sadasta teoksesta, jotka Hän on kirjoittanut. Ja jos olet samaa mieltä, että Bahá'u'lláh todella on se luvattu, kutsumme sinua nousemaan ja palvelemaan Häntä koko sydämestäsi, sillä vain silloin epätoivoinen maailmamme voi viimein saavuttaa maailman ykseyden turvallisuudessa, maailmanrauhan ja luottamuksen ihmisrotuun.

Älkäämme siis enää olko atomivoiman jättiläisten ja eettisten kääpiöiden yhteiskunta. Työskennelkäämme yhdessä tulaksemme sekä atomivoiman jättiläisiksi että eettisiksi jättiläisiksi. Olkaamme viimeinkin Jumalan eikä ihmisten lapsia.

Päätän esitykseni näihin Bahá'u'lláhin sanoihin:

Ihmisten elävä usko Jumalaan heikkenee heikkenemistään joka maassa; mikään muu kuin Hänen parantava lääkkeensä ei voi sitä milloinkaan palauttaa. Jumalattomuuden syövyttävä vaikutus on tunkeutunut ihmisyyhteiskunnan elimistöön; mikä muu kuin hänen voimallisen ilmoituksensa eliksiiri voisi sen puhdistaa ja uudistaa? Lukemattomat suuret kärsimykset saartavat koko ihmiskuntaa. Me näemme sen riutuvan sairastuoteellaan, ankarasti koeteltuna ja syvästi pettyneenä. – – Ne, jotka ovat omahyväisyytensä huumaamia, ovat asettuneet ihmiskunnan ja Jumalallisen Lääkärin väliin. Katsokaa, miten he ovat kietoneet kaikki ihmiset, myös itsensä, juoniensa verkkoihin. He eivät pysty löytämään taudin syytä eikä heillä ole tietoaakaan parannuskeinosta. Ainoastaan Jumalan sana on siinä erikoisasetelmassa, että sillä on niin suureen ja perusteelliseen muutokseen tarvittava voima. Ponnistelkaa siis pelastaaksenne ihmiskunnan hengen tämän tehokkaan lääkkeen avulla, jonka erehtymättömän Lääkärin kaikkivaltias käsi on valmistanut. Omistautukaa ihmislasten hyvinvoinnin ja rauhan edistämiseen. – – Siunattu on se, joka seurustelee kaikkien ihmisten kanssa äärimmäisen ystävällisyyden ja rakkauden hengessä.

1:7 Teistisestä ja materialistisesta maailmankuvasta*

‘Abdu’l-Bahán kirje tri A. Forelille

Oi kunnioitettu henkilö, totuuden rakastaja! Kirjeesi, joka oli päivätty 28. heinäkuuta 1921, on vastaanotettu. Sen sisältö oli mitä miellyttävintä ja viittasi siihen, että, ylistetty olkoon Herra, olet vielä nuori ja etsit totuutta, että ajatuksen voimasi on vahva ja järkesi havainnot selviä. Lukuisat jäljennökset epistolasta, jonka olin kirjoittanut tohtori Fisherille, ovat levinneet kaikkialle, ja kaikki tietävät, että se on ilmaistu vuonna 1910. Tämän lisäksi lukuisia epistoloita on kirjoitettu ennen sotaa samasta aiheesta, ja myös viittauksia näihin kysymyksiin on tehty San Franciscon Yliopiston aikakauskirjassa, jonka päivämäärä epäilemättä tiedetään. Samoin ovat avarakatseiset filosofit ylistäneet kaunopuheista esitelmää yllämainitussa yliopistossa.** Oheisena lähetän edelleen kappaleen tuota kirjaa. Teoksesi ovat epäilemättä suureksi hyödyksi, ja mikäli ne on julkaistu, lähetä meille kappale kutakin.

Materialisteilla, joiden suhde jumaluuteen on selitetty, ei tarkoiteta filosofeja yleensä vaan sitä ahdasmielisten materialistien

* © Suomen Bahá’ien Kansallinen Henkinen Hallintoneuvosto 1975.

** Leland Stanford Junior University, California, 8.10.1912.

joukkoa, jotka palvovat sitä, mikä voidaan aistia, jotka luottavat ainoastaan viiteen aistiin ja joiden kriteeri tiedosta on rajoitettu siihen, mikä voidaan havaita aisteilla. Kaikki, mikä voidaan aistia, on heille todellista, kun taas kaikki, mikä ei ole havaittavissa aistien avulla, on joko epätodellista tai epävarmaa. Jumaluuden olemassa-oloa he pitävät täysin epävarmana.

Asia on niin kuin olet kirjoittanut, emme tarkoita filosofeja yleensä vaan ahdasmielisiä materialisteja. Mitä taas tulee teistisiin filosofiin, kuten Sokrates, Platon ja Aristoteles, he todella ovat kunnioituksen ja korkeimman ylistyksen arvoisia, sillä he ovat tehneet huomattavia palveluksia ihmiskunnalle. Samoin arvostamme materialistisia kyvykkäitä, maltillisia filosofeja, jotka ovat palvelleet (ihmiskuntaa).

Me pidämme tietoa ja viisautta ihmiskunnan edistyksen perustana, ja ylistämme filosofeja, jotka ovat avarakatseisia. Tarkastele huolellisesti San Franciscon Yliopiston aikakauskirjaa, että totuus paljastettaisiin sinulle.

Nyt ymmärryksen kykyihin liittyen, ne todellisuudessa ovat sielun olennaisia ominaisuuksia aivan samoin kuin valon säteily on auringon olennainen ominaisuus. Auringon säteet uudistuvat, mutta aurinko on aina sama ja muuttumaton. Ajattele, kuinka ihmisäly kehittyy ja heikkenee ja voi joskus hävitä olemattomiin, kun taas sielu ei muutu. Jotta järki voisi täysin ilmaista itsensä, ruumiin on oltava yksi kokonaisuus, ja terve järki voi olla vain terveessä ruumiissa, kun taas sielu ei ole riippuvainen ruumiista. Ainoastaan sielun voiman kautta järki ymmärtää, kuvittelee ja vaikuttaa, kun taas sielu on voima, joka on vapaa. Järki tajuaa abstraktin konkreettisen avulla, mutta sielulla on omat rajattomat ilmauksensa. Järki on rajoitettu, sielu rajoittamaton. Järki tajuaa sellaisten aistien kuin näkö-, kuulo-, maku-, haju- ja tuntoaistien avulla, kun taas sielu on vapaa kaikista välikappaleista. Sielu, kuten havaitset, oli se sitten unessa tai valveilla, on liikkeessä ja aina toinnassa. Se voi unessa

mahdollisesti ratkaista monimutkaisen ongelman, joka on ratkaisematon valvetilassa. Lisäksi, järki ei ymmärrä silloin, kun aistit ovat lakanneet toimimasta; ja sikiövaiheessa ja varhaislapsuudessa johdonmukaisen ajattelun kyky puuttuu täysin, kun taas sielu on aina varustettu täydellä voimalla. Lyhyesti, todisteet ovat lukuisat osoittaen, että huolimatta johdonmukaisen ajattelun puuttumisesta sielun voima jatkaa silti olemassaoloaan. Kuitenkin henki omaa erilaisia vaiheita ja asteita.

Mitä tulee hengen olemassaoloon kivikunnassa: epäilemättä kaikki kivennäiset on varustettu hengellä ja elämällä riippuen vaiheen vaatimuksista. Myös tämä tuntematon salaisuus on tullut materialistien tietoon, ja he nyt väittävät, että kaikissa olemassaolon muodoissa on elämä, aivan kuten Hän sanoo *Koraanissa*: ”Kaikki olevaiset elävät”.

Kasvikunnassa on myös kasvuvoima, ja tuo kasvuvoima on henki. Eläinkunnassa on tunteen taju, mutta ihmiskunnassa on kaikenkäsittävä voima. Kaikissa edeltävissä vaiheissa johdonmukaisen ajattelun kyky puuttuu, mutta sielu on olemassa ja ilmaisee itseään. Tunteen taju ei ymmärrä sielua, kun taas järjen johdonmukainen ajattelu todistaa sen olemassaolon.

Samoin järki todistaa näkymättömän Todellisuuden olemassaolon, joka sisältää kaikki olemassaolon muodot ja joka on olemassa ja ilmaisee itseään kaikissa vaiheissa mutta jonka ydinolemus on järjen käsityskyvyn ulkopuolella. Siten kivikunta ei ymmärrä kasvikunnan olemusta eikä sen täydellisyyksiä; kasvikunta ei ymmärrä eläinkunnan olemusta eikä sen täydellisyyksiä, eikä eläinkunta ihmistodellisuuden olemusta, joka havaitsee ja käsittää kaikki olevaiset.

Eläin on luonnon vanki eikä voi rikkoa sen lakeja tai sääntöjä. Ihmisessä on kuitenkin havaitsemisen kyky, joka kohoo luonnon maailmaa korkeammalle ja säätelee sen lakeja ja puuttuu niihin. Esimerkiksi, kaikki kivennäiset, kasvit ja eläimet ovat luonnon

vankeja. Aurinko itse kaikessa mahtavuudessaan on niin luonnon lakien alainen, ettei sillä ole omaa tahtoa eikä se voi poiketa hius karvankaan verran näistä laeista. Samoin kaikki muut olennot, olivatpa ne sitten kivi-, kasvi- tai eläinkuntaa, eivät voi poiketa luonnon laeista, ei, ne ovat niiden orjia. Toisaalta, ihminen, huolimatta siitä, että hän ruumiillisesti on luonnon vanki, on kuitenkin mieleltään ja sielultaan vapaa ja hallitsee luontoa.

Harkitse: luonnon lain mukaan ihminen elää, liikkuu ja on olemassa maan päällä, kuitenkin hänen sielunsa ja mielensä puuttuvat sen lakeihin, ja kuten lintu hän lentää ilmassa, purjehtii nopeasti merellä ja kuten kala hän sukeltaa merten syvyyksiin laajentaen siten havaintojaan. Todellakin tämä on katkera tappio luonnon laeille.

Samoin on sähköenergian laita: tämän hillittömän rajun voiman, joka halkaisee vuoria, on kuitenkin ihminen kahlinnut hehkulamppuun! Tämä on ilmiselvää puuttumista luonnon lakeihin. Samoin ihminen havaitsee nuo luonnon kätkeyt salaisuudet, joiden yhdenmukaisina sen lakien kanssa täytyy pysyä salattuina, ja siirtää ne näkymättömältä tasolta näkyvälle. Tämä on myös luonnon lakeihin puuttumista. Samalla tavalla hän havaitsee ilmiöiden luontaisia todellisuuksia, jotka ovat luonnon salaisuuksia. Hän tuo myös esiin menneitä tapahtumia, jotka ovat kadonneet muistista, ja induktiivisen kykynsä avulla hän näkee ennalta tulevaisuuden tapahtumia, jotka vielä ovat tuntemattomia. Lisäksi yhteydenpito ja havaintokyky ovat luonnon lakien rajoittamia lyhyille välimatkoille, kun taas ihminen tuon sisäisen voimansa avulla, joka havaitsee kaikkien olevaisten todellisuudet, yhdistää idän ja lännen. Tämä on myös luonnon lakeihin puuttumista. Vastaavasti, luonnon lain mukaan kaikki varjot ovat katoavia, kun taas ihminen kiinnittää ne valonherkälle pinnalle, ja myös tämä on puuttumista luonnon lakeihin. Mieti ja harkitse: kaikki tieteet, taiteet, taidot, keksinnöt ja havainnot ovat joskus olleet luonnon salaisuuksia ja samoin kuin

sen lait, niiden olisi pitänyt pysyä salattuina. Kuitenkin ihminen havaintokykynsä kautta puuttuu luonnon lakeihin ja siirtää nämä kätkeyt salaisuudet näkymättömältä tasolta näkyvälle. Tämä on taas puuttumista luonnon lakeihin.

Lopuksi, tuo ihmisen sisäinen kyky, joka on silmälle näkymätön, vääntää miekan luonnon käsistä ja antaa sille katkeran iskun. Kaikilta muilta olennoilta, olivatpa ne sitten kuinka mahtavia tahansa, puuttuvat sellaiset täydellisyydet. Ihmisellä on tahdonvoima ja ymmärryksen kyky, mutta luonnolla ei niitä ole. Luonto on rajoitettu, ihminen on vapaa. Luonnolta puuttuu ymmärrys, ihminen ymmärtää. Luonto ei ole tietoinen menneistä tapahtumisista, mutta ihminen on niistä selvillä. Luonto ei ennusta tulevaisuutta; ihminen näkee havaintokykynsä avulla, mitä on tulossa. Luonnolla ei ole tietoisuutta itsestään, ihminen tietää kaikesta.

Mikäli joku olettaa, että ihminen on vain osa luonnon maailmaa, ja hänen omatessaan nämä täydellisyydet, näiden ollessa vain luonnon maailman ilmentymiä, niiden alkulähteen ollessa luonto, jolta ei siis puuttuisi niitä; hänelle me annamme vastauksen ja sanomme: osa riippuu kokonaisuudesta, osa ei voi omata täydellisyyksiä, jotka puuttuvat kokonaisuudelta. Luonnolla tarkoitetaan niitä luontaisia ominaisuuksia ja välttämättömiä suhteita, jotka on johdettu olentojen todellisuuksista. Ja nämä olentojen todellisuudet, vaikkakin äärimmäisessä erilaisuudessa, ovat silti läheisesti yhteydessä keskenään. Näille erilaisille todellisuuksille tarvitaan kaikenyhdistävä tekijä, joka liittäisi ne toisiinsa. Esimerkiksi, erilaiset elimet ja ruumiinjäsenet, osat ja alkuaineet, joista ihmisruumis on koostunut, vaikkakin erilaisuudessa, ovat kaikki silti yhteydessä keskenään tuon kaikenyhdistävän tekijän kautta, joka tunnetaan ihmissieluna, joka saa aikaan sen, että ne toimivat täydellisessä sopusoinnussa ja ehdottomassa järjestyksessä tehden siten elämän jatkumisen mahdolliseksi. Ihmisruumis on kuitenkin

täysin epätietoinen tuosta kaikenyhdistävästä tekijästä toimien silti järjestelmällisesti ja täyten tehtävänsä sen tahdon mukaan.

Mitä taas tulee filosofiin, heitä on kahta koulukuntaa. Niin ollen viisas Sokrates uskoi Jumalan ykseyteen ja sielun olemassaoloon kuoleman jälkeen; koska hänen näkemyksensä oli vastakkainen aikansa ahdasmielisten ihmisten mielipiteen kanssa, he myrkyttivät tuon jumalallisen filosofin. Kaikki jumalalliset filosofit sekä viisauden ja ymmärryksen miehet, tarkastellessaan näitä loputtomia olemassaolon muotoja, ovat tulleet siihen tulokseen, että tässä mahtavassa ja äärettömässä maailmankaikkeudessa kaikki päättyy kivikuntaan, että kivikunnan seuraus on kasvikunta, kasvikunnan seuraus eläinkunta ja eläinkunnan seuraus on ihmiskunnan maailma. Tämän rajattoman maailmankaikkeuden summa kaikessa mahtavuudessaan ja loistossaan on ollut ihminen itse, joka tässä olemassaolon maailmassa työskentelee ja kärsii jonkin aikaa erilaisia sairauksia ja tuskia, ja lopulta hajoaa alkuaineiksi jättämättä mitään jälkeä tai hedelmää jälkeensä. Jos olisi niin, ei ole epäilystäkään, etteikö tämä ääretön maailmankaikkeus kaikkine täydellisyyksineen ole päättynyt häpeään ja harhaan, ilman tulosta, ilman hedelmää, ilman pysyvyyttä ja ilman vaikutusta. Se olisi täysin merkityksetön. He (so. filosofit) olivat näin ollen vakuuttuneita, että niin ei ole, että tämä Mahtava Työpaja kaikessa voimassaan, hämmennyttävässä loistossaan ja loputtomissa täydellisyyksissään ei voisi lopulta päättyä olemattomuuteen. Se, että vielä toinen elämä olisi olemassa, on täten varmaa. Ja samoin kuin kasvikunta ei tiedosta ihmisen maailmaa, samoin me emme tiedosta tuonpuoleista Mahtavaa Elämää, joka seuraa ihmiselämää täällä alhaalla. Se, että tuo Elämä on käsityskykymme ulkopuolella, ei kuitenkaan ole todiste sen olemattomuudesta. Esimerkiksi kivikunta on täysin tietämätön ihmisen maailmasta eikä voi sitä ymmärtää, mutta tietämättömyys jonkin asian olemassaolosta ei ole todiste tämän asian olemattomuudesta.

Lukuisat ja ratkaisevat todisteet ovat olemassa riittäen osoittamaan, että tämä ääretön maailma ei voi päättyä ihmiselämään.

Mitä taas tulee Jumaluuden ydinolemukseen: totuus on, että sitä ei voida lainkaan määritellä millään perusteella, joka eroaa sen omasta todellisuudesta, ja että sitä ei voida mitenkään käsittää. Sillä mikä tahansa, minkä ihminen voi käsittää, on todellisuus, jolla on rajoituksia eikä ole rajaton; se on rajoitettu, ei kaikenkäsittävä. Sitä, minkä ihminen voi käsittää, hän voi myös säädellä. Edelleen, on varmaa, että kaikki inhimilliset käsitykset ovat satunnaisia, eivät lopullisia, että niillä on älyllinen eikä aineellinen perusta. Lisäksi, vaiheiden erottelu satunnaisuuden maailmassa on este ymmärrykselle. Kuinka sitten satunnainen voisi tajuta absoluuttisen Todellisuuden? Kuten sanottu, vaiheiden erottelu satunnaisuuden tasolla on este ymmärrykselle. Kivennäisiltä, kasveilta ja eläimiltä puuttuvat ne ihmisen henkiset ominaisuudet, jotka havaitsevat kaiken todellisuudet, mutta ihminen itse käsittää vain ne vaiheet, jotka ovat häntä alempana. Jokainen korkeampi vaihe käsittää sen, mikä on alempaa, ja havaitsee sen todellisuuden, mutta alempi ei tiedosta sitä, mikä on korkeampaa eikä voi sitä käsittää. Siten ihminen ei voi käsittää Jumalallista Ydinolemusta, mutta hän voi johdonmukaisen ajattelunsa, havaintojensa, intuitiivisten ominaisuuksiensa sekä uskonsa ilmaisuvoiman avulla uskoa Jumalaan, havaita Hänen Armonsä anteliaisuuden. Hän varmistuu, että vaikka Jumalallinen Ydinolemus onkin silmälle näkymätön ja Jumaluuden olemassaolo käsittämätön, kuitenkin ratkaisevat (henkiset) todisteet vakuuttavat näkymättömän Todellisuuden olemassaolosta. Jumalallinen Ydinolemus on kuitenkin omassa olevaisuudessaan kaiken kuvailemisen yläpuolella. Esimerkiksi, eetterin luonne on tuntematon, kuitenkin sen olemassaolo on varmaa sen tuottamien vaikutusten perusteella, lämmön, valon ja sähkön ollessa sen aaltoja. Näiden aaltojen perusteella sen olemassaolo on siis todistettu. Ja tarkastellessamme Jumalallisen Armon vuodatuksia, vakuutumme Jumalan

olemassaolosta. Esimerkiksi, havaitsemme, että olentojen olemassaolo riippuu erilaisten alkuaineiden yhteentulemisesta ja olentojen olemattomuus niiden perusaineosien hajoamisesta. Sillä hajoaminen aiheuttaa eri alkuaineiden erottautumisen. Näin ollen, havaitessamme, että alkuaineiden yhteentuleminen aiheuttaa olentojen olemassaolon, ja tietäen, että olemassaolon muodot ovat rajattomat, niiden ollessa seuraus, kuinka syy voisi olla rajallinen?

Nyt siis: muodostumista on kolmea ja vain kolmea lajia: satunnaista, välttämätöntä ja tahdonvaraista. Olentojen perusosien yhteentuleminen ei voi olla satunnainen, sillä jokaiselle seuraukselle on oltava syy. Se ei voi olla pakollinen, sillä silloin muodostumisen pitäisi olla perusosasten olennainen ominaisuus eikä minkään asian olennaista ominaisuutta voida erottaa siitä, kuten valon, joka paljastaa ympäristöämme, lämmön, joka aiheuttaa alkuaineiden laajenemisen ja (auringon) säteiden, jotka ovat auringon olennainen ominaisuus. Siten tällaisissa olosuhteissa minkään muodostuksen hajoaminen ei ole mahdollinen, sillä olennaisia ominaisuuksia ei voida erottaa asiayhteydestään. Kolmas muodostuminen, mikä jää jäljelle, on tahdonvarainen, mikä tarkoittaa, että näkymätön voima, josta on käytetty nimitystä Ikuinen Voima, saa nämä alkuaineet tulemaan yhteen jokaisen saadessa aikaan yksilöllisen olemuksen.

Mitä tulee ominaisuuksiin ja täydellisyyksiin, kuten tahto, tieto, mahti ja muihin ikivanhoihin ominaisuuksiin, jotka me liitämme tuohon Jumalalliseen Todellisuuteen, nämä ovat merkkejä, jotka heijastavat olemassaolon muotoja näkyvällä tasolla, eivätkä lopullisia Jumalan Ydinolemuksen täydellisyyksiä, joita ei voida käsittää. Esimerkiksi, tarkastellessamme luotuja me havaitsemme rajattomia täydellisyyksiä. Ja koska luodut ovat mitä suurimmassa järjestyksessä ja täydellisyydessä, me päättelemme, että Ikuinen Voima; josta riippuu näiden olentojen olemassaolo, ei voi olla tietämätön, me sanomme, että hän on Kaikkítietävä. On varmaa, että se ei voi olla voimaton, sen on oltava Kaikkivoipa; se ei ole köyhä, sen

on oltava Kaikkivaltias; se ei ole olematon, sen on oltava Ikuinen. Tarkoitus on osoittaa, että nämä ominaisuudet ja täydellisyydet, jotka me liitämme Maailmankaikkeuden Todellisuuteen, ovat vain epätäydellisyyksien kieltämiseksi pikemminkin kuin tuodaksemme esiin täydellisyyksiä, jotka ihmisjärki voisi käsittää. Näin ollen me sanomme, että Hänen ominaisuutensa ovat tuntemattomia.

Lopuksi, tuo universaali Todellisuus kaikkine ominaisuuksineen, jotka me siihen liitämme, on pyhä sekä kaiken järjen ja ymmärryksen yläpuolella. Kuitenkin tarkastellessamme avarakatsaisesti tätä maailmankaikkeutta, havaitsemme, että sekä liike ilman liikkeellepanevaa voimaa että syy ilman seurausta ovat mahdottomia, että jokainen olento on syntynyt lukuisten vaikutusten alaisena muutoksen jatkuessa edelleen. Nämäkin vaikutukset saavat alkunsa toisten vaikutusten toimesta. Esimerkiksi, kasvit kasvavat ja kukoistavat kevätsateiden ansiosta, kun taas pilvi itse on muodostunut erilaisista muista vaikutuksista, jotka edelleen muut vaikutukset ovat saaneet aikaan. Esimerkiksi, kasvit ja eläimet kasvavat sen vaikutuksen alaisina, jonka aikamme filosofit määrittelevät vedyksi ja hapeksi, ja reaktiot niissä tapahtuvat näiden kahden alkuaineen vaikutuksesta, ja nämä puolestaan muodostuvat edelleen muiden vaikutusten alaisina. Samaa voidaan sanoa muista olennoista vaikuttavatpa ne sitten muihin tai vaikutettiinpa niihin. Tämä syyn ja seurauksen tapahtumasarja jatkuu, mutta väite, että se jatkuu äärettömästi, on aivan ilmeisesti järjetön. Siten tämän syyn ja seurauksen ketjun on väistämättä lopulta johdettava meidät Hänen luokseen, joka on Ikuinen, Kaikkivaltias, joka on Itseolevainen ja Äärimmäinen Syy. Tätä Maailmankaikkeuden Todellisuutta ei voida aistia eikä sitä voida nähdä. Niin on oltava, sillä se on Kaikenkäsittävä, ei rajoitettu, ja mainitut ominaisuudet määrittelevät vaikutuksen, eivätkä syytä.

Mietiskellessämme havaitsemme, että ihminen on kuin pienen pienen organismi hedelmän sisällä; tämä hedelmä on kehittynyt

kukasta, kukka on kasvanut puusta, puuta ravitsee mahla, ja mahla on muodostunut maasta ja vedestä. Kuinka sitten tämä pienempi organismi voisi ymmärtää puutarhan luonteen, käsittää puutarhurin ja sisäistää hänen olemuksensa? Tämä on epäilemättä mahdollista. Mikäli tuo organismi ymmärtäisi ja tajuaisi, se havaitsisi, että tämä puutarha, tämä puu, tämä kukka, tämä hedelmä eivät mitenkään olisi voineet syntyä itsestään sellaisessa järjestyksessä ja täydellisyydessä. Vastaavasti viisas ja mietiskelevä sielu tietää, että tämä ääretön maailmankaikkeus kaikessa loistossaan ja (täydellisessä) järjestyksessään ei olisi voinut syntyä itsestään.

Vastaavasti aineellisessa maailmassa on voimia, jotka ovat näkymättömiä silmälle, kuten edellämainittu eetterin voima, joita ei voida aistia, joita ei voida nähdä. Kuitenkin niistä vaikutuksista, joita se tuottaa, siis sen aalloista ja värähtelyistä, valo, lämpö ja sähkö tulevat näkyviksi ja ilmeisiksi. Samoin on kasvun-, tunteen-, ymmärryksen-, ajattelun-, muistin-, mielikuvituksen- ja havaintokyvyn voimien laita: kaikki nämä sisäiset ominaisuudet ovat näkymättömiä silmälle eikä niitä voida aistia, kuitenkin ne ovat ilmeisiä tuottamiensa vaikutusten perusteella.

Mitä taas tulee (äärettömään) Voimaan, joka ei tunne mitään rajoituksia; rajoitus itse todistaa rajoittamattoman olemassaolon, sillä rajoitettu tunnetaan rajoittamattoman kautta, samoin kuin heikkous itse todistaa voiman olemassaolon. Ilman rikkautta ei olisi köyhyyttä, ilman tietoa ei olisi tietämättömyyttä, ilman valoa ei olisi pimeyttä. Pimeys itse on todiste valon olemassaolosta, sillä pimeys, on valon puutetta.

Luonto on vain olennaisia ominaisuuksia ja välttämättömiä yhteyksiä luontaisina kaikissa todellisuuksissa. Ja vaikka nämä äärettömät todellisuudet ovat luonteeltaan erilaisia, ne ovat silti äärimmäisessä sopusoinnussa keskenään ja läheisesti toisiinsa liittyviä. Kun ihmisen näkemys avartuu ja asiaa tarkastellaan huolellisesti, tulee varmaksi, että jokainen todellisuus on vain muiden

todellisuuksien edellytys. Näin ollen näiden äärettömien ja erilaisen todellisuuksien yhdistämiseksi ja sopusointuun saattamiseksi kaikenyhdistävä Voima on tarpeellinen, jotta jokaisen olennon osa voisi täydellisessä järjestyksessä täyttää oman tehtävänsä. Tarkastele ihmisruumista, ja anna osan (so. ihmisruumiin) olla ilmaus kokonaisuudesta. Huomaa, kuinka nämä ihmisruumiin erilaiset osat ja jäsenet on läheisesti liitetty toisiinsa ja sopusointuisesti yhdistetty keskenään. Jokainen osa on kaikkien muiden osien edellytys kukin omaten oman toimintonsa. Kieli on se kaikenyhdistävä tekijä, joka yhdistää kaikki osat toisiinsa niin, että jokainen täyttää oman tehtävänsä täydellisessä järjestyksessä ja mahdollistaa siten yhteistyön ja toiminnan. Kaikki osat toimivat tiettyjen lakien alaisina, jotka ovat olennaisia olemassaololle. Mikäli tuo kaikenyhdistävä tekijä, joka ohjailee näitä osia, jollain tavalla vahingoittuisi, ei ole epäilystäkään, etteivätkö perusosat ja jäsenet lakkaisi toimimasta kunnolla; ja vaikka tuota kaikenyhdistävää tekijää ihmisen kehossa ei voida aistia tai nähdä, ja sen todellisuus on tuntematon, kuitenkin vaikutustensa perusteella se ilmaisee itsensä mitä suurimmalla voimalla.

Näin ollen on todistettu ja tehty ilmeiseksi, että nämä äärettömät olemassaolon muodot tässä ihmeellisellä maailman-kaikkeudessa täyttävät tehtävänsä vain silloin, kun niitä ohjailee tuo Universaali Todellisuus, jotta olisi järjestys maailmassa. Esimerkiksi, ihmisruumiin perusosien väliset toiminnat ja yhteistyö ovat ilmeisiä ja kiistattomia, kuitenkin se ei riitä. Kaikenyhdistävä tekijä on välttämätön, tekijä, joka säätelee ja ohjailee osia niin, että vuorovaikutuksen ja yhteistyön avulla ne voivat täydellisessä järjestyksessä täyttää välttämättömät ja ominaiset toimintonsa.

Tiedät hyvin, ylistetty olkoon Herra, että sekä vuorovaikutus että yhteistyö ovat ilmeisiä ja todistettuja kaikissa olennoissa, olivatpa ne sitten suuria tai pieniä. Suurikokoisten ollessa kyseessä vuorovaikutus on yhtä ilmeinen kuin aurinko, kun taas pienikokoisten yhteydessä, vaikka vuorovaikutus olisi tuntematon, kuitenkin osa

ilmentää kokonaisuutta. Kaikki nämä vuorovaikutukset liittyvät tuohon kaikenkäsittävään voimaan, joka on niiden napa, niiden keskipiste, niiden lähde ja niiden käyttövoima.

Esimerkiksi, kuten olemme havainneet, yhteistyö ihmisruumiin eri perusosien välillä on selvästi osoitettu, ja nämä osat ja jäsenet palvelevat kaikkia ruumiinosia. Esimerkiksi, käsi, jalka, silmä, korva, mieli ja mielikuvitus auttavat kaikki ihmisruumiin eri osia ja jäseniä, mutta kaikki nämä vuorovaikutukset yhdistää keskenään näkymätön, kaikenkäsittävä voima, joka saa aikaan sen, että vuorovaikutukset ovat täsmällisiä. Tämä on ihmisen olennainen ominaisuus, se on hänen henkensä ja hänen mielensä, jotka molemmat ovat näkymättömiä.

Tarkastele samoin koneita ja työpajoja sekä vuorovaikutusta niiden eri osien ja osastojen välillä ja kuinka suuressa määrin ne ovat yhteydessä keskenään. Kaikki nämä suhteet ja vuorovaikutukset liittyvät keskeiseen voimaan, joka on niiden käyttövoima, niiden keskipiste ja niiden lähde. Tämä keskeinen voima on joko höyryvoima tai mestarin taito. Siten on tehty ilmeiseksi ja todistettu, että vuorovaikutus, yhteistyö ja keskinäiset suhteet olentojen keskuudessa ovat liikkeellepanevan Voiman ohjauksen ja tahdon alaisina, Voiman, joka on maailmankaikkeuden vuorovaikutusten alkulähde, käyttövoima ja keskipiste.

Samoin jokaisen järjestelyn ja muodostuksen, joka ei ole täydellinen järjestyksessään, me määrittelemme satunnaiseksi, ja sen, mikä on järjestelmällistä, säännöllistä ja täydellisiä suhteissaan ja jonka jokainen osa on oikealla paikallaan ja olennaisena edellytyksenä muille perusosille, tätä me kutsumme tahdon ja tiedon kautta muodostumiseksi. Ei ole epäilystäkään, etteivätkö nämä äärettömät olemassaolon muodot ja näiden erilaisten alkuaineiden yhteentuleminen lukemattomilla tavoilla olisi saaneet alkuaan Todellisuudesta, jolta ei mitenkään voisi puuttua tietoa tai ymmärrystä. Tämä on selvää ja johdonmukaisesti todistettua eikä kukaan

voi sitä kieltää. Kuitenkaan ei tarkoiteta, että tuo Universaali Todellisuus tai sen ominaisuudet olisi käsitetty. Sen Ydinolemusta tai sen todellisia ominaisuuksia ei kukaan ole käsittänyt. Me väitämme kuitenkin, että näiden äärettömien olemassaolon muotojen, näiden välttämättömien suhteiden ja tämän täydellisen järjestyksen on täytynyt saada alkunsa lähteestä, jolta ei puutu tahtoa ja ymmärrystä, ja että tämän äärettömän muodostumisen äärettömiin muotoihin on täytynyt olla syynä kaikenkäsittävä Viisaus. Tätä vastaan kukaan ei voi väittää, paitsi se, joka on itsepäinen kieltäen selvät ja kiistattomat todisteet ja asettuen seuraavan siunatun säkeen kohteeksi: ”(He ovat) kuuroja, (he ovat) mykkiä, (he ovat) sokeita eivätkä enää palaa.” Mitä taas tulee kysymykseen ovatko mielen ja ihmissielun ominaisuudet yksi ja sama asia.

Nämä ovat ainoastaan sielun luontaisia ominaisuuksia, kuten mielikuvituksen, ajatuksen ja ymmärryksen voima; voimia, jotka ovat ihmistodellisuuden olennaisia ominaisuuksia aivan samoin kuin auringon säde on auringon olennainen ominaisuus. Ihmiskeho on kuin peili, hänen sielunsa kuin aurinko ja hänen älylliset kykynsä kuin siitä valon lähteestä alkunsa saavat säteet. Säde saattaa lakata kohdistumasta peiliin, mutta sitä ei mitenkään voi erottaa auringosta.

Lyhyesti, asian ydin on, että ihmisen maailma on ylikuonnollinen suhteessa kasvikuuntaan, vaikka todellisuudessa ei ole niin. Suhteellisesti kasviin verrattuna ihmistodellisuus, hänen kuulo- ja näkökykynsä, on täysin ylikuonnollinen, ja kasvin on mahdotonta käsittää tuota todellisuutta ja ihmisen kykyjen olemusta. Samoin ihmisen on mahdotonta käsittää Jumalallista Ydinolemusta ja tuonpuoleisen elämän luonnetta. Tuon Jumalallisen Ydinolemuksen armolliset vuodatukset on kuitenkin suvaittu kaikille olennoille, ja jokaisen ihmisen velvollisuus on tutkiskella sydämessään Jumalallisen Armon vuodatuksia (ihmis)sielun ollessa eräs (merkki siitä), pikemminkin kuin Jumalallista Ydinolemusta itseään.

Tämä on äärimmäinen raja ihmisymmärrykselle. Kuten edellä on mainittu, nämä ominaisuudet ja täydellisyydet, jotka liitämme Jumalalliseen Ydinolemukseen, olemme johtaneet havainnoista olennoista ja niiden olemassaolosta, eivätkä ne tarkoita sitä, että olisimme käsittäneet Jumalan ydinolemuksen ja täydellisyyden. Kun sanomme, että Jumalallinen Ydinolemus ymmärtää ja on vapaa, emme tarkoita, että olisimme havainneet Jumalallisen Tahdon ja Tarkoituksen, vaan pikemminkin, että olemme saaneet tietoa niistä Jumalallisen Armon kautta, joka on ilmaistu ja ilmeinen kaikille todellisuuksille.

Mitä tulee yhteiskunnallisiin periaatteisiin nimittäin Hänen Pyhyytensä Bahá'u'lláhin opetukseen, jotka ovat levinneet kaikkialle viisikymmentä vuotta sitten, ne totisesti käsittävät kaikki muut opetukset. On selvää ja ilmeistä, että ilman näitä opetuksia kehitys ja edistys eivät mitenkään ole mahdollisia ihmiskunnalle. Jokainen yhteisö maailmassa löytää näissä Jumalallisissa opetuksissa korkeimpien pyrkimystensä toteutumisen. Nämä opetukset ovat kuin puu, joka kantaa parasta hedelmää kaikista puista. Esimerkiksi filosofit löytävät näissä taivaallisissa opetuksissa täydellisimmän ratkaisun yhteiskunnallisiin ongelmiinsa ja vastaavasti toden ja ylevän selityksen asioihin, jotka liittyvät filosofisiin kysymyksiin. Samoin uskon ihmiset näkevät uskonnon todellisuuden silmännähtävästi ilmaistuna näissä taivaallisissa opetuksissa ja selvästi ja ratkaisevasti todistavat niiden olevan todellinen ja aito parannuskeino koko ihmiskunnan sairauksiin ja puutteisiin. Mikäli nämä ylevät opetukset leviävät, ihmiskunta vapautuu kaikista vaaroista, kaikista kroonisista sairauksista ja taudeista. Samoin bahá'í taloudelliset periaatteet ovat kaikkien työtätekevien luokkien ja eri koulukuntien taloustieteilijöiden korkeimpien pyrkimysten ruumiillistuma.

Lyhyesti, kaikilla ryhmillä ja puolueilla on pyrkimyksensä toteutettuina Bahá'u'lláhin opetuksissa. Kun näitä opetuksia julistetaan kirkoissa, moskeijoissa ja muissa jumalanpalveluspaikoissa,

olivatpa ne sitten Buddhan tai Konfutsen seuraajien hallussa, poliittisissa piireissä tai materialistien keskuudessa, kaikki todistavat, että nämä opetukset antavat uuden elämän ihmiskunnalle ja ovat välitön parannuskeino yhteiskunnallisen elämän sairauksille. Kukaan ei voi löytää virhettä missään näistä opetuksista, ei, pikemminkin, kun ne kerran julistetaan, ne otetaan vastaan suosiohuudoin, ja kaikki tunnustavat niiden elinvoimaisen välttämättömyyden huudahtaen: ”Totisesti tämä on totuus eikä siinä ole muuta kuin totuus, joten muu on ilmeistä virhettä.”

Lopuksi, nämä muutamaiset sanat on kirjoitettu, ja ne ovat kaikille selvä ja ratkaiseva todiste totuudesta. Tutkiskele niitä sydämesäsi. Jokaisen hallitsijan tahto säilyy hänen valtansa ajan, jokaisen filosofin tahto löytää vastakaikua kourallisessa opetuslapsia hänen elinaikanaan, mutta Pyhän Hengen voima loistaa säteillen Jumalan Sanansaattajien todellisuuksissa ja vahvistaa heidän tahtoaan tavalla, joka vaikuttaa mahtavaan kansakuntaan tuhansien vuosien ajan uudestisyntyttäen ihmissielun ja elähdyttäen ihmiskuntaa. Ajattele, kuinka mahtava onkaan tämä voima! Se on tavaton voima, täysin riittävä todiste Jumalan Profeettojen tehtävän totuudesta ja ratkaiseva todiste Jumalallisen Innoituksen voimasta.

Kirkkauksien Kirkkaus levätköön ylläsi!

‘Abdu’l-Bahá

Haifa, 21.9.1921

Maailman— kansalainen

M-k 2 2. numero (1976)

ISSN 0355-130X

2:1 Välähdyksiä tulevaisuuden maailmasta – pääkirjoitus

Harri Peltola

Siellä, missä vuosi sitten vaalittiin yleiseurooppalaista turvallisuutta, suunnitellaan nyt yleismaailmallista yhteistyötä. Finlandia-talossa, Helsingissä 6.–8.7.1976 pidettävä kansainvälinen bahá'í-kongressi on ensimmäinen kahdeksasta kansainvälisestä kongressista, jotka pidetään heinäkuun 1976 ja helmikuun 1977 välisenä aikana eri puolilla maailmaa. Kongressien tarkoituksena on antaa bahá'ille selvempi käsitys heidän tehtävistään tässä ihmiskunnan historian käännekohtassa. Uusi aikakausi on luonut uudenlaiset edellytykset turvata koko ihmiskunnan hyvinvointi. Ensimmäistä kertaa maapallon asukkailla on mahdollisuus tuntea kuuluvansa yhteen kansainvälisten vuorovaikutusten yhdistämään yhteisöön – ihmiskuntaan. Käytettävissä olevia voimavaroja ei ole kuitenkaan pystytty käyttämään ihmiskunnan yhteisen edistyksen hyväksi. Syynä tähän on yleismaailmallisesti hyväksytyt arvojärjestelmän ja tavoitteiston, kansainvälisen toiminnan välttämättömän perustan, puuttuminen. Ihmiskunnan kykenemättömyys päästä kansainväliseen yhteisymmärrykseen on levittänyt yleistä pessimismää. Tällainen

toivottomuus onkin täysin oikeutettua, jos olettaa, että yleismaailmallisiksi paisuneet ongelmat ovat ihmisten itsensä ratkaistavissa.

Bahá’i-uskon perustaja, Bahá’u’lláh, opetti noin sata vuotta sitten, että ihmiskunnan historia etenee Jumalan suunnitelman mukaisesti. Hän julisti, että on koittanut ihmiskunnan täysi-ikäisyyden aika, jolloin ihmiset ovat kypsiä vastaanottamaan ja toteuttamaan yleismaailmallisuuden opetuksen. Samalla Bahá’u’lláh opetti, että ihmiskunta voi saavuttaa ykseyden ja hyvinvoinnin vain hyväksymällä Jumalan tälle aikakaudelle ilmaisevan uskonnon. Työskennellessään Jumalan suunnitelman hyväksi Bahá’u’lláhin seuraajat tuntevat suurta toivoa ja iloa, koska he tietävät toimivansa Jumalan vastustamattoman tahdon mukaisesti. Bahá’u’lláhin maailmanjärjestys, jota toteutetaan tällä hetkellä kaikkialla maailmassa, on ainoa järjestelmä, jolla on kansainvälisesti yhtenäinen organisaatio ja yhteiset päämäärät. Täten kansainvälinen yhteistyö ja yhteenkuuluvuus ovat olennainen osa bahá’i-järjestyksen jokapäiväistä toimintaa. Kansainvälisissä kokoontumisissaan bahá’illa on erikoinen tilaisuus saada tietoa eri maiden bahá’i-toiminnasta ja luoda yhteyksiä kaikkialta maailmaa tuleviin ihmisveljiinsä. Näin bahá’it tuntevat saavansa kansainvälisissä kongresseissaan välähdyksen tulevaisuuden ihmisyhteisöstä, Jumalan valtakunnasta maan päällä. Me kutsumme Sinua tutustumaan bahá’i-käsitykseen ykseydestä – sekä teoriassa että käytännössä.

2:2 Henkinen vallankumous*

Douglas Martin

Maailmanlaajuinen vallankumous on aikamme elämän vallitseva piirre. Kautta maailman ihmiset kapinoivat menneisyyden elotonta taakkaa vastaan. On tyypillistä, että perinteisiä yhteiskunnallisia laitoksia ja uskomuksia kohtaava haaste ilmenee nyt muutosvaatimuksina, jotka ulottuvat yhteiskunta-järjestyksemme perusteisiin saakka. On myös tyypillistä, että se ilmentää yhä kasvavaa valmiutta turvautua väkivaltaan näiden muutosten saavuttamiseksi.

Tämän laajan liikehdinnän alkuperä on ollut loputtoman akateemisen ja julkisen keskustelun aihe. Yrittäessään käsittää ilmiötä, jonka juuret ovat selvästi paljon syvemmällä kuin vaatimukset tiettyjen poliittisten, sosiaalisten ja taloudellisten uudistusten toteuttamiseksi, yhteiskuntatieteilijät ovat nähneet välttämättömäksi uuden käsitteistön muodostamisen. He kuvailevat kriisiä ”kulttuurivallankumouksena”, haasteena nykyaikaisen elämän ”laadulle”, ”mielekkyyden” ja ”autenttisuuden” etsintänä. Olipa tällainen terminologia kuinka ajatuksia herättävää tahansa, se on toivottoiman puutteellinen ihmisen kokemusten todellisuuden käsittämiseksi kahdensenkymmenennen vuosisadan toisella puoliskolla.

* Alkuperäisverio: Douglas Martin, ”The Spiritual Revolution”. Translated by permission of the copyright owner National Spiritual Assembly of the Bahá’ís of Canada.

On ilmeistä, että olemme itse asiassa todistamassa ihmiskunnan massiivista vastareaktiota elämäntavoille, jotka sekä luonteeltaan että tavoitteeltaan koetaan elämänvastaisina. Niin syvälle käyvässä ja perusteellisessa reaktiossa väkivalta on satunnaista. Olennainen vallankumous etenee hiljakseen, usein jonkin aikaa huomaamatta, miljoonien ihmisten sydämissä, jotka henkisesti irtaantuvat maailmasta, jonka he ovat kokeneet merkityksettömäksi. Arkiaskareet tehdään tai jätetään tekemättä, lakeja noudatetaan tai ollaan noudattamatta, mutta luottamuksen ja henkisen tiedostamisen perusteet – joita ilman mikään yhteiskunta ei voi kauan toimia, ovat murentuneet.

Tämä on ensimmäinen asia, jonka voi luottavaisesti sanoa aikamme vallankumouksesta; se on olennaisesti henkinen.

Ensimmäisen tällaisen lausunnon antanut taho oli sata vuotta sitten Bahá'u'lláh, bahá'í-uskon perustaja. Ilmoittaessaan olevansa maailman kaikkien uskontojen odottama Jumalan Sanansaattaja Bahá'u'lláh julisti Jumalan tahdon tänä aikana olevan ihmiskunnan yhdistymisen yhdeksi kansaksi ja yhdeksi yleismaailmalliseksi yhteiskuntajärjestelmäksi. Hän vakuutti, että tämän jumalallisen tarkoituksen ilmaisu oli laskenut liikkeelle voimia sekä ihmisessä että yhteiskunnassa, jotka ajan mittaan muuttavat ihmisolemuksen.

Todistan, että välittömästi Ensimmäisen Sanan irtauduttua Hänen huuliltaan, Sinun tahtosi ja tarkoituksesi voimasta koko luomakunta saatettiin perinpohjaisen muutoksen tilaan ja kaikkea mitä maapallolla on järkytettiin syvyyksiään myöten. Tuon Sanan kautta kaikkien luotujen todellisuuksia ravisteltiin, jaettiin, seulottiin, siroteltiin, yhdisteltiin ja liitettiin jälleen toisiinsa, ja näin tuotiin ilmi sekä näkyvässä maailmassa että taivaallisessa valtakunnassa uuden luomakunnan kokonaisuuksia.*

* *Bahá'í World Faith*, s. 93.

Bahá'u'lláhin julistuksen torjuivat yhteiskunnan hallitsijat, joille Hän osoitti sen yhdeksänentoista vuosisadan toisella puoliskolla. Ihmiskunta jätettiin siten kamppailemaan niiden voimien kanssa, joista Hän oli puhunut, mutta ei yleismaailmallisen yhdistymispyrkimyksen vaan pikemminkin kansallisuus-, rotu-, kulttuuri-, luokka-, ja puoluetietoisuuksien viitekehyksessä. Tämän hedelmä on maailma, jossa elämme. Maailmassa ei tänään ole yhtään yhteiskuntajärjestelmää, jonka voitaisiin sanoa palvelevan ihmisen tarpeita. Ei ole yhtään, jossa ihmisidentiteetti ei tuntuisi olevan vaarassa. Ei ole yhtään, joka näyttäisi omaavan todellisen moraalisen auktoriteetin. Tämä pitää paikkansa sekä sosialistisista että kapitalistisista yhteiskunnista, sekä kristillisille arvoille perustuvista kulttuureista että niistä, jotka on perustettu islamin tai buddhalaisuuden varaan.

Hahmottaessaan ihmiskunnan kamppailun suuntaa viimeksi kuluneen vuosisadan aikana Shoghi Effendi, Bahá'u'lláhin sanoman nimitetty Suojelija, korosti seurauksena olevan kriisin erästä lämpöpiirrettä:

Jokaista järjestelmää ilman ihmisrodun yhdistämisyrittäystä on kokeiltu, ja jälleen kokeiltu, ja ne on todettu puutteellisiksi. Sotia on yksi toisensa jälkeen sodittu ja lukemattomat konferenssit ovat kokoontuneet ja neuvotelleet. Päätöslauselmia, sopimuksia ja liittoutumia on tunnollisesti neuvoteltu, päätetty ja uudistettu. Hallintojärjestelmiä on kärsivällisesti kokeiltu, uusittu ja syrjäytetty. Taloustieteellisiä jälleenrakennussuunnitelmia on huolellisesti laadittu ja pikkutarkasti toteutettu. Mutta kuitenkin kriisi on seurannut toistaan, ja nopeus, jolla vaarallisen epävakaa maailma on vajoamassa, on vastaavasti kasvanut. Ammottava kuilu uhkaa vetää mukaansa yhteen yhteiseen katastrofiin sekä tyytyväiset että tyytymättömät kansakunnat, demokratiat että diktatuurit, kapitalistit että palkansaajat,

eurooppalaiset että aasialaiset, juutalaiset että pakanat, valkoiset että värilliset.*

Toinen tuon vallankumouksen piirre on se, että se on yleismaailmallinen.

Ne yhteiskuntamme ainekset, jotka kaikkein selvimmin vaistoavat tämän kriisin, ovat vähäosaiset, nuoret ja vähemmistökulttuurit. Päinvastoin kuin niillä, jotka ovat kaikin puolin osallisia nykyisessä järjestelmässä, heillä ei ole sitä tunneperäistä sidonnaisuutta status quohon, jonka tuovat perinteiset käyttäytymistottumukset ja huomattavat henkilökohtaiset edut. Heidän silmissään nykyajan sivistys seisoo tai kaatuu omilla ehdoillaan. Tekniikan aikakaudella nuo ehdot ovat nyt kaikkien luettavissa kylminä faktoina. Todisteiden suunnaton määrä osoittaa nyt, että länsimainen sivistys, kuten sen vanhemmat vastineet muualla maailmassa, on epäonnistunut kohdatessaan tällaisen koettelemuksen. Toisin sanoen sen arvot ovat suuressa määrin hylänneet ne ihmiset joista nuo arvot olennaisesti riippuvat. Voidaan olla eri mieltä siitä, onko tämä koettelemus ollut riittävä tai oikeudenmukainen. Huomiota vaatii se lähes korviahuumaava tuomio, jota ilmentää aikamme leviävä apaattisuus ja vieraantuminen. Meille kerrotaan, että nykyinen sivistyksemme, moraalisesti ajatellen, ei ole ihmiselämälle kelvollinen.

Tämä tosiasia nostaa jyrkästi esiin nykyajan kriisin kolmannen piirteen, joka on ilmeinen jo edellä sanotun perusteella: tämä vallankumous on riistäytynyt ihmisen hallinnasta.

Eikä ole mitään perustetta väittää, että se voitaisiin jotenkin palauttaa ihmisen hallintaan. Bahá'u'lláhin lähetystehtävän julistusta seuranneiden sadan vuoden historia antaa kaikki tarvittavat todisteet Shoghi Effendin päätelmälle, että:

* *World Order of Bahá'u'lláh*, s. 190.

Ihmiskunta... on, ikävä kyllä, harhaillut liian kauas ja vajonnut liian alas pelastuakseen sen tunnustettujen hallitsijoiden ja valtiomiesten parhaimmiston avuttomien ponnistelujen kautta – olivatpa heidän vaikuttimensa kuinka puolueettomia, heidän toimintansa kuinka yhteistyöhaluista, heidän intonsa ja asialle omistautumisensa kuinka palavaa tahansa. Mikään toimintasuunnitelma jonka korkein valtiomiestaito voi vielä laatia, mikään oppi jonka huomattavimmat taloustieteen tutkijat voivat toivoa kehittävänsä, mikään periaate, jonka mieleenteroittamiseksi kaikkein innokkaimmat moralistit voivat pyrkiä, ei viime kädessä voi luoda riittäviä perustuksia, joiden varaan hämmennyneen maailman tulevaisuus voitaisiin rakentaa.*

Bahá'ille tietoisuus yhteiskunnallisesta rappeutumisprosessin vääjäämättömyydestä on sekä suuri rasite että todellinen etu. Arvaamattoman suuri osa aikamme kärsimyksistä johtuu ihmisten pyrkimyksistä torjua heidän kokemuspiirinsä heille asettamat haasteet. Vain erittäin vastahakoisesti me luovumme omista illuusioistamme. Suurin nykyajan illuusioista on, että ihminen voisi itse pelastaa itsensä. Kenenkään ei voida sanoa puolueettomasti tutkineen muutamien viime vuosikymmenten historiaa, jos hän yhä pitää kiinni tästä uskomuksestaan. Tämä prosessi on vääjäämätön, koska se on osa luontoa:

Kaikki luodut ovat ilmentymiä alkuaineiden yhtymistaipumuksesta ja kiinnevoimasta, ja olemattomuus niiden vetovoiman ja koossapysymisen puuttumista. Eri alkuaineet yhdistyvät sopuisuudesta yhdisteeksi mutta näiden aineiden muuttuessa

* Ibid., s. 33–34.

riitaisiksi, hylkien toisiaan, hajoaminen ja olemattomuus ovat seurauksena.*

Shoghi Effendi suhteuttaa tämän olemassaolon perusperiaatteen ihmiskunnan institutionaaliseen ja sosiaaliseen elämään.

Jos kauan vaalitut ihanteet ja kunnianarvoiset instituutiot, jos tietyt yhteiskunnalliset oletukset ja uskonnolliset kaavat ovat lakanneet edistämästä ihmiskunnan enemmistön hyvinvointia, jos ne eivät enää täytä jatkuvasti kehittyvän ihmiskunnan tarpeita, pyyhkäistäköön ne pois ja annettakoon niiden vai-pua aikansa eläneiden ja unohdettujen oppien hämärään. Miksi nämä olisivat maailmassa, joka on vääjäämättömän muutoksen ja mätänemisen lain alainen, poikkeuksia hajoamisen säännöstä, jonka on saavutettava jokainen ihmisen luoma instituutio?*

Tärkein tätä vallankumousta koskeva asia on mihin se on menossa. Ihmiskuntaa on kuvailtu ”evoluutioksi, joka on tullut tietoiseksi itsestään”. Lähes kuuden tuhannen vuoden ajan maailmamme oli pienen joutilaan yläluokan yksityisomaisuutta. Nyt, melkein hetkessä, kaikkien menneisyyden pyhien kirjoitusten lupaaman yleismaailmallisen Jumalan Ilmoituksen sarastaessa ihmiset kaikkialla ovat heräämässä ihmiselämän mahdollisuuksiin. Jotakin, jota todella voidaan kutsua ihmisyydeksi, on syntymässä.

Vain yksi asia puuttuu. ”Koko ihmiskunta”, Shoghi Effendin sanojen mukaan ”vaikeroi ja kaipaa palavasti johdatusta ykseyteen...”*** Tämän ykseyden saavuttaminen edellyttää sellaisen

* *Foundations of World Unity*, s. 20.

** *World Order of Bahá'u'lláh*, s. 42.

*** *Ibid.*, s. 201.

yhteiskunnan rakentamista, joka on sovelias ihmisten asuttavaksi. Siihen tämä vallankumous on menossa. Olipa prosessi kuinka pitkä ja verinen tahansa, ihmiskunta kamppailee sokeasti maailmanyhteiskunnan luomista kohti.

Bahá'ít uskovat, että tuon yhteiskunnan ”ydin” ja ”malli”^o ovat jo olemassa, seurauksena Bahá'u'lláhin hengen tekemästä työstä sadan vuoden aikana. Hitaasti, viimeksi kuluneen vuosisadan aikana bahá'í-opetusten levittyä kaikkialle maailmaan, ihmisiä kaikista rodullisista ja kansallisista taustoista on omaksunut ne. Heidän niin tehdessään he ovat pyrkineet toteuttamaan niitä ei ainoastaan yksityiselämässään vaan myös sosiaalisissa suhteissaan.

Bahá'u'lláhin elimellisen yhteiskunnan käsite on tiivistetty näissä sanoissa:

Ihmisruumissa jokaisella solulla, jokaisella elimellä, jokaisella hermolla on oma tehtävänsä. Kun ne kaikki toimivat, ruumis on terve, elinvoimainen, säteilevä, valmis kohtaamaan jokaisen siihen kohdistuvan vaatimuksen. Ei mikään solu, edes vähäpätöisinkään, elä ruumiista erillään, riippumatta siitä onko se antavana vai vastaanottavana osapuolena. Tämä pitää ehdottomasti paikkansa bahá'í-maailmanyhteisön ruumiin suhteen, sillä tämä ruumis on jo organismi, yhdistynyt pyrkimyksissään, eheytyntä menettelytavoissaan, anoen apua ja vahvistusta samasta Lähteestä ja valaistunut tiedostaessaan sen ykseyden... Bahá'í-maailmanyhteisö, kasvaessaan kuin uusi terve ruumis, kehittää uusia soluja, uusia elimiä, uusia toimintoja ja kykyjä, kohti aikuistumistaan, jolloin jokainen sielu eläen Jumalan Asialle, saa tältä Asialta terveyttä, varmuutta ja Bahá'u'lláhin

^o Ibid., s. 144.

runsaat antimet, jotka leviävät Hänen jumalallisesti säädetyn järjestyksensä kautta.*

Bahá'u'lláhin yhteisö on nyt läpäissyt kehityksensä ensimmäisen kriittillisen vuosisadan. Vastakohtana sitä ympäröivän maailman syvenevälle epäjärjestykselle sen alkuperäinen eheys on säilynyt rikkoutumattomana, sen leviämisen ja monipuolistumisnopeuden kiihtyessä. Abdu'l-Bahán näkemys maailman ykseydestä maailmanlaajuisen vallankumouksen tuloksena alkaa olla silmin nähtävissä:

Näkyvässä maailmassa on monia kollektiivikeskuksia, jotka osaltaan vaikuttavat ihmislasten yhteyteen ja yhteistoimintaan. Esimerkiksi isänmaallisuus on kollektiivikeskus, kansallisuusaate on kollektiivikeskus, etujen yhdenmukaisuus on kollektiivikeskus, poliittinen liittoutuma on kollektiivikeskus, ihanteiden yhteys on kollektiivikeskus, ihmismaailman hyvinvointi on riippuvainen kollektiivikeskusten organisaatiosta ja kannatuksesta. Joka tapauksessa kaikki edellä mainitut instituutiot ovat todellisuudessa ainesta eivätkä ydintä, satunnaisia eivätkä ikuisia – väliaikaisia eivätkä iankaikkisia. Suurten vallankumousten ja mullistusten ilmaantuessa nämä kaikki pyyhkäistään pois. Mutta Valtakunnan Kollektiivikeskus, joka on instituutioiden ja Jumalallisten Opetusten ilmaus, on ikuinen kollektiivikeskus. Se luo perustan idän ja lännen väliselle suhteelle, järjestää ihmismaailman ykseyden ja tuhoaa eroavaisuuksien perustukset.**

* *Wellspring of Guidance*, s. 37–38.

** *Bahá'í World Faith*, s. 419.

Edellä olevasta käy ilmi, miksi ne, jotka ovat tunnustaneet Bahá'u'lláhin, eivät pidä puoluepoliittisen toiminnan kovaksi taltattua polkua ainoastaan hyödyttömänä vaan myös kipeästi tarvittujen voimavarojen tuhlauksena. Tämä ei ole toisten työn mustaamista. Se viittaa ainoastaan niihin ensisijaisiin velvollisuuksiin, joita Jumalan aikakaudellemme lähettämän Sanansaattajan ja Hänelle uskotun lähetystehtävän tunnustaminen edellyttää. Jälleen Shoghi Effendin sanoin:

Tosiasia, joka meidän bahá'íden on kohdattava, on se, että yhteiskunta on hajoamassa niin nopeasti, että moraalikysymykset, jotka olivat selviä puoli vuosisataa sitten, ovat nykyään toivotoman epäselviä ja keskenään taistelevien poliittisten etujen hämärtämiä. Siksi bahá'íden on keskityttävä kaikki voimansa bahá'í-asian ja sen hallintojärjestelmän rakentamiseksi. He eivät voi muuttaa eivätkä auttaa maailmaa millään muulla tavalla nykyhetkellä. Jos he sekaantuvat maailman hallitusten välisiin riitakysymyksiin, he eksyvät. Mutta jos he rakentavat bahá'í-järjestelmää, he voivat tarjota sen parannuskeinona, kun kaikki muu on pettänyt.*

Pikemminkin se haaste, jonka eteen Bahá'u'lláh asettaa yksilön, joka Hänet tunnustaa, on työskennellä uuden ihmiselämän mallin toteuttamiseksi. Kaikista taustoista olevien ihmisten ottaessa sen vastaan yhä kasvavin joukoin, haasteen seuraamukset yksilölle selvenevät alati. Shoghi Effendi selittää:

– – Bahá'íden elämän tarkoitus on edistää ihmiskunnan ykseyttä. Elämämme koko tarkoitus liittyy kiinteästi kaikkien ihmisten elämään; emme pyri yksilökohtaiseen pelastukseen

* *Wellspring of Guidance*, s. 135.

vaan yleismaailmalliseen... Päämäärämme on tuottaa maailman kulttuuri, joka puolestaan vaikuttaa yksilön luonteeseen. Se on eräässä mielessä vastakohta kristinuskolle, joka aloitti yksilöstä, ja tämän yksikön kautta se ulottui ihmisten yhteiselämään.*

Tällaisen tavoitteen saavuttaminen edellyttää muutosta yksilön moraaliarvojen järjestyksessä, muutosta, joka on yhtä vallankumouksellinen kuin mikä muu nyky-yhteiskunnan näkökohta tahansa.

Hyve, jonka Bahá'u'lláh asettaa ensiarvoiseksi, on oikeudenmukaisuus. Hän sanoo: ”Oi Hengen Poika. Oikeudenmukaisuus on minulle kaikkea muuta rakkaampi. Älä hylkää sitä, jos ikävöit minua. – Se ohjaa sinua näkemään omien silmiesi eikä toisten silmien avulla, saavuttamaan tietoa oman ymmärryksesi eikä toisten ymmärryksen avulla.” Tämän keskeisen moraaliominaisuuden Bahá'u'lláh suhteuttaa yhteiskunnallisen kehityksen viitekehykseen: ”Oikeudenmukaisuuden tarkoitus on ykseyden toteutuminen ihmisten keskuudessa.”**

Rakennettaessa tasapainoisia sosiaalisia suhteita oikeudenmukaisuuteen liittyy läheisesti rakkaus. Ulottuen pidemmälle kuin menneiden uskontojen kultainen sääntö”, Bahá'u'lláh opettaa, että sellaisen ihmisyyhteisön luominen, jossa toteutuu periaate ”ykseydestä erilaisuudessa”, edellyttää ihmisten oppivan kirjaimellisesti ”rakastamaan lähimmäisiään” enemmän kuin itseään. Me teemme tämän keskittymällä kanssaihmistemme hyviin ominaisuuksiin välittämättä yksilöinä niistä ominaisuuksista, joita emme ihaile. Tarkoitus on ravita toivottavia ominaisuuksia, jotka huomataan ja

* Ruhiyyih Khánumin mukaan, *Bahá'í News, N:o 231*, (May 1950), s. 6–8.

** *Bahá'í World Faith*, s. 156.

palkitaan, sillä moitteet ja kylmyys aikaansaavat vahinkoa yksilön omanarvontunnolle ja esteitä henkiselle kehitykselle.

Irrottautumisesta tulee vielä eräs ensiarvoisen tärkeä moraaliominaisuus mainitussa viitekehyksessä. Vapautettuna menneisyyden askeettisista miellelyhtymistä irrottautuminen on elintärkeä sellaisilla aloilla kuin neuvotteluprosessi, josta bahá'í-uskon yhteisöllinen elämä riippuu. Mieltymys itseyyteen sisältää mieltymyksen ajatuksiin, jotka ovat ”minun”, mieltymyksen egoon, joka voi vahingoittaa, haluan saada omat toivomukset hyväksytyiksi. Neuvottelun keskeinen periaate on kuitenkin ryhmän kamppailu yhteishengen löytämiseksi, yhteishengen, jonka kautta Bahá'u'lláhin henki voi olla yhteydessä heidän kanssaan. Samoin kuin kaikilla muillakin moraalityönnön aloilla, ryhmä vaikuttaa takaisin yksilöön vaatimalla tietoisia ponnisteluja irrottautumisessa, kunnes tästä tulee tapa.

Vain elämällä yhteisössä yksilö voi havaita ja vähitellen poistaa tuon yleismaailmallisen sairauden, ennakkoluulon. Mitä enemmän työskentelee erilaisista olosuhteista olevien ihmisten kanssa, sitä enemmän huomaa ennakkoluulojen perusteettomuuden. Tämä ei tarkoita ainoastaan rodullisia eroavuuksia, vaan myös paljon puhuttua sukupolvien välistä kuilua, nuorten ja aikuisten ihanteiden kesken, valtavia omistuseroja, juopaa sivistyneiden ja lukutaidottomien välillä, naisten syrjintää ja kymmeniä muita muotoja, jotka tämä yhteiskunnallisen arvojärjestyksen vanha peikko on omaksunut.

Rehellisyys on moraaliominaisuus, jonka merkitys kasvaa harkitussa yrityksessä rakentaa elimellisesti yhdistynyt yhteiskunta. Ihminen elää tänään kaksinaismoraalisessa yhteiskunnassa, jossa jokaisella ihmisellä on taipumusta luoda itselleen kuori peittääkseen omat tunteensa. Meillä on myös taipumusta puhua niistä asioista, joilla uskomme miellyttävämme kuulijoitamme (ja sanoa jotakin muuta heidän selkensä takana). Tästä on tullut niin tavanomainen,

että me joskus opimme peittämään jopa omat todelliset tunteemme itseltämme, koska me haluamme tulla hyväksytyiksi ja tunnemme, että meidän on mukauduttava yleisesti hyväksytyyn näkemykseen. Bahá'í-neuvottelun koko perusta on tälle täysin vastakkaista.

Muistakaamme, että eräs uskomme kulmakivistä on periaate yksilön epäämättömästä oikeudesta itseilmaisuuksiin – –. ”Totuudenmukaisuus on kaikkien hyveiden perusta. – – Ilman totuudenmukaisuutta edistys ja menestys kaikissa Jumalan maailmoissa ovat mahdottomia jokaiselle sielulle.”*

Oikeudenmukaisuus, rakkaus, irrottautuneisuus, rehellisyys, ennakkoluulottomuus – nämä ovat joitakin niistä henkisistä ominaisuuksista, jotka Bahá'u'lláh on uudelleen määritellyt ja joita hän on korostanut kiintopisteenä yksilön sisäiselle kamppailulle. Painottaessaan erityisesti näitä ja muita ihmisominaisuuksia, jotka välittömästi palvelevat yhteisöelämän kehittämistä, Bahá'u'lláh on luonut uuden moraalijärjestelmän. Eettiset normit, jotka ihmiskunta on perinyt aikaisemmista uskonnoista ja kulttuureista, eivät välttämättä myötävaikuta yhtäläisesti, tai joissakin tapauksissa lainkaan, rakennettaessa yleismaailmallista kulttuuria, joka edustaa kauan odotettua Jumalan valtakunnan perustamista maan päälle. Tuolla valtakunnalla on oma eheytyensä ja omat keinonsa elimelliseen kasvuun, ja ne, jotka halusivat palvella sitä, voivat tehdä näin vain toimimalla sopusoinnussa tämän jumalallisesti säädetyn mallin kanssa.

Oi ystävät! Älkää lyökö laimin hyveitä, jotka teille on suotu, älkääkä olko välinpitämättömiä korkeasta kohtalostanne.

* *Bahá'í Administration*, s. 63. *Bahá'í World Faith*, s. 384.

Varokaa, mikäli maan voimat pelästyttäisivät teitä tai kansakuntain mahti heikentäisi teitä tai eripuraisten ihmisten sekasorto pelottaisi teitä tai maallisen kunnian tavoittelijat surettaisivat teitä.

Tänä päivänä ovi on enemmän avoinna kuin sekä taivas että maa. Hänen, joka on maailman kaipaus – Hänen armonsäilyminen on kohdistettu kaikkiin ihmisiin. Teko, pieninkin, kun sitä tarkastellaan Jumalan tuntemisen kuvastimessa, on mahtavampi kuin vuori.

Yksi oikeamielinen teko on varustettu voimalla, joka voi kohoittaa tomun niin, että se saa sen jättämään taakseen taivaiden taivaan. Se voi murtaa jokaisen kahleen, ja sillä on valta palauttaa voima, joka on loppuun kulunut ja kadonnut.*

Maailmanlaajuisen yhteiskunnan muodon, jota kohti ihmiskuntaa kannustetaan, on vastattava näitä ihanteita; sen on itse asiassa nouseva samasta jumalallisesta sysäyksestä. Ikivanhan ongelman auktoriteetista ihmisasioiden järjestelyssä on saatava ratkaisu, joka ei ainoastaan yhdistä maailman eri kansoja vaan myös suojelee ja parantaa niiden erilaisia suorituskykyjä.

Bahá'u'lláhin ilmoituksen ainutlaatuisuus näkyy vastauksesta tähän haasteeseen. Keskeistä sen opetuksissa on vakuutus, että ”ihmiskunnan aikustumisen ajanjakso” on koittanut ja että ihmiskunta kykenee vastaamaan jumalalliseen järjestykseen yhteiskuntaelämässään. Bahá'u'lláhin lähetystehtävän ydin oli hänen ”Liittonsa” perustaminen. Tämän Liiton kautta Jumalan Ilmaisija on ensimmäistä kertaa historiassa itse perustanut ne laitokset, jotka tarvitaan hänet tunnustaneiden ihmisten yhteisöelämän organisoimiseen. Hänen vakuutuksensa pohjalta toimien on muodostettu demokraattisesti valittuja bahá'í-hallintoneuvostoja sekä paikallisilla että

* *Advent of Divine Justice*, s. 63, 69, 65, 20.

kansallisilla tasoilla. Kaikilta olennaisilta piirteiltään nämä hallinto-elimet ovat Jumalan tahdon välittömiä heijastumia sellaisena kuin se on ilmaistu Hänen sanansaattajansa laajoissa ja monipuolisissa kirjoitetuissa lausunnoissa. Tänäpäin ne muodostavat yhden elimellisesti yhdistyneen hallintojärjestelmän, joka käsittää koko maapallon.

Vuonna 1963, Bahá'u'lláhin julistuksen sadantena vuosipäivänä, hänen alullaan olevan maailmanjärjestyksensä yksikkö menestyksekkäästi kruunattiin. Sen vuoden huhtikuussa noin 500 Bahá'u'lláhin seuraajista valittua edustajaa kaikkialta maailmasta kokoontui Bahá'i-maailmankeskukseen Karmelin vuoren rinteille Pyhään Maahan. Siellä he suorittivat ensimmäisen maailmanlaajuisen demokraattisen vaalin historiassa. Kansainvälinen hallintoelin, joka syntyi tuona päivänä, oli saanut hahmonsaa vuosisataa aikaisemmin Bahá'u'lláhin kirjoituksissa. Se omaksui nimen, jonka hän oli sille antanut, ”Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto”.

Tämän Bahá'u'lláhin uskon keskus-elimien perustamisen jälkeen hänen sata vuotta sitten luomansa yhteiskuntamalli on olennaisilta osiltaan valmis.

Poliittisen väittelyn kentästä täysin erillään se pyrkii osoittamaan näkyvästi totuuden, jonka sen jäsenet ovat löytäneet: että ihmiskunta voi oppia elämään yhtenä ihmisperheenä. Toistaiseksi se edustaa vain ”ensimmäistä muotoutumista” yhteisössä, jota vähitellen tulevat rakentamaan kaikista olosuhteista olevat ihmiset, jotka yhä kasvavin joukoin liittyvät siihen mukaan. Yleismaailmalliselle Oikeusneuvostolle Bahá'u'lláh on antanut laajan toimintavapauden sen tehtävässä mukauttaa tämän yhteisön hallintoelimiä ja säädöksiä ”alati kehittyvän sivistyksen” tarpeisiin. Keskeinen malli on kuitenkin laadittu ja sen käyttökelpoisuus selvästi osoitettu.

Kaukana tulevaisuudessa on Bahá'u'lláhin tuleamisen äärimmäinen tavoite, maailmanlaajuisen yhteiskunnan perustaminen, jota kohti aikamme yleismaailmallinen vallankumous

vastustamattomasti ohjaa ihmiskuntaa. Bahá'u'lláhin seuraajien nykypolvi ei tule näkemään tämän päämäärän saavuttamista. Mutta he tietävät, että se on saavutettavissa; että heidän yksityiset ja yhteiset ponnistelunsa tuovat sen päivittäin lähemmäksi; ja tässä on elämän todellinen merkitys.

Bahá'u'lláhin Ilmoitusta, jonka korkein tarkoitus ei ole mikään muu kuin kansakuntien kokonaisuuden elimellinen ja henkinen ykseys, tulisi, jos olemme uskollisia sen viittauksille, pitää merkinä koko ihmisrodun aikuistumisesta. Sitä ei tulisi tarkastella vain uutena henkisenä herätyksenä ihmiskunnan alati muuttuvissa kohtaloissa, ei ainoastaan uutena vaiheena jatkuvassa Ilmoitusten ketjussa, eikä edes uusiutuvien profeetallisten ajanjaksojen sarjan huippuna, vaan pikemminkin merkinä viimeisestä ja korkeimmasta vaiheesta ihmisen yhteiselämän suunnattomassa kehityksessä tällä planeetalla. Maailmanyhteisön ilmaantumista, maailmankansalaisuuden tiedostamista, maailman sivistyksen ja kulttuurin perustamista – tulisi pitää – – ihmiskunnan organisaation äärimmäisinä rajoina.*

* Shoghi Effendi, *World Order of Bahá'u'lláh*, s. 163.

VALLANKUMOUKSELLA YHTEISÖKSI:
OTTEITA BAHÁ'Í-KIRJOITUKSISTA

Báb:

Jumala on saattanut kaikki asiat vapaiksi toisistaan, jotta Hän yksin voi niitä vallita, eikä mikään taivaissa tai maan päällä, paitsi Jumala, niitä valitse.*

Bahá'u'lláh:

Totisesti, hän (Jeesus) sanoi: ”Seuratkaa minua ja minä teen teistä ihmisten kalastajia.” Tänä päivänä kuitenkin me sanomme: ”Seuratkaa minua, jotta voimme tehdä teistä ihmiskunnan elävöittäjiä.” Jumala rakastaa niitä, jotka työskentelevät Hänen polullaan ryhmissä, sillä he ovat luja perusta.**

'Abdu'l-Bahá:

Harkitkaa, että hän sanoo ”ryhmissä”, yhdistyneinä ja yhteen liittyneinä, – – vilpittömin aikomuksin, hyvin aikein, hyödyllisin neuvoin, jumalallisin hyvein, kaunein teoin, henkisin ominaisuuksin. – – Kun pyhät sielut, enkelten voiman kautta, nousevat osoittamaan näitä taivaallisia piirteitä, perustaen sopusointuisen joukon, jokaista näistä sieluista pidetään kuin tuvantena henkilönä. – – Oi te Jumalan ystävät! Ponnistelkaa saavuttaaksenne tämän korkean ja ylevän aseman ja osoittaaksenne sellaista kirkkautta näinä päivinä, että sen säteily näkyisi ikuisilla

* Báb oli Bahá'u'lláhin edelläkävijä. Lainausta on hänen epistolastaan *El Kadlr* (“Mahtava”).

** *Promised Day Is Come*, s. 124. *Bahá'í World Faith*, s. 461.

taivaanrannoilla. Tämä on Jumalan Asian todellinen perusta, tämä on jumalallisen opin ydin. – *

Suojelija:

Ketkä muut voivat olla autuaat ellei Korkeimman Nimen yhteisö, jonka maailman käsittävät, jatkuvasti lujittuvat toiminnot muodostavat ainoan eheyttävän prosessin maailmassa, jonka instituutiot, niin maalliset kuin uskonnollisetkin, ovat suurimmaksi osaksi hajoamistilassa? Tietoisena korkeasta kutsuksesta, vakaina yhteiskuntaa rakentavassa voimassaan, jonka heidän Uskonsa omistaa, he etenevät pelottomina pyrkimyksissään muovata ja täydellistää välttämättömät välineet, joilla Bahá'u'lláhin alullaan oleva maailmanjärjestys voi kypsyä ja kehittyä. Juuri tähän rakennustoimintaan, joka on hidas ja vähittäinen, maailmanlaajuisen bahá'í-yhteisön elämä on täysin omistettu, sillä se on ahdistuneen yhteiskunnan ainoa toivo.**

Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto:

Meidän tulisi jatkuvasti olla varuillamme, mikäli hyvinvointiyhteiskunnan kimallus ja välke johtaisi meidät ajattelemaan, että sellaiset näennäiset järjestelyt, – – kuin korkean elintason, koulutuksen, lääkehoidon ja teknisen tiedon hyötyjen ja etujen ulottaminen kaikille ihmisrodun jäsenille – merkitsivät sellaisenaan Bahá'u'lláhin loistavan tehtävän täyttymystä. Kaukana siitä. – – ”Ihmiskunnan ykseyden periaate”, [Suojelija kirjoittaa], ”viittaa elimelliseen muutokseen nyky-yhteiskunnan

* Ibid., s. 401–408.

** *World Order of Bahá'u'lláh*, s. 194–195.

rakenteessa, muutokseen, jollaista maailma ei ole vielä kokenut.” – Rakastetut ystävät, tämä on aihe, jota meidän on seurattava yrityksissämme syventyä Asiassa. Mikä on Bahá'u'lláhin tarkoitus ihmisrodulle? Minkä tarkoitusperien vuoksi hän alistui niihin hirveisiin julmuuksiin ja loukkauksiin, joiden kohteeksi hän joutui? Mitä hän tarkoittaa ”uudella ihmisrodulla”? Mitkä ovat ne syvälliset muutokset, jotka hän saa aikaan?*

* *Wellspring of Guidance*, s. 113–114.

2:3 Bahá'í-uskon liitto- käsite*

Harri Peltola

I. JOHDANTO

I.1. Esitelmän tavoitteet

Bahá'í-uskon keskeistä viitekehystä, liittoa jumaluuden ja ihmisen välillä, ei ole huomioitu tämän uskonnon uskontotieteellisessä tutkimuksessa. Mielestäni bahá'í-uskon historiaa ja sen auktoriteetti-, normi- ja sanktiojärjestelmää ei kuitenkaan voida holistisesti ymmärtää ilman liiton viitekehystä, jonka olen sen vuoksi valinnut proseminaariesitelmäni aiheeksi. Olen pyrkinyt ensin luomaan yksityiskohtaisen käsittehierarkisen luokittelun liitosta nimenomaan bahá'í-uskon omalta kannalta ja sitten lyhyesti tarkastelemaan sen merkitystä uskontotieteen kannalta bahá'í-uskon auktoriteetti-, normi- ja sanktiojärjestelmässä.

* Uskontotieteen proseminaariesitelmä Helsingin Yliopistossa 2.12.1975.

1.2. *Lähdekirjallisuus*1.2.1. *Bahá'u'lláhin, 'Abdu'l-Bahán ja Shoghi Effendin kirjoitukset*

Bahá'u'lláh kirjoitti toistasataa teosta lähes neljäkymmentä vuotta kestäneen vankeutensa ja maanpakolaisuutensa aikana, kun hänet karkotettiin opetustensa vuoksi kotimaastaan Persiasta. Näistä teoksista on vasta osa käännetty kokonaisuudessaan länsimaisille kielille, pääasiassa englanniksi. Osa hänen teoksistaan on ilmestynyt myös suomeksi. Lisäksi hänen kirjoituksiaan on ilmestynyt erilaisissa kokoelmissa. Bahá'u'lláhin teoksista mainittakoon *Kitáb-i-Íqán (The Book of Certitude)* ja *Epistle to the Son of the Wolf*, joita parhailaan suomennetaan, sekä suomeksi ilmestyneet *Seitsemän Laaksoa ja Kätkeyt Sanat*. Kokoelmateoksista voitaisiin mainita *Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh* (suomeksi: *Poimintoja Bahá'u'lláhin kirjoituksista*), *Prayers and Meditations* sekä *Synopsis and Codification of the Laws and Ordinances of The Kitáb-i-Aqdas* (suomeksi: *Kitáb-i-Aqdas, Lyhennelmä ja aihehuettelo*). Abdul-Bahán teoksista mainittakoon *Puheita Pariisissa. Vastauksia joihinkin kysymyksiin* ja *Foundations of World Unity*. Shoghi Effendin tuotannosta olen käyttänyt teoksia *God Passes By* ja *The World Order of Bahá'u'lláh*.

Koska tämän lähdeluokan teokset edustavat bahá'í-opin virallista kantaa, olen käyttänyt paljon lainauksia niistä tukemaan omia päätelmiäni. Olen käyttänyt valmiita suomenkielisiä käännöksiä, jos sellaisia on ollut saatavilla, paitsi *Poimintoja Bahá'u'lláhin kirjoituksista* -teoksen kohdalla, koska siinä esiintyy paljon käännösvirheitä. Muissa tapauksissa olen itse kääntänyt englanninkielisistä versioista tekstinäytteet. Tulin siihen tulokseen, että sekä lukijan että itseni kannalta on käytännöllisempää, jos lähdeviitteet ovat tekstissä. Sopivien lainausten löytämiseksi on minulla ollut apuna useita liitto-käsitettä selvittäviä kokoelmia bahá'í-uskon pyhistä kirjoituksista, joista kokoelmista mainittakoon erityisesti *The Covenant*

and Administration (Wilmette, 1971), jonka jaottelua olen osittain käyttänyt liitto-käsitteen alakäsitteitä luokitelllessani.

1.2.2. *Yksityisten bahá'íden kirjoittamat teokset*

Tähän lähdeluokkaan kuuluvat yksityisten bahá'íden uskontonsa opetuksista, historiasta ja henkilöhahmoista kirjoittamat teokset. Nämä edustavat yksilöllisiä näkemyksiä, ja ne eivät ole ehdottoman auktoritatiivisia bahá'í-uskon omalta kannalta. Näistä teoksista haluaisin erityisesti mainita Ferrabyn *All Things Made New*, Rúhíyyih Rabbanín *The Priceless Pearl* ja Balyuzin *'Abdu'l-Bahá*.

1.2.3. *Ei-bahá'í-tutkijoiden kirjoittamat teokset*

Tunnetuin tähän lähdeluokkaan kuuluva tutkija on viime vuosisadan vaihteessa vaikuttanut Edward G. Browne, jonka teoksia en kuitenkaan ole saanut käsiini. Teinosen teos *Bahá'ismi* ei käsittele liitto-käsitettä lainkaan, ja hänen tulkintansa bahá'í-uskosta liitto-käsitteen puuttuessa ovat niin omalaatuisia, ettei tästä teoksesta ollut minulle mitään apua tutkimuksessani. Lisäksi mainittakoon *Uusi Tietosanakirja*, josta löysin liiton raamatullisen määritelmän.

2. LIITTO-KÄSITTEEN SISÄLTÖ BAHÁ'Í-USKOSSA

2.1. *Yleistä*

Uusi tietosanakirja antaa liitosta seuraavan yleismääritelmän: Se on ”raamatullisena käsitteenä Jumalan ja ihmisten välinen (liitto), jonka Jumala tekee joko yksityisen ihmisen tai kokonaisen kansan kanssa. Herra yhdistää (liittoonsa) lupauksia, jolloin siihen sisältyy myös tiettyjä velvoituksia.” (UTsk, osa 12, s. 638). Tämä määritelmä jatkuu Nooan, Aabrahamin, Mooseksen ja Kristuksen kanssa

tehtyjen erillisten liittojen ja liiton merkkien esittelyllä. Nämä erilliset liitot on käsitykseni mukaan tehty Jumalan ja tietyn Jumalan valitseman yksityisen ihmisen välillä, ja tältä pohjalta liitto on laajentunut koskemaan kokonaista kansaa tai muuta ihmisyyhteisöä.

Liitto edellyttää siis kahta osapuolta: Jumalaa ja jotakin ihmisyyhteisöä, joista ensimmäinen on liiton alkuunpanija ja jälkimmäinen sen vastaanottaja. Liitossaan Jumala antaa ko. yhteisölle tiettyjä lupauksia, mikäli tämä suostuu noudattamaan tiettyjä velvoituksia. Liiton välittäjänä toimii tähän yhteisöön kuuluva tietty Jumalan valitsema yksilö, joka vastaanottaa liiton lupaukset ja niiden toteutumisen edellytyksenä olevat velvoitukset tiedottaen ne edelleen yhteisönsä jäsenille. Toisin sanoen, liiton säädöksiä ei vastaanota ko. yhteisö yhtenä yksikkönä sellaisenaan vaan tietyn välittäjän kautta. Tulen tästä lähtien käyttämään tästä välittäjästä nimitystä (Jumalan) manifestaatio.

Bahá'í-käsitys liiton perusolemuksesta on yhtäpitävä edellä esitetyn päättelyn kanssa. Yksityiskohtaisemman kuvan saamiseksi bahá'í-uskon liittokäsitteestä on tarpeellista erottaa kaksi sen alakäsitettä: iankaikkinen liitto ja uusi liitto. Joskus bahá'í-kirjallisuudessa käytetään edellisestä nimitystä ”suurempi liitto” ja jälkimmäisestä ”pienempi liitto”.

Ennen kuin nämä voidaan määritellä, on tarkasteltava olemassaolon tasoja bahá'í-filosofian mukaisesti.

2.2. *Olemassaolon tasot*

2.2.1. *Yleistä*

[Korkeimman nimi -symboli]

Liitto-käsitteen keskeinen merkityssisältö havainnollistuu oheisessa bahá'í-symbolissa, arabiankielen bahá-sanalla kalliografisessa

esityksessä, jota yleisesti käytetään bahá'í-uskon tunnuksena. Siitä käytetään nimitystä ”korkein nimi” ja sen on suunnitellut ‘Abdu’l-Bahá (SGN 11). Siinä ylin horisontaalinen taso symbolisoi Jumalan, keskimmäinen mainifestaatioiden ja alin luomakunnan tasoa, joita yhdistää vertikaalinen liiton side. Tunnuksen molemmin puolin sijaitsevat viisisakaraiset tähdet symbolisoivat kahta viimeisintä Jumalan manifestaatiota, Bábia ja Bahá’u’lláhia. Seuraavassa tarkastelen lyhyesti kutakin tasoa.

2.2.2. *Jumalan taso*

‘Abdu’l-Bahá sanoi:

Jumalallinen Todellisuus on käsittämätön, rajaton, ikuinen, kuolematon ja näkymätön. ... Rajattoman Todellisuuden ei voida sanoa kohoavan tai laskeutuvan. Se on ihmisymmärryksen yläpuolella eikä sitä voida kuvailla käsitteillä, joita käytetään luodun maailman ilmiöistä. ... Jumalallista Todellisuutta voidaan verrata aurinkoon ja Pyhää Henkeä auringon säteisiin.

... Välittäjä on välttämätön auringon ja maan välillä, aurinko ei laskeudu maahan eikä maa nouse aurinkoon ... Ilman auringon säteitä, jotka toimivat lämmön ja valon välittäjinä, maa ei voisi hyötyä auringosta ... Pyhä Henki on välittäjä Luojan ja luotujen välillä. (PP 61–63).

Toisaalla ‘Abdu’l-Bahá toteaa, että luoja on Jumalan olennainen ominaisuus ja että aika ilman luomakuntaa olisi Jumalan jumaluuden kieltämistä. Tästä seuraa, että luomakunnalla (so. maailmankaikkeudella) ei ole alkua eikä loppua, vaikka sen osilla onkin alkua ja loppua. Tästä edelleen seuraa, että luominen on ajatonta ja luomakunnan osat ajallisia. Koska luomakunnan osat ovat

ajallisia ja luoninen ajatonta, luominen on luomakunnan jatkuvaa täydellistämistä (kts. VJK 181–186, Gl. XXVI).

Jumalan ominaisuuksista 'Abdu'l-Bahá toteaa kuitenkin kirjeessään tri Auguste Forelille, että Jumalan ominaisuudet voidaan määritellä ainoastaan luomakunnassa havaittavien epätäydellisyyksien vastakohtina (BREV 226).

2.2.3. *Manifestaatioiden taso*

Koska luominen on ajatonta luomakunnan täydellistämistä, luodut ovat epätäydellisiä. 'Abdu'l-Bahá sanoi:

Jumalan laskeutuminen olemassaolon asemaan olisi mitä suurinta epätäydellisyyttä; jota vastoin Hänen ilmaisemisensa, Hänen ilmaantumisensa ... ovat kuin auringon heijastus kirkkaassa puhtaaksi kiillotetussa kuvastimessa. ... Täydellinen Ihminen (so. Jumalan manifestaatio) on kirkkaan kuvastimen asemassa, jossa Todellisuuden Aurinko tulee ilmeiseksi ja silmännähtäväksi kaikkine ominaisuuksineen ja täydellisyyksineen. (VJK 116–117).

Aikaisemmin on todettu, että Pyhä Henki on kuin Todellisuuden Auringon säteet. Yhteenvetona voidaan siis todeta, että manifestaatiot ovat kuin täydellisiä ja virheettömiä kuvastimia, jotka täydellisesti heijastavat Jumalan säteitä, Pyhää Henkeä. Näin ollen Pyhää Henkeä ei voida irrottaa omaksi kokonaisuudeksi eikä Jumala laskeudu manifestaation näkyvään muotoon. Koska manifestaatiot täydellisesti heijastavat Jumalan ominaisuuksia, heillä kaikilla on yhtäläinen ja samanarvoinen asema välittäjinä Jumalan ja luomakunnan välillä.

Manifestaatioilla on 'Abdu'l-Bahán mukaan kolme asemaa:

Ensimmäinen on fyysillinen, toinen on inhimillinen, joka on järjellisen sielun asema; kolmas on jumalallisen ilmestyksen ja taivaallisen loiston asema. Fyysillinen asema on ilmiluonteinen, se on luotu alkuaineista, ja ehdottomasti kaikki, mikä on kootua, on hajoamisen alaista: ei ole mahdollista, että kokoomus ei hajoaisi alkuosiinsa. Toinen on järjellisen sielun asema, joka on ihmistodellisuus; Tämäkin on ilmiluonteinen ja Pyhä. Ilmestykset ovat osallisina siinä koko ihmiskunnan kanssa ... Vaikka inhimillinen sielu on ollut olemassa maan päällä kautta jatkuvien aikojen ja ajanjaksojen, se kuitenkin on ilmiluonteinen (so. syntymästään). Koska se on jumalallinen merkki, niin kun se kerran on syntynyt se on ikuinen. Kolmas on jumalallisen ilmestyksen ja taivaallisen loiston asema: Se on Jumalan Sana, Ikuinen Anteliaisuus, Pyhä Henki. Sillä ei ole alkua eikä loppua, sillä ne (so. alku ja loppu) kuuluvat satunnaisuuksien maailmaan, eivätkä jumalalliseen maailmaan. Jumalalle loppu on samaa kuin alku. (VJK 153–154).

Tämän perusteella voimme päätellä, että manifestaatioiden jumalallinen todellisuus, joka erottaa heidät muista ihmisistä on aina ollut ja on aina oleva sama ja katoamaton.

2.2.4. *Luomakunnan taso*

‘Abdu’l-Bahá esittää näkemyksen luomakunnan hierarkisesta rakenteesta ja jakaa sen neljään alatasoon: kivikuntaan, kasvikuntaan, eläinkuntaan ja ihmiskuntaan. Rajat näiden alatasojen välillä ovat absoluuttiset: kivi ei voi kehittyä kasviksi, kasvi ei voi kehittyä eläimeksi, eläin ei voi kehittyä ihmiseksi.

Luomakunnan alatasojen erittely perustuu ‘Abdu’l-Bahán mukaan niiden omaamiin ”kykyihin”:

Kivikunnalla on olemassaolon kyky. Kasvilla on olemassa-olo- ja kasvukyky. Eläimillä kasvun- ja olemassaolon lisäksi, on kyky liikkua ympäriinsä ja kyky käyttää aisteja. Ihmiskunnassa näemme kaikki alempien maailmojen ominaisuudet ja monia muita niiden lisäksi. Ihminen on kaikkia häntä ennen luotujen olentojen summa, sillä ne kaikki sisältyvät häneen. (PP 19–20).

Edellä olevaan lainaukseen sisältyy eksplisiittisesti käsitys alatasojen luomisen järjestyksestä alkaen kivikunnasta, jatkuen ensin kasvikunnan, sitten eläinkunnan ja lopulta ihmiskunnan luomiseen. Samanlaiseen järjestykseen viittaavat myös ensimmäisen Mooseksen kirjan alkujakeet (1 Moos. 1:9–26).

Luomakunnan hierarkian esittely toistuu usein 'Abdu'l-Bahán puheissa ja kirjeissä, mutta sen esittäminen ei koskaan ole tarkoitus itsessään, vaan hän aina käyttää sitä perusteluna osoittaakseen ihmisen suhteen manifestaatioihin ja Luojaan:

Ymmärtämisen kyky on asteeltaan erilainen luomakunnan eri kerroksissa. Kivikunta, kasvikunta ja eläinkunta eivät yksikään pysty tajuamaan oman kerroksensa yläpuolella olevaa. M mineraali ei voi käsittää kasvin kasvuvoimaa. Puu ei voi ymmärtää eläimen liikkumiskykyä eikä se myöskään voi tajuta, mitä merkitsee näkö-, kuulo- tai hajuaistin omistaminen. Nämä kaikki kuuluvat fyysiseen luomakuntaan. Ihminenkin on osa tätä luomakuntaa, mutta minkään alemman luomakunnan kerroksen ei ole mahdollista ymmärtää, mitä ihmismielessä tapahtuu. Eläin ei voi tajuta inhimillisen olennon älykkyyttä, se tietää ainoastaan sen, mitä se eläimen aisteillaan havaitsee.

Se ei voi kuvitella mitään abstraktista. Eläin ei voisi oppia tietämään, että maa on pyöreä ... Tämä on mahdollista ainoastaan ihmiselle. Ihminen on luomakunnan korkein luomus, kaikista olennoista lähinnä Jumalaa. Kaikki ylempänä olevat

luomakunnan tasot ovat käsittämättömät alemmalla tasolla olevalle. Kuinka siis voisi olla mahdollista, että luotu olento, ihminen, ymmärtäisi kaikkivaltiasta kaiken Luojaan ... Ihmiselle on annettu erityisenä lahjana äly, jonka avulla hän pystyy vastaanottamaan suuremmissa määrin jumalallista valoa ... Jumalan Ilmaisijassa, täydellisesti hiotussa kuvastimessa, ilmenevät jumalalliset ominaisuudet muodossa, jonka ihminen pystyy tajuamaan. (PP 18–20).

Lyhyesti, 'Abdu'l-Bahán tarkoitus on osoittaa, että vaikka ihminen ei pysty käsittämään Jumalan tuntematonta ydinolemusta eikä siten olemaan suorassa vuorovaikutuksessa sen kanssa, ihminen pystyy saamaan tietoa Jumalasta, mutta vain Hänen manifestatioidensa kautta.

2.2.5. *Olemassaolon tasojen yhteenveto*

Bahá'u'lláh kirjoittaa:

Luotuaan maailman ja kaiken siellä elävän ja liikkuvan, Hän, omaehtoisen ja riippumattoman tahtonsa välittömän toiminnan kautta, suvaitsi suoda ihmiselle ainutlaatuisen etuoikeuden ja kyvyn tuntea Hänet ja rakastaa Häntä, kyvyn, jota on pidettävä koko luomakunnan perustana olevana tehokkaana vaikuttimena ja ensisijaisena tarkoituksena. ... Jokaisen luodun sisimpään todellisuuteen Hän on vuodattanut yhden nimensä valon ja tehnyt sen yhden Hänen ominaisuutensa vastaanottajaksi. Ihmisen todellisuuteen Hän on kuitenkin keskittänyt kaikkien nimensä ja ominaisuuksiensa loisteen ja tehnyt siitä oman Itsensä kuvastimen. Kaikista luoduista yksin ihminen on valittu niin suuren suosion, niin pysyvän lahjan kohteeksi.

Nämä voimat, joilla Jumalallisen anteliaisuuden Aamutähti ja taivaallisen johdatuksen Alkulähde on varustanut ihmistodellisuuden, ovat kuitenkin latentteina hänessä, samoin kuin liekki on kätkettynä kynttilässä ja valon säteet ovat potentiaalisesti läsnä lampussa. Näiden voimien säteily voi olla maailmallisten halujen himmentämä, samoin kuin auringonvalo voi olla kätkettynä kuvastinta peittävän pölyn ja kuonan alle. Ei kynttilä eikä lamppu voi syttyä niiden omilla ponnistuksilla, eikä kuvastimen ole koskaan mahdollista vapautua itse kuonastaan. On selvää ja ilmeistä, että ... ellei kuonaa poisteta kuvastimen pinnalta se ei koskaan voi näyttää auringon kuvaa eikä heijastaa sen valoa ja kirkkautta.

Ja koska ei voi olla minkäänlaista välitöntä vuorovaikutuksen sidettä, joka yhdistäisi Jumalan luomakuntaansa, eikä minkäänlainen samankaltaisuus voi vallita katoavan ja ikuisen, satunaisen, ja Absoluutin välillä. Hän on säätänyt, että jokaisena aikakautena ja ajanjaksona puhdas ja tahraton sielu ilmaistään maan ja taivaan valtakunnissa. Tälle syvälliselle ja eteeriselle olennolle Hän on antanut kaksinaisen luonnon; fyysisen, joka kuuluu aineen maailmaan, ja henkisen, joka on syntynyt Jumalan ydinolemuksesta ... Nämä irrottautuneisuuden Ydinolemuksiset, nämä loistavat todellisuudet ovat Jumalan kaiken käsittävän armon kanavia. Pettämättömän johdatuksen valon ohjaamina ja korkeimmalla vallalla varustettuina heidät on valtuutettu käyttämään sanojensa innoitusta, ehtymättömän armon vuodatuksia ja ilmoituksensa pyhittävää henkäystä jokaisen kaipaavan sydämen ja vastaanottavaisen sielun puhdistamiseksi maallisten huolien ja rajoitusten kuonasta ja pölystä. Silloin, ja vain silloin, on Jumalan Talletus, latenttina ihmistodellisuudessa, tuleva esiin yhtä loistavana kuin Jumalallisen Ilmoituksen nouseva kehä kätkevän verhon takaa ja juurruttava paljastetun loistonsa merkin ihmissydänten ytimiin. (Gl. XXVII)

Tähän minulla ei ole mitään lisättävää.

2.3. *Iankaikkinen liitto*

2.3.1. *Yleistä*

Esihistoriallisista ajoista lähtien Jumala on tehnyt liiton kansansa (so. ihmiskunnan) kanssa, että Hän ei jätä heitä yksin vaan lähettää heille erehtymättömällä johdatuksella varustettuja Opettajia ja Profeettoja tukemaan ja auttamaan heitä, johtamaan heitä todelliseen tietoon ja näyttämään Hänen (so. Jumalan) läheisyyteen johtavan polun. Tämä on Jumalan ... Iankaikkinen liitto, jonka kautta Jumala on ehtymättömästi vapauttanut uudestisyntyttävää Voimaansa, joka on uudestiluoanut kaiken ja joka on kasvattanut ihmistä ja mahdollistanut hänelle alati edistyvän sivilisaation rakentamisen. Jokainen Hänen Manifestaatioistaan on puolestaan ennustanut jälkeensä tulevasta Profeetasta tai Opettajasta. (C & A, s. 7)

2. 3. 2. *Iankaikkinen liitto implisiittisenä maailman luomistapahtumassa*

Iankaikkinen liitto on bahá'í-käsityksen mukaan implisiittisesti mukana maailman luomisessa, jossa Jumala loi edellytykset ihmiselämälle antamalla kivi-, kasvi- ja eläinkunnan ihmisen alamaiseksi, (vrt. 1. Moos. 1:29–30). Bahá'u'lláh kirjoittaa: ”Käskyni savella minä loin sinut olemattomuuden autiudesta ja määräsin jokaisen olemassaolevan atomin ja kaiken luodun sisimmän olemuksen sinua kehittämään.” (KS, s. 50) Iankaikkinen liitto tällöin velvoittaa ihmisen huolehtimaan siitä, minkä Jumala on uskonut ihmisen haltuun ja alamaiseksi, (kts. TEC, s. 3). Tämä on iankaikkisen liiton aineellinen puoli.

2.3.3. *Jatkuva ilmoitus*

Tähän mennessä on ainakin osittain tullut esille, että ihmisellä on kaksi luontoa. 'Abdu'l-Bahán mukaan ne ovat ”hänen henkinen eli korkeampi luontonsa ja hänen aineellinen eli alempi luontonsa. Toisessa hän lähestyy Jumalaa, toisessa hän elää yksinomaan maailmalle.” (PP 64) Iankaikkisen liiton henkinen puoli ilmenee Jumalan lähettäessä manifestaatioitaan kasvattamaan ihmisen henkistä luontoa. Ihannetilana 'Abdu'l-Bahá pitää tilaa, jossa henkinen luonto vallitsee aineellista, ts. tilaa, jossa ihminen heijastaa korkeampia olemassaolon tasoja enemmän kuin alempia. (PP 65)

Bahá'í-käsityksen mukaan ihmisen siis erottaa muusta luomakunnasta hänen jumalallista alkuperää oleva todellisuutensa, sielu, vaikka hän ruumiinsa puolesta onkin osa muuta luomakuntaa. Tästä syystä voidaan sanoa, että kaikki ihmiselle ominaiset piirteet ovat sielun ominaisuuksia tai sen heijastumia, kuten rakkauden ja oikeudenmukaisuuden taju sekä johdonmukaisen ajattelun kyky. (kts. BREV 230)

Samoin kuin ihminen ravitsee ruumistaan aineellisella ravinnolla, jotta ruumiin lihaksisto ja elimistö toimisi ja kehittyisi, samoin ihmisen on ravittava sieluaan rukouksella ja mietiskelyllä, jotta siinä piilevät voimat manifestoituisivat. Kuten aikaisemmin on mainittu, Jumalan manifestaatioiden keskeinen tehtävä on toimia sielun kasvattajina. Jos sielun latentteja voimia ei kehitetä, ihmisen aineellinen luonto vallitsee henkistä luontoa ja hän vaipuu eläimen tasolle; tämän 'Abdu'l-Bahá katsoo olevan pahuuden, vihan ja epäoikeudenmukaisuuden lähde. (PP 64–65)

Sielun latenttien voimien kehittäminen on vain osa manifestaatioiden tehtäväkentästä. Lisäksi heidän tehtäviinsä kuuluu, kuten iankaikkisen liiton yleisessä osassa on mainittu, mahdollistaa ”alati edistyvän sivilisaation” rakentaminen. Koska luominen on luomakunnan ajasta riippumatonta täydellistämistä ja siis jatkuva

kehitysprosessi ja koska Jumalan ominaisuuksiin kuuluu kaikki-tietävyys, on Jumalalla oltava suunnitelma tuon kehitysprosessin eteenpäin viemiseksi. Bahá'í-näkemyksen mukaan ihminen on kehittynyt Jumalan ohjauksen alaisena ja manifestaatioiden välittämän tiedon kautta perheyhteisöstä sukuyhteisöön, edelleen heimo-yhteisöksi ja eriytyneen heimoyhteisön muotona kaupunkivaltioasteelle ja siitä edelleen kansallisvaltioksi. Nykypäivän maailmassa on bahá'iden mukaan havaittavissa yhä enemmän pyrkimyksiä kansainväliseen yhteistyöhön ja ihmiskunnan ykseyteen.

Bahá'u'lláh kirjoittaa:

Jumalan tarkoitus lähettäessään Profeettansa ihmisille on kaksinaimainen. Ensimmäinen on vapauttaa ihmislapset tietämättömyyden pimeydestä ja johtaa heidät todellisen ymmärryksen valoon. Toinen on taata ihmiskunnan rauha ja tyyneys sekä säätää kaikki ne keinot, joiden avulla ne voidaan saavuttaa... Jokainen Jumalallinen Ilmoitus on lähetetty alas tavalla, joka soveltuu sen aikakauden olosuhteisiin, jossa se on ilmaantunut. (Gl. XXXIV)

Kun eri manifestaatiot, kuten Aatami, Aabraham, Krishna, Mooses, Zarathustra, Buddha, Jeesus, Muhammed, Báb ja Bahá'u'lláh, ovat ilmaantuneet ja ilmaisseet jumalallisen tehtävänsä, on se kulttuuriympäristö, jossa he ovat itse vaikuttaneet ja julistaneet, ollut kussakin tapauksessa hyvin erilainen; samoin sen tarpeet ja kehitysaste sekä sen käyttämät käsitteet ovat olleet erilaisia. Siten kukin manifestaatio on joutunut mukauttamaan sanomansa ympäristönsä käsitteitä vastaavaksi henkisiä totuuksia opettaessaan tullakseen ymmärretyksi ja antamaan sellaiset käytäntöä ja yhteiskuntaa koskevat opetukset, joiden lähtökohta on ollut olemassa ko. yhteiskunnallisessa kehitysvaiheessa, mutta jotka suuntautuvat seuraavaa vaihetta kohti. Kun tällainen seuraava vaihe pitkäaikaisen kulttuurallisen ja yhteiskunnallisen kehityksen tuloksena

on saavutettu, lakkaavat nämä käytännölliset ja yhteiskunnalliset opetukset vastaamasta kehityksen tarpeita. Tällöin joudutaan ko. uskonnon opetuksia tulkitsemaan uudelleen, ja siten etäännyttään niiden henkisestä perustasta, ja sekularisaatio alkaa. Samoin tässä vaiheessa useimmat ovat unohtaneet liittoon sisältyvät velvoitukset, minkä seurauksena yhden manifestaation perustama uskonto on hajaantunut useiksi lahkoiksi.

Kun ihmiskunta on etäännytynyt kauaksi aikakaudelleen lähetetyn manifestaation opetuksista, uusi manifestaatio ilmaantuu ihmiskunnan keskuuteen. Tällöin ihmisten ensisijainen velvollisuus olisi tunnustaa hänet ja noudattaa hänen opetuksiaan. Mutta näin ei käy: enemmistö nousee tätä uutta manifestaatiota vastaan ja vain muutamit kykenevät tunnustamaan hänet Jumalan ilmaisijana.

Bahá'u'lláh kirjoittaa:

Ensimmäinen velvollisuus, jonka Jumala on määrännyt palvelijoilleen on tuntea Hänet, joka on Jumalan Ilmoituksen päivänkoitto ja Hänen lakiensa alkulähde ja joka edustaa jumaluutta niin Hänen Asiansa kuningaskunnassa kuin luomakunnan maailmassa ... Jokaisen, joka saavuttaa tämän kaikkein ylevimmän asteen, ... tulee noudattaa jokaista käskyä, jonka Hän, Maailman Kaivattu, on antanut. Nämä kaksi velvollisuutta kuuluvat erottomattomasti yhteen. Kumpaakaan ei hyväksytä ilman toista. (KA 12)

Bahá'í-käsityksen mukaan jokainen uusi vaihe jatkuvassa ilmoituksessa ja Jumalan suunnitelmassa ihmiskunnalle on ennaltamäärätty. Mainittakoon tässä yhteydessä, että on virhe tulkita tämä yksilöä koskevaksi predestinaatioksi. Kyseessä oleva ennaltamääräminen voidaan tulkita yhteiskunnalliseksi predestinaatioksi, so. että manifestaation yhteiskunnalliset opetukset tulevat ajan kuluessa toteutumaan ihmiskunnasta riippumatta; ihmiskunta voi korkeintaan

nopeuttaa niiden toteutumista. Mainittuun ennaltamääräämiseen liittyen kukin manifestaatio on lisäksi ennustanut jälkeensä tulevas-
ta (ja tulevista) manifestaatioista.

Bahá'ulláh kirjoittaa: ”Maailman kansoille ja sukukunnille ennaltamäärätty aika on tullut. Jumalan lupaukset pyhien kirjoitusten merkintöjen mukaisesti ovat kaikki täyttyneet.” (Gl. X)

2.3.4. *Yhteenveto*

Iankaikkinen liitto voidaan nyt edellisen perusteella määritellä seuraavasti: Iankaikkinen liitto on implisiittisesti olemassa maailman luomistapahtumassa, jossa Jumala antoi fyysiset ja materiaaliset edellytykset ihmiselämälle. Luomisen, joka on jatkuva kehitysprosessi, ensisijainen tarkoitus oli ja on antaa ihmiselle kyky tuntea Jumala ja rakastaa Häntä. Ihminen, joka on luomakunnan summa, on siten kaikista luoduista lähinnä Jumalaa. Ihmisen sielu, Jumalan kuvastin, on latentti voima, joka ei ilman jumalallista kasvatusta kykene ilmaisemaan itseään. Koska välitöntä vuorovaikutusta Jumalan ja luomakunnan välillä ei voi olla, Jumala on tehnyt ihmiskunnan kanssa ikuisen liiton, jossa Hän lupaa lähettää ihmiskunnalle ennaltamäärätyin ajoin tahrattoman Sielun, täydellisen Ihmisen (so. manifestaation), joka on Jumalan armon kanava ja jonka Jumala on valtuuttanut puhdistamaan ihmissielujen kuvastimet niitä peittävästä kuonasta. Ihmisen ensisijainen velvollisuus on tuntea Jumalan manifestaatio sille aikakaudelle, jossa hän elää, ja noudattaa tämän säädöksiä. Lisäksi näiden manifestaatioiden tarkoitus on palauttaa Jumalan uskonnon henkisen perustan puhtaus ja johtaa ihmiskuntaa uuteen vaiheeseen alati edistyvässä yhteiskunnallisessa ja kulttuurallisessa kehityksessään. Koska nämä manifestaatiot ovat saman Jumalallisen Todellisuuden tahrattomia ilmauksia, heidän arvoasemansa on yksi ja sama. Kuitenkin viimeksi tullut manifestaatio on ihmiskunnalle ajankohtaisempi kuin häntä edeltäneet.

Kukin manifestaatio on ollut tietoinen jatkuvan ilmoituksen luonteesta sekä suhteestaan edellisiin ja seuraaviin vaiheisiin jatkuvassa ilmoituksessa, ja siten kukin heistä on ennustanut tulevista manifestaatioista.

2.4. *Uusi liitto*

2.4.1. *Yleistä*

Iankaikkisen liiton käsittelyn yhteydessä on jo tullut ilmi, että bahá'í-käsityksen mukaan jatkuva ilmoitus ja ihmiskunnan yhteiskunnallinen kehitys ovat keskinäisessä riippuvuussuhteessa siten, että uusi vaihe edellisessä aloittaa uuden vaiheen jälkimmäisessä. Näitä vaiheita kutsutaan bahá'í-kirjallisuudessa yleensä ”aikakausiksi”. Tähän on vielä lisättävä, että sarja näitä aikakausia muodostaa yhdessä ajanjakson eli – syklin. Näitä syklejä on ‘Abdu’l-Bahán mukaan maailmanhistoriassa ollut useita, koska luominen on jatkuva prosessi. (kts. vJK 161–162)

Bahá'í-käsityksen mukaan kaikki uskontohistorian tuntemat perustetut uskonnot kuuluvat ajansykliin, joka alkoi Aatamista ja päättyi eräässä mielessä Mohammediin, profeettojen sinettiin. Tästä syklistä käytetään nimitystä Profeetallinen sykli. Báb oli Jumalan manifestaatio, joka toimi ”porttina” Profeetallisesta syklistä ns. Täyttymyksen sykliin, jonka alku oli Bahá’ulláhin ilmoitus. Bahá'í-käsityksen mukaan Täyttymyksen sykli on Profeetallisen syklin täyttymys, josta kaikki Profeetallisen syklin manifestaatiot ovat ennustaneet Jumalan valtakunnan tulona maan päälle tai vastaavana. Bahá'it käyttävät tätä selityksenä Bábin vain parisenkymmentä vuotta kestäneeseen vaikutusaikaan. Bábin tehtävä oli valmistaa maailmaa ”Hänelle Jonka Jumala On Ilmaiseva”, Bahá’ulláhille.

Bahá’ulláh kirjoittaa:

On selvää, että jokainen aikakausi, jona Jumalan Manifestaatio on elänyt, on jumalallisesti säädetty, ja sitä voidaan eräässä mielessä luonnehtia Jumalan määräämäksi Päiväksi. Tämä Päivä on kuitenkin ainutlaatuinen, ja se on erotettava niistä, jotka ovat sitä edeltäneet. Määre ”Profeettain Sinetti” ilmaisee täydellisesti sen korkean aseman. Profeetallinen ajanjakso on, totisesti, päättynyt. Ikuinen Totuus on nyt tullut. (Gl. XXV)

2.4.2. *Bahá'u'lláh – Iankaikkisen liiton täytyminen*

Bahá'iden mielestä Bahá'u'lláhin ilmoitus alkuna meidän aikakaudellemme on merkityksellisempi kuin aikaisempien manifestaatioiden ilmoitukset siitä syystä, että se käsittää laajemman ykseyden muodon kuin mikään aikaisempi ilmoitus. Kun aikaisempien ilmoitusten ykseys käsitti karkeasti yleistäen vain perheyhteisön, suvun, heimon, kaupunkivaltion tai kansakunnan, Bahá'u'lláhin ilmoitus käsittää koko ihmiskunnan ykseyden. Siten Bahá'u'lláhin ilmoitusta voidaan pitää laaja-alaisempana kuin aikaisempia ja Bahá'u'lláhia Profeetallisen ajansyklin täyttymyksenä ja sen yleismaailmallisena manifestaationa, (kts. vjk 162). Tätä uutta vaihetta Shoghi Effendi kutsuu ”ihmiskunnan aikuistumiseksi”. (wob 163). Se, että Bahá'u'lláhin ilmoitus on laaja-alaisempi, ei kuitenkaan nosta häntä arvossa muiden manifestaatioiden yläpuolelle, ja hän itse kieltää tekemästä minkäänlaista erotusta manifestaatioiden jumalallisen olemuksen välille. (kts. Gl. xxiv)

Bahá'it uskovat, että kaikki menneisyyden manifestaatiot ovat ennustaneet tämän uuden aikakauden merkityksestä ja oman jumalallisen todellisuutensa ilmaantumisesta uudessa ihmisruumiissa, Bahá'u'lláhissa. Koska näiden eri uskontojen ennustusten edes pintapuolinen tarkastelu ja bahá'í-käsitysten esittäminen näiden uskontojen alkuperäisestä luonteesta veisi tässä yhteydessä liian paljon tilaa ja aikaa, tyydyn vain mainitsemaan Shoghi Effendin

näistä ennustuksista tekemiä tulkintoja, jotka sinänsä ovat auktoritatiivisia bahá'í-uskon kannalta: ”Israelille Hän ei ollut enemmän eikä vähemmän kuin ”Iankaikkisen Isän” inkarnaatio, ”Sotajoukkojen Herra” tullessa alas ”kymmenien tuhansien pyhien kanssa”; kristinuskolle Kristus palanneena ”isän kirkkaudessa”; shíah islamille imaami Husaynin paluu; sunni islámille ”Jumalan Hengen” (Jeesuksen Kristuksen) laskeutuminen; zarathustralaisille luvattu Sháh-Bahrám ... Häntä yksin tarkoitetaan Gautama Buddhan lausumana pidetyllä ennustuksella, että ”Buddha nimeltään Maitreye, yleismaailmallisen veljeyden Buddha” tulisi, ajan täytyessä, nousemaan ja ilmaisemaan ”rajattoman kirkkautensa”. Häneen hindujen Bhagavad-Gita viittaa ”Suurimpana Henkenä”, ”kymmenentenä Avataarana”, ”Krishnan Tahrattomana Manifestaationa”. (GPB 94–95)

Korostaakseen omaa asemaansa ja manifestaatioiden keskinäistä ykseyttä Bahá'u'lláh julistaa viitaten itseensä:

”Ole varma siitä, että totisesti hän, joka kääntyy pois tästä kauneudesta, kääntyy myös pois menneistä sanansaattajista ja ylpeilee Jumalan edessä ikuisuudesta ikisuuteen.” (BRUK 73)

2.4.3. *Bahá'u'lláhin liitto seuraavan manifestaation kanssa*

Samoin kuin kaikki manifestaatiot ovat liitossa keskenään, koska he ovat saman Todellisuuden samanlaisia kuvastimia, samoin Bahá'u'lláh on liitossa seuraavan manifestaation kanssa, on ennustanut hänen tulostaan ja velvoittaa seuraajansa silloin tulevaisuudessa hyväksymään tämän todellisuuden. Bahá'u'lláh kuitenkin varoittaa: ”Joka väittää saaneensa Ilmoituksen suoraan Jumalalta ennekuin täysi tuhat vuotta on kulunut umpeen on epäilemättä valehteleva petturi”. (Gl. CLXV) Samassa yhteydessä hän on varmuuden vuoksi määritellyt, että tuhat vuotta tarkoittaa todella tuhatta aurinkovuotta eikä symbolisia vuosia (WOB 132). Tämä siis tarkoittaa, että uutta manifestaatiota ei voi ilmaantua ennen 2870-lukua. Täsmällisempiä

Bahá'u'lláhin ennustuksia tästä manifestaatiosta ei toistaiseksi ole käännetty arabian ja persian kielisistä alkuteksteistä länsimaisille kielille.

2.4.4. *Bahá'u'lláhin liitto seuraajiensa kanssa*

2.4.4.1. *Yleistä*

Bahá'í-käsityksen mukaan jokainen manifestaatio on tehnyt liiton seuraajiensa kanssa, että he seuraisivat hänen säädöksiään. Bahá'u'lláhin mukaan manifestaation aseman tunnustaminen ja hänen säädöstensä noudattaminen ovat ihmisen ensisijainen velvollisuus liitossa ja jakamaton kokonaisuus. (kts. Gl ccv) Tämän liiton tarkoitus on vahvistaa näin syntyvän uskonnollisen yhteisön sisäinen yksimielisyys ja estää sen lahkoutuminen. Bahá'u'lláh on tehnyt liiton seuraajiensa kanssa, ja tämän liiton kannalta kaksi tärkeintä Bahá'u'lláhin teosta ovat *Kitáb-i-Aqdas* (lakikirja) ja *Kitáb-i-Ahd* (liiton kirja), joissa hän ilmoittaa bahá'í-uskon auktoriteetti-, hallinto- ja normijärjestelmän olennaiset piirteet.

2.4.4.2. *'Abdu'-Bahá – Liiton Keskus*

Kitáb-i-Aqdasissa Bahá'u'lláh kirjoittaa:

Kun Salaperäinen Kyyhkynen on kohonnut lentoon Ylistyksen Pyhäköstään ja suunnannut kulkunsa kohti kaukaista päämääräänsä, salaista asumustansa, kääntykää kaikessa, mitä ette Kirjasta ymmärrä, hänen puoleensa, joka on haarautunut tästä mahtavasta Rungosta. (KA 35)

Kitáb-i-Ahdissa hän kirjoittaa lisäksi:

Kun läsnäoloni valtameri on vetäytynyt, Ilmoitukseni Kirja päätynyt, kääntäkää kasvonne Hänen puoleensa, jonka Jumala on tarkoittanut ja joka on haarautunut tästä Ikivanhasta Juuresta. Tämän siunatun säkeen kohde ei ole kukaan muu kuin Kaikkein Mahtavin Oksa”. (BRev 163)

Bahá'u'lláh puhuessaan elämänsä aikana ‘Abdu’l-Bahásta käytti hänestä usein nimitystä ”kaikkein mahtavin oksa”. (kts. Balyuzi 1971, 26) Näissä ja monissa muissa kirjoituksissaan Bahá'u'lláh nimitti ‘Abdu’l-Bahán sanojensa tulkitsijaksi ja liittonsa keskuukseksi.

‘Abdu’l-Bahán arvoasemaa bahá'í-uskon hierarkiassa on hieman vaikea ymmärtää. Toisaalta hän ei ollut Jumalan manifestaatio kuten Báb tai Bahá'u'lláh, toisaalta hän bahá'iden mielestä oli täydellinen ihminen, Bahá'u'lláhin opetusten täydellinen esikuva ja hänen sanojensa erehtymätön tulkitsija. Shoghi Effendin mukaan Bahá'u'lláh käytti ‘Abdu’l-Bahásta tästä syystä myös nimitystä ”Jumalan Arvoitus”, (kts. WOB 134) Voitaisiin sanoa, että ‘Abdu’l-Bahá oli asemaltaan välimatka-asteikolla kuitenkin lähempänä Bahá'u'lláhia kuin Shoghi Effendiä. Tämä aktuaalistuu bahá'í-uskossa siten, että ‘Abdu’l-Bahán kirjoitusten katsotaan olevan Pyhää tekstiä kun taas Shoghi Effendin omat kirjoitukset eivät ole.

Bahá'ít pitävät ‘Abdu’l-Bahán nimittämistä liiton keskuukseksi ainutlaatuisena uskontojen historiassa ja eräänä bahá'í-uskon tunnusomaisimpana piirteenä, joka estää sen hajoamisen lahkoiksi ja vahvistaa sen sisäisen eheyden. Jokaiselta bahá'íltä vaaditaan ehdottomasti alistumista Liiton keskuksen opetukseen. ‘Abdu’l-Bahá julistaa:

Joka on kuuliainen Bahá'u'lláhin nimittämälle Liiton keskukselle on ollut kuuliainen Bahá'u'lláhille, ja joka ei ole hänelle kuuliainen ei ole ollut kuuliainen Bahá'u'lláhille... Varokaa! Varokaa! mikäli kukaan puhuisi omien ajatustensa auktoriteetilla tai loisi

uuden asian omasta itsestään ... Hänen Pyhyytensä Bahá'u'lláh hylkii sellaisia sieluja. (BCA 2)

2.4.4.3. *Shoghi Effendi – Jumalan Asian Suojelija*

'Abdul-Bahá kirjoitti kolmiosaisen viimeisen tahtonsa ja testamentinsa eri aikoina vuosina 1901–1908 toistakymmentä vuotta ennen kuolemaansa ollessaan vankina Akkon vankilasiirtolassa. (Balyuzi 1971, 485). Tätä testamenttia bahá'it pitävät bahá'í-uskon hallintojärjestelmän peruskirjana. Testamentissaan 'Abdu'l-Bahá nimitti vanhimman tyttärenpoikansa Shoghi Effendin Jumalan Asian (so. bahá'í-uskon) Suojelijaksi, antoi hänelle valtuudet toimia Bahá'u'lláhin ja 'Abdu'l-Bahán kirjoitusten erehtymättömänä tulkitsijana ja uskoi hänen tehtäväkseen bahá'í-hallintojärjestelmän toimeenpanon. 'Abdu'l-Bahá kirjoittaa testamentissaan:

Oi rakastavat ystäväni! Tämän vääryyttäkarsineen poistuttua Pyhän Lootuspuun Aqhsánien (Oksien, so. Bahá'u'lláhin sukulaisten) ja Afnánien (Hentojen Oksien, so. Bábín sukulaisten) Jumalan Asian Käsien (tukipylväiden) ja Abhá-Kauneuden (so. Bahá'u'lláhin) rakkaiden velvollisuutena on kääntyä Shoghi Effendin puoleen – nuoren vesan, joka on haarautunut kahdesta pyhitetystä ja pyhästä Lootuspuusta (so. Bábista ja Bahá'u'lláhistä) ja hedelmän, joka on kasvanut Pyhyiden Puun kahdesta yhtyneestä vesasta – koska hän on Jumalan merkki, valittu oksa. Jumalan Asian Suojelija ... Hän on Jumalan sanojen tulkitsija, ja hänen jälkeensä tulee seuraamaan hänestä suoraan polveutuvista jälkeläisistä ensiksi syntynyt. Pyhä ja nuorekas oksa. Jumalan Asian Suojelija, samoin kuin Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto, joka on valittava yleisäänestyksellä, ovat molemmat Abhá-Kauneuden valvonnassa ja suojeluksessa ... ja erehtymättömässä johdannassa. Mitä ikinä he päättävät, se on

Jumalasta. Joka ei tottele häntä eikä heitä, ei ole totellut Jumalaa ... (VTT 17–18)

Shoghi Effendillä oli edessään valtava tehtäväkenttä tullessaan Suojelijaksi 24-vuotiaana Oxfordin yliopiston opiskelijana 'Abdu'l-Bahán kuoltua vuonna 1921. Ensimmäinen hänen tehtäviinsä kuului kääntää englanniksi ainakin keskeisimmät osat Bahá'u'lláhin ja 'Abdu'l-Bahán kirjoituksista, joista siihen mennessä oli tehty vaihtelevan tasoisia ja epäyhdenmukaisia käännöksiä. Toiseksi hänen tuli kuolemaansa asti toimia bahá'í-uskon korkeimpana hallintoelimenä. Kolmanneksi hänen tuli täsmentää Bahá'u'lláhin ja 'Abdu'l-Bahán määritelmiä bahá'í-hallintojärjestelmän eri tasojen elinten tehtävistä, toimialueista ja muista yksityiskohdista. Neljänneksi hänen tuli tarvittaessa antaa selitykset ongelmallisiin kohtiin bahá'í-kirjoituksissa. Viidenneksi hänen tuli suojella bahá'í-uskoa vallanhaluisilta yksilöiltä ja kuudenneksi laittaa alulle bahá'í-maailmannkeskuksen rakentaminen Haifaan. Suojelijan asema oli siis ennenkaikkea hallinnollisen elimen ja organisaattorin asema.

Apulaisikseen tässä laajassa tehtäväkentässä Shoghi Effendi nimitti huomattavia bahá'íta eri maista ns. Jumalan Asian Käsiksi. Shoghi Effendin näistä Asian Käsistä nimittämä neuvosto hoiti bahá'í-uskon korkeimman hallintoelimen tehtäviä hänen kuolemansa jälkeen vuodesta 1956 aina vuoteen 1963, jolloin 'Abdu'l-Bahán mainitsema Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto valittiin ensimmäisen kerran ja jolloin tämä Asian käsien neuvosto hajotettiin ja Asian kädet siirtyivät Yleismaailmallisen Oikeusneuvosten alaisuuteen. Koska Shoghi Effendillä ei ollut rintaperillisiä kuollessaan, suojelulaitoksen tehtävät siirtyivät aluksi Asian Käsien neuvostolle ja vuonna 1963 Yleismaailmalliselle Oikeusneuvostolle.

2.4.4.4. Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto

Kuten edellä on tullut ilmi, 'Abdu'l-Bahá määräsi testamentissaan myös Yleismaailmallisen Oikeusneuvosten perustamisen ja määritteli sen tehtävät:

Ja nyt, mitä tulee Oikeuslaitokseen, jonka Jumala on määrännyt kaiken hyvän erehtymättömäksi lähteeksi, se on valittava yleisäänestyksellä, so. uskovien on valittava se. Sen jäsenten tulee olla Jumalan pelon ilmauksia ja tiedon ja ymmärryksen päivänkoittoja ... Tällä oikeuslaitoksella tarkoitetaan Yleismaailmallista Oikeusneuvostoa, so. jokaiseen maahan on perustettava alempi Oikeusneuvosto ja näiden alempien Oikeusneuvostojen on valittava jäsenet Yleismaailmalliseen. Kaikki asiat on alistettava tämän virkakunnan ratkaistavaksi. Se säätää kaikki määräykset ja asetukset, joita ei ole nimenomaisessa Pyhässä Tekstissä. (VTT 24)

Tämän lainauksen mukaisesti Yleismaailmallisen Oikeusneuvosten tehtävä on erityisesti lakiasäättävä kun taas suojelulaitoksen tehtävä on toimeenpaneva. Koska, kuten aikaisemmin mainittiin, Shoghi Effendillä ei ollut rintaperillisiä, suojelulaitos siirtyi myös Yleismaailmalliselle Oikeusneuvostolle. 'Abdu'l-Bahán testamentin mukaan Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston päätökset ovat erehtymättömiä. (VTT 18, 32, 42) Tämä tarkoittaa, että sen yksimieliset tai enemmistöpäätökset ovat erehtymättömiä eikä että sen jäsenten mielipiteet olisivat erehtymättömiä. Jokaisen bahá'ín velvollisuus on siten olla kuuliainen sen päätöksille.

Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto valitaan Haifassa joka viides vuosi kansallisten henkisten hallintoneuvostojen jäsenten toimesta. Sen kokoontumispaikkana toimii Haifa, jonne parhaillaan rakennetaan sen vakinaista istuntorakennusta.

2.4.4.5. *Kansalliset ja Paikalliset Henkiset Hallintoneuvostot*

Edellä olevassa lainauksessa 'Abdu'l-Bahán testamentista mainitut "alemmat Oikeusneuvostot" tarkoittavat nykyisiä kansallisia henkisiä hallintoneuvostoja, joiden nimi ajan kuluessa ja niiden tehtäväkentän laajentuessa tulee muuttumaan kansalliseksi oikeusneuvostoksi. (kts. G P B 331) Nimenmuutoksesta päättää Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto.

Kansalliset henkiset hallintoneuvostot valitaan vuosittain kansallisessa vuosikokouksessa. Vaalin suorittavat paikallisten yhdyskuntien täysi-ikäiset (so. yli 21-vuotiaiden) jäsenien keskuudesta valitsevat valitsijamiehet. Ehdokkaiden asettamista ja vaalikampanjaa ei sallita. Valintakelpoisia ovat kaikki ko. maan täysi-ikäiset bahá'í-yhdyskunnan jäsenet.

Kansallisella hallintoneuvostolla on korkein hallinnollinen, lakiasäätävä ja toimeenpaneva valta alueellaan Yleismaailmallisen Oikeusneuvosten alaisuudessa. Sen päätökset eivät ole erehtymättömiä, mutta jokaisen ko. maan bahá'ín on ehdottomasti alistuttava niihin. Sen jäsenet toimivat valitsijamiehinä Yleismaailmallista Oikeusneuvospa valittaessa.

Paikalliset henkiset hallintoneuvostot, joiden nimi myös tulee muuttumaan paikalliseksi oikeusneuvostoksi, ovat Bahá'ulláhin säätämiä: "Herra on määrännyt, että jokaiseen kaupunkiin perustetaan Oikeusneuvosto, johon kokoontuu neuvottelijoita Bahán luvun mukaisesti (so. 9) ..." (KA 15). Ne valitaan vuosittain huhtikuun 21. päivänä, ja sen vaalissa jokainen ko. paikallisen yhdyskunnan täysi-ikäinen jäsen on sekä vaalikelpoinen että äänioikeutettu. Paikallinen hallintoneuvosto pitää perustaa, kun paikkakunnalla asuu vähintään yhdeksän täysi-ikäistä bahá'íta. Sillä on korkein hallinnollinen ja toimeenpaneva valta alueellaan maansa kansallisen hallintoneuvoston ja Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston

alaisuudessa. Sen päätökset eivät ole erehtymättömiä, mutta jokaisen ko. paikkakunnan bahá'ín on ehdottomasti alistuttava niihin.

2.4.4.6. Yksityisen bahá'ín velvollisuudet uudessa liitossa

Ensimmäinen velvollisuus, jonka Jumala on määrännyt palvelijoilleen, on tuntea Hänet, joka on Jumalan Ilmoituksen päivänkoitto ja Hänen lakiensa alkulähde ja joka edustaa jumaluutta niin Hänen Asiansa kuningaskunnassa kuin luomakunnan maailmassa Jokaisen, joka saavuttaa tämän kaikkein ylevimmän asteen, ... tulee noudattaa jokaista käskyä, jonka Hän, Maailman Kaivattu, on antanut. Nämä kaksi velvollisuutta kuuluvat erottamattomasti yhteen. Kumpaakaan ei hyväksytä ilman toista.*

Yksityisen bahá'ín velvollisuudet uudessa liitossa voitaisiin tiivistää seuraavasti:

- a) Bahá'u'lláhin aseman Jumalan manifestaationa tunnustaminen ja kaikkien hänen säädöstensä varaukseton noudattaminen
- b) Kaikkien Jumalan manifestaatioiden keskinäisen samanarvoisuuden tunnustaminen
- c) 'Abdu'l-Bahán aseman Liiton keskuksena tunnustaminen ja kaikkien hänen säädöstensä noudattaminen
- d) Shoghi Effendin aseman Jumalan Asian suojelijana tunnustaminen ja kaikkien hänen säädöstensä varaukseton noudattaminen
- e) Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston erehtymättömyyden tunnustaminen ja kaikkien sen säädösten varaukseton noudattaminen

* Bahá'u'lláh (*Kitáb-i-Aqdas*. s. 12).

- f) Maansa kansallisen henkisen hallintoneuvoston ja paikkakuntansa paikallisen henkisen hallintoneuvoston päätösten varaukseton noudattaminen.

2.4.4.7. Liitonrikkurit

Raamatussa on symbolinen kertomus siitä, mikä on tapahtunut jokaisen manifestaation perustamassa uskonnossa. Tämä kertomus on Luciferin kapina Jumalaa vastaan. Jokaisessa uskonnossa tuo tapahtuma on toistunut, kun joku manifestaation lähimmistä seuraajista on rikkonut liiton. Kristinuskossa liiton rikkuri oli Juudas, islamissa Abú Bakr, buddhalaisuudessa Devdatta, juutalaisuudessa Aaron. Liiton tarkoitus on pitää manifestaation perustama uskonto yhtenä kokonaisuutena. Tältä pohjalta jokainen, joka omien ajatustensa auktoriteetilla pyrkii perustamaan lahkon, on liitonrikkuri.

Bahá'í-uskossa liitonrikkureita on ollut useita: Mirza Yahya, Mirza Muhammad-Ali ja Mason Remey ja monia muita, jotka jossakin elämänsä vaiheessa ovat kaikki olleet huomattavia uskon seuraajia. Jokaisessa bahá'í-uskon tärkeässä vaiheessa, kun Bahá'u'lláh in liiton auktoriteetti on siirtynyt eteenpäin, liitonrikkurit ovat kateuden ja vallanhimon innoittamina nousseet vastustamaan kutakin uutta auktoriteettia. Siksi Bahá'u'lláh in, 'Abdu'l-Bahán ja Shoghi Effendin kirjoituksissa on toistuvasti kertomuksia liitonrikkureiden häikäilemättömistä edesottamuksista. Kaikkia bahá'íeja kehoitetaan välttämään heitä kirjaimellisesti kuin ruttoa. 'Abdu'l-Bahá kirjoitti tästä aiheesta: ”Joka on spitaalitautesen seurassa saa tartunnan.” (C&A 30) Bahá'íta kehoitetaan kuitenkin rukoilemaan heidän puolestaan.

Bahá'í-uskossa liitonrikkuri on sellainen, joka väittää olevansa bahá'í, mutta kieltää Bahá'u'lláh in, 'Abdu'l-Bahán, Shoghi Effendin tai Yleismaailmallisen Oikeusneuvosten aseman tai väittää jotakin Bahá'u'lláh in, 'Abdu'l-Bahán tai Shoghi Effendin teosta

väärennökseksi. Liitonrikkurin erottaminen bahá'í-yhdyskunnasta ei ole sanktio tai rangaistus vaan henkisesti sairaan yksilön karkottaminen, jotta tämä sairaus ei leviäisi. Ainoastaan Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto voi tehdä päätöksen jonkun yksilön liitonrikkuriksi julistamisesta.

2.4.4.8. Yhteenveto

‘Abdul-Bahá on kirjoittanut:

Liitto on Kehä, joka paistaa ja loistaa maailmankaikkeuteen. Totisesti, sen valot ovat hävittävä pimeyden, sen meri on heittävä epäilyksen vaahdon kadotuksen rannoille. Totisesti, mikään maailmassa ei voi vastustaa valtakunnan voimaa. Vaikka koko ihmiskunta kokoontuisi, voisivatko he estää aurinkoa antamasta valoaan, tuulia puhaltamasta, pilviä satamasta, vuorten lujutta tai tähtien loistetta? Ei. kautta Jumalan, armeliaan. Kaikki (maailmassa) on rappeutumiselle altis, mutta Herrasi Liitto on jatkava kaikkien seutujen vallitsemista.

... Liiton voima on suojeleva Bahá'u'lláhin Asiaa erheen ihmisten epäilyksiltä. Se on Jumalan Asian linnoitettu linnake ja Jumalan uskonnon vakaa tukipylväs. Tänäpä mikään voima ei voi säilyttää bahá'í-maailman ykseyttä paitsi Jumalan Liitto; muuten mitä suurimman myrskyn kaltaiset erimielisyydet sulki-sivat bahá'í-maailman sisäänsä. On selvää, että ihmismaailman ykseyden ydin on Liiton voima eikä mikään muu.” (C&A 33)

3. LYHYT ANALYYSI BAHÁ'Í-USKON AUKTORITEETTI- , NORMI- JA SANKTIOJÄRJESTELMÄSTÄ LIITON VIITEKEHYKSESSÄ

3.1. *Yleistä*

Germaanisissa ja latinalaisperäisissä kielissä *uskonto*-sana on etymologisesti johdettu latinan sanasta *religio*, jonka alkuperällä on useita tulkintoja. Eräs niistä on *religare*, sitoa yhteen; toinen on *relegere*, käydä tarkasti läpi jotakin, ja kolmas tulkinta on *re-lig-io*-sanan vartalo, jonka negatiivinen muoto *neg-legere* merkitsee laiminlyöntiä ja joka siis merkitsee laiminlyönnin vastakohtaa. (kts. Ringgren 1972, 7–8) Kaikkien näiden voidaan tulkita viittaavan liittokäsitteeseen. Liittohan sitoo ihmisen jumaluuteen, ja ihmisen velvollisuus liitossa on käydä tarkasti läpi manifestaation säädökset, jotta hän ei laiminlöisi niitä. Tältä perustalta uskonto tarkoittaa liittoa Jumalan ja ihmisen välillä. Koska tällaiset tulkinnat ovat kuitenkin varsin mielivaltaisia, jätämme ne omaan arvoonsa.

3.2. *Auktoriteettijärjestelmä*

Bahá'í-uskossa korkein auktoriteetti on Jumala, jonka käsitetään olevan yksi, itsestään oleva täydellisyys ja luoja. Bahá'í-uskon käsitys jumaluudesta on siten deniurgi, jonka luomistyö ei koskaan kuitenkaan pääty. Iankaikkisen liiton viitekehysessä bahá'í-käsitys uskonnosta on alkumonoteistinen.

Jumaluus ei kuitenkaan ole välittömänä auktoriteettina ihmiselle vaan sen auktoriteetti konkretisoituu manifestaatiossa. Manifestaation katsotaan edustavan jumaluutta näkyvässä muodossa, joten voidaan sanoa, että jumaluuden rooli aktualistuu manifestaatiossa. Manifestaatio ei siten ole jumaluuden inkarnaatio, vaan hänen katsotaan olevan kuin kuvastin, joka täydellisesti heijastaa

jumaluuden ominaisuuksia, jotka määritellään luomakunnassa nähtävien epätäydellisyyksien vastakohtiksi. Koska jumaluuden ei katsota olevan sidottu aikaan, manifestaatiot ilmaantuvat predestinoituina ajankohtina toteuttamaan jumaluuden suunnitelmaa.

Toteuttaakseen roolinsa jumaluuden edustajana manifestaatio tekee liiton niiden ihmisten kanssa, jotka näkevät hänessä jumaluuden auktoriteetin heijastuman. Liiton auktoriteetti siirtyy manifestaation kuoleman jälkeen tämän nimittämälle karismaattiselle johtajalle, joka puolestaan nimittää itselleen häntä seuraavan puoliksi karismaattisen ja puoliksi byrokraattisen johtajan. Tämä taas siirtää liiton auktoriteetin byrokraattiselle järjestelmälle, jossa valta on neuvostoilla ja karismaattinen johtajuus häviää. Karismaattista valtaa haluavien yksilöiden valta estetään sulkemalla heidät pois yhteisöstä sen yhtenäisyyden turvaamiseksi. Byrokraattisesta järjestelmästä muodostuu autoritäärinen, koska sen katsotaan edustavan manifestaation auktoriteettia liitossa. Jokaisen manifestaation auktoriteetin tunnustaneen on tunnustettava byrokraattisen järjestelmän auktoriteetti, jotta liitto ei menettäisi merkitystään.*

3.3. *Normijärjestelmä*

Liiton tarkoitus on bahá'í-käsityksen mukaan opettaa ihmiset tuntemaan luomisensa todellinen tarkoitus, joka on tuntea Jumala ja rakastaa ja palvella häntä. (KS 20, BRUK 61)

Bahá'í-käsityksen mukaan ihmisessä on kaksi luontoa: henkinen eli korkeampi luonto ja eläimellinen eli alempi luonto. Dikotomia näiden kahden välillä ei kuitenkaan ole ehdoton, sillä ihmisen eläimellinen luonto huolehtii ravinnonhankkimisen ja lajinjatkumisen tarpeista kun taas henkinen luonto takaa

* Tässä termejä *karismaattinen*, *byrokraattinen*, ja *autoritäärinen* käytetään organisaatioteorian eikä arkikielen merkityksessä. (toim. huom.).

oikeudenmukaisuuden ihmisten välillä. Kuitenkin, jos elämellinen luonto on henkistä luontoa voimakkaampi, ihmiset ovat sosiaalisessa kanssakäymisessään epäoikeudenmukaisia ja itsekkäitä. Jos taas korkeampi luonto hallitsee alempaa luontoa, seurauksena on sopusointu, rauha, ystävyys, rakkaus ja veljeys ihmisten välillä.

Manifestaation seuraajiensa tekemän liiton tarkoitus on siten kehittää ihmisen korkeampaa luontoa niin, että se hallitsisi alempaa. Tämän tarkoituksen saavuttamiseksi manifestaatio antaa seuraajilleen eettisiä ja yhteiskunnallisia arvoja ja normeja sekä rukouksia, jotka ovat vapaita alemman luonnon pyyteistä.

Bahá'ille kehittyy näin voimakas superego, mutta voimakasta ristiriitaa superegon ja idin välillä ei synny, koska bahá'í kokee velvollisuudekseen liitossa uhrata idin tarpeet superegonsa kehittämiseksi. Freudin superegon voidaan nähdä tarkoittavan juuri ihmisen korkeampaa luontoa ja idin alempaa. Bahá'it näkevät ihannetilana tilan, jossa superego täydellisesti hallitsee idin tarpeita. Kuitenkin riittää, jos ne ovat tasapainossa.

3.4. *Sanktiojärjestelmä*

Bahá'í-uskossa pelkkä manifestaation tunnustaminen ei riitä, vaan ihmisen tulee käytännössä toteuttaa manifestaation antamaa arvoja normijärjestelmää. Bahá'it kokevat olevansa yksilöllisesti itse vastuussa arvojen ja normien toteuttamisesta ja siten velvollisuudestaan liitossa ja suhteestaan jumaluuteen. Bahá'it sanktioivat siksi itse omat tekonsa ja tekemättä jättämisensä.

Koska ihmisellä bahá'í-käsityksen mukaan on vapaa tahto valita passiivisen idin pyyteisiin alistumisen ja aktiivisen superegon kehittämisen välillä, bahá'it kokevat, että heidän velvollisuutensa liitossa on valita superegon kehittäminen.

Superegon kehittämisestä saatavat sanktiot ovat kahdenlaisia: toisaalta bahá'í kokiessaan onnistuneensa velvollisuuksiensa

täyttämässä kokee olevansa lähellä niitä rooli-odotuksia, joita jumaluus manifestaationsa kautta häneen kohdistaa, ja kokiessaan epäonnistuneensa hän taas kokee pettäneensä jumaluuden häneen kohdistamat odotukset; toisaalta bahá'í uskoo saavansa palkkion latentin henkisen luontonsa kehittämistä tuonpuoleisessa elämässä. Vaikka hän ei tarkasti tiedä kuolemanjälkeisen elämän luonnetta, hän kuitenkin kokee saavansa paremmat lähtökohdat siellä kehittämällä latentteja henkisiä ominaisuuksiaan kuin olemalla välinpitämättömän niistä.

Hallinnollisen järjestelmän sanktiointimuodoiksi jää siten bahá'íden tukeminen ja rohkaiseminen henkisten ominaisuuksiensa kehittämisessä esimerkiksi antamalla heidän käyttää kykyjään yhteisön palvelemissa. Ainoa negatiivisen sanktioinnin muoto, joka hallintojärjestelmällä on käytettävissään, on bahá'í-yksilön vaikutusmahdollisuuksien kaventaminen ottamalla pois hänen bahá'í-äänioikeutensa ja kelpoisuutensa hallinnolliseen virkaan.

3.5. *Loppukommentti*

Käsitän hyvin, että edellä esitetty analyysi on varsin pintapuolinen, mutta minulla ei yksinkertaisesti ollut aikaa ja mahdollisuuksia pidemmälle menevään analyysiin. Edellä olevasta analyysistä käy kuitenkin selvästi ilmi tämän tutkimuksen päätarkoitus, joka oli osoittaa, että bahá'í-uskon auktoriteetti-, normi- ja sanktiojärjestelmää ei voida ymmärtää ilman liiton viitekehystä.

KÄYTETYT LYHENTEET JA KIRJALLISUUS

Gl Bahá'u'lláh. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. Wilmette, Illinois, 1965. (Suom. *Poimintoja Bahá'u'lláhin kirjoituksista*. Turku, 1987.)

- KA Bahá'u'lláh. *Kitáb-i-Aqdas, Kaikkein Pyhin Kirja*. Jyväskylä, 2000.
- KS Bahá'u'lláh. *Kätketyt sanat*, Helsinki, 2011.
- BREV Bahá'u'lláh, 'Abdu'l-Bahá. *Bahá'í Revelation – A Selection from the Bahá'í Holy Writings and Talks by 'Abdu'l-Bahá*. London, 1970.
- Bruk Báb, Bahá'u'lláh, 'Abdu'l-Bahá. *Bahá'í-rukouksia*. Jyväskylä, 2001.
- PP 'Abdu'l-Bahá. *Puheita Pariisissa*. Mikkeli, 1968.
- VJK 'Abdu'l-Bahá. *Vastauksia Joihinkin Kysymyksiin*. Mikkeli, 1962.
- VTT 'Abdu'l-Bahá. *Viimeinen Tahto ja Testamentti*. Mikkeli 1962. ks. uudempi painos: *Liiton teokset*, Helsinki, 2016 (mukana myös 'Abdu'l-Bahá. *Viimeinen tahto ja testamentti*).
- GPB Shoghi Effendi. *God Passes By*. Wilmette, Illinois, 1970.
- WOB Shoghi Effendi. *World Order of Bahá'u'lláh*. Wilmette, Illinois, 1955.
- C & A *The Covenant and Administration. A Compilation*. Wilmette, Illinois, 1971.
- BCA *Meditations on the Bahá'í Covenant and Administration*, Insert to National Bahá'í Review. Wilmette, Illinois, 1971.
- SGN A. Q. Faizi. *Symbol of the Greatest Name*. New Delhi, India.
- TEC Betty Reed. *The Eternal Covenant*. London, 1973.

2:4 Yksi Jumala, yksi totuus, yksi kansa – ajatuksia Paavi Johannes XXIII:n Rauhan Ensyklikasta*

Ugo Giachery

Jos tarkastelemme ihmiskunnan historiaa, huomaamme heti, että kaikki uskonnolliset instituutiot muinaisista ajoista lähtien ovat liittyneet yksilön pelastuksen ongelmaan. Mutta ihmisten tarpeet arkielämässä ja heidän suhteensa yhteiskuntaan – heidän vapautensa ja yleinen hyvinvointinsa – olivat liian usein huolenaiheita vain silloin, kun uskonnollisten instituutioiden turvallisuus ja jatkuvuus olivat uhattuina. Papisto ahersi toisaalta kuolemanjälkeisen elämän autuaallisten ja mystisten näkökohtien ja toisaalta rituaalin ja hallinnon kanssa. He pysyivät välinpitämättöminä kansanjoukkojen tarpeille, erityisesti opintojen ja tiedon aloilla.

Kaikkien elävien ilmoitettujen uskontojen aikakirjat osoittavat selvästi, että jokaisen suuren uskonnon alussa yhteiskunnallinen kehitys liittyi uskontoon yhtä kiinteästi kuin henkinen pelastus. Nämä kytkeytyivät toisiinsa kuin saman totuuden kaksi puolta.

* Alkuperäinen: Ugo Giachery, *One God – One Truth – One People*. Translated by permission of the copyright owner National Spiritual Assembly of the Bahá'ís of the United States.

Jokaisen suuren uskonnon perustaja julisti tarkoituksensa ilmaistessaan jumalallisen lain olevan ”tuoda onnea tuonpuoleisessa elämässä sekä sivistystä ja luonteen jalostumista tämänpuoleisessa”. Niin kauan kuin sen perustajan lain peruseriaatteita kunnioitettiin ja harjoitettiin, niin kauan kuin moraali ja sekä henkinen että aineellinen sivistys olivat kulttuurin perusta, tietyn yhteiskunnan elinolosuhteet paranivat ja sen jäsenet saavuttivat Jumalaan uskomisen pelastavat ominaisuudet ja hyvän luonteen. Todellinen uskonto on aina ollut kulttuurin ja sivistyksen pohja ja johtava periaate, ”sosiaalisen edistyksen, hyvinvoinnin ja rauhan”⁵⁰ alkulähde.

Kun uskonnon sisäinen henki kuoli pois ja papisto lakkasi kiinnittämästä huomiota yleiseen hyvinvointiin, kehitys pysähtyi ja rappeutuminen alkoi. Historia puhuu selvästi uskonnon noususta ja laskusta, sen hajoamis- ja alennustilasta, hajaannuksesta, välipitämättömyydestä ja sorrosta, jotka seuraavat henkisen rappion vanavedessä.

KRISTINUSKON HEIKENTYMINEN

Tarkastelkaamme kristinuskkoa. Ensimmäisten kolmen- tai neljänsadan jatkuvan kehityksen vuoden jälkeen, jolloin se vielä muovasi ihmiselämää suuressa osassa maailmaa, alkoi muutos kirkossa ja yhteiskunnassa. Tuli aika, jolloin kristinuskon opit elivät ainoastaan teologisten teorioiden ja muotomenojen kuoressa, kun ihmiskunta vaelteli päämäärättömästi kurjuudesta toivoon, onnesta epätoivoon. Verisiä sotia käytiin saman uskon armeijoiden kesken; tieteelliset totuudet kiellettiin tai hylättiin; inkvisitio ja juutalaisten sekä Lutherin ja Calvinin seuraajien vainot antoivat tuhoisia iskuja uskolle

⁵⁰ ‘Abdul-Bahá, *The Secret of Divine Civilization*, s. 46.

⁵¹ Ibid. s. 75.

ja toivolle. Kristillisessä maailmassa seitsemännen- ja kahdeksanneentoista vuosisadan aikana ihmisperhe vaati jonkinlaisia ”poliittisia oikeuksia”, kuten Ranskan vallankumouksessa sekä Amerikan kolonioiden ja Englannin kruunun välisessä kamppailussa. Kristinuskon ei ollut ainoa uskonto, joka hylkäsi henkisen uudistumisen polun, vaan myös islam teki samoin. Valettuaan Eurooppaan uuden henkisen sysäyksen, joka vapautti sen kansat ”pimeistä ajoista”, islam vajosi itse omaan militaristiseen valloittamisen ja alistamisen asenteeseensa. Tämän henkisen rappion seuraus molemmissa kulttuureissa oli meidän vuosisadallamme asti ulottunut valtataistelu, joka olisi voitu välttää, mikäli maailman uskonnolliset instituutiot olisivat valmistaneet ihmistä henkisyteen perustuvalla sisäisellä uskolla ja vakaumuksella.

Kristuksen ajan jälkeen yhteiskuntaa hallittiin eri puolilla maailmaa maaorjuuteen, säätyihin, kasteihin ja vastaaviin perustuvien, nyt vanhentuneiden järjestelmien avulla. Kristillinen kirkko rajoitti tieteellistä tutkimustyötä useiden vuosisatojen ajan; ajoittain se kiellettiin ja sen esitaistelijoita vainottiin. Vallanpitäjät, erityisesti kristinuskon johtajat, tavattiin uinailemasta, kun tieteen taivaanrannalle ilmaantuneet ensimmäiset valonsäteet alkoivat mullistaa maailmaa ja tuoda esiin täysin uutta järjestystä. Vaikka viidennentoista vuosisadan Renessanssi ennakoi tulevaa räjähdystä, tuhannen pilkkopimeän vuoden jälkeen, ja antoi varoituksen tekeillä olevasta valtavasta mullistuksesta, kaikesta huolimatta buddhalaisuuden, islamin ja kristinuskon johtajat menettivät tarjolla olleen tilaisuutensa. Niin omistautuneita kuin he olivatkin valta-alueidensa laajentamiselle ja hallitsemiselle, he eivät kyenneet näkemään, mitä oli tulossa. He menettivät mahdollisuutensa torjua ne tuhoisat reaktiot, jotka toistuvasti ovat kohdanneet maailmaa yli neljänsadan vuoden ajan.

SIVISTYS ILMAN JUMALAA

Viimeksi kuluneiden vuosisatojen aikana, kuten on jo mainittu, ihmiset siellä täällä kamppailivat vapauden puolesta, mutta he saivat vain vähän tukea tai rohkaisua valtaa pitäviltä uskonnollisilta instituutioilta. Historia kertoo meille, että kaikki yritykset saavuttaa oikeudenmukaisuuteen, vapauteen, totuuteen ja yhteisiin etuihin perustuvia oikeuksia tukahdutettiin tai kiellettiin, tai ne hukutettiin vereen.

Voimme sanoa, että pääsyy tälle pitkälle ja vaivalloiselle kamppailulle oli eräs virheellinen käsitys, joka vaivihkaa kehittyi, että uskonto on tarpeellinen vain sielun pelastumiseen ja että kaikki se, mikä liittyy ihmisen ongelmiin, kuten rotuun, politiikkaan, vapauteen, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin tarpeisiin, koulutukseen ja vastaaviin, ei kuulu uskonnollisen tiedostamisen piiriin. Näinollen näiden ongelmien ratkaisemisen katsottiin kuuluvan järjestäytyneiden uskonnollisten instituutioiden ulkopuolelle. Toisaalta hallitukset, jotka perustuivat yksinvaltiuteen, jossa alamaiskansojen elämä, omaisuus ja onni olivat hirmuvaltioiden käsissä, eivät koskaan ymmärtäneet hyvin hallitun, lainkuuliaisen, rauhanomaisen ja sopusointuisen yhteiskunnan henkistä näkökohtaa.

Kun kahdeksanneltoista vuosisadalla uuden vapauden henki synnytti uusia valtioita ja uusia liikkeitä, se oli kuitenkin vain jatkoa Renessanssin innoitukselle, kirkon ja valtion välisen kuilun ollessa syvä. Vielä nykyäänkin ”uuden henkisen hapatuksen” toimissa ihmiset yrittävät rakentaa pikemminkin ”ihmisen kaupunkia” kuin Jumalan kaupunkia, kunnes he tunnistavat pelastuksensa lähteen.

JUMALALLINEN SUUNNITELMA

Sata vuotta sitten Bahá'u'lláh ilmoitti koko maailmalle joukon peruseriaatteita ja -lakeja, jotka tänään muodostavat toistaiseksi toteutumattoman mutta kaivatun perustan, jolle ihmiskunta voi tänä päivänä perustaa onnensa. Kotimaastaan Persiasta karkotettuna Turkin sulttaanin vankina Bahá'u'lláh herätettiin Pyhän Hengen tuulahduksin riittävän ajoissa näkemään ennalta yhdeksännellätoista vuosisadalla tulleen tekniikan vallankumouksen ja ilmaisemaan täydellisen suunnitelman ihmiskunnan maailmanlaajuisesti uudistamiseksi ja yhteiskunnan sopusointuiseksi kehittämiseksi.

Kirjeessään, joka oli osoitettu (n. 1868) hänen vankilastaan Násiríd-Dínille, Persian shaahille, Bahá'u'lláh julisti:

Oi kuningas! Olin vain mies muiden lailla unessa vuoteellani, kun katso, kaikkein loistavimman tuulahdukset leyhytettiin ylleni, ja ne opettivat minulle tiedon kaikesta, mikä ollut on. Tämä asia ei ole minusta vaan Yhdestä, joka on kaikkivaltias ja kaikkietävä. ... Ja Hän kehotti minua kohottamaan ääneni maan ja taivaan välille, ja tämän takia minua kohtasi se, mikä on saanut jokaisen ymmärryksen ihmisen kyyneleet virtaamaan... Olin todellakin kuin joku kuollut, kun Hänen käskynsä kuulutettiin. Herrasi, myötätuntoisen, armollisen, tahdon käsi muunsi minut.*

Bahá'u'lláh, suuresta kaikenkäsittävästä rakkaudestaan kaikkia luotuja kohtaan, määritteli laajan ja lujan perustan kestäväen rauhan ja todellisen ”Jumalan Valtakunnan” perustamiseksi maan päälle. Hänen Ilmoituksensa vastustamaton teho on tuottanut verrattomia tapahtumia ja muutoksia maailmassa viime vuosisadan puolivälin jälkeen. Vaikka ihmiset ovat olleet epätietoisia kaiken

* Shoghi Effendi, *The Promised Day Is Come*, s. 40–41.

Lähteestä, se on antamassa ”uuden sysäyksen” ja asettamassa ”uuden suunnan” ihmisten sydämille.^{*} Maailman ykseys on päämäärä, jota kohti hänen Ilmoituksensa on ohjaamassa koko ihmiskuntaa.

Eräänä osana tätä valtavaa tapahtumasarjaa, joka on toiminnassa maailmassa, on jälleen kehittymässä jumalallisen lain ja inhimillisen sivistyksen eheytyminen, tällä kertaa maailmanlaajuisella tasolla. On myös havaittavissa kasvava tietoisuus uskonnon funktiosta kollektiivisena vaikuttajana ihmiskuntaan kokonaisuutena, vaikuttajana, jonka merkitystä ei ole tajuttu menneinä aikakausina. Bahá’u’lláhin sanat lausuttiin, Jumalan Henki ilmaistiin ei ainoastaan yksilöille heidän henkiseksi uudistumisekseen vaan ihmiskunnalle yhteisesti – ”yhden jakamattoman kokonaisuuden osatekijöinä”^{**}. Juuri tästä kollektiivisesta henkisestä heräämisestä on uusi maailmanjärjestys nouseva.

Maailma kokonaisuutena on kuitenkin, kourallista Bahá’u’lláhin seuraajia lukuunottamatta, toistaiseksi lyönyt laimin ei vain tämän mahtavan Ilmoituksen toteuttamisen vaan myös sen tunnustamisen yrittäen valikoivasti omaksua joitakin hänen peruseräkkeistään epäsuorin ja hankalin toimenpitein. Ensimmäinen avoin tunnustus (ei kuitenkaan virallisesti myönnetty) tuli Ihmisoikeuksien Julistuksen myötä, joka allekirjoitettiin Pariisissa joulukuun 10, 1948.^{***}

* Ibid. s. 127.

** Ibid. s. 124.

*** Tämän kirjoittaja, Bahá’i Kansainvälisen Yhteisön tarkkailijana Yhdistyneissä Kansakunnissa, oli läsnä tuossa historiallisessa kokouksessa. Hän toimi myös yhteistyössä monien muiden ei-valtiollisten järjestöjen edustajien kanssa tuon asiakirjan luonnoksen laatimiseksi ei-valtiollisten järjestöjen kongressissa Genevessä, Sveitsissä saman vuoden toukokuussa.

Viime vuosina^{*} kaikkein voimakkaimman kristillisen kirkon pään, yhden tai kahden edeltäjänsä vähäisempien yritysten jälkeen, on ollut myönnettävä avoimesti tarve siirtää koko keskustelu ”ihmisoikeuksista” poliittistaloudellis-sosiaaliselta ihmistoimintojen alueelta tehokkaammalle, arvokkaammalle ja ylevämmälle henkisen ristiretken kentälle. Näin hän ei ole vain tunnustanut vaan tullut tukemaan sitä lähes sana sanalta, minkä Bahá’u’lláh laati ja julisti vuosisataa aiemmin – julistusta, jonka vuoksi Bahá’u’lláh joutui kärsimään sanoinkuvaamattomia kärsimyksiä, vainoa ja vankeutta lähes neljäkymmenen vuoden ajan.

”PACEM IN TERRIS”

Huhtikuun 11:ntenä, 1963 – samaan aikaan kun maailman bahá’it valmistautuivat valitsemaan ensimmäisen kansainvälisen hallintoelimensä, Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston, Haifassa, Bahá’i-maailmankeskuksessa – paavi Johannes XXIII julkaisi maailmalle viimeisen pastoraalikirjeensä, ensyklikan ”Pacem in Terris” (Rauha maan päällä). Tästä kirjeestään hän sai maailmanlaajuista mainetta.^{**}

Bahá’u’lláhin opetusten valossa on mielenkiintoista lainata tämän asiakirjan virallista (englanninkielistä) käännöstä. Otsikot ovat kirjoittajan, mutta ne osoittavat yhdenmukaisuuden Bahá’u’lláhin ykseysperiaatteiden kanssa.

1. Maailman yhteisö. ”...ihmisille opetetaan (laein) kuinka... kaikkien kansojen yhteisössä tulisi toimia toisia kohtaan... tällaisen

* 1963, suom. huom.

** On huomionarvoista, että tämä ensyklika osoitettiin ensimmäistä kertaa historiassa ”kaikille ihmisille, joilla on hyvä tahto” katolisen kirkon jäsenien ja virkailijoiden lisäksi.

maailmanyhteisön perustamista vaativat tänään kipeästi yleismaailmallisen yhteishyvän edellytykset...”

”Tänään yleismaailmallinen yhteishyvä asettaa ulottuvuuksiltaan maailmanlaajuisia ongelmia, joita ei voida riittävästi selvittää tai ratkaista muuten kuin (sellaisessa asemassa olevien) virkamiesten ponnisteluin ... (että he kykenevät) toimimaan tehokkaalla tavalla maailmanlaajuisesti. Siksi itse moraalijärjestys edellyttää, että tällainen virkamieskunta perustetaan ... sen tarkoitus on luoda yleismaailmallisella tasolla ympäristö, jossa jokaisen poliittisen yhteisön virkamiehet, sen kansalaiset ... voivat toteuttaa tehtävänsä, täyttää velvollisuutensa ja käyttää oikeuksiaan suuremmalla turvallisuudella.”

2. Totuuden etsintä. ”Jokaisella ihmisellä on oikeus vapauteen etsiessään totuutta ... on oikeus saada totuudenmukaista tietoa ... tutkia totuutta vapaasti omaten velvollisuuden sen etsimiseen ja sen omaksumiseen yhä täydellisemmin ja syvällisemmin.”

3. Yleismaailmallinen koulutus. ”Luonnon laki antaa ihmiselle oikeuden jakaa kulttuurin suomat edut ja sen vuoksi oikeuden peruskoulutukseen...”

4. Miesten ja naisten välinen tasa-arvo. ”... yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet miehelle ja naiselle... Naisilla on oikeus sellaisiin työskentelyolosuhteisiin, joita heidän vaatimuksensa ja velvollisuutensa puolisoina ja äiteinä edellyttävät... Koska naiset ovat tulossa yhä tietoisemmiksi ihmisarvostaan, he eivät salli itseään kohdeltavan pelkkinä aineellisina välineinä...”

5. Ihmiskunnan ykseys. ”Ihmisyhteiskuntaa... tulisi pitää ennen kaikkea henkisenä todellisuutena... Järjestyksen, joka vallitsee

yhteiskunnassa, tulisi olla keskinäisen rakkauden innoittamaa ja täydellistämää... rodulliselle syrjinnälle ei voida mitenkään antaa oikeutusta, ainakaan opillisesti tai teoriassa.”

6. Jumalan ykseys. ”Ihmiset ... saatetaan parempaan ymmärrykseen todellisesta Jumalasta, joka on persoonallinen ja transsendenttinen, ja siten he tekevät siteistä, jotka liittävät heidät Jumalaan, elämänsä vakaan perustan ja korkeimman kriteerin... Tieteen kehitys ja tekniikan keksinnöt osoittavat ennen kaikkea Jumalan rajattoman suuruuden, joka loi maailmankaikkeuden ja ihmisen itsensä.”

7. Tiede ja uskonto. ”Ei ole tarpeeksi olla valaistunut uskon lahjalla... Ja koska nykyinen aikakautemme on merkittävän tieteellisen ja teknillisen kehityksen ja erinomaisuuden aikaa, yksityinen ihminen ei voi liittyä näihin (yhteishyvän puolesta toimiviin) järjestöihin ja työskennellä tehokkaasti sisältäpäin, ellei hän ole tieteellisesti pätevä, teknillisesti kykenevä ja taitava... Toisin sanoen on välttämätöntä, että ihmiset... eläisivät ja toimisivat ajallisessa elämässään siten, että he loisivat synteisin toisalta tieteellisten, teknillisten ja ammatillisten näkökohtien ja toisalta henkisten arvojen välillä.”

8. Aseidenriisunta. ”Suurella murheella me panemme merkille sen valtavan määrän aseita, joita on valmistettu ja edelleen valmistetaan taloudellisesti kehittyneemmissä maissa älyllisten ja taloudellisten voimavarojen suunnattomalla kulutuksella... Oikeudenmukaisuus, oikeuspäätely ja ihmisyys edellyttävät siksi ehdottomasti, että... yleissopimus saavutettaisiin välttellen asteittaisesta aseidenriisunnasta ja tehokkaasta kontrollimenettelystä.”

9. Atomienergia-varoitus. ”On pidettävä mielessä, että vaikka nykyaikaisten aseiden hirvittävä voima vaikuttaa ehkäisevästi, on pelättävissä, että ydinkokeiden pelkällä jatkamisella on tuhoisia seurauksia elämälle maapallolla.”

10. Taloudellisten ongelmien henkinen ratkaisu. ”Ihmisillä on luontainen oikeus vapaaseen yritteliäisyyteen taloudellisella alalla ja oikeus tehdä työtä... ja että jokainen työntekijä saa oikeudenmukaisuuden ja yhtäläisyyden lakien mukaisen palkan... Kansojen tulisi sopia keskinäisen yhteistyön suhteita mahdollistaen pääoman, tavaroiden ja työvoiman kiertokulun toiselta toiselle...”

”Tällä hetkellä mikään poliittinen yhteisö ei kykene tavoittelemaan omia etujaan ja kehittämään itseään muista erillään, koska sen vaurauden ja kehittymisen aste on kaikkien muiden poliittisten yhteisöjen vaurauden ja kehittymisen heijastuma ja osatekijä.”

11. Kuuliaisuus hallitsijoille. ”Itse asiassa, kun kaikki ihmiset ovat kuuliaisia hallitsijoilleen, he eivät ole kuuliaisia heille ihmisinä. Kuuliaisuudellaan he osoittavat kunnioitustaan Jumalalle, kaiken ylläpitävälle Luojalle...”

12. Yhteishyvä. ”Ihmiset, vaikka koostuvatkin ruumiista ja kuolemattomista sieluista, eivät koskaan voi tässä tilapäisessä elämässä onnistua tyydyttämään kaikkia tarpeitaan tai saavuttamaan täydellistä onnea. Siksi kaikkien tehtyjen ponnistelujen yhteishyvän edistämiseksi, kaukana ihmisten ikuisen pelastuksen vaarantamisesta, tulisi pikemminkin edistää sitä (pelastusta).”

Nämä näkemykset heijastavat Bahá'u'lláhin sata vuotta sitten ilmaisemia ajatuksia, joiden vuoksi hänet alistettiin pitkään maanpakoon ja vankeuteen. Hänen ilmoituksensa täysi merkitys selvenee vertailtaessa paavilaisia julistuksia hänen omiin lausuntoihinsa.

BAHÁ'U'LLÁHIN OPETUKSET

Seuraavat otteet Bahá'u'lláhin, bahá'í-uskon perustajan, kirjoituksista, jotka on ilmaistu yhdeksännentoista vuosisadan toisella puoliskolla, ovat vain tiivistetty valikoima hänen lukuisista teoksistaan, jotka käsittelevät maailmanlaajuiseen ihmiskunnan yhdistymispyrkimykseen liittyviä yhteiskunnallisia ongelmia ja yksilön henkistä sopeutumista maailman murrokseen.

1. Maailman yhteisö. ”Minun päämääräni ei ole mikään muu kuin maailman uudistaminen ja sen kansojen sopusointu. Ihmiskunnan hyvinvointi, sen rauha ja turvallisuus, ovat saavuttamattomia, kunnes sen ykseys on lujasti vakiinnutettu. Tätä ykseyttä ei milloinkaan voida saavuttaa niin kauan kuin neuvot, jotka Korkeimman Kynä on ilmaissut, jätetään huomioimatta.” (Gl. CXXXI)

”Niin voimakas on ykseyden valo, että se voi valaista koko maailman. Ainoa todellinen Jumala, Hän, joka tietää kaiken, itse todistaa näiden sanojen totuuden. ... Tämä päämäärä ylittää kaikki muut päämäärät, ja tämä pyrkimys on kaikkien pyrkimysten valtias.” (Gl. CXXXII)

”Siunattu ja onnellinen on se, joka nousee edistämään maailman kansojen ja heimojen yhteisiä etuja... Ei ole hänen asiansa ylpeillä, joka rakastaa omaa maataan, vaan hänen, joka rakastaa

koko maailmaa. Maapallo on vain yksi maa ja ihmiskunta sen kansalaisia. (Gl. CXVII)

”Kaikki kansakunnat ja heimot kootaan yhteen tämän Jumallisen Viirin siimekseen... ja ne tulevat muodostamaan yhden kansakunnan. Uskonnollinen ja lahkolainen vastakkaisuus, rotujen ja kansojen vihamielisyys ja kansakuntien väliset eroavuudet poistetaan. Kaikki ihmiset tulevat lukeutumaan yhden uskonnon seuraajiksi, tulevat pitäytymään yhteen yhteiseen uskoon, tulevat sekoittumaan yhdeksi roduksi ja muodostamaan yhden ainoan kansan. Kaikki tulevat asumaan yhdessä yhteisessä isänmaassa, joka on itse planeettamme. ...Mikä on piilevää tämän pyhän jakson sisimmässä, tulee vähitellen näyttäytymään ja silminnähtäväksi, sillä nykyhetki on vain sen kasvun alkua, ja sen merkkien ilmaisemisen aamunkoitto.” (WOB 205)

2. Totuuden etsintä. ”...Oi veljeni! Kun tosi etsijä päättää ottaa etsinnän askeleen Ikiaikojen Herran tietoon johtavalla polulla, hänen on ennen kaikkea muuta puhdistettava sydämensä, joka on Jumalan sisäisten arvoitusten ilmaisemisen sija, sitä himmentävästä henkisen tiedon tomusta ja saatanallisen kuvittelun ruumiillistumien vihjailusta. Hänen on puhdistettava rintansa, joka on Rakastetun ikuisen rakkauden pyhäkkö, jokaisesta tahrasta ja pyhitettävä sielunsa kaikesta mikä liittyy veteen ja saveen, kaikista varjomaisista ja katoavista kiintymyksistä. Hänen on niin puhdistettava sydämensä, että ei rakkauden eikä vihan jännettäkään kituuttaisi siellä, mikäli rakkaus sokeasti viettäisi hänet erheeseen tai viha karkoittaisi hänet totuudesta. Voit havaita tänä päivänä, kuinka useimmat ihmisistä, tällaisesta rakkaudesta ja vihasta johtuen, ovat estyneet näkemästä kuolemattomia Kasvoja, ovat eksyneet kauas jumalallisten

arvoitusten ruumiillistumista, ja paimenetta ovat vaeltamassa välinpitämättömyyden ja erheen erämaan halki.” (Gl. CXXV)

”Vain silloin, kun etsinnän, vilpittömän ponnistelun, ikävöivän kaipuun, hartaan omistautumisen, kiihkeän rakkauden sekä hurmion ja haltioitumisen valo on sytytetty etsijän sydämessä ja Hänen hellän huolenpitonsa tuulenvire on kantautunut hänen sieluunsa, tullaan erheen pimeys karkoittamaan, epäilysten ja aavistusten usvat hajoittamaan, ja tiedon ja varmuuden valot ympäröivät hänen olemuksensa.” (Gl. CXXV)

3. Yleismaailmallinen koulutus. ”On säädetty, että jokaisen isän on koulutettava poikiaan ja tyttäriään oppimisessa ja kirjoittamisessa ja myös siinä, mikä on Epistolassa määrätty. Joka laiminlyö sen, mikä on käsketty, jos hän on varakas, on uskottujen velvollisuus periä häneltä lasten kouluttamiseen tarvittava määrä; muuten tämä asia siirtyy Oikeusneuvoston päätettäväksi. Totisesti Me olemme tehnyt siitä köyhien ja tarvitsevien turvan.” (BWF 200)

”Kohdistakaa mielenne ja tahtonne maailman kansojen ja heimojen kasvattamiseen että ehken sitä jakavat erimielisyydet voitaisiin Korkeimman Nimen voimalla pyyhkäistä pois sen pinnalta ja koko ihmiskunnasta tulisi yhden järjestyksen ylläpitäjiä ja yhden kaupungin asukkaita...” (Gl. CLVI)

”Ihminen on korkein talismani. Oikean kasvatuksen puute on kuitenkin evännyt häneltä sen, minkä hän luontaisesti omaa. Jumalan huuilta irtautuneen sanan kautta hänet määrättiin olemaan; yhdellä lisäsanalla hänet opastettiin tunnustamaan kasvatuksensa Alkulähde; vielä yhdellä sanalla hänen asemansa ja kohtalonsa turvattiin. Korkein Olemus sanoo: Tarkastelkaa

ihmistä mittaamattoman arvokkaita jalokiviä tuottavana kasvokseen. Yksin koulutus voi saada sen paljastamaan aarteensa ja edesauttaa ihmiskuntaa hyötymään siitä.” (Gl. CXXII)

4. Miesten ja naisten välinen tasa-arvo. Bahá'u'lláh korosti miehen ja naisen tasa-arvoa ja vakiinnutti sen. Sukupuolisuus ei rajoitu ihmiskuntaan; se on olemassa kaikilla eläinkunnan tasoilla mutta ilman erottelua tai paremmuusvalikointia. ...Onko ihmiselle sopivaa, että hän luoduista jaloin, noudattaisi ja vaatisi tällaista erottelua? Naisen edistymisen ja pätevyyden puute on johtunut hänen yhtäläisen koulutuksen ja mahdollisuuden tarpeestaan. Mikäli hänelle olisi suotu tämä tasa-arvo, ei ole epäilystäkään, etteikö hän olisi miehen vertainen taitavuudessa ja kyvykkyydessä. Ihmiskunnan onnellisuus toteutuu, kun miehet ja naiset toimivat yhteistyössä ja kehittyvät tasa-arvon vallitessa, sillä molemmat täydentävät ja tasapainottavat toisiaan.” (BWF 241)

5. Ihmiskunnan ykseys. ”Te olette yhden puun hedelmiä ja yhden oksan lehtiä. Toimikaa keskenänne äärimmäisessä rakkautessa ja sopuinnussa...” (Gl. CXXXII)

”Aatamia, ihmiskunnan isää (vertauskuvallisesti), voidaan verrata syntymän puuhun, jonka lehtiä ja kukintoja te olette. Koska alkuperänne on yksi, teidän on nyt oltava yhtä ja yksimielisiä; teidän on seurusteltava keskenänne ilolla ja sulotuoksulla... Ihmisen on tunnustettava ihmiskunnan ykseys, sillä kaikki kuuluvat alkuperältään samaan talonväkeen ja ovat kaikki saman Jumalan palvelijoita.” (BWF 233)

”Me olemme hiljattain julistanut – ja meidän sanamme on totuus: Seurustelkaa kaikkien uskontojen seuraajien kanssa

ystävyyden ja veljeyden hengessä. Se, mikä on saanut ihmislapset vieroksumaan toisiaan ja aiheuttanut eripuraisuutta ja hajaannusta heidän keskuudessaan, on näiden sanojen ilmaise-
misen kautta kumottu ja mitätöity. ... Antamamme haasteen ja sanoman tarkoitus ei koskaan ollut saavuttaa tai hyödyttää vain yhtä maata tai yhtä kansaa. Ihmiskunnan on kokonaisuudessaan vakaasti seurattava kaikkea, mikä on sille ilmaistu ja armosta suotu. Silloin ja vain silloin on se saavuttava todellisen vapau-
den... Huomatkaa, kuinka ihmiskunnan enemmistölle on suotu kyky kuunnella Jumalan kaikkein ylevintä Sanaa – Sanaa, johon on perustuttava kaikkien ihmisten yhteenliittyminen ja henki-
nen ylösnousemus...” (Gl. XLIII)

”Ei mikään muu kuin Jumalan Sanan taivaallinen voima, joka hallitsee ja ylittää kaikkien asioiden todellisuudet, kykene saat-
tamaan ihmislasten eriäviä ajatuksia, näkemyksiä, aatteita ja vakaumuksia sopusointuun.” (WOB 42)

”Oi te ihmislapset! Perustarkoitus, joka elävöittää Jumalan Uskoa ja Hänen uskontoaan, on suojella ihmisrodun etuja ja edistää sen ykseyttä... Tämä on suora polku, vakaa ja järkähtämätön perusta. Mitä tälle perustalle rakennetaan, sen voimaa eivät maailman muutokset ja vaihtelut voi koskaan heikentää, eikä lukemattomien vuosisatojen vieriminen voi sen rakennetta murtaa.” (Gl. CX)

6. Jumalan ykseys. ”Varokaa, varokaa, ettei teitä johdettaisi asettamaan itseänne Herran, Teidän Jumalanne, vertaiseksi. Hän on ja on ikuisesti ollut yksi ja ainoa, ilman vertaistaan ja arvois-
taan, ikuinen menneisytydessä, ikuinen tulevaisuudessa, erillään kaikkesta, ainaisesti pysyvä, muuttumaton ja itsestään oleva... Todista sydämesi sisimmässä tästä lausunnosta, jonka Jumala on

itse ja itseään varten julistanut, että ei ole muuta Jumalaa kuin Hän, että kaikki muu paitsi Hän, on luotu Hänen käskystään, on muovattu Hänen taidostaan, on Hänen lakinsa alainen, on kuin unohdettu asia verrattuna loistaviin todisteisiin Hänen ainoudestaan ja on kuin ei mitään asetettuna kasvotusten Hänen ykseytensä mahtavien ilmaisemisten kanssa.” (Gl. XCIV)

”Pitäkää ainoaa oikeaa Jumalaa kaikista luoduista erillään olevana ja mittaamattomasti niiden yläpuolelle korotettuna. Koko maailmankaikkeus heijastaa Hänen loistoaan, kun taas Hän itse on luoduistaan riippumaton ja niiden ulottumattomissa. Tämä on Jumalallisen ykseyden todellinen merkitys. Hän, joka on ikuinen Totuus, on ainoa Voima, joka käyttää eittämätöntä valtaa olemassaolon maailmassa, jonka kuva heijastuu koko luomakunnan kuvastimessa. Kaikki olemassaolo on Hänestä riippuvainen, ja Hänestä saa alkunsa kaikkien luotujen ylläpidon lähde. Tätä tarkoitetaan Jumalallisella ykseydellä; tämä on sen peruseriaate.” (Gl. LXXXIV)

7. Tiede ja uskonto. ”Tieto on kuin olemuksen siivet ja kuin tikkaat kiipeämiseen. Tiedon hankkiminen on kaikkien velvollisuus, mutta vain tieteistä, jotka voivat hyödyttää maapallon ihmisiä, eikä sellaisista tieteistä, jotka alkavat pelkistä sanoista ja päättyvät pelkkiin sanoihin.” (BWF 189)

”Kaikenlaisten tieteiden ja taiteiden opiskelu on suotavaa, mutta sellaisten tieteiden, jotka ovat hyödyllisiä, jotka johtavat ja vaikuttavat ihmiskunnan ylevöitymiseen.” (BWF 195)

”Bahá’u’lláh in neljäs opetus on uskonnon ja tieteen sovinto. Jumala on suonut ihmiselle älyn ja järjen, joten häneltä edellytetään kysymysten ja väitteiden totuudenmukaisuuden

ratkaisemista. Jos uskonnolliset väittämät ja mielipiteet todetaan tieteen perusteiden vastaisiksi, ne ovat pelkkää taikauskoa ja mielikuvitusta; sillä tiedon antiteesi on tietämättömyys, ja tietämättömyyden lapsi on taikausko. Eittämättä on oltava so-pusointu todellisen uskonnon ja tieteen välillä...” (BWF 240)

8. Aseidenriisunta. ”Oi maailman kuninkaat! Me näemme teidän lisäävän menojanne joka vuosi ja sälyttävän niiden taakan alamaisisillenne. Tämä, totisesti, on täysin ja törkeän epäoikeudenmukaista...”

”Oi maailman hallitsijat! Tehkää sovinto keskenänne että ette tarvitsisi enempää aseistusta kuin mitä omien alueittenne ja maakuntienne turvaaminen edellyttää.” (Gl. CXIX)

”Sopikaa erimielisyytenne ja vähentäkää aseistustanne, että menojenne taakka kevenisi ja että mielenne ja sydämenne rauhoittuisivat. Sopikaa riitanne, jotka jakavat teitä, ja te ette enää ole oleva minkäänlaisen aseistuksen tarpeessa, paitsi sen, minkä kaupunkiemme ja alueittenne suojelu vaatii. Pelätkää Jumalaa ja tarkatkaa, että ette ylitä kohtuuden rajoja ja tule luetuksi ylettömien joukkoon...” (Gl. CXVIII)

”Ajan on tultava, jolloin maailmanlaajuisesti tajutaan, että on ehdottoman välttämätöntä pitää laaja, kaikkia ihmisiä käsittävä kokous. Maailman hallitsijoiden ja kuninkaiden on osallistuttava siihen, ja ottaen osaa sen neuvotteluihin heidän on harkittava menettelytapoja ja keinoja, jotka luovat perustan maailman suurelle rauhalle ihmisten keskuudessa. Tällainen rauha edellyttää että suurvallat päättäisivät maailman kansojen rauhan tähden, olla täydessä sovinnossa keskenään. Mikäli joku kuninkas tarttuisi aseisiin toista vastaan, kaikkien tulisi yhteisvoimin

nousta ja estää hänen aikeensa. Jos näin menetellään, maailman kansakunnat eivät enää tarvitse aseistusta, paitsi valtakuntiansa turvallisuuden säilyttämisen ja alueittensa sisäisen järjestyksen ylläpitämiseen. Tämä on takaava jokaisen kansan, hallituksen ja kansakunnan rauhan ja levollisuuden...” (Gl. CXVII)

9. Atomienergia-varoitus. ”Outo ja ihmeellinen väline on olemassa maailmassa; mutta se on salattu mieliltä ja sieluilta. Se on väline, jolla on voima muuttaa koko maailman ilmakehä, ja sen saaste aiheuttaa tuhoa.” (BWF 183).

10. Taloudellisten ongelmien henkinen ratkaisu. ”Niiden, jotka omistavat rikkauksia, on tehtävä kaikkensa köyhien auttamiseksi, sillä suuri on Jumalan määräämä kunnia niille köyhille, jotka ovat lujia kärsivällisyydessä... Suokoon Jumala, että köyhät voisivat tehdä parhaansa ja ponnistella elatuksen ansaitsemiseksi. Tämä on velvollisuus, joka tässä korkeimmassa Ilmoituksessa on määrätty jokaiselle ja on Jumalan silmissä hurskas teko.” (BWF 130–131)

”On määrätty teistä jokaisen velvollisuudeksi hankkia jokin ammatti. Me olemme tehnyt tästä –ammattiasi – yhdenveroisen Jumalan, todellisen, palvelemisen kanssa... Älkää tuhlatko aikaanne joutilaisuudessa ja velttoudessa, ja käyttäkää aikaanne siihen, mikä hyödyttää teitä itseänne ja muita itsenne lisäksi. Täten on tämä asia säädetty tässä Epistolassa taivaanrannalta, jolta viisauden ja jumalallisen ilmaisun aurinko loistaa. Kaikkein halveksituin ihmisistä Jumalan edessä on se, joka istuu ja kerjää...” (BWF 195)

11. Kuuliaisuus hallitsijoille. ”Kuningas, jota arvovalan ja riippumattomuuden itsetunto ei estä olemasta oikeudenmukainen ja

jolta etuoikeudet, vauraus, loisto, sotajoukot ja legioonat eivät riistä tasapuolisuuden auringonkehän hohtoa – sellainen kuningas on saava ylevän aseman ja korkean arvon Taivaallisessa väessä: on kaikkien velvollisuus tukea ja rakastaa sellaista siunattua olentoa...” (BWF 189)

”Jokaisessa maassa tai hallintoalueella, jolla ketkään tästä yhteisöstä asuvat, heidän on käyttydyttävä tuolle valtiolle uskollisesti, luottavaisesti ja rehellisesti.” (BWF 192)

12. Yhteishyvä. ”Oi Jumalan kansa! Älkää askarrelko omien asioittenne parissa; keskittäkää ajatuksenne siihen, mikä parantaa ihmiskunnan kohtalot ja puhdistaa ihmisten sydämet ja sielut... On jokaisen ihmisen velvollisuus tänä aikana pitäytyä lujasti siihen, mikä edistää kaikkien kansakuntien ja oikeudenmukaisten valtioiden etuja ja ylevöittää niiden asemaa...” (Gl. XLIII)

”Kaikki ihmiset on luotu viemään eteenpäin alati edistyvää sivistystä... Metsän petojen lailla käyttäytyminen ei ole ihmisen arvolle sopivaa.” (Gl. CIX)

”Omistautukaa ihmislasten hyvinvoinnin ja mielenrauhan edistämiseen. Kohdistakaa mielenne ja tahtonne maailman kansojen ja heimojen kasvattamiseen, että ehken sitä jakavat erimielisyydet voitaisiin Korkeimman Nimen voimalla pyyhkäistä pois sen pinnalta ja koko ihmiskunnasta tulisi yhden järjestyksen ylläpitäjiä ja yhden kaupungin asukkaita. ...Te asutte yhdessä maailmassa, ja teidät on luotu yhden Tahdon toiminnalla. Siunattu on se, joka seurustelee kaikkien ihmisten kanssa äärimmäisen ystävällisyyden ja rakkauden hengessä.” (Gl. CLVI)

”Ihmiskunnan hyvinvointi, sen rauha ja turvallisuus ovat saavuttamattomia, kunnes sen ykseys on lujasti vakiinnutettu.”
(Gl. CXXXI)

”Oi te kansan valitut edustajat joka maassa! Neuvotelkaa yhdessä, ja keskittykää vain siihen, mikä hyödyttää koko ihmiskuntaa ja parantaa sen tilaa... Pitäkää maailmaa kuin ihmisruumiina, joka, joskin luomisessaan eheä ja täydellinen, on erinäisistä syistä johtuen vakavien häiriöiden ja tautien vaivaama... Se, minkä Herra on määrännyt parhaimmaksi lääkkeeksi ja tehokkaimmaksi välineeksi koko maailman parantamiseen, on kaikkien sen kansojen yhdistyminen yhdessä yleismaailmallisessa Asiassa, yhdessä yhteisessä uskossa.”
(Gl. CXX)

KÄYTETYT LYHENTEET

Gl. Bahá'u'lláh. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*. (Roomalaiset luvut viittaavat kirjan lukuihin.)

WOB Shoghi Effendi. *World Order of Bahá'u'lláh*.

BWF *Bahá'í World Faith*

Liian on paljon mennyt uskossa,
että onni olisi vain sana,
narrin kaapu ylevien näytelmien
sankarien puettavaksi.

Liian on paljon mennyt tuntematta
merten takaisten tuulien tuoman
kukan ja meren ja saastumattomien
havumetsien tuoksun.

Liian on paljon mennyt myös ase kädessä,
vihaa sydämessään.

Onko edelleenkin liian paljon meneviä.

Tietämättömänä,
että rakkaus, rauha, veljeys
raottelee jo huomispäivän ovia?
On, ystäväni, on!!

Jorma Sevón

2:5 Buddhalaisuus ja bahá'í-usko*

Daniel Conner

Lähes 2500 vuotta sitten eräs jalo mies kulki opetuslapsineen ja opetti pienessä valtiossa nimeltä Magadha, joka on osa nykyistä Nepalia. Kertomus nuoren prinssin Siddhartha Gautaman valaistumisesta tunnetaan hyvin läntisessä maailmassa, mutta harvoilla Aasian ulkopuolella on edes välttävät tiedot, saati sitten laaja ymmärrys, Buddhan perustamasta uskonnosta.

Kuudes ja viides vuosisata ennen kristillisen ajanlaskun alkua todistivat suunnattoman määrän älyllistä ja henkistä toimintaa. Tänä aikana eettiset järjestelmät, jotka edelleen vaikuttavat kiinalaiseen ajatteluun, systematisoitiin Konfutsen ja puolimyyttisen Lao-tsen oudon erilaisten persoonallisuuksien toimesta. Intiassa Mahāvira (Suuri Henki) saarnasi väkivallattomuutta ja uudenlaista sielu-käsitystä ja perusti jainalaisuuden. Zarathustran opetusten innoittamana Persian valtakunta saavutti korkeimman huippunsa ja uhmasi kreikkalaista maailmaa. Kreikkalainen filosofia kukoisti Pythagoraan ja Platon ajatuksissa. Heprealaiset profeetat laskivat perustaa jyrkkään monoteismiin perustuvalla kansakunnalla. Tällaisessa maailmassa Buddha eli.

* Alkuperäinen: Daniel Conner, *Buddhism and the Bahá'í Faith*. Translated by permission of the copyright owner National Spiritual Assembly of the Bahá'ís of the United States.

Vaikka ihmeellisiä tarinoita ja legendoja on runsaasti, tiedetään historiallisesta Buddhasta vain vähän, ja monet hänen sanoihinsa perustuvaksi väitetyistä teksteistä ovat epäilemättä myöhempiä alkuperää. Jotkut nykyisistä tutkijoista pitävät buddhalaisuutta vain vähän merkittävämpänä kuin vastareaktiona brahmalaisuudelle (josta hindulaisuus kehittyi). Näyttää siltä, että varhaiset buddhalaiset vaativat opetuksissaan suurempaa tasa-arvoa kuin useimmat aikalaisistaan:

Kukaan ei ole bramiini syntyperältään.
 Kukaan ei ole kastiton syntyperältään.
 Kastiton on kastiton teoillaan.
 Bramiini on bramiini teoillaan. (*Sutta Nipāta*, 136)*

He ottivat opetuslapsineen miehiä ja naisia kaikista kasteista, toimintatapa, joka nostatti puhdasoppisten bramiinien suuttumuksen ja vihan. Kuten aikalaisensa Mahāvīra, Buddha korosti ahimsän oppia (väkivallattomuus: olla vahingoittamatta ainoatakaan elävää olentoa), kun eläinten uhraus vielä vallitsi brahmalaisuudessa vedalaiselta ajalta.

Johtuen osittain brahmalaisuuden yhteiskunnallisen jäykkyyden vastustuksen suosiosta buddhalaisuus levisi nopeasti Intiaan ja Keski-Aasian aroille. Suuri keisari Aśoka (n. 268–233 eKr.) kääntyi dramaattisesti buddhalaisuuteen oltuaan todistamassa lietsomansa hyökkäyssodan verilöylyä. Uskonto usein nautti kuninkaallista suosiota ja jatkoi leviämistään aina viidennelle vuosisadalle jKr., jolloin se vielä kukoisti sivistyneistön ja aateliston keskuudessa. Kahdeksansataa vuotta myöhemmin, muhamettilaisten valloitettua

* William Dellary et al eds., *Sources of Indian Tradition*, (New York: Columbia University Press, 1958), I, 140

Pohjois-Intian, buddhalaisuus oli lähes kadonnut synnyinmaastaan. Nykyään buddhalaisia on vain pieni murto-osa Intian asukkaista.

Syyt buddhalaisuuden katoamiseen Intiasta ovat monet. Yksi on muslimivalloituksen julmuus. Yleisesti ottaen kahdennen- ja kolmannentoista vuosisadan muslimivalloittajat jättivät tavallisen kansan rauhaan, mutta olivat hillittömiä tuhotessaan papit, tempelit ja luostarit. Buddhalaiset olivat altteimpia hävitykselle, koska he olivat järjestäytyneet. Munkit tapasivat kokoontua keskitettyihin luostareihin, kun taas hindulaiset kenttäpapat olivat hajallaan eri puolilla maaseutua.

Tärkeämpi syy on kuitenkin hindulaisuuden huomattava assimiloiva voima. Hindulaisuus on ollut sulauttavim maailman uskonnoista; aikojen kuluessa se on onnistuneesti omaksunut äärimmäisen vaihtelevia aineksia oppiinsa. Jopa etnosentriset muslimivalloittajat huomasivat olevansa vaarassa sulautua hindulaisuuteen Mughal valtakunnan aikana (1526–n. 1800). Muhamettilaisten valloittaessa buddhalaisuus ja hindulaisuus olivat lähes yhtyneet, ja Buddhalle annettiin paikka hindulaisessa pantheonissa Visnun yhdeksäntenä inkarnaationa.

Vieläkin tärkeämpi syy on, että buddhalaisuus kärsi lähes kaikkien muiden uskontojen kohtalon ja hajosi lukuisiin lahkoihin. Varhaisvaiheessaan buddhalaisuus jakautui kahtia: *theravāda* (vanhimpain tie) eli *hinayāna* (pienemmät vaunut) ja *mahāyāna* (suuremmat vaunut). Theravāda säilytti suuremmissa määrin Buddhan alkuperäiset opetukset, kun taas mahāyāna väitti omaavansa Buddhan esoteerisia opetuksia, jotka oli kielletty muilta kuin kaikkein lähimmiltä opetuslapsilta. Kulttuuraiselta funktioltaan mahāyāna on verrattavissa Theravādaan paljolti samaan tapaan kuin keskiaikainen katolilaisuus on verrattavissa varhaiseen kristinuskoon. Mahāyāna koulukunta pitää yksilöllistä valaistumiseen pyrkimistä itsekkäänä ihanteena ja korvaa sen käsitteellä *bodhisattva* – pelastaja, joka saavuttaa valaistumisen, mutta kieltäytyy nirvānasta, jotta hän

voisi auttaa vähemmän onnekkaita pelastuksen tiellä. Mahāyānan kehitykseen ovat suuresti vaikuttaneet paikalliset animistiset kultit, ja se on omaksunut ulkopuolisia jumaluuksia pantheoniinsa, kun taas theravāda on säilynyt suhteellisesti vähemmän muuttuneena Ceylonilla ja Kaakkois-Aasiassa. Viime aikoihin saakka mahāyāna kukoisti pääasiassa Tiibetissä, Keski- ja Itä-Aasiassa ja Vietnamissa sekä myös Kiinassa ja Japanissa Ch'anin (eli Zenin) muodossa, synteettinä mahiyanasta ja taolaisuudesta.

Buddhalaisuuden pyhät kirjoitukset ovat lukuisammat kuin minkään muun uskonnon – niin laajat ettei kukaan yksittäinen tutkija voisi toivoa tutustuvansa niihin kaikkiin elämänsä aikana. Theravādan teksteistä tärkeimpiä ovat *Dhammapada* ja *Kuningas Menanderin Kysymykset*. Viimeksi mainittu on platonisen dialogin muotoinen keskustelu buddhalaisen noviisin ja Aleksanteri Suuren Baktriaan jättämän satraapin välillä. Tärkein mahāyāna-teksti on *Saddharma-Pundarika* eli *Tosi Lain Lootus*.

Mahāyāna on tunnetumpi länsimaalaisille, koska sillä on ollut menestyksekkäämpiä julkistajia ja koska se tarjoaa suuren valikoiman ihmeellisiä tarinoita. Tämän suuntauksen ovat viime aikoina omaksuneet tietyt ryhmät länsimaissa, erityisesti sen tiibetiläisissä tai japanilaisissa (zen) suuntauksissa. Jokainen joka on tutustunut vähänkin buddhalaiseen kirjallisuuteen, tuntee sen huomattavimmat läntiset tulkitsijat ja selittäjät: D. T. Suzuki, edesmennyt zen-patriarkka, ja Alan Watts, amerikkalainen filosofi ja uskontotieteilijä.

Itämaiset uskonnot, erityisesti buddhalaisuus, ovat kauan viehättäneet länsimaisia ajattelijoita. Voltairesta Schopenhaueriin ja Hermann Hesseen, eurooppalainen kirjallisuus on tulvillaan spekulointia itämaisen ajattelun luonteesta. Amerikkalaiset runoilijat, kuten Emerson ja Thoreau, ovat tuherrelleet itämaisen mystiikan parissa, ja länsimaat ovat tuottaneet joukon ensiluokkaisia idän tutkijoita. Mutta vasta hiljattain on sen suosio herännyt, erityisesti

nuorison keskuudessa. Suuntaus on vielä kaukana joukkoliikkeestä, mutta on ilmeistä, että tietyt yhteiskuntamme kerrostumat omaksuvat kritiikittä itämaista filosofiaa.

Miksi? Osittain, koska itämaisella filosofialla on paljon opetettavaa meille. Mutta jotkut psykologit näkevät muita syitä Idän viehätöksessä, ei ainoastaan niin kutsuttujen hippien ja pitkätukkaisten keskuudessa, vaan myös vakavien tutkijoiden ja teologien joukossa. Transendentiaalisen mietiskelyn ja mystiikan – ja sellaisten yksilöiden kuin Maharishi Mahesh Yogin ja Ravi Shankarin – ilmiömäinen suosio viime vuosina on oire juutalaiskristillisen arvomaailman hylkäämisestä, arvomaailman, johon suuri osa kulttuuristamme perustuu mutta joka selvästi on epäonnistunut saavuttamaan tavoitteensa. Itämaiset uskonnot, näin päätellään, tarjoavat yksilökohtaista pelastusta itsekasvatuksen kautta, ja niistä puuttuu yhteisöllisten arvojen korostus, joka on löydettävissä juutalaiskristillisestä perinteestä. Juutalaiskristillisen etiikan epäonnistumista toteuttaa sen ihanne kestävästä yhteiskunnallisesta oikeudenmukaisuudesta ja rauhasta pidetään oppijärjestelmän puutteena, kun taas jos itämaalainen epäonnistuu pyrkiessään saavuttamaan valaistumisen, se on vain hänen oma syynsä.

Epäilemättä monet nuoret omaksuvat itämaisia uskontoja, koska ne edustavat heille sen eettisen järjestelmän vastakulttuuria, jossa heidät kasvatettiin. Onko tämä vastakkaisuus todellista, vaiko vain näennäistä? Jos todellista, onko mahdollista saattaa läntiset ja itäiset uskonnot sopusointuun keskenään? Missä mielessä eräs uusi uskonto, bahá'í-usko, näkee niiden olevan sopusoinnussa?

Uskontojen sukupuun tutkimus osoittaa, että niin kutsutut itäiset ja läntiset uskonnot ovat suurimmaksi osaksi kehittyneet itsenäisesti. Aivan samoin kuin kristinusko kasvoi juutalaisuudesta, bahá'í-usko kasvoi shiah-islamista babi-uskonnon kautta ja samoin buddhalaisuus kasvoi brahmalaisuudesta. Tämä ei millään tavoin viittaa siihen, etteivätkö yllämainitut uskot olisi itsenäisiä tai

ilmoitettuja uskontoja; tarkoitus on vain osoittaa niiden historialliset yhteydet. Bahá'í-uskon historialliset juuret ovat läntisten uskontojen joukossa, samoin kuin buddhalaisuuden juuret ovat itäisten, mutta tämä ei tarkoita, että bahá'í-usko itsessään olisi näkemykseltään läntinen tai itäinen. Itse asiassa bahá'í-usko julistaa olevansa yleismaailmallinen, yhdistäen ja jopa ylittäen perinteellisen jaon idän ja lännen välillä. Tutkiaksemme tätä väitettä päätelkäämme ensin, ovatko itäisten ja läntisten uskontojen eroavuudet todellisia vai näennäisiä.

Ensi silmäyksellä saattaisi näyttää siltä, että läntisillä ja itäisillä uskonnoilla on vähän yhteistä, lukuunottamatta kaikille uskonnoille ominaisia ilmeisiä piirteitä. Tämä on erityisen totta metafysiikan maailmassa. Läntiset uskonnot ovat geneettishistoriallisesti varsin lähellä toisiaan, ja niiden välillä on ollut paljon vuorovaikutusta. Intiassa ja Kinassa syntyneet uskonnot eivät toisaalta ole vain historiallisesti erillisiä läntisistä uskonnoista, vaan myös toisistaan. Välimatka konfutselaisuuden^{*} ja buddhalaisuuden välillä on suurempi kuin zarathustralaisuuden ja kristinuskon välillä. Lisäksi, läntiset uskonnot ovat hajallaan aikaulottuvuudessa, kun taas itäiset uskonnot syntyivät suurimmaksi osaksi vuosien 600 ja 500 eKr. välillä.

Oswald Spengler kirjoitti: ”Buddhalaisuus, jota vain pelkkä harrastelija uskontotieteellisessä tutkimuksessa vertaisi kristinuskoon, on tuskin kuvailtavissa länsimaisten kielten sanoin.”^{**} Tämä

* Konfutselaisuus on ”läntisin” itäisistä uskonnoista. Jotkut tutkijat eivät pidä sitä uskontona ollenkaan vaan eettisenä järjestelmänä. Vaikka siitä puuttuukin uskonnon metafyyminen puoli (ainakin sen perustasoilla), se täyttää uskonnon sosiaalisen funktion. Koska se suo teoriassa poikkeuksia lakeihin, sisällytän sen itäisten uskontojen joukkoon.

** Oswald Spengler, *The Decline of the West*, (New York: Modern Library, 1962), s. 184.

lausunto on osittain tosi, mutta se on suuresti liioiteltu. Buddhalaisuuden ja kristinuskon välillä on merkittäviä yhdenmukaisuuksia. Buddhalaisuuden on kuitenkin arvioitu olevan enemmän psykologinen järjestelmä kuin uskonto. Suuri osa tästä väitteestä perustuu tosiasiaan, että Buddhan opetuksissa ei ole jälkeäkään ”Jumalasta” – ei ainakaan persoonallisesta, transkendentista jumalasta kristillisessä mielessä. Tämä väite voidaan johtaa semanttiseksi asiaksi: Buddha opetti dharman (korkeimman lain) olemassaoloa, joka laki hallitsee koko luomakuntaa. Hänen opetuksensa kaikki viittaavat ikuisen todellisuuteen, joka, vaikka siitä puuttuukin läntisen teismin antropomorfit piirteet, on luova voima, joka voidaan helposti samaistaa Jumalaan.

Buddhalaisuus opettaa, että kaikki maailmankaikkeudessa on jatkuvassa muutoksen tilassa. Elämänjano ja pysyvään takertuminen on murheen väistämätön syy. Pelastus saavutetaan vähittäisellä itsekieltäymyksellä, kunnes päädytään nirvānaan (itseyyden sammuttamiseen). Keskeistä on oppi neljästä jalosta totuudesta: 1) elämä on väistämättä murheellista, 2) murhe johtuu elämänjanosta, 3) murhe voidaan poistaa halujen tukahduttamisella ja 4) tämä voidaan toteuttaa vain kurinalaisella käytöksellä ja mietiskelyllä.

Ei edes sielulla ole pysyvää persoonallisuutta; myös se on tilapäinen. Sielun asema muuttuu riippuen sen karmasta (hyvien ja pahojen tekojen kasaumasta), ja se ikuisesti jälleensyntyä asemaan, joka vastaa sen aikaisempia elämiä. Jälleensyntymisen jakso voidaan pysäyttää vain saavuttamalla nirvāna eli sammuminen. Tämä tapahtuu ensin omaksumalla oikeat näkemykset olemassaolon luonteesta, sitten huolellisella moraalisisella itsekurilla ja lopuksi pitkällisellä mietiskelyllä.

Nirvāna on itseyyden täydellinen tukahduttaminen, mutta sitä ei ymmärretä kielteiseksi. Pikemminkin nirvāna on käsityskyvyn ulkopuolella transendenttinen tila, jossa yksilöllisyyden harha on ilmeinen. Tämä tila ei ole olennaisesti erilainen kuin

hindulaisten pyhimysten, muhamettilaisten sufien tai kristittyjen mystikkojen kuvaama äärimmäinen autuus. Tämä tila on kuitenkin sanoin kuvaamaton: se voidaan vain kokea, ei tiedottaa – tai, kuten Bahá'u'lláh sanoi, on alueita, joille kynä ei liiku.

Myöhemmät mahiyana-koulukunnat, yrittäessään kuvata todellisuutta, väittävät, että sūnyata (tyhjiys) on kaikki mikä on olemassa. Tyhjiys taas ei ole kielteinen siinä mielessä, että jotain puuttuisi, vaan pikemminkin se on ainoa pysyvä todellisuus ja olemus – se on yhtä totuuden, nirvānan ja Buddhan itsensä kanssa. Tyhjiyden ominaisuudet, jotka ilmenevät olemassaolossa, ovat tathata (käännettävissä vain sanalla ”sellaisuus”). Sūnyata on olennaisesti identtinen länsimaisia eksistentialisteja askarruttavan tyhjiyden kanssa. Ero on tietysti vain siinä, että buddhalaiset tarkastelevat tyhjiyttä ilolla, eksistentialistit epätoivon vallassa.

Eräs ilmeinen ero itäisten ja läntisten uskontojen välillä on niiden suhteellinen etiikan ja metafysiikan korostus. Lähes poikkeuksetta läntiset uskonnot asettavat pääpainon etiikkaan ts. yksilön suhteeseen yhteiskuntaan, kun taas metafysiikka, yksilön suhde Jumalaan tai kosmokseen, on toisarvoinen. Juutalaisuuden ydin, esimerkiksi, on löydettävissä kymmenestä käskystä; kristinuskon ydin Kultaisesta säännöstä tai Vuorisaarnasta. Metafysiikalla on vähän sijaa kummassakaan uskossa. Itäiset uskonnot, konfutselaisuutta lukuunottamatta, näyttävät asettavan enemmän painoa metafysiikalle. Voidaan väittää, että Buddha itse hylkäsi metafysisen spekuloinnin; joka tapauksessa buddhalaisuus – ja erityisesti mahāyāna – on tulvillaan sitä.

Toinen ero on uskonnon vaatimassa sosiaalisen kontrollin määrässä. Läntiset uskonnot ovat huomattavasti autoritäärisempiä kuin itäiset kumppaninsa, tosiasia joka on yleensä saanut aikaan korkeamman suvaitsevaisuuden asteen viimeksimainittujen keskuudessa. Vaikka buddhalainen munkki on ylempänsä kurin alainen, nirvānan saavuttanut seuraaja ei ole minkään muun

auktoriteetin kuin sisäisen auktoriteettinsa alainen. Hän on vapaa lainrikkomisen huolista, eivät edes Buddhan opetukset sido häntä enää. Keskiaikaisessa roomalaiskatolilaisuudessa oli taas jokainen kristitty, pyhimys tai synnintekijä, paavin auktoriteetin alainen. Keskiaikaisessa islamissa sufit, huolimatta valaistuneisuutensa asteesta, olivat silti shar'ihin lain alaisia. Parhaimmillaan pyhä Fransiskus ja al-Ghazali olivat silti vähäisempiä kuin Kristus tai Muhammed. Mutta mikään ei estä buddhalaista pyhimystä olemasta yhdenvertainen tai korkeampi kuin Buddha itse.

Määritelkäämme työhypoteesina läntinen uskonto sellaiseksi, joka painottaa etiikkaa enemmän kuin metafysiikka eikä salli mitään poikkeuksia lakeihinsa. Lisäksi läntinen uskonto yleensä käsittää Jumalan etäiseksi, lähestymättömäksi, täysin erilliseksi, kun taas itäiset uskonnot ovat taipuvaisia etsimään jumaluutta ihmissielusta.

Tämän määritelmän mukaisesti, onko bahá'í-usko läntinen vai itäinen uskonto, vai onko se näiden kahden perinteen kohtaaminen? Sen historialliset juuret ovat läntisissä uskonnoissa, mutta tämä ei sellaisenaan vastaa kysymykseen. Puhuessaan muuttumattomasta uskonnollisesta totuudesta, 'Abdu'l-Bahá kirjoittaa:

... jokainen jumalallisista uskonnoista on jaettavissa kahteen osaan. Toinen liittyy moraalin maailmaan ja ihmisluonteen eettiseen kasvatukseen. Se on ohjattu ihmismaailman yleiseen edistymiseen; se paljastaa ja teroittaa mieleen Jumalan tiedon ja mahdollistaa elämän totuuksien löytämisen. Tämä on ihanteellinen ja henkinen opetus, jumalallisen uskonnon olennainen ominaisuus eikä se ole muutokselle tai muuttumiselle altis... Toinen luokka tai osa koostuu yhteiskunnallisista laeista ja säädöksistä, joita voidaan soveltaa ihmiskäyttäytymiseen. Tämä ei ole uskonnon olennainen henkinen ominaisuus. Se

on muutokselle ja muuttumiselle altis, riippuen ajan ja paikan tarpeista ja edellytyksistä.*

On hyödyllistä verrata 'Abdu'l-Bahán vakuutusta seuraavaan otteeseen Tiibetin buddhalaisesta tekstistä:

Jos mielen tyhjä luonne tajutaan, ei enää ole tarpeen kuunnella tai mietiskellä uskonnollisia opetuksia. Jos älyn tahraamaton luonne tajutaan, ei enää ole tarpeen hakea synninpäästöä. Eikä synninpäästö ole tarpeen sille, joka oleskelee täydellisen mielenrauhan tilassa.**

Buddhalaisuus ja hindulaisuus jakavat uskon reinkarnaatioon osana oppiaan. Tämä oppi sielunvaelluksesta on eräs tärkeimmistä esteistä verrattaessa niitä läntisiin uskontoihin. Liittyen reinkarnaation oppiin 'Abdu'l-Bahá kirjoittaa: ”Siten reinkarnaatio, joka on saman hengen toistuva ilmaantuminen aikaisemmassa olemuksessaan ja tilassaan tässä näkyvässä maailmassa, on mahdotonta.”***

Onko reinkarnaatio kahden suurimman itäisen uskonnon perusoppi, josta ei voi olla kompromissia? Buddhalaisuuden tutkija Alan Watts arvelee, ettei näin ole:

Monet buddhalaiset ymmärtävät syntymän ja kuoleman pyörän aivan kirjaimellisesti reinkarnaatioprosessina, jossa karma, joka muovaa yksilöä, tekee niin uudelleen ja uudelleen elämässä

* Bahá'u'lláh ja 'Abdu'l-Bahá, *Bahá'í World Faith*, (Wilmette, Ill.: Bahá'í Publishing Trust, 1966), s. 274.

** W. Y. Evans-Wentz, ed. *Tibetan Yoga and Secret Doctrines*, (New York: Galaxy Books, 1967), s. 88.

*** 'Abdu'l-Bahá, *Some Answered Questions*, (Wilmette, Ill.: Bahá'í Publishing Trust, 1964), s. 326.

elämän jälkeen, kunnes näkemyksen ja valveutumisen kautta se lasketaan lepoon. Mutta zenissä ja muissa mahāyāna-koulukunnissa se usein käsitetään kuvaannollisemmassa merkityksessä jälleensyntyminenä hetkestä toiseen, niin että jälleensyntyminen jatkuu niin kauan kuin yksilö samaistaa itsensä jatkuvaan itseYTEEN, joka reinkarnoituu uudelleen jokaisena ajan hetkenä. Siksi opin paikkansapitävyys ja kiinnostavuus ei edellytä erityisen elämän jatkuvuusteorian hyväksymistä.*

Tätä näkemystä tukevat myös Theravāda-kirjoitukset:

”Kunnianarvoisa Nagasena”, sanoi kuningas, ”onko totta, että mikään ei vaella, ja kuitenkin on jälleensyntymistä?”

”Kyllä, teidän majesteettinne.”

”Kuinka niin? ... Anna minulle esimerkki.”

”Olettakaamme, teidän majesteettinne, että mies sytyttää kynttilän toisesta kynttilästä – vaeltaako toinen kynttilä toiseen?”

”Ei, teidän kunnia-arvoisuutenne.”

”Samoin on jälleensyntymistä minkään vaeltamatta?”

(*Kuningas Menanderin kysymyksiä*)**

Yhteenvedo itäisten ja läntisten uskontojen näennäisistä eroista voidaan tehdä vertaamalla Buddhan sanomaksi oletettuja viimeisiä ohjeita erääseen Bahá'u'lláhin *Kätkeyistä Sanoista*.

Buddha: Joten, Ananda, teidän on oltava oma valonne, oma turvanne. Älkää hakeko turvaa mistään itsenne ulkopuolelta. Pitäkää lujasti kiinni totuudesta valonanne ja turvananne, älkääkää

* Alan Watts, *The Way of the Zen*, (New York Vintage, 1957), s. 49.

** DeBary, s. 106.

etsikö turvaa muualta kuin itsestänne. Munkista tulee oma valonsa ja turvansa jatkuvasti tarkkailemalla ruumistaan, tunteitaan, havaintojaan, mielteitään ja ajatuksiaan siten, että hän voittaa tavallisten ihmisten halut ja murheet ja on aina sinnikäs, tyyni ja mieleltään rauhassa. Joka munkeistani tämän tekee, joko nyt tai kun olen kuollut, jos hän on innokas oppimaan, hän saavuttaa lakipisteen. (Digha Nikāya)*

Bahá'u'lláh: Oi hengen poika. Voit saavuttaa rauhan vain itsesi kieltämällä ja kääntymällä minun puoleeni, sillä Sinun tulee ylistää minun nimeäni eikä omaasi, luottaa minuun eikä itseesi, koska tahtoni on, että minua yksin rakastetaan yli kaiken.**

Voidaanko nämä sovittaa yhteen? Kyllä. Buddha kehottaa oppilaitaan etsimään sisältään johdatusta, kun Bahá'u'lláh neuvoo meitä luopuman itsestämme ja turvautumaan Tuntemattomaan Ydinolemukseen. Todellisuudessa heidän ohjeensa ovat samat. Bahá'u'lláh kirjoittaa:

Sinä olet minun linnoitukseni. Käy tähän linnoitukseen, että olisit turvassa. Minun rakkauteni on sinussa. Tiedä se, että voisit löytää minut läheltäsi.

.... Sinä olet valaisimeni ja minun valoni on sinussa. Anna sen loistaa kirkkaana äläkä etsi muita kuin minua.***

* Ibid. s. 110.

** *Bahá'í World Faith*, s. 156–157.

*** Bahá'u'lláh, *The Hidden Words*, (Wilmette, Ill: Bahá'í Publishing Committee, 1954), s. 6.

Meidän on siis lähestyttävä Ydinolemusta paradoksin kautta luopumalla itseystestä ("tavallisten ihmisten halut ja murheet"), samalla kun hankimme valomme totuuden valaisimesta sisällämme. Nirvāna, itseyden sammuminen, on myös Bahá'u'lláhin seuraajan päämäärä: "... että kuolisit minussa ja minä ikuisesti eläisin sinussa."*

Tässä me voimme päästä eroon eräästä keskeisestä eroavuudesta. Sisäinen vastaan ulkoinen totuus. Dikotomia on epätosi, ne ovat yksi. Entä etiikan ja metafysiikan korostuserot? Tämäkin on vain semanttinen ongelma. Vain teoriassa itäiset uskonnot asettavat etiikan toisarvoiseksi. Käytännössä pyhimys tai valaistumisen saavuttanut ei voi olla käyttäytymättä myötätuntoisesti muita luotuja kohtaan. Hänen motivaationsa on sisäinen, mutta se on sitova. Siksi buddhalaiset kirjoitukset korostavat moraalisia ominaisuuksia, jotka munkin on omattava – moraalisia ominaisuuksia, jotka ovat yleensä vaativampia kuin läntisten uskontojen edellyttämät. Vaikka valaistuminen on ensiarvoista ja etiikka toisarvoista, ne kulkevat käsi kädessä ja ovat itse asiassa erottamattomia. Dikotomia etiikan ja metafysiikan välillä on siten myös epätosi – ne ovat yhtä. Meidän ei tule päätellä, että ne, jotka eivät ole kiinnostuneita metafysiikasta, eivät voisi olla eettisesti suuntautuneita – ateistit, esimerkiksi. Kaikki eettiset järjestelmät ovat sisäisesti, siten myös metafysisesti, motivoituja, riippumatta siitä, haluaako kutsua tätä motivaatiota Jumalaksi.

Yksi keskeinen eroavuus on jäljellä – sosiaalinen kontrolli. Tämä on vaikeampi ongelma ratkaista, ja tässä eroavuus itäisen ja läntisen katsomuksen välillä näyttää enemmän todelliselta kuin näennäiseltä. Kuten olemme havainneet, läntisissä uskonnoissa jokainen uskova on poikkeuksetta profeetan lain alainen, mutta näin ei ole itäisissä uskonnoissa. Tämä johtuu siitä, että läntisen näkemyksen mukaan profetta on kvalitatiivisesti eroava muusta

* Ibid.

ihmiskunnasta – Jumalan erityisesti suosima olento tai, kuten kristinuskossa, yhtä Jumalan kanssa. Mutta itämaalaiselle profeetta eroaa vain kvantitatiivisesti muista ihmisistä, siksi kaikki ihmiset ovat potentiaalisesti jumalallisia. Buddhalaiselle Buddha ei ole erehtymätön Jumalan totuuden inkarnaatio, vaan pikemminkin maineikkain monista valaistumisen saavuttaneista. Islamissa, juutalaisuudessa ja katolisessa kristinuskossa yksilön omantunnon on alistuttava profeetan lakiin tai kirkon tahtoon; itäisissä uskonnoissa korkein auktoriteetti on sisäinen.

Ainoa tapa ratkaista tämä eroavuus, on ottaa huomioon yhteiskunta, jossa uskonto on syntynyt. Yhteiskunnat, joissa buddhalaisuus ja hindulaisuus syntyivät, olivat äärimmäisen heterogeenisiä, enemmän kuin mitä ne ovat nykyään. Jos olisi ilmaantunut uskonto, joka vaati alistumista yhteen ainoaan uskonnolliseen auktoriteettiin, se olisi melko varmasti epäonnistunut. Hindulaisuus kylläkin vaatii alistumista bramiinikastin auktoriteettiin mutta liikkuvuus ja näkemyserot olivat sallittuja muinaisessa Intiassa paljon suuremmassa määrin kuin useimmat ihmiset luulevat. Muinaiset juutalaiset tai seitsemännen vuosisadan jKr. arabit olivat paljon homogeenisempi yhteiskunta; siksi heille oli mahdollista (ja itse asiassa hyödyllistä) alistua yhteen uskonnolliseen auktoriteettiin – Moosekseen tai Muhammediin.

Yhteisöt olivat suhteellisen erillään toisistaan muinaisessa maailmassa; siksi muutamat saattoivat suoda itselleen ylellisyyden olla ilman ulkoista uskonnollista auktoriteettia. Nykymaailmamme eri alueet ovat kuitenkin niin läheisessä vuorovaikutuksessa keskenään, että vähäisinkin yhteiskunnallinen levottomuus heijastuu kaikkialle. Ykseyden tarve on pakottava, ja uskonnollinen ykseys ei ole mahdollinen ilman henkistä auktoriteettia. Itsenäisen omantunnon ylellisyyteen meillä ei enää ole varaa.

Itämaalainen voi siis hyväksyä bahá'í-uskon hylkäämättä oman uskonnollisen perinteensä taustana olevaa olennaista

filosofiaa. Bahá'u'lláh painottaa yhteiskunnallisia opetuksia enemmän kuin Buddha, mutta Bahá'u'lláhin ja Buddhan opetusten välillä ei todistettavasti ole mitään olennaista ristiriitaa. Läntiset uskonnot eivät ole olleet erityisen menestyksekkäitä idässä, koska ne yleensä vaativat käännyttämiseltä perinteen hylkäämistä. Bahá'í-usko tarjoaa kuitenkin itäisten uskontojen seuraajille enemmän vapautta kuin läntiset uskonnot. Lukuunottamatta muutamia kaikkia bahá'íta velvoittavia lakeja itämaalainen on vapaa, ja häntä jopa rohkaistaan, arvostamaan omaa kulttuuriaan ja seuraamaan omia perinteitään. Hänen edellisen uskontonsa totuusarvoa ei kielletä: Tässä mielessä bahá'í-usko ei ole läntinen eikä itäinen uskonto vaan pikemminkin kohtaamispaikka.

Lisäksi buddhalainen voi kääntyä bahá'í-uskoon hänen uskomustensa täyttymyksenä. Buddhalaisuudessa, kuten monissa muissakin uskonnoissa, on apokalyptinen perinne, ja se odottaa perustajansa paluuta, vaikka on paljon todisteita siitä, että tällainen käsitys syntyi paljon Buddhan kuoleman jälkeen ja että sitä ei voida pitää hänen lausumanaan. Mahāyānan kirjoitukset ovat tulvillaan viittauksia Maitreyaan, tulevaisuuden buddhaan, odotettuun. Jotkut mahāyāna lahkot pitävät tätä vain Buddhan hengen paluuna eikä Sakyamin, historiallisen Buddhan, varsinaisena fyysisenä läsnäolona, koska hän saavutti nirvānan ja on siten meidän kannaltamme ollut ja mennyt. Tämä helpottaa monia buddhalaisia hyväksymään Maitreyan ilmaantumisen muunlaisissa kuin perinteellisissä olosuhteissa.

Bahá'ít tuntevat hyvin Bahá'u'lláhin väitteet olevansa Kristuksen ja Muhammedin hengen paluu. Mutta harvat länsimaalaiset bahá'ít ymmärtäisivät, missä mielessä Bahá'u'lláh voidaan nähdä Maitrejana. Buddhalaisessa kaanonissa ei löydy mitään erityisiä ennustuksia, joiden voitaisiin tulkita viittaavan Bahá'u'lláhiin, kuten raamatulliset viittaukset tai muhamettilaiset perinteet. Jotkut viittaukset Maitreyaan ovat vertauskuvallisia, jopa mielikuvituksellisia.

Tarkastelkaamme esimerkiksi seuraavaa tekstiä, jossa Maitreyan odotetaan saapuvan noin kolmenkymmentuhannen vuoden kuluttua historiallisen Buddhan kuolemasta:

Hänen vartalonsa on kahdeksankymmentä kyynärää korkea ja kaksikymmentä kyynärää leveä. Hänellä on oleva 8 400 henkeä käsittävä seurue, jolle hän opettaa mantroin. ... Kuudenkymmentuhannen vuoden ajan Maitreya, ihmisistä parhain, saarnaa todellista dharmaa, joka on myötätuntoinen kaikkia eläviä olentoja kohtaan. Ja kun hän on todellisessa dharmassaan vallinnut satoja ja satoja miljoonia eläviä olentoja, sitten tuo johtaja viimein on siirtyvä nirvānaan. Ja tuon suuren opettajan siirryttyä nirvānaan, hänen todellinen dharmansa on vielä kestävä toiset kymmenentuhatta vuotta.*

Olen kuitenkin löytänyt erään buddhalaisen perinteen, joka viittaa siihen, että aika, jossa elämme, on oleva ihmishengen uudistumisen alku. Japanilainen buddhalaismunkki Nichiren (1222–1282) saarnasi apokalyptisia aatteita, jotka perustuivat kiinalaisesta buddhalaisuudesta peräisin oleviin historiallisiin ajanjaksoihin. Kiinalaisen kronologian mukaan Buddhan kuolema tapahtui 947 eKr. Hänen kuolemaansa seurasi, Nichirenin mukaan, ”tosi lain” vuosituhat. Suunnilleen kristinuskon nousun aikoihin alkoi ”peilikuvan” lain toinen vuosituhat. Historiallisesti tämä vastaa mahayānan nousua, jossa korostetaan lähestyvää buddhamaisuutta Buddhan peilikuvien, bodhisattvojen kautta. Nichirenin mukaan viimeinen vaihe, ”lain tuhoaminen” alkoi noin vuonna 1000 jKr. tantralaisuuden, taikuuutta korostavan buddhalaissuuntauksen, yleistyessä. Tämä jakso kestää myös tuhat vuotta, joten uusi aikakausi on käsillä – aikakausi, jota Nichiren kuvaili ”tosi lain” paluuna. Nichiren näki

* Edward Conze, *Buddhist Scriptures* (New York: Penguin, 1959), s. 240–41.

tämän aikakauden aikana, jolloin eräästä temppelepyhäköstä tulisi maailman keskus ja jolloin eräs mandala (uskonnollinen symboli) uudistaisi ihmishengen. Nichirenin apokalyptiikka on säilynyt Soka Gokkaissa, uskonnoissa, joka on nykyään nopeasti leviämässä Japanissa.*

Bahá'u'lláh voitaneen siis hyväksyä buddhalaisten odottamana Maitreyana, sillä hän on ”uuden lain säätäjä”, ”rauhan tuoja” ja ”maailman valaisija ja yhdistäjä”.

* Harry Thomsen: *The New Religions of Japan* (Rutland Vt.: Chas. E Tuttle Co., 1963), s. 92.

2:6 ANISA-malli – uusi kasvatusoppi kehittämään ihmisen piileviä kykyjä*

Daniel C. Jordan & Donald T. Streets

Vuonna 1967 Amerikan Taide- ja Tiedeakatemia (American Academy of Arts and Sciences) julkaisi valiokuntansa raportin vuodesta 2000. Valiokunnan jäsenet – biologeja, psykiatreja, taloustieteilijöitä, valtiotieteilijöitä, valtion virkamiehiä, luonnontieteilijöitä, käyttäytymistieteilijöitä, poliittisia filosofejä ja futurologeja – edustivat huippulahjakkuutta. Valiokunnan tarkoitus oli hahmottaa hypoteettisia tulevaisuuksia, löytää keinoja ihmiskunnan auttamiseksi parempiin ratkaisuihin ennakoimalla ongelmia, osoittaa keinoja ehkäistä epämieluisia kehityskäänteitä, suunnitella uusi poliittinen teoria, joka edesauttaisi meitä lähestymään vuotta 2000 jonkinlaisella varmuudella eloonjäämisestämme ja esittää ehdotus sopivasta suunnitteluprosessista, joka mahdollistaisi vaihtoehtoisten tulevaisuuksien hahmottamisen ja järkevien valintojen tekemisen

* Alkuperäinen: Daniel C. Jordan and Donald T. Streets. The ANISA Model. Translated by permission of the copyright owner National Spiritual Assembly of the Bahá'ís of the United States.

niiden välillä. Raportti on sellaisenaan mielenkiintoinen käsikirja, joka loistavasti määrittelee edessämme olevia ongelmia, pohtii toistaiseksi ratkaisua vailla olevia kysymyksiä ja lausuu toistuvasti julki, että väistääksemme tuhon kauaskantoisia muutoksia yhteiskuntajärjestelmissämme ja ihmiskäsityksessämme on tapahduttava.

Useissa raporteissa korostetaan kasvatuksen roolia tulevaisuutta muovattaessa. Kuitenkin niissä on toistuvasti huomautettu, että itse kasvatuksen on läpikäytävä perinpohjainen muutos, jotta sitä voitaisiin käyttää hyödyllisesti tulevaisuuden muovaamiseen:

Mikäli aiomme pysyä uskollisina demokraattiselle perinnöllemme, eräs kaikkein ilmeisimmistä, ennustetun väkiluvun kasvun seuraamuksista on, että jo nyt ylikuormitettua koulutusjärjestelmäämme on valtavasti laajennettava ja tarkistettava... Laskekaa yhteen opiskelijoiden lisääntynyt lukumäärä, lisääntynyt siirrettävä tiedon määrä ja lisääntynyt koulutuskokemuksen kesto ja yrittäkää sitten kuvitella, millaisen koulutusjärjestelmän me tarvitsemme vuoteen 2000 mennessä. Voiko mikään muu kuin koulutusvallankumous vastata tarpeitamme?

Mutta mikä on oleva tuon tarpeellisen muutoksen alkuunpanija? Tiedämmekö tarpeeksi toteuttaaksemme sen? Totuus on, että meillä on valtava määrä tietoa ihmisten kehittymisestä, kuinka he oppivat ja kuinka he kasvavat. Kirjastot ovat täynnä kasvatustieteellistä kirjallisuutta. Pelkästään Yhdysvalloissa on yli seitsemäsataa säännöllisesti ilmestyvää aikakauskirjaa, jotka käsittelevät koulutukseen liittyvää ongelmatiikkaa. Lisäksi monet valtiolliset, ammatilliset ja kaupalliset järjestöt levittävät koulutuksellista

* George A. Miller, "Some Psychological Perspectives on the Year 2000", *Daedalus Journal of the American Academy of Arts and Sciences* (Summer 1967), s. 889.

materiaalia tuhansien tiedotteiden, raporttien, aikakauslehtien, nauhoitteiden ja filmien kautta. Mutta yhdistävän periaatteen puuttuessa se kaikki on hyvin hajanaista ja siksi ei kovinkaan käyttökelpoista. Runoilija Edna St. Vincent-Murray tiivistä ongelman ytimen:

Tänä lahjakkaana aikana
 sen pimeänä hetkenä
 sataa taivaalta tosiasioiden meteoriparvi;
 Ne ovat kiistattomia, yhdistämättömiä.
 Viisautta riittävästi vammojemme sitomiseen.
 Päivittäin kehrätään,
 mutta ei ole kangaspuita
 sen kankaaksi kutomiseen.*

Huolimatta runoilijan pessimismistä nyt on meneillään eräs kasvatustieteellinen tutkimusohjelma, joka lupaa toimia kangaspuina, joilla voidaan kutoa uuden koulutusjärjestelmän kangasjärjestelmä, joka voi kyetä hyödyntämään tuon ”tosiasioiden meteoriparven” keskittämällä ne ihmisen henkisen luonnon viitekehukseen. Tämä uusi koulutusmalli tai -kaavio, joka on nyt** suunnittelunsa alkuvaiheissa, on nimeltään ANISA, arabiankielinen sana, jonka merkitys on ”korkealla paikalla oleva puu, joka levittää tuoksua kaikkialle ympäristöönsä” – Elämän Puu, joka kuvaa jatkuvaa kasvua ja hedelmöitystä. ANISA-mallin tunnus on mukaeltu versio tästä ikivanhasta symbolista, ja se valittiin siksi, että se kykeni välittämään ajatuksen kauneudesta jatkuvassa kasvussa ja hedelmöitymisessä – uuden koulutusmallin ytimen.

* Edna St. Vincent-Millay: ”Sonnet CXXVII”, *Collected Poems* (New York: Harper, 1956), s. 697.

** 1972, suom. huom.

ANISA-malli on laadittu sille perustalle, että ihminen luotiin tietämään ja rakastamaan ja että näiden kahden ominaisuuden yhdistelmästä saavat alkunsa kaikki hänen kykynsä, joiden kehittäminen on koulutuksen velvollisuus.

ANISA merkitsee myös sanayhdistelmää American National Institute for Social Advancement (Amerikan Kansallinen Tutkimuslaitos Yhteiskunnallista Edistymistä varten). Tämä laitos on omistautunut kehittämään ohjelmia, jotka antavat vastauksen aikamme kriittisiin tarpeisiin. Juuri tämän laitoksen alaisuudessa laadittiin ANISAn alustavat suunnitelmat. ANISA-koulutusmallia kehitetään nyt Ihmispotentiaalin Tutkimuskeskuksessa (Center for the Study of Human Potential) Massachusettsin yliopiston kasvatustieteellisellä osastolla suunnitteluapurahan turvin, jonka on myöntänyt Uuden Englannin Opettajainkoulutusohjelma (The New England Program in Teacher Education, Durham, New Hampshire).

ANISA-malli perustuu koulutuksen uudelleen määrittelymiseen sellaisiksi prosesseiksi tai kokemuksiksi, jotka pohjautavat ihmispotentiaalin kehittämistä tai vapauttamista. Se lupaa olla huomattava läpimurto, jolla on erityistä merkitystä niille miljoonille lapsille, jotka nykyään saapuvat muodollisiin oppimistilanteisiin ilman edellytettyjä kokemuksia, joille menestykselliset saavutukset perinteellisissä kouluissa perustuvat. Alkaen ennen lapsen sikiämistä ja käsittäen suunnilleen ensimmäiset viisitoista vuotta elämästä ANISA-malli kiinnittää huomiota kaikkien inhimillisten kykyjen kehittämiseen eikä vain kykyyn varastoida ja palauttaa mieleen faktuaalista informaatiota, joka on järjestetty perinteellisten opetussuunnitelmien mukaan.

Koska teknologia on alkanut ratkaista useimmat informaation säilyttämisen ja palauttamisen ongelmat, meidän on välttämättömää määritellä uudelleen opettajan ja koulun rooli kasvatuksessa. Nämä ongelmat selviävät, kun tajutaan esimerkiksi, että mikrofilmauksen kehittymisen ansiosta koululainen voi lähitulevaisuudessa

pitää taskussaan pientä korttia, joka sisältää kokonaisen tietosanakirjan informaation. Tämä saavutus yhdessä tiedon räjähdyksmäisen kasvun kanssa korostaa yksilöiden koulutuksen merkitystä tavalla, joka auttaa heitä hyödyntämään informaatiota sen pelkän säilyttämisen sijasta.

Minkä tahansa uuden kasvatusopin, joka auttaa ihmiskuntaa säilymään tulevaisuudessa, on perustuttava paikkansapitävälle käsitykselle ihmisluonnosta. Sen on mahdollistettava ihmisen kyky omaksua ylevä näkemys kohtalostaan ja annettava hänelle voima selviytyä kaikista häntä kohtaavista pakottavista tarpeista tässä historian kriittisessä käännekohdassa. ANISA-malli perustuu sen vuoksi uskaliaalle vakuutukselle, että ihminen on luomakunnan huippu ja että hän omaa ainutlaatuisia kykyjä, jotka ovat toistaiseksi luotaamatta ja suurimmaksi osaksi hyödyntymättä. Menestyäkseen tällaisen radikaalisesti uuden kasvatusopin on kyettävä turvaamaan jatkuva kasvu, joka on vapaa erilaisista kehityshäiriöistä, jotka ovat sekä yksilöllisen että sosiaalisen patologian pohjana. Koska ANISA-malli on suunniteltu ehkäisemään tällaiset häiriöt, se tulee antamaan merkittävän panoksen ratkaistessa ongelmia, jotka liittyvät rikollisuuteen, mielenterveyteen, köyhyyteen, epäoikeudenmukaisuuteen, ennakkoluuloihin, roturistiriitoihin, sotaan, poliittiseen korruptioon, moraalien rappioon ja vetäytymisen tuhoisiin muotoihin kuten alkoholismiin ja huumeiden väärinkäyttöön. Siten sillä on selviä viittauksia maailmanjärjestyksen toteuttamiseen.

Mikään kasvatusoppi ei koskaan voi toivoa ehkäisevänsä tai ratkaisevansa kaikkia ongelmia, joita ihmiset kokevat yksilöinä tai yhteisöinä. Mutta jokaisen tulevaisuutta varten suunnitellun kasvatusopin on huolehdittava kaikista näistä kysymyksistä ja koulutuskokemuksen rooleista kehitettäessä eheitä ja terveitä ihmisiä.

IHMINEN – HENKINEN OLENTO

Filosofisesti ANISA-malli perustuu selvään vakaumukseen ihmisen henkisestä luonnosta ja hänen mittaamattomista piilevistä kyvyistään, joista jokaista voidaan kehittää hänen itsensä ja hänen lähimmäisensä hyväksi. Tällä me tarkoitamme, että ihminen on paljon enemmän kuin eläin; koska hän voi tietää tietävänsä, tietää rakastavansa, rakastaa tietämäänsä ja olla tietoinen tästä kaikesta, hän poikkeaa kaikista muista olennoista tällä planeetalla: hän on ainoa olento, joka voi itse aktiivisesti osallistua oman kohtalonsa muovaamiseen. Hän on Teilhard de Chardinin sanoin kuin ”alati korkeammalle kiitävän nuolen kärki” – aina tavoitetietoinen, kehittyvä ja kasvava. Näkemyksemme mukaan ei ole minkäänlaista rationaalista tapaa käsitteellistää tarpeita vastaava kasvatusoppi, ellei se perustu olettamukseen ihmisen henkisestä luonnosta ja heijasta ihmisen arvokkaimpia pyrkimyksiä, jotka ilmenevät selvästi hänen historiasaan, uskonnossaan ja taiteessaan.

Päätös perustaa tämän mallin kehittäminen ihmisen henkiselle luonnolle ei ollut mielivaltainen. Sillä on laaja filosofinen tuki ja kasvava tieteellinen vahvistusaineisto. Sekä mallin filosofiset perusteet että yhtäpitävän tutkimustyön ja teorian huomattava rooli sen yksityiskohtaisessa ohjelmassa alleviivaavat erästä mallin ainutlaatuista piirrettä.

Tietäminen ja rakastaminen ovat ihmisen kaksi peruskyykyä, jotka heijastavat hänen tarkoitustaan ja muodostavat hänen keskeiset voimavaransa. Tämä pitää yhtä sen käsityksen kanssa, että ihminen on henkinen olento; mikä voidaan edellisestä päätellä. Näiden kahden kyvyn yhdistelmiin ja johdannaisiin pohjautuvat kaikki ihmisen kyvyt. Vaikka tämä saattaa aluksi vaikuttaa liialliselta yksinkertaistamiselta, lähempi ja syvällisempi tarkastelu osoittaa, että kaikki ihmisen myönteiset ja luovat pyrkimykset jollakin tavoin suhteutuvat toiseen tai molempiin näistä kyvyistä. Tästä syystä

tietäminen ja rakastaminen muodostavat kaksinapaisen akselin, jonka ympärillä tämä malli pyörii. Näiden kahden eri tasoilla heijastuvan ominaisvoiman vuorovaikutuksen ymmärtäminen tuo uuden näkökulman ihmisen kykyjen kasvuun ja kehittymiseen.

On monia teorioita ja filosofisia näkökulmia, jotka tukevat tätä olettamusta. Jotkut ovat rajoitetussa mielessä päätyneet koulutusohjelmiin, joilla on ollut varsin kapea ulottuvuus. Mikään ohjelma ei kuitenkaan ole uskaltanut omaksua yhtä laajaa määritelmää ihmisestä kuin ANISA-malli. Kuitenkin ilman näin laajaa määritelmää ei mikään kasvatusoppi voi olla kattava.

Eräs ajankohtaisista kasvatustieteen vitsauksista on tarkoituksenmukaisen ihmismääritelmän puute. Siten se on hajanainen eikä kattava, ja se on kykenemätön hyödyntämään saatavilla olevaa tietoa ihmisen kasvusta ja kehittymisestä. Näitä vaivoja ei voida parantaa ilman yhdistävää periaatetta, joka kykenee tulkitsemaan ihmistodellisuuden ja järjestämään faktuaalisen informaation niin, että se herättää uskoa, joka on toiminnan edellytys. Kasvatus heijastaa siten laajempaa dilemmaa maailmassa – ongelmaa, jonka Julian Huxley on ytimekkäästi ilmaissut:

Menisin niin pitkälle kuin sanoakseni että yhteisen viitekehysten puute, jonkin yhdistävän käsitteistön ja periaatteiston puuttuminen on nyt, ellei maailman pahin sairaus niin ainakin sen vakavin oire.*

* Julian Huxley. *Knowledge, Morality, and Destiny*, New York: New American Library, 1960) s, 88.

OPPIMISTAITO JA POTENTIAALIN KEHITTÄMINEN

Oletamus ihmisen henkisestä luonnosta (tietämisen ja rakastamisen ollessa kaksi peruskykyä, joista kaikki muut kyvyt eriytetään) toimii ANISA-mallin yhdistävänä periaatteena filosofisella tasolla. Toiminnallisella tasolla integroiva periaate on oppimistaidon määrittäminen päätekijäksi vapautettaessa tai kehitettäessä näitä kykyjä optimaalisesti. Siksi lasta varten suunnitellun kokemuksen perustavoite on aina oppimistaidon kehittäminen. Lapselle, jota on voitu opastaa taitavaksi oppijaksi, on annettu tärkein työkalu, jolla hän voi päättää omasta kohtalostaan, huolimatta häntä mahdollisesti kohtaavista vaikeuksista tai olosuhteista.

Kuinka oppia on itsessään jotakin, joka on opittava. Kuitenkin useimmissa perinteellisissä koulumuodoissa ei lapsia koskaan opeteta oppimaan, koska opettajia ei ole koulutettu opettamaan heille kuinka opitaan. Lisäksi tarvetta, että lapsista tulisi taitavia oppijoita, ei usein korosteta tai välittömästi käsitellä.

Ennenkuin mitään voidaan tehdä tämän tilanteen korjaamiseksi, oppimistaidon luonne ja sen suhde kykyjen kehittämiseen on ymmärrettävä sekä teoreettisella että toiminnallisella tasolla. ANISA-opettajien koulutusohjelmat on keskitetty tuon tavoitteen ympärille. Lyhyesti sanottuna oppimistaito riippuu kyvystä differentioida eli valita merkittävät tai olennaiset näkökohdat missä tahansa tilanteessa ja integroida ne eli järjestellä ne uudelleen kokonaisuudeksi tietyn tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimintasarja, jossa differentiaatiota seuraa integraatio, ilmenee ihmisen kasvun keskeisenä piirteenä kaikilla tasoilla – biologisella, psykologisella ja henkisellä. Oppimistaito voidaan siten nähdä kykynä hallita nämä kaksi toisiaan täydentävää toimintasarjaa: differentaatio ja integraatio. Filosofisesti differentaatio heijastaa tietämisen kykyä ja integraatio rakastamisen kykyä. Täysin kehittyneeksi tuleminen riippuu tietynlaisten vuorovaikutusten oppimisesta näiden kahden

peruskyvyn välillä. Eräät vuorovaikutukset valmistavat yksilöä tulevaa kehitystä varten; toiset hidastavat, heikentävät tai estävät myöhempää kasvua. Esimerkiksi, aivan perustasolla, jos toinen kyvyistä (rakastaminen) käännetään vastakkaiseksi toiselle (tietäminen), lapsi voi vihata jonkin tietämistä sen sijaan että rakastaisi sitä, tai hän voi rakastaa tietämättömyyttä. Tällaiset vuorovaikutukset ehkäisevät potentiaalın vapauttamista. Itse asiassa varsin monet oppimishäiriöt voidaan ymmärtää tämän dynamiikan avulla.

Jokainen toimintasarja, jossa differentiaatiota seuraa integraatio, voi edustaa oppimissarjaa, joka mahdollistaa kokemuksen suurimman siirtovaikutuksen muihin ongelmiin tai tehtäviin. Yksinkertainen esimerkki selventää tätä asiaa. Ajatelkaa tilannetta, jossa lapsi yrittää oppia, mikä tuoli on. Tehdäkseen tämän hänen täytyy ensin differentioida tiettyjä huonekalujen ominaisuuksia, jotka tietyllä tavalla integroituina muodostavat tuolin (ts. muodostavat ”tuoleuden”): neljä tietyn pituista jalkaa, tietyn kokoinen istuin ja noja. Tehtyään nuo differentiaatiot ja tuon tietyn integraation lapsi voi sen jälkeen tunnistaa muita tuoleja, joita hän ei ennen ole nähnyt, ja erottaa ne ”ei-tuolimaisista” huonekaluista tai muista esineistä, jotka saattavat omata joitakin mutta ei kaikkia tuolin ominaisuuksista (pöydillä on jalat, polkupyörässä on istuin, sohvilla on nojat jne.) Tämä vähentää ympäristön suunnatonta monimuotoisuutta ja tekee lapsesta taitavamman käsittelemään sitä. Tyypillisissä kodeissa tai kouluissa lapsille opetetaan ”tuolin” käsite mutta ei toimintasarjaa käsitteen muodostamiseksi. ANISA-toimintamalli ei ainoastaan opeta lapselle mikä tuoli on vaan tekee hänet myös tietoiseksi siitä, kuinka hän oppii tuon käsitteen. Tämä tekee oppimiskokemuksen siirtovaikutuksen mahdollisimman suureksi – toisin sanoen se auttaa häntä muodostamaan muita käsitteitä helpommin. Siirtovaikutus on oppimistaidon eräs tärkeä piirre.

ANISA-mallin määrittelee suuri määrä selvityksiä, jotka selittävät kykyluokkien ensiarvoiset tai keskeiset oppimissarjat

kasvatustieteellisin termein. Mitä enemmän todellisuutta vastavia sarjoja henkilöllä on, sitä, taitavampi oppija hänestä tulee, sitä enemmän voimaa hänellä on tulevaa kasvua ja kehittymistä varten ja sitä nopeammin hänen potentiaalinsa vapautuu.

OPPIMISTAIDON SAAVUTTAMINEN ERI KYKYLUOKISSA

Helpottaaksemme ymmärtämystämme ihmispotentiaalini luonteesta me olemme jakaneet tietämisen ja rakastamisen keskeiset voimat yhdeksään olennaisesti erilaiseen mutta keskinäisessä vuorovaikutuksessa olevaan kykyluokkaan. Jokainen seuraavista asioista käsittelee lyhyesti oppimistaidon saavuttamista kussakin luokassa.

Psykomotorinen kehitys

Eräs lapsen ensimmäisistä kehitysvaiheista on saavuttaa tahdonalaisten lihasten asennon ja liikuttamisen hallinta. Differentiaation ja integraation, tai Piaget'n termein assimilaation ja akkomodaation, vastavuoroisen toimintasarjan kautta lapsi kehittää motorisen keskuksen. Tämä motorinen keskus (motor-base) on sisäinen rakennelma, joka kehittyy differentioimattomien liikkeiden kokemuksista, jotka liikkeet myöhemmin jalostuvat differentioituiksi ja lopulta integroituvat laajaan sarjaan yleisiä liikeratoja, kuten kävelemiseen, hyppelemiseen ja juoksemiseen. Tämä sisäinen rakennelma tai kaavio antaa lapselle viitekehyksen, johon hän soveltaa tilan ja ajan ja jonka mukaan hän liittyy merkityksen aistikokemuksiinsa.

Havaitsemiskehitys

Lapsi oppii tuntemaan ympäristönsä aistiensa välityksellä. Havaitseminen viittaa aistimisen järjestelyyn ja tulkintaan aikaisempien kokemusten, nykyisten tarpeiden ja tulevien pyrkimysten valossa.

Pohjimmiltaan aistimisen järjestely on riippuvainen motorisesta keskuksesta. Riittävä järjestely ja tulkinta riippuvat myös terävyydestä – kyvystä diskriminoida erinäisten ärsykkeiden välillä tietyyssä ulottuvuudessa (visuaalinen, auditiivinen jne.) Kun eri havaitsemistavat alkavat työskennellä funktionaalisesti integroidulla tavalla, kyseinen organismi lisää kykyään vastaanottaa, valikoida, säilyttää ja hyödyntää tietoa merkityksellisesti. Juuri tämä jalostunut havaitsemisterävyyden kyky differentioida ärsykeitä ja integroida ne funktionaalisesti hyödyllisiksi toimintamalleiksi – vaikuttaa oppimistaitoon. Tällainen havaitsemistaito voidaan saavuttaa sopivien kokemusten ja harjoitusten avulla, jotka ANISA-malli tarjoaa.

Kognitiivinen kehitys

Kognitio viittaa useisiin eri mielen prosesseihin tai toimintoihin, kuten rinnastamiseen, tunnistamiseen, päättelyyn, yhdistelemiseen, erottelemiseen, assosioimiseen sekä negaatioiden ja implikaatioiden tuottamiseen. Se koskee myös korkeamman tason toimintoja, kuten kausaalisuhteiden tajuamista, abstraktioiden hallitsemista, interpolaatioiden ja extrapolatioiden sekä käsitteiden muodostamista ja hyödyntämistä korrelaatioiden, järjestyssuhteiden harjoittamisen ja säilyttämisen ymmärtämistä sekä useita muodollisia toimintoja, joihin yleensä liittyy synteesi ja analyysi. Näiden prosessien opettaminen tarkoittaa käytännössä sitä, että lapselle opetetaan ei vain mitä ajatella vaan myös miten ajatella. ANISA-opettajan on siis kyettävä identifioimaan nämä prosessit jokaisessa oppimiskokemuksessa päivän aikana ja antamaan kaikki vaadittu palaute, jotta lapset voisivat tunnistaa ja omaksua ne sekä soveltaa niitä.

Affektiivinen kehitys

Affektiivinen kehitys tarkoittaa tunne-elämän järjestelemistä. Kehityksen kautta tapahtuu edistymistä differentioimattomista tunteista tunteiden differentioitumiseen ja integroitumiseen asenteiksi (tunnepitoisiksi tavoiksi) ja lopulta arvoiksi. Esineisiin, tapahtumiin ja ajatuksiin liittyvät tunteet opitaan. Tunteiden järjesteleminen opitaan myös. Näistä oppimisista seuraavat asenteet ja arvot saattavat vaikuttaa myöhempään kasvuun joko positiivisesti tai negatiivisesti. Kypsä henkilö kehittää lopuksi arvojärjestelmän, joka sisältää korkea-asteisen kognitiivisen rakennelman, jossa hän järjestelee arvonsa ja asenteensa hierarkisesti riippuen niiden suhteellisesta tärkeydestä. Kaikkein tarkoituksenmukaisin arvojärjestelmä ohjaa ihmistä antoisaan elämäntyöhön ja henkilökohtaisiin tapoihin, jotka ylläpitävät sekä ruumiin että mielen terveyttä. Kun arvot, tunnepitoiset tavat (asenteet) ja tunteet järjestellään yhtenäiseksi kokonaisuudeksi, jota yhdistää voimakas taju elämän tarkoituksesta, vapautetaan voimavaroja, jotka muutoin tuhlaantuisivat arvokonflikteihin. ANISA- mallin selvitysten tarkoitus tällä alueella on auttaa opettajia järjestämään kokemuksia, jotka tekevät lapset kykeneviksi järjestelemään tunne-elämänsä tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Tämän järjestelyn on oltava sisäisesti yhdenmukainen, suhteellisen vapaa konflikteista ja sopusoinnussa järjen kanssa. Tunne-elämän järjestely on eräs tärkeimmistä oppimisprosesseista yksilön elämässä. Lapsen omaksumat arvot ja asenteet suuresti määräävät hakeutuuko hän vaativampiin oppimistilanteisiin kehittääkseen ja toteuttaakseen kykyjään.

Moraalikehitys

Silloin kun henkilön tietämis- ja rakastamiskyvyt kohdistuvat muihin ihmisiin, hänen toimintansa voidaan määritellä

moraalikäyttäytymiseksi. Ihminen on sosiaalinen ja siksi moraalinen olento, kun hän samalla on fyysinen ja henkinen olento. Hänellä on tiettyjä väistämättömiä velvollisuuksia jokaista kanssaihmistään kohtaan. Moraalitaidon hankkiminen riippuu siten näiden velvollisuuksien luonteen oppimisesta, ja niihin soveltuvien asenteiden, arvojen ja käyttäytymisen omaksumisesta. Näiden velvollisuuksien ydin on lapsen kyky suhtautua muihin tavalla, joka mahdollistaa heidän kykyjensä kehittymisen niin, että he vastaavat tukemalla hänen kehittymistään.

Lapsi edistyy lukuisien kehitysvaiheiden kautta alkaen differentioimattomasta tilasta, jolle on ominaista tietoisuuden puuttuminen mistään säännöistä tai sosiaalisista suhteista. Kehitys jatkuu vaiheissa, joissa hän perustaa suhteita aikuisten (tavallisesti vanhempiensa) ja myöhemmin vertaistensa kanssa; hän lopulta saavuttaa autonomisen vaiheen, jossa hän on vastaanottavainen toisten tarpeille, pystyy ajattelemaan abstraktisesti sosiaalisista suhteista ja kykenee itsenäiseen moraalipäätelyyn. Edistyminen näissä vaiheissa riippuu lapsen kyvystä luottaa ja olla luotettu. Molemmat kyvyt pohjustavat tätä seuraavaa nöyryyden kehittymistä. Moraalitaidon saavuttaminen sisältää lukuisia kehitysmalleja, kuten kyvyn totella aikuisia, joka kehittyy kyvyksi noudattaa aikuisten laatimia perussääntöjä (selvä muutos ihmisistä periaatteisiin), edistyy palkitsemisen lykkäyksen, impulssikontrollin ja houkutuksen vastustamisen kautta mahdollistaen lopulta hyvän itsekurin ja integroidun oman tunnon omaksumisen.

Ehkä tärkein moraalitaidon näkökohta on kyky rakastaa ja tulla rakastetuksi, kyky, joka alkaa itsetyydytyksestä, edistyy aikuisten ja vertaisten hyväksymisen tarpeen kautta ja lopulta kehittyy itsensä hyväksymisen tarpeeksi, toisten kunnioittamiseksi, altruismiksi ja oikeudentajuksi.

Tahdon kehitys

Tahtomistaito edustaa eräänlaista luontaista motivaatiota, jota ilman ihminen ei voi aktiivisesti osallistua oman kohtalonsa muotoilemiseen. Se sisältää kyvyn ratkoa ristiriitaisia pyrkimyksiä omaksumalla harkinnan jälkeen subjektiivisen päämäärän, tietoisien päätöksenteon, joka johtaa tavoitteiden asettamiseen ja niihin sitoutumiseen, esivaiheen, jossa nämä tavoitteet täsmennetään pienemmiksi, differentioituiksi alasuunnitelmiksi, ja kontrolloidun aikomusten muuntamisen toiminnaksi sisältäen energian ja keskittymisen tuottamisen tai mobilisoinnin. Tahtomistaitoon liittyy myös itseoajennuksen prosessi ja sinnikkyys esteiden ilmaantuessa ja lopuksi kaikkien alatavoitteiden uudelleen integrointi yhdeksi subjektiiviseksi päämääräksi, josta seuraa toiminnan täyttymys ja tavoitteiden saavuttaminen. Ne kokemukset, joita monilla lapsilla on koulussa, tuhoavat, heikentävät tai ehkäisevät tahtomistaidon kehittymistä. Tästä syystä ANISA-malli on jyrkästi vastakkainen perinteellisille kulutusasenteille tahdonvoimaa kehitettäessä.

Luovuuden ja esteettisen herkkyyden kehitys

Oppimistaito luovuuden alueella viittaa kykyyn luoda järjestystä kaaoksesta (tai jostakin differentioitumattomasta tilasta) kykyyn identifioida osat ja niiden väliset suhteet, jotta ne voidaan integroida kokonaisuudeksi. Tämä alue sisältää myös huumorintajun kehittämisen, koska se on riippuvainen herkkyydestä asioiden odottamattomaan järjestykseen.

Luovuus on yhdistävä tekijä ja se liittyy muihin alueisiin monin tavoin. Se sisältää mm. divergoivan ajattelun, intuition, kuvittelun, spekulointia ja mielikuvituksen. Ja mikä tärkeintä, se viittaa kykyyn arvostaa kauneutta ja taipumukseen järjestellä omat elinolosuhteensa siten, että ne ovat kauniita. Se sisältää

vastaanottavaisuuden taiteelle kaikissa sen muodoissa ja esteettisiin luomuksiin johtavien ilmaisullisten kykyjen arvostamisen ja jalostamisen.

Henkinen kehitys

Henkisyys käsittää perimmäisten kysymysten tiedostamisen ja paikansa etsimisen kosmoksen järjestyksessä. Henkisyyden tavoittelu alkaa kyvystä luottaa ja on sen vuoksi olennaisesti riippuvainen luotettavista vanhemmista. Tästä luottamuksesta kehittyä usko. Lapsen usko tekee hänestä opetettavan. Viime kädessä henkisyys perustuu uskonjärjestelmän muodostamiselle, joka järjestelmä voi ylittää järjen, mutta ei voi olla ristiriidassa sen kanssa. Henkisyteen liittyy kyky mietiskellä, ja siten se omaksuu tietoisien roolin kokonaispersoonallisuuden yksilöllistämässä – henkilökohtaisessa eheytymisessä jonkin transsendentin tarkoituksen viitekehyyksessä. ANISA-malli tarjoaa tarpeelliset kokemukset ja keinot, jotka mahdollistavat sellaisen minäkäsityksen muodostamisen, joka on funktionaalinen suhteessaan sekä mikrokosmukseen että makrokosmukseen.

Kielellinen kehitys

Kielen omaksuminen on eräs lapsen kriittisimmistä kehitystehtävistä. Kielen, sen sanaston ja lauseopin hallinta, ja kyky käyttää sitä sekä kirjallisissa että suullisissa muodoissa on keskeinen edellytys yleisen oppimistaidon saavuttamiselle. Kaikista kyvyistä ja piilevistä voimavaroista tulee ihmiselle ominaisia, kun ne joutuvat kielen vaikutuksen piiriin.

Kielen kanssa kosketuksiin joutuminen sopivana ajankohdantana on perusedellytys kielen omaksumiselle. Hyvät kielimallit ja virikkeitä antava ympäristö, joka on suunniteltu saamaan esiin rikas

kielellinen ilmaisu, ovat keskeisiä kielelliselle kehitykselle. Näiden lisäksi ANISA-malli tarjoaa myös tilanteita kokemuksille, jotka on suunniteltu esineiden tunnistamiselle tai nimiöimiselle, sanastolliselle kehitykselle ja puheen äänteiden varsinaiselle tuottamiselle.

ANISA-LUKUSUUNNITELMA

Miten eri oppiaineet – lukeminen, kirjoittaminen, laskento, historia, yhteiskuntaoppi, biologia ja taide, soveltuvat ANISA-malliin? Koska malli on ensisijaisesti kiinnostunut tekemään lapsille mahdolliseksi kaikkien oppimistaidon saavuttamista pohjustavien prosessien hallinnan, ANISA-mallille perustuvat koulut organisoidaan siten, että ne mahdollistavat tämän keskeisen tavoitteen saavuttamisen. Tällainen organisaatio ei kuitenkaan välttämättä tarkoita perinteellisten oppikurssien sisältöjen hylkäämistä. Se tarkoittaa pikemminkin kaikkien oppimistavoitteiden eheyttämistä yllämainittujen prosessien viitekehukseen, jotta voidaan löytää sellaiset oppimissarjat, jotka takaavat suurimman mahdollisen siirtovaikutuksen. (Prosessien painotus on ominaisinta kokemuksille, joita tarjotaan erittäin pienille lapsille). Toisin sanoen, esimerkiksi biologia, musiikki, luonnontieto ja yhteiskuntaoppi voidaan opettaa sellaisin menetelmin, jotka mahdollistavat, että lapsi oppii näiden tiedonalojen sisällön samalla kun hänestä on muodostumassa taitava oppija. Yhteiskunnallisen muutoksen ja tieteellisen kehityksen nopeudesta johtuen taitavuus oppimisessa turvaa elinmahdollisuudet tulevaisuudessa, sillä juuri oppimistaito tarjoaa suurimman mukautuvuuden ja kyvyn ei vain sietää muutosta vaan myös aktiivisesti osallistua sen toteuttamiseen.

KEHITYKSELLISIÄ NÄKÖKOHTIA

ANISA-mallin tehokas toteuttaminen edellyttää paitsi oppimistaidon prosessien ja näihin perustuvien muuttujien ymmärtämistä, myös huomiota, että biologisen kypsymisen on oltava eheää, jotta oppiminen voisi jatkaa optimitasolla. Tästä syystä lapsen ruokavalio ja terveys ovat erittäin tärkeitä. Koska varhaisilla kehitysvaiheilla on välittömiä seuraamuksia myöhemmissä vaiheissa, ANISA aloittaa ennakkotyön tulevan äidin kanssa vuotta ennen raskautta, jotta tämä voisi omata mahdollisimman hyvän terveyden valmistautessaan hedelmöitymistä ja raskaudentilaa varten. Tänä aikana tulevalla äidillä on mahdollisuus oppia kaikki ANISA-mallin yksityiskohdat: mm. miten panna alulle lapsen opetusohjelma synnytyshetkestä alkaen.

Oppimiskokemusten järjestely keskittyy lapsen kehitysvaiheisiin enemmän kuin opetusainekseen. Kiinnittäen erityistä huomiota kehityksen kriittisiin jaksoihin. Nämä jaksot ovat siinä mielessä kriittisiä, että jos tietyt kokemukset puuttuvat tuona nimenomaisena aikana, kasvu ja kehitys vahingoittuvat, joskus korjaamattomasti. Esimerkiksi eräs kielellisen kehityksen tärkeistä jaksoista tapahtuu kahdeksan kuukauden ja kahden ikävuoden välillä. Näin ollen, jotta täysi kielellinen kehitys voitaisiin saavuttaa, on turvattava, että kaikki edellytykset tällaiselle kehitykselle ovat läsnä tuona aikana.

Koska lapset saavuttavat ja käyvät läpi nämä vaiheet kukin omaa tahtiaan, opetusohjelma on täysin yksilöllistetty. Se ei ole järjestetty määrättyjen ikäjaksojen mukaan, vaikka ikä ilmeisesti antaakin viitteitä siitä, minkälaiset kokemukset soveltuvat tietylle lapsiryhmälle. Pikemminkin lapsen kehitykselliset edellytykset, huolimatta hänen iästään, ovat määräävät perustekijät hänen opetusohjelmalleen.

JOITAKIN MUITA ANISA-MALLIN OMINAISPIIRTEITÄ

Lahjakkaan ja hyvin koulutetun henkilökunnan avulla voidaan kehittää oppimistaitoa vahvistavia kokemuksia melkein mistä tilanteesta tahansa. ANISA-mallin toteuttaminen ei ole riippuvainen poikkeuksellisista erinomaisista tiloista tai suuresta määrästä kalustoa. ANISA-johtajaopettajien koulutusohjelma on suunniteltu heidän varustamiseksi kaikella tiedolla ja taidolla, joka tarvitaan optimaalisen hyödyn saamiseksi jokaisesta oppimiskokemuksesta.

Koska opettaminen vahvistaa oppimista, ANISA-järjestelmä luottaa suuresti edistyneempien lasten hyväksikäyttöön nuorempien lasten opettajina. Viisivuotiaat koulutetaan auttamaan kolmi- vuotiaita, seitsenvuotiaat viisivuotiaita jne. Näin lapset itse toimivat ehtymättömänä voimavarana opettamiseen. Tämä ei ole mahdollista useimmissa nykyisissä kouluissa, koska lapset on eroteltu ikätasoitain ja koska opettajia ei kouluteta käyttämään lapsia tehokkaasti opettajina.

ANISA-malli on suunniteltu takaamaan kullekin lapselle paljon suuremman määrän onnistumisia kuin epäonnistumisia. Tämä vaatii, että lapsi hallitsee kaikki tietyn tehtävän edellytykset ennenkuin se annetaan hänelle. Se edellyttää myös, että opettajat kykenevät tuottamaan laajan valikoiman vaihtoehtoisia ratkaisuja metodologiassa sekä materiaalien ja tekniikoiden valinnassa. Epäonnistuminen nähdään sekin potentiaalisena oppimisen mahdollistajana. Loppujen lopuksi suuria keksintöjä on tehty useimmiten, kun ihmiset ovat yrittäneet jotakin, epäonnistuneet ja analysoidessaan syitä epäonnistumiseensa he ovat saavuttaneet uusia näkemyksiä tarkasteltavana olleesta ilmiöstä. Epäonnistumisen hyväksikäyttö tällä tavalla on opittava, ja se on puolestaan erittäin tärkeä elementti tavoiteltaessa oppimistaitoa.

ANISA perustuu suuressa määrin opettajalta saatavaan palautteeseen ohjaamaan oppimista ja muuttamaan käyttäytymistä

pikemminkin kuin perinteellisiin arvosanamenettelyihin, jotka yleensä estävät epäonnistumisen käsittelyn edelläkerrotulla tavalla. Lapsille itselleen opetetaan itsearvostelun menetelmiä, jotka soveltuvat mihin tahansa käsiteltävänä olevaan oppimistehtävään.

Perinteelliset koulujärjestelmät ovat rakenteeltaan ja toiminnaltaan sellaisia, että ne ovat taipuvaisia rankaisemaan luovuutta lapsissa. Vaihtoehtojen valikoiman puuttuessa potentiaalisuus tukahdutetaan ja tällöin on melkein väistämättömästi seurauksena käyttäytymisongelmia ja oppimishäiriöitä. ANISA-malli on suunniteltu vaalimaan luovuutta tarjoamalla ja rohkaisemalla vaihtoehtoisia ratkaisuja ja valinnan mahdollisuuksia välttämällä siten luovuuden rankaisemisen.

Kykyjen täyttää kehittymistä symbolista transformaatiota varten pidetään kriittisenä tulevalle kasvulle ja kehitykselle, sillä ne liittyvät erityisen läheisesti oppimistaitoon. Tämä tarkoittaa, että matematiikan ja kielen perusasioiden hallinta sekä kirjallisissa että suullisissa muodoissa on äärimmäisen tärkeää. Sen sijaan että määrättäisiin erityiset oppitunnit erikseen lukemiselle ja puhumiselle, ANISA-malli tarjoaa mahdollisuuksia kielen ja matematiikan hallitsemiseen päivän kaikkien toimintojen aikana. Nämä kyvyt kehittyvät siten orgaanisesti ja luonnollisesti tavoin, jotka lupaavat ehkäistä monia lukemis- ja kieliongelmiä, joita monet lapset kokevat nykyisessä järjestelmässä.

Jos on tarkoitus, että lapsi kasvaa ja kehittyy optiminopeudella muodollinen koulutuskokemus, lupaavakin, ei saa olla epäjatkuva sen kanssa, mitä hän kokee kotonaan ja yhteisössään. ANISA-malli tarjoaa keinon, jolla koti, vanhemmat ja yhteisö voivat olla mukana ylläpitämässä täydellistä tukijärjestelmää lapselle.

Koska ANISA-malli käsittelee kasvun ja kehityksen prosesseja, jotka ovat universaalisia, se ei ole kulttuurisidonnainen. Mikä tahansa kulttuuriryhmä voi omaksua sen, kaksikieliset ja monietniset ryhmät mukaanluettuina, ja se voi silti osoittautua tehokkaaksi.

Koska sen näkökulma on yleismaailmallinen, se on kuin kuolinisku rodullisten ja etnisten ennakkoluulojen siirtämiselle seuraavalle sukupolvelle. Koska ANISA-malli pitää rasismia eräänä endeemisimpänä inhimillisten kykyjen tukahduttajana, henkilökunnan valinta ja koulutus on järjestetty estämään se.

Lopuksi, ANISAN filosofinen perusta ja sen pohjautuminen tieteelliselle teorialle ja tutkimustuloksille mahdollistavat vähittäisen panos-tuotosmenetelmien kehittämisen. Mallin toteuttamissuunnitelmat sisältävät varauksia pitkän tähtäimen tutkimuksia ja evaluaatiota sekä jatkuvaa modifiointia ja jalostamista varten sen tehokkuuden lisäämiseksi.

HENKILÖKUNTA

Millaiset henkilökuntajärjestelyt soveltuisivat parhaiten ANISA-malliin? Me olemme omaksuneet eriytetyn henkilökuntajärjestelyn, jossa johtajaopettaja, joka ymmärtää sekä opetussuunnitelman sisällön että oppimistaidon tavoittamista pohjustavat prosessit, omaa avainaseman opetuksen ja oppimisen johtamisessa. Tätä yksilöä tukevat useasti: apulaisopettajat ja avustajat, diagnostikko ja evaluointispecialisti, opetussuunnitelma- ja ohjelmointispecialisteja; tiedotusvälineteknikkoja, monitaidespecialisteja jotka ovat päteviä kaikissa taiteissa ja tietävät kuinka käyttää niitä hyväkseen tuodakseen elämää ja toimintaa jokaiseen oppimiskokemukseen, perhe-yhteisö-koulu yhteyshenkilö, jonka tehtävä on vähentää kulturaalisia epäjatkuvuuksia perheen, kodin ja koulun välillä, oppimishäiriöspecialisteja, terveys- ja lääkintäspecialisteja sekä ohjelman hallintovirkailijoita ja heidän henkilökuntansa, joiden tehtävä on pitää malli palvelemissa tarkoitustaan lasten piilevien kykyjen ja potentiaalin vapauttamisessa tehokkaasti.

Sellaisen koulutuksellisen ohjelman johtaminen, joka on suunniteltu vapauttamaan inhimillistä potentiaalia

optiminopeudella, vaatii erittäin ammattitaitoisen ja kokeneen henkilökunnan – henkilökunnan, jonka on välttämättä läpikäytävä intensiivinen, vaativa ja pitkäaikainen koulutus. Kun otetaan huomioon, että ihmismielen ja -luonteen lukemattomien kykyjen täysi kehittäminen on paljon monimutkaisempaa ja vaativampaa kuin ihmisen sijoittaminen kuun pinnalle, ei ole vaikeaa arvostaa tämän uudenlaisen koulutusjärjestelmän henkilökunnan jäsenten laaja-alaisen koulutuksen ja sen valmentamisen tarvetta.

Viime kädessä ANISA-mallin mukaan jokainen koulu on oleva opettajainvalmistuslaitos, jossa kaikki henkilökunnan jäsenet valmentautuvat osallistumalla aktiivisesti koulun tapahtumiin. Toisin sanoen koulutus perustuu ihmisen kasvusta ja kehityksestä saatavan tiedon hankkimiselle ja kaiken relevantin teorian ja periaatteiden soveltamistavan oppimiselle samalla kun työskennellään päivittäin lasten kanssa. Siten teoria nähdään aina käytännön yhteydessä. ANISA-malliin liittyy myös puoliammattilaisten koulutus työssä paikan päällä avonaisessa järjestelmässä, jossa eteneminen korkeimmille tasoille on mahdollista.

TULEVAISUUDEN NÄKYMIÄ

Tällä hetkellä ANISA edustaa sekä kirkasta toivetta että poikkeuksellista lupausta uudenlaisen koulutusjärjestelmän noususta, joka perustuu vakaumukseen ihmisen henkisestä luonnosta ja rajattomista voimavaroista latenttina jokaisessa lapsessa – potentiaalia joka voidaan tuoda esiin vain ympäristössä, jonka kokemuksellista rikkautta tietoisesti vaalitaan ja jota ohjaa asiantunteva henkilökunta, joka on omistautunut jokaisen lapsen täydelle kasvulle ja kehittämiselle. Tällainen koulu voisi todellakin heijastaa kaikkia ANISAN symbolin viitteitä – Elämän Puuta.

Näin lapsen sinun silmistäsi,
muistin lapsuuteni lausahduksen;
vanha kansa näkee raskauden
naisen silmistä.

Säikähdin – olenko tullut
niin vanhaksi jo –
vai lapsiko minussa
tunnisti toisen.

Liisa Piironen

2:7 Kirje Haagin rauhanjärjestölle*

‘Abdu’l-Bahá

Joulukuun 17. päivänä 1919

Oi te arvostetut uranuurtajat ihmiskunnan maailman hyväntekijöiden keskuudessa! Kirjeet, jotka lähetitte sodan aikana, eivät saapuneet perille, mutta 11. helmikuuta 1916 päivätty kirje on juuri saapunut, ja vastausta kirjoitetaan välittömästi. Aikeenne ansaitsee tuhannet ylistykset, koska te palvelette ihmisyyden maailmaa, ja tämä vaikuttaa osaltaan kaikkien onnellisuuteen ja hyvinvointiin.

Äskettäinen sota on todistanut maailmalle ja sen ihmisille, että sota on hävitystä kun maailmanrauha on rakentamista; sota on kuolemaa kun rauha on elämää; sota on saaliin- ja verenhimoa kun rauha on myötämielisyyttä ja ihmisyyttä; sota on luonnon maailmaan liittyvää kun rauha on Jumalan uskonnon perustaa; sota on pimeyttä ja jälleen pimeyttä kun rauha on taivaallista valoa; sota on ihmiskunnan kehityksen tuhoaja kun rauha on ihmisyyden maailman iankaikkinen elämä; sota on kuin raateleva susi kun rauha on kuin taivaan enkelit; sota on olemassaolon taistelua kun rauha on maailman kansojen keskinäistä avunantoa ja yhteistyötä ja tuon Todellisen mielihyvän aikaansaaja taivaallisessa valtakunnassa.

* ‘Abdu’l-Bahán kirjoittama kirje Kestävän Rauhan Keskusjärjestölle (The Central Organization for a Durable Peace).

Ei ole ainoatakaan sielua, jonka omatunto ei todistaisi, että tänä päivänä ei maailmassa ole tärkeämpää asiaa kuin maailmanrauha. Jokainen oikeudenmukainen ihminen todistaa tästä ja ihaillee tuota arvostettua järjestöä, koska sen päämääränä on muuttaa tämä pimeys valoksi, tämä verenhimoisuus ystävällisyydeksi, tämä piina autuudeksi, tämä kärsimys mukavuudeksi ja tämä vihamielisyys ja viha veljeydeksi ja rakkaudeksi. Siksi näiden arvostettujen sielujen ponnistelu on ylistyksen ja kiitoksen arvoista.

Mutta viisaat sielut, jotka ovat tietoisia asioiden todellisuuksista alkunsa saavista perussuhteista, ovat sitä mieltä, että yksi ainoa asia ei yksinään voi vaikuttaa ihmistodellisuuteen niin kuin sen pitäisi, sillä mitään tärkeää asiaa ei voida saavuttaa ennen kuin ihmismielet yhdistyvät. Tällä hetkellä maailmanrauha on erittäin tärkeä asia, mutta omantunnon ykseys on välttämätön, jotta voitaisiin varmistaa tämän asian perusta, lujittaa sen kantavat seinät ja vahvistaa sen rakenne.

Sen vuoksi Bahá'u'lláh, viisikymmentä vuotta sitten, selvitti tätä maailmanrauhan kysymystä aikana, jolloin hän oli teljetynä Akkán linnoitukseen ja kärsi vääryyttä ja vankeutta. Hän kirjoitti tästä maailmanrauhan tärkeästä asiasta kaikille maailman suurille hallitsijoille ja vakiinnutti sen ystäviensä keskuuteen itämailla. Idän taivaanranta oli täydellisessä pimeydessä, kansakunnat osoittivat äärimmäistä vihaa ja vihamielisyyttä toisiaan kohtaan, uskonnot janosivat toistensa verta; se oli pimeyttä ja jälleen pimeyttä. Sellaisena aikana Bahá'u'lláh loisti kirkkaana kuin aurinko idän taivaanrannalta ja valaisi Persian opetustensa valoilla.

Eräs hänen opetuksistaan oli maailmanrauhan julistus. Eri kansakunnista, uskonnoista ja lahkoista olevat ihmiset, jotka seurasivat häntä, yhdistyivät siinä määrin, että pidettiin huomattavia kokoontumisia, jotka koostuivat idän eri kansakunnista ja uskonnoista. Jokainen sielu, joka osallistui näihin kokouksiin, näki vain yhden kansakunnan, yhden opetuksen, yhden polun, yhden

järjestyksen, sillä Bahá'u'lláhin opetukset eivät rajoittuneet maailmanrauhan perustamiseen. Ne käsittivät monia opetuksia, jotka täydensivät ja tukivat opetusta maailmanrauhasta.

Eräs näistä opetuksista oli todellisuuden itsenäinen tutkiminen, jotta ihmisyyden maailma säästyisi jäljittelyn pimeydeltä ja saavuttaisi totuuden; repisi yltään ja heittäisi pois tämän tuhannen vuoden takaisen repeytyneen ja pieneksi käyneen vaatteen ja pukisi päälleen viitan, joka on kudottu äärimmäisessä puhtaudessa ja pyhydessä todellisuuden kangaspuissa. Koska todellisuus on yksi ja jakamaton, on erilaiset mielipiteet viime kädessä sulautettava yhteen.

Ja eräs Bahá'u'lláhin opetuksista on ihmisyyden maailman ykseys; että kaikki ihmiset ovat Jumalan lampaita ja Hän on hyvä Paimen. Tämä Paimen on hyvä kaikille lampaille, koska Hän loi heidät kaikki, kasvatti heidät, ravitsi heidät ja suojasi heitä. Ei ole epäilystäkään, etteikö tämä Paimen olisi hyvä kaikille lampaille, ja mikäli näiden lampaiden joukossa on tietämättömiä, niitä on koulutettava; mikäli joukossa olisi lapsia, niitä on kasvatettava kunnes ne saavuttavat kypsyyden; mikäli joukossa olisi sairaita, on ne parannettava. Niiden keskuudessa ei saa olla vihaa ja vihamielisyyttä, sillä kuin hyvä lääkäri tekisi, näitä tietämättömiä, sairaita pitäisi hoivata.

Ja eräs Bahá'u'lláhin opetuksista on, että uskonnon on saatava aikaan veljeyttä ja rakkautta. Jos siitä tulee vieraantumisen syy, silloin sitä ei tarvita, sillä uskonto on parannuskeino; jos se pahentaa tautia, siitä tulee tarpeeton.

Ja eräs Bahá'u'lláhin opetuksista on, että uskonnon on oltava sopusoinnussa tieteen ja järjen kanssa, jotta se voisi vaikuttaa ihmisten sydämiin. Perustan on oltava luja, eikä se saa koostua jäljitelmistä.

Ja eräs Bahá'u'lláhin opetuksista on, että uskonnolliset, rodulliset, poliittiset, taloudelliset ja isänmaalliset ennakkoluulot tuhoavat ihmisyyden rakennelman. Niin kauan kuin nämä

ennakkoluulot vallitsevat, ihmisyden maailma ei saa lepoa. Sillä 6 000 vuoden jakso historiaa kertoo meille ihmisyden maailmasta. Näiden 6 000 vuoden aikana ihmiskunta ei ole ollut vapaa sodasta, riidasta, murhasta ja verenhimosta. Kaikkina aikoina on sodittu yhdessä tai toisessa maassa, ja tuo sota johtui joko uskonnollisista ennakkoluulosta, rodullisista ennakkoluuloista, poliittisista ennakkoluuloista tai isänmaallisista ennakkoluuloista. On siten osoitettu ja todistettu, että kaikki ennakkoluulot tuhoavat ihmisyden rakennelman. Niin kauan kuin nämä ennakkoluulot itsepintaisesti jatkuvat, olemassaolon taistelun on vallittava ja veren- ja saaliinhiimon jatkuttava. Sen vuoksi, aivan samoin kuin oli menneisyydessä, ihmisyden maailmaa ei voida pelastaa luonnon pimeydeltä, eikä se voi saavuttaa valaistumista muuten kuin hylkäämällä ennakkoluulot ja omaksumalla Valtakunnan moraalin.

Jos nämä ennakkoluulot ja vihamielisyydet johtuvat uskonnosta (harkitkaa, että) uskonnon tulisi olla veljeyden aiheuttaja, muutoin se on hedelmätön. Ja jos nämä ennakkoluulot ovat kansallisia ennakkoluuloja (harkitkaa, että) koko ihmiskunta on yhtä kansakuntaa; kaikki ovat haarautuneet Aatamin puusta, ja Aatami on puun juuri. Tuo puu on yksi ja kaikki nämä kansakunnat ovat kuin oksia, kun ihmiskunnan yksilöt ovat kuin sen lehtiä, kukkia ja hedelmiä. Sen vuoksi eri kansakuntien perustaminen ja sitä seuraava verenvuodatus ja ihmisyden rakennelman tuhoaminen ovat seurauksia ihmisten tietämättömyydestä ja itsekkäistä tarkoituksiperistä.

Myös isänmaalliset ennakkoluulot johtuvat täydellisestä tietämättömyydestä, sillä maapallon pinta on yksi isänmaa. Jokainen voi asua millä paikalla hyvänsä maapallolla. Siksi koko maailma on ihmisen syntymäpaikka. Nämä rajat ja karsinat on ihminen laatinut. Luomisessa ei sellaisia rajoja ja karsinoita säädetty. Eurooppa on yksi manner. Aasia on yksi manner. Afrikka on yksi manner. Australia on yksi manner, mutta jotkut sieluista ovat henkilökohtaisista

tarkoituspäristä ja itsekkäistä eduista johtuen jakaneet jokaisen näistä mantereista ja pitäneet jotakin osaa omana maanaan. Jumala ei ole asettanut rajaa Ranskan ja Saksan välille; ne ovat yhtenevät. Todellakin, ensimmäisinä vuosisatoina itsekkäät sielut ovat omien etujensa ajamiseksi laatineet rajoja ja karsinoita ja kasvattaneet päivittäin näiden merkitystä, kunnes päädyttiin kiihkeään vihamielisyyteen, verenvuodatukseen ja ahneuteen seuraavina vuosisatoina. Samalla tavalla tulee jatkumaan epämääräisen ajan, ja jos tämä isänmaallisuuden käsitys säilyy rajoitettuna tiettyihin piireihin, on se oleva maailman tuhoutumisen ensisijainen syy. Kukaan viisas ja oikeudenmukainen ihminen ei anna arvoa näille kuvitelluille eroteluille. Jokaista rajattua aluetta, jota me kutsumme kotimaaksemme, pidämme isänmaanamme, sillä maapallo on kaikkien isänmaa, eikä mikään rajattu alue. Lyhyesti, muutaman päivän me elämme tässä maailmassa, ja viimein meidät haudataan siihen, se on meidän ikuinen hautamme. Onko tämä sen arvoista, että me osallistuisimme verenvuodatukseen ja repisimme toisemme palasiksi tämän ikuisen haudan vuoksi? Ei, kaukana siitä, eikä Jumala ole mielisään sellaisesta käytöksestä, eikä kukaan järkevä ihminen hyväksyisi sitä.

Harkitkaa! Siunatut eläimet eivät osallistu mihinkään isänmaallisiin kinasteluihin. Ne ovat äärimmäisessä veljeydessä keskenään ja elävät yhdessä sopusoinnussa. Esimerkiksi, jos kyyhkynen idästä ja kyyhkynen lännestä, kyyhkynen pohjoisesta ja kyyhkynen etelästä saapuisi samanaikaisesti samaan paikkaan, ne välittömästi seurustelisivat sopusoinnussa. Samoin on kaikkien siunattujen eläinten ja lintujen laita. Mutta kun saaliinhimoiset eläimet tapavat, hyökkäävät ja taistelevat ne toistensa kanssa, repivät toisensa kappaleiksi ja niiden on mahdotonta elää yhdessä rauhallisesti yhteisessä paikassa. Ne ovat kaikki epäsosiaalisia ja raivokkaita, julmia ja taistelunhaluisia petoja.

Taloudellisiin ennakkoluuloihin liittyen; on selvää, että kun siteitä kansakuntien välillä vahvistetaan ja kauppavaihtoa lisätään, ja

kun jokin taloudellinen periaate laaditaan yhdessä maassa, vaikuttaa tämä lopulta muihin maihin ja seurauksena on yleismaailmallinen hyöty. Miksi sitten nämä ennakkoluulot?

Mitä tulee poliittisiin ennakkoluuloihin, Jumalan näkemystä on noudatettava, ja on kiistämätöntä, että Jumalan näkemys on suurempi kuin ihmisen näkemys. Meidän on seurattava jumalallista näkemystä, joka suhtautuu kaikkiin yksilöihin samalla tavalla. Hän kohtelee kaikkia yksilöitä samalla tavalla; mitään eroa ei tehdä, ja tämä on kaikkien jumalallisten uskontojen perusta.

Ja eräs Bahá'u'lláhin opetuksista on ottaa käyttöön yksi kieli, jota voidaan levittää yleismaailmallisesti ihmisten keskuuteen. Bahá'u'lláhin kynä ilmaisi tämän opetuksen, jotta tämä yleismaailmallinen kieli poistaisi väärinkäsitykset ihmiskunnan keskuudesta.

Ja eräs Bahá'u'lláhin opetuksista on miesten ja naisten tasa-arvoisuus. Ihmisyyden maailmalla on kaksi siipeä – toinen on naiset ja toinen miehet. Vasta kun molemmat siivet ovat yhtä kehittyneet, lintu voi lentää. Mikäli toinen siipi jää heikoksi, on lentäminen mahdottomuus. Vasta kun naisten maailma tulee yhtäläiseksi miesten maailman kanssa hyveiden ja täydellisyyksien hankinnassa, voidaan menestys ja hyvinvointi saavuttaa toivottavalla tavalla.

Ja eräs Bahá'u'lláhin opetuksista on, että yksilöt vapaaehtoisesti jakavat omaisuudestaan muille ihmiskunnan keskuudessa. Tämä vapaaehtoinen jakaminen on suurempaa kuin tasa-arvo, ja siihen sisältyy ajatus, ettei ihmisen tulisi asettaa itseään muiden yläpuolelle, vaan pikemminkin hänen tulisi uhrata elämänsä ja omaisuutensa muiden hyväksi. Mutta tätä ei tulisi toteuttaa pakko-
vallalla siten, että siitä tulee laki, jota ihmisen on noudatettava. Ei, pikemminkin, ihmisen pitäisi vapaaehtoisesti ja omasta harkinnastaan uhrata omaisuutensa ja elämänsä toisten hyväksi ja lahjoittaa auliisti köyhille, aivan kuten tehdään Persiassa bahá'iden keskuudessa. Ja eräs Bahá'u'lláhin opetuksista on ihmisen vapaus, että ihan-
teellisen Voiman kautta hän voisi olla vapaa ja vapautettu luonnon

maailman vankeudesta; sillä niin kauan kuin ihminen on luonnon vanki hän on verenhimoinen eläin, koska olemassaolon taistelu on eräs luonnon maailman vaatimuksista. Tämä olemassaolon taistelu on kaiken tuhon lähde ja äärimmäinen koettelemus.

Ja eräs Bahá'u'lláhin opetuksista on, että uskonto on mahtava turva. Jos uskonnon rakennelma tärisee ja huojuu, on seurauksena epäjärjestys ja kaaos, ja asioiden järjestys menee täysin sekaisin, sillä ihmiskunnan maailmassa on kaksi turvaa, jotka suojelevat ihmistä tekemästä väärin. Toinen on laki, joka rankaisee rikollista; mutta laki ehkäisee vain näkyvän rikoksen eikä salattua syntiä; kun taas ihanneturva, nimittäin Jumalan uskonto, ehkäisee sekä näkyvän että salatun rikoksen, opettaa ihmistä, kasvattaa moraalialia, velvoittaa omaksumaan hyveitä, ja on kaiken sisältävä voima, joka takaa ihmiskunnan maailman onnellisuuden. Mutta uskonnolla tarkoitetaan sitä, mistä on varmistuttu tutkimisella, eikä sitä, mikä perustuu pelkälle jäljittelylle; jumalallisten uskontojen perustaa eikä ihmisen jäljitelmiä.

Ja eräs Bahá'u'lláhin opetuksista on, että vaikka aineellinen sivistys on yksi ihmiskunnan maailman edistymisen keinoista, ei haluttua tulosta, joka on ihmiskunnan onnellisuus, saavuteta ennenkuin se liitetään jumalalliseen sivistykseen. Harkitkaa! Nämä taistelulaivat, jotka hävittävät kaupungin raunioiksi tunnissa, ovat aineellisen sivistyksen tulosta; samoin kuin Krupp-aseet, Mauser-ki-väärit, dynamiitti, sukellusveneet, torpedoveneet, aseistetut lentokoneet ja pommikoneet – kaikki nämä sota-aseet ovat aineellisen sivistyksen vahingollisia hedelmiä. Jos aineellinen sivistys olisi ollut liitettyä jumalalliseen sivistykseen, näitä julmia aseita ei koskaan olisi keksitty.

Ei, pikemminkin ihmisenergia olisi kokonaan keskitetty hyödyllisiin keksintöihin. Aineellinen sivistys on kun lampun lasi. Jumalallinen sivistys on itse lamppu, ja lasi ilman valoa on pimeä. Aineellinen sivistys on kuin ruumis. Sen viehätyksestä,

tyylikkyydestä ja kauneudesta huolimatta se on kuollut. Jumalallinen sivistys on kuin henki, ja ruumis saa elämänsä hengeltä, muutoin siitä tulee kuollut. On siten osoitettu, että ihmiskunnan maailma on Pyhän Hengen henkäysten tarpeessa. Ilman henkeä ihmiskunnan maailma on eloton, ja ilman tätä valoa ihmiskunnan maailma on täydellisessä pimeydessä. Sillä luonnon maailma on eläimellinen maailma. Kunnes ihminen syntyy uudelleen luonnon maailmasta, eli irrottautuu luonnon maailmasta, on hän olennaisesti eläin, ja vasta Jumalan opetukset tekevät tästä eläimestä ihmisielun.

Ja eräs Bahá'u'lláhin opetuksista on koulutuksen edistäminen. Jokaista lasta on opastettava tieteissä niin paljon kuin tarpeellista. On hyvä jos vanhemmat kykenevät kustantamaan tämän koulutuksen, muuten yhteiskunnan on tarjottava keinot tuon lapsen opettamiseen.

Ja eräs Bahá'u'lláhin opetuksista on oikeudenmukaisuus ja oikeus. Kunnes nämä toteutetaan olemassaolon tasolla, kaikki on oleva epäjärjestyksessä ja jäävä epätäydelliseksi. Ihmiskunnan maailma on sorron ja julmuuden maailma sekä riidan ja erheen valtakunta.

Lyhyesti sanottuna, tällaisia opetuksia on lukuisasti. Nämä moninaiset periaatteet, jotka muodostavat korkeimman perustan ihmiskunnan onnellisuudelle, ja ovat Armon antimia, on lisättävä maailmanrauhan asiaan ja yhdistettävä siihen, jotta tuloksia voidaan saavuttaa. Muuten maailmanrauhan toteuttaminen sellaisenaan ihmiskunnan maailmassa on vaikeaa. Kun Bahá'u'lláhin opetukset liitetään maailmanrauhaan, ne ovat kun pöytä, jolla on kaikenlaisia tuoreita ja herkullisia ruokia. Jokainen sielu voi löytää tuosta rajattomien antien pöydästä sitä, mitä hän halajaa. Jos kysymys rajataan pekästään maailmanrauhaan, niitä huomattavia tuloksia, joita odotetaan ja toivotaan, ei saavuteta. Maailmanrauhan puitteiden on oltava sellaiset, että kaikki yhteisöt ja uskonnot voivat löytää niistä

korkeimman toiveensa toteutuneena. Tällä hetkellä Bahá'u'lláhin opetukset ovat sellaisia, että kaikki maailman yhteisöt, olivatpa ne sitten uskonnollisia, poliittisia tai eettisiä, vanhoja tai nuoria, löytävät Bahá'u'lláhin opetuksissa korkeimman toiveensa ilmauksen.

Esimerkiksi, uskontoja lähellä olevat ihmiset löytävät Bahá'u'lláhin opetuksissa yleismaailmallisen uskonnon perustamisen – uskonnon, joka täydellisesti mukautuu nykyolosuhteisiin, joka todellisuudessa aikaansaa parantumattoman taudin välittömän paranemisen, joka poistaa kaikki tuskat ja antaa erehtymättömän vasta-aineen kaikkiin myrkkyyihin. Sillä jos me haluamme järjestää ja suunnitella ihmiskunnan maailman nykyisten uskonnollisten jäljitelmien mukaisesti ja näin saada aikaan ihmiskunnan onnellisuuden, on se mahdotonta ja epäkäytännöllistä – esimerkiksi, Vanhan Testamentin (Tooran) ja myös muiden uskontojen lakien voimaan saattaminen nykyisine jäljitelmineen. Mutta kaikkien jumalallisten uskontojen keskeinen perusta, joka koskee ihmiskunnan maailman hyveitä ja joka on ihmisen maailman hyvinvoinnin perusta, löytyy Bahá'u'lláhin opetuksista esitettyinä mitä täydellisimmässä muodossa.

Vastaavasti, koskien kansoja, jotka äänekkäästi vaativat vapautta: maltillinen vapaus, joka takaa ihmiskunnan maailman hyvinvoinnin ja ylläpitää ja säilyttää yleismaailmalliset suhteet, löytyy suurimmassa voimassaan ja laajuudessaan Bahá'u'lláhin opetuksissa.

Samoin on poliittisiin puolueisiin nähden: se mikä on suurin ihmiskunnan maailmaa ohjaava politiikka, tai pikemminkin jumalallinen politiikka, löytyy Bahá'u'lláhin opetuksista.

Sama koskee ”tasa-arvon” puoluetta, joka pyrki taloudellisten ongelmien ratkaisemiseen: tähän mennessä kaikki ehdotetut ratkaisut ovat osoittautuneet epäkäytännöllisiksi paitsi Bahá'u'lláhin opetuksissa olevat taloudelliset esitykset, jotka ovat käytännöllisiä eivätkä liioin aiheuta mitään vahinkoa yhteiskunnalle.

Samoin muiden puolueiden kohdalla: kun tarkastelette tätä asiaa perinpohjaisesti, huomaatte, että noiden puolueiden korkeimmat päämäärät löytyvät Bahá'u'lláhin opetuksissa. Nämä opetukset muodostavat kaiken sisäänsä sulkevan voiman ihmisten keskuudessa ja ovat käytännöllisiä. Mutta on joitakin menneisyyden opetuksia, kuten Tooran lait, joita ei voida toteuttaa nykyaikana. Sama koskee muita uskontoja ja eri lahkosten ja eri puolueiden oppeja.

Esimerkiksi, maailmanrauhan kysymys, josta Bahá'u'lláh sanoo, että Korkein Tuomioistuin on perustettava: vaikka Kansainliitto on perustettu, se on kuitenkin kykenemätön aikaansaamaan maailmanrauhaa. Mutta Bahá'u'lláhin kuvailema Korkein Tuomioistuin on täyttävä tämän pyhän tehtävän äärimmäisellä mahdollisella ja voimalla. Ja hänen suunnitelmansa on tämä: että jokaisen maan ja kansakunnan kansallisten hallintoneuvostojen – se on eduskuntien – tulisi valita kaksi tai kolme henkilöä, jotka ovat sen kansakunnan parhaimmat ja tuntevat hyvin kansainväliset lait ja hallitusten väliset suhteet ja ovat tietoisia ihmisyiden maailman perustarpeista tänä päivänä. Näiden edustajien lukumäärän tulisi olla suhteessa tuon maan asukaslukuun. Ylemmän edustajahuoneen, kongressin ja hallituksen, sekä presidentin tai kuninkaan on vahvistettava kansallisen hallintoneuvoston, se on eduskunnan, valitsemien sielujen valinta, jotta nämä henkilöt voivat olla koko kansakunnan ja sen hallinnon valintoja. Näistä ihmisistä koostuu Korkein Tuomioistuin, ja näin koko ihmiskunnalla on osansa siinä, sillä jokainen näistä edustajista on kansakuntansa täysivaltainen edustaja. Kun Korkein Tuomioistuin tekee päätöksen jostakin kansainvälisestä kysymyksestä, joko yksimielisesti tai enemmistöpäätöksellä, ei enää jää minkäänlaista veruketta kantajalle tai vastalauseen perustaa vastaajalle. Mikäli jokin hallituksista tai kansakunnista laiminlöisi Korkeimman Tuomioistuimen kumoamattoman päätöksen toteuttamisen tai viivyttelisi sitä, muut kansakunnat nousisivat sitä vastaan, koska kaikki hallitukset ja kansakunnat maailmassa

ovat tämän Korkeimman Tuomioistuimen kannattajia. Harkitkaa, kuinka luja perusta tämä on! Mutta rajoitettu ja rajattu Liitto ei voi toteuttaa tätä tarkoitusta sillä tavoin kuin se tulisi toteuttaa. Tämä on totuus tilanteesta, joka on lausuttu.

Harkitkaa, kuinka voimallisia Bahá'u'lláhin opetukset ovat. Aikana, jolloin Bahá'u'lláh oli Akkán vankilassa ja oli kahden verenhimoisen kuninkaan rajoitusten ja uhkausten alainen – huolimatta tästä tosiasiaista – hänen opetuksensa levisivät kaikessa voimassa Persiassa ja muissa maissa. Mikäli jokin opetus, tai jokin periaate, tai jokin yhteisö joutuisi voimakkaan ja verenhimoisen kuninkaan uhan alle, se hävitettäisiin lyhyessä ajassa. Tähän mennessä viidenkymmenen vuoden ajan ovat bahá'ít Persiassa ja useimmilla alueilla olleet ankarien rajoitusten alaisia sekä miekan ja keihään uhan alla. Tuhannet sielut ovat antaneet henkensä uhrautumisen kentällä ja joutuneet sorron ja julmuuden uhreiksi. Tuhannet arvostetut perheet on riistetty asuinsijoiltaan ja hävitetty. Tuhannet lapset on tehty isättömiksi. Tuhansilta isiltä on riistetty heidän poikansa. Tuhannet äidit ovat itkeneet ja murehtineet poikiaan, jotka on mestattu. Kaikki tämä sorto ja julmuus, saaliin- ja verenhimoisuus eivät pidättäneet tai estäneet Bahá'u'lláhin opetusten leviämistä. Ne leviävät yhä enemmän joka päivä, ja niiden voima ja mahti tulee selvemmäksi.

Saattaa olla, että joku typerä persialainen laittaa nimensä Bahá'u'lláhin epistoloihin tai 'Abdu'l-Bahán kirjeissä antamiin selityksiin ja lähettää sen teidän kunnianarvoisalle järjestölle. Teidän on oltava tietoisia tästä asiasta, sillä kuka tahansa persialainen, joka hakee mainetta tai jolla on muita aikeita, ottaa Bahá'u'lláhin epistoloiden koko sisällön ja julkaisee ne omalla tai yhteisönsä nimellä, aivan kuten tapahtui Maailman Rotujen Kongressissa Lontoossa ennen sotaa. Eräs persialainen otti Bahá'u'lláhin epistoloiden sisällön, osallistui tuohon kongressiin, esitti ne omalla nimellään ja julkaisi ne sanamuodossa, joka oli täsmälleen sama kuin Bahá'u'lláhin. Jotkut sellaisista sieluista ovat menneet Eurooppaan ja

aiheuttaneet sekaannusta Euroopan ihmisten mielissä ja hämmen-
täneet joidenkin itämaisten tieteiden harrastajien ajatuksia. Teidän
on pidettävä tämä tosiasia mielessä, sillä sanaakaan näistä opetuksis-
ta ei kuulu Persiassa ennen Bahá'u'lláhin ilmaantumista. Tutkikaa
tätä asiaa, jotta se tulisi teille ilmeiseksi ja selväksi. Jotkut sielut ovat
kuin papukaijoja. Ne oppivat minkä tahansa sävelen, jonka kuule-
vat, ja laulavat sen, mutta ovat itse epätietoisia siitä, mitä päästävät
kuuluville. Persiassa on tällä hetkellä lahkko, joka koostuu muuta-
mista sieluista, joita kutsutaan bábilaisiksi, jotka väittävät olevansa
Bábin seuraajia, vaikka he ovat täysin epätietoisia hänestä. Heillä on
joitakin salaisia oppeja, jotka ovat täysin vastakkaisia Bahá'u'lláhin
opetuksille, ja Persiassa ihmiset tietävät tämän. Mutta kun nämä
sielut tulevat Eurooppaan, he salaavat omat opetuksensa ja tuovat
julki Bahá'u'lláhin opetuksia, sillä he tietävät, että Bahá'u'lláhin
opetukset ovat voimakkaat, ja siksi he julkisesti julistavat näitä ope-
tuksia omalla nimellään. Mitä tulee heidän salaisiin oppeihinsa, he
sanovat, että ne on otettu Bayánin kirjasta, ja Bayánin kirja on Bábin
kirjoittama. Kun saatte käsiinne käännöksen Bayánin kirjasta, joka
on käännetty Persiassa, te huomaatte totuuden, että Bahá'u'lláhin
opetukset ovat täysin vastakkaisia tämän lahkoon opetuksille. Varo-
kaa, ettette jätä tätä tosiasiaa huomiotta. Mikáli haluatte tutkia asiaa
perusteellisemmin, tiedustelkaa Persiasta.

Lyhyesti sanottuna, matkatessaan ja kulkiessaan eri puolilla
maailmaa, mistä tahansa löytää kehitystä, on se veljeyden ja rakkau-
den tulosta, kun taas kaikki mikä on raunioina osoittaa vihamieli-
syyden ja vihan seurauksen. Tästä huolimatta, ihmisyyden maailma
ei ole tullut tietoiseksi eikä herännyt välinpitämättömyyden unesta.
Yhä uudelleen ja uudelleen se sotkeutuu erimielisyyksiin, kiistoi-
hin ja ristiriitoihin voidakseen järjestää sotarivistöjä ja juosta sinne
tänne taistelun ja riidan kentällä.

Sama koskee maailmankaikkeutta ja sen hajoamista, ole-
massaoloa ja olemattomuutta. Jokainen satunnainen olento on

tehty erilaisista ja lukuisista perusaineosista, ja kaiken olemassaolo on yhteen tulemisen ansiota. Tämä tarkoittaa, että kun yksinkertaisten aineosien välillä tapahtuu yhteentuleminen, syntyy olento; olentojen luominen tapahtuu tällä tavalla. Ja kun tuo koostumus saatetaan pois tasapainosta, seuraa hajoaminen, aineosat hajoavat, ja tuo olento häviää. Toisin sanoen, kaiken häviäminen johtuu aineosien hajoamisesta ja eroamisesta. Näin ollen jokainen lehtien, kukkien ja hedelmien yhteenliittyminen ja väri antaa oman lisänsä toisten kauneuteen ja viehätykseen, muodostaen ihailtavan puutarhan, ilmaisten mitä oivallisimman viehättävyyden, raikkauden ja suloisuuden. Samoin on laita, kun ihmiskunnan maailman ajatusten, muotojen, mielipiteiden ja moraalien erot ja vaihtelut joutuvat yhden Hallitsevan Voiman alaisuuteen, aikaansaa tämä tekijöiden yhteenliittyminen elämän, kun taas hajoaminen ja eroaminen aiheuttavat kuoleman. Lyhyesti, asioiden vetovoima ja sopusointu ovat hedelmien ja hyödyllisten tulosten tuottamisen syy, kun asioiden hylkimisvoima ja epäsointu ovat häiriön ja tuhoutumisen syy. Sopusoinnusta ja vetovoimasta johtuen kaikki elävät satunnaiset olennot, kuten kasvit, eläimet ja ihmiset syntyvät, ja epäsoinnusta ja hylkimisvoimasta johtuen hajoaminen alkaa ja tuhoutuminen tulee ilmeiseksi. Näin ollen se, mikä on sopusoinnun, vetovoiman ja yhdistymisen aikaansaaja ihmisten keskuudessa on ihmisyyden maailman elämä, ja mikä on erimielisyyden ja erottumisen syy, on ihmiskunnan kuoleman syy. Ja kun kuljette puutarhan ohi, jossa vihannespenkit ja kasvit, kukat ja tuoksuivat yrtit on kaikki järjestetty sopusointuiseksi kokonaisuudeksi, on tämä todiste, että tämä istutus ja tämä ruusutarha ovat täydellisen puutarhurin hoitamia ja järjestämiä, ja kun näet puutarhan epäjärjestyksessä, asetelman puutteessa ja sekaisin, osoittaa tämä, että siltä on eväty taitavan puutarhurin hoito, ei, pikemminkin se ei ole muuta kuin rikkaruohotarha. On siten osoitettu, että veljeys ja sopusointu ovat merkkejä

todellisen Kasvattajan opastuksesta, kun ero ja hajaannus todistavat viileydestä ja Jumalallisen kasvatuksen puutteesta.

Mikäli joku väittäisi, että, koska maailman yhteisöillä ja kansakunnilla ja roduilla ja kansoilla on erilaiset muodollisuudet, tavat, makusuunnat, luonteet, normit, ajatukset, mielet ja mielipiteet, on sen vuoksi mahdotonta toteuttaa ihanteellista ykseyttä ja saavuttaa ihmisten täydellistä yhdistymistä, me sanomme, että eroja on kahdenlaisia: Toiset johtavat tuhoon, ja ne ovat kuin erot sotivien kansojen ja kilpailevien kansakuntien välillä, jotka tuhoavat toisiaan, hävittävät toistensa perheitä, hävittävät levon ja rauhan ja osallistuvat verenvuodatukseseen ja ahneuteen. Tämä on moitittavaa. Mutta toiset erot koostuvat erilaisuudesta. Tämä on itse täydellisyyttä ja saa aikaan Jumalallisen anteliaisuuden ilmaantumisen. Tarkastelkaa ruusutarhan kukkia. Vaikka ne ovat erilaisia, erivärisiä, erimuotoisia ja erinäköisiä, ne kuitenkin juovat yhdestä vedestä, huojuvat yhdestä tuulesta ja kasvavat yhden auringon lämmöstä ja valosta, tämä moninaisuus ja tämä erilaisuus saavat kunkin korostamaan muiden kauneutta ja lostoa. Eroavuudet tavoissa, perinteissä, ajatuksissa, mielipiteissä ja luonteissa koristavat ihmiskunnan maailmaa. Tämä on kiitettävää. Samoin tämä erilaisuus ja tämä moninaisuus, niin kuin ihmisruumiin osien ja jäsenten erilaisuus ja moninaisuus, saavat kauneuden ja täydellisyyden näyttäytymään. Näiden eri jäsenten ja ruumiinosien ollessa hallitsevan hengen ohjauksessa, ja hengen kyllästäessä elimet ja ruumiinjäsenet ja hallitessa valtimoita ja verisuonia, vahvistaa tämä erilaisuus ja moninaisuus rakkautta ja sopusointua, ja tämä monipuolisuus on suurin apu ykseydelle. Jos puutarhassa kukat ja tuoksuvat yrtit, kukinnot ja hedelmät, lehdet, oksat ja puut ovat yhtä lajia, yhtä muotoa, yhtä väriä ja yhtä asetelmaa, siellä ei ole kauneutta tai ihanuutta, mutta kun ykseyden maailmassa on vaihtelevuutta, ilmaantuvat ja näyttäytyvät ne mitä täydellisimmässä loistossa, kauneudessa, ylevyydessä ja virheettömyydessä. Tänään ei mikään muu kuin Jumalan Sanan voima, joka

käsittää asioiden todellisuudet, voi saattaa ajatuksia, mieliä, sydämiä ja henkiä yhden Puun siimekseen. Hän on voimakas kaikissa asioissa, sielujen elävöittäjä, ihmiskunnan maailman ylläpitäjä ja säätelijä. Ylistys olkoon Jumalalle, tänä päivänä Jumalan Sanan valo on säteillyt kaikille seuduille, ja kaikista lahkoista, yhteisöistä, kansakunnista, heimoista, kansoista, uskonnoista ja aatesuunnista sieluja on kokoontunut Ykseyden Sanan siimekseen yhdistyen ja liittoutuen läheisessä veljeyden hengessä.

2:8 Kuka kukin on

‘ABDU’L-BAHÁ, 1844–1921

Bahá’u’lláhin vanhin poika, Hänen Liittonsa nimitetty Keskus ja Hänen sanojensa arvovaltainen tulkitsija. Hänestä enemmän sivulla 20.

DANIEL CONNER

on yhdysvaltalainen korkeakouluopettaja opetusaineinaan musiikki ja antropologia. Hänen harrastuksiaan ovat musiikki ja taide, itämainen filosofia, astronomia ja intialainen kansanperinne.

Tri UGO GIACHERY

syntyisin italialainen, kuuli bahá’i-uskosta New Yorkissa, omaksui Bahá’u’lláhin opetukset ja toimi tehokkaasti bahá’i-yhdyskunnan perustamiseksi Italiaan toisen maailmansodan jälkeen. Hän tunsi Shoghi Effendin henkilökohtaisesti ja on kirjoittanut hänestä muistelmateoksen. Vuonna 1951 Shoghi Effendi nimitti hänet ns. Jumalan Asian Kädeksi, ja hän toimi Shoghi Effendin edustajana useissa kansainvälisissä bahá’i-kongresseissa, mm. Tukholmassa 1953. Tänä vuonna hän edustaa Yleismaailmallista Oikeusneuvostoa Helsingin Kansainvälisessä Bahá’i-kongressissa, joka pidetään Finlandia-talossa.

DANIEL JORDAN

toimii professorina Massachusettsin yliopistossa, jossa hän on Ihmispotentiaalin Tutkimuskeskuksen esimies. Eräs tämän keskuksen suurimmista tutkimusprojekteista on ANISA-mallin kehittäminen. Professori Jordan, jonka koulutukseen sisältyy musiikki, psykologia ja sosiaaliantropologia, on Yhdysvaltain Bahá’ien Kansallisen Henkisen Hallintoneuvoston jäsen.

KUKA KUKIN ON

DOUGLAS MARTIN

on hiljattain väitellyt tohtoriksi Saskatchewanin yliopistossa, Kanadassa, aiheenaan Pohjois-Amerikan sosiaali- ja kulttuurihistoria. Useiden vuosien ajan hän on toiminut Kanadan Bahá'iden Kansallisen Henkisen Hallintoneuvoston sihteerinä.

SIRPA MYLLYNEN

on vastavalmistunut askarteluohjaaja ja aikoo jatkaa opiskeluaan taideterapeutiksi.

HARRI PELTOLA

opiskelee Helsingin Yliopistossa englantia ja uskontotiedettä. Hän harrastaa vieraiden uskontojen ja kulttuurien tutkimista ja valokuvausta. Hän toimii useissa luotamustehtävissä, kuten Helsingin Yliopiston uskontotieteen opiskelijoiden aineyhdistyksen, Mythos ry:n, puheenjohtajana sekä Maailmankansalaisen päätoimittajana.

LIISA PIIRONEN

pääsi ylioppilaaksi viime keväänä Kuopiossa erinomaisin arvostuin ja aikoo jatkaa opiskeluaan yliopistossa. Hänen harrastuksiaan ovat saamelainen kulttuuri ja kansanperinne sekä runojen ja satujen kirjoittaminen.

JORMA SEVÓN

on salolainen työväen kirjailija, ammatiltaan puuseppä. Hänen runojaan on julkaistu useissa suomalaisissa sanoma- ja aikakauslehdissä.

DONALD STREETS

on apulaisprofessori Massachusettsin yliopistossa ja ANISA-projektin apulaisesimies.

Maailman— kansalainen

M-k э 3. numero (1977)

ISSN 0355-130X

3:1 Ykseyden piiri – pääkirjoitus

Harri Peltola

Heinäkuun 6–8:ntena päivinä 1976 pidettiin ensimmäisen kerran Suomessa kansainvälinen Bahá’í-kongressi. Helsinkiin saapui eri puolilta maailmaa joukoittain bahá’ija vakuuttuneina siitä, että myös yhteiseen neuvotteluun ja yhteiseen toimintaan kokoontumalla lähestytään sitä tulevaisuuden maailmaa, jonka vertauskuvana kongressin symboli on. Siinä kiertää maapalloa eriväristen, muutenkin erilaisten ihmisten piiri. Se on ykseyden, sovun, täydellisen rauhan symboli.

Mutta onko tuon symbolin sanoma jotain toteutuvaa? Kehittykö ihmiskunta henkisesti myönteiseen suuntaan? Asia on kovin monisyinen. On helppo osoittaa tieteen saavutuksista loistavia esimerkkejä, koko ihmiskuntaa todella hyödyttäviä tieteellisen ajattelun ja luomiskyvyn tuloksia. Vahvimmat epäilyt kohdistuvatkin ihmiskunnan eettiseen kehitykseen. Näihin ajatuksiin kietoutuu myös ajatus uskonnon merkityksestä, joka näyttää vähentyneen lähes kaikkialla maailmassa. Kun henkisen elämän eri alueilla kehityssuunnat vaikuttavat aivan erilaisilta, tasapainottomuuden syyksi on toisinaan arveltu tieteen ja tekniikan kehitystä. Ristiriitaa näkee myös se, jonka mielestä tiede edistyessään tekee uskonnon tarpeettomaksi. Näiden asenteiden ollessa yleisiä ei liene ihmettelmistä sellaisessakaan toteamuksessa, että uskonnon opettaminen on nykyään vaikeaa, koska oppilaat tietävät niin paljon.

Bahá'í-uskossa lähdetään kuitenkin siitä, että kaikki todellinen tieto edistää ihmiskunnan henkistä kasvua. Tasapainottomuus ja ristiriidat johtavat pikemminkin tiedon puutteesta. Ei tiedetä tiedon sisintä merkitystä eikä perimmäistä tarkoitusta. Bahá'u'lláh, bahá'í-uskon perustaja, on tuonut Jumalan antamat opetukset ihmiskunnalle, jolle juuri tieteellisen, teknisen ja yhteiskunnallisen tietomäärän kasvu tekee mahdolliseksi toteuttaa nämä opetukset.

Bahá'u'lláhin sanoma on julistusta ihmiskunnan ykseydestä. Se on myös opastusta siihen, miten uskonto ja tiede voivat sopusoinnussa yhdistää ihmiset. Kaikella tiedolla on tällöin suuri sisäinen merkitys. Jokaisella tiedon jyväsellä on uskon valossa itäessään pyhä tarkoitus. Tullakseen oikein käytetyksi uusi tieto tarvitsee ikivanhoja totuuksia, joita kaikkien uskontojen pyhissä opetuksissa on annettu. Valona on luottamus Jumalaan, vain siten syntyy se voima, jonka avulla kädet tarttuvat toisiinsa ja piiri ulottuu maapallon ympäri.

3:2 Päätoimittajan kirje lukijalle

Harri Peltola

Maailmankansalainen on nyt edennyt kolmanteen numeroonsa, joka tosin ilmestyy pari kuukautta suunnitellusta ajankohdasta myöhässä. Lehti ei kuitenkaan ole halunnut turvautua vanhaan tunnettuun vuositilaajien hämäämistemppeeseen julkaisemalla yhden ”kaksoisnumeron” vaan haluaa jatkuvasti tarjota kolme erillistä täysipainoista numeroa vuosikerran tilaajille. Syyt lehden myöhästymiseen ovat erilaisia. Toisaalta suomalainen kioskikulttuuri suosii laajalevikkistä massa lehdistöä, joka mainosten ohella tarjoaa lukijoilleen pakoa jännityksen ja romantiikan, väkivallan ja seksin, skandaalien ja juorujen maailmaan. Valtakunnallinen kioskiketjumme edellyttää myös saavansa 50 % jokaisen myymänsä lehden vähittäishinnasta, joka näin nousisi pienipainoksilla lehdillä suhteettoman korkeaksi ”tavallisiin” lehtiin verrattuna. Tehokkaan levikkiorganisaation luominen onkin *Maailmankansalaisen* vaikeimpia ongelmia suurista postimaksuista aiheutuvien kustannusten lisäksi. Toisaalta lehteä toimittavat nuoret opiskelijat ja työläiset, joilla ei kokopäivätoimisten opintojensa ja työpaikkojensa ohella ole voimavaroja lehden johdonmukaiseen toimitustyöhön: varovaisestikin arvioiden yhden *Maailmankansalaisen* numeron käännös- ja toimitustyöhön kuluu aikaa vähintään 500 tuntia. Lehden hinnan pitämiseksi kohtuullisena toimittajat eivät saa rahallista korvausta työstään.

Tämä *Maailmankansalaisen* kolmas numero, joka on ensimmäinen vuodelle 1977, keskittyy teemaltaan lähinnä yksilöiden, heidän yhteistoimintansa ja yhteiskunnan suhteisiin nykyhetken kannalta tulevaisuutta silmälläpitäen. *Elinympäristö ja ihmisarvot*, joka on Bahá'í Kansainvälisen Yhteisön julkilausuma Tukholman Ympäristökonferenssissa, antaa yleisen viitekehyksen tälle suhteelle. Talouselämä, jota yleisesti on pidetty epäoleellisena uskonnon kannalta mutta jonka toimivuus on yhteiskunnalle elintärkeä, on hahmoteltu bahá'í-näkökannalta Gregory Dahlin artikkelissa. Bahá'í-uskon näkemykset talouselämästä ovat kokonaisvaltaisesti ymmärrettävissä vain ottamalla huomioon Bahá'u'lláhin, bahá'í-uskon perustajan, opetukset ihmisen korkeimmasta henkisestä tilasta – palvelemisen asemasta. Tätä ihmisen todellisen minuuden löytämisprosessia tarkastelee artikkelissaan tunnettu amerikkalainen kasvatustieteilijä Daniel Jordan. Lapsille, tulevaisuuden maailmankansalaisille, on kaikkien bahá'eiden tuntema ja rakastama Uskon Käsi A. Q. Faizi kirjoittanut kauniin sadun intialaisten bahá'í-lasten innoittamana.

Satu kertoo salaperäisestä ja ainutlaatuisesta taikalampusta ja sitä tavoittelevasta etsijästä. Jotta tietäisimme, minne me olemme menossa, meidän on aina tarkkailtava myös kehitystämme menneisyydessä. Tässä numerossaan Maailmankansalainen julkaisee kaksi dokumenttia bahá'í-uskon historiasta Suomessa siinä toivossa, että lähiaikoina se voisi julkaista täydellisemmän kuvauksen Suomen Bahá'í-yhdyskunnan alkuvaiheista. Ja lopuksi jo perinteiseksi muodostuneen tavan mukaisesti tässä numerossa on 'Abdu'l-Bahán puheita Lontoossa vuosilta 1912–13 sekä eräs hänen ilmaisemansa kirje. Nämä kirjoitukset ovat peräisin Lady Blomfieldin kokoelmista, ja ne on julkaistu englanninkielisen *Puheita Pariisissa* – teoksen lopussa mutta syystä tai toisesta jätetty pois kirjan suomalaisesta käännöksestä. Ne valottavat eräitä keskeisiä bahá'í-käsityksiä eri aiheista, kuten mietiskelystä ja naisten oikeuksista.

3:3 Elinympäristö ja ihmisarvot – Bahá’í-näkökanta

”Maapallo on vain yksi maa ja ihmiskunta sen kansalaisia.”

”Sivistys liiallisuuteen vietyinä osoittautuu yhtä tuottoisaksi vahingollisuuden lähteeksi kuin se on hyvyyden lähde kohtuuden rajoissa pidettynä.” (Bahá’u’lláh)

ELINYMPÄRISTÖ JA IHMISARVOT

Nykyisten ympäristöämme koskevien oireiden ilmeisten syiden ei pitäisi kätkeä perussairauden luonnetta. Ei minkään yksityisen ihmisympäristöä koskevan ongelman erittely ole paljastanut maailmaa uhkaavien vaikeuksien juurta: sitä, että maailman sosiaaliset rakennelmat ja ne arvojen järjestelmät, joille ne on rakennettu, eivät kykene täyttämään uusia ihmistarpeita.

Ihminen on kehittänyt uudenlaisen suhteen sekä luonnolliseen ympäristöönsä että lähimmäiseensä. Viimeksi kuluneen vuosisadan aikana tapahtunut tieteen ja teknologian kehitys on saanut aikaan jyrkän muutoksen ihmisen aineellisessa ympäristössä ja antanut hänelle vallan säädellä luonnonvoimia ja käyttää niitä hyväkseen. Se on poistanut fyysisiä esteitä maailman yhdistymisen tieltä, mutta samalla se on luonut monimutkaisia ja erottavia yhteiskunnallisia suhteita.

Meille tarjoutuu näin ollen kaksi vaihtoehtoa: taantuminen alkeelliselle teknologian tasolle tai piilevänä olevan yhdistyneen maailman toteuttaminen. Jälkimmäisen – maailmansivistyksen – saavuttamiseksi meidän on luotava uudelleen yhteiskuntamme ja niiden arvot.

Tietoisina maailman ekosysteemin perusosien keskinäisestä riippuvuudesta, joka on ilmeinen myös sosiaalisilla, taloudellisilla ja poliittisilla tasoilla, alamme nähdä, että planeettamme elämän eheytyminen vaatii yhteisiä toimia sellaisessa laajuudessa, jota emme ole vielä saavuttaneet. Osittaisratkaisut näyttävät vain pitkittävän vaikeuksia, kuitenkin me epäröimme omaksua maailmalle uutta ja toimivaa arvojärjestelmää. Sillä niin kauan kuin ykseyttä perustasolla – ihmisarvojen tasolla – ei ole, jäävät yhteiskunnalliset ongelmat ratkaisematta, olivatpa ne sitten yksinkertaisia tai monimutkaisia.

IHMISARVOJEN PERUSTA

Ihmeellistä kyllä, uskontoa, joka on perinteisesti ollut ihmisen sellainen kokemus alue joka mitä keskeisimmin on liittynyt ihmisarvoihin ja ihmiselämän tarkoituksen määrittämiseen, ei juuri ajatella etsittäessä ratkaisuja ajankohtaisiin maailman ongelmiin, kuten niihin, jotka liittyvät ihmisen elinympäristöön. Kuitenkaan uskonto ei (laajimmassa mielessä) ole ollut paikallaan pysyvä: uusia opettajia, uusia liikkeitä on tullut monta kertaa ihmiskunnan historiassa tuoden uusia yhteiskunnallisia ja kulttuuriin liittyviä ohjeita ihmiselle. Erityisesti suuret uskonnot ovat onnistuneet ainakin joksikin aikaa yhdistämään monia erilaisia perusosasia yhtenäiseksi yhteiskunnalliseksi voimaksi, joka perustuu yhteisille arvoille.

Tänään ovat tarpeemme samanlaisia. Keskinäisen ymmärryksen tai sovinnon puute ihmisten välillä perustasolla – päämäärien ja tarkoituksien tasolla – murentaa perustukset laajojen ja kauaskantoisten ratkaisujen alta, jotka liittyvät erityisiin maailman

ongelmiin: ympäristöllisiin, poliittisiin, taloudellisiin ja yhteiskunnallisiin kysymyksiin.

Nämä ihmisen pulmat näki jo yli sata vuotta sitten Bahá'u'lláh, persialainen maanpakolainen ja vanki, bahá'í-uskon perustaja. Kirjoitustensa kautta, joiden bahá'ít uskovat omaavan jumalallisen arvovallan ja voiman, hän antoi ihmiskunnalle suunnitelman ihmisten keskinäisen ymmärtämyksen saavuttamiseksi sekä maailmanjärjestyksen, joka on välttämätön ihmisyhteiskunnan uudistamiseksi ja yhdistämiseksi. Useat niistä periaatteista, jotka Bahá'u'lláh on ilmaissut, soveltuvat välittömästi ihmisen elinympäristöön liittyviin ongelmiin. Itse asiassa maailman useimpien ajankohtaisten ongelmien voidaan katsoa johtuvan meidän laiminlyönnistämme ottaa huomioon ne henkiset ja moraaliset normit ja soveltaa niitä yhteiskunnallisia käsitteitä, jotka Bahá'u'lláh on antanut ja joista muutamia on seuraavassa lueteltu.

IHMISympÄRISTÖÄ KOSKEVIA BAHÁ'Í-PERIAATTEITA

- Sellainen ALATI EDISTYVÄ SIVISTYS kaikille maailman kansoille, joka pyrkii sen laatuiseen elämään, joka syntyy korostettaessa henkisiä arvoja.
- TIETEEN JA USKONNON SOPUSOINTU, sopusointu aiheellisissa ja henkisissä arvoissa, jotka liittyvät toisiaan täydentäviin ihmistarpeisiin.
- IHMISKUNNAN YKSEYS, johon liittyy kaikkien ihmisten tunnustaminen keskinään veljiksi ja että rotuun, yhteiskuntaluokkaan, sukupuoleen ja kansallisuuteen kohdistuvat ennakkoluulot on poistettava.

- **YKSEYS ERILAISUUDESSA**; ihmisten ja yhteiskuntien erilaisuuksien hyväksyminen myönteisenä seikkana, ja yksilöllisyyden yhdistäminen yhteiskunnallisen velvollisuuden kanssa.
- **MAAILMANJÄRJESTYS**; johon liittyy mailmanhallinto, joka edustaa kaikkia kansakuntia ja kansoja, joka kykenee ylläpitämään maailmanrauhaa ja joka johtaa maailman yhteiskuntaa.
- **MAAILMANTALOUS**; jossa luonnonvaroja kehitetään kaikkien hyväksi ja jossa korostetaan uudistuvien luonnonvarojen käyttöä.
- **YHTEISKUNNALLINEN OIKEUDENMUKAISUUS**, jolloin kaikille ihmisille suodaan samat oikeudet ja velvollisuudet, ja kaikki yksilöt saatetaan työskentelemään kanssaihmissen parhaaksi.
- **YLEISMAAILMALLINEN KOULUTUS**, joka perustuu järkevään ja riippumattomaan totuuden tutkimiseen johtaen yhteisvastuutunteen syntymiseen ihmiskunta perhettä kohtaan.
- **KOHTUUS** kaikissa asioissa, myös sivistyksen aineellisessa kehittämisessä

Kun maailman ihmisille opetetaan näitä periaatteita ja kun he soveltajat niitä jokapäiväiseen elämäänsä, vähenee ihmisympäristön tasapainottomuus. Kaava on hyvin yksinkertainen ja maailmanlaajuinen, ja kuitenkin se on sovellettavissa kunkin alueen ja kansan paikallisiin tarpeisiin ja olosuhteisiin.

Jo nyt maailmanlaajuinen bahá'í-yhteisö, johon kuuluu edustajia kaikista pääroduista, luokista, uskontokunnista ja kulttuureista, joka on perustettu yli 70 000:een keskukseseen eri puolilla maapalloa, työskentelee saadakseen aikaan tämän perusmuutoksen ihmisarvoissa ja keskinäisessä ymmärtämisessä.

Bahá'ít todella osoittavat tänään tämän näkökannan käytökelpoisuuden. Kun Bahá'ulláhin opetukset muuttavat ihmisten elämää eri puolella maailmaa yhdistäen vähemmän ja enemmän kehittyneillä alueilla asuvat ihmiskunnan palveluksessa, antavat bahá'í-yhdyskunnat myönteisen panoksen luotaessa sekä erilaisuudessaan yhdistynyt maailma että elinympäristö, joka lupaa oikeudenmukaisuutta ja täyttymystä koko ihmiskunnalle.

Vaikka menneinä ajanjaksoina sopusointu vakiinnutettiin, koko ihmiskunnan yhdistymistä ei kuitenkaan keinojen puuttumisen vuoksi olisi voitu saavuttaa. Mantereet olivat edelleen eristettyjä toisistaan, ja jopa saman mannermaan kansojen välillä ajatusten vaihto ja vuorovaikutus oli lähes mahdotonta. Tästä syystä vuorovaikutus, yhteisymmärrys ja ykseys kaikkien maailman kansojen ja heimojen kesken olivat saavuttamattomissa. Tänä päivänä tiedonvälityksen keinot ovat kuitenkin moninkertaistuneet, ja maapallon viisi mannerta ovat käytännöllisesti katsoen sulautuneet yhdeksi kokonaisuudeksi... Samoin kaikki ihmisperheen jäsenet – kansakunnat ja valtiot, kaupungit ja kylät – ovat tulleet yhä riippuvaisemmiksi toisistaan. Kenellekään ei itsერიitaisuus enää ole mahdollista, sillä poliittiset yhteydet yhdistävät kaikkia kansoja ja kansakuntia, ja kaupan ja teollisuuden, maatalouden ja koulutuksen siteet lujittuvat päivittäin. Näin ollen koko ihmiskunnan yhdistyminen voidaan tänä päivänä saavuttaa. Tämä ei todellakaan ole muuta kuin eräs tämän ihmeellisen aikakauden, tämän loistavan vuosisadan ihmeistä.

Tästä ovat menneet vuosisadat jääneet osattomiksi, sillä tälle vuosisadalle – valon vuosisadalle – on suotu ainutlaatuinen ja ennennäkemätön loisto, voima ja valistus. Tästä johtuu, että päivittäin tulee julki yhä ihmeellisempiä asioita. Lopulta tullaan näkemään, kuinka kirkkaina sen kynttilät ovat palava ihmiskunnan kokoontuessa yhteen.*

* Bahá'í-kirjoitukset.

3:4 Talouselämä ja bahá’i- usko*

Gregory C. Dahl

Ne Bahá’u’lláhin, ‘Abdu’l-Bahán ja Shoghi Effendin opetukset, jotka liittyvät uuden maailmanjärjestyksen taloudellisiin näkökohtiin, ovat lähinnä peruseriaatteita, joiden täsmällisempi soveltaminen toimivan maailmantalouden luomiseksi on jätetty tulevaisuuden bahá’i-taloustieteilijöille. Tässä vaiheessa ei siten voida esittää enempää kuin arveluja näiden periaatteiden soveltamismahdollisuuksista. Gregory Dahl on kuitenkin rohkeasti lähtenyt tutkimaan näitä periaatteita, ja tuloksena on erittäin kokonaisvaltainen esitys näistä asioista, joihin bahá’i-uskolla on myös sanansa sanottavana.

Tutkimuksen lähtökohdan, yksilöllisen ja yhteiskunnallisen asteittaisen asennemuutoksen ymmärtämiseksi on syytä tutustua Daniel Jordanin teeseihin siitä, kuinka bahá’i-usko muuttaa ihmisluonnetta vapauttamalta hänen piileviä voimavarojaan.

Tämä artikkeli täyttää tärkeän aukon suomenkielisessä bahá’i-kirjallisuudessa. Sen suomentamisessa tuotti vaikeuksia siinä esiintyvä monipuolinen taloustieteellinen terminologia, jonka suomenkielisistä vaalineista kääntäjä ei aina ole ollut varma. Koska suurin osa tekijän käyttämästä lähdemateriaalista on englanninkielistä,

* Alkuperäinen: Gregory C. Dahl, "Economics and the Bahá’í Teachings: An overview." Translated from *World Order* by permission of the copyright owner. National Spiritual Assembly of the Bahá’ís of the United States.

ei olisi ollut mielekästä suomentaa tätä luetteloa kokonaisuudessaan. Lähde- ja alaviitteistä on suomennettu ainoastaan ne, joilla on merkitystä suomenkielisen lukijan kannalta. Viitteet ovat artikkelin lopussa. TOIMITUS

Niiden keskuudessa, jotka ovat kiinnostuneet elämän epäaineellisista puolista – kuten filosofiasta ja taiteesta, ihmissuhteista, perhe-elämän rakentamisesta, mielenterveydestä, iloista ja murheista sekä henkisestä ja eettisestä edistyksestä – talouselämää on kauan pidetty ei vain varsin etäisenä huolenaiheena, vaan myös jollain tavalla alhaisena ja turmeltuneena. Esimerkiksi monet uskonnolliset perinteet opettavat, että henkinen ja aineellinen elämä ovat eräässä mielessä vastakkaisia ja että kehittyminen toisessa johtaa taantumiseen toisessa. Jokapäiväisen elämän ja leivän ongelmat, jotka eittämättä ovat olemassa aineellisella tasolla, ovat joko alikorostettuja uskonnollisissa opetuksissa tai niitä tarkastellaan epäilyksellä kiusausten ja erheen aiheena.

Taloustieteilijät eivät omalta osaltaan ole juuri auttaneet kuromaan umpeen kuilua alansa ongelmien ja eettisten kysymysten välillä paeten mieluummin suuresti yksinkertaistettujen mallien sisäisesti yhtäpitäviin teoreettisiin maailmoihin tai regressioanalyysin ja tilastojen empiirisiin, mekanistisiin maailmoihin, jotka kaikki ovat käsittämättömiä muille kuin heille itselleen. Näiden rakennelmien normatiiviset lähtökohdat on hyvin peitelty teknisin termein ja huomio on tehokkaasti ohjattu niistä toisaalle. Jopa suhteellisen tekniset oletukset, jotka eivät liity moraaliin ja eettisiin kysymyksiin, on usein hyvin salattu ja siten tehokkaasti suojattu kriitikiltä. Kun joku erittäin taitava uudistaja kuten Keynes onnistuu kitkemään ja murtamaan heikon oletuksen, hänestä tulee alansa sankari, koska hänen tehtävänsä oli niin vaikea. Talouselämän tutkijat eivät juuri vaivaudu ponnistelemaan alansa suhteuttamiseksi muihin yhteiskunnallisiin tutkimusotteisiin, jotka käsittelevät

eri lähtökohdista samaa ilmiötä ihmisen yhteiskuntaelämässä. On epätavallista, että löytyy joku Myrdal, Galbraith tai Hirschman, joka omaksuu laajemman näkemyksen kansantaloudesta liittäen sen ihmisen sosiaalisen tai poliittisen elämän kokonaisviitekehykseen.^{*} Kuinka paljon harvinaisempaa onkaan löytää taloustieteilijä, joka avoimesti myöntää ja analysoi omat arvolähtökohtansa ja liittää ne rehellisesti tutkimukseensa?^{**}

On siksi erityisen virkistävää ja haastavaa löytää Bahá'u'lláh-in opetuksissa perusteet erittäin kokonaisvaltaiselle kansantaloudelliselle lähestymistavalle suhteessa ihmisen sisäiseen henkiseen elämään, hänen sosiaaliseen, yhteisölliseen ja kansalliseen elämäänsä sekä maailmanlaajuiseen rauhaan ja hyvinvointiin. Bahá'í-näkökanta perustuu kahteen näkemys luokkaan: ensinnäkin, että ”ihmisluonto” (ja siten hänen taloudellinen ja poliittissosiaalinen käyttäytymisensä) on muuttumisen ja kouliintumisen alainen, kokemuksen, muodollisen koulutuksen ja uskonnon vaikutuksesta ja toiseksi, että ihmisen yhteiskunnallisen organisaation on kehityttävä, kuten nykyään tapahtuukin, kohti yhdistynyttä maailmanhallinnon järjestelmää, jossa ”kaikki kansat pitävät itseään yhden yhteisen isänmaan kansalaisina”^{***}. Bahá'ít näkevät kahden vastakkaisen prosessin olevan toiminnassa nykyhetken maailmassa. Toisaalta

* See especially Gunnar Myrdal, *Economic Theory and Underdeveloped Regions* (New York: Harper, 1971), originally published in 1957 under the title *Rich Lands and Poor, and The Challenge of World Poverty* (Harmondsworth, Eng.: Penguin, 1970); John Kenneth Galbraith, *The Afluent Society* (Boston: Houghton, 1958); and Albert Hirschman, *A Bias for Hope* (New Haven: Yale Univ. Press, 1971), pp. 1–26.

** Gunnar Myrdal, *Asian Drama* (New York: Random, 1968), chapters 2 and 3, is an outstanding exception.

*** ‘Abdu’l-Bahá, quoted in Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh: Selected Letters*, 2d rev. cd. (Wilmette, ILL: Bahá'í Publishing Trust, 1970), p. 59; also in Shoghi Effendi, *The Promised Day Is Come*, rev. cd. (Wilmette, ILL.: Bahá'í Publishing Trust, 1961), p. 126.

on yhdistäviä prosesseja, joihin kuuluvat viimeksi kuluneen sadan vuoden aikana tapahtuneet uskomattomat edistysaskeleet tiedon välityksen, matkailun, kaupan ja sodankäynnin aloilla; kahden maailmansodan kokemukset; valtava lisäys ihmiskunnan enemmistön yleissivistyksessä ja sen tietoisuudessa maailmankansalaisuudesta; laajalle levinneet taloudelliset ”mielenosoitusvaikutukset” (yhteiskunnalliset jännitystilat, jotka ilmaantuvat maailman köyhien saadessa nähdä maailman rikkaiden elintasot); liikehdintä kohti ”hyvinvointivaltiota” useissa rikkaissa maissa sekä valtava lisäys kansantalouksien keskinäisessä riippuvuudessa. Toisaalta on jakavia prosesseja, kuten nouseva nationalismi; ensin siirtomaavallan ja sitten bilateraalisten kehitys apuohjelmien epäonnistuminen, maailmansotien väliset kielteiset kokemukset kansantalouksien ketjuuntumisesta laman aikana, viimeaikaisimmat vaikeudet, jotka johtuvat kartelleista kansainvälisillä hyödykemarkkinoilla; ja ehkä tärkeimpänä ihmisyksilöiden itsepintaisuus säilyttää ikivanhoja asenteita ja ennakkoluuloja muita kansoja, luokkarajoja, poliittisia aatteita, uskonnollisia oppeja, kansallisia oikeuksia ja yleensä ihmisoikeuksia kohtaan. Bahá'ít uskovat, että näiden kahdenlaisten prosessien välinen kamppailu on peruskonflikti aikamme yhteiskunnallisissa ristiriidoissa ja että epäjärjestys, sekasorto, epävakaisuus, aineellinen puute ja avoin sota lisääntyvät (yhdistävän vastavoiman puuttuessa) kunnes maailman kansakunnat ovat valmiit luovuttamaan tietyn osan kansallisesta riippumattomuudestaan maailmanhallitukselle, joka kykenee sekä aikaansaamaan maailmanrauhan että edustamaan ihmiskunnan yhteisiä ja kansallisia etuja määrätietoisella tavalla. Bahá'ít kutsuvat tätä vaihetta ”pienemmäksi rauhaksi”, joka on aikanaan johtava ihmiskunnan ”kaikkein suurimpaan rauhaan”, yhä suuremman henkisen ja yhteiskunnallisen kehityksen aikaan, jonka ovat mahdollistaneet osittain sitä edeltävä maailmanrauhan vakiinnuttaminen ja turvallisuus ”pienemmän rauhan” aikana, osittain valtavat tieteelliset ja tekniset edistysaskelemme (vapauttaen

yhä suuremman osan ihmisten voimavaroista aineellisten perustarpeiden tyydyttämisestä muuhun toimintaan) ja erityisesti uskonnon henkisten opetusten tunnustaminen, joilla opetuksilla on voima yhdistää sekä ihmisen sisäinen että sosiaalinen minuus. On todettava, että bahá'ít pitävät tätä maailman yhdistymisprosessia väistämättömänä – ainakin tällaisen yhdistymisen tai lopullisen tuhoutumisen valitsemisen viitekehyksessä. Ainoa monttuja on aika, jonka ihmiskunta tarvitsee yltääkseen aikakautemme uusiin edellytyksiin, oppiakseen tarpeettoman kärsimyksen ja ristiriidan ainaisista oppitunneista ja noustakseen edistämään ykseyden ja tasa-arvon periaatteita.

Toisaalta taloustieteilijöiden ajattelu on ollut kaukana siitä maailmanlaajuisesta kokonaisnäkemyksestä, jota bahá'í-opetukset ilmentävät. Käytännöllisesti katsoen kaikki alan tutkijat otaksuvat tai pitävät itsestäänselvänä ja väistämättömänä, että nykyinen maailmanpoliittinen perusjärjestelmä ja havaittu ihmis käyttäytyminen ovat muuttumattomia. Siten sekä makro- että mikrotason kansantaloustiede perustuu oletamuksille, jotka ovat lähes täysin epäyhdenmukaisia yllä hahmoteltujen bahá'í-ajatusten kanssa sillä seurauksella, että bahá'í-teoreetikon on jollain tavoin oltava vielä suurempi uranuurtaja kuin joku Keynes tai Marx. Bahá'í-taloustieteilijälle, joka antaa mielikuvituksen vaeltaa tulevaisuudessa, eräs keskeinen kysymys olisi: Jos huomenna toteutettaisiin maailmanvaltio, millaisia olisivat sen taloudelliset ohjelmat ja linjat sekä lyhyellä että pitkällä tähtäimellä? Mitkä olisivat sen talouselämän tavoitteet, ja miten ne saavutettaisiin? Saatavilla olevasta suhteellisen laajasta kansainvälistä talouselämää käsittelevästä kirjallisuudesta vain pieni osa olisi käyttökelpoista tällaisiin kysymyksiin vastatessa. Mikrotasolla bahá'í-taloustieteilijä haluaisi myös kysyä: Mikäli bahá'í-näkemykset ja -asenteet leviäisivät ja vaikuttaisivat laajalti talouselämään, mitkä menettelytavat olisivat käytännöllisimpiä ja kuinka nykyhetken instituutioita olisi mukautettava sekä

kansakunnan että tuotantolaitoksen tasolla? Jälleen nykyiset kansantaloustieteelliset teoriat, ilman moraalista sisältöä, olisivat vain vähäisessä määrin käyttökelpoisia.

Alkakaamme tutkia mahdollisia vastauksia näihin kysymyksiin esittämällä lyhyesti bahá'í-opetukset sellaisina kuin ne on esitetty Bahá'u'lláh'in ja 'Abdu'l-Bahán kirjoituksissa rajoittuvat lähes yksinomaan periaatteisiin, joiden yksityiskohtaisempi kehittäminen ja soveltaminen on jätetty tulevaisuuden bahá'í-taloustieteilijöille. Opillisen rehellisyyden kannalta kehittelen näiden periaatteiden viittauksia erikseen. Toivon, että seuraava esitys nostattaa paljon enemmän kysymyksiä kuin mihin se vastaa, ja että se motivoi tai innoittaa uusia tutkimusmatkoja tälle valtavalle ja lähes tutkimattomalle alueelle, joka on elintärkeä ihmiskunnan hyvinvoinnille tulevaisuudessa.^o Opillisen rehellisyyden kannalta kehittelen näiden periaatteiden viittauksia erikseen. Toivon, että seuraava esitys nostattaa paljon enemmän kysymyksiä kuin mihin se vastaa ja että se motivoi tai innoittaa uusia tutkimusmatkoja tälle valtavalle ja lähes tutkimattomalle alueelle, joka on elintärkeä ihmiskunnan hyvinvoinnille tulevaisuudessa.

PERUSPERIAATTEET

Ensimmäiseksi haluaisin tuoda tiivistelmänomaisesti esille ne bahá'í-uskon opetukset ja periaatteet, jotka mielestäni ovat keskeisiä tarkasteltaessa ihmiskunnan talouselämää.

^o See letters written on behalf of Shoghi Effendi to individual believers, dated 22 May 1935, in *Bahá'í News*, No. 102, August 1936, p. 3; dated 25 January 1936, in *Bahá'í News*, No. 103, October 1936, p. 2; dated 11 January 1933 in *Bahá'í News*, No. 73, May 1933, p. 7; and dated 19 November 1943, in *Bahá'í News*, No. 210, August 1948, p. 3.

Yksityisomistus. Bahá'u'lláh osoittaa selvästi eräässä varhaisemmassa kirjoituksessaan yksityisomistuksen oikeuden säätäen sen rikkomisen henkiseksi rikkeeksi. Näin ollen ei tarkoiteta kommunismia sen alkuperäisessä merkityksessä.*

Progressiivinen verotus. Rikkauden ja köyhyden äärimmäisyyksien poistamisen periaatetta korostetaan toistuvasti bahá'í-uskon pyhissä kirjoituksissa. Tämän periaatteen toteuttamismenetelminä mainitaan erityisesti progressiivinen verotus ja valtiolliset

* Bahá'u'lláh, *The Hidden Words of Bahá'u'lláh*, trans. Shoghi Effendi, rev. ed. (Wilmette, ILL: Bahá'í Publishing Trust, 1934), pp. 37 (No 43), 51 (No. 82); Bahá'u'lláh, *Epistle to the Son of the Wolf*, trans. Shoghi Effendi, rev. ed. (Wilmette, ILL: Bahá'í Publishing Trust, 1953), pp. 23, 25, 54; Bahá'u'lláh, *A Synopsis and Codification of The Kitab-i-Aqdas: The Most Holy Book of Bahá'u'lláh*. [comp. The Universal House of Justice], (Haifa: Bahá'í World Center, 1973), p. 48; Bahá'u'lláh, *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, trans. Shoghi Effendi, rev. ed. (Wilmette, ILL: Bahá'í Publishing Trust, 1952), pp. 278, 297–99; Bahá'u'lláh, in Bahá'u'lláh and 'Abdu'l-Bahá *Bahá'í World Faith: Selected Writings of Bahá'u'lláh, and 'Abdu'l-Bahá*, rev. ed. (Wilmette, ILL: Bahá'í Publishing Trust, 1956), p. 167; 'Abdu'l-Bahá, *Some Answered Questions*, comp. and cans. Laura Clifford Barney, rev. ed. (Wilmette, ILL: Bahá'í Publishing Trust, 1964), p. 316; letter written on behalf of Shoghi Effendi to an individual believer, dated 19 November 1945, in Bahá'í News, No. 210, August 1948, p. 3; Shoghi Effendi, *World Order of Bahá'u'lláh*, p. 41. See also numerous references to the impossibility of complete equality in the sources cited in note 6.

ohjelmat riittävän turvallisuus- ja terveystason turvaamiseksi kaikille, sekä muita, jotka on määritelty alla.*

Valtion sosiaaliturvaohjelmat. Erityisesti puolletaan valtiollisia ohjelmia yhteiskunnan ja sen sisäisten ryhmien elintason turvaamiseksi korostaen yleismaailmallista koulutusvelvollisuutta: samoin puolletaan sairaiden, vammaisten, vanhusten ja orpojen huoltoa

- * On the elimination of extremes of wealth and poverty but the impossibility of absolute equality, see: 'Abdu'l-Bahá, *Some Answered Questions*, pp. 314–15; 'Abdu'l-Bahá, *The Promulgation of Universal Peace: Discourses by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States in 1912*, rev. cd. [in 1 vol.] (Wilmette, ILL.: Bahá'í Publishing Committee, 1943), pp. 128. 233. 103. 176; 'Abdu'l-Bahá, *Paris Talks: Addresses Given by 'Abdu'l-Bahá in Paris in 1911–1912*, 11th cd. (London: Bahá'í Publishing Trust, 1969), pp. 131–32, 151–54; 'Abdu'l-Bahá, *Foundations of World Unity: Compiled from Addresses and Tablets of 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette, ILL.: Bahá'í Publishing Trust, 1945), pp. 36–37 (from 'Abdu'l-Bahá, *Promulgation*, pp. 211–12), 38–43; 'Abdu'l-Bahá, quoted in Alfred E. Lunt, "The Supreme Affliction: A Study in Bahá'í Economics and Socialization", *Bahá'í Magazine*, 23, No. 4 [July 1932], 121–22 (from 'Abdu'l-Bahá, "Teaching of Bahá'u'lláh: From Discourses Given by Abdul-Bahá in London and Paris", *Star of the West*, 3, No. 2 19 April 1912], 5) and 122 (from 'Abdu'l-Bahá, "Address by Abdul-Bahá at Hotel Schenley, Pittsburgh, Pa", *Star of the West*, 3, No. 6 [24 June 1912], 3–4); Bahá'u'lláh, quoted in Shoghi Effendi, *Promised Day Is Come*, p. 38; and Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, 1st ed. (New York: Bahá'í Publishing Committee, 1938), pp. xi, 204. On progressive taxation specifically, see: 'Abdu'l-Bahá. *Foundations of World Unity*, pp. 40, 37; and 'Abdu'l-Bahá, quoted in Alfred E. Lunt, "The Supreme Affliction: A Study in Bahá'í Economics and Socialization", *Bahá'í Magazine*, 23, No. 4 [July 1932], 118–19. On minimum security and welfare, see references above and those cited in note 7.

sekä tyydyttävän toimeentulotason ulottamista köyhille.* Vähemmistöjen tarpeiden huomioonottaminen valtion (samoin kuin yksilöiden) taholta on keskeinen periaate.**

Voitonjako. Tarvetta jakaa kunkin tuotantolaitoksen voitoista tietty prosentti sen työntekijöille korostetaan bahá'í-opetuksissa.*

Työnjohdon ja työvoiman yhteistoiminta. Bahá'í-uskon perustana olevaa oppia ykseyden hengen merkityksestä ja voimasta sovelletaan bahá'í-uskon kirjoituksissa myös liikeyhtiön työriitoihin ja päätöksentekoon. 'Abdu'l-Bahá korosti, että työnjohto ja työvoima hyötyvät toistensa ponnisteluista, että heidän on tunnustettava tämä keskinäisen riippuvuutensa tosiasia, sisäistettävä yhteistyön henki ja perustettava laitoksia ja kokouksia, joissa kaikki hyödyllinen tieto vaihdetaan kaikkien kesken ja joiden avulla jokaisen ryhmän

* On the provision of a minimum standard of living, see: 'Abdu'l-Bahá, *Foundations of World Unity*, pp. 38–41; 'Abdu'l-Bahá, *Paris Talks*, pp. 131–32; Bahá'u'lláh, quoted in Shoghi Effendi, *Promised Day Is Come*, p. 38; Bahá'u'lláh, *Synopsis and Codification*, p. 63, note 31. On state responsibility for education and the care of the sick, infirm, and orphans, see: 'Abdu'l-Bahá, *Promulgation*, pp. 311, 233; 'Abdu'l-Bahá, *Foundations of World Unity*, p. 31; Shoghi Effendi, *Bahá'í Administration: Selected Messages 1922–1932*, 7th rev. ed. (Wilmette, ILL.: Bahá'í Publishing Trust, 1974), p. 38; Shoghi Effendi, *God Passes By* (Wilmette, ILL.: Bahá'í Publishing Trust, 1944), p. 281; 'Abdu'l-Bahá, quoted in Alfred E Lunt, "The Supreme Affliction: A Study in Bahá'í Economics and Socialization" *Bahá'í Magazine*, 23, No. 4 (July 1932), 118–19.

** Shoghi Effendi, *The Advent of Divine Justice*, 3d rev. ed. (Wilmette, ILL.: Bahá'í Publishing Trust, 1969), pp. 29–30; Shoghi Effendi, in *Shoghi Effendi and The Universal House of Justice, A Special Measure of Love: The Importance and Nature of the Teaching Work among the Masses* (Wilmette, ILL.: Bahá'í Publishing Trust, 1974), pp. 19–20.

* 'Abdu'l-Bahá, *Foundations of World Unity*, p. 43; 'Abdu'l-Bahá, *Some Answered Questions*, p. 315; letter written on behalf of Shoghi Effendi to an individual believer, dated 19 November 1945, in *Bahá'í News*, No. 210, August 1948, p. 3.

tarpeet järkiperaisesti yhdistetään päätöksentekokoneistoon, jossa työvoima ehdottomasti, yhtäläisesti ja olennaisesti on mukana.*

Kiistojen sovittelu. Työvoiman ja työnjohdon väliset erimielisyydet, samoin kuin muiden ryhmien välillä maailmanlaajuisessa yhteiskunnassa, ellei niitä ole kyetty selvittämään neuvotteluilla, on ratkaistava sovittelulla tai oikeudessa eikä väkivaltaisesti tai yhteiskunnallista häiriötä aiheuttavaa ti, mikä ilmenee lakoissa ja sodassa.**

Uhkapelin kieltäminen. Bahá'u'lláh on ankarasti kieltänyt uhkapelin.*** Koska tämä käsite, siten kuin Bahá'u'lláh on sitä käyttänyt, ei ole selvästi määritelty bahá'í-kirjallisuudessa, omaksumme seuraavan määritelmän: ”sijoittaa jotakin satunnaisuuden varaan, KEINOTELLA”.**** Vaikka kaikkeen taloudelliseen toimintaan sisältyy keinottelua epävakaa maailmassa, tietyt nykyisen järjestelmämme hyväksymät ja jopa rohkaisemat keinottelumuodot, eivät olisi sopusoinnussa tämän periaatteen kanssa.

Perinnön jakaminen. Bahá'u'lláh on velvoittanut bahá'ít laatimaan testamentin, ja hän suositteli testamentin puuttuessa erityistä omaisuuden jakoa kaikkien jälkeläisten ja lähiomaisten kesken eri

* 'Abdu'l-Bahá, *Foundations of World Unity*, pp. 38–44; John Ferraby, ”Bahá'í Teachings on Economics,” (London: Bahá'í Publishing Trust, n. d), pp. 12–13; 'Abdu'l-Bahá, quoted in ”Miscellaneous Topics”, *Star of the West*, 9. No. 3 (28 April 1918), 27.

** 'Abdu'l-Bahá, *Some Answered Questions*, pp. 313–18; 'Abdu'l-Bahá, *Promulgation*, p. 233; and 'Abdu'l-Bahá, *Foundations of World Unity*, p. 43.

*** Bahá'u'lláh, *Synopsis and Codification*, p. 47; and Shoghi Effendi, *God Passes By*, p. 21–1.

**** Bahá'u'lláhin käyttämällä arabiankielen sanalla *maisar* on useita eri merkityksiä. Shoghi Effendin valitsema englanninkielinen käännös oli *gambling* (joka yksiselitteisesti on suomeksi uhkapeli).

suhteissa.[°] Suurien omaisuuksien periytymistä kokonaisuuksina ehkäistään siten riippumatta laeista, joita voidaan säätää rikkauten keskittymisen rajoittamiseksi. Bahá'ulláh sisällytti opettajat suositeltavien perinnönsaajien joukkoon, mikä periaatteessa saattaisi johtaa koululaitosten suureen vapaaehtoiseen rahoittamiseen.

Maailmanhallinto. Kuten on jo mainittu, Bahá'ulláh hahmotti maailmanhallintojärjestelmän, joka syntyisi vaiheittain ja jolla olisi ehdoton valta johtaa kansainvälisiä rauhan turva joukko ja, rajoitetut verotusoikeudet sekä muuta tarpeellista valtaa yleismaailmallisen rauhan ja hyvinvoinnin turvaamiseksi (kuten säätelyvalta kansainväliseen kauppaan ja pääomavirtoihin, kansainväliseen muuttoliikkeeseen, alueellisiin talousohjelmiin siinä määrin kuin ne vaikuttavat maailmanjärjestelmään ja arvattavasti myös alueellisiin käytäntöihin, jotka ovat ristiriidassa kansainvälisten ihmisoi-keus- ja hyvinvointi normien kanssa).^{**}

Maailmanvaluutta. Yhden, yhdenmukaistetun maailmanvaluutan tarvetta korostetaan bahá'í-kirjoituksissa.^{***} Tämä periaate viittaa maailmantalouden erittäin korkean tason yhdenmukaistamiseen, säätelyvallan antamiseen maailmanhallinnolle, maailmanpankkiin ja kauaskantoisiin ohjelmiin kansainvälisten eroavaisuuksien tasapainottamiseksi, josta tarkemmin alla.

Mineraalivarat ja muut luonnonvarat. Bahá'í-kirjoitukset mainitsevat tarpeen kehittää maapallon ehtyviä ja epätasaisesti jakautuneita luonnonvaroja koko ihmiskunnan hyväksi

[°] Bahá'ulláh, *Synopsis and Codification*, pp. 43–46; Shoghi Effendi, *God Passes By*, p. 214.

^{**} Shoghi Effendi, *World Order of Bahá'u'lláh*, 2d rev. ed., pp. 40–41, 203–04; 'Abdu'l-Bahá, *Will and Testament of 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette, ILL.: Bahá'í Publishing Trust, 1944), p. 13; 'Abdul-Bahá, *Paris Talks*, pp. 155, 132; 'Abdul-Bahá, *Foundations of World Unity*, pp. 32–33.

^{***} Shoghi Effendi, *World Order of Bahá'u'lláh*, 2nd rev. ed., p. 203.

maailmanhallinnon vallan alaisena hyödyn yhtäläisen jakamisen turvaamiseksi. Eräs taloudellisesti kaikkein merkittävimmistä oikeuksista, jotka itsenäisten kansakuntien tulisi luovuttaa maailmanhallinnolle, olisi siten valta säädellä mineraali- ja energiavaroja niiden rajojen sisällä ja merissä.*

Taloudellisten raja-aitojen poistaminen. Maailman yhdistymisen maailmanyhteiskunnaksi sisältää bahá'í-näkemyksen mukaan erityisesti kaupan ja kaupallisten sopimusten esteiden vähittäisen poistamisen.** Voimistaakseen tätä suuntausta Bahá'u'lláh painotti yhden kaikissa maailmankuuluissa opetettavan apukielen ja kirjoitusmerkkijärjestelmän omaksumista, poistaen siten yhden suurimmista esteistä taloudelliselle samoin kuin kulturealiselle vuorovai-
kutukselle.***

Yksilökohtaiset henkiset periaatteet. Lukuisia yksilöä koskevia henkisiä periaatteita on valaistu bahá'í-opetuksissa. Taloudellisen käyttäytymisen kannalta tärkeimpiä opetuksia on keskeinen vaatimus rehellisyydestä muiden hyveiden perustana; ihmiskunnan palveleminen elämämme ohjenuorana ja suurimman onnemme ja

* Ibid., p. 204; 'Abdu'l-Bahá, *Foundations of World Unity*, p. 39.

** Shoghi Effendi, *World Order of Bahá'u'lláh*, 2nd rev. ed., pp. 41, 204.

*** Bahá'u'lláh, *Synopsis and Codification*, p. 52; Bahá'u'lláh, *Epistle*, p. 138; Shoghi Effendi, *God Passes By*, p. 211; 'Abdul-Bahá, *Paris Talks*, pp. 155–57; Shoghi Effendi, *World Order of Bahá'u'lláh*, 2d rev. ed., p. 203.

edistyksemme lähteenä; ja työnteke (erityisesti ammatin merkityksessä) henkisenä velvollisuutena, eikä vain aineellisena.*

Näihin periaatteisiin sisältyvänä ja monissa kohdin bahá'í-kirjoituksissa erityisesti tarkasteltuna on vaatimus, että rikkaat tulisivat tietoisiksi köyhien tarpeista ja jakaisivat vapaaehtoisesti omaisuutensa sekä ihmiskunnan yleisen hyvinvoinnin että oman henkisen kehityksensä edistämiseksi.** Olennaista näissä asenteissa on usko, että aineelliset olosuhteet ovat vain heijastuma henkisistä

* Bahá'u'lláh has clearly stated that the private property of others must be respected. See the references in footnote 5 above. Bahá'u'lláh has even required that found property be returned to the owner if possible. See: Bahá'u'lláh, *Synopsis and Codification*, pp. 47, 63. Other aspects of honesty, such as truthfulness and trustworthiness, are also stressed by Bahá'u'lláh. See, in addition to the references in footnote 5; Bahá'u'lláh, *Gleanings*, pp. 285, 290, 303. On service see, for example, 'Abdu'l-Bahá, in Bahá'u'lláh and 'Abdu'l-Bahá, *Bahá'í World Faith*, p. 375. On work as a spiritual obligation, see: Bahá'u'lláh, *Synopsis and Codification*, p. 46; Shoghi Effendi, *God Passes By*, p. 214; Bahá'u'lláh, *Hidden Words*, pp. 50–51 (nos. 80–82); Bahá'u'lláh, in Bahá'u'lláh and 'Abdu'l-Bahá, *Bahá'í World Faith*, pp. 167, 141. For references to work and occupation elevated to the rank of worship of God, see: Bahá'u'lláh, *Synopsis and Codification*, p. 46; Bahá'u'lláh, in Bahá'u'lláh and 'Abdu'l-Bahá, *Bahá'í World Faith*, p. 195; 'Abdu'l-Bahá in Bahá'u'lláh and 'Abdu'l-Bahá, *Bahá'í World Faith*, p. 377; 'Abdu'l-Bahá, *Paris Talks*, pp. 176–77; 'Abdu'l-Bahá, *Promulgation*, pp. 181–82; Shoghi Effendi, *God Passes By*, pp. 281–82, 214; Shoghi Effendi, *World Order of Bahá'u'lláh*, 1st ed., pp. xi–xix; and 'Abdu'l-Bahá." Addresses Given by 'Abdu'l-Bahá Delivered in New York City", *Star of the West*, 4, No. 6 (24 June 1913), p. 101.

** Bahá'u'lláh, *Synopsis and Codification*, p. 63, note 31; 'Abdu'l-Bahá, *Some Answered Questions*, pp. 317–18; Bahá'u'lláh, *Hidden Words*, pp. 17 (No. 57), 39 (No. 49), 41 (No. 54); 'Abdu'l-Bahá, *Promulgation*, pp. 211–12 (Also in 'Abdu'l-Bahá, *Foundations of World Unity*, pp. 36–37, except for one paragraph), 128, 103, 233–34; 'Abdu'l-Bahá, in Bahá'u'lláh and 'Abdu'l-Bahá, *Bahá'í World Faith*, p. 288; 'Abdu'l-Bahá, *Paris Talks*, p. 153; 'Abdu'l-Bahá, *Foundations of World Unity*, p. 30; and 'Abdu'l-Bahá, quoted in Alfred E. Lunt, "Supreme Affliction; A Study in Bahá'í Economics and Socialization", *Bahá'í Magazine*, 23, No. 4 [July 1932], 121.

olosuhteista ja että taloudellisen ja yhteiskunnallisen reformin perustaa on sen vuoksi etsittävä ihmisen sisäisestä elämästä.^o

Tämä on, kuten sanottua, lyhyt yhteenveto joistakin bahá'í-periaatteista, jotka ovat olennaisimpia kansantalouden kannalta. Erilaiset huomiot ja olettamukset ovat välittömästi esillä ja kutsuvat keskusteluun. Nämä aiheet voidaan helpoimmin jakaa niihin, jotka käsittelevät kansallisia kysymyksiä (sisältäen sekä mikrotason ongelmia että joitakin näkökohtia siitä, mitä nykyisin pidetään makrotason kansantaloutena) ja niihin, jotka käsittelevät yleismaailmallisia ongelmia.

KANSALLINEN TALOUS

Vaurauden tasaaminen. Eräs aikamme kriittisimmistä ongelmista on yhä lisääntyvä jännitys toisaalta tasa-arvoa ja yhtäläisiä mahdollisuuksia vaativien voimien ja toisaalta harvojen käsiin keskittyneen taloudellisen ja poliittisen vallan perinteisten voimien välillä. Yhdysvalloissa, missä tulojen tasaisempi jakautuminen ja kehityksen suomien etujen jakaminen on edennyt pitemmälle kuin useimmissa muissa maissa, omaisuus (toisin kuin tulot) on edelleen erittäin keskittyntä. Käyttäen viimeisimpiä tilastoja (vuodelta 1962) olen laskenut, että rikkaimmat 2,4 % USA:n kotitalouksista omistavat noin 38 % maan yksityisomaisuudesta, kun köyhimmät

^o The Universal House of Justice, "The Bahá'í Attitude towards Material Suffering", *Bahá'í News*, No. 525, December 1974, inside front cover.

44 % omistavat vain 2,7 % tuosta omaisuudesta.* Kapitalistisissa yhteiskunnissa rikkaus tuo mukanaan vallan vaikuttaa muiden elämään sekä turvallisuutta omistajalleen: ja taloudellisen vallan keskittyminen äärimmäisen harvojen käsiin, huolimatta yleisestä tietämättömyydestä tämän asian suhteen, on mielestäni eräs keskeisimmistä levottomuuden ja kapinoinnin syistä monien amerikkalaisten ja muiden länsimaalaisten keskuudessa heidän suhteissaan suuryrityksiin, jotka hallitsevat heidän yhteiskuntaansa. Jos useammilla kansalaisilla olisi suurempi henkilökohtainen panos näissä suuryhtiöissä, sekä rahallisesti että päätöksenteossa, he epäilemättä eivät vain olisi myötämielisiä näiden yhtiöiden tarpeille vaan löytäisivät tapoja ymmärtää paremmin suuryhtiöiden ongelmia ja jopa muuttaisivat nämä yhtiöt heijastamaan paremmin yhteiskunnan yleisiä tavoitteita. Tällaisen rakenteellisen uudistuksen merkitys olisi ainakin yhtäläinen ja ehkä vieläkin dramaattisempi, useimmissa muissa maissa, joissa rikkauten keskittyminen on paljon suurempi kuin Yhdysvalloissa.

Poliittinen realisti ja perinteinen taloustieteilijä voi heti olla eri mieltä väittäen, että varallisuuden tasaaminen nykyajan yhteiskunnissa on mahdottomuus ja utopistinen ajatus paitsi vallankumouksellisen luokkataistelun viitekehyksessä, jossa valtaapitävä hallitus väkivaltaisesti syrjäytetään ja korvataan tasa-arvoisemmalla. Sitävastoin bahá'ít uskovat, että pitkällä tähtäimellä ihmisen sosiaalinen hyvinvointi voi perustua vain yhteistyölle, etujen sopusoinnun tunnustamiselle sekä oikeudellisen lain ja poliittisen

* Dorothy S. Projector, *Survey of Financial Characteristics of Consumers* (Washington, D. C: Board of Governors of the Federal Reserve System, 1966), pp. 151, 162. The data given in this source do not directly address the question of concentration of wealth, and considerable computation has been necessary to arrive at the figures quoted. For a more careful analysis, see James W. Wetzler, "Studies on the American Distribution of Wealth", *Diss. Harvard Univ.* 1973.

järjestyksen vallalle. Monissa maissa yhteiskunnalliset uudistajat ovat toteamassa, että liike kohti tasa-arvoista yhteiskuntaa on jatkuvan kehityksen, kasvun, muuttuvien asenteiden ja asteittaisen yhteiskuntalaitosten uudistamisen prosessi. Luonnollisesti bahá'ít pitäisivät tätä näkökulmaa parempana, koska se tuottaisi laajempaa yhdistyneisyyttä, vähemmän väkivaltaa ja enemmän hyvinvointia siirtymäkauden aikana. Voitaneen jopa väittää, että se on ainoa realistinen vaihtoehto useimmille köyhille maille maailmassa. Valtavat voimavarat kehitysapuohjelmille omaavan maailmanhallinnon viitekehityksessä vaurauden tasaaminen kansojen kesken saattaisi olla mahdollista ilman sitä väkivaltaa ja taloudellista epäjärjestystä, joita nykyisin pidetään väistämättömänä tässä prosessissa.

On myös huomionarvoista, että useimmat sosialistit ja vallankumoukselliset puoltavat tuotantolaitosten valtionomistusta, kun bahá'í-kanta on ainoastaan, että yksityisomaisuuden on oltava jakautunut enemmän tasan. Siten bahá'í-yhteiskunnassa valtio voisi omistaa merkittävän osan tuotantolaitoksista (kuten nykypäivän Intiassa) tai vaihtoehtoisesti omistussuhteet voitaisiin jakaa enemmän tasan yksityisten käsiin. Yhdysvalloissa yksityisomaisuuden tasajako yli kahdeksantoistavuotiaalle olisi noin 19 000 dollaria (yli 70 000 markkaa) henkeä kohti.

Köyhyyden äärimmäisyyksien poistaminen on ongelma, joku on paljon vaikeampi kuin rikkouden äärimmäisyyksien poistaminen, ja on saamassa yhä enemmän huomiota, eikä näinollen ole tarpeen käsitellä sitä yksityiskohtaisesti tässä yhteydessä. Todettakoon vain, että valtion ylläpitämällä vähimmäiselin- ja terveystalolla on valtavia vaikutuksia yksilökäyttäytymiseen ja asenteisiin sekä kansantalouden, että muilla aloilla. Päinvastoin kuin darwinistiset käsitykset soveliampien hengissä pysymisestä ja kilpailusta vähäisten voimavarojen saamiseksi aina kuolemaan saakka, Bahá'u'lláh opettaa, että jokaisella ihmisellä on oikeus kohtuulliseen henkilökohtaiseen hyvinvointiin täysin riippumatta hänen kyvyistään olla

taloudellisesti tuottava yksikkö. Toisaalta Bahá'u'lláh kuitenkin hylkää täydellisen yhtäläisyyden käsitteen virheellisenä ja käyttökelvottomana puoltaen pikemminkin näkemystä, että turvatusminimitason yläpuolella (ja maksimitason alapuolella) taloudellisten palkkioiden tulisi olla suurinpiirtein suhteessa yrittämiseen ja kyvykkyyteen. Lisäksi Bahá'u'lláh on velvoittanut bahá'it olemaan tuotteliaita ja työskentelemään ihmiskunnan palvelemisen hengessä edellytyksenä yksilön henkiselle kasvulle (täysin erillään aineellisista eduista). Ihmisarvolla on siten keskeinen merkitys – riittävä elintaso on Jumalan uskonnon säätämä *oikeus*; eikä alhainen kohtalo, joka vahvistaa epäonnistumisen tunnetta yhteiskunnassa, joka mittaa ihmisarvon omaisuuden mukaan. Sosiaalihuolto tai negatiivinen tulovero bahá'í-ihanteiden innoittamassa yhteiskunnassa heijastaisivat pakostakin tätä filosofiaa sen hallintojärjestelmän muodossa ja hengessä.*

Siirtyen nyt alueelle, joka ei-bahá'ín mielestä näyttäisi rakentuvan enemmän olettamusten varaan, voimme lyhyesti tarkastella Bahá'u'lláhin toistuvia kehotuksia rikkaille jakaa vapaaehtoisesti omaisuutensa köyhien kanssa sekä näiden kehotusten merkitystä yhteiskunnalle ja kansantalousteorialle. On otettava huomioon, että

- * On mielenkiintoista spekuloida sosiologista vaikutusta sellaisessa järjestelmässä, jossa minimielintasoja pidettäisiin oikeutena. jossain määrin aineellisen deprivaaation pelko ja turvallisuuden tarve motivoivat ihmisiä kokoamaan varallisuutta paljon yli tarpeittensa. Sitä vastoin yhteiskunnissa, joissa sukulaiset ja lapset ovat ihmisen suurin omaisuus ja joissa turvallisuus taataan pääasiassa perhe- ja muilla sosiaalisiteillä ja velvoitteilla, ilmenee aivan toisenlaisia asenteita aineellista varallisuutta kohtaan. Tällaisissa yhteiskunnissa varallisuuden jakaminen – esimerkiksi avioliiton, sosiaalisten tapahtumien ja juhlien tai suurperheiden välittömän tuen kautta – on paljon tärkeämpää kuin länsimaisessa yhteiskunnassa ja toimii terveiden ihmisten ja perhesuhteiden lujittajana, joiden puuttuminen on ”kehittyneempien” maiden kriittisiä ja kasvavia ongelmia.

tämä opetus, kuten niin monet bahá'í-järjestelmässä, on mielekäs ainoastaan koko bahá'í-maailmankatsomuksen viitekehyksessä. Bahá'u'lláh sanoi, että ihmisen ylevin asema, hänen korkein täyty-myksensä ja siksi hänen suurimman onnensa lähde on palvelemi-sen asema. Palvelemalla muita ja lisäämällä muiden hyvinvointia yksilön oma hyvinvointi (sekä henkinen että psyykkinen) edistyy. Tämä palvelemisen korostus on toimivan ja dynaamisen ykseyden perusta pohjautuen yhdenmukaisuuden sijasta yksilön vapauteen ja rohkaisemiseen, mikä on ominaista bahá'í-yhdyskuntaelämälle tä-nään ja mikä bahá'iden uskon mukaan tulee yhä lisääntyvässä mää-rin olemaan yhteiselämän malli maapallollamme kun Bahá'u'lláhin julistamat ihanteet hyväksytään yhä laajemmalti. Siten bahá'ille on täysin luonnollista omistaa aikansa, energiansa ja voimavaransa yh-teishyvän edistämiseen. Jos ja kun nämä olennaisesti uskonnolliset asenteet leviävät laajemmalti, erityisesti varakkaampien luokkien ja kansojen keskuuteen, yhteiskunnassa tulee tapahtumaan perusteel-linen muutos. Voimme kuvitella, että varakkaat yksilöt halutessaan toimia ihmiskunnan hyväksi perustavat hyväntekeväisyysjärjestöjä ja säätiöitä arvokkaiden mutta rahantarpeessa olevien tavoitteidensa hyväksi. Keskin kertaiset tulot omaavat henkilöt voisivat hyvin antaa oman osansa tällaiselle säätiölle. Kilvoitellessaan tehdä ainutlaatuisia palveluksia muille ihmisille lahjoittajat antavat rahallista tukea kaikenlaisille mielekkäille yhteiskunnallisille toimintamuodoil-le. Voitaisiin kuvitella rahastoja erilaisten taiteiden tueksi kuten katumusiikin, käsityön, kaupunkien kaunistamisen tai puiden istutuksen tueksi, sekä myös perustutkimuksen, kirjallisuuden, muodollisten taiteiden, yhteiskuntakokeilujen, jne edistämiseksi. Lyhyesti sanottuna, yksilöt tällaisessa yhteiskunnassa tekisivät henkilökohtaisia kulutus päätöksiä ”yhteisten hyödykkeiden” hyväksi, kuten edellä mainitut, jotka on suurelta osin lyöty laimin ”kehityneessä” yhteiskunnassamme, vastakohtana henkilökohtaisille kulutustavaroille, kuten paremmat autot, enemmän sähköistettyjä

keittiötyökaluja, pidempiä lomia tai hienompaa harrastusvälineistöä. Voidaan nähdä samanaikainen muutosprosessi, kun sisäänpäin katsovat, itsekeskeiset elämänasenteet muuttuvat enemmän ulospäin suuntautuviksi ja yhteiskuntatieteisiksi, ja yhteiskunnan taloudellinen rakenne muuttuu kulutuksen yksilökeskeisyydestä tuottamaan enemmän palveluja ja ”yhteisiä hyödykkeitä”.^{*} On vaikea edes kuvitella yhteiskuntaa, joka viimein kehittyisi, jos tällainen prosessi pantaisiin alulle.

Teolliset suhteet. Bahá'í-periaatteet, jotka liittyvät työnjohdon ja työvoiman suhteeseen, voitonjaon tarpeeseen, yhteistoiminnalliseen päätöksentekoon yhtiössä ja lakkojen välttämiseen sovittelun tai oikeudellisten toimintojen avulla, yhdessä rikkouden äärimmäisen keskittymisen (ja siten taloudellisen vallan) poistamisen kanssa, voisivat sellaisinaan mullistaa yksityisyritteliäisyyden hengen ja

- * Teknilliset taloustieteilijät huomannevat, että vapaaehtoinen antaminen kulutus päätöksensä luo teoreettisesti aukottoman ratkaisun ongelmaan ylläpitää Pareto-optimi tuotannossa samalla kun tasataan tuloja. Verot vääristävät sekä tuotanto- että kulutusyllykkeitä, ja suuret pääomasiirrot aiheuttavat suuria kustannuksia uudelleen koulutuksessa ja kulturealisissa epäjärjestyksessä, ihmiselämästä puhumattakaan. Toisaalta, jos kuluttajia motivoidaan antamaan voimavaroistaan vapaaehtoisesti ja jos tällainen antaminen tuo heille riittävästi tyydytystä ylläpitääkseen (tai jopa lisätäkseen, mikäli antaminen on erittäin tavoiteltavaa) heidän ansaitsemismotivaatiotaan, optimaalisuus säilyy samalla kun tuloja tasataan. Siinä määrin kuin tällainen yksityinen antaminen, otaksuttavasti monien säätiöiden kautta tai suoraan yksilöltä toiselle, alkaa ratkaista perustarpeita minimielintasolle ja sosiaalihuolto-ohjelmille, valtio voi vähentää osallisuuttaan näillä alueilla (pitäen silti huolta miniminormien saavuttamisesta), ja taloudellinen tehokkuus lisääntyy. Voidaan huomioda, että taloudellisten perusteiden lisäksi olisi monia muita päteviä syitä epäkeskitettyjen hyväntekeväisyys säätiöiden kasvun edistämiseksi yleisen hyvinvoinnin, taiteiden, vammaishuollon, jne. hyväksi tekemällä nämä palvelut henkilökohtaisemmiksi, paremmin paikallisia tarpeita vastaaviksi ja kenties hallinnollisesti tehokkaammiksi ja vastuuntuntoisemmiksi.

muuttaa satojen miljoonien teollisuustyöntekijöiden elämän. Siirymme nyt käsittelemään näitä periaatteita.

Voitonjaon käsite ei ole uusi. Sitä on jopa kokeiltu joissakin yrityksissä jonkinlaisin tuloksin. Nykyään voitonjako kuitenkin yleensä rajoittuu johtajiin tai myyntiedustajiin ja on usein käytännössä samaa kuin osakkeiden etuosto-oikeus ja vastaavat lisäedut ja -palkkiot. Tältä osin tarvitaan paljon tutkimustyötä sen piilevän merkityksen selvittämiseksi, jotta kiinnostus voitonjakomenetelmiin uusiutuisi. Monia näkökohtia on tutkittava, kuten voitoista jaettava optimiprosenttia, oletettavissa oleva työskentelyvaikuttimien lisäys ja toisaalta mahdolliset haittavaikutukset sijoittajille (joiden tulot voisivat vähentyä), uudelleen investoitujen voittojen käsittely suhteessa jaettuihin voittoihin, optimaaliset kirjanpitoennettelyt suurissa yhtiöissä, joilla on useita osastoja työtehon lisäys motivaation maksimoimiseksi kullakin osastolla ja käyttökelpoisen mallin suunnitteleminen voittojen jakamiseksi työntekijöille niin että nämä heijastaisivat oikeudenmukaisesti kunkin työntekijän työpanosta yhtiössä. Esimerkiksi, saattaa olla, että noin 20–50 prosenttia nettovoitosta uudelleen investoinnin ja verojen jälkeen tulisi jakaa työntekijöille suhteessa heidän palkkioihinsa edeltävän kolmen vuoden aikana siten, että nämä edut työntekijöille jatkuvat senkin jälkeen kun hän lähtee yhtiöstä (heijastaen hänen aikaisempaa työpanostaan yhtiön hyväksi). Uudelleen investoidut voitot, jotka lisäävät yhtiön nettoarvoa, tuottaisivat kenties vastaavan osamäärän uutta osakepääomaa, joka jaettaisiin työntekijöille samalla tavalla niin, että työntekijät hyötyisivät kasvavan yhtiön nopeasta laajenemisesta sekä myös aikaisemman kasvun käteisvoittojen realisoimisesta. Luonnollisesti voidaan olla hyvin paljon eri mieltä näistä ongelmista, ja tässä kysymyksessä on paljon tilaa sekä kokeilulle että teoreettisille ja historiallisille tutkimuksille.

Menestyminen pyrkimyksissä toteuttaa yhteistoiminnallista päätöksentekoa ja työkiistojen sovittelua perustuu vähemmän

objektiiviselle pohjalle, ja epäilemättä tarvitaan paljon ponnistelua ja hyvää tahtoa molemmin puolin tyydyttävän sopusoinnun asteen saavuttamiseksi. Missä tahansa sosiaalisessa tilanteessa, jossa vihamielisyyksiä ja pitkäaikaisia erimielisyyksiä on annettu kehittyä, pyrkimys sopusointuun on vaikeaa. Bahá'ít uskovat kuitenkin, että sopusoinnun ja yhteistyön henki on elintärkeää yhteiskunnan hyvinvoinnille ja että sitä on edistettävä. Työntekijöiden ja työnjohdon välisten neuvostojen perustamisella yhtiön olosuhteiden ja tehtävien päätösten täydellisemmällä tiedottamisella työnjohdon toimesta, työntekijöiden ehdottomien parannusten rohkaisemisella ja sopivalla palkitsemisella arvokkaista ehdotuksista ja ennenkaikkea molemminpuolisen hyvän tahdon osoittamisella, voidaan luoda suurempi yhteistoiminnallisuuden tunne ja työriidat voivat tulla harvinaisemmiksi. Erimielisyydet jotka tulevat esiin, voidaan välittömästi alistaa sovitteluun hallituksen ollessa valmiina panemaan päätöksen täytäntöön.

Ikävä kyllä mainitunlaiset toimenpiteet yhteistoiminnallista ja osallistuvaa henkeä kohti teollisuudessa voi onnistua ainoastaan, jos kaikki osapuolet ovat valmiit ottamaan oman osansa sekä tappioista että voitoista. Nykyään joissakin teollistuneissa maissa monet järjestäytyneet ryhmät ovat tulleet tietoisiksi valtavasta voimastaan pysäyttää paljon laajemman taloudellisen järjestelmän toiminta, josta he muodostavat vain pienen mutta olennaisen osan, ja he ovat alkaneet vaatia yhä suurempaa osaansa eduista, jotka kansantalous voi tarjota. Toisaalta ne, joiden osa saattaisi vähentyä toisen lisäyksestä, ovat ymmärrettävästi vastahakoisia alistumaan kohtaloonsa, ja seurauksena on jatkuva taipumus hintojen inflaatioon, joka viime kädessä ei tyydytä ketään – taipumus, joka on yhä lisääntyvässä määrin tarttumassa teollistuneihin maihin ja puristamassa elämän nesteen joskus tehonneista keynesiläisistä lääkkeistä työttömyyteen. Kenties, jos työvoima ja työnantajat näkisivät selvemmin sen etujen sopusoinnun, joka yhdistää heitä ja

jos taloudellisen vallan keskittymistä, vähennettäisiin vähentämällä vaurauden keskittymistä, järjestäytyneet ryhmät tuntisivat olevansa vähemmän ”järjestelmän” uhreja ja olisivat vähemmän jyrkkiä vaatimuksissaan.^o Ikävä kyllä meidän on etsittävä vieläkin syvemmältä ratkaisua lakoille ja inflaatiolle, so. teollistuneiden yhteiskuntien materialistisista suhtautumistavoista, jotka painottavat erittäin paljon *suhteellista* rikkautta ja aineellista yltäkylläisyyttä, johtuen väistämättä ristiriitatilanteisiin. Kenties rikkauden ja tulojen entistä tasaisempi jakautuminen sellaisenaan rain lisäisi näitä aineellisia mieltymyksiä, joten todellinen vastaus löytyy syvemmälle käyvässä

- ^o Esimerkiksi Bahá'u'lláh on kirjoittanut: ”Rikkauden ydin on rakkaus Minua kohtaan. Joka Minua rakastaa on kaiken omistaja, ja joka ei Minua rakasta, on totisesti köyhä ja puutteessa.” (*The Reality of Man*, Wilmette, ILL.: Bahá'í Publishing Trust, 1962, s. 4). Tulojen ja varallisuuden tasaamista ja luokkakonfliktia koskevien kysymysten lisäksi merkittävin haaste ”länsimaiselle”, ”kapitalistiselle” tai ”uusklassilliselle” järjestelmälle on keskussuunnittelun käsite. Lyhyesti sanottuna, yleisesti ollaan sitä mieltä, että yksittäisten päätöksentekijöiden kapitalistinen järjestelmä, huolimatta sen tehokkuudesta teoriassa, on todellisuudessa monopolien, ulkopuolisten epätalouksien, epävakaisuuden, puutteellisen informaation ja muiden vakavien ongelmien murtama. Suotuisa keskushallinto, tämän käsitteen mukaan, voi välttää nämä ongelmat ryhtymällä soveliaaseen sosiaalikirjanpitoon ja voi kohdentaa kansantaloudellista tuotantoa ja kulutusta oikeudenmukaisemmin, vaikka yksilöllistä toimintavapautta pitäisi supistaa. Bahá'í-näkökanta tässä keskitetyn vai hajoitettun päätöksenteon kysymyksessä ei ole kiteytynyt, mutta näyttäisi olevan maltillinen. Samoin kuin varallisuuden tasaaminen nähdään nousevan lähinnä yksilöllisestä asennemuutoksesta valtion lakien ja säännösten tuella, samoin bahá'í-kirjoitukset hahmottavat yksityisomistuksen ja liike-elämän kontrollin sallivan järjestelmän, jossa henkilökohtaiset motivaatiot olisivat enemmän yhteiskunnallisesti orientoituneita mutta jossa valtiolla olisi myös selvä auktoriteetti säännöstellä, vakaannuttaa sekä suunnitella ja oikeus turvata taloudellisesti yrittämisestä saatavien voittojen oikeudenmukainen jakautuminen.

henkisessä muutoksessa kohti Bahá'u'lláhin esittämiä palvelemisen ja maailmallisesta irroitautumisen ihanteita.*

Yritysten koko ja työskentelymallit. Vielä eräs merkittävä ongelma, joka johtuen nykyajan teollisesta organisaatiosta, on työntekijöiden vieraantuminen ja vallan keskittyminen yhtiöiden valtavan koon seurauksena; on huomattava, että kaikkien yritysten sisäinen talusrakenne ei edellytä suurta kokoa. Voidaan väittää, että patenttilait, pääomamarkkinoiden rakenne, nykyajan kapitalismin ”jokainen itsensä hyväksi huolimatta suuruudestaan”-periaate ja eturyhmittymien painostukseen reagoiva varsinainen poliittinen prosessi ovat kaikki suosineet suuryhtiöitä institutionaalisella tasolla.** Kapitalistisen järjestelmän kriitikot ovat kärkkäitä osoittamaan, että koko tuottaa vaikutusvaltaa, joka puolestaan tuottaa kokoa, ja niin edelleen. Tarkoituksemme on osoittaa, että jos poliittiset ja yhteiskunnalliset päätökset, pikemminkin kuin yhtiöiden sisäisen talouden vaatimukset ovat suosineet suurta kokoa (ainakin monilla teollisuusaloilla), yhteiskunta voisi tarkistaa oikeusjärjestelmää ja ryhtyä lisätoimenpiteisiin pienyritystoiminnan tukemiseksi – mikäli tällainen suunnanmuutos nähtäisiin edulliseksi yhteiskunnalliselta kannalta. Esimerkiksi lainamahdollisuuksia ja tehokkaan liikkeenjohdon ja markkinoinnin neuvontaa voitaisiin tarjota enemmän pienyritysten ulottuville valtion ylläpitämien järjestöjen tai yksityisten säätiöiden toimesta. Suurten tukkumyyntiketjujen ostoja lukuisilta pienyrittäjiltä voitaisiin tukea. Saman alan pienyritysten yhteistoimintamuotoja voitaisiin rohkaista auttaen niitä toteuttamaan suuremman koon yhteistalouksia joillakin liiketoimintansa alueilla (kuten markkinoinnissa tai hankinnoissa). Valtio

** Stephen A. Margin, ”What Do Bosses Do? The Origins and Functions of Hierarchy in Capitalist Production”, *The Review of Radical Political Economics*, 6. No. 2 (Summer 1974), 60–112.

voisi jopa luoda laajamittaisen tiedotusjärjestelmän tuotteille ja hinnoille – puolueettoman tuote- ja hintaselosteluettelon – edistämään pienten tuottajien kilpailukykyä ja markkinointia. Luonnollisesti useitten ihmisten saadessa pienet määrät pääomaa, mikäli varallisuus tasattaisiin, tämä olisi voimakas yllyke monille ihmisille kokeilla siipiään itsenäisinä yrittäjinä, ja näin suuntaukselle kohti pienyrityksiä annettaisiin uutta pontta.

Voidaan myös väittää, että länsimainen taipumus yhä suurempiin talousyhteisöihin on vahingollinen tällaisissa yhteisöissä työskentelevien yksilöiden omanarvontunnon ja aloittekyvylle, vaikka suuri koko on edullisempi yhtiön omalta kannalta. Mikäli tämä pitää paikkansa, pienyritysten tukeminen tuottaisi paljon positiivista sosiaalista palautetta. Vuosikymmenten ajan jatkuneen kasvun jälkeen tuottavuus on Amerikassa hiljattain alkanut laskea, ja hyvin harvat nykypäivän amerikkalaiset saavat merkittävää tyydytystä ja mielekkyyden tunnetta ammatistaan. Amerikkalaiset yksityisyritteliäisyyden, yksilöllisen aloitteellisuuden ja suurten voittojen saamiseksi tehtävän kovan työn ihanteet ovat lähes aikansa eläneitä johtuen pääasiassa yhtiöiden koosta. Voitonjakojärjestelyt ja työvoiman ja työnjohdon yhteistoiminnallisuus saattaa parantaa tilannetta, mutta yhtiöiden koon on myös pienennyttävä.

Kehittyneissä yhteiskunnissa olisi mahdollista parantaa työolosuhteita myös monilla muilla tavoilla. Valtio voisi luoda työnvälitys- tiedotusjärjestelmän, johon sekä potentiaaliset työnantajat että työnhakijat voisivat syöttää tietoja itsestään ja työllisyystarpeestaan. Järjestelmä voisi sitten verrata tietoja luovuttaen työnhakijalle listan yrityksistä, joilla on sopivia työpaikkoja avoinna. Tarkasteltuaan tätä listaa työnhakija voisi luovuttaa hänen luottamukselliset kortistotietonsa yhtiöille, jotka hän asettaa etusijalle. Jos tämä järjestelmä toimisi yhtä hyvin, se ei vain vähentäisi sitä suunnatonta kankeutta nykyisessä työpaikkametsästyksessä, joka usein edellyttää senhetkisen työpaikan jättämistä toisen joskaan ei aina paremman paikan

löytämisen toivossa vaan se myös näkisi mahdollisen kausiluontoisuuden tai osa-aikatyön käyttökelpoisuuden. Useilla yrityksillä on vain ajoittainen tarve tietyille ammatinharjoittajille, joita pidetään palkkalistalla silloinkin, kun heitä ei tarvita, heidän läsnäolonsa varmistamiseksi tarvittaessa, tai heidät ”lomautetaan” ja jälleen otetaan työhön. Tehokkaammassa työnvälitysjärjestelmässä palkat voisivat olla vähemmän joustamattomia ja työttömät voisivat työskennellä huonommin paikatulla paikoilla odottaessaan soveliaampaa paikkaa. Vastaavasti ihmiset voisivat valita päivittäisten, viikottaisien tai kausittaisten osa-aikatöiden yhdistelmän vaihtelun vuoksi: lakimies voisi silloin tällöin poiketa toimistorutiinistaan kirvesmiehen töihin hyötyen siinä liikunnasta ja työtahdin muuttumisesta. Vähemmän luokkatietoisessa tulevaisuuden yhteiskunnassa tällaiset järjestelyt olisivat varmasti mielekkäitä.

Sosiaalihuolto-ohjelmat. Bahá'í-kirjoituksissa selvästi säädetään, että valtiolla on päävastuu niiden huolenpidosta, jotka eivät kykene huolehtimaan itsestään, kuten orvoista vammaisista ja vanhuksista, sekä riittävän minimiterveys- ja elintason turvaamisesta, koulutuksesta ja rahaliikenteen, luonnonvarojen ja muiden talousasiain säätelystä yleisen edun hyväksi. Voidaan lisätä, että bahá'í- opetusten hengen mukaisesti on myös valtion velvollisuus tukea työllisyyttä sopivien vero- ja raha-asetusten ja työnvälityspalvelujen avulla; rajoittaa monopoleja, turhaa mainostamista ja muita vahingollisia kapitalistisen järjestelmän piirteitä; rahoittaa tutkimustyötä aloilla, joita ei muuten riittävästi tueta; kohdistaa erityistä huomiota vähemmistöryhmien ja kehitysalueiden tarpeisiin sekä suojella ja kaunistaa ympäristöä, niin kaupungeissa kuin maaseudullakin.^o Useimmat näistä valtion velvollisuuksista ovat nykyään laajalti hyväksytyjä, eikä niitä tässä yhteydessä tarvitsee painottaa, vaikka

^o On monopolies, see 'Abdul-Bahá, *Foundations of World Unity*, p. 43.

ne olivat todella vallankumouksellisia Bahá'u'lláhin aikana, jolloin monet niistä ensi kertaa kutsuttiin julki.

Rehellisyys. Siirtyen nyt kysymyksiin, jotka liittyvät enemmän yksilökohtaiseen moraaliin kuin yhteiskunnalliseen organisaatioon, voimme pohdiskella hetkisen uskonnollisen vakaumuksen leviämisen seurauksena ilmenevän rehellisyyden lisääntymisen vaikutuksia talouselämässä. Bahá'u'lláh samoin kuin muiden uskontojen perustajat, korosti rehellisyyden suurta merkitystä ja keskeistä luonnetta muihin hyveisiin nähden ja teki siitä uskonnollisen velvollisuuden. Syvästi uskonnollinen ihminen on rehellinen kaikissa olosuhteissa, myös silloin kun ei ole kiinnijäämisen mahdollisuutta, koska hän uskoo jumalallisiin sanktioihin, kun taas ei-uskova, jonka arvot yleensä perustuvat hyötyperiaatteelle, voi usein löytää itsensä tilanteesta, joissa hän tekee myönnytyksiä arvoistaan.* Yhteiskunnissa, joissa suuret, epäpersoonalliset organisaatiot hallitsevat monia elämänaloja ja joissa ihmiset erottavat ihmisyksilölle aiheutetun vahingon oikeudelliselle yksikölle aiheutetusta, tällaisten organisaatioiden pettämisestä tulee lähes ratkaisematon moraaliongelma. Siitä on melkein tullut sankarillinen teko ja ainakin nerokkuuden näyttö ja ystävien kesken kehumisen arvoinen asia: keksiä tapa soittaa ilmaiseksi puhelimella, päästä ”pummilla” yleisessä kulkuvälineessä tai kiertää veroja. Johtava amerikkalainen vartiointiliike arvioi ilmoitettujen rikosten kustannukset maan liike-elämälle vuonna 1972 noin 16 miljardiksi dollariksi (yli 50 miljardia markkaa) – suunnilleen samaksi kuin yhteenlaskettu nettopääomavirta maailman rikkailta mailta köyhille maille tuona vuonna ja puolet suuremmaksi kuin koulutuskustannukset kaikissa köyhissä maissa

* See Bahá'u'lláh, *Gleanings*, pp. 232–33.

yhteensä (Kiinaa lukuunottamatta).^{*} Imoittamattomat tappiot saataisivat paisuttaa nämä lukemat vieläkin suuremmiksi samoin kuin yksilöihin kohdistuvan rikollisuuden aiheuttamat huimat kustannukset (esimerkiksi poliisivartiointi, lukot ja aidat, hälytyslaitteet, vakuutukset, jne.) puhumattakaan välillisistä vaikutuksista elämäntyyliimme, kuten pelko mennä ulos illalla, käyttää tai kantaa mukanaan arvokkaita tavaroita, jotka saatetaan varastaa, tai jopa rakentaa kaunis puutarha, yleinen puisto tai museo, jotka ovat alttiita vandalismille. Yksilöllistä rikollista käyttäytymistä ei voi muuttaa ainoastaan osoittamalla sen kustannukset yhteiskunnalle; pikemminkin väittäisin, että ratkaisu lisääntyvän rikollisuuden ongelmaan ja sen seurauksena olevien huimaavan suurten taloudellisten ja yhteiskunnallisten kustannusten realisoimiseen on löydettävissä ainoastaan yksilöllisten elämänasenteiden uskonnollisesta muutoksesta, jälleen tämä kenttä on lisätutkimusten arvoinen, jotta syrjivään talous- ja yhteiskuntaelämään sekä epätyytyväisiin kotiympäristöihin ja väärin suunnattuun kasvatukseen sisältyvät syyt voitaisiin paikantaa. Samoin näitä syitä voitaisiin etsiä yhteiskuntamme kantavista ajatusrakennelmista, jotka tuottavat paitsi selvää rikollisuutta myöspettämistä ja valehtelemista kaupallisen käyttäytymisen hyväksytyinä menetelminä.^{**}

* Burns International Security Services. Inc, *The wall Street Journal*, 6 Feb 1974. p. 6; The Flow of Resources to the Developing World: The 1973 Record, *The OECD Observer*, No, 71 (August 1974). p. 4; expenditures on education in poor countries were about \$10.6 billion in 1970, calculated from U.N. estimates and exchange rates from the U.N. Statistical Yearbook, 1973.

** Esimerkiksi länsimainen mainostaminen perustuu laajalti vääristelyyn ja manipulointiin pikemminkin kuin tosiasioiden suoraan ja avoimeen esittämiseen, ja sillä epäilemättä on merkittävä vaikutus asujaimiston moraalikäyttäytymiseen ja asenteisiin erityisesti suhteessa kaupallisuuteen ja kansantalouteen.

Investointi ja keinottelu. Vielä eräs kiinnostava ja monitasoinen ongelma, joka on lisätutkimusten arvoinen, liittyy mahdollisiin menetelmiin, joilla Bahá'u'lláhin uhkapelikieltoa voitaisiin rakentavasti soveltaa kansantalouteen. On useita yleisalueita, joilla vallitsee uhkapeliin käytännössä rinnastettavia rahallisen hyödyn keinottelun muotoja. Kaikkein ilmeisin on kenties pörssi. Mutta vielä suurikokoisempia ovat kansainväliset valuuttamarkkinat (jotka viimein korvattaisiin bahá'í-järjestelmässä maailmanvaluutalla). Emme myöskään saa unohtaa keinottelua kiinteistöillä, taiteella ja muilla rahallisilla tuotteilla. Riskiä, ja siten jotakin keinottelun piirrettä, ei koskaan voida täysin poistaa talouselämästä, ainakaan niin kauan kuin kasvu ja muutos ovat tärkeitä ja ennustamattomia tekijöitä siinä. Toisaalta puhdas keinottelu voi olla erittäin vahingollista tuottavalle liiketoiminnalle, kuten Keynes voimakkaasti osoitti lähes neljäkymmentä vuotta sitten ja kuten viimeaikaisemmat tapahtumat kansainvälisillä rahamarkkinoilla ovat jälleen osoittaneet.* Ja voidaan väittää, että mahdollisuus voittoihin keinottelemalla on ihmiselle vahingollista muillakin tavoin kuin talouselämässä.** Siten joitakin maltillisia toimenpiteitä tarvittaisiin ehkäisemään keinottelutarkoituksessa tehtyjä sijoituksia samalla kun annettaisiin asiallisilla markkinoilla vapaus hinnoille mukautua kysyntään ja tarjontaan, jotta markkinat selvenisivät. Tähän tarkoitukseen Keynes ehdotti veroa arvopaperien myyntiin ja ostoon. Tällainen vero voisi olla enemmän suhteellinen arvopaperin hallussapitoajan pituuteen. Muita veroja, kenties arvonlisäveroa, voitaisiin kantaa maasta, taiteesta ja vastaavista tuotteista, kun ne myydään. Tai useammat investointipäätökset voitaisiin institutionaalistaa joko

* John Maynard Keynes, *The General Theory of Employment, Interest, and Money* (New York: Harcourt, 1964). Chapter 12.

** Voi vain arvata syitä, miksi Bahá'u'lláh kielsi uhkapelin bahá'íilta, mutta varmasti ne eivät kaikki olleet taloudellisia.

investointipankkien muodossa, kuten viime vuosisadan Ranskassa tai Saksassa, tai teollisuusfinanssiryhmien muodossa, kuten Japanissa, tai vain investointirahastojen muodossa kuten ne, jotka nykyisin säätelevät suurinta osaa liikevaihdosta monilla pörssimarkkinoilla.^o Ongelmaan sisältyvät kysymykset ovat erittäin monitahoiset, ja empiirinen aineisto on vähäistä ja vaikeasti tulkittavissa, mikä kaikki viittaa lisätutkimusten tarpeen tällä alueella.

Tekniikka ja uudistukset. Lopuksi voimme tarkastella lyhyesti taloudellisen kehityksen yleisluonnetta siten kuin me olemme sen tunteneet ja kuinka sitä voitaisiin soveltaa yhteiskunnassa, jossa vallitsevat vähemmän materialistiset ja enemmän ihmiskeskeiset arvot. On osoitettu, että suurin osa läntisen maailman kokemasta valtavasta kasvusta viimeksi kuluneen vuosisadan aikana, ei johdu lisääntyneistä tuotantopanoksista (pääoman kasaantumisesta, pidemmistä työtunneista, uusien maiden avaamisesta, jne.) vaan teknisestä muutoksesta, joka johtaa lisääntyneeseen tuotteliaisuuteen. Tämä tekninen muutos on vuorostaan ollut tulos valtavasta kehityksestä luonnontieteissä – ihmisen kyvyissä käsittää atomit ja molekyylit ja lait, jotka säätelevät niitä. Radikaalisimmat muutokset elämäntyyliisämme ovat siten keskittyneet elämän aineellisiin puoliin liikenneyhteyksiin, tiedonvälitykseen, terveyteen, vaatetukseen ja elintarvikkeisiin – kun taas palvelut kuten kasvatusta, oikeuslaitos ja rikollisten käsittely ja jopa poliittinen prosessi ovat olennaisesti samanlaisia kuin sata vuotta sitten. Suuri osa taiteissa viihteessä, koulutuksessa ja muissa sosiaalisissa toiminnoissa kokemastamme muutoksesta voidaan suoraan johtaa luonnontieteiden

^o For a summary of historical studies of development hanks, see Charles P. Kindleberger, *The Formation of Financial Centers* (Princeton Studies in International Finance, No. 36, 1974). p. 5. On Japan, see G. C. Allen, *A Short Economic History of Modern Japan*, rev. ed. (London: George Allen & Unwin, 1972), pp. 186–89.

vallankumouksen vaikutukseen. (Esimerkiksi, televisio on vaikuttanut kasvatukseen ja politiikkaan.) Tuotannon teknillisen kehittämisen ja laaja-alaisten tuotantoyksiköiden muodostumisen aikana aineelliset tuotteet ja näiden tuotteiden suomat palvelut ovat tulleet yhä halvemmiksi suhteessa ihmispalveluihin, ja elämäntyylimme on mukautunut vastaavasti, ihmispalvelujen vähentyessä suhteellisessa määrässään ja tullessa kalliimmiksi ja siksi merkityksellisenmiksi budjeteissamme ja määrärahoissamme.*

Jos pysähdymme hetkeksi pohdiskelemaan tätä tasapainon puutetta ”kehityksessämme”, nousee mieleen välittömästi eräitä keskeisiä kysymyksiä. Ovatko sosiaaliset ongelmat olennaisesti monimutkaisempia ja vaikeampia ratkaista kuin aineellisen tieteen ongelmat? Keskittyessämme aineellisiin tavoitteisiin, olemmeko me yksinkertaisesti unohtaneet yhteiskunnallisen kehityksen, joka nyt voitaisiin korjata edistämällä tutkimusta yhteiskuntatieteissä? Vai puuttuuko meiltä kenties arvojärjestelmä, kuten luonnontieteilijöiden tunnustamat arvot, joilla voitaisiin arvioida ja identifioida kehitystä yhteiskuntatieteissä, sillä seurauksella, että on vain hyvin vähän yksimielisyyttä siitä, mikä muodostaa arvokkaan tutkimustuloksen, ja siten minkäänlaista kumulatiivista uudistusprosessia ei panna liikkeeseen? Näkökannasta riippuen lääkemääräys vaihtelee toimettomuudesta (jos uskotaan, että ei ole olemassa ratkaisuja yhteiskunnallisiin ongelmiin) massiivisiin valtion rahoittamiin tutkimusprojekteihin (jos uskotaan, että yrittämisen puuttuminen on syytä) tai herättämään keskustelua arvojärjestelmistä, jotka voivat antaa yhdenmukaisen viitekehyksen yhteiskuntatieteelliselle tutkimukselle. Bahá'ít uskovat, että uskonnon antama moraalinen arvojärjestelmä on välttämätön osa ihmisen sekä sosiaalista että henkilökohtaista elämää ja että yhteiskunta, jossa arvojärjestelmän

* Many of the ideas of this section were propounded by Richard R. Nelson, of Yale University, in a lecture at Harvard University, 28 November 1973.

on annettu näivettyä, on siksi kykenemätön ratkaisemaan sosiaaliset ongelmansa. Ei ole ihme, että yksimielisyyteen ei voida päästä siitä, kuinka yhteiskunnallisissa uudistuspyrkimyksissä saavutettaisiin edistystä tai mitä edistys sosiaalisissa suhteissa merkitsee, ja että siten yhteiskunnallinen edistys on estetty ihmisen sosiaalisen ja aineellisen elämän tasapainon kustannuksella. Juuri tätä tasapainoa bahá'í-usko pyrkii palauttamaan.

TALOUELLINEN MAAILMANJÄRJESTYS

Laitokset, joiden perustamisen Bahá'u'lláh ennakoi uuden maailmanjärjestyksen perustaksi, ovat olennaisilta piirteiltään samantlaiset kuin ne, joita nykyään jokainen kansakunta pitää välttämättömänä kansallisten asioiden hoitoon: eduskunta säätämään maan lait, toimeenpanoelin toteuttamaan eduskunnan päätökset, oikeuslaitos tulkitsemaan lakia ja sovittamaan erimielisyydet, poliisilaitos ylläpitämään rauhaa ja suojelemaan kansalaisten oikeuksia sekä voitaneen otaksua keskuspankki laskemaan liikkeeseen rahaa, säätelemään liikkeellä olevaa määrää ja säännöstelemään muita talouselämän näkökohtia.* Kaikkien nykyaikaisten kansakuntien kansalaiset hyväksyvät tarpeen näiden laitosten auktoriteetille omissa maissaan – sisältäen tietysti keskushallinnon oikeuden kantaa ja käyttää veroja, säännöstellä tai verottaa maahantuontia, puuttua työkiistoihin, tasoittaa tuloja ja omaisuutta verotusohjelmiensa avulla ja ryhtyä mihin muihin toimenpiteisiin tahansa, joiden katsotaan olevan kansallisen edun mukaisia. Useimmat maailman ihmisistä

* Varsinainen edustusmenetelmä maailmanparlamentissa, toisin sanoen äänestysosuuksien myöntäminen, on todennäköisesti oleva keskeisin väittelyn aihe maailmanhallintoa luotaessa. Otaksuttavasti on sovittava jostakin mallista, joka ottaa huomioon asukasmäärän, taloudelliset voimavarat ja kansallisvaltiostatuksen, ainakin todellisten maailman valtiomiesten ilmaantumiseen saakka.

olisivat kuitenkin vastahakoisia myöntämään samaa auktoriteettiä maailmanhallinnolle. Toisin sanoen, vaikka taloudellinen hyöty tällaisen maailmanjärjestelmän muodosta saattaisi olla erittäin suuri, puhumattakaan turvallisuuden luomisesta poistamalla sodan uhka, useimpien ihmisten näköpiirit ulottuvat vain maittensa rajoille, ja he eivät ole valmiita tarkistamaan kantaansa. Monet tekijät maailmassa ovat kuitenkin lisäämässä kaikkien kansakuntien riippuvuutta toisistaan – kuten yllättävä nousu öljyn hinnassa 1974 opetti monille ihmisille – ja yhdentymisprosessi etenee vastustamattomasti. Bahá'í uskovat, että kriisit pahenevat ja että nykyinen maailmanjärjestys säröilee tästä paineesta, kunnes tietyssä pisteessä suuri maailmaa ravistava onnettomuus on oleva väistämättömästi seurauksena, tai ihmisten näköpiirien on jollakin muulla tavalla laajennuttava siten, että he samaistuvat maailman tarpeisiin kokonaisuutena. Valinta on hyvin yksinkertainen: joko seurauksena on oleva yleismaailmallinen katastrofi tai meillä on oltava yhdistynyt maailma; mitä kauemmin odotamme kestävän ja valvontakelpoisen rauhan toteuttamista, sitä enemmän meidän on kärsittävä sodasta ja taloudellisesta epävakaisuudesta.

Nämä kehityssuuntaukset ovat selvästi havaittavissa maailman historiassa Bahá'u'lláhin ajoista lähtien. Ensimmäinen maailmansota, joka syttyi ilman minkäänlaisia merkittäviä ideologisia motiiveja tai järjellisiä perussyitä, aiheutti ennennäkemätöntä kärsimystä, ja siinä mukana olleet päättivät järkyttyneinä tehdä lopun tällaisista tuhoista.

Päätöksen tuloksena oli Kansainliitto, mutta sodan kokemuksia ei oltu opittu tarpeeksi: Yhdysvallat ei antanut tukea uudelle järjestölle ja rauhansopimukset sisälsivät siemenen Hitlerin valtaannousuun ja uuden konfliktin puhkeamiseen. Toisen maailmansodan jälkeen kansakuntien päättäväisyys oli paljon lujempi, ja voimakkaampi elin. Yhdistyneet Kansakunnat, perustettiin; mutta vieläkö sille ei annettu mitään todella ylikansallista valtaa, joten

se on ollut varsin voimaton estämään sotia, lieventämään talouskriisejä ja edistämään aseistariisunaa. Voimme vain toivoa, että vielä uutta ja tuhoisampaa konfliktia ei tarvita kasvattamaan maailmaa voimakkaampien maailmanjärjestöjen pakottavaan tarpeeseen, koska uusi konflikti voisi hyvin hävittää suurimman osan ihmiskuntaa.*

Nykyaikaisen tekniikan tuottamien valtavan tuhoisten voimien lisäksi on paljon asioita ihmiskunnan nykytilassa, jotka masentavat objektiivista tarkkailijaa. Jos ottaisimme maailman ja jakaisimme sen maat kahteen luokkaan – ”rikkaat” maat, joissa on 1,2 miljardia tai 29 prosenttia maailman asukkaista, ja ”köyhät” maat, joissa on 2,8 miljardia tai 71 prosenttia maailman asukkaista – ja jos sitten tarkastelisimme keskimääräisiä tilastoja näin luokitelluille maille, saisimme seuraavan kuvan. Havaitsisimme, että rikkaat tuottavat ja kuluttavat vuodessa 2 340 dollarin (noin 8880 mk:n) arvosta hyödykkeitä henkeä kohden, kun taas vastaavat tuotto- ja kulutuslukumat köyhille maille ovat 190 dollaria (noin 820 mk) henkeä kohden vuodessa. Rikkailla olisi 27 puhelinta sataa asukasta kohden, kun köyhillä olisi 1; rikkaita lääkitsisivät 164 lääkäriä jokaista 100 000 asukasta kohden ja köyhiä vain 23; rikkaat ajaisivat 228:ta moottoriajoneuvoa jokaista 1 000 asukasta kohden mutta köyhät vain 11:tä. Rikkaat söisivät 3 090 kaloria ja 89 grammaa proteiinia henkeä kohden päivässä, kun köyhillä olisivat vastaavat luvut 2 191 ja 56. Rikkaiden maiden väestö sisältäisi 35 prosenttia lapsia ja alle 20-vuotiaita nuoria, joista 35 prosenttia kävisi koulua; köyhillä olisi 52 prosenttia lapsia ja nuoria, joista vain 25 prosenttia saisi minkäänlaista koulutusta. Rikkaiden väkiluku kasvaisi 1,0

* Sellaisen lausunnon löytämiseksi, jonka on antanut tunnustettu taloustieteilijä, ja joka eniten muistuttaa bahá'í-näkökantaa yleismaailmallisten instituutioiden tarpeesta ja niitä kohti kehittymisestä, ks. Gunnar Myrdal, *Economic Theory*, s. 63–65.

prosentin vuosivauhtia, kun köyhien väestö lisääntyisi 2,8:lla prosentilla vuodessa. Köyhissä maissa syntyneistä lapsista kuolisi 11,5 prosenttia jo varhaislapsuudessaan, kun lapsikuolleisuus rikkailla olisi vain 2,1 prosenttia. Ja rikas voisi odottaa elävänsä keskimäärin 70 vuotta, kun keskimääräinen elinikä köyhälle olisi 47 vuotta.* Vastaavien tilastotietojen luetteloa voisi jatkaa loputtomasti. Tämän perusteella voimme jo havaita, että maailmassa on suunnattomia tulojen ja mahdollisuuksien eroavuuksia – niin valtavia, että ne olisivat sietämättömiä kyläyhteisössä tai pienessä kaupungissa, mutta jollain tavalla ne jatkuvat lähes huomaamattomasti nykymaailmassa, ehkä siksi, että epätasa-arvoa on aina ollut, mutta tasa-arvon edellyttämistä ei kauan ole ollut. Joka tapauksessa nämä eroavuudet ovat kasvamassa, ja vallankumouksesta on tulossa yhä ajankohtaisempi

* Kaikki luvut on laskettu Yhdistyneiden Kansakuntien tilastoista. Lähteet olivat: The U.N. Statistical Yearbook, 1973; Demographic Yearbook, 1972, sekä FAO Production Yearbook, 1971. Köyhiä maita koskevat luvut eivät sisällä Kiinaa, josta luotettavia tilastoja ei ole saatavissa. Keskitetysti suunnitellut kansantaloudet sisältyvät rikkaisiin maihin, ja virallisia vaihtokursseja käytettiin näiden maiden osalta lukujen esittämiseksi dollareina, kun taas muiden maiden osalta käytettiin markkinakursseja. Kaikki tilastot ovat vuodelta 1970 tai viimeiseltä käytettävissä olevalta vuodelta. On huomattava, että nämä luvut aliarvioivat huomattavalla marginaalilla todelliset eroavuudet köyhien ja rikkaiden populaatioiden välillä, koska köyhiä maita koskevat luvut ovat keskiarvoja näistä maista kokonaisuutena: ja kunkin maan sisäinen varallisuus jakautuma, samoin kuin jakauma köyhien maiden kesken on suunnillaan yhtä epäyhtäläinen kuin jakauma köyhien maiden kokonaisuutena ja rikkaiden maiden välillä. Ikävä kyllä tämä ongelma ja muut vertailuvaikkeudet erilaisia hintarakenteita omaa vien kansantalouksien välillä tekevät tällaisen esityksen vain summittaiseksi ja suuntaa antavaksi. Koulunkäyntiluvut eivät sisällä esikouluja. Keskimääräiset eliniät koskevat koko väestöä, ei vain miehiä.

uhka monissa osissa maailmaa.⁶ Maailmanjärjestelmässä on tehtävä perusteellisia muutoksia pitkän tähtäimen hyvinvoinnin turvaamiseksi jokaiselle ihmiselle.

Jos, kuten bahá'ít uskovat on väistämätöntä, maailmanhallinto toteutuu verotusoikeuksineen, kaupan säännöstelymahdollisuuksineen ja muulla tarpeellisella auktoriteetilla varustettuna, silloin on mahdollista toteuttaa vielä eräs tärkeä elementti bahá'íden puoltamassa taloudellisessa maailmanjärjestyksessä: yksi yhteinen maailmanvaluutta. Aihe on liian laaja salliakseen teknisen tarkastelun tässä yhteydessä. Riittääköön toteamus, että ennenkuin yhteinen rahayksikkö voidaan vakiinnuttaa, maailman kaikkien alueiden keskinäistä kilpailukykyä on suuresti tasattava kehitysapuohjelmilla; pääomamarkkinat on vapautettava ja köyhien maiden pääomalaitoksia on suuresti kehitettävä; kauppa on vapautettava ja vähitellen kaikki rajoitukset poistettava; laajoihin jatkuviin ohjelmiin fiskaalisiirtojen tekemiseksi alijäämäisille tai alikehittyneille alueille on ryhdyttävä hyödyntäen maailmanvaltion verotusoikeuksia; sovelias finanssiauktoriteetti on luotava säätelemään maailman rahavaroja ja luottosuhteita; riittäviä koulutus-, kehitys- ja uudelleensijoittamisohjelmia on perustettava avustamaan kilpailun vahingoittamia teollisuusaloja ja -alueita. Otaksuttavasti olisi myös tarpeellista luoda maailmanlaajuinen järjestelmä, joka jakaisi määräoikeudet valmistaa tiettyjä hyödykkeitä, tai muita saman tarkoituksen ajavia kehitysapuohjelmia, – jotta toistaiseksi alikehittyneillä ja ylikansoittuneilla mailla olisi tasapuoliset mahdollisuudet kilpailla

⁶ Barbara Ward, J. D. Runnalls, and Lenore D'Anjour, eds., *The Widening Gap: Development in the 1970s* (New York: Columbia Univ. Press, 1971).

maailmanmarkkinoilla.* Markkinointineuvostot tai yhtymät kaupan säännöstelemiseksi haihtuvien tai pilaantuvien hyödykkeiden osalta (erityisesti maatalouden tuotteiden osalta) saattaisivat myös olla tarpeen. Lisäksi, yhdenmukaisten liikesäännösten ja -lakien vakiinnuttaminen, suhteellisen johdonmukainen verotusrakenne (joka kenties olisi suunniteltu lisäämään investointietuja kehitysalueilla) ja maailmanlaajuinen paino-, mitta-, teollisuus- ja työturva sekä taloustilasto -normisto antaisivat valtavan sysäyksen maailman liiketoiminnalle ja markkinoiden yhdentymiselle.** Lopuksi,

* On capital market integration, see Tiber Scitovsky, *Money and the Balance of Payments* (Chicago: Rand McNally & Co., 1969), pp. 86–113, and Conference on the Implications of European Monetary Integration for the United States. *European Monetary Unification and Its Meaning for the United States* (Washington, D. C: The Brookings Institution, 1973), especially the article by L B. Krause, pp. 114–51. On the development of financial institutions in less-developed countries, see R. I. McKinnon. *Money and Capital in Economic Development* (Washington, D. G: The Brookings Institution. 1973). On fiscal transfers, see *European Monetary Unification*, p. 117. and R. N. Cooper. *The Economics of Interdependence: Economic Policy in the Atlantic Community* (New York: McGraw-Hill, 1968). Chapter 7. Such programs might well be the only long-term answer to (he process of polarization in a market economy – prosperous centra attracting ever more resources from poorer centers – described by Myrdal in *Economic Theory and Underdeveloped Regions*. See also the theory outlined by Scitovsky, *Money*, pp. 127–29. One may also note J. E. Meades point that adjustments of trade flows to price differentials should became more sensitive as barriers to trade diminish and volume grows, thus increasing the tendency of trade flows to adjust to and counteract other economic changes. See J. E. Meade, *The Theory of International Economic Policy* (London: Oxford Univ. Press, 1963), vol I, *The Balance of Payments*, pp. viii–ix.

** Shoghi Effendi, *World Order of Bahá'u'lláh*, 2nd rev. ed., pp. 41, 202

kansainvälisen apukielen omaksuminen, myöskin bahá'í-periaate, olisi voimakas askel samaan suuntaan.*

Toinen tärkeä kiinnostuksen alue on taloudellisen maailmanjärjestyksen vakavuus. Nykyinen talousjärjestys, jossa useat ja eriävät päätöksentekijät kukin pelaavat omaa peliään ja jokseenkin erilaisten sääntöjen mukaan, on potentiaalisesti erittäin epävakainen. Hiljattain tapahtunut öljyn hinnan nousu on osoitus siitä ja vain pieni esimerkki näin monimutkaiseen järjestelmään sisältyvistä kriisimahdollisuuksista. Sitä vastoin paljon keskitetympi järjestelmä on sisäisesti vakaampi. Yhteisen rahayksikön ja rahatalousauktoriteetin toteuduttua itsenäinen rahapolitiikka olisi joka

- * Teknisenä sivuhuomautuksena voidaan mainita nykyisen todisteaineiston pohjalta olevan todennäköistä, että kansainväliset sopeutumismekanismit – toisin sanoen maksujen tasapainottaminen eri kansantalouksien välillä – toimivat hyvin joko silloin, kun kansantaloudet ovat riittävästi eristäytyneitä (ts. kun vientiin menee vain pieni osa tuotannosta ja kun pääomamarkkinat ovat suhteellisen epäyhtenäisiä), jolloin vaihtokurssien muutokset ovat tehokkaita, tai silloin kun maat ovat täydellisesti eheytyneet ja kun suuret pääomasiirrot sekä fiskaalisiirrot ja pienet hintaeroavuudet kivuttomasti toteuttavat sopeutumistarpeet (samoin kuin yhden maan eri osien välillä). Mutta nykyinen keskitien järjestelmä on täynnä vaaroja ja ongelmia. Pääomasiirrot ovat, ilman rajoituksia, tarpeeksi suuria aiheuttamaan häiriötä ja rajoittamaan kansallista rahatalouspolitiikkaa, jonka autonomisuus on eräs erillisten kansallisten talousyksiköiden muodostaman järjestelmän eduista. Kansainvälinen kauppa on riittävän mittavaa estämään kansallista autonomiaa, kun sisäisiä täystyöllisyysohjelmia toteutetaan ja kun inflaatiot tai talouslamat tai molemmat voivat nykyisin levitä nopeasti maiden välillä. Samoin vaihtokurssit maksujentasapainottamiskeinona muuttuvat tehottomammiksi, kun vienti (tai tarkemmin sanottuna vientikelpoiset hyödykkeet) muodostavat yhä suuremman osan tuotannosta, jolloin kotimaisiin hintoihin kohdistuu vastaavasti korkeampi paine. Nämä väitteet näyttävät osoittavan, että maailman kansantalouksien täydellisestä yhtenäistämisestä saataisiin suurta taloudellista hyötyä, mutta tietysti tarvitaan enemmän tutkimustyötä todentamaan ja määrällistämään nämä päätelmät.

tapauksessa menneisyyttä kansallisille hallituksille – suuntaus, joka on jo havaittavissa, erityisesti Euroopassa, kansantalouksien yhden-tyessä täydellisemmin – ja useimmat tasapainottavat toimenpiteet sekä kansallisten hallitusten että maailmanhallinnon taholta maailmanjärjestyksen alaisena olisivat pakostakin toteutettavissa voimakkaamman, yhdentyneemmän ja rationalisoidumman rahatalousjärjestelmän avulla.^o Ei ole mitään syytä, miksei poliittisten rajoitusten puuttuessa ja yhteisen rahayksikön vallitessa rahatalouspolitiikka voisi saavuttaa kaikkia nykyisin ajateltavissa olevia talouspolitiikan tavoitteita (ja paljon tehokkaammin kuin nykyisessä hämmentäväsä ja usein ristiriitaisessa erillisten talousuunnitelmien viidakossamme).

Eräs aikamme teollistuneiden valtioiden polttavista ongelmista on täystyöllisyyden ylläpitäminen tai, kuten keynesiläinen taloustieteilijä sanoisi, aggregaattikysyntä. Mikäli jonakin aikana kansa markkinatalousjärjestelmässä jostakin syystä alkaa kuluttaa vähemmän ja säästämään enemmän, tai jos liikemiehet ennakoivat tällaista muutosta jostakin syystä, viimeksi mainitut toteavat liiketalousnäkymien heikkenevän ja vähentävän investointia ja samalla vähentävät työvoimaa sille tasolle, jossa uusi tasapaino saavutetaan pienemmin säästöin yhtäpitävänä alhaisempien investointien kanssa. Mikäli hallitus puuttuu peliin imemällä täystyöllisyysajan ylimääräiset säästöt obligaatioilla ja kuluttaa saadut rahat, kokonaiskysyntä voidaan ylläpitää samana, ja liiketaloudelliset näkymät pysyvät hyvinä edesauttaen korkeaa työllisyyttä. Näinollen me havaitsemme, että sodat ovat usein olleet suuri virike Amerikan ja muiden alueiden kansantalouksille ja siksi vaikutusvaltaisten

^o See, for example, R. N. Cooper, "Monetary Unification in Europe: When and How?" Morgan Gnetskey Surrey, May 1972, in R. E. Baldwin and J. D. Richardson, eds., *International Trade and Pittance: Readings* (Boston: Little, 1974), pp. 411–20.

liikealueiden suosimia tilanteita, koska useimmat hallitukset ovat valmiimpia yllä-pitämään budjettialijäämää sodan aikana kuin rauhan aikana. On kuitenkin olemassa monia vähemmän tuhoisia kanavia hallituksen varainkäytölle, kuten esimerkiksi sosiaalihuolto-ohjelmat, ympäristön- ja luonnonsuojeluprojektit sekä pääoman ja asiantuntemuksen vienti kehitys yhteistyöohjelmien puitteissa. Miksi meidän on oltava tuhoavia, kun me voimme olla rakentavia sen sijaan?

Rikkaiden maiden rikastuessa kansan kulutustarpeet lisääntyvästi tyydytetään ja uusia tarpeita on jatkuvasti luotava valtavalla mainoskoneistolla ja kuluttajien välisen keskinäisen kilpailun tunteella (kun naapurillakin on, niin meilläkin on oltava – mentaliteetti). Kun lisätuotanto luo lisäsäästöjä johtaen lisäinvestointeihin ja edelleen suurempaan tuotantoon ja niin edespäin talousjärjestelmä kasvaa spiraalimaisesti eksponenttifunktiona, ehkäpä suhteettomasti muihin ihmiselämän tarpeisiin verrattuna. Eräs seuraus on yhä suurempi vapaa-ajan suhteellinen osuus rikkaiden maiden työntekijöiden vaatimuksissa, usein asetusten tai ammattiyhdistysten tähdentäminä. Toinen on varainkäytön lisääminen rahallisesti tuottamattomiin kohteisiin, kuten puolustukseen, avaruustutkimukseen ja ympäristön parantamiseen. Lopuksi, investoinnit ulkomaille, missä tuotoskurssit ovat usein korkeampia, viehättävät erityisesti suuryhtiöitä, jotka kykenevät sulauttamaan riskin ja joilla on helppo pääsy pääomamarkkinoille. Seurauksena on kuitenkin omistusmalli, joka ulottuu kaikkialle maailmaan sisältäen usein imperialistisia aineksia ja tehden yleismaailmalliset eroavaisuudet tuloissa ja etuoikeuksissa paljon ilmeisimmiksi köyhille kuin miten asiat olisivat muutoin ja luoden kaunaa, joka ruokkii katkeruutta, vihamielisyyksiä ja ristiriitoja. Tämän osoittavat todeksi nykypäivän ajankohtaiset väittelyt ylikansallisista yhtiöistä, jotka ovat onnistuneesti kanavoineet valtavia investointeja ulkomaille mutta joita vastustetaan niiden suuren koon ja näkyvyyden vuoksi.

Paljon parempi järjestelmä, mahdollinen anteliaamassa maailmassa, jossa yksilöiden muodostamat kansanjoukot todella ponnistelisivat kanssaihmistensä hyvinvointiin, missä tahansa nämä sitten asuisivatkin, olisi sellainen, jossa rikkaat maat antaisivat vapaaehtoisesti voimavarojaan (tai maailmanvaltion verottamina) köyhien alueiden taloudelliseen kehitykseen. Tällä tavoin rikkaiden maiden materialistinen spiraali voitaisiin pitää aisoissa vähentämättä aineellista tuotantoa (so. työllisyys voitaisiin säilyttää), ja näiden maiden osaksi tulisivat epäaineelliset palkkiot palvelemisesta ja maailmanlaajuisista saavutuksista. Vaadittavien siirtojen määrä rikkaista maista köyhiin voitaisiin myös mukauttaa periodisesti vastaamaan täystyöllisyyden tarpeita antajamaissa.

Kaiken tämän tarkoituksena ei ole sanoa, että rikkaiden maiden ja köyhien maiden välisen kehitysyhteistyön olisi välttämättä oltava yksisuuntaista. Bahá'í-kirjoitukset ovat erittäin selvät tarkastellessaan ihmiskuntaa kuin yhtenä ruumiina, jossa jokaisella osalla on välttämätön tehtävänsä kokonaisuuden elämässä.* Esimerkiksi, kuin rikkailla mailla on pääasiassa taloudellista ja teknistä tukea tarjottavanaan köyhille maille, on monia tapoja, joilla

* The Universal House of Justice, *Wellspring of Guidance: Messages, 1963–1968* (Wilmette, ILL.: Bahá'í Publishing Trust, 1969), pp. 37–39. See also, Shoghi Effendi, in *The Universal House of Justice and Shoghi Effendi, Special Measure of Love*, pp. 1, 5, 6, 8–9, 12, 12–13. Viimeksimainitusta kirjasta löydämme sivulta 6 esimerkiksi seuraavan otteen Shoghi Effendin puolesta kirjoitetusta kirjeestä, joka on päivätty 21. syyskuuta 1951. ”On suuri virhe uskoa, että koska ihmiset ovat lukutaidottomia tai elävät alkukantaista elämää, heiltä puuttuisi älykkyyttä tai arvostelukykä. Päinvastoin he voivat hyvinkin pitää meitä sivistyksemme vahingollisten piirteiden vuoksi, sen moraalisen rappeutumisen, sen tuhoisien sotien, sen kaksinaismoraalin ja omahyväisyyden vuoksi, ihmisinä, jotka ovat sekä epäilyksen että halveksunnan arvoisia. Meidän tulisi kohdata heidät tasa-arvoisina itsemme kanssa, hyväntahtoisina ihmisinä, jotka ihailevat ja kunnioittavat vanhoja perinnäistapojaan...”

teollistuneiden maiden ahdistuneet ja ylistressatut asukkaat voivat oppia elämän todellisista arvoista muiden maiden usein tasapainoisemmilta, anteliaammilta ja syvällisemmiltä kansoilta ja yksilöiltä. Nykyisin on vaikeaa kuvitella tällaista yhteistyön kaksisuuntaisuutta koska kaikkien maiden (myös Kiinan omalla tavallaan) eliitit ja näkyvämmät yhteiskuntakerrokset ovat omaksuneet ”länsimaiset” arvot ja pyrkimykset huomattavissa määrin, hämärtäen maailman kulttuurien erilaisuuden, mikä on ilmeistä jokaiselle, joka on matkustellut, kuten minä olen, maanviljelysalueilla eri puolilla maailmaa.* Mutta hyvällä tahdolla tällainen yhteistoiminnallinen vaihto voidaan varmasti kehittää nykyajan nopeiden kulkuyhteyksien ja tiedonvälityksen maailmassamme.

Tämä tuo meidät erittäin kriittisen kysymyksen eteen: jos suuria määriä kehitysapua virtaa maasta toiseen, mikä on estävä joidenkin nykyisin korkealle kehittyneisiin teknologioihin perustuvien kulttuurien valta-aseman maailmassa (mikä niillä on tähän mennessä ollut maailman suurkaupungeissa)? On selvää, että suuri muutos tarvitaan ihmiskunnan yleisasenteissa, jotta yksittäisiä (vähemmistö)kulttuureja ja erilaisia elämäntapoja arvostetaan korkeammalle – muutos, joka jo on huomattavissa määrin tapahtumassa maailman huomatessa teollistuneiden maiden kohtaavan kriisin toisensa jälkeen omien tekojensa seuraamuksena. Tässä uudessa viitekehityksessä on ryhdyttävä laajaan tutkimustyöhön (kenties maailmanvaltion toimesta) teknologioiden mukauttamiseksi eri kulttuurien ja ilmastojen vaihteleviin edellytyksiin.** Suurimman osan tästä

* Gregory C. Dahl, ”Indian Bahá'ís of Bolivia”, *World Order*, 4, No. 1 (Fall 1969), 41–46, Ed.

** Nykyisin köyhät maat käyttävät vain suunnilleen kaksi prosenttia kaikista tutkimukseen ja kehitykseen kulutetuista varoista Paul Streetenin mukaan. (Paul Streeten, *The Frontiers of Development Studies*, London: Macmillan, 1972, s. 394,

työstä tulisi luonnollisesti keskittyä vastaanottaja maihin. Toisaalta, mikäli kehittyneiden maiden kansat muuttaisivat kulturaalisesti nurkkakuntaisia näkökantojaan ja olisivat halukkaita oppimaan muista kulttuureista, prosessi nopeutuisi huomattavasti. Käsitykseni mukaan tällainen muutos maailmankatsomuksessa soveltuisi myös Amerikan kansalle, joka on usein historiassa osoittanut suurta kykyä anteliaisuuteen ja jolle altruististen pyrkimysten ihmiselämälle suoma lisääntynyt merkityksen ja tyydytyksen tunne luultavasti antaisi paljon uusia virikkeitä. Joka tapauksessa Pohjois-Amerikassa olisi valtavia voimavaroja vapautettavaksi tällaisiin ponnisteluihin.

Tarkastelkaamme vielä ylläkuvattuun kansainvälisen avun siirränän prosessiin sisältyvien potentiaalisten voimavarojen laajuutta. Ensiksi meidän on palautettava mieleemme, että on otaksuttu, että maailmanhallituksen ylläpitämä, maailman poliisilaitos olisi sovelias ylläpitämään rauhaa ja suojelemaan kansakuntien alueellista loukkaamattomuutta. Näin kansallisten armeijoiden tarve vähenisi sisäisen järjestyksen edellyttämään kokoon. Mikäli aseistariisunta olisi tuloksellista, maailmanhallitukselle saattaisi olla tarpeen kuluttaa aseisiin vajaa kymmenesosa siitä, minkä kansakunnat nykyisin yhteensä käyttävät asevarusteluun. Siten noin 150 miljardia dollaria (n. 570 miljardia markkaa) maailmanlaajuisia voimavaroja, joista yli 90 prosenttia rikkaissa maissa, vapautuisi muihin tarkoituksiin.* (Siirtymäkauden aikana nykyisin olemassaolevia armeijoita ja varsinaisia sotateollisuuslaitoksia hyödyntää muihin tarkoituksiin. Monet maat esimerkiksi Latinalaisessa Amerikassa jo nyt hyödyntävät armeijoitaan maiden sisäisiin kehitysprojekteihin,

* Vuonna 1970 kehittyneiden markkinatalousmaiden ja keskitetyt suunniteltujen kansantalouksien puolustusmenot olivat yhteensä yli kymmenkertaiset muuhun maailmaan verrattuna (149 vastaan 11 miljardia dollaria, 566 vastaan 42 miljardia markkaa). Nämä luvut on laskettu budjeteista ja vaihtokursseista YK:n esittämästä tilastollisesta vuosikirjasta (The U.N. Statistical Yearbook, 1973).

tuhoalueiden kärsimysten lieventämiseen ja niin edelleen. Tällaisia käyttötapoja voitaisiin suuresti laajentaa.) Nettopääomavirrat rikkaista maista maailman köyhiin maihin oli vuonna 1973 yhteensä vain noin 33 miljardia dollaria (n. 125 miljardia markkaa).^{*} Joten huolellisesti suunnitelluilla kehitysapuohjelmilla ja olettaen vain että sotaan nykyisin tuhlatut varat siirrettäisiin palvelemaan kansainvälisen kehitysyhteistyön tarpeita, näyttäisi siltä, että voimavarojen saatavuus olisi paljon suurempi kuin köyhien maiden kapasiteetti vastaanottaa ja sisältää kansantalouteensa näin valtavia määriä pääomaa ja teknillistä asiantuntemusta ilman vakavia kulturaalisia ja yhteiskunnallisia häiriöitä. On selviä kulturaalisia rajoituksia amerikkalaisten ja eurooppaisten lukumäärälle, jotka voitaisiin lähettää Afrikkaan auttamaan kehitystä saamatta Afrikan kansojen kansallista itsemääräämisoikeutta uhanalaiseksi; vastaavasti on rajoja kiinalaisten määrälle, jotka voitaisiin kouluttaa länsimaissa tai, jotka voisivat asettua länteen asumaan. Ja tietysti paljon suurempia voimavaroja kuin nykyiset puolustus- ja sotamenot voitaisiin tarpeen vaatiessa vapauttaa vapaaehtoisesti tai verotuksellisesti rikkaissa maissa. Jos maailma todella kiinnittäisi huomionsa ja voimavaransa aikamme suurimpien epäoikeudenmukaisuuksien tasapainottamiseen, näyttää siltä, että suurimmat esteet toiminnalle olisivat institutionaalisia ja kulturaalisia pikemminkin kuin taloudellisia, ainakin toistaiseksi – kunnes saavutetaan paljon enemmän kokemusta ja tietoa laaja-alaisista kulttuurien vuorovaikutuksista.

On selvää, että jos maailmanvaltio toteutettaisiin huomenna yllä hahmoteltujen kehitysohjelmien toimeenpanemiseksi

^{*} Eurodollarin noin yhdeksän miljardin dollarin lainaus sisältyy tähän lukuun, mutta kokonaissumma on optimistinen, sillä siihen ei sisälly ilmoittamaton pääomapako kehitysmaista, joka saattaa olla merkittävä. Ks. "The Flow of Resources to the Developing World The 1973 Record", *The OECD Observer*, No. 71 (August 1974, s. 7)

tarvittavalla auktoriteetilla varustettuna ja maailman kansojen tuki yhtäkaikki takanaan, olisi vielä monia vaikeita siirtymäongelmia voitettaviksi. Uudistusten ja institutionaalisten muutosten nopeus ja ajoitus olisivat erittäin kriittisiä, ja miljoonien ihmisten hyvinvointi riippuisi käytännöllisesti katsoen jokaisesta päätöksestä. Mikäli on minkäänlaisia mahdollisuuksia, että nämä tapahtumat toteutuisivat meidän elämämme aikana, on välttämätöntä, että enemmän pohdiskelua ja huolellista tutkimustyötä tulisi omistaa yhdistyneen maailman edellytyksiin ja haasteisiin ja tehokkaampiin menetelmiin luoda maailman yhteiskunta, joka perustuu yleismaailmalliselle rauhalle.

3:5 Todellisen minuutesi löytäminen – Kuinka bahá’í-usko vapauttaa ihmisen piileviä voimavaroja*

Daniel C. Jordan

Yli sata vuotta sitten Bahá’u’lláh, bahá’í-uskon perustaja, esitti hämmästyttävän väitteen, että hänen jumallallinen ilmoituksensa olisi perusväline ihmiskunnan yhdistymiseen, ja että sen avulla maailmanjärjestys ja maailmanrauha viimein vakiinnutettaisiin.

Harvat ovat eri mieltä siitä, että edistyäkseen nykyisestä maailmanlaajuisesta epäjärjestyksen ja ristiriitaisuuden tilasta yhteiskunnallisten laitosten ja niitä ylläpitävien ihmisten on läpikäytävä perusteellinen muutos.

Sen, joka vilpittömästi on kiinnostunut maailmanrauhasta, on myös oltava kiinnostunut siitä, kuinka tämä muutos voidaan saada aikaan. Bahá’í-uskon levittyä niin lyhyessä ajassa kaikkialle maailmassa ja sen osoitettua voimansa muuttaa niin monien ihmisten

* Alkuperäinen: Daniel C. Jordan, "Becoming Your True Self." Translated from World Order by permission of the copyright owner. National Spiritual Assembly of the Bahá’ís of the United States.

elämän, paljon kiinnostusta on kehittynyt itse prosessiin, jonka kautta bahá'í-usko mahdollistaa sen seuraajaksi ryhtyvälle yksilölle hänen todellisen minuutensa löytämisen.

On tarpeellista myöntää heti aluksi, että ei ole mahdollista havaita tai käsittää kaikkia niitä voimia, jotka piilevät näin mahtavassa jumalallisessa ilmoituksessa, joka ravitsee ja ohjaa tätä muutosprosessia. Mutta bahá'í-kirjoituksissa on paljon sellaista, mikä valottaa suuresti sitä tapaa, jolla bahá'í-usko muuttaa sen seuraajien elämää vapauttamalla ihmisen piileviä voimavaroja.

Kiinnostus siihen, kuinka ihmisen piileviä voimavaroja vapautetaan, on pikemminkin henkilökohtaista kuin akateemista, sillä miljoonat ihmiset kaikkialla maailmassa kaipaavat muuttua täysin yleviksi, kuten Bahá'u'lláh sen ilmaisee, vankeuteen ja alennustilaan jäämisen sijasta.

Luonnollisesti Bahá'u'lláhin muutosprosessia koskevat opetukset ovat ajatuksia herättäviä, mutta tiedolla niistä on myös käytännöllinen merkitys, sillä, kuten tulemme näkemään, minuudessa tapahtuvan muutosprosessin tiedostaminen auttaa lujittamaan saavutuksia ja tekee yksilön kykeneväksi tunnistamaan ja hyväksymään, usein aluksi tarpeettomilta tai julmilta tuntuvien tuskallisten kokemusten kautta, mahdollisuudet jatkuvaan kasvuun.

Henkilökohtainen muuttuminen on perussy sille, että ihmiset kiinnostuvat bahá'í-uskosta, vakuuttuvat sen totuudesta ja lopulta tulevat bahá'iksi. Syy on yksinkertainen. Ihmiset, jotka joutuvat tekemisiin bahá'í-uskon kanssa ja jotka tuntevat muuttuvansa sen vaikutuksesta, saavat kokemuksen, joka on itsensä todeksi osoitettava. Kukaan ei voi viedä tätä kokemusta heiltä, ja mikään älyllinen väittäjä ei voi saada sitä näyttämään merkityksettömältä tai epätoimelliselta. Se, että tuntee muuttuvansa omien mahdollisuuksiensa pohjalta parhaaseen mahdolliseen suuntaan, tuo suurimman ilon. Se edistää omanarvontuntoa, torjuu tarpeen ilmaista vihamielisyyttä

ja takaa myötämielisen sosiaalisen omantunnon – kaikki nämä ovat edellytyksiä maailman ykseydelle ja rauhalle.

IHMISEN PIILEVIEN VOIMAVAROJEN LUONNE

Mutta mikä on paras mahdollinen suunta, mihin omien voimavarojensa pohjalta voi muuttua? Bahá'u'lláh opettaa, että minuuden korkein ilmaus on palveleminen. Kuinka korkealla tasolla tämä palvelemisen korkein asema voidaan saavuttaa, on suoraan verrannollinen siihen, missä määrin ihmisen perusvoimia tai -kykyjä voidaan vapauttaa. Todellisen minuutensa löytämisen prosessi merkitsee siten samaa kuin peruskykyjen kehittämisprosessi ja näiden kykyjen omistaminen ihmiskunnan palvelemiseen. Päivittäiset päätökset ja toiminnot, jotka heijastavat tätä muuttumista, ovat luonteeltaan olennaisesti uskonnollisia, sillä Bahá'u'lláh rinnastaa kaikenlaisen palvelemisen hengessä – ihmisen korkeimman aseman hengessä – tehdyn työn Jumalan palvelemiseen. Henkilö, joka alkaa havaita minuutensa löytämisen uskonnollisen luonteen, ei ainoastaan havaitse uutta ulottuvuutta työssä ja Jumalan palvelemisessä, vaan näkee myös uskonnon uudessa valossa. Hän alkaa ymmärtää, että jos ihmisen kasvun jatkuvasti mahdollistava voima häviää mistä uskonnosta tahansa, on tullut aika sen uudistamiselle, sillä tätä voimaa vailla oleva uskonto on tuskin enempää kuin tyhjiä muotomenoja, merkityksettömiä opinkappaleita ja sosiaalisia perinnäistapoja, jotka estävät ihmishengen ilmaisun ja ehkäisevät yhteiskunnallista kehitystä.

Ihmiskunnan palveleminen saa erityisen laadun sitä suorittavien ihmisten kykyjen luonteesta ja syvyydestä. Mitä ovat nämä kyvyt? Bahá'u'lláh määrittelee ne lausunnossaan ihmisen luomisen elävöittävästä tarkoituksesta: tuntea* Jumala ja rakastaa häntä. Tässä tietämisen ja rakastamisen perusvoimat tai -kyvyt on selvästi eritelty ja liitetty elämämme tarkoitukseen – olemassaolomme syyhyn.

Siten bahá'ille todellisen minuutensa löytäminen merkitsee tietämis- ja rakastamiskykyjensä kehittämistä ihmiskunnan palvelemiseksi.

Tämän ymmärtäminen antaa sisältöä käsitykselle henkisyydestä. Henkinen ihminen on sellainen, joka tuntee* Jumalan ja rakastaa häntä ja joka on omistautunut ponnistelemaan kehittääkseen näitä tietämis- ja rakastamiskykyään ja palvelukseen siten ihmiskuntaa. Tämän määritelmän mukaisesti se että on ahdasmielinen jonkin suhteen, se että kieltäytyy tarkastelemasta uutta todisteaineistoa – tietämiskyvyn estäminen ja epärakastava suhtautuminen toisiin ihmisiin – ovat kaikki merkkejä henkisestä epäkypsyydestä tai henkisestä sairaudesta.

Kaikki muut kyvyt voidaan ymmärtää näiden rakastamis- ja tietämiskykyjen eri yhdistelmien ilmauksina, kun niitä sovelletaan eri tilanteissa. Rakastamiskyky ei sisällä ainoastaan kykenevyyttä rakastaa vaan myös kyvyn olla rakastettu – vetää puoleensa rakkautta. Ei voi olla rakastajia ilman rakastettuja. Ellemme tiedä, kuinka olla rakastettu tai ellemme voi hyväksyä sitä, turhautamme toisia, jotka ponnistelevat kehittääkseen rakastamiskykyään. Olla vastaanottamatta jonkun rakkautta koetaan usein torjumisena, ja se tekee suunnattomasti vahinkoa, erityisesti pienissä lapsissa.

Tietämiskykyyn sisältyy myös tieto kuinka oppia ja kuinka opettaa. Opettaminen ja oppiminen ovat tietämiskyvyn toisiaan täydentävät näkökulmat. Kukaan opettaja ei ole hyvä opettaja, ellei hän osaa oppia oppilailtaan, ja kukaan hyvä oppilas ei jätä kyselemättä opettajaltaan niin että sekä opettaja että oppilas oppivat.

Kumpikin kyky tukee ja edesauttaa toisen kehittymistä. Esimerkiksi tietääksemme meidän on rakastettava oppimista, ja

* Jumalan tuntemisella ei bahá'í-uskon kokonaisviitekehyksessä tarkoiteta Jumalan kokemusperäistä tuntemista vaan hänen tahtonsa ja todellisuutensa tietämistä. (toim. huom.)

rakastaaksemme meidän on tiedettävä kuinka rakastaa ja kuinka vastaanottaa rakkautta.

Nämä kaksi kykyä muodostavat ihmisen piilevien voimavarojen perusluonteen. Bahá'í-näkökannalta todellinen kasvatustähtää piilevien voimavarojen kehittämiseen tai esiinsaamiseen mahdollisimman suuressa määrin. Valitettavasti paljon nykyisestä kasvatuksesta tähtää pikemminkin vain informaation esittämiseen kuin voimavarojen kehittämiseen. Tästä syystä koulut ovat pääasiallisesti paikkoja, jossa opettaja jakaa tietoja ja ajatuksia oppilain varastoitavaksi. Näin ollen tutkinnot ja arvosanat eivät tee muuta kuin osoittavat, että tietynlaisia tietoja annettiin tietyssä määrin ja että tutkinnon suorittaja kykeni eri tilanteissa muodollisen koulutuksensa aikana osoittamaan, että hän oli varastoinut tiedot niin kauaksi aikaa, että hän kykeni palauttamaan ne mieleensä ja kirjoittamaan ne koepaperiinsa. Tällaiset tutkinnot tai arvosanat eivät kerro mitään opiskelijan rakastamis- tai tuntemiskyvystä ja siksi kertovat hyvin vähän ihmisluonteesta – sana, joka viittaa hänen kykynsä soveltaa tietojaan rakentavasti ja ilmaista rakkauttaan ihmiskuntaa kohtaan.

Lisäksi on osoitettu, että jos rakastamiskyky on millään tavoin estynyt, silloin ilmenee oppimisongelmia ja tietämiskyvyn kehittyminen estyy. Tästä syystä koululaitos, joka perustuu ahtaalle ”tiedonjakamisen” kasvatuskäytännölle, ei koskaan voi tarkoituksenmukaisesti palvella yhteiskunnan tarpeita. Todellisen kasvatuksen tulisi vaalia kehitystä ihmisen korkeimman aseman – palvelemisen aseman – saavuttamista kohti ja kasvatuksen on sen vuoksi oltava kiinnostunut ihmisen kokonaispersoonallisuudesta eikä vain pienestä osasta häntä.

USKO JA IHMISEN PIILEVIEN VOIMAVAROJEN VAPAUTTAMINEN

On yksi asia kuvailla ihmisen piilevien voimavarojen luonnetta ja toinen kyetä vapauttamaan niitä. Bahá'í-usko tekee molemmat. Ihmisen piilevien voimavarojen luonnetta on jo lyhyesti käsitelty. Tarkastelkaamme nyt keinoja, joilla bahá'í-usko alkuunpaneer muutosprosessin ja ylläpitää sitä vapauttamalla ihmisen piileviä voimavaroja.

Muuttumisvoiman peruslähde on Bahá'u'lláhin kirjoitukset. Hänen kirjoituksiinsa tutustuminen ravitsee uskon kehitystä – muuttumisen ensimmäistä edellytystä. Periaatteessa usko tarkoittaa asennoitumista tuntematonta tai käsittämätöntä kohtaan, mikä viime kädessä edesauttaa yksilöä lähestymään sitä tavalla, että vähän enemmän siitä tulee tiettäväksi. Se edustaa siten tietämisen ja rakastamisen peruskykyjen erityistä vuorovaikutusta. Pohjimmiltaan usko tarkoittaa tuntemattoman tai käsittämättömän rakastamista – mieltymystä kaikkeen, mikä on tuntematonta ja kykyä lähestyä sitä. Koska, kuten Bahá'u'lláh vakuuttaa, Jumala on käsittämätön, tarvitaan uskoa, jotta ihminen voisi mieltyä ja suhteutua Häneen.

Meillä on kaikilla eräänlainen kosminen nälkä, tarve suhteuttaa itsemme kaikkeen, myös maailmankaikkeuden ääretömyyteen. Tämä on tietoisuuden luonnollinen sivutuote. Koska me koemme olevamme olentoja erillisenä kaikista muista asioista maailmankaikkeudessa, tunnemme pakkoa saada selville oman asemamme suhteessa kaikkeen muuhun, ja tämä sisältää suhtautumisen kaikkiin niihin tuntemattomiin tai käsittämättömiin asioihin, jotka myös ovat olemassa maailmankaikkeudessa. Maailmankaikkeuden äärimmäistä käsittämätöntä mysteeriä kutsutaan monilla nimillä: Alláh, Jehova, Jumala, Korkein Voima. Koska ihmisellä on kyky uskoa – erityinen asennoituminen tuntemattomaan – hän historian kuluessa on aina vastannut maailman suurien uskontojen perustajien haasteisiin, jotka tulivat ilmentämään tuon

maailmankaikkeuden käsittämättömän mysteerin – Jumalan – ominaisuuksia ja tyydyttämään kosmista nälkäämme. Siten usko on eräs tärkeä ilmaus olemassaolomme tarkoituksesta, joka on tuntea Jumala ja rakastaa häntä.

On mielenkiintoista huomata, että jos peruskykymme ovat tietäminen ja rakastaminen ja jos meidät on luotu Jumalan kuvaksi, silloin tietämisen ja rakastamisen on oltava myös Jumalan ominaisuuksia. Teoksessaan *Kätkeyt sanat* Bahá'u'lláh osoittaa, että näin on. Hän sanoo:

Oi Ihmisen Poika! lankaikkiseen olemukseeni ja oman sisimpäni ikuisuuteen verhoutuneena tiesin rakkauteni sinuun. Siksi minä loin sinut ja kaiversin oman kuvani sinuun ja paljastin sinulle kauneuteni.*

Edelleen, jos Jumala on käsittämätön ja jos meidät on luotu hänen kuvakseen, voimme olettaa, että jokin meissä itsessämme on tuntematonta. Tämä tuntematon on meissä olevat toistaiseksi ilmentämättömät voimavarat – piilevät kyvyt tietämiseen ja rakastamiseen. Bahá'u'lláh viittaa erittäin dramaattisella tavalla siihen mahtavaan tuntemattomaan itsessämme lainatussaan teoksessaan Seitsemän Laaksoa tunnetun persialaisen runoilijan säikeitä: ”Kuvitteletko olevasi vain heikko muoto. Kun sinussa lepää verhottuna maailmankaikkeus pienoiskoossa?”** Toisessa säkeessä Bahá'u'lláh sanoo: ”Te olette aarreaittani, sillä teihin olen kätkenyt salaisuuteni helmet ja tietoni jalokivet.”***

* Bahá'u'lláh, *The Hidden Words*. (Wilmette. ILL.: Bahá'í Publishing Trust. 1954), s. 4. Korostus minun. (suom. *Kätkeyt sanat*, s. 20).

** Bahá'u'lláh, *The Seven Valleys and the Four Valleys* (Wilmette. ILL.: Bahá'í Publishing Trust, 1952), 8. 34. (suom. *Seitsemän Laaksoa ja Neljä Laaksoa*, s. 28)

*** Bahá'u'lláh, *The Hidden Words*, s. 20. (suom. *Kätkeyt sanat*, s. 37).

Kukaan meistä ei tiedä kykyään rakastaa tai kuinka paljon hän voi oppia. Aivan samoin kuin meillä oli oltava uskoa oppiaksemme Jumalan ominaisuuksista, samoin meillä on oltava uskoa ennenkuin voimme tietää jotakin itsestämme. Meidän on rakastettava – oltava mieltyneitä, omata erityinen asennoituminen kohti – sitä tuntematonta itsessämme, jotta se voitaisiin vapauttaa. Jos suhteudumme riittävästi tuntemattomaan itsessämme, kykenemme suhteutumaan tuntemattomaan muissa. Toisin sanoen, meidän on hyväksyttävä toiset ei ainoastaan sellaisina kuin he tällä hetkellä ovat vaan myös sellaisina kuin heistä voi tulla; muutoin ehkäisemme heidän muutosprosessiaan ja estämme heitä löytämästä todellista minuuttaan.

Tästä johtuu, että yksilö, joka on antanut itselleen periksi, joka on lakannut muuttumasta ja siksi jättänyt käyttämättä piilevät voimavaransa, havaitsee kaikkien ihmissuhteittensa olevan häiriintyneitä, epätyytyttäviä ja jopa tuskallisia. Se, että hyväksyy toisen ja suhteutuu toiseen ihmiseen vain sellaisena kuin hän on tietynä hetkenä, estää pintaa syvemmän ihmissuhteen kehittymisen. Saavuttaaksemme syvästi merkityksellisiä ihmissuhteita meidän on hyväksyttävä myös heissä piilevät tuntemattomat mahdollisuudet, sillä tämä hyväksyminen muodostaa erään tärkeän lähteen heidän rohkeudelleen muuttua. Henkilökohtaisemmin ilmaistuna jos et hyväksy tuntemattomia mahdollisuuksia itsessäsi, et kykene luomaan muita kuin pinnallisia ihmissuhteita etkä kykene auttamaan heitä kehittämään piileviä voimavarojansa etkä itseäsi kehittämään omiasi.

Koska ihmisen piilevät voimavarat ovat erittäin tärkeä osa hänen todellisuuttaan – itse asiassa ne ovat hänen tulevan kasvunsa perusta – muiden on hyväksyttävä ne, ja niillä on oltava oma osansa ihmissuhteissa ennenkuin toinen ihminen voi tuntea olevansa kokonaan hyväksytty. Kokonaisvaltainen hyväksyminen toisten taholta luo erityisen luottamuksen, jota on hyvin vaikea pettää. Se on eräs

erittäin tärkeä muutokseen tähtäävän hyväntahtoisen painostuksen lähde ja yksi merkittävimmistä todellisen rakkauden ja ystävyuden mittapuista. Tällainen molemminpuolinen painostaminen kahden ihmisen välillä henkistää minkä suhteen tahansa, mutta avioliitossa sillä on erityisesti merkitystä. Se luo bahá'í-avioliiton henkisen perustan.

Molemminpuolisuuden välttämättömyys tällaisessa suhteessa on selvästi ilmaistu Bahá'u'lláhin teoksessa *Kätketty sanat*. Hän sanoo: ”Oi Olemassaolon Poika! Rakasta minua, että minäkin vois sinua rakastaa. Ellet sinä rakasta minua, ei minun rakkauteni voi mitenkään sinua saavuttaa. Tiedä tämä, oi palvelija.”*

Tässä säkeessä Jumala käskee Sanansaattajansa välityksellä, että me rakastaisimme häntä ja hyväksyisimme hänet huolimatta siitä, että hän on käsittämätön. Mieltymyksen tunteminen käsittämättömään on uskon ydin. Jos uskoa ei ole, ei lainkaan mieltymystä tätä perusmysteriä – Jumalaa – kohtaan, silloin vieraannumme mysteeristä itsessämme ja irtaudumme voimasta kasvaa ja kehittyä. Yllä lainattu säe alkaa sanoilla ”Oi Olemassaolon Poika” ja päättyy ”tiedä tämä, oi palvelija.” Siten tässä hyvin lyhyessä säkeessä rakastamisen ja tietämisen peruskykyjä on jälleen korostettu olemassaolon ja palvelemisen viitekehyksessä. Se yhdistää muutosprosessin palvelemisen korkeimpaan asemaan.

AHDISTUNEISUUS JA TUNTEMATON

Tuntemattoman kohtaaminen ei koskaan ole helppoa. Sen mahdollisuuden, erityisesti kohdattaessa tuntematon itsessämme, liittyy aina ahdistuneisuutta. Ulkoinen tuntematon koetaan lähes aina mahdollisena uhkana turvallisuudellemme, sillä se herättää kysymyksen, joka tuo esiin sisäisen tuntemattoman – onko meillä vai

* Ibid., s. 4. (suom. s. 21).

eikö meillä ole sitä, mitä tarvitaan tuon ulkoisen tuntemattoman menestyksekkääseen käsittelyyn?

Ahdistuneisuudella on kaikki pelkoreaktion ominaisuudet, paitsi, että sillä ei yleensä ole selvästi rajattua kohdetta. Sekä pelko – että ahdistuneisuusreaktiolle on ominaista elimistön toiminta- valmiuden nopea tehostuminen sen valmistautuessa kohtaamaan hätätilanteen. Pelkoreaktioita on helpompi käsitellä, sillä uhkaava kohde on tunnistettavissa, ja se voidaan joko poistaa tai välttää. Ahdistuneisuudessa elimistö joutuu valmiustilaan hätätilanteen varalta, vaikka ei ole selvää, mikä on hätänä. Ilman kohdetta on vaikeaa tietää mihin toimiin ryhtyä, ja elimistö ei koskaan täysin varma milloin ilmoittaa hätätilanteen olevan ohi. Näin ollen ahdistuneisuutta voidaan pitää energiana ilman tavoitetta.

Ainoa menestyksellinen tapa käsitellä ahdistuneisuutta on pitää tätä energiaa lahjana ja löytää sille todellinen kohde, joka palvelee perustavoitetta tai -tarkoitusta kehittää kykyjä rakastamiseen ja tietämiseen. Tuon tavoitteen täsmällinen määrittely on ihmisen ehkä yleismaailmallisesti luovin teko. Se edellyttää riskin ottamista ja tuntemattomaan astumista, epäilyn taakan kantamista kuitenkin aina toivoen löytävänsä jonkin uuden kyvyn tai jonkin uuden rajoituksen (mikä myös on osa ihmisen todellisuutta). Mieltyminen tähän tuntemattomaan itsessämme on uskomista, kyky hyödyntää energiaa muodostamalla tavoite ja ottamalla askeleita sitä kohti on rohkeutta. Siten usko, epäily, ahdistuneisuus ovat kaikki muutosprosessin – piilevien voimavarojen vapauttamisen – perusnäkökoh- tia. Ellei olisi tuntemattomia, ei olisi epäilyä tai ahdistuneisuutta; ja ilman epäilyä tai ahdistuneisuutta ei olisi tarvetta uskolle tai roh- keudelle.

MUUTOKSEN HENKINEN VIIITEKEHYS

Bahá'í-uskon voima muuttaa ihmisiä vapauttamalla heidän piileviä voimavarojaan on välitön seuraus siitä, että se estää epäilyä ja ahdistuneisuutta saavuttamasta käsittelemättömissä olevia mittasuhteita ja antaa yllykkeen ja motivaation käsitellä niitä rakentavasti uskon ja rohkeuden avulla. Bahá'u'lláh itse osoitti, että muutosvoiman peruslähde tulee hänen Sanansa – Jumalan Sanan – hyväksymisestä. Hänen kirjoituksiinsa viitataan usein ”luovana sanana”, juuri siksi, että ihmiset tuntevat olevansa uudestiluojuja antautuessaan yhä enemmän sen vaikutuksenalaiseksi. Bahá'u'lláh selvästi vakuuttaa, että mikäli haluatte muuttua, teidän on ”upottauduttava sanojeni valtamereen.”

Upottautuminen tähän valtamereen alkuunpanee muutosprosessin luomalla meissä tietoisuuden luomisemme perusluonteesta ja tarkoituksesta. Kukaan ei voi lukea Bahá'u'lláhin kirjoituksia tuntematta omien rakastamis- ja tietämiskykyjensä heräävän ja kehittyvän. Kun jatkuvasti tutkimme hänen kirjoituksiaan, alamme nähdä itsemme ja elinympäristömme erilaisella tavalla, alamme kokea asioida uudella tavalla. Alkaessamme kokea uudella tavalla, alamme käyttäytyä uudella tavalla. Erilainen käyttäytyminen on kouriintuntuva osoitus siitä, että yksilö on lähtenyt mukaan muuttumisseikkailuun tullakseen miksi hänen piilevät voimavaransa sallivat hänen muuttuvan.

Bahá'u'lláhin kirjoitukset toimivat siksi välittävänä voimana, joka mahdollistaa meidän vapautumisemme kaikista niistä kiintymyksistä ja peloista, jotka pitävät meidät vankeudessa ja kykenemättöminä ottamaan tuota epävarmaa mutta luovaa askelta tuntemattomaan. Tiedämme, että ihmiset usein muuttuvat erilaisten voimakkaiden kokemusten seurauksena. Upottautuminen Bahá'u'lláhin sanojen valtamereen ei ole vain lukemista; se on ihmisen kokonaisvaltainen kokemus, joka saattaa muodostua riittävän voimakkaaksi hänen vapauttamisekseen siteistä status quohon ja

lähettääkseen hänet tavoittelemaan päämääräänsä vapautuessamme lamauttavasta kiintymyksestä siihen, mitä toiset ihmiset ajattelevat meistä, heidän on vaikeampaa vaikuttaa meihin – vangita meitä – ja me voimme sen sijaan kehittää sisäiseen motivaatiomme lähdetä.

Bahá'í-kirjoitukset myös supistavat yleisen ahdistuneisuuden ja epäilyn hallittavissa oleviin mittasuhteisiin tekemällä ihmiskunnan historian ja nyky maailman alituisen kriisitilan mielekkääksi. Tämä tarkoittaa, että meidän ei tarvitse teeskennellä, että kriisejä ei olekaan, eikä kieltäytyä kohtaamasta niitä. Näinollen se, että ymmärrämme jotain meitä kohtaavista ongelmista, ei ainoastaan vähennä ahdistuneisuutta vaan myös lisää rohkeutta.

Vielä eräs rohkeuden lähde perustuu Bahá'u'lláhin viittaukseen siitä, minkälaiset tavoitteet yleisesti ottaen ovat oikeutettuja ja yhdenmukaisia suhteessa luomistemme tarkoitukseen. Se antaa meille jonkin verran ohjausta ottaessamme tavoitteenmäärittelyn luovaa askelta, joka voidaan saavuttaa hyödyntämällä saatu energia. Meillä on tässä vapaa valinta. Voimme joko ottaa tavoitteen määrittelyn luovan askeleen mahdollistaen siten muutosprosessin tai voimme kieltäytyä tekemästä sitä millään tietoisella tavalla toivoen, että ahdistuneisuus häviää viimein itsestään. On ilmeistä, että henkilöt, jotka saavat erittäin paljon ohjausta tavoitemuodostuksessaan, ovat pätevämpiä tekemään tietoisia päätöksiä tavoitemäärittelystä. Tällaisen määritelmän puuttuessa ahdistuneisuudesta saatava energia ilmaistaan helposti hyökkävänä ja vihamielisenä käytöksenä toisia ihmisiä kohtaan, joiden reaktiot tähän hyökkäykseen todennäköisesti ehkäisevät kasvua ja kehitystä sekä heissä itsessään että niissä, joihin he reagoivat.

Näin ollen Bahá'u'lláhin kirjoitukset antavat virikkeitä tietämis- ja rakastamiskyvyillemme ainutlaatuisella tavalla, jota voimme kutsua uskoksi ja rohkeudeksi. Tämä puolestaan takaa näiden kahden peruskyvyn kasvun ja kehityksen. Toisin sanoen, tietämisen ja rakastamisen käyttö oikealla tavalla uskon ja rohkeuden kautta

lisäävät kykyjä tietää ja rakastaa – vapauttavat ihmisen piileviä voimavaroja.

MUUTOKSEN SOSIAALINEN VIITEKEHYS

Mutta tämä ei ole koko kuva. Bahá'ulláh on antanut säädöksen yhdyskuntien muodostamiseksi, joiden instituutiot kykenevät suojelemaan ja edistämään ihmiskunnan muuttumisprosessia. Bahá'í-yhteisöstä muodostuu siten muutoksen yhteiskunnallinen viitekehys.

Bahá'ulláhin vahvistettua ihmiskunnan ykseyden periaatteen, kaikki bahá'í-yhdyskunnat koostuvat ihmisistä, jotka ovat erilaisista kielellisistä, rodullisista, kansallisista ja uskonnollisista taustoista. Tämä moninaisuus bahá'í-yhteisössä edustaa jokaiselle sen jäsenelle monia tuntemattomia – tai, vähemmän eufamistisesti sanoen, bahá'í-yhteisö koostuu ihmisistä, jotka eivät muuten mieltäisi toisiinsa tai valitsisi toisiaan ystävikseen. On tunnettua, että me olemme taipuvaisia valitsemaan ystäviksemme ihmisiä, jotka ajattelevat samoin kuin me, jotka ovat samaa mieltä muista asioista kuin me, joilla on samanlaisia tottumuksia ja jotka pitävät samalaisten asioiden tekemisestä. Tällaisessa yhdenmukaisessa ryhmässä yksilön muuttuminen voi helposti keskeytyä, sillä reaktiomallit ovat yhtäpitäviä ja ei ole virikkeitä kehittää uusia. Tästä syystä eräs bahá'í-yhteisön arvokkaimmista ominaisuuksista on sen moninaisuus.

Yksilön liittyessä bahá'í-yhdyskuntaan, hän liittyy äärimmäisen erilaisten ihmisten muodostamaan perheeseen, jonka jäsenten kanssa hänen on työskenneltävä ja luotava merkityksellisiä ihmissuhteita. Ensimmäiseksi hän huomaa, että hänen vanha yhdenmukainen reaktiomallistonsa ei enää ole käyttökelpoinen. Näin monet erilaiset ihmiset edustavat erittäin monia tuntemattomia, ja yritys suhteutua näihin tuntemattomiin tuottaa energiaa (ahdistuneisuutta), joka panee liikkeeseen tuon molemmin puolisen tietämis- ja rakastamisprosessin uskon ja rohkeuden kautta. Se, että määrittelee

oikeutetun tavoitteen, joka rakentavasti hyödyntää energiaa tästä ahdistuneisuudesta, saa esiin uuden reaktiomalliston. Jokainen uusi reaktio on osa yksilön aktuaalistamista piilevistä kyvyistä- ihmisen voimavarojen vapauttamista. Toisin sanoen, bahá'í yhteisö tarjoaa enemmän mahdollisuuksia tietämiseen ja rakastamiseen kasvua vaalivissa olosuhteissa kuin voidaan löytää mistään muualta.

On tyypillistä, että bahá'í etenee henkisen kehitysmallin mukaisesti alkaen yhdyskuntansa jäsenten erilaisuuden suvaitsemisesta. Kun tieto lisätään, tämä suvaitsevaisuus kehittyy ymmärtämykseksi. Kun rakkaus lisätään, ymmärtämys muuttuu arvostamiseksi. Tämä moninaisuuden ja erilaisuuden arvostaminen on henkinen ja sosiaalinen vastakohta etnosentrisyydelle. Matka etnokeskeisyydestä, suvaitsemisen ja ymmärtämyksen vaiheiden kautta arvostamisen tilaan sisältää aina monia ahdistuneisuuden ja epäilyn tunteita. Me joudumme usein tilanteeseen, jossa emme täysin tiedä mitä tehdä tai, jos tiedämmekin mitä tehdä, meitä ei miellytä tehdä niin. Nämä ovat koettelemuksia, jotka ovat välttämättömiä edellytyksiä muuttumisellemme. 'Abdu'l-Bahá, Bahá'u'lláh'in poika, lausuu yksiselitteisesti, että ilman koettelemuksia ei ole minkäänlaista henkistä kehitystä.

Tässä me tulemme erittäin tärkeään aiheeseen. Koettelemukset voivat usein tuhota ihmisen. 'Abdu'l-Bahá selittää, että jos käännyimme pois Jumalasta, koettelemus saattaa todella tuhota meidät. Jos me käännyimme Jumalan puoleen saadaksemme ratkaisun ja jos meillä on yhdyskuntamme muiden jäsenten rakastava tuki, me voimme läpäistä koettelemuksen menestyksellisesti. Näin bahá'í-yhteisö, moninaisuudestaan johtuen, suo monia niistä koettelemuksista, jotka ovat välttämättömiä henkiselle kehityksellemme. Samana ikuisesti bahá'í-neuvostojen ja instituutioiden ohjaus sekä bahá'í-yhteisön jäsenten sitoumus hyväksyä toisensa sellaisina millaisiksi he voivat kehittyä antavat tarvittavan rohkeuden muuntaa nämä koettelemukset henkisen kehittymisen välineiksi – ihmisen piilevien voimavarojen vapauttamiseksi.

Lyhyesti sanottuna tämä on vastoinkäymisten henkinen merkitys. Bahá'u'lláh lausuu:

Koettelemuksillani minä johdatan. Näennäisesti ne ovat tulta ja tulikiveä, mutta todellisuudessa ne ovat valoa ja armoa. Kiiruhda niitä kohden, että sinusta tulisi ikuinen valo ja kuolematon henki. Tämä on käskyni sinulle, ole sille kuuliainen.*

Bahá'ille onni ei ole siis ahdistuneisuudesta ja jännityksestä vapaa elämä. Tämä on bahá'í-määritelmä tylsistymisestä. Onni on bahá'ín kannalta saada koettelemuksia ja tietää kuinka koota rohkeutta niiden läpäisemiseksi siten, että hänen tietämis- ja rakastamiskykynsä kehittyvät edelleen ihmiskunnan palvelemiseksi. Yhdyskunnassa eläminen luo koettelemuksia, jotka muuttuvat mahdollisuuksiksi muuntaa abstraktit periaatteet konkreettisiksi todellisuuksiksi, ja tämä antaa uskolle tietoisien tiedon perustan. Juuri tämä alati laajeneva tietoinen tieto siitä, kuinka bahá'í-uskon periaatteita sovelletaan todellisissa tilanteissa, lujittaa henkisen kehityksen saavutukset ja luo perustan jatkuvalla kasvulla.

ENNAKKOLUULOT – ESTE POLULLA

Maailman kaikkien kansojen yhdistyminen ei voi toteutua, elleivät ihmisyksilöt ole yhdistyneitä sisimmässään. Bahá'u'lláh mainitsi, että hän ei voinut löytää ainoatakaan ihmistä, joka olisi ollut sekä sisäisesti että ulkoisesti täysin eheytyneet. Jos yksilön tietämis- ja rakastamiskyvyt ovat ristiriidassa keskenään, silloin hän ei ole sisäisesti tai ulkoisesti eheytyneet. Seurauksena on että hänen sanansa ja tekonsa eivät ole sopusoinnussa keskenään.

* Ibid., s. 15. (suom. s. 52).

Näiden kykyjen ristiriita heijastuu ulkoisesti toisella tasolla. Esimerkiksi tiedettä voidaan pitää ihmisen tietämiskyvyn ilmauksena ja uskontoa hänen rakastamiskykynsä ilmauksena. Bahá'u'lláh opetti, että tieteen ja uskonnon on kuljettava käsi kädessä, tai muuten niiden välinen ristiriita aiheuttaa tuhoa.

Tänään me näemme, kuinka tieto atomivoimasta ilman rakkautta luo jatkuvan uhan olemassaolollemme.

Aivan perustasolla sana ennakkoluulo viittaa ristiriitaan tavassa, jolla näitä kahta kykyä ilmennetään. Ennakkoluulo on uskomus (eräänlainen tietäminen) johonkin, joka ei ole totta ja johon liittyy tunnesidonnaisuus (eräänlainen rakastaminen). Toisin sanoen ennakkoluulo on tunnepitoista mieltymystä tai sidonnaisuutta virheellisyyteen tai erheeseen. Tähän sidonnaisuuteen perustuvat teot ovat lähes aina vahingollisia henkilölle, joka on teon kohteena, samoin kuin teon suorittajalle itselleen.

Henkilökohtaisella tasolla ennakkoluulot ilmaisevat määrättyä tukkiutumista ihmisen piilevien voimavarojen ilmentämisessä, koska rakastamiskykyä on käytetty ehkäisemään tietämiskykyä. Perusmielessä lähes kaikki neuroosit ja psykoosit voidaan ymmärtää tällaisen ristiriidan muodossa. Terapian tavoitteena on siksi aina oltava esteen poistaminen todellisen minuutensa löytämisen tieltä mahdollistamalla yksilön tietämis- ja rakastamiskykyjen keskinäisen ja molemminpuolisen tuen.

Yhteiskunnallisella tasolla ennakkoluuloisen toiminnan seurauksena on valtavia epäoikeudenmukaisuuksia vaihdellen syrjinnästä ja erottelusta avoimeen väkivaltaan ja järjestäytyneeseen vihamielisyyteen sotien muodossa. Vastaavalla tavalla tämä edustaa selvää estettä yhteiskunnan voimavarojen ilmentämiselle.

Jokaista estettä ihmiskunnan yhdistymisen tiellä ylläpitävät ennakkoluulot – laajalle levinneinä kulttuurin vahvistamina tunnepitoisina sidonnaisuuksina erheeseen. Tästä syystä bahá'ít näkevät ihmiskunnan yhdistymisprosessin yhtäpitävänä ennakkoluulojen

asteittaisen poistamisen kanssa. Ennenkuin yhdistymisen esteet voidaan raivata, on niitä tukevat ennakkoluulot poistettava.

Miksi ennakkoluulojen poistaminen on niin vaikeaa? Eräs syy on se, että ihmiset ovat usein tietämättömiä siitä, että heillä on ennakkoluuloja. Pohjimmiltaan kiihkomielisyys on juuri tätä – omasta tietämättömyydestään tietämättömänä olemista samalla esittäen rohkeita ja vakaita väitteitä oman kantansa oikeudesta ja totuudesta. Kiihkomieliset ihmiset ovat onnettomassa asemassa, koska he aina välttävät joutumista mihinkään tilanteeseen, joka osoittaisi heille, että heillä todella voi olla ennakkoluuloja. Kuinka yksilö voisi tietää onko hänellä sidonnaisuus erheeseen ennakkoluulojen muodossa, ellei hän koskaan ole joutunut tilanteeseen, joka paljastaisi sen? Konkreettisen henkilökohtaisesti ilmaistuna, kuinka sinä voisit tietää, onko sinulla ennakkoluuloja jotakuta kohtaan, joka puhuu vierasta kieltä tai joka on ihonväriltään erilainen kuin sinä, jos sinulla ei koskaan ole ollut tilaisuutta olla tällaisen henkilön kanssa – kokemusta joka auttaisi paljastamaan erheen?

Täsmälleen tämän vuoksi bahá'í-yhteisö on välttämätön ennakkoluulojen asteittaisessa poistamisessa. Se antaa toistuvasti jokaiselle jäsenelleen mahdollisuuksia saada sellaisia kokemuksia, jotka antavat hänelle tiedon siitä missä hänen ennakkoluulonsa ovat. Tästä syystä kamppailua maailman ykseyden puolesta tapahtuu enemmän bahá'í-yhteisössä kuin sen ulkopuolella. Yhdyskunnan ulkopuolella ihmiset voivat eristää itsensä niistä kokemuksista, jotka paljastaisivat heille heidän ennakkoluulonsa samalla jatkaen oppimista vain niistä kokemuksista jotka sallivat heidän havaintojensa harhaisuuden säilymisen ja heidän voimakkaan sidonnaisuutensa virheellisyyteen.

Bahá'ille ennakkoluulojen havaitseminen omassa itsessään on aina koettelemus, ja sillä hetkellä, kun hän huomaa ne, hän huomaa, että hänen on ponnisteltava niiden poistamiseksi, ei ainostaan siksi, että ne tekevät hänet epäoikeudenmukaiseksi muita

ihmisiä kohtaan, vaan myös siksi, että hänen oma henkinen kehityksensä ehdottomasti riippuu siitä.

Mitä tapahtuu henkilölle, jolla on estyneitä voimavaroja – henkilölle, joka jostakin syystä ei ole kyennyt selvittämään kuinka löytäisi todellisen minuutensa? Jos hän on passiivinen tai sisäänpääntänyt, hän pakenee mielikuvitusmaailmaan, vetäytyy alkoholin ja huumeiden maailmaan ja luultavasti muuttuu lopulta niin dysfunktionaaliseksi, että hänet joudutaan siirtämään laitoshoitoon. Jos kyseinen henkilö on toiminnallinen ja ulospäänsuuntautunut, hänestä tulee vihamielinen ja hyökkäävä ja saattaa olla välttämätöntä hoitaa hänet laitoshoitoon rikosten suorittamisesta. Asian ydin on yksinkertainen: sellainen henkilö, joka on minuutensa löytämisen prosessissa, jonka rakastamis- ja tietämiskyvyt kehittyvät jatkuvasti, ei halua paeta mielikuvituksen maailmaan, hän ei myöskään halua tapella, vahingoittaa tai tappaa. Ihmisille, jotka tuntevat piilevien voimavarojensa vapautuvan on mahdotonta olla mukana minkäänlaisessa sodassa. Tällaisissa olosuhteissa ei kerrassaan ole minkäänlaista motivaatiota vihamieliseen toimintaan. Juuri tästä syystä Bahá'u'lláh julistaa, että hänen uskontonsa ja bahá'í-yhdyskunta on oleva se väline, jolla maailmanrauha viime kädessä vakiinnutetaan.

JUMALAN KUVA JA JUMALAN VALTAKUNTA MAAN PÄÄLLÄ

Tuohon tuntemattomaan itsessämme, jota ilmentämättömät voimavaramme edustavat, on viitattu Jumalan kuvana. Todellisen minuutesi löytäminen tarkoittaa suhteutumista tuohon tuntemattomaan sellaisella tavalla, että yhä enemmän siitä tulee tiettäväksi. Tähän sisältyy aina tavoitteen löytyminen ahdistuneisuuden tuottamalle energialle, joka ahdistuneisuus muodostuu tämän tuntemattoman kohtaamisesta.

Koko tällä prosessilla on yhteiskunnallinen vastine. Mitä Jumalan kuva on ihmisyksilölle, sitä Jumalan valtakunta maan päällä

on ihmisyhteiskunnalle. Tämä valtakunta edustaa sitä, millaiseksi yhteiskunnan on mahdollista kehittyä, aivan samoin kuin Jumalan kuva edustaa sitä, millaiseksi yksilö voi kehittyä. Kun yksilöiden muuttumista tapahtuu suurissa mittasuhteissa vapauttamalla ihmisen piileviä voimavaroja – kun piileviä kykyjä rakastaa ja tietää järjestellään ja ilmennetään yhteiskunnallisella tasolla ennakkoluulojen asteittaisena poistamisena – me etenemme kohti Jumalan valtakuntaa maan päällä.

Bahá'u'lláhin ilmoitus ei käsitellyt ainoastaan yksilön muuttumista tyhjössä, sillä tämä olisi äärimmäisen vaikeaa ellei mahdotonta. Hän antoi myös suunnitelman uuden maailmanjärjestyksen rakentamiseksi. Bahá'í-hallintoelimet ohjaavat ja johtavat tätä rakennusprosessia tavalla, joka on mahdollistava yhteiskunnalle todellisen minuutensa löytämisen – Jumalan valtakunnan maan päällä. Yksilötason reaktioilla ahdistuneisuuteen ja koettelemuksiin on myös yhteiskunnalliset vastineensa. Yhteiskunnallisilla laitoksilla on myös omat koettelemuksensa, ja niiden kehitys riippuu siitä, pystyvätkö ne ottamaan sen luovan askeleen tuntemattomaan ja muodostamaan uudenlaista lainsäädäntöä, jota ylläpitävät uudenlaiset oikeudelliset perusteet.

Bahá'ít pitävät Jumalan valtakuntaa maanpäällä viime kädessä saavutettavissa olevana todellisuutena, ei passiivisesti odottaen sen saapumista yhtäkkisenä ihmeenä vaan tuloksena pitkäaikaisista hartaista ponnisteluista muuttuaksemme sellaisiksi, joiksi voimme kehittyä, kohdatessamme monia koettelemuksia ja onnettomuuksia. Ne, jotka suorittavat näitä hartaita ponnisteluja tuntevat suorittavansa tärkeää tehtävää kaikkein suurimmassa ihmeessä – tietoisessa velvollisuudentunnossa kehittyä tietäväksi ja rakastavaksi ihmiskunnan palvelijoiksi Jumalan ylistykseksi.

Siten, kun yhä suuremmat ja suuremmat joukot löytävät bahá'í-uskossa keinon löytää todellisen minuutensa – heijastaa Jumalan kuvaa elämässään, yhteiskunta on myös muuttuva

löytääkseen todellisen minuutensa – Jumalan valtakunnan maan päällä.

Kun matkaajat tavoittelevat Kaivatun päämäärää kuuluu tämä asema minuudelle – mutta vain minuudelle joka on Jumalan itsessään oleva Minuus lakeineen.

Tällä tasolla minuutta ei hylätä vaan rakastetaan, se on suuresti miellyttävä, ja sitä ei tule kaihtaa. Joskin tämä taso on aluksi ristiriidan maailma, niin silti sen loppu on loiston valtais-
tuimen saavuttaminen...

Tämä on minuuden taso, joka on otollinen Jumalalle. Tähän viittaavat säkeet: ”Oi sinä sielu joka levossa olet / palaa Herrasi tykö, suuresti mieltyneenä ja Häntä miellyttäen: – – astu siis palvelijoitteni joukkoon / Ja astu keinun paratiisiini.”*

Oi palvelijani. Jos voisitte käsittää minkälaisia anteliaisuuteni ja armeliaisuuteni ihmeitä olen halunnut uskoa sielujenne huostaan, te totisesti irrottaisitte itsenne kiintymyksestä kaikkiin luotuihin asioihin ja hankkisitte todellisen tiedon omasta minuudestanne – tiedon, joka on sama kuin oman Olemukseni käsittäminen. Te huomaisitte olevanne riippumattomia kaikesta muusta paitsi Minusta ja havaitsisitte, sisäisellä ja ulkoisella silmällänne ja yhtä selvänä kuin on säteilevän Nimeni ilmoitus, rakastavan hyvyuteni ja armoni vesien liikkuvan sisällänne.**

* Bahá'u'lláh, *The Seven Valleys and Four Valleys*, s. 47. (suom. *Seitsemän Laaksoa ja Neljä Laaksoa*, s. 37).

** Bahá'u'lláh, *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, (Wilmette, ILL.: Bahá'í Publishing Trust, 1952), ss. 326–7. (suom. *Poimintoja Bahá'u'lláhin Kirjoituksista*, CLIII).

Oi Jumalani! Oi Jumalani!

Yhdistä palvelijoittesi sydämet ja paljasta heille suuri tarkoituksesi. Pitäkööt he sinun käskysi ja alistukoot lakiisi. Auta heitä, oi Jumala, heidän pyrkimyksissään ja anna heille kestävyyttä palvella sinua.

Oi Jumala, älä jätä heitä yksin, vaan tiedon valolla ohjaa heidän askeleitaan ja rakkaudella ilahduta heidän sydämensä. Totisesti, sinä olet heidän auttajansa Ja heidän Herransa.

Bahá'u'lláh

3:6 Bahá'í-uskon historiaa Suomessa

Toini Saarinen & Habib'u'lláh Zabihian

Pian on kulunut viisikymmentä vuotta siitä, kun Martha Root esperantonkielellä piti ensimmäiset bahá'í-esitelmät suomalaiselle yleisölle. Martha Root matkusteli korkeasta iästään huolimatta eri puolilla maailmaa puhuen kuninkaille ja alkuasukkaille bahá'í-uskosta. Hän matkusti mm. neljä kertaa maapallon ympäri. Shoghi Effendi, 'Abdu'l-Bahán testamentissaan nimittämä Jumalan Asian Suojelija ja hänen tyttärenpoikansa, käyttikin hänestä nimitystä ”maailman paras matkustava opettaja”. Hän kuoli Havaijilla, ja hänen kuolemansa jälkeen rakastettu Suojelija Shoghi Effendi myönsi hänelle myös arvonimen Uskon Käsi. Uskon kädet ovat huomattavia bahá'íta, bahá'í-uskon uranuurtajia maailmassa, jotka ovat kaikkien bahá'íden kunnioittamia ja rakastamia. Kaiken kaikkiaan Shoghi Effendi myönsi tämän arvonimen pysyvästi 41:lle bahá'ílle, joista enää 16 on elossa. Toinen arvonimi, jonka Suojelija myönsi tietyille bahá'í-uskon uranuurtajille mutta joka ei ollut läheskään yhtä huomattava kuin Uskon Käsi, oli Bahá'u'lláhin ritari. Tämän kunnianosoituksen saivat ne bahá'ít, jotka ns. kymmenvuotissuunnitelman aikana (1951–63) muuttivat maahan, jossa ei aikaisemmin asunut bahá'íta.

Martha Rootin toiminta ei vielä vakiinnuttanut bahá'í-uskoa Suomessa vaan tällaisena pioneerina toimi Aminda Kruka, joka saapui Suomeen vuonna 1938. Yleisenä bahá'í-terminä pioneeri

tarkoittaa henkilöä, joka jättää kotiseutunsa muuttaakseen toiselle paikkakunnalle tai maahan edistämään bahá'í-uskon opetustyötä siellä. Suomessa 1960-luvun alusta asti asunut persialainen pioneeri, Habib'u'lla'h Zabihian valottaa bahá'í-uskon historian alkuvaiheita Suomessa. Hän keskusteli, kuten hän mainitseekin, Aminda Krukan kanssa huhtikuussa vuonna 1961, ja bahá'í-historioitsijan kannalta hän oli kiitettävän kaukokatseinen merkitäkseen tämän vapaamuotoisen haastattelun englanninkielellä muistiin. Meillä on ilo saada nyt julkaista käännös tästä merkittävästä dokumentista, joka kertoo myös ensimmäisestä suomalaisesta Bahá'u'lláhin seuraajasta.

Vuonna 1955 saapui Suomeen amerikan-suomalainen Greta Jankko Markiisisaarilta, joiden avaamisesta hän oli saanut arvoniemen Bahá'u'lláhin ritari. Hän oli persoonallisuudeltaan aivan erilainen kuin Aminda Kruka. Greta Jankko oli voimakasluonteinen, lujatahtoinen ja työteliäs, kun taas Aminda Kruka oli enemmän pidättyväinen. Pidättyväisyys ei tässä tarkoita rohkeuden puuttumista, sillä tarvittiin todella rohkeutta ja päättäväisyyttä toimintaan bahá'í-pioneerina maassa, jossa siihen aikaan oli vain muutama uskon seuraaja. Aminda Krukan toimintaa rajoitti myös hänen suomenkielen taitonsa heikkous. Greta Jankon käännöstyön tuloksena Suomen bahá'it saivat lyhyessä ajassa enemmän bahá'í-kirjallisuutta kuin kyettiin kustantamaan. Toini Saarisen selostuksesta voimme lukea enemmän Greta Jankon mittavasta työskentelystä bahá'í-uskon hyväksi samoin kuin muusta hänen liittymisensä jälkeen tapahtuneesta kehityksestä.

Ridvánina, bahá'íden suurimpana juhlapäivänä, jota vietetään Bahá'u'lláhin lähetystehtävän julistamisen muistojuhlana, vuonna 1962 perustettiin Suomen Bahá'íden Kansallinen Henkinen Hallintoneuvosto, joka on bahá'í-hallintojärjestyksen mukainen kansallinen hallintoelin. Tähän ensimmäiseen, vuodeksi kerrallaan valittavaan yhdeksänjäseniseen hallintoneuvostoon kuuluivat mm. Greta Jankko ja Habib'u'lláh Zabihian.

Nyt, kun monet näistä Suomen bahá'í-sankareista ovat siirtyneet Abhá-valtakuntaan, tuonpuoleiseen elämään, voimme vain olla kiittolaisia heidän urauurtavalle työlleen ja ottaa mallia heidän uhrautuvasta esimerkistään. TOIMITUS

Habib'u'lláh Zabihian: Kertomus ensimmäisestä pioneerista ja ensimmäisestä suomalaisesta Bahá'ista

Kaikilla maailman kansoilla on tiettyjä tärkeitä päivämääriä, joita vietetään muistellen historiallista menneisyyttä. Bahá'í-uskon Suomeen leviämisen alkamisajankohtana voidaan pitää vuotta 1938, jota voidaan muistella ihaillen ja iloiten. Tuon siunatun vuoden keväänä nti Aminda Josefin Kruka, Uskollen pyhittäytynyt bahá'í USA:sta saapui Suomeen rakastetun Suojelijan pyynnöstä. Neiti Kruka oli eläkkeellä oleva sairaanhoitaja. Hänellä oli etuoikeus tavata Suojelija Shoghi Effendi, jolta hän sai arvonimen ”Suomen henkinen äiti”. Samalla Shoghi Effendi vakuutti, että Suomessa olisi ennenpitkää yksi bahá'í. Seuraava esitys perustuu Josefin Krukan omiin sanoihin keskusteltuani hänen kanssaan Helsingissä huhtikuussa 1961 ja sen mukaisesti olen merkinnyt keskustelun päiväkirjaani.

Aminda Josefin Kruka kertoo:

Niin, se oli vuosi 1938 Ridvánina USA:n Kansallisessa Konventissa, kun Uskon Käsi Agnes Alexander kutsui minut päivälliselle kotiinsa. Mutta rva May Maxwell, Ruhiyyh Khanumin äiti ja Uskon ensimmäinen seuraaja Euroopassa, olikin kutsunut hänet päivälliselle hotelliansa, joten Agnes Alexander pyysi minua tulemaan mukaansa. Rva Maxwell kysyi minulta, olinko kuullut mitään rakastetulta Suojelijaltamme. Vastasin myöntävästi, sillä olin juuri saanut kirjeen häneltä. Rva Maxwell kysyi innostuneesti: ”Todellako, mitä hän kertoi?” Vastasin hänen pyytäneen minua lähtemään Suomeen niin pian kuin mahdollista.

Päivällisen aikana Rva Maxwell toistuvasti kyseli menisinkö Suomeen, johon en vielä kyennyt antamaan selvempää vastausta kuin kyllä, joskus, johon rva Maxwell sanoi: ”Sinun on lähdettävä välittömästi.”

Päivällisen jälkeen rva Maxwell ehdotti, että menisimme temppeleihin rukoilemaan, mutta tultuamme temppelein ovelle, havaitsimme oven olevan lukitun. Tämän jälkeen me kolme kävelimme läheiselle kukkulalle. Rukouksien jälkeen sanoin: ”Rakkaan Mayn rukouksiin vastattiin, lähden välittömästi Suomeen, lähden välittömästi.”

Mutta ennen tätä minun täytyi mennä Duluthiin. Duluthissa asuvan sisareni lisäksi siellä asui myös paljon suomalaisia, ja pyysin, jos joku voisi tulla mukaani, jotta voisimme järjestää yleisötilaisuuden. Kuultuaan tämän rva Maxwell lähti kiireesti etsimään bahá'íta, joka voisi tulla mukaani. Lopulta hän löysi Philip Marangelan, joten me kaksi pidimme muutamia yleisötilaisuuksia eräässä hotellissa ja Philip toimi puhujana. Duluthin jälkeen menimme Michiganin pohjoisosaan, jossa veljeni asui. Philip puhui Uskosta Michiganin radiossa. Tämän jälkeen pääsin vihdoinkin matkustamaan laivalla New Yorkista suoraan Helsinkiin toukokuussa 1938.

Oli ihmeellinen kokemus tavata rakastettu Suojelijamme. Hän antoi ehdottoman vakuutuksen siitä, että Helsingissä tulisi pian olemaan ainakin yksi bahá'í. Hän sanoi: ”Olet Suomen henkinen äiti.”

Oltuani Helsingissä neljä päivää totesin, että tuohon aikaan oli hyvin vaikea tutustua ihmisiin, enkä minä puhunut kovin paljon suomea. Joten neljännen päivän loppuun mennessä en ollut onnistunut lähestyä ihmisiä. Ajattelin, että minun olisi parasta lähteä teatteriin, jossa kuulisin puhuttavan suomea, että saisin tuntuman kieleen. Kysyin linja-auton rahastajalta,

missä teatteri on. Nuori mies istuutui viereeni. Hän antoi minulle korttinsa, josta näin, että hän oli pappi. Hänen nimensä oli Väinö Rissanen. Kerroin hänelle heti tehtävästäni. Hän näytti iloiselta saadessaan kuulla bahá'í-uskosta, joten teatteriin menemisen sijasta vietimme illan keskustellen Uskosta. Tuohon aikaan meillä ei vielä ollut mitään bahá'í-kirjallisuutta suomenkielellä, lukuunottamatta yhtä periaatteita luettelevaa lehtistä. Kuitenkin Kitáb-i-Iqán oli julkaistu ruotsiksi Suomessa, joten annoin hänelle yhden kappaleen. Hän tuli luokseni kahden viikon kuluttua palauttamaan sen ja sanoi: ”Suurin todiste on, että te hyväksytte Muhammedin.” Väinö Rissanen oli kirjoittanut väitöskirjansa Muhammedia vastaan. Kysyin häneltä, mistä hän oli hankkinut tietonsa, oliko hän lukenut Koraanin ja oliko hän saanut tietonsa muhamettilaisilta. Hän kertoi lukeneensa joitakin Muhammedista kertovia suomalaisia kirjoja, jotka eivät olleet muhamettilaisen kirjoittamia. Hän vieraili luonani usein ja aina hän halusi rukoilla. Hän rukoili omin sanoin ja minä bahá'í-rukouksia. Jonkin ajan kuluttua hän sanoi: ”Tästä lähtien lausun vain bahá'í-rukouksia.”

Väinö Rissanen toi usein luokseni nuoria teologian opiskelijoita keskustelemaan Uskosta. Hän oli aina Muhammedia vastaan, mutta puhui aina hyvin rakastavasti Bahá'u'lláhista. Kerran hän sanoi: ”Jos tietäisit, miten hyväksyn bahá'í-uskon, hämmästyisit.” Ennenkuin lähdin Suomesta syksyllä 1938 hän pyysi saada kirjoittaa rakastetulle Suojelijalle. Hän kirjoitti Suojelijalle, että hän hyväksyi Bahá'u'lláhin lankaikkisena Isänä, josta on ennustettu Raamatussa. Rakastettu Suojelija lähetti hänelle vastauksen ohessa ”Bahá'í World”-vuosikirjan kuudennen osan. Hän sai sen talvella 1939. Vuonna 1938 Helsingissä oli muutamia kiinnostuneita ja rakastettu Shoghi Effendi sanoi, että voisin palata talveksi takaisin Amerikkaan mikäli yrittäisin ylläpitää kirjeenvaihtoa Uskosta kiinnostuneiden ystävien kanssa mutta

että keväällä minun pitäisi palata takaisin Suomeen. Ennen lähtöäni Amerikkaan tein opetusmatkan useimpiin suurimpiin kaupunkeihin, pohjoisessa aina Rovaniemelle saakka, ja annoin haastatteluja sanomalehtiin. Vuonna 1938 Suojelija kehotti minua kääntämään ja painattamaan kirjasen ”World Religion”, jonka tein.

Keväällä 1939 palasin Suomeen. USA:ssa oloikanani rva Hazel Shofluk vieraili Suomessa muutamissa kaupungeissa ja piti Helsingissä esitelmän Uskosta. Suojelija kehotti minua pysymään Suomessa. Hän sanoi, että suomenkielisen kirjallisuuden saaminen oli nyt ehdottoman tärkeää. ”Bahá'u'lláh ja Uusi Aika”-kirja käännettiin ja painettiin sodan aikana. Rakastettu Suojelija pyysi niistä 60 kappaletta, ja lähetin ne. Eräs teosofi teki suomenkieliset käännökset teoksista ”Poimintoja Bahá'u'lláhin Kirjoituksista” ja ”Vastauksia Joihinkin Kysymyksiin”. Koska meillä ei ollut varoja painattaa näitä kirjoja, kirjoitimme muutamia kopioita koneella, ja käytimme niitä yleisötilaisuuksissamme.

Sota syttyi, enkä saanut viisumia, joten minun oli palattava Amerikkaan. Väinö Rissanen yritti edistää Uskoa, mutta pian kirkko alkoi vastustaa häntä. Elsa Vento, joka oli esperantisti, oli nyt ainoa bahá'í-toimintaa ylläpitävä henkilö. En tavannut häntä ennen paluutani Suomeen keväällä 1950, mutta olimme olleet kirjeenvaihdossa 12 vuotta tätä ennen. Vuonna 1950 pyysi rakas Suojelija meitä kääntämään kirjasen ”The Faith of Bahá'u'lláh”. Elsa Vento käänsi sen, ja siitä otettiin 4 000:n kappaleen painos. Jaoimme niitä eri nuorisjärjestöille ympäri Suomea ja Elsa Vento lähetti muutamia myös Lappiin. Valitettavasti sodan jälkeiset rahavaikeudet pakottivat Elsa Vennon palaamaan Kanadaan. Hän oli runoilija ja hyvä kirjoittaja. Hän kirjoitti muutamia artikkeleita Uskosta suomalaisiin lehtiin Kanadassa ja New Yorkissa.

Vuodesta 1950 vuoteen 1957 vietin kesäkuukaudet Suomessa, ja kuten vieraskirjasta voi nähdä, meillä oli säännöllisiä kokoontumisia ystävien kanssa. Vuosina 1950–57 ollessani talvet poissa jätin tarpeeksi varoja yleisötilaisuuksien järjestämistä varten, jotka pidettiin yleisissä tiloissa Helsingissä.

Heinäkuussa 1952 Väinö Rissanen organisoï Helsingin ensimmäisen bahá'í-ryhmän virkailijoiheen; meitä oli yhteensä kahdeksan jäsentä. Lähetimme rakkaalle Suojelijallemme valokuvan meistä nimikirjoituksineen. Ridvánina 1953 muodostettiin Helsingin ensimmäinen Paikallinen Henkinen Hallintoneuvosto. Vuonna 1953 perustettiin myös alueellinen komitea Skandinaviaa ja Suomea varten hoitamaan Uskon asioita tällä alueella. Komitean jäsenistä kaksi oli Suomen bahá'íta. Suomessa ensimmäinen erillinen keskus perustettiin Kiloon, Espoossa v. 1953.

Muutamat Suomen bahá'ísta osallistuivat Tukholmassa v. 1953 pidettyyn mannertenväliseen kongressiin. Ennen tätä kongressia Suomessa vieraili YK-edustaja rva Mildred Mottahe-dah ja kongressin jälkeen edesmennyt Uskon Käsi rva Dorothy Baker.

Skandinavian ja Suomen Alueellisen Henkisen Hallintoneuvoston perustaminen tapahtui v. 1957 ja Maailmankeskuksen edustajana oli tri Adelbert Mühlshlegel. Tämä tapahtui Tukholmassa pidetyssä ensimmäisessä edustajien kommentissa.

Neiti Kruka toimi tässä neuvostossa kunnes se huhtikuussa 1962 jaettiin – Ruotsin, Tanskan, Norjan ja Suomen kansallisiksi Henkisiksi Hallintoneuvostoiksi. Ridvánina 1962 neiti Kruka sai todistaa Suomen Kansallisen Henkisen Hallintoneuvoston perustamisen. Suomen ensimmäisessä kansallisessa konventissa neiti Kruka toimi Alueellisen neuvoston edustajana ja tri Mühlshlegel Maailmankeskuksen edustajana. Neiti Kruka toimi Suomen ensimmäisessä Kansallisessa Henkisessä Hallintoneuvostossa ja vuonna

1963 hän oli mukana valitsemassa ensimmäistä Yleismaailmallista Oikeusneuvostoa kansainvälisessä konventissa Haifassa, Israelissa. Tämän jälkeen hän osallistui vielä Royal Albert Hallissa, Lontoossa pidettyyn kansainväliseen kongressiin, jonka jälkeen hän palasi Amerikkaan, jossa hän eli elämänsä viimeiset vuotensa. Kuinka kiihollisia me olemmekaan hänen uhrauksistaan. Kunnia ja Abhá-tervehdys hänen sielulleen.

Toini Saarinen: Piirteitä suomen Bahá'í-toiminnan alkutaipaleelta

Tulen valottamaan bahá'í-toimintaa pääasiassa Lahden näkökulmasta, koska liityin bahá'í-uskon jäseneksi Lahdessa (v. 1957 viimeisenä päivänä). Kuitenkin jokainen aktiivisesti uskon levitystyössä mukana ollut joutui silloin muodossa tai toisessa yhteyteen kaikkien Suomen bahá'íden kanssa – jäsenmäärähän oli tuolloin vasta muutama kymmenen, joten voinen samalla ainakin osittain puhua uskon kehittämisestä koko maassa.

Toiminta oli alussa vaatimatonta ja haparoivaa, ikäänkuin omaa muotoaan etsivää, mutta innostusta riitti, sillä luja usko Asian suuruuteen antoi varmuutta silloinkin kun epäuskoiset vastustivat.

Lahdessa kaikki alkoi Greta Jankon saapumisesta kaupunkiimme vuonna 1956. Hän otti yhteyttä meihin nuoruuden aikaisiin ystäviinsä ja kertoi uudesta uskonnostaan innostuneesti. Me kunnioitimme hänen urheuttaan niin vieraan asian esittämisessä, jota emme silloin vielä itse pystyneet tajuamaan. Greta piti samalla kerralla myös yleisötilaisuuden, mutta ei jäänyt Lahteen olemaan. Hän palasi kuitenkin seuraavan vuoden kesällä, jolloin hän myös asettui tänne vakituisesti.

Hän vieraili usein kodissamme ja puhui paljon bahá'í-uskosta. Pian aloimme kutsua muitakin, tuttaviamme ja vieraamiakin, kuulemaan Gretaa. Meitä saattoi joskus olla koolla

parikymmentäkin. En tiedä, miten paljon itse kukin heistä ymmärsi asiasta, mutta me kaksi, mieheni ja minä, vähän myöhemmin myös sisareni, tulimme vakuuttuneiksi asian oikeudesta ja liityimme bahá'iden riveihin.

Niin alkoikin sitten jo bahá'í-ryhmän työskentely heti vuoden 1958 alussa. Greta opetti jatkuvasti ja me kutsuimme kuulijoita. Sen lisäksi hän myös kaiken aikaa piti meille uusille jäsenille uskon syventämistilaisuuksia. Tämä olikin hyvin tärkeää, sillä silloin oli vielä varsin vähän suomenkielistä bahá'í-kirjallisuutta. Se oli tärkeää myös siksi, että näin saimme lujan henkisen pohjan uskollemme. Tätä tarvitsimme myöhemmin kohdanneissa vaikeuksissa, ja aivan erityisesti silloin, kun tämän kirjoittaja joutui menettämään molemmat läheisensä, jotka saivat kutsun Abhá valtakuntaan (A. Y. Saarinen tammikuussa 1959 ja Alli Loukamo heinäkuussa 1960). Lahdessa oli näin ollen enää yksi bahá'í, sillä Greta Jankko oli tällä välin ennättänyt muuttaa Norjaan.

Miten raskasta kaikki olikaan aluksi, ja kuitenkin juuri silloin sai kokea myös bahá'í-rakkauden suuruuden mm. siten, että kaikissa pohjoismaissa rukoiltiin Suomessa asuvan bahá'í-sisaren puolesta. Greta Jankko palasi nyt takaisin Suomeen (maaliskuussa 1959) ja asettui ensin Lahteen, mutta siirtyi kuitenkin jo saman vuoden elokuussa Tampereelle. Siellä alkoi heti voimaperäinen uskon levitystyö, mikä johtikin jo Ridvánina paikallisen henkisen hallintoneuvoston perustamiseen Tampereelle.

Lahtikin sai apua kahden ulkomaalaisen pioneerin muuttessa syksyllä 1959 Lahteen. Lise Quistgaard saapui Tanskasta ja Brigit Hasselblatt, joka oli syntyperältään eestiläinen, Englannista.

Suomen Bahá'iden Alueellinen Opetuskomitea, joka nimettiin Lahteen joulukuussa 1959, sai siten lisäjäseniä, ja sen toiminta alkoi muotoutua. Tämä elin oli siihen aikaan opetustyön johtoelin Suomessa. Se sai ohjeensa Skandinavian ja Suomen yhteiseltä kansalliselta henkiseltä hallintoneuvostolta, jonka

kokoontumispaikkana oli Tukholma, ja oli sille myös vastuussa toiminnastaan.

Näihin aikoihin Lahden bahá'ít vuokrasivat oman huoneiston, joka sai nimekseen Lahden Bahá'í-keskus. Sinne muuttivat molemmat pioneerit asumaan, ja sen suojissa pidettiin Alueellisen Opetuskomitean istunnot. Siellä aloitettiin heti myös yleisötilaisuudet, joista ilmoitettiin lehdissä. Kuulijoita ei saapunut runsaasti, mutta aina sentään joku pistäytyi ja saimme kerrottua uskostamme.

Keskuksessa saimme iloksemme ottaa vastaan myös ulkomailta puhujiksi saapuvia bahá'íta. Siellä vierailivat mm. Uskon Käsi tri Adelbert Mühlischlegel ja persialainen insinööri Saeed Granfar. Nämä molemmat eivät tosin olleet ensimmäistä kertaa Lahdessa, sillä he olivat jo tutustuneet Lahden bahá'ihin silloin kun meitä oli vasta omat lahtelaisemme. Tässä yhteydessä tulkoon mainitukseksi myös persialaiset ystävämme A. Missaghieh ja R. Mehrabkhani, jotka pistäytyivät Lahdessa syksyllä 1958, jolloin molemmat silloiset lahtelaiset sanomalehdet haastattelivat heitä ja julkaisivat haastattelut suurin kuvin; samoin John Nielsen (silloisen Skandinavian ja Suomen Bahá'iden КННН:n puheenjohtaja), joku kävi pari kolme kertaa Lahdessa vuosien 1958–1959 aikana.

Itse puolestamme olimme jo melkein heti uskoon liittyämme käyneet Aminda Krukan kutsumina tutustumassa Helsingin bahá'ihin Kuutamotiellä edelleenkin olevassa Bahá'í-keskuksessa, joka tietenkin oli vaikuttava elämys. Vähän myöhemmin jouduimme sinne kuitenkin myös uskon opettajiksi. Helsingiläiset pitivät niihin aikoihin yleisötilaisuuksiaan sekä Keskuksessa että myös Elannon huoneistossa Kluuvikadulla. Yleisöä saattoi Elannossa olla 30–35 henkilöä, Keskuksessa vähemmän. Muistan miten vaikeaa oli alussa uskaltautua kertomaan uskosta yleisön edessä, koska tunsin itsensä kovin vihreäksi tiedossa ja taidossa. Aminda Kruka teki lujasti työtä uskon levittämiseksi Helsingissä ja myös koko maassa. Hänen suomenkielen taitonsa oli kuitenkin heikohko, joten hän

tarvitsi puhuja-apua. Kävimme myös pari kertaa Hyvinkäällä, missä Greta oli asunut jonkin aikaa, joten siellä oli kymmenisen asia- ta kiinnostunutta. Useimmat heistä ovat kuitenkin myöhemmin muuttaneet toisille paikkakunnille tai poistuneet elämästä.

Jo vuoden 1960 syksyllä alkoi maahamme saapua lisää pio- neereja ulkomailta. Lahteen muutti tällöin Namdarien perhe, joka viipyikin täällä Lahdessa melkein kymmenen vuotta. Seuraavana keväänä saapui koko joukko lisää, sillä oli tarkoitus sen vuoden Ridvánina perustaa hallintoneuvostot sekä Lahteen että Turkuun – ja jäseniä puuttui. Lahteen saimme mm. Lisa Beckerin (myöhem- min Oja), Soraya Mehrainin, Alexina Taylorin ja Ann Ashenin. Leo Teräntö muutti tällöin myös Lahteen (Tampereelta), joten Lahden Paikallista Henkistä Hallintoneuvostoa perustettaessa siinä oli kaksi suomalaistakin jäsentä.

Turkuun asettuivat mm. Donald Oja, Guudrun Ofstegaard ja Mildred Clark. Innostus oli Ridvánina 1961 suuri ja yhteishenki luja, kun nämä kaksi Suomen uutta PNH:a perustettiin. Luonnollisesti oli vaikeuksiakin, jotka etupäässä johtuivat kielten moninaisuudes- ta. Lahdessa mm. PNH:n kokouksissa jouduttiin keskustelemaan neljällä eri kielellä, ja pöytäkirjat kirjoitettiin sekä suomeksi että englanniksi.

Hyvään alkuun oli kuitenkin päästy, koska Suomessa oli nyt neljä paikallista hallintoneuvostoa, jotka olivat välttämättömiä seu- raavana Ridvánina valittavan Suomen oman kansallisen henkisen hallintoneuvoston perustaksi.

Uusissa hallintoneuvostoissa aloitettiin ahkera toiminta. Opiskeltiin Hallintojärjestystä, joka niihin aikoihin oli saatu mo- nisteena. Järjestettiin uskon opetustilaisuuksia, yksityisiä ja yleisiä. Kiinnitettiin myös huomiota pioneerien suomenkielen taidon kartuttamiseen. Vierailtiin avustamassa sisar-yhdyskuntia, ja saatiin myös itse apua. Useita opetus konferenssejakin järjestettiin.

Niinpä oltiinkin sitten kypsä siihen historialliseen hetkeen, jolloin Suomen ensimmäisessä kansallisessa konventissa PNH:jen valtuutetut valitsivat meille oman kansallisen henkisen hallintoneuvoston. Tämä tapahtui huhtikuun 28.–30. päivinä vuonna 1962. Moni silmä kyyneltyi ja monta harrasta rukousta kohosi Suomen bahá'í-työn puolesta tässä konventissa, johon oli saapunut myös Uskon käsi tri Mühlshlegel.

Juhlan jälkeen seuraa aina arki, ja niinpä Suomen bahá'itkin palasivat jälleen vartiopaikoilleen jatkamaan tehtäviään matkaväinään uudet kokemukset ja suunnitelmat, joita oli yhteisissä neuvotteluissa saatu. Tähdättiin vuoden 1963 kevääseen, jolloin bahá'í-maailman korkeimman hallintoelimen, Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston vaali suoritettiin ensimmäisen kerran.

Suomessa oli jo alettu järjestää myös kesäkouluja bahá'í-tiedouden kartuttamiseksi ja uusien jäsenien saamiseksi. Ensimmäinen kesäkoulu, johon osallistuimme, oli Lohjalla vuonna 1958. Se pidettiin erään helsinkiläisen bahá'ín, rouva Virtasen, kesäaunnolla. Se oli kaksipäiväinen. Mukana oli seitsemän helsinkiläistä ja kaksi lahtelaista bahá'íta. Ohjelmasta vastasivat Helsingin bahá'it.

Seuraavaan vuonna 1959 Sääksjärvellä pidettyyn kesäkouluun saapui pari ei-bahá'itakin, ja mukana oli helsinkiläisten ja lahtelaisten lisäksi myös jo Tampereen bahá'í-ryhmän edustajia. Rouva Modesta Hvide Norjasta saapui niinkään, joten meitä oli kaiken kaikkiaan kuusitoista.

Vuonna 1960 oli Suomen alueellisella opetuskomitealla ilo saada järjestää yhteis-skandinaavinen kesäkoulu Lahden Honkapiirttiin. Se olikin jo ohjelmaltaan ja osanottajamäärältään suuntaa antava tuleville kesäkouluille. Kaukaisimmat osanottajat saapuivat USA:sta saakka. Rakas Uskon Käsi tri Mühlshlegel saapui myös sekä luonnollisesti melkein kokonaisuudessaan yhteispohjoismaisen hallintoneuvoston jäsenistö. Koulun aikana vallitsi kaunis kesäinen

sää, ja oli mieluista ohjelmien välissä käydä vilvoittelemassa äärellä olevassa Vesijärvessä. Osallistujia lienee ollut 30–40.

Ensimmäinen Suomen Kansallisen Henkisen Hallintoneuvoston suunnittelema kesäkoulu pidettiin lahden Mukkulassa vuonna 1962. Sinne saapuivat mm. Uskon Käsi Leroy Ioas puolisoineen USA:sta ja jälleen myös tri Mühlischlegel, joka oli uskollinen Suomen kävijä noihin aikoihin. Tämä kesäkoulu oli erityisen mieliin painuva elämys kaikille mukana olleille juuri siksi, että Leroy Ioas osallistui ensimmäisen ja viimeisen kerran tuolloin kesäkouluumme. Hänellä oli paljon kerrottavaa rakastetusta Suojelijasta, jonka kanssa hän oli saanut työskennellä monta vuotta. Osanottajamäärä kohosi neljäänkymmeneenseitsemään.

Ensimmäinen talvikoulu oli nuorten talvikoulu, joka sekin pidettiin Lahden Mukkulassa vuonna 1963. Sen jälkeen ne ovat olleet varsinaisia talvikouluja, ja paikkakunnat ovat vaihdelleet. Niiden ohjelmat muotoutuivat vähitellen kesäkoulujen tapaisiksi, ja niiden osanottajamäärät ovat jatkuvasti kasvaneet.

Suomen bahá'íden tiedotelehti, joka sai ensin nimekseen Bahá'í-sanoma, ilmestyi ensimmäisen kerran heinäkuussa 1960. Sen tekijänä oli Greta Jankko, joka silloin asui Tampereella. Lehden toimittaminen siirtyi kuitenkin jo samana syksynä Lahden bahá'ílle. Se ilmestyi jonkin aikaa myös bahá'í-kuukausittain, mutta palasi pian entiseen rytmiinsä, koska sen toimittaminen osoittautui niin työlääksi.

Bahá'í-kirjallisuutta alettiin myös hyvin nopeasti kartuttaa. Jo vuonna 1955 oltiin julkaistu Poimintoja Bahá'u'lláhin Kirjoituksista. Vuonna 1959 saatiin ensimmäinen suomenkielinen esite *Yksi Yleismaailmallinen Usko*, vuonna 1960 rukouskirja ja *Kätkeyt sanat* ja vuonna 1962 uusi käännös kirjasta *Bahá'u'lláh ja Uusi Aika, Vastauksia Joihinkin Kysymyksiin* ja *Bahá'u'lláhin Dispanssi*. Nämä kaikki on englanninkielestä kääntänyt Greta Jankko, joten hänen työnsä on ollut mittava.

Eräs merkkitapaus Suomen Bahá'í-yhdyskunnan alkutaipaleella oli vuonna 1963 tapahtunut sen rekisteröiminen uskonnolliseksi yhdyskunnaksi Suomen tasavallassa.

Vuonna 1964 nimettiin Suomelle oma Apulaisneuvoston jäsen, joksi kutsuttiin Osmo Päivinen. Hiukan myöhemmän ajan tapahtumiin kuuluu vuonna 1966 Kanadan bahá'iden taloudellisella tuella suoritettu tontin osto tulevaisuudessa rakennettavaa temppeeliä varten.

Muistellessaan Suomen Bahá'í-yhdyskunnan alkuvaiheita panee erityisesti merkille hitaan jäsenistön kasvun, vaikka muissa toiminnoissa edistyiinkin suhteellisen hyvin. Kuitenkin näinä kriittisinä varhaisvuosina liittyi myös muutamia ripeitä englanninkielen taitavia nuoria jäseniä, jotka olivat erittäin tarpeellisia erityisesti kansallista hallintoneuvostoa perustettaessa. Mutta ilman urhoollisia pioneerejamme emme sittenkään olisi selvinneet suunnitelmasta perustaa oma kansallinen henkinen hallintoneuvosto juuri vuonna 1962.

Nyt kun olemme jo sivuuttaneet vaikean alkutaipaleen, voimme rohkein mielin katsoa tulevaisuuteen ja edetä yhteisvoimin levittämään asiaamme kaikkialle Suomeen – Hänen apuunsa luottaen.

Lahdessa 2.2.1973

En täytä niitä puitteita jotka minulle on annettu
Minun ja raamieni väliin jää paljon veltoa tilaa

Leenakaisu Sääsäki

Oi Jumalani...
Tee tahdostani sulaa vahaa
josta voimakkain sormin
muovaillet
loistavan olennon

Leenakaisu Sääsäki

3:7 Taikalamppu – Kertomus lapsille

A. Q. Faizi

Yksinäinen matkaja saavutti kukkuloiden huipun, josta oli näköala alati hyrskyvän meren loputtomaan rantaan. Hänen ääriiviivansa tummansinistä taivasta vasten oli hyvin viehättävä. Hän katsoi laaksoja, metsiä ja kukkuloita ja näki, että ne olivat kuivia ja autoioita. Viimeiset talvimyrskyt olivat säälimättömästi hävittäneet puut, pensaat, kasvit ja ruohon, jotka olivat ennen reunustaneet kukkuloita. Paljaat puut seisoivat rinteillä kuin jäännöksinä ylellisistä aarteista, joita oli menneinä päivinä siroteltu tuhlaavaisesti kaikkialle. Mutta nyt kaikki näytti unhoon vaipuneelta, saavuttamattomalta ja peruuttamattomasti menetetyltä.

Yksinäinen matkaja huokasi syvään ja katsellen ympärilleen kuiskasi itsekseen: ”Talvi on ollut tuhoisa, mutta kevät ei ole kaukana. Kunpa vain kansani ymmärtäisi sen.”

Näin puhuttuaan hän lähti kulkemaan meren rantaan kohti, minne hän saapui silloin kun maaemon ja kuun jokapäiväinen, loputon kamppailu oli kiivaimmillaan.

Kuu, vaikka se olikin näkymättömissä, saattoi liikkeelle suunnattomia voimia vetääkseen äärettömät vesimassat maaemon povelta. Juuri tuona päivänä meri heijasti taivaan tummaa sineä, ja se lepäsi suloisesti loputtomien rantojen ääriellä. Se näytti hyvin sievältä, tuhansin pitsein koristellulta viitalta, joka jatkuvasti

paiskautui kallioita ja hiekkaa vasten pauhaten niin, että se kaikui taivaan lakeen asti.

Kamppailu jatkui tuntikausia, mutta lopulta maaemo antoi periksi, ja kuu alkoi vetää vesiä puoleensa kaikin voimin. Se veti vetämistään, ja kauniit, valkoiset pitsit alkoivat kulkeutua yhä kauemmaksi jättäen maaemon poven paljaaksi ja suojattomaksi. Maa katseli surullisena ja murheissaan, kuinka aallot loittonivat yhä kauemmaksi. Se ei voinut enää nähdä valkeaa vaahtoa eikä kuulla suurten aaltojen pauhinaa. Aallot pienenivät vähäisiksi vesipurosiksi, ja ne näyttivät kukistetulta armeijalta, jonka vangittuja ja kahlittuja sotilaita kuljetettiin vieraisiin maihin – eivätkä nämä sotilaat päästäneet äännähdystäkään. Häpeän vaientamina he suuntasivat matkansa kauas pois maaemon povelta kohti tuntematonta kohta-loaan.

Tuhannet linnut odottivat kärsimättöminä kuin nälkäiset pojanviikarit, että maaemo paljastaisi povensa ja antaisi niille ruokaa. Nämä valkosulkaiset linnut leijailivat yhä korkeammalle, kunnes ne näyttivät enää lasten leijojen pyrstöiltä – valkoisia pisteitä, jotka ajelehtivat äärettömässä avaruudessa. Sitten ne syöksyivät äkkiä yhä alemmaksi ja hipoivat siivillään vedenpintaa kirkuen kärsimättömästi ja nälkäisesti. Kun aaltojen suunnaton virta väheni ja ne saapuivat tuntemattomaan määränpäähensä kaukaiseen länteen, linnut laskeutuivat maaemon povellet ja kapusivat alas halkeamiin, joissa oli niitä varten herkullista ruokaa. Ne hyppivät ylös ja alas ja nauttivat osansa päivittäisestä ruuasta. Ne kirkuivat ja huusivat ja ilmaisivat iloaan ja kiitollisuuttaan ja kiittelivät ja ylistivät ruokaa.

Tunnit kuluivat, eikä maaemo voinut nukkua rauhassa, koska se oli niin paljas ja viluinen. Se ajatteli lapsiaan, jotka olivat kulkeneet niin kauas sen rinnalta. Se halusi heidän tulevan takaisin lämmittämään sitä ja vyörymään sen poven yli ja täyttämään ilman pauhinallaan. Se kutsui niitä palaamaan takaisin hyrskyämään kal-lioiden ja hiekan yli ja kuohumaan vaahtoa, joka oli kaunista kuin

Intian pitsi, ja lainehtimaan hienoin viivoin, jotka olivat Japanin ikivanhoihin miekkoihin kaiverrettujen kuvioiden kaltaisia.

Iltatähti ilmestyi näkyviin lähelle kuuta. Iltatähti tuli hyvin surulliseksi nähdessään, että kuu oli väkivalloin riistänyt maaemon lapset ja piti niitä vankeudessa. Kuu kysyi syytä iltatähden surullisuuteen ja sanoi: ”Kasvaessani pidin sinua sydämelläni. Näytimme taivaan korvassa riippuvalta renkaalta. Kun kasvoim suuremmaksi, sinä loitonit luotani, mutta silti säteilimme yhdessä valoa merten ylle ja kaunistimme taivaan ja valtameret rakastavaisia varten.

Ja nyt sinä pysyttelet niin etäällä, että näyttää siltä, kuin me kaksi emme koskaan olisi olleet ystäviä.”

”Miksi pidättelet aaltoja poissa rannoilta?” iltatähti kysyi, ”lähetä ne heti takaisin”.

Heti, kun nämä sanat oli lausuttu, vapautuivat aallot. Ne virtasivat takaisin kuin voittoisa armeija, joka palaa kotiin. Ne näyttivät valkoiselta vyöltä maaemon ympärillä. Niiden ilonhuudot kuuluivat yhä riemukkaampina niiden lähestyessä rantoja. Ne saapuivat yöllä maaemon povelle. Siellä ne nukkuivat rauhallisesti. Oli kulunut monia tunteja, ennen kuin ne saapuivat sinne, mutta niiden oli hyvin suloista olla jälleen kotona. Ne peittivät lempeästi maaemon rinnan ja kohisivat hiljaa, suloisesti ja tasaisesti. Maaemo kukkui rauhassa eikä itkenyt enää.

Matkalaisestamme tuli tuolloin iltatähden ystävä. Sitten kuljija jatkoi päivittäistä matkaansa. Hän kulki kylästä kylään kertoakseen uutiset kevään ihanien päivien tulosta. Joka ilta hän peseytyi jokien, järvien tai lammikoiden puhtaassa, läpikuultavassa vedessä. Sitten hän odotti iltatähden ilmestymistä sanoakseen rukouksensa.

Taikalamppu ilmestyi alkukeväällä. Se oli lyhty, joka loisti kaikkia sateenkaaren värejä ja säteili auringonpaisteen lämpöä. Lamppu ei ollut kiinni paikallaan eikä riippunut missään. Se oli asetettu kauniille jalustalle, jolla se voi liikkua ympäri ja säteillä salaperäistä valoaan joka puolelle. Se ei vain kiertänyt paikallaan,

vaan näytti siltä, että se liikkui hitaan, suloisen ja salaperäisen musiikin tahdissa, eikä tämä musiikki tullut tästä maailmasta. Matkaaja mykistyi hämmästyksestä nähdessään lampun ja vapisi kauttaaltaan. Hän ei voinut irrottaa katsettaan taikalampusta.

Lampun pyöriessä ympäri ja sen elvyttävien säteiden leviessä vähitellen kaikkialle valo ja lämpö virtasivat kaikkiin eläviin soluihin ja koko loputon metsä kukoisti uuden elämänvoiman virkistämänä. Jokaiseen oksaan virtasi uutta mahlaa ja jokaiseen suoneen uutta verta. Musta maa peittyi turkoosinsiniseen mattoon, jossa kasvoi monen värisiä kukkia. Puiden uudet lehdet hehkuivat ja niistä tuli kaikenkokoisia, -muotoisia ja -värisiä, kirkkaita kristalleja. Vähitellen manteli-, persikka- ja omenapuut muuttuivat täydellisesti, ja niistä tuli hurmaavan kauniita päivänvarjoja, joihin oli maalattu valkoisia, ruusunpunaisia ja vaaleanpunaisia kukkia.

Pieni lapsi hiipi salavihkaa paikalle ja tuijotti suurin, mustin, kauniin silmin ihmelamppua, suu hämmästyksestä ammollaan. Epätietoisena siitä, mikä lamppu oli, hän lähestyi ujosti, ojensi sormusten ja rannerenkaiden peittämät kätensä ja käsivartensa ja ojenteli sormiaan valon edessä, kuten ihmiset talvisaikaan lämmittelevät käsiään seisoen tulisijan edessä. Lapsellisen haltioituneena ja ihastuksissaan hän liikutteli käsivarsiaan, olkapäitään ja sitten koko vartaloon niin suloisesti ja viehkeästi, että taivaskin ilahtui häntä katsellessaan ja lähetti vienon musiikkinsa viattoman lapsen iloksi.

Pieni tyttö sipsutti toisten lasten luo ja viittasi heitä tulemaan paikalle. He saapuivat pukeutuneina eri väreihin ja erilaisiin pukuihin ja joillakuilla oli tiukusia nilkoissaan. He alkoivat kiertää taikalampun ympäri, ja he tanssivat tanssimistaan. Heidän riemustaan ja ilostaan tuli rajatonta kuin avaruus ja yhtä puhdasta kuin taivaan ilot.

Kun heidän viaton ja rajaton hurmionsa oli ylimmillään, he kuuluivat rumpujen, merkinantotorvien ja sotilaiden askelten ääntä. Lapset kalpenivat kuin ihmiset, jotka tuntevat myrskyn saapuvan

hirveine tuhoineen. He juoksivat toistensa luo ja painautuivat toisiaan vasten. Sitten he kuulivat, että rummut ja torvet kuuluttivat ruhtinaan tuloa.

Ruhtinas saapui paikalle ja tuijotti ratsunsa selästä suuresti hämmästyneenä taikalamppua Ja huudahti: ”Kuinka kaunista: En ole nähnyt mitään tämän kaltaista millään seudulla.”

”Missä se on valmistettu?” hän kysyi opettajaltaan. ”Minun tietääkseni Kiinan käsityöläiset tekevät tällaiset esineet”, hänen opettajansa vastasi.

Pelästyneet, avuttomat lapset piileksivät kukkuloiden takana ja rukoilivat, ettei mitään pahaa tapahtuisi heidän rakkaalle lampulle. He katselivat silmät suurina – ruhtinasta, hänen hullunkurista turhamaisuuttaan ja hänen seurueensa petollista imartelua ja tyhjänpäiväistä loistoa. Hänen seurueensa jäsenet olivat asettuneet niin, että ruhtinas näkisi jokaisen heistä.

Ruhtinaan laskeutuessa ratsailta vallitsi kuolemanhiljaisuus. Rikkoakseen hiljaisuuden eräs ruhtinaan hovimiehistä kumarsi maahan asti ja ehdotti hänelle: ”Eikö Teidän korkeutenne jättäisi jotakin kallisarvoista kapistusta tälle lampulle muistoksi käynnistänne täällä?”

Ruhtinas huoahhti ilosta ja tyytyväisyydestä kävellessään ruohikolla. ”Kuinka älykäästä”, hän sanoi. Ja sitten kuin keksien jonkin ajatuksen hän kääntyi aartenvartijansa puoleen ja käski: ”Tuo silkik kangas, joka lähetettiin minulle Kiinasta. Se on hienompaa kuin ilma ja läpikuultavampaa kuin kirkas vesi”.

Aartenvartija toi heti paketin ja kumarreltuaan ruhtinaan edessä ojensi sen hänelle. Tämä vuorostaan avasi sen ja nosti kankaan esille. Se oli todella kaunista työtä, jota harvoin enää nähdäänkään. Sellainen käsityötaito kuuluu niihin aikoihin, jolloin miehillä ja naisilla oli enemmän aikaa, kärsivällisyyttä ja kestävyyttä sekä kiirehtimätön mielenlaatu ja jolloin monet Jumalan antamista lahjoista saivat mahdollisuuden ilmentyä tällaisissa verrattomissa

mestari-iteoksissa. Ruhtinas pyysi seuruettaan avukseen ja yhteisvoimin silkkiliina asetettiin kunnioittavasti lampun päälle. Mutta voit sentään. Se heikensi lampun valoa.

Nyt ryhmä ujoja, kukoistavia nuoria ihmisiä ympäröi lampun kylpeäkseen sen elvyttävissä säteissä. Taivaan ääretön sini sekoittui ruohon hohtavaan vihreyteen, ja puiden oksien lehdet kahisivat ja lepattivat lempeässä keskikesän tuulella, Uusi elinvoima elähdytti kaikkea. Kaikki oli kaunista, ja Jumalan yliherruus, kauneus, kunnia, suuruus ja rakkaus olivat nähtävissä kaikkialla.

Yhtäkkiä pysähtyi nuorten tanssi-piiri. Nuoret kuulivat tuulennopeiden hevosten laukkaa, joka oli villiä kuin sydäntalven öitien myrskyt. Mahtava ministeri lähestyi kaikessa loistossaan ja komeudessaan. Kun hän ja hänen seurueensa saapuivat paikalle, he hengittivät raikasta ja hyväntuoksuista ilmaa, kerääntyivät lampun ympärille ja ihmettelivät sen kauneutta.

Ministeri katsoi kauan lamppua, kädet jalokivin koristellulla vyöllään ja kysyi sitten: ”Onko tämä se lamppu, jonka maine on kulkeutunut kauas?” Eräs hänen seuralaisensa työnsi muut syrjään ja työntyi ministerin lähelle peläten, että joku muu ennättäisi keksiä jonkin uuden ajatuksen ja kumarsi maahan asti sanoen: ”Kyllä, Teidän korkeutenne. Tämä on se kuuluisa taide-esine, josta minä ensimmäisenä kerroin teille. Näin loistavia lamppeja, jotka jopa heijastavat lämpöä, tehdään kaukaisessa Kiinassa.”

Eräs vanha mies, joka ei ollut pukeutunut kultapukuun, huudahti hiljaa ja vakavin, suurin silmin: ”Teidän korkeutenne; Näin salaperäisiä lamppeja tehdään taivaassa.” Heti, kun hän oli sanonut nämä sanat, purskahtivat kaikki nauruun, ilmeisesti eivät niinkään ivatakseen miehen sanoja, mutta ollakseen ministerille mieliksi. Myös ministeri nauroi ja sanoi: ”Kuulkaahan profeettaa.”

Mies sanoi tyynenä ja vakavasti: ”En ole profeetta, mutta olen profeetan seuraaja.” Näin puhuttuaan hän meni tiehensä.

Eräs hovimies tunnusteli lampun päällä olevaa silkkiä, astui äkkiä ministerin luo ja sanoi: ”Miksemme heittäisi jotakin tälle lampulle muistoksi teidän käynnistänne?” ”Hyvin puhuttu”, huudahti ministeri, ”katsotaanpas nyt, mikä olisikaan tämän ihmeellisen esineen arvoista?” Hän mutisi itsekseen kävellen edestakaisin, kutsui sitten palvelijansa luokseen ja sanoi: ”Tuo minulle huivi, joka on tehty muinaisessa Intiassa. Se on kirjailtu, pyhä ja ikivanha.”

Huivi tuotiin ja asetettiin kunnioittavasti lampun päälle. Säälittävässä ahdingossaan nuoret purskahtivat sydäntäsärkevään itkuun. He näkivät, että heidän lamppunsa pyöri vielä, mutta hyvin vaivalloisesti. Sen valo oli himmeä ja sen lämpö oli vähentynyt paljon. He eivät voineet enää kylpeä sen säteissä ja tuntea autuasta iloa. Sinä iltapäivänä metsä heijasti lasten surunmurtamaa mielialaa. Lapset kohottivat kätensä rukoillakseen, että heidän lamppunsa saisi takaisin entisen loistonsa ja kirkkautensa. Mutta voi; Syvä uneliaisuus vallitsi kaikkialla. Vihreä lehvistö, joka oli kerran ollut oikea silmänilo, kuihtui pois, ja kuolemankaltainen suru täytti lamppunsa menettäneiden lasten sydämen.

Illansuussa kuului sotilaiden äänekkäitä naurunpurskauksia julistaen itsensä suurvisiirin saapumista, jota odotettiin ennen kuninkaan tuloa.

Suurvisiiri tutki ensin tarkasti ne kaksi peitettä, jotka jo oli levitetty lampun päälle varmana siitä, ettei hänellä kuninkaan läsnäollessa olisi mahdollisuutta antaa omaa lahjaansa tälle kauniille ja ihmeelliselle esineelle, hän peitti heti lampun kankaalla, joka osoitautui vielä paksummaksi ja raskaammaksi kuin aikaisemmat liinat.

Ei kestänyt kauaa ennen kuin kuningas saapui ja laskeutui rattaalta. Hän huusi äänellä, joka oli ukkosen jyrähdystäkin kovempi: ”Missä on kuuluisa lamppu?” ”Näiden verhojen alla. Teidän majesteettinne”, sanoi suurvisiiri, ”päällimmäinen on minun ja se ilmaisee, miten mielihyvin toivotan Teidät tervetulleeksi tänne!” Sitten hän kohotti hieman verhoja, ja kuningas näki vilahdukselta

lampun loiston ja kirkkauden. Kuningas huudahti: ”Loistavaa. Ainutlaatuista. Tämmöistä en ole koskaan elämässäni vielä nähnyt – kertokaapa nyt, missä se on tehty.”

”Olemme kuulleet oppineiden esi-isiemme sanoneen, että sellaisia lamppuja tehdään Kiinassa”, sanoi eräs palvelija.

Tällä hetkellä ilmaantui paikalle yksinkertaisesti pukeutunut kulkija, joka kohotti kätensä pyytääkseen lupaa puhua. Hän oli yksinäinen matkajamme.

”Tule lähemmäksi”, kuningas sanoi ystävällisesti viehättyneenä miehen nuoresta ulkonäöstä ja hänen vilpittömästä olemuksestaan. Hänen silmänsä säteilivät rakkauden ja vilpittömyyden hehkua. Hän kumarsi hyvin kunnioittavasti ja seisoi sitten suorana katsoen kuningasta silmiin. Sitten hän sanoi:

”Opetatko näitä samoja asioita kansallemme?”

”Minulla on vettä, jota annan jokaiselle, joka on janoinen.”

”Ketkä odottavat sinua näiden kukkuloiden takana?”

”Ei kukaan, olen yksin.”

”Valehtelet”. Olet kerännyt vastuutonta roskaväkeä ja aiot kukistaa kuninkaan valtaistuimen...”

Kuningas järkyttyi ja keskeytti suurvisiirin kuulustelun sanomalla: ”Mutta hän näyttää hyvin rehelliseltä ja meille uskolliselta.”

Suurvisiiri sanoi: ”Niin, Teidän majesteettinne, uskollinen suloisin sanoin kylläkin, mutta...”

Nuorukainen kysyi: ”Saanko jatkaa?”

Hoviväki sanoi: ”Saat ”

Kuningas sanoi: ”Kaikin mokomin.”

”Tämä lamppu on tehty taivaassa ja Jumalan enkelit ovat tuoneet sen alas. Tämä on osa luomakunnan yleismaailmallista lakia.”

”Kuulkaa, kuulkaa: profeetta puhuu”, kuningas sanoi.

”Ei, Teidän majesteettinne”, hän vastasi ”vaan profeetan nöyrä seuraaja. Saanko jatkaa?”

Suurvisiiri, joka oli kammoksuen kuunnellut keskustelua, keskeytti pyytäen:

”Teidän majesteettinne, yö lähestyy”.

Kuningas vastasi ystävällisesti: ”Tiedän, tiedän, mutta annetaan hänen jatkaa. Tahdon kuunnella häntä.”

”Tällainen lamppu tuodaan maan päälle kerran tuhannessa vuodessa”, opetuslapsi puhui edelleen.

”Kerran tuhannessa vuodessa!” kuningas huudahti.

”Niin, Teidän majesteettinne. Sama sääntö vallitsee tähtien liikkeissä rajattomassa avaruudessa. Jokaisella niistä on määrätty ilmestymishetki ja kesto aika ja säädetty aika kadota näkyvistä. Koko maailmankaikkeudessa vallitsee täydellinen järjestys, eikä tämä voi olla poikkeus siitä.”

Kuningas hymyili onnellisena ja tyytyväisenä. Ja käski hänen jatkaa.

”Näkymättömät kädet ovat sytyttäneet tämän lampun, ja se saa voimansa lähteistä, jotka ovat meidän käsityskykymme ulottumattomissa. Se palaa sellaisella voimalla, että vaikka koko maailma yhdistyisi ja kaataisi sen päälle seitsemän valtameren vedet, se ei kuitenkaan sammuisi, sen säteet pikemmin kasvaisivat.”

Suurvisiiri, jonka kasvat olivat venähtäneet rumannäköiksi, paloi kateudesta. Tuhotakseen nuorukaisen toiveiden ja pyrkimysten haavelinnat hän lähestyi ja alkoi puhua. Hän puhui seuraavasti ja hänen jokainen sanansa oli kuin helvetin polttavaa ja tuhoavaa tulta.

”Mistä sinä tulet?”

”Tuolta kaukaa, kuljen kylästä kylään.” Nuorukainen katseli ympärilleen suurin, mustin, hyvin viehättävin silmin. Tuo katse näytti hypnotisoivan jokaisen ja hän jatkoi selitystään:

”Mitä itseeni tulee, kuljen yksinäni näissä laaksoissa. Kaukana mielettömän elämän kapinanmelskeistä. Sydämeni nääntyy janoon, mutta kannan käsissäni elämänvettä. Teistä olen viheliäisen köyhä ja säärittävä, mutta minä seison Luojamme ehtymättömien aarteiden äärellä. Minulla on monia lootuksenkukkia, mutta lammit ja järvet kieltäytyvät ottamasta niitä vastaan. Tuhannet laulut kaikuvat huuliltani, mutta sydänten lyyrat ovat rikki eikä sielujen harpuissa ole kieliä. Varokaa! Varokaa! Halun ja himojen hurjina loimuavat liekit roihuavat raivoisasti. Sielut ovat hukcateillä ja turvattomia ja ne nääntyvät nälkään. Sydämet palavat liekeissä ja ahneus ja himo murskaavat niitä. Tämä jatkuva itsepintainen pyrkimys tyydyttää haluja vetää ihmisen valtaistuimeltaan eläimellisyyden pohjattomiin syvyyksiin.

Tämä lamppu polttaa ja puhdistaa ihmissydämen. Kaikkina aikoina se on sama lamppu, mutta se ilmestyy erinimisenä eri aikoina. Joskus sitä kutsutaan Krishnaksi, joskus Budhaksi, Zarathustraksi, Moosekseksi...”

Suurvisiiri keskeytti raivoissaan: ”Noita nimiä emme ole koskaan kuulleet, tunteneet tai tunnustaneet.”

Kuningas huusi: ”Anna hänen puhua.”

”Emme me palvo nimiä. Mainitsen ne vain, jotta jokainen olisi kiitollinen siitä elinvoimasta, jonka he ovat antaneet ihmiselämään. Jollei sellaisia henkilöitä kuin Buddha, Krishna, Zarathustra, Jeesus ja Muhammed olisi ollut, emme olisi valmiita vastaanottamaan tätä suurta Jumalan päivää.”

”Näettehän, Teidän majesteettinne”, suurvisiiri väitti vastaan, ”hän lausuu meidän profeettamme nimen noiden uskottomien jumalanpilkkaajien joukossa, joita me emme ole tähän mennessä tunnustaneet.”

”Mutta hän mainitsee heidät kunnioittavasti”, sanoi kuningas, kääntäyty nuorukaisen puoleen ja käski häntä jatkamaan.

”Kuten sanoin, he ovat perusolemukseltaan sama, kukaan ei ole toista suurempi, heillä on sama päämäärä, samat ihanteet ja sama lähetystehtävä.”

”Saarnaatko samoja periaatteita kylien ja kaupunkien ihmisille”, suurvisiiri kysyi ilmeisen vihastuneena.

”Aurinko paistaa samana kuninkaan kartanoon ja maanviljelijän mökkiin, ja Jumalan sana on sama kaikkialla”, nuorukainen vastasi.

Hoviväen joukosta erkani nuori mies, joka lähestyi kuningasta ja pyysi: ”Sallikaa minun seurata häntä.”

”Miksi?” kuningas kysyi.

Nuorukainen veti miekkansa esiin ja huudahti: ”Tähän asti luulin, että tappaminen on kaikkein kunniakkainta, mutta nyt ymmärrän, että olen väärässä. Meidän täytyy antaa elämää. Hänen sanomansa antaa elämää.”

Suurvisiiri viittasi käskevästi nuorelle miehelle ja sanoi: ”Sitten sinun täytyy riisua kaikki kulta- ja hopeavaatteesi ja sinusta täytyy tulla samanlainen kerjäläinen kuin hänkin.”

Sotilas alkoi riisua asepukeaan, ja hän tunsu itsensä niin iloiseksi ja onnelliseksi, että hän huudahti: ”Tunnen itseni kevyeksi kuin ilma, hänen kanssaan liitelen avaruuksien läpi.”

Suurvisiiri ilahtui sisimmässään, koska hän näin sai teko-syyntä herättää kuninkaan vihan ja musertaa lopullisesti nuorukaisen, jota hän inhosi. Hän lähestyi kuningasta hiljaa ja viekkaasti ja kuis-kasi tälle: ”Tähän asti olen pitänyt maasi rauhassa ja järjestyksessä, mutta tämä mies, joka seisoo edessäsi, sieppasi puolelleen uskollisen seuralaisesi. Tiedän, että heidän ainoa tarkoituksensa on kukistaa valtaistuimesi ja saada aikaan häiriöitä, enkä siksi ole tästä lähtien vastuussa siitä.”

Kun ilta hämärtyi ja pimeys syveni, pelon lamauttavat lapset, joiden sydän oli masentunut ja lohduton, hajaantuivat

matkoihinsa, eikä heidän helmeilevä naurunsa kaikunut enää laaksoissa ja kukkuloilla.

Kuningas oli ymmällään ja suurvisiiri raivoissaan. Jonkin ohikiitävän hetken mielijohdeesta kuningas saattaisi antaa kohtalokkaan tuomion nuorukaiselle. Noustessaan kiireisesti ratsunsa selkään kuningas määräsi: ”Peittäkää lamppu ja tappakaa nuori mies ja hänen seuraajansa.”

Vaippa, joka oli raskas kuin haarniska ja jossa oli keisarlisen huoneen nimikirjaimet, heitettiin heti lampun päälle. Kuin salamaniskusta syntyneessä pimeydessä kohotettiin miekka, ei kerran vaan kahdesti, ja kaksi viatonta nuorukaista kaatui kuolleina maahan.

Rakkaat lapset. Missä tahansa olettekin. Katsokaa auringonlaskun hetkenä sinne, mistä aurinko katoaa näkyvistä, ja näette aina hyvin kirkkaan tähden. Tämä tähti oli siellä sinä hetkenä, kun nuori opetuslapsi ja hänen toverinsa uhrasivat viattoman, puhtaan ja kallisarvoisen verensä sen totuuden alttarille, johon heidän sydämensä uskoi lujasti. Tämä iltatähti näki tuon kauhean verenvuodatuksen ja itki koko yön. Se näki, että heidän verensä sekoittui ja virtasi mutkittellen metsien halki ja kulki syvälle puiden juuriin. Tämän kohtalokkaan tapahtuman muistoksi iltatähti ilmestyy auringonlaskun hetkenä ennen kaikkia muita taivaankappaleita. Se ilmestyy aikaisin muistuttaakseen meitä taikalampusta ja sen kahdesta rohkeasta palvojasta.

Joka kevät satoja lapsia kokoontuu tuolle paikalle poimiakseen ruusukimppuja, jotka ovat punaisia kuin näiden kahden rakastetun sankarin veripisarat.

Vuosisadat kuluivat. Mahtava myrsky puhalsi koko maan yli. Miljoonat talot tuhoutuivat. Tuhannet temppelit raunioituivat ja katosivat maan pinnalta. Sadat ylhäiset asunnot, linnat ja kartanot hajosivat tomuksi. Koko planeetan pinta muuttui täysin.

Kun myrsky saapui taikalampun luo, lensivät raskaat verhot kauas pois ja ne hävisivät unohduksiin. Lamppu alkoi liikkua jälleen. Nyt sen valo oli kirkkaampi, voimakkaampi ja lämpimämpi. Uudet rakennukset ja temppelit kohosivat maan pinnalle, ja koko maailma kylpi kevätsateissa ja puhdistui erottavista vihamielisyyksistä ja ennakkoluuloista. Suuri planeetta pieneni ja liittyi yhteen, ja ihmiset tulivat niin lähelle toisiaan, että he pitivät kaikkia saman perheen jäseninä. Metsät, niityt ja preeriat pukeutuivat monivärisiin kukkiin toivottaakseen tervetulleiksi kotiin palaavat lapset, jotka olivat hajaantuneet maailmaan. Lapset tulivat kaikista roduista, luokista ja maailman kulmilta ja käsi kädessä he tanssivat tanssimistaan taikalampun ympärillä. Taivas ja maa liittyivät viattomien lasten lauluun kun nämä kohottivat kirkkaat äänensä mainitakseen Jumalan, koko maailmankaikkeuden luoja, suurinta nimeä.

☞ : ☞ Puheita Lontoossa 1912–1913^{*}

‘Abdu’l-Bahá

Ystävien kokoustalossa
St, Martin’s Lane, Lontoo
12.1.1913

Noin tuhat vuotta sitten perustettiin Persiassa seura nimeltään Ystävien Seura, joka kokoontui ollakseen äänettömässä yhteydessä Kaikkivaltiaan kanssa.

He jakoivat jumalallisen filosofian kahteen osaan: toinen on sitä, josta tietoa voidaan hankkia luentojen sekä koulu- ja yliopisto-opintojen avulla. Toinen filosofian laji oli ”Illuminati” eli sisäisen valon seuraajat. Tämän filosofian koulut pidettiin hiljaisuudessa. He mietiskelivät ja käänsivät kasvonsa Valon Lähdettä kohti. Tästä Keskusvalosta Valtakunnan salaisuudet heijastuivat näiden ihmisten sydämiin. Tämä valaistumisen voima ratkaisi kaikki Jumalalliset kysymykset.

Tämä Ystävien Seura kasvoi suuresti Persiassa, ja heidän seurojaan on vielä nykyäänkin. Heidän johtajansa ovat kirjoittaneet monia kirjoja ja muistioita. Kokoontuessaan kokoustalossaan he istuvat hiljaa ja mietiskelevät; heidän johtajansa avaa kokouksen

* Translated from *Paris Talks* by permission of the copyright owner, National Spiritual Assembly of the Bahá’ís of the United Kingdom.

tietyllä ehdotuksella ja sanoo läsnäoleville: ”Teidän on mietiskeltävä tätä ongelmaa.” Sitten vapauttaen mielensä kaikesta muusta he istuvat ja mietiskelevät, ja pian vastaus ilmaistaan heille. Monia vaikeatajuisia jumalallisia kysymyksiä ratkaistaan tällä valaistumisella.

Joitakin näistä Todellisuuden Auringon säteiden ihmismielissä synnyttämistä kysymyksistä ovat: ongelma ihmisen hengen todellisuudesta. tämän hengen synnystä ja sen syntyemisestä tästä maailmasta Jumalan maailmaan sekä kysymys hengen sisäisestä elämästä ja sen kohtalosta ruumiista irtautumisen jälkeen.

He myös mietiskelevät päivän tieteellisiä kysymyksiä, ja samoin nämä ratkaistaan.

Nämä ihmiset, joita kutsutaan ”sisäisen valon seuraajiksi”, saavuttavat voiman mitä korkeimman asteen, ja he vapautuvat täysin sokeista opinkappaleista ja jäljittelyistä. Ihmiset luottavat näiden ihmisten lausuntoihin: yksinään – itsessään – he ratkaisevat kaikki salaisuudet.

Jos he löytävät ratkaisun sisäisen valon avulla, he hyväksyvät sen ja tuovat sen julki: muutoin he pitäisivät sitä sokeana jäljittelynä. He menevät niin pitkälle, että he miettivät Jumaluuden, Jumalallisen ilmoituksen ja Jumalan tässä maailmassa tapahtuvan ilmaisemisen perusluonnetta. He ratkaisevat kaikki jumalalliset ja tieteelliset kysymykset hengen voimalla.

Bahá'u'lláh sanoo, että jokaisessa ilmiössä on merkki Jumalalta: ymmärryksen merkki on mietiskely ja mietiskelyn merkki on hiljaisuus, koska ihmiselle on mahdotonta tehdä kahta asiaa samanaikaisesti – hän ei voi sekä puhua että mietiskellä.

On itsestään selvä tosiasia, että mietiskellessään ihminen puhuu oman henkensä kanssa. Tässä mielentilassa hän asettaa tiettyjä kysymyksiä hengelleen ja henki vastaa: valo murtautuu esiin ja todellisuus ilmaistaan.

Ei voida käyttää nimitystä 'ihminen' mistään olennoista, joka on tätä mietiskelyn kykyä vailla; ilman sitä ihminen olisi pelkkä eläin, alhaisempi kuin villipedot.

Mietiskelyn kyvyllä ihminen saavuttaa ikuisen elämän.

Sen kautta hän saa Pyhän Hengen henkäyksen – Hengen lahja annetaan hänelle tutkiskelussa ja mietiskelyssä.

Ihmisen henki itse saa tietoa ja vahvistusta mietiskelyn aikana: sen kautta paljastuu ihmisen näköpiiriin asioita, joista hän ei tiennyt mitään. Sen kautta hän saa jumalallista innoitusta. sen kautta hän saa taivaallista ravintoa.

Mietiskely on avain salaisuuksien ovien avaamiseen. Siinä tilassa ihminen irrottaa itsensä kaikista ulkopuolisista objekteista; siinä subjektiivisessa mielentilassa hän upottautuu henkisen elämän valtameren ja kykenee paljastamaan asioiden ydinolemusten salaisuudet. Tämän valaisemiseksi esimerkiksi ajatelkaa, että ihmisellä on kahdenlaista näköä. Kun sisäisen näkemyksen voimaa käytetään, näön ulospäin suuntautuva voima ei näe.

Tämä mietiskelyn kyky vapauttaa ihmisen eläimellisestä luonnosta, eriyttää asioiden todellisuuden, antaa ihmiselle yhteyden Jumalaan.

Tämä kyky tuo näkymättömältä tasolta esiin tieteet ja taiteet. Mietiskelykyvyllä keksinnöt tulevat mahdollisiksi, mahtavia hankkeita toteutetaan; sen avulla hallitukset voivat toimia kitkattomasti. Tällä kyvyllä ihminen astuu Jumalan Valtakuntaan.

Kaikesta huolimatta eräät ajatukset ovat hyödyttömiä ihmiselle; ne ovat kuin ilman tulosta meressä liikkuvia aaltoja. Mutta jos mietiskelyn kyky kyllästetään sisäisessä valossa ja saa jumalallisten ominaisuuksien tunnuspiirteet, tulokset varmistetaan.

Mietiskelyn kyky on kuin kuvastin; jos asetat sen maallisten objektien eteen, se heijastaa niitä. Tästä syystä, jos ihmisen henki mietiskelee maallisia aiheita, hän on saava tietoa näistä.

Mutta jos käännätte henkenne kuvastimen taivasta kohti, taivaalliset tähtikuviot ja Todellisuuden Auringon säteet heijastuvat sydämiinne, ja Valtakunnan hyveet saavutetaan.

Näinollen pitäkäämme tämä kyky oikein suunnattuna – kohdistuen se Taivaalliseen Aurinkoon, eikä maallisiin objekteihin – jotta voisimme löytää Valtakunnan salaisuudet ja käsittää Raamatun vertaukset ja hengen salatut asiat.

Tulkaamme todellakin kuvastimiksi, jotka heijastavat taivaallisia todellisuuksia, ja tulkaamme niin tahrattomiksi, että voisimme heijastaa taivaan tähtiä.

RUKOUS

97 Cadogan Gardens, Lontoo
26.12.1912

”Pitäisikö rukouksen saada toiminnan muoto?” ‘Abdu’l-Bahá: Kyllä: Bahá’i-uskossa taiteita, tieteitä ja kaikkia taitoja pidetään hartauden harjoittamisena. Ihminen, joka valmistaa arkin kirjepaperia parhaan kykynsä mukaan tunnollisesti, keskittäen kaikki voimansa sen täydellistämiseksi, ylistää sillä Jumalaa. Lyhyesti sanoen kaikki ihmisen täydestä sydäimestään tuottama ponnistelu ja vaivannäkö on hartauden harjoittamista, mikäli se on korkeimpien vaikuttimien ja ihmiskunnan palvelemishalun innoittamaa. Tämä on hartauden harjoittamista: palvella ihmiskuntaa ja pitää huolta ihmisten tarpeista. Palveleminen on rukousta. Lääkäri, joka pitää huolta sairaista ystävällisesti ja hellävaraisesti, ennakkoluulottomasti ja uskoen ihmisrodun yhteenkuuluvuuteen, ylistää Jumalaa.”

”Mikä on ihmisen tarkoitus?”

‘Abdu’l-Bahá: ”Saavuttaa hyveitä. Me tulemme maasta; miksi meidät siirrettiin kivikunnasta kasvikuntaan – ja edelleen eläinkuntaan? Jotta voisimme saavuttaa täydellisyyden jokaisessa näistä

valtakunnista, jotta voisimme omistaa kivennäisen parhaat ominaisuudet, hankkia kasvin kasvuvoiman, jotta voisimme tulla eläimen vaistoilla varustetuiksi ja omata näön, kuulon, hajun, kosketuksen ja maan aistit, kunnes eläinkunnasta me astumme ihmiskuntaan ja saamme ajattelun lahjan, keksimisen kyvyn ja hengen voimat.”

PAHUUS

”Mitä on pahuus?”

‘Abdu’l-Bahá: ”Pahuus on epätäydellisyyttä. Synti on ihmisen tila alemman luonnon maailmassa, sillä luonnossa on sellaisia puutteita kuin epäoikeudenmukaisuutta, sortoa, vihaa, vihamielisyyttä, kamppailua: nämä ovat luonnon alemman tason piirteitä. Nämä ovat maailman syntejä, hedelmiä siitä puusta, josta Aatami söi.^o Kasvatuksella meidän on vapauduttava niistä epätäydellisyyksistä. Jumalan Sanansaattajat on lähetetty, Pyhät Kirjat on kirjoitettu, jotta ihminen saatettaisiin vapaaksi. Aivan samoin kuin hän syntyy tähän epätäydellisyyden maailmaan maallisen äitinsä kohdusta, samoin hän syntyy hengen maailmaan jumalallisella kasvatuksessa. Kun ihminen syntyy ilmiöiden maailmaan, hän löytää maailmankaikkeuden – kun hän syntyy tästä maailmasta hengen maailmaan, hän löytää Valtakunnan.”

SIELUN KEHITTYMINEN

”Kehittykö sielu enemmän tämän maailman murheen vaiko ilon kautta?”

^o ‘Abdu’l-Bahá ei käytä tätä vertausta sen kirjaimellisessa merkityksessä. Aatamia ja Eevaa koskevan selityksen löytämiseksi, ks. ‘Abdu’l-Bahá, *Vastauksia joihinkin Kysymyksiin*, (Mikkeli: Suomen Bahá’iden KHH, 1962), s. 125–28. (toim, huom.)

‘Abdu’l-Bahá: ”Ihmisen mieli ja henki edistyvät, kun häntä koetellaan kärsimisellä. Mitä enemmän maata kynnetään, sitä paremmin siemen kasvaa, sitä parempi sato on oleva. Samoin kuin aura kyntää maan syvästi, puhdistaa sen rikkaruohoista ja ohdakkeista, samoin kärsimykset ja koettelemukset vapauttavat ihmisen tämän maailmallisen elämän mitättömistä asioista, kunnes hän saavuttaa täydellisen irrottautumisen tilan. Hänen asenteensa tässä maailmassa on oleva jumalallinen onnellisuus.

Ihminen on niin sanoakseni epäkypsiä: kärsimisen tulen kuumuus on kypsyttävä hänet. Tarkastelkaa menneitä aikoja ja huomaatte, että suurimmat ihmiset ovat kärsineet eniten.”

”Tulisiko hänen, joka kärsimisellä on saavuttanut kehitystä, pelätä onnellisuutta?”

‘Abdu’l-Bahá: ”Kärsimisellä hän on saavuttava ikuisen onnen, jota mikään ei voi häneltä riistää. Kristuksen apostolit kärsivät: he saavuttivat ikuinen onnen.”

”Onko sitten mahdotonta saavuttaa onnellisuutta kärsimättä?”

‘Abdu’l-Bahá: ”Ikuisen onnellisuuden saavuttamiseksi on kärsittävä. Hänellä, joka on saavuttanut itsensä uhraamisen tilan, on todellinen ilo. Ajallinen onni on katoavaa.”

”Voiko poismennyt sielu keskustella jonkun vielä maan päällä olevan kanssa?”

‘Abdu’l-Bahá: ”Keskustelua voi olla, mutta ei siten kuin meidän keskustelumme. Ei ole epäilystäkään, etteivätkö korkeampien maailmojen voimat olisi vuorovaikutuksessa tämän tason voimien kanssa. Ihmissydän on innoitukselle avoin: tämä on henkistä tiedonvälitystä. Samoin kuin unessa voi keskustella ystävänsä kanssa suun pysyessä hiljaa, samoin on hengen keskustelussa. Ihminen voi keskustella oman minänsä kanssa sanoen: ”Voinko tehdä tämän? Olisiko minulle viisasta tehdä tämä työ?” Tällainen on keskustelua korkeamman minän kanssa.”

NELJÄNLAISTA RAKKAUTTA

97 Cadogan Gardens, Lontoo

4.I.1913

Mikä voima rakkaus onkaan. Se on ihmeellisin, valtavin kaikista elävistä voimista.

Rakkaus antaa elämää elottomalle. Rakkaus sytyttää liekin sydämessä, joka on kylmä. Rakkaus tuo toivoa toivottomalle ja ilahduttaa murheellisten sydämiä.

Olemassaolon maailmassa ei todellakaan ole mitään suu-
rempaa voimaa kuin rakkauden voima. Kun ihmisen sydän on rakkauden liekin sytyttämä, on hän valmis uhraamaan kaiken – jopa elämänsä. Evankeliumissa sanotaan, että Jumala on rakkaus.

On neljänlaista rakkautta. Ensimmäinen on rakkaus, joka virtaa Jumalasta ihmiselle; se koostuu ehtymättömistä suopeuden osoituksista, jumalallisesta loistosta ja taivaallisesta valaistuksesta. Tämän rakkauden kautta olemassaolon maailma saa elämää. Tämän rakkauden kautta ihminen varustetaan aineellisella olemassaololla, kunnes Pyhän Hengen hengähdyksen – tämän saman rakkauden – kautta hän vastaanottaa ikuisen elämän ja hänestä tulee Elävän Jumalan kuva. Tämä rakkaus on lähde kaikelle rakkaudelle luomakunnan maailmassa.

Toinen on rakkaus, joka virtaa ihmisestä Jumalalle. Tämä on usko, kääntyminen Jumalan puoleen, elävöityminen, edistys, astuminen Jumalan valtakuntaan, Jumalan armon osoitusten vastaanottaminen, valaistuminen Valtakunnan valoilla. Tämä rakkaus on kaiken hyväntekeväisyyden alkuperä; tämä rakkaus saa ihmisten sydämet heijastamaan Todellisuuden Auringon säteitä.

Kolmas rakkaus on Jumalan rakkaus Jumalan minuutta tai ydinolemuksesta kohtaan. Tämä on Hänen kauneutensa kirkastus. Hänen itsensä heijastuma Hänen luomakuntansa kuvastimessa. Tämä

on rakkauden todellisuus. Ikiaikainen Rakkaus, Ikuinen Rakkaus. Yhden tämän rakkauden säteen kautta kaikki muu rakkaus on olemassa.

Neljäs rakkaus on ihmisen rakkaus ihmistä kohtaan. Rakkaus, joka vallitsee uskovien sydänten kesken on henkien ykseyden ihanteen innoittamaa. Tämä rakkaus saavutetaan Jumalan tuntemisella, niin että ihmiset näkevät Jumalallisen Rakkauden heijastuvan sydämessä. Jokainen näkee toisessa Jumalan Kauneuden heijastuvan sielussa, ja löytäen tämän samanlaisuuden piirteen he kiintyvät toisiinsa rakkaudessa.

Tämä rakkaus on tekevä kaikista ihmisistä yhden meren aaltoja, tämä rakkaus on tekevä heistä kaikista yhden taivaan tähtiä ja yhden puun hedelmiä. Tämä rakkaus on tuova todellisen, sopu-soinnun toteutumisen, tosi ykseyden perustan.

Mutta rakkaus, joka joskus vallitsee ystävien välillä ei ole (todellista) rakkautta, koska se on muuttumisen alaista; tämä on vain ihastumista. Kun tuuli henkäilee, hennot puut antavat myöten. Jos tuuli on idästä, puu taipuu länteen, ja jos tuuli kääntyy länteen, puu taipuu itään. Tällainen rakkaus saa alkunsa elämän satunnaisissa olosuhteissa. Tämä ei ole rakkautta, se on ainoastaan tuttavuutta; se on muuttumisen alainen.

Tänään näette kaksi sielua ilmeisen läheisessä ystävytydessä; huomenna kaikki tämä voi muuttua. Eilen he olivat valmiit kuolemaan toistensa puolesta, tänään he välttävät toistensa seuraa. Tämä ei ole rakkautta; se on sydänten myöntymistä elämän satunnaisuuksiin. Kun se, mikä on aiheuttanut tämän rakkauden, katoaa, myös rakkaus katoaa; tämä ei todellisuudessa ole rakkautta.

Rakkautta on vain niitä, neljää lajia, jotka olen selittänyt. a) Jumalan rakkaus Jumalan ydinolemuksesta kohtaan. Kristus on sanonut, että Jumala on Rakkaus. b) Jumalan rakkaus lapsiaan – palvelijoitaan kohtaan. c) Ihmisen rakkaus Jumalaa kohtaan ja d) ihmisen rakkaus ihmistä kohtaan. Nämä neljä rakkauden lajia saavat alkunsa

Jumalasta. Nämä ovat säteitä Todellisuuden Auringosta, nämä ovat Pyhän Hengen hengähdyksiä, nämä ovat Todellisuuden merkkejä.

‘ABDU’L-BAHÁN ILMAISEMA MUISTIO

28. elokuuta 1913

Oi Sinä rakastettu tyttäreni!

Kaunopuheinen ja sujuva kirjeesi luettiin puutarhassa, puun vilpoisessa siimeksessä kevyen tuulen henkaillessä. Fyysisen nautinnon aiheet levittäytyivät silmien eteen, ja kirjeestäsi tuli henkisen nautinnon aihe. Sanon vilpittömästi, se ei ollut kirje vaan hyasinttien ja kukkien koristama ruusutarha.

Se sisälsi paratiisin suloisen tuoksun, ja Jumalallisen rakkauksen länsituuli puhalsi sen rusottavista sanoista.

Koska minulla ei ole runsaasti aikaa käytettävissäni, annan tässä lyhyen, lopullisen ja kattavan vastauksen.

Se on seuraava:

Tässä Bahá'u'lláhin Ilmoituksessa naiset kulkevat rintarinnan miesten kanssa. Missään liikkeessä ei heitä tulla jättämään taka-alalle. Heidän oikeutensa verrattuna miehiin ovat yhtäläiset arvoltaan. He tulevat astumaan kaikille politiikan hallinnollisille aloille. He tulevat saavuttamaan kaikessa sellaisen asteen, jota tullaan pitämään ihmiskunnan maailman kaikkien korkeimpana arvoasemana, ja he tulevat osallistumaan kaikkiin asioihin. Olkaa levolliset. Älkää katselko nykyisiä olosuhteita; ei ole kaukaisessakaan tulevaisuudessa, kun naisten maailma on tuleva kaikki-loistavaksi ja kaikki-kunniakkaaksi, sillä hänen Pyhyytensä Bahá'u'lláh on niin tahtonut. Vaalien aikana äänioikeus on naisten epäämätön oikeus, ja naisten astuminen kaikille ihmiselämän aloille on eittämätön ja kiistaton kysymys. Yksikään sielu ei voi jarruttaa tai estää sitä.

Mutta on tiettyjä asioita, joihin osallistuminen ei ole naisten arvoista. Esimerkiksi aikana, jolloin yhteisö on ryhtymässä tarmokkaisuun puolustustoimenpiteisiin vihollisten hyökkäystä vastaan, naiset ovat vapautetut sotilallisista sitoumuksista. Saattaa käydä niin, että jonakin aikana sotaisat ja julmat heimot voivat raivokkaasti hyökätä valtion kimppuun aikomuksenaan toteuttaa sen kansalaisyhteiskunnan joukkoteurastus; tällaisissa olosuhteissa puolustautuminen on välttämätöntä, mutta on miesten velvollisuus järjestää ja toimeenpanna nämä puolustustoimenpiteet eikä naisten – koska heidän sydämensä ovat helliä eivätkä he voi kestää verilöylyn kauhujen näkemistä huolimatta siitä, että se on puolustuksen vuoksi. Tällaisista ja vastaavista toimenpiteistä naiset ovat vapautetut.

Mitä tulee Oikeusneuvosten perustuslakiin, Bahá'u'lláh puhuu siinä miehille. Hän sanoo: ”Oi, te Oikeusneuvosten miehet!”

Mutta kun sen jäsenet on valittava, naisille kuuluva oikeus, sikäli kuin heidän äänestämisenä ja äänensä on kyseessä, on eittämätön. Kun naiset saavuttavat edistyksen äärimmäisen asteen, sitten, ajan ja paikan ja heidän suuren kyvykkyytensä vaatimusten mukaisesti, he ovat saavuttava poikkeuksellisia etuoikeuksia. Olkaa luottavaisia tässä suhteessa.

Hänen pyhyytensä Bahá'u'lláh on suuresti vahvistanut naisten asiaa ja naisten oikeudet ja etuoikeudet ovat eräs 'Abdu'l-Bahán suurimmista periaatteista. Olkaa levolliset! Ennen pitkää päivät ovat tuleva, jolloin miehet puhuessaan naisille sanovat: ”Siunattuja olette te! Siunattuja olette te! Totisesti te olette jokaisen lahjan arvoisia. Totisesti te ansaitsette koristaa päänne ikuisen loiston kruunulla, sillä tieteissä ja taiteissa, hyveissä ja täydellisyyksissä te olette tuleva tasa-arvoiseksi miehen kanssa, ja mitä tulee sydämen hellyyteen ja säälin ja myötätunnon runsauteen, te olette miehen yläpuolella.”

3:9 Kuka kukin on

BAHÁ'U'LLÁH

on Jumalan sanansaattaja meidän aikakaudellemme ja bahá'í-uskon perustaja. Hänen ilmaisemissaan sanoissa on elävöittävä ja luova voima, jota voimme hyödyntää mietiskelemällä, rukoilemalla ja hänen kirjoituksiinsa uppoutumalla.

'ABDU'L-BAHÁ

oli Bahá'u'lláhin poika ja hänen nimittämänsä Liiton Keskus. Hänen kirjoituksensa, kirjeensä ja muistiinmerkityt puheensa ovat Bahá'u'lláhin ja Bábin kirjoitusten ohella bahá'í-uskon pyhää tekstiä.

GREGORY C. DAHL

valmistelee parhaillaan tohtorin väitöskirjaansa taloustieteestä Harvardin yliopistossa. Hän on todellinen maailmankansalainen, sillä hän on matkustanut kaikkialla maailmassa vierailen bahá'iden luona yli seitsemässäkymmenessä maassa. Hän harrastaa mm. musiikkia (esiintyy ja on tuottanut äänilevyä) sekä eri aloja audiovisuaalisessa tekniikassa.

ABU'L-QASIM FAIZI

on Shoghi Effendin nimittämä Uskon Käsi. Hän toimi yhdeksän Uskon käden muodostamassa Kansainvälisessä Bahá'í-neuvostossa Shoghi Effendin kuolemasta 1957 aina Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston perustamiseen saakka vuonna 1963. Hän on matkustellut laajalti eri puolilla maailmaa bahá'í-uskon edistämiseksi. Hänen tärkeimmät teoksensa ovat nide varhaisista bahá'eista kertovia elämäkerrallisia katkelmia sekä Shoghi Effendin kirjeiden ja Portals to Freedom-kirjan persiankieliset käännökset.

DANIEL C. JORDAN

toimii professorina Massachusettsin yliopistossa, jossa hän on Ihmis- potentiaalinen tutkimuskeskuksen esimies. Eräs tämän keskuksen suurimmista tutkimusprojekteista on ANISA-kasvatusmallin kehittäminen. Professori Jordan, jonka koulutukseen sisältyvät musiikki, psykologia ja sosiaaliantropologia, on kirjoittanut lukuisia bahaí-uskoa käsitteleviä ja tieteellisiä artikkeleita eri aikakausjulkaisuihin. Hän on Yhdysvaltain Kansallisen Henkisen Hallintoneuvoston jäsen.

SIRPA MYLLYNEN

on ammatiltaan askarteluohjaaja ja suunnittelee jatkavansa opintojaan kuvataiteitten alalla. Hänen töitään tässä numerossa ovat piirroset sivuilla 10,35 ja 43. Myös viime *Maailmankansalaisessa* julkaistiin hänen töitään.

TOINI SAARINEN

on Suomen vanhimpia bahaíita. Hän on pidetty esitelmöitsijä eri puolilla Suomea järjestettävissä bahaí-tilaisuuksissa ja seminaareissa.

LEENAKAISU SÄÄSKI

on käynyt Savonlinnan Taidelukiota ja aikoo suunnistaa Taideteollisen korkeakoulun tekstiililinjalle. Tällä kerralla, joka on jo toinen, hän on tehnyt kuvituksen A. Q. Faizin satuun sekä kirjoittanut kaksi runoa. Edellisen kerran hänen töitään julkaistiin *Maailmankansalaisen* ensimmäisessä numerossa. Hän kuuluu *Maailmankansalaisen* toimittajakuntaan.

HABIB'U'LLAH ZABIHIAN

on valmistunut lääketieteen tohtoriksi Shirázin yliopistosta

Persiassa. Nykyisin hän työskentelee anestesia­lääkärinä helsinkiläisessä sairaalassa. Hän on ollut Suomen Bahá'iden Kansallisen Henki­sen Hallintoneuvoston jäsen sen perustamisesta lähtien ja toiminut useita vuosia sen puheenjohtajana.

3:10 Ystävillemme

Olemme valitettavasti joutuneet korottamaan *Maailmankansalaisen* irtonumero- ja tilaushintoja. Tämä korotus johtuu osittain päätoimittajan kirjeessä selvitelystä pienestä levikistä suhteessa painatuskustannuksiin, osittain vuoden vaihteessa tapahtuvista liikevaihtoveron ja postimaksujen korotuksista. Kuitenkin, mikäli levikki vähänkin kasvaisi, korotustarvetta ei esiintyisi, ja lehden hinta voitaisiin palauttaa entiselleen. *Maailmankansalainen* ei pyri tuottamaan voittoa, mutta on oikeus ja kohtuus, että sen kustantaminen jatkuu sen omalla pääomalla. Toisaalta lehden hintaa voitaisiin pienentää laadun kustannuksella vähentämällä sivumäärää ja tinkimällä painoasusta, mutta tällaisia kompromisseja lehden toimitus ei halua hyväksyä. Haluaisimme mielellämme kuulla lukijoiden kommentteja tästä asiasta. *Maailmankansalaisen* ystävien toiminnasta lehden myynnin edistämiseksi ja siten levikin lisäämiseksi riippuu nyt sen laatu ja ilmestymiskertojen lukumäärä tulevaisuudessa.

Maailman— kansalainen

M-k 4

4. numero (1978)

ISSN 0355-130X

4:1 Tulevaisuuden yhteiskunnan malli – pääkirjoitus

Harri Peltola

Aina viime vuosisadan puolivälistä lähtien, jolloin Bahá'u'lláh, bahá'í-uskon perustaja, julisti maailman tarvitsevan kollektiivista turvallisuutta ja yleismaailmallista rauhaa, bahá'ít ovat työskennelleet tämän korkean päämäärän hyväksi. Vuosista 1863–1868 alkaen on Bahá'u'lláhin opetuksissa selvä näkemys maailmanjärjestyksen toteutumisesta jatkuvana kehitystapahtumana. Se perustuu sille, että meidän aikamme todellisuus on kaikkien kansojen keskinäinen riippuvuus, ja että niiden laitosten ja sopimusten, jotka säätelevät poliittista, taloudellista ja yhteiskunnallista elämäämme, on toteutettava maailmanjärjestys, jossa tämä tietoisuus saa täydellisen ilmauksen.

Täysin tietoisena siitä, että yhdeksästoista vuosisata oli maailman ykseyden kynnyksellä, Bahá'u'lláh julisti profeetallisin sanoin, että hänen aikansa rotu-, kansallisuus- ja luokkaristiriitojen repimä yhteiskunta joutuisi vetäytymään tulevan maailman sivistyksen elinvoimaisen nousun tieltä. Selväsanaissa kirjeissään aikansa hallitsijoille ja johtomiehille hän määritteli sen perusrakenteen, hahmotti sen kehittymisen vaiheet ja julisti, että sen perustana voisi olla ainoastaan ihmiskunnan ykseys.

Meidän kohtalomme on ollut elää siinä murroksessa, jonka on aiheuttanut elämän monenlaisten perinteiden ja yhteiskunnallisten laitosten muovautuminen yhdeksi valtavaksi ja maailmanlaajuiseksi järjestelmäksi. Samalla olemme kuitenkin kokeneet tyydytystä saadessamme osallistua luovaan tehtävään, joka ulottuvuuksiltaan ylittää kaikkien aikaisempien aikakausien mahdollisuuksien rajat. Emmekö voisi pitää maailmanyhteisön ilmaantumista ja maailmankansalaisuuden kasvavaa tietoisuutta ensimmäisinä merkkeinä ihmiskunnan aikuistumisesta, joka on ajan täytyessä tuottava runsaimman sadon maailmansivistyksen ja -kulttuurin muodossa?

Maailman ykseys ilmentää aikamme henkeä ja muodostaa bahá'í-uskon kulmakiven. Kaikki sen yhteiskunnalliset ja humanitaariset opetukset keskittyvät perusperiaatteeseen ihmiskunnan ykseydestä.

Koska rauhanasian poliittisia näkökantoja ei voida eristää ihmissuhteiden yleisestä ongelmatiikasta, bahá'í-usko vaatii todellisen maailmanyhteiskunnan luomista, jossa kansat ja kansakunnat säilyttävät yksilöllisyytensä mutta silti alistavat erityisetunsa koko ihmiskunnan hyvinvoinnin hyväksi auttaen kukin omalta osaltaan eri tavoin luomaan monipuolisemman ja antoisamman maailmankulttuurin kuin mikään ihmiskunnan historiassa. Näinollen Bahá'u'lláhin laatima rauhanohjelma sisältää sellaisia yhteiskunnallisia periaatteita kuin ihmiskunnan ykseys, miesten ja naisten tasa-arvo, pääoman ja työvoiman välinen sopusointu, yleismaailmallinen koulutus, kansainvälinen apukieli, tieteen ja uskonnon sopusointu sekä vapaus totuuden etsinnässä.

Seuraava lausunto tulevaisuuden yhteiskunnan mallista on ote bahá'í-uskon edesmenneen Suojelijan Shoghi Effendin teoksesta *The World Order of Bahá'u'lláh* (Bahá'u'lláhin maailmanjärjestys):

”Ihmisrodun ykseys Bahá'u'lláhin hahmottamana viittaa sellaisen maailman kansainyhteisön perustamiseen, jossa kaikki

kansakunnat, rodut, uskonsuunnat ja kansanluokat ovat kiinteästi ja pysyvästi yhdistyneet ja jossa sen valtiojäsenten itsehallinto ja niihin kuuluvien yksilöiden henkilökohtainen vapaus ja aloiteoikeus on yksiselitteisesti ja täydellisesti turvattu. Tässä kansainyhteisössä on, sikäli kun voimme sitä hahmottaa, oltava maailman lainsäädännöllinen elin, jonka jäsenet ovat koko ihmiskunnan uskottuina viime kädessä valvova jokaisen osavaltion kaikkia luonnonvaroja ja säättävä sellaisia lakeja, joita tarvitaan säätelemään kaikkien rotujen ja kansojen elämää, turvaamaan niiden tarpeet ja sovittelemaan niiden väliset suhteet.

Maailman toimeenpaneva elin kansainvälisiin rauhanturvajoukkoihin nojautuen on toteuttava tämän maailman lainsäädäntöelimen päätökset ja soveltava sen säätämiä lakeja sekä turvaava koko kansainyhteisön elimellisen ykseyden. Maailman tuomioistuin on langettava lopulliset tuomiot ja antava sitovat päätökset kaikissa erimielisyyksissä, joita saattaa syntyä tämän yleismaailmallisen järjestelmän eri osien välillä. Maailman tietoliikennejärjestelmä, joka käsittää koko planeetan, tullaan laatimaan vapautettuna kansallisista esteistä ja rajoituksista toimiakseen mahdollisimman nopeasti ja ehdottoman säännöllisesti.

Maailman pääkaupunki on toimiva maailmansivistyksen hermokeskuksena ja polttopisteenä, jota kohti elämän yhdistävät voimat hakeutuvat ja josta sen voimistavat vaikutukset säteilevät. Maailmankieli joko keksitään tai valitaan jo olemassa olevien kielten joukosta, ja sitä opetetaan kaikkien osavaltioiden kouluissa apukielenä äidinkielen ohella. Maailmankirjoitustapa, maailmankirjallisuus, yhtenäinen ja yleismaailmallinen raha-, mitta- ja painoyksikköjärjestelmä on yksinkertaistava ja helpottava vuorovaikutusta ja yhteisymmärrystä ihmiskunnan kansojen ja rotujen kesken. Tällaisessa maailmanyhteiskunnassa ihmiselämän kaksi mahtavinta voimaa, tiede ja uskonto, saatetaan sopusointuun niiden toimies-sä yhdessä ja rinnakkain. Lehdistö on tällaisessa järjestelmässä

ollessaan kanava ihmiskunnan eriäville näkökannoille ja vakauksille lakkaava olemasta eri etupiirien, sekä yksityisten että julkisten, häikäilemättömästi manipuloimaa ja vapautuva erimielisten hallitusten ja kansojen vaikutuksesta. Maailman taloudelliset voimavarat järjestellään, sen raaka-ainelähteet arvioidaan ja hyödynnetään täysin, sen markkinat koordinoidaan ja niitä kehitetään sekä sen tuotteiden jakelua oikeudenmukaisesti säännöstellään.

Kansalliset kateudet, vihamielisydet ja jännitykset lakkaavat, ja rodullisten ristiriitojen ja ennakkoluulojen tilalle tulee rotujen välinen ystävyys, yhteisymmärrys ja yhteistyö. Uskonnollisen riitaisuuden syyt poistetaan pysyvästi, taloudelliset tulliesteet ja rajoitukset lakkautetaan täydellisesti, ja kohtuuttomat kansanluokkien väliset erot hävitetään. Kurjuus katoaa ja suuromaisuuksien kasaantuminen yksityisomistukseen estetään. Sekä taloudellisiin että poliittisiin sotiin tuhlatu energia keskitetään sellaisiin tarkoituksiin, jotka laajentavat ihmisen keksintöjen ja teknisen kehityksen alaa, kohottavat ihmiskunnan tuotantokykyä, ehkäisevät sairauksia, laajentavat tieteellistä tutkimustyötä, kohottavat ruumiinterveytystä, terävöittävät ja jalostavat ihmisen aivotoimintaa, hyödyntävät planeetan käyttämättömiä ja ennestään tuntemattomia luonnonvaroja, pidentävät ihmisikää ja tukevat kaikenlaista toimintaa, mikä voi antaa virikkeitä koko ihmiskunnan älylliselle, moraalille ja henkiselle elämälle.

Maailman liittovaltiojärjestelmä, joka hallitsee koko maapalloa, ja jolla on eittämätön valta sen suunnattomien voimavarojen yli, joka sulattaa yhteen idän ja lännen ihanteet, joka on vapautunut sodan ja sen tuhojen kirouksesta ja joka kykenee hyödyntämään kaikkia maapallon käyttökelpoisia energialähteitä; järjestelmä, jossa voimasta on tehty oikeudenmukaisuuden palvelija ja jonka elämää ylläpitää yhden Jumalan yleismaailmallinen tunnustaminen ja kuuliaisuus viidelle yhteisesti hyväksytylle jumalalliselle ilmoitukselle

sellainen on päämäärä, jota kohti ihmiskunta elämän yhdistävien voimien pakottamana liikkuu.”

Ihmisrodun ykseydellä en kauaskantoisia vaikutuksia, joiden varaukseton tunnustaminen on uuden maailmanjärjestyksen kehityksen vaikutin ja johtava periaate. Se ennakoi tulevaisuuden yhteiskunnan mallia, jota pitää yllä sen perustana oleva kansallisuuksien, rotujen, luokkien ja uskontojen yhteys. Maailmanhallinnon peruskirjan laatiminen ja maailman yhteistyökoneiston luominen ei ole riittävää eikä pitkäaikaista ellei sitä perusteta ihmiskunnan ykseyden todellisuudelle.

4:2 Uuden maailmanjärjestyksen päämäärä

Shoghi Effendi

Tämä on päämäärä – uuden maailmanjärjestyksen päämäärä, alkuperältään jumalallinen, ulottuvuuksiltaan kaikenkäsittävä, periaatteiltaan oikeudenmukainen ja luonteeltaan haastava – jota kohti ahdistuneen ihmiskunnan on ponnisteltava.

ESIPUHE

Uuden maailmanjärjestyksen päämäärä on otsikko, joka annettiin bahá'í-uskon Suojelijan Shoghi Effendin Haifassa, Israelissa, 28. marraskuuta 1931 kirjoittamalle kirjeelle. Se on eräs osa Shoghi Effendin lähettämien viestien kokoelmasta, joka on julkaistu nimellä *Bahá'u'lláhin maailmanjärjestys*. Tässä kirjeessä mainittu sota on tietenkin ensimmäinen maailmansota.

Kyseinen kirje osoitettiin bahá'í-uskon seuraajille kaikkialla maailmassa, ja sen tarkoitus oli lähinnä syventää heidän ymmärtämystään Kaitseimuksen tänä aikana vapauttamista voimista. Mutta edelleenkin sen erittely syistä tuon ajan maailman tapahtumille ja sen luja vakuutus kehityksen myönteisestä kulusta pitkällä tähtäimellä, sen haaste tietoiselle uskolle ja sen ilmaus yhteiskuntaa uudestisyntyttävästä elinvoimaisesta hengestä ovat yhtä päteviä nyt kuin 1930-luvun alussa, jolloin maailma oli kansainvälisen

lamakauden kourissa ja siemenet kylvetty toiselle maailmanlaajuiselle sodalle, josta ihmiskunta ei vieläkään ole täysin toipunut.

Uskonnon johtajat, poliittisten teorioiden julistajat ja yhteiskunnallisten laitosten toimitsijat, jotka nykyisin ovat neuvottomina ja tyrmistyneinä havaitsemassa aarteittensa vararikon, tekisivät hyvin, jos he kääntyisivät Bahá'u'lláhin ilmoituksen puoleen ja mietiskelisivät maailmanjärjestystä, joka hänen opetuksiinsa kätkeytyvänä on hitaasti ja huomaamattomasti nousemassa esiin nykyajan sivistyksen sekasorron ja kaaoksen keskellä.*

Bahá'i-usko on uusi, itsenäinen ja yleismaailmallinen uskonto, jonka Bahá'u'lláh perusti toistasataa vuotta sitten Persiassa, joka on aiempien uskontojen lupauksen täyttymys ja jonka päämäärä on koko ihmiskunnan yhdistäminen.

USKONSISARET JA -VELJET BAHÁ'U'LLÁHIN ASIASSA.

Viimeaikaisten tapahtumien vääjämätön kulku on vienyt ihmiskunnan niin lähelle Bahá'u'lláhin ennakoimaa päämäärää, ettei kukaan hänen uskonsa vastuuntuntoinen seuraaja nähdessään kaikkialla masentavia todisteita maailman ahdingosta voi pysyä välinpitämättömänä ajatellessaan sen lähestyvää vapahdusta.

Viettäessämme nyt kaikkialla maailmassa 'Abdu'l-Bahán poismenosta** kuluneen ensimmäisen vuosikymmenen päättymistä, on varmasti paikallaan pohtia hänen maailmalle antamiensa

* *Bahá'u'lláhin maailmanjärjestys.*

** 28.II.1921

opetusten valossa niitä tapahtumia, jotka ovat jouduttaneet Bahá'u'lláhin ennakoiman maailmanjärjestyksen asteittaista kasvua.

Kymmenen vuotta sitten juuri tänä samana päivänä maailma sai kuulla sen henkilön poistumisesta keskuudestamme, joka yksin rakkautensa, voimansa ja viisautensa jalostavalla vaikutuksella olisi voinut suoda sille lohtua niissä monissa koettelemuksissa, jotka sen kohtalona oli kärsiä.

Kuinka hyvin me, hänen seuraajikseen tunnustautuvien pieni joukko, jotka väitämme tunnistaneemme hänessä loistaneen valon, voimme vieläkin muistaa hänen maallisen elämänsä ehtoossa toistamansa viittaukset siihen tuskaan ja kuohuntaan, jolla henkisesti uudestisyntymätöntä ihmiskuntaa yhä enemmän koeteltaisiin. Kuinka syvästi eräät meistä voivatkaan muistaa hänen painokkaat huomautuksensa hänen ovillaan tungeksineiden pyhiinvaeltajien ja vierailijoiden läsnäollessa juhliittaessa maailmansodan loppumista – sodan, joka kylvämillään kauhuilla, aiheuttamallaan menetyksillä ja synnyttämillään ongelmilla oli vaikuttava niin kauan ja laajalti ihmiskunnan kohtaloihin. Kuinka tynesti merta samalla voimakkaasti hän korostakaan sitä julmaa harhakuvaa, jonka tuo ihmisten ja kansakuntien voitokkaan oikeuden ruumiillistumana ja pysyvän rauhan pettämättömänä välineenä ylistämä rauhansopimus sisälsi katumattomalle ihmiskunnalle. Kuinka usein kuulimmekaan hänen huomauttavan: ”Rauha, rauha – sitä kansat ja hallitsijat kuuluttavat lakkaamatta huulillaan, kun sammumattoman vihan tuli vielä hehkuu heidän sydämissään.”

Kuinka usein kuulimmekaan hänen korottavan äänensä silloin, kun riemuitsevan innostuksen kiihko oli vielä korkeimmillaan ja kauan ennen kuin vielä oli voitu tuntea tai tuoda julki epäilyksen häivettäköön, vakaasti julistaen, että tuo asiakirja, jota oli ylistetty vapautetun ihmiskunnan peruskirjana piti sisällään katkeran petoksen siemeniä, jotka yhä enemmän orjuuttaisivat maailmaa.

Kuinka runsaita ovatkaan nyt todisteet jotka osoittavat oikeaksi hänen erehtymättömän arvostelukykynsä terävyyden.

Kymmenen taukoamattoman levottomuuden vuotta täynnä epätoivoa ja arvaamattomia seurauksia sivistyksen tulevaisuudelle ovat saattaneet maailman sellaisen onnettomuuden partaalle, jota on liian kauhea käsittää todeksi. Vastakohtaisuus maailman jolithahmojen Versaillesissa niin vapaasti esittämien luottavaisen innostuksen ilmausten ja niiden ahdistuneiden hätähuutojen välillä, joita sekä voittajat että voitettut nyt katkeran pettymyksen hetkellä kohottavat, on todella murheellinen.

SOTAAN VÄSYNYT MAAILMA

Ei voima, jota rauhansopimusten laatijat ja takaajat edustivat, eivätkä korkeat ihanteet, jotka alunperin innoittivat Kansainliiton suunnittelijaa, ole osoittautuneet riittäväksi suojaksi niitä sisäisen hajaannuksen voimia vastaan, jotka ovat jatkuvasti koetelleet tätä niin suurella työllä muodostettua rakennelmaa. Eivät myöskään ne niin kutsutun sovittelun ehdot, joita voittajavallat ovat yrittäneet saattaa voimaan, tai sen järjestön koneisto, jonka Amerikan maineikas ja kauaskatseinen presidentti on luonut, ole osoittautuneet teoriassa eivätkä käytännössä riittäviksi välineiksi takaamaan sen järjestyksen koskemattomuutta, jota ne ovat yrittäneet vakiinnuttaa. ”Vaivat, joista maailma nyt kärsii”, kirjoitti ‘Abdu’l-Bahá tammikuussa 1920,

tulevat moninkertaistumaan ja sitä ympäröivä synkkyys tulee sakenemaan. Balkan pysyy tyytymättömänä. Sen levottomuus lisääntyy. Hävinneet vallat jatkavat sodan lietsontaa. Ne tulevat turvautumaan jokaiseen keinoon, joka voi sytyttää uudelleen sodan liekin. Uudet ja maailmanlaajuiset liikkeet tulevat tekemään kaikkensa suunnitelmiensa edistämiseksi.

Vasemmiston liike saavuttaa suuren merkityksen. Sen vaikutus tulee leviämään.

Taloudellinen ahdinko, sen jälkeen kun nuo sanat kirjoitettiin, yhdessä poliittisen sekasorron, rahamarkkinatilanteen, uskonnollisen levottomuuden ja rotujen välisen vihamielisyyden kanssa näyttävät liittoutuneen keskenään lisätäkseen mittaamattomasti taakkaa, jonka alla köyhtynyt ja sotaan väsynyt maailma valittaa. Näiden toisiaan niin hämmentävän nopeasti seuraavien kriisien yhteisvaikutus on saanut yhteiskunnan perustukset horjumaan. Koko maailma, jokainen maanosa, etäisimmät seudutkin, on kaikkialla sellaisten voimien ahdistama, joita se ei voi selittää eikä säädellä.

Eurooppa, jota tähän asti on pidetty korkealle kehitetyn sivistyksen kehtona, vapauden soihdunkantajana sekä maailmankaupan ja -teollisuuden voimakeluksena, on hätäntynyt ja halvaantunut näin suunnattoman mullistuksen kohdattuaan. Ihmiselämän sekä poliittisen että taloudellisen tason kauan vaalittuja ihanteita koetellaan ankarasti toisaalta taantumuksellisten voimien ja toisaalta petollisen ja itsepintaisen radikalismien paineessa. Aasian sydämessä kaukainen jyrinä, pahaenteisenä ja hellittämättömänä, ilmentää sellaisen aatteen tasaista etenemistä, joka kieltämällä Jumalan ja hänen lakinsa ja periaatteensa uhkaa hajottaa inhimillisen yhteiskunnan perusteet. Orastavan nationalismien melske, johon yhtyy päätään uudelleen nostava skeptisismi ja epäusko, lisäävät kestävän vakauden ja järkkymättömän alistumisen symbolina pidetyn mantereiden koetelemuksia. Pimeimmästä Afrikasta voidaan yhä enemmän erottaa poliittisen ja taloudellisen imperialismien tavoitteita ja käytäntöjä vastaan kohdistuvan tietoisien ja päättävien vallankumouksien ensimmäisiä merkkejä, jotka edelleen lisäävät myrskyisän ajan kasvavia vaikeuksia. Ei edes Amerikka, joka aina viime aikoihin saakka on ylpeillyt perinteisellä eristäytymispolitiikallaan ja taloutensa omavaraisuudella, järjestelmänsä haavoittumattomuudella sekä

kasvavan maineensa ja varallisuutensa todisteilla, ole voinut vastustaa niitä pakottavia voimia, jotka ovat pyyhkäässeet sen taloudellisen pyörremyrskyn keskukseen joka puolestaan nyt uhkaa vahingoittaa sen teollisen ja taloudellisen elämän perusteita. Jopa kaukainen Australia, jonka etäällä Euroopan myrskykeskuksista olisi voitu olettaa pysyvän vastustuskykyisenä sairaan mantereen vaivoille ja tuskille, on joutunut tähän intohimojen ja ristiriitojen pyörteeseen kykenemättä irrottamaan itseään niiden kahlitsevasta vaikutuksesta.

LÄHESTYVÄN KAAOKSEN MERKIT

Koskaan ei ihmiselämän sosiaalisilla, taloudellisilla tai poliittisilla tasoilla ole todellakaan ollut niin laaja-alaisia ja perusteellisia murroksia kuin nyt eri puolilla maailmaa. Koskaan ei ole ollut niin monia ja erilaisia vaaran aiheita kuin nyt niiden uhatessa yhteiskunnan perusrakennetta. Seuraavat Bahá'u'lláhin sanat ovat erityisen merkittäviä, kun pysähdymme tarkastelemaan omituisen sekasortoisen maailman nykytilaa:

Kuinka kauan on ihmiskunta pitäytyvä itsepäisyydessään?
 Kuinka kauan on epäoikeudenmukaisuus jatkuva? Kuinka kauan kaaos ja epäjärjestys vallitsee ihmisten keskuudessa? Kuinka kauan on epäsopu kuohuttava yhteiskunnan perusteita? Mutta voi, epätoivon tuulet puhaltavat kaikilta suunnilta ja ihmisrotua jakava ja vahingoittava riitaisuus lisääntyy päivittäin. Uhkavien mullistusten ja lähestyvän kaaoksen merkkejä voidaan jo nyt erottaa: sillä vallitseva järjestys näyttää olevan säällittävän puutteellinen.

Yli kolmenkymmenen miljoonan kaikkialla Euroopassa vähemmistöasemassa elävän ihmisen levottomuutta herättävä vaikutus, työttömien valtava ja alati lisääntyvä armeija kansojen

moraalia heikentäville vaikutuksineen ja hallituksia musertavine rasiitteineen, julma ja kahlehtimaton kilpavarustelu joka nielee yhä suuremman osan jo köyhtyneiden kansakuntien varoista, moraalinen aallonpohja josta kansainväliset rahamarkkinat nyt yhä enemmän kärsivät, maallistumisen eteneminen kristillisen ja islamilaisen puhtasoppisuuden tähän asti valloittamattomina pidettyihin tukikohtiin – nämä erottuvat vakavimpina oireina siitä ja enteilevät paha nykyaikaisen sivistyksen rakenteen vakavuudelle tulevaisuudessa. Ei siis ole ihme, että eräs Euroopan huomattavimmista ajattelijoista, jota kunnioitetaan hänen viisautensa ja maltillisuutensa vuoksi, on katsonut olevansa pakotettu ilmaisemaan ajatuksensa näin voimakkaasti: ”Maailma on käymässä läpi vakavinta kriisiä sivistyksen historiassa.” ”Me olemme”, kirjoittaa eräs toinen, ”joko maailman katastrofin partaalla tai ehkä suuremman totuuden ja viisauden aikakauden alussa.” ”Juuri tällaisina aikoina, hän lisää, ”uskontoja tuhoutuu ja syntyy.”

Emmekö voi jo erottaa poliittista taivaanranta tähyillessämme niiden voimien järjestäytymistä, jotka ovat uudelleen jakamassa Euroopan mantereen mahdollisen sodan kannalta vastakkaisiin leireihin ja jotka ovat valmistautumassa voimainmittelyyn joka toisin kuin viime sota voi merkitä erään kauden, valtavan ajanjakson loppua ihmiskunnan kehityksen historiassa. Olemmeko me, kallisarvoisen uskon etuoikeutetut vaelijat, kutsutut todistamaan mullistusta, joka on poliittisesti yhtä perustavanlaatuinen ja henkisesti yhtä hyödyllinen kuin se, joka aiheutti Rooman valtakunnan tuhon lännessä? Jokaisen Bahá’u’lláhin uskon valppaan seuraajan olisi hyvä pysähtyä miettimään, eikö voisi olla mahdollista että tästä maailmanlaajuisesta purkauksesta viriäisi sellaisia henkisen energian voimia jotka eivät ainoastaan tuo mieleen vaan jopa ylittävät Jeesuksen Kristuksen uskon perustamiseen liittyneiden merkkien ja ihmeiden loiston? Eikö ravistellun maailman tuskasta voisi ilmaantua uskonnollinen herätys, joka ulottuvuudeltaan ja voimaltaan jopa

ylittäisi niiden maailmaaohjaavien voimien mahdin, joilla entisaikojen uskonnot ennalta määräytyin väliajoin ja tutkimattoman Viisauden mukaisesti ovat virvoittaneet taantuvien aikakausien ja kansojen kohtaloita? Eikö tämän nykyisen, tämän suuresti arvostetun materialistisen sivistyksen vararikko jo sellaisenaan voisi kitkeä pois niitä tukahduttavia rikkaruohoja, jotka nyt estävät Jumalan kamppailevan uskon nousun ja sen tulevan kukoistuksen?

Antakaamme Bahá'u'lláhin itsensä luoda sanojensa loistoa polullemme suunnatessamme kulkumme tämän kiusatun aikakauden loukkojen ja ahdinkojen välitse. Yli viisikymmentä vuotta sitten* kaukana maailmaa nyt ahdistavista vaivoista ja koettelemuksista, hänen kynästään virtasivat nämä profeetalliset sanat: ”Maailma on tuskissaan ja sen tila kurjistuu päivittäin. Sen kasvot ovat kääntyneet kohti itsepäisyyttä ja epäuskoa. Sellainen on oleva sen ahdinko, että sen paljastaminen nyt ei olisi paikallaan eikä sopivaa. Sen luopumus on kestävä kauan. Ja määrätyn hetken koittaessa on äkkiä ilmestyvä se mikä saa ihmiskunnan jäsenet vapisemaan. Silloin ja vasta silloin on Jumalallinen viiri liehuva ja Paratiisin Satakieli kaiuttava sävelmänsä.”

VALTIOMIESTAIDON KYKENEMÄTTÖMYYS

Rakkaat ystävät. Ihmiskunta on eksynyt sekä ihmisen yksilöllisen käyttäytymisen että järjestäytyneiden yhteisöjen ja kansojen välisten suhteiden kannalta tarkasteltuna liian kauas ja rappeutunut liian suuresti, että se voitaisiin pelastaa sen tunnustettujen hallitsijoiden ja valtiomiesten parhaimmiston avustamattomien ponnistusten avulla – olivatpa heidän vaikuttimensa kuinka puolueettomia, heidän toimintansa kuinka yhteistoiminnallista, heidän antaumuksensa ja intonsa sen puolesta kuinka hellittämätöntä tahansa. Ei

* Lähes sataviisikymmentä vuotta sitten Akkossa, Pyhässä Maassa.

mikään suunnitelma, jonka korkeimman valtiomiestaidon laskelmat voivat vielä tuottaa, ei mikään oppi jota taloustieteen huomattavimmat edustajat toivovat voivansa kehittää, ei mikään periaate jonka kaikkein innokkaimmat moralistit saattavat yrittää toteuttaa, voi viime kädessä tarjota riittävää perustaa, jolle ristiriitojen repimän maailman tulevaisuus voidaan rakentaa.

Ei mikään vetoamus keskinäisen suvaitsevaisuuden puolesta, painokkain tai vaativinkaan, jonka maallisesti viisaat saattavat esittää, voi tyyntyttää maailman mielenkuohuja eikä auttaa sen elinvoiman palauttamisessa. Ei mikään yleissuunnitelma vain organisoidusta kansainvälisestä yhteistyöstä millä inhimillisen toiminnan alalla tahansa, nerokkain tai laaja-alaisinkaan, voi onnistua poistamaan nyky-yhteiskunnan tasapainoa niin rajusti horjuttavan vitsauksen pohjimmaista syytä. Uskaltaisin väittää, ettei edes maailman poliittiselle ja taloudelliselle yhdentymiselle tarvittavan koneiston luominen – ajatus, jota yhä enemmän on viime aikoina tuotu esille – voi sellaisenaan tarjota lääkitystä järjestäytyneiden kansojen ja kansakuntien elinvoimaa tasaisesti jäytävää myrkyä vastaan.

Emmekö voi luottavaisesti vakuuttaa, ettei mikään muu kuin varaukseton hyväksyminen Bahá'u'lláhin niin yksinkertaisesti ja voimakkaasti yli kuusikymmentä vuotta sitten ilmaisemalle Jumalalliselle Ohjelmalle, joka hahmottaa Jumalan säätämän suunnitelman perusteet ihmiskunnan yhdistämiseksi tänä aikana, yhdistettynä vakaaseen uskoon sen jokaisen säädöksen pettämättömästä tehosta, ole loppujen lopuksi kykenevä kestäämään niitä sisäisen hajaannuksen voimia, jotka valloilleen jätettäessä tulevat edelleen syövyttämään epätoivoisen yhteiskunnan hermokeskuksia. Tämä on päämäärä – uuden maailmanjärjestyksen päämäärä, alkuperältään jumalallinen, ulottuvuuksiltaan kaikenkäsittävä, periaatteiltaan oikeudenmukainen ja luonteeltaan haastava – jota kohti ahdistuneen ihmiskunnan on ponnisteltava.

Sellainen väite, että on kokonaisuudessaan käsittänyt Bahá'u'lláhin mahtavan suunnitelman ihmisten maailmanlaajuisen solidaarisuuden toteuttamiseksi tai että on pohjiaan myöten luodannut sen merkityksen, olisi julkea jopa hänen uskonsa seuraajiksi tunnustautuvien esittämänä. Yritys hahmottaa sitä sen kaikkine mahdollisuuksineen, arvioida sen etuja tulevaisuudessa ja kuvitella sen kukoistusta olisi liian aikaista ihmiskunnan kehityksen näinkin edistyneessä vaiheessa.

MAAILMANJÄRJESTYKSEN JOHTAVAT PERIAATTEET

Voimme vain mahdollisuuksiemme rajoissa pyrkiä näkemään välähdyksen tuon luvattun aamunkoiton kajastuksesta, joka on ajan täytyessä karkottava ihmiskuntaa ympäröivän pimeyden. Voimme ainoastaan pääpiirteiltään osoittaa, mitkä meistä näyttävät olevan Bahá'u'lláhin maailmanjärjestyksen johtavat periaatteet sellaisina kuin 'Abdu'l-Bahá, hänen koko ihmiskunnan kanssa tekemänsä Liiton Keskiö ja hänen sanojensa valtuutettu tulkitsija ja selittäjä, on ne vahvistanut ja ilmaissut.

Vain ennakkoluuloinen mieli voi kieltäytyä myöntämästä, että ihmiskuntaa vaivaava levottomuus ja kärsimys on välitön tulos maailmansodasta ja rauhansopimusten laatijoiden epäviisaudesta. Ei yksikään puolueeton henkilö asettaisi kyseenalaiseksi sitä, että sodan aikana asetetut taloudelliset velvoitteet samoin kuin voitettujen kannettavaksi sälytetty sotakorvauksien horjuttava taakka ovat pääasiallisena syynä maailman rahallisten kultavarojen virheelliseen jakautumiseen ja tästä johtuneeseen vajavuuteen, mikä vuorostaan on erittäin suuressa määrin aiheuttanut hintojen ilmiömäisen laskun ja siten säälimättömästi lisännyt köyhtyneiden maiden taakkaa. Ennakkoluulottomalle tarkkailijalle ei ole vähemmän ilmeistä, kuinka valtioiden väliset velat ovat asettaneet Euroopan kansanjoukoille ankaran rasiitteen, horjuttaneet kansallisten budjettien tasapainoa,

vahingoittaneet kansallista teollisuutta ja johtaneet työttömien lukumäärän kasvuun. Pinnallisinkin huomioitsija myöntää auliisti todeksi, että sodan aiheuttama koston epäluulon pelon ja kilpailun henki, jota rauhansopimusten pykälät ovat ylläpitäneet ja vaalineet, on valtavasti kiihdyttänyt kansallista asevarustelukilpaa, joka viime vuonna käsitti yli miljardin punnan lisämenot, mikä vuorostaan on kärjistänyt maailmanlaajuisen laman vaikutuksia. Vain harvat rohkenisivat kiistää, että sodan jälkeisen itsemäärämisteorian vahvistama ahdasmielinen ja väkivaltainen nationalismi on ollut päävastuussa korkeiden ja rajoittavien tuonti- ja vientimaksujen politiikasta, joka on niin vahingollinen kansainväliselle kauppavaihdolle ja kansainvälisille rahamarkkinoille.

Olisi kuitenkin hyödyttöä väittää, että sota kaikkine siihen liittyvine menetyksineen, herättämine tunteineen ja taaksejättämine kärsimyksineen on yksin ollut vastuussa siitä ennen näkemättömästä sekasorrosta. johon melkein jokainen sivistyneen maailman osa on nyt joutunut. Eikö ole totta ja tätä haluan erityisesti korostaa, että perussyy tähän maailmanlaajuiseen levottomuuteen on johdettavissa – ei niinkään niistä seurauksista, joita ennemmin tai myöhemmin tullaan pitämään alati muuttuvan maailman tilanteen tilapäisenä nyrjähtämisenä – pikemminkin niiden epäonnistumisesta, joiden haltuun kansakuntien ja kansojen välittömät kohtalot on uskottu, mukauttaa taloudellisten ja poliittisten instituutioidensa järjestelmä nopeasti kehittyvän aikakauden tarpeita vastaavaksi? Eivätkö nämä nykyajan yhteiskuntaa toistuvasti koettelevat kriisit johdu pääasiassa maailman tunnustettujen johtajien säällittävästä kyvyttömyydestä tulkita oikein ajan merkkejä ja karistaa harteiltaan ennakkokäsityksensä ja kahlitsevat uskomuksensa kerta kaikkiaan sekä uudistaa valtiolliset koneistonsa niiden standardien mukaisiksi, jotka sisältyvät Bahá'u'lláhin ylhäiseen julistukseen ihmiskunnan ykseydestä, hänen julistamansa uskon keskeisimpään ja luonteenomaisimpaan periaatteeseen? Sillä ihmiskunnan ykseys,

Bahá'u'lláhin maailmanlaajuisen, vallan kulmakivi, ei sisällä enempää eikä vähempää kuin hänen suunnitelmansa toimeenpanon maailman yhdistämiseksi – suunnitelman, johon olemme jo viitanneet. ”Jokaisena ajanjaksona”, ‘Abdu’l-Bahá kirjoittaa, ”jumalallisen johdatuksen valo on keskitetty yhteen keskusajatukseen... Tässä ihmeellisessä ilmoituksessa tänä loistavana vuosisatana Jumalan uskon perusta ja hänen lakinsa erityispiirre on tietoisuus ihmiskunnan ykseydestä.”

Kuinka surkuteltavia ovatkaan niiden yhteiskunnallisten johtajien ponnistelut, jotka ajan henkeä lainkaan huomioimatta pyrkivät mukauttamaan entisaikojen omavaraisille kansakunnille soveltuneet kansallismieliset olosuhteet aikakauteen, jonka on joko saavutettava maailman yhdentymisen siten kuin Bahá'u'lláh on sen viitoittanut tai tuhouduttava. Ihmiskunnan historian näin kriittisenä ajankohtana on maailman kaikkien kansojen, suurten ja pienten, itäisten ja läntisten, voitokkaiden ja voitettujen, johtajien otettava vaarin Bahá'u'lláhin kaiuttamasta kutsusta ja sisäistettyään maailman solidaarisuuden aatteen, joka on uskollisuuden mitta hänen asiaansa kohtaan, päättäväisesti noustava toteuttamaan kokonaisuudessaan sitä yhtä parantavaa suunnitelmaa, jonka tuo jumalallinen Lääkäri on määrännyt sairaalle ihmiskunnalle. Luopukoot he jokaisesta ennakkokäsityksestään, jokaisesta kansallisesta ennakkoluulostaan, ja seuratkoot he ‘Abdu’l-Bahán, hänen opetustensa vakuutetun tulkitsijan ylhäistä neuvoa. ”Voit parhaiten palvella maatasi”, oli ‘Abdul-Bahán vastaus erälle Yhdysvaltain liittovaltion korkealle virkamiehelle tämän kysytyä häneltä parasta tapaa, jolla hän voisi edistää hallituksensa ja kansansa etuja, ”jos pyrit maailmankansalaisena avustamaan oman maasi hallinnon pohjana olevan liittovaltion periaatteen soveltamisessa niihin suhteisiin, jotka nyt vallitsevat maailman kansojen ja kansakuntien välillä.”

Teoksesta *Jumalallisen Sivistyksen Salaisuus*, joka on 'Abdu'l-Bahán suurenmoinen lahja maailman uudelle järjestykselle tulevaisuudessa, voimme lukea seuraavaa:

Todellisen sivistyksen viiri on hulmuava maailman sydämessä, kun riittävä määrä sen huomattavimpia ja ylevämielisimpiä hallitsijoita toimien uhrautuvuuden ja päättävyyden loistavina esikuvina nousevat vakaasti ja tavoitetietoisesti perustamaan yleismaailmallisen rauhan asiaa ihmiskunnan hyväksi ja onneksi. Heidän on tehtävä rauhan asiasta yleisen neuvottelun aihe ja pyrittävä kaikin vallassaan olevin keinoin perustamaan maailman kansojen liitto. Heidän on solmittava sitova sopimus ja perustettava liitto, jonka säädökset ovat lujat, loukkaamattomat ja yksiselitteiset. Heidän on julistettava se koko maailmalle ja hankittava sille koko ihmiskunnan tuki. Tätä ylhäistä ja jaloa yritystä, tätä koko maailman hyvinvoinnin ja rauhan todellista lähdeä, tulisi jokaisen maapallolla asuvan pitää pyhänä. Kaikki ihmiskunnan voimat on pantava liikkeelle tämän kaikkein suurimman liiton lujuuden ja pysyvyyden turvaamiseksi. Tässä kokonaisvaltaisessa sopimuksessa on selvästi asetettava jokaisen kansakunnan rajat ja alueet, määriteltävä tarkasti valtioiden keskinäiset suhteet ja vahvistettava kansainväliset sopimukset ja velvoitteet. Samalla tavalla jokaisen valtion asevarustelun määrä tulisi tiukasti rajoittaa, sillä jos yhdenkään kansakunnan sotavalmistelujen ja asevoimien annettaisiin lisääntyä, ne herättäisivät toisten epäluulon. Tämän ylevän sopimuksen peruseriaate tulisi asettaa siten, että jos joku hallitus myöhemmin rikkoisi mitä sen säädöstä tahansa, kaikki maapallon valtiot nousisivat sitä vastaan, ei ainoastaan saadakseen sen alistumaan täydellisesti vaan koko ihmisrodun tulisi kaikin käytössään olevin voimin tuhota tuo hallitus. Mikäli tätä tehokkainta lääkitystä

annetaan maailman sairaalle ruumiille, se varmasti toipuu taudeistaan ja pysyy ainaisesti terveenä ja turvassa.

”Jotkut”, hän vielä lisää,

jotka ovat epätietoisia ihmisen pyrkimyksiin kätkeytyvästä voimasta, arvelevat tämän asian olevan käytäntöön soveltumaton ja jopa ihmisen äärimmäisten ponnistelujen ulottumattomissa. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa. Päinvastoin, Jumalan loppumattomasta armosta ja hänen suosimiensa rakastavasta hyvydestä sekä viisaiden ja kyvykkäiden sielujen verrattomien pyrkimysten ja tämän ajan suurenmoisten johtajien ajatusten ja ideoiden ansiosta mitään ei voida pitää saavuttamattomana. Vaaditaan ponnistelua, lakkaamatonta ponnistelua. Vain lanistumaton päättäväisyys voi sen saavuttaa. Moni asia, jota menneet aikakaudet ovat pitäneet täysin mielikuvituksellisena, on tänä aikana kuitenkin tullut mitä helpoimmaksi ja käyttökelpoisimmaksi. Miksi tätä suurinta ja ylevintä asiaa – todellisen sivistyksen perustan aamutähteä ja koko ihmiskunnan kunnian, edistyksen, hyvinvoinnin ja menestyksen aihetta – pidettäisiin mahdottomana saavuttaa? Varmasti on koittava päivä, jolloin sen ihana valo valaisee yhteenkokoontunutta ihmiskuntaa.”

YKSEYDEN SEITSEMÄN VALOA

Eräessä muistiossaan ‘Abdu’l-Bahá luo lisävalaistusta ylevään aiheeseensa ja toteaa:

Vaikka menneinä ajanjaksoina sopusointu vakiinutettiin, koko ihmiskunnan yhdistymistä ei kuitenkaan keinojen puuttumisen vuoksi olisi voitu saavuttaa. Mantereet olivat edelleen eristettyjä toisistaan, ja jopa saman mannermaan kansojen

välillä ajatusten vaihto ja vuorovaikutus oli lähes mahdotonta. Tästä syystä vuorovaikutus, yhteisymmärrys ja ykseys kaikkien maailman kansojen ja heimojen kesken olivat saavuttamattomissa. Tänä päivänä tiedonvälityksen keinot ovat kuitenkin moninkertaistuneet, ja maapallon viisi mannerta ovat käytännöllisesti katsoen sulautuneet yhdeksi kokonaisuudeksi... Samoin kaikki ihmisperheen jäsenet – kansakunnat ja valtiot, kaupungit ja kylät – ovat tulleet yhä riippuvaisemmiksi toisistaan. Kenellekään ei itsertiittoisuus enää ole mahdollista sillä poliittiset yhteydet yhdistävät kaikkia kansoja ja kansakuntia ja kaupan ja teollisuuden, maatalouden ja koulutuksen siteet lujittuvat päivittäin. Näinollen koko ihmiskunnan yhdistyminen voidaan tänä päivänä saavuttaa. Tämä ei todellakaan ole muuta kuin eräs tämän ihmeellisen aikakauden, tämän loistavan vuosisadan ihmeistä. Tästä ovat menneet vuosisadat jääneet osattomiksi, sillä tälle vuosisadalle – valon vuosisadalle – on luotu ainutlaatuinen ja ennennäkemätön loisto, voima ja valistus. Tästä johtuu, että päivittäin tulee julki yhä ihmeellisimpiä asioita. Lopulta tullaan näkemään, kuinka kirkkaina sen kynttilät ovat palava ihmiskunnan kokoontuessa yhteen.

Huomatkaa, kuinka sen valo on nyt koittamassa maailman pimennetyn taivaanrannan ylle. Sen ensimmäinen kynttilä on poliittisen tason ykseys, jonka ensisäteet voidaan nyt erottaa. Toinen kynttilä on ajatuksen ykseys maailman yhteisissä yrityksissä, jonka toteutuminen voidaan ennen pitkää havaita. Kolmas kynttilä on ykseys vapaudessa, joka varmasti saavutetaan. Neljäs kynttilä on uskonnon ykseys, joka on sen perustan kulmakivi, ja joka Jumalan voimasta ilmaistaan kaikessa loistossaan. Viides kynttilä on kansakuntien ykseys – ykseys, joka tullaan tällä vuosisadalla lujasti vakiinnuttamaan ja joka saa kaikki maailman kansat pitämään itseään yhden yhteisen isänmaan kansalaisina.

Kuudes kynttilä on rotujen ykseys, joka tekee kaikista maapallon asukkaista saman rodun kansoja ja sukuja. Seitsemäs kynttilä on kielen ykseys, mikä tarkoittaa kansainvälisen apukielen valitsemista opetettavaksi kaikille kansoille yhteiseksi kieleksi. Jokainen näistä on eittämättä tapahtuva, sillä Jumalan valtakunnan voima tukee ja avustaa niiden toteuttamista.

MAAILMANVALTIO

Yli 60 vuotta sitten epistolassaan kuningatar Viktorialle kääntyen ”maapallon hallitsijoiden joukon” puoleen Bahá'u'lláh ilmaisi:

Neuvotelkaa yhdessä, ja keskittykää vain siihen, mikä hyödyttää koko ihmiskuntaa ja parantaa sen tilaa... Pitäkää maailmaa kuin ihmisruumiina, joka, joskin luomisessaan eheä ja täydellinen, on erinäisistä syistä johtuen vakavien häiriöiden ja tautien vaivaama. Päivääkään se ei ole levännyt, vaan sen sairaus on kehittynyt vakavammaksi sen jouduttua taitamattomien puoskarien käsiin, jotka ovat kannustaneet maallisten halujensa ratsua ja erehtyneet vakavasti. Ja mikäli joskus taitavan lääkärin hoidossa jokin tämän ruumiin osa parantuikin, muu jäi edelleen taudin valtaan. Näin ilmoittaa teille Kaikkietävä, kaikessa viisas... Se, minkä Herra on määrännyt parhaimmaksi lääkkeeksi ja tehokkaimmaksi välineeksi koko maailman parantamiseen, on sen kaikkien kansojen yhdistyminen yhdessä yleismaailmallisessa Asiassa, yhdessä yhteisessä uskossa. Tätä ei voida milloinkaan saavuttaa paitsi taitavan, kaikkivaltiaan ja innoitetun lääkärin avulla. Tämä totisesti on totuus ja kaikki mun pelkkää erhettä.

Toisaalla Bahá'u'lláh lisää nämä sanat:

Me näemme teidän lisäävän menojanne joka vuosi ja säilyttävän niiden taakan alamaisillenne. Tämä, totisesti, on täysin ja törkeän epäoikeudenmukaista. Pelätkää tämän Vääryyttä Kärsineen huokauksia ja kyyneliä älkääkää rasittako kansojanne enemmän kuin he voivat kestää... Tehkää sovinto keskenänne, että ette tarvitsisi enempää aseistusta kuin mitä omien alueittenne ja valtakuntienne turvaaminen edellyttää. Olkaa yhtä, oi maailman valtioiden joukko, sillä siten epäsovun myrsky tyyntyy keskuudessanne ja kansanne löytävät levon. Mikäli joku teistä tarttuisi aseisiin toista vastaan, nouse te kaikki häntä vastaan, sillä tämä ei ole muuta kuin selvää oikeutta.

Mitä muuta nämä painokkaat sanat voisivat merkitä kuin esteettömän kansalaisen itsemääräämisoikeuden supistamista välttämättömänä edellytyksenä kaikkien maailman kansojen Kansan-yhteisön muodostamiselle tulevaisuudessa. On luotava jonkinlainen maailmanvaltio, jonka yhteyteen kaikki maailman kansakunnat vapaaehtoisesti luovuttavat jokaisen vaatimuksensa sodankäyntiin, määrättyt verotusoikeudet sekä kaikki oikeudet ylläpitää aseistusta paitsi sisäisen järjestyksen ylläpitämiseen omilla alueillaan. Tällaisella valtiolla on oltava Kansainvälinen Toimeenpanoelin, jolla on riittävät pakotteet alistaa jokainen kansainyhteisön vastahankainen jäsen korkeimpaan ja ehdottomaan auktoriteettiinsa; Maailman Eduskunta, jonka jäsenet kansa kussakin maassa valitsee ja joiden vaalin kunkin maan hallitus vahvistaa; sekä Korkein Tuomioistuin, jonka päätöksellä on sitova vaikutus sellaisissakin tapauksissa, joissa kyseiset osapuolet eivät ole vapaaehtoisesti suostuneet alistamaan asiaansa sen harkittavaksi. Maailman yhteiskunta, missä kaikki taloudelliset esteet on lopullisesti poistettu sekä pääoman ja työvoiman keskinäinen riippuvuus yksiselitteisesti tunnustettu; missä uskonnollisen kiihkon ja riitaisuuden melske on ainiaaksi hiljennetty; missä yksi ainoa kansainvälinen lakijärjestelmä – tuloksena

maailman liittovaltioedustajien harkitusta päätöksenteosta – on saava sanktiokseen liittovaltioyksiköiden yhdistetyt rauhanturvajoukot; ja lopuksi maailman yhteiskunta, missä oikukkaan ja sotaisan nationalismin raivo on muunnettu tietoisuudeksi maailmankansalaisuudesta – tällaiseksi osoittautuu laajasti hahmoteltuna Bahá'u'lláhin ennakoima maailmanjärjestys, jota tullaan pitämään hitaasti kypsyvän aikakauden parhaimpana hedelmänä.

”Ykseyden katos on pystytetty”, Bahá'u'lláh julistaa sanomassaan koko ihmiskunnalle, ”älkääte siis olko muukalaisia toisillenne...

Olette yhden puun hedelmiä ja yhden oksan lehtiä... Maapallo on vain yksi maa ja ihmiskunta sen kansalaisia... Älköön kukaan ylpeillä sillä, että rakastaa maataan, vaan ylpeillä pikemminkin sillä, että rakastaa lajiaan.”

YKSEYS ERILAISUUDESSA

Älkäämme käsittäkö väärin Bahá'u'lláhin maailmanlaajuisen lain elähdyttävää tarkoitusta. Sen sijaan että se pyrkisi kumoamaan vallitsevan yhteiskunnan perusteita, se pyrkii laajentamaan sen pohjaa ja muokkaamaan uudelleen sen instituutiot tavalla, joka on sopuosinnussa alati muuttuvan maailman tarpeiden kanssa. Se ei voi olla ristiriidassa oikeutettujen velvoitteiden kanssa eikä se voi heikentää olennaisia uskollisuuden tunteita. Sen tarkoitus ei ole sammuttaa terveen ja järkevän isänmaallisuuden liekkiä ihmisten sydämessä eikä hajottaa kansallisen itsehallinnon järjestelmää, joka on välttämätön liiallisen keskittämisen vaarojen välttämiseksi. Se ei jätä huomioonottamatta eikä yritä tukahduttaa erilaisuutta etnisessä alkuperässä, ilmastossa, historiassa, kielessä ja perinteessä, ajattelussa ja tavoissa, jotka erilaistavat maailman kansoja ja kansakuntia. Se edellyttää laajempaa uskollisuutta ja avarampaa pyrkimystä kuin mikään ihmiskunta aiemmin elävöittänyt asia. Se vaatii

kansallisten virikkeiden ja etujen alistamista yhdistyneen maailman perustarpeisiin nähden. Se hylkää toisaalta liiallisen keskittämisen, toisaalta se sanoutuu irti kaikista pyrkimyksistä samanlaisuuteen. Sen tunnus on ykseys erilaisuudessa niin kuin 'Abdu'l-Bahá itse on selittänyt.

Katsokaa puutarhan kukkia. Vaikka ne ovat lajiltaan, väriltään, muodoltaan ja ulkonäöltään erilaisia, niin kuitenkin, koska niitä virvoittaa yhden lähteen vesi, elähdyttää yhden tuulen henkäys ja voimistaa yhden auringon paiste, tämä erilaisuus lisää niiden viehätysvoimaa ja niiden kauneutta. Kuinka epämieluisa olisikaan silmälle, jos kaikki tuon puutarhan kukat ja kasvit, lehdet ja kukinnot, hedelmät, oksat ja puut olisivat samanmuotoisia ja -värisiä. Värivivahteiden, muotojen ja hahmojen erilaisuus rikastuttaa ja koristaa puutarhaa ja lisää sen vaikuttavuutta. Samalla tavalla inhimillisen täydellisyyden kauneus ja loisto paljastetaan ja ilmaistaan, kun ajatustavan, temperamentin ja luonteen eri vivahteet saatetaan yhteen yhden keskustahon voiman ja vaikutuksen alaisiksi. Vain Jumalan sanan taivaallinen voima, joka hallitsee ja kattaa kaikkien asioiden todellisuudet, kykenee saattamaan sopusointuun ihmislasten erilaiset ajatukset, tunteet, aatteet ja vakaumukset.

Bahá 'u'lláhin antama haaste on ensisijaisesti kohdistettu kaikkea ahdasmielisyyttä, eristyneisyyttä ja ennakkoluuloisuutta vastaan. Jos kauan vaalitut ihanteet ja kunnianarvoiset instituutiot, jos tietyt yhteiskunnalliset olettamukset ja uskonnolliset kaavat ovat lakanneet edistämästä ihmiskunnan enemmistön hyvinvointia, jos ne eivät enää täytä jatkuvasti kehittyvän ihmiskunnan tarpeita, pyyhkäistäköön ne pois ja annetakoon vaipua aikansa eläneiden ja unohdettujen oppien hämärään. Miksi nämä olisivat maailmassa, joka on vääjäämättömän muutoksen ja mätänemisen lain alainen,

poikkeuksia hajoamisen säännöstä, jonka on saavutettava jokainen ihmisen luoma instituutio? Sillä lakien normit sekä poliittiset ja taloudelliset teoriat on suunniteltu suojaamaan ihmiskunnan etuja kokonaisuutena eikä ihmiskunnan ristiinnaulitsemiseksi jonkin erityisen lain tai opinkappaleen koskemattomuuden säilyttämisen edestä.

YKSEYDEN PERIAATE

Älkäämme erehtykö: ihmiskunnan ykseyden periaate – ydin, jonka ympärille kaikki Bahá'u'lláhin opetuksen keskittyvät – ei ole mikään tietämättömän tunteellisuuden purkaus eikä epämääräisen ja hurskaan toiveen ilmaus. Sen vetoomusta ei tule samastaa vain uuteen veljeyden ja hyvántahdon hengen heräämiseen ihmisten keskuudessa eikä sen tarkoitus ole ainoastaan elvyttää sopusointuista yhteistyötä erillisten kansojen ja kansakuntien välillä. Sen sisältö on syvempi, sen haasteet suurempia kuin mitä entisaikojen profeettojen on suotu esittää. Sen sanoma ei ole sovellettavissa vain yksilöön vaan se koskee ensisijaisesti niiden perussuhteiden luonnetta, joiden on sidottava kaikkia valtioita ja kansakuntia yhden ihmisperheen jäsenenä. Se ei tuo esiin pelkästään tavoiteltavaa ihannetta vaan se on erottamattomasti kytketty järjestelmään, joka kykenee sisäistämään sen totuuden, osoittamaan sen pätevyuden ja vahvistamaan sen vaikutuksen. Se viittaa elimelliseen muutokseen nyky-yhteiskunnan rakenteessa, sellaiseen muutokseen, jota maailma ei vielä ole kokenut. Se muodostaa samalla sekä rohkean että yleismaailmallisen haasteen kansallisten liikkeiden kuluneille iskusanoille – liikkeiden, jotka ovat aikansa eläneet ja joiden on Sallimuksen suunnittelemassa ja säätelemässä tapahtumien väijäämättömässä kulussa annettava periksi uudelle evankeliumille, joka on täysin erilainen ja mittaamattomasti korkeampi kuin mikään maailman tähän asti synnyttämistä. Se ei pyri vähempään kuin

koko sivistyneen maailman uudelleen rakentamiseen ja sen aseistariisuntaan – maailmaan, joka on elimellisesti yhdistynyt kaikilta elämänsä olennaisilta osilta: poliittiselta koneistoltaan, henkiseltä pyrkimykseltään, kaupaltaan ja rahataloudeltaan, kirjoitustavaltaan ja kieleltään, ja joka kuitenkin on äärettömän moninainen liittovaltioyksikköjensä kansallisten piirteiden erilaisuudessa.

Tämä periaate edustaa täyttymystä ihmisen kehityksessä, jolla on ollut varhainen alkunsa perhe-elämän synnyssä, jonka seuraava vaihe on ollut heimon yhteistunteen saavuttaminen, joka vuorostaan on edelleen johtanut kaupunkivaltion muodostumiseen ja laajentunut myöhemmin käsittämään itsenäisten ja suvereenien kansakuntien perustamisen.

Bahá'u'lláhin julistama ihmiskunnan ykseyden periaate ei sisällä enempää eikä vähempää kuin pyhän vakuutuksen, että tämän hämmästyttävän kehityksen lopullisen vaiheen saavuttaminen ei ole ainoastaan välttämätöntä vaan väistämätöntä, että sen toteutuminen on nopeasti lähestymässä ja ettei mikään muu kuin Jumalasta syntynyt voima voi onnistua sen perustamisessa.

Näin mahtava katsomus saa ensimmäiset ilmauksensa Bahá'u'lláhin uskon seuraajiksi tunnustautuneiden tietoisissa ponnisteluuissa heidän jo saavuttamissaan vaatimattomissa aluissa – niiden pyrkimyksissä, jotka tietoisina kutsumuksensa ylevyydestä ja antautuneina bahá'í-hallintojärjestelmän jalostaville periaatteille rohkeasti etenevät perustaakseen hänen valtakuntansa tänne maan päälle. Epäsuorasti se ilmenee siinä kansainvälisen solidaarisuuden hengen asteittaisessa leviämisessä, joka on itsestään nousemassa hajanaisen yhteiskunnan sekasorrosta.

Olisi innostavaa käydä läpi tämän ylevän katsomuksen kasvun ja kehityksen historia sen varmasti herättäessä yhä enemmän kansojen ja kansakuntien kohtaloiden vastuullisten hoitajien huomiota. Niistä valtioista ja ruhtinaskunnista, jotka juuri olivat syntymässä suuren napoleonilaisen sekasorron keskeltä ja joiden

päättehtävänä oli joko palauttaa oikeutensa itsenäiseen olemassaoloon tai saavuttaa kansallinen yhtenäisyys, maailman solidarisuuden käsite ei näyttänyt ainoastaan kaukaiselta vaan käsittämättömältä. Näiden valtioiden perustamat poliittiset instituutiot ulottuvuuksiltaan ylittävän maailmanjärjestyksen mahdollisuus tuli vakavasti pohdittavaksi vasta kun kansallisuusaatteen voimat olivat onnistuneet kumoamaan nousevaa valtaansa hillitsemään pyrkivän Pyhän Allianssin perustan. Ja vasta maailmansodan jälkeen nämä ylöpeän kansallismielisyyden edustajat alkoivat pitää tällaista järjestystä turmiollisena oppina, joka pyrkii murtamaan sen uskollisuuden tunteen, josta heidän kansallisen elämänsä jatkuvuus olennaisesti riippui. Sitä tarmoa muistuttavalla voimalla, jolla Pyhän Allianssin jäsenet olivat pyrkinet tukahduttamaan Napoleonin ikeestä vapautuneiden kansojen nousevan kansallisuusaatteen, nämä rajoittamattoman kansallisen yksinmääräämisoikeuden esitaistelijat ovat työskennelleet, ja yhä työskentelevät, saattaakseen huonoon valoon ne periaatteet, joista heidän oma pelastuksensa viime kädessä riippuu.

Geneven protokollan ennenaikaista ehdotusta kohdannut raivoisa vastustus, äskettäisen Euroopan Yhdysvaltojen muodostamista koskeneen ehdotuksen saama pilkka ja Euroopan taloudellista unionia hahmotelleen yleisen suunnitelman epäonnistuminen saattavat näyttää takaiskuilta niille ponnisteluille, joita kourallinen kauaskatseisia ihmisiä tekee edistääkseen tätä ylevää ihannetta. Mutta emmekö me kuitenkin ole oikeutettuja ammentamaan uutta rohkaisua, kun havaitsemme tällaisten suunnitelmien pelkän harkinnan jo sellaisenaan olevan todisteena niiden vakaasta kasvusta ihmisten sydämessä ja mielessä? Emmekö havaitsekin niissä järjestäytyneissä yrityksissä, joita tehdään tämän ylevän katsomuksen saattamiseksi huonoon valoon, niiden kuohuttavien kamppailujen ja räikeiden ristiriitojen toistumista laajemmissa mittasuhteissa, jotka edelsivät lännen yhdentyneiden kansakuntien syntyä ja auttoivat sen jälleenrakennuksessa.

IHMISKUNNAN LIITTOVALTIO

Ottakaamme yksi esimerkki. Kuinka itsevarmoja olivatkaan ne väitteet, joita tehtiin ennen Pohjois-Amerikan mantereiden valtioiden yhdistymistä niistä voittamattomista esteistä, jotka olivat niiden viimein saavutetun liiton tiellä. Eikö väitetty laajalti ja painokkaasti, että valtioita erottaneet vastakkaiset edut, keskinäiset epäluulot ja erot hallintomuodoissa ja tavoissa olivat niin jyrkkiä, ettei mikään henkinen eikä maallinen voima voisi koskaan tyynnyttää tai säädellä niitä? Mutta kuinka erilaisia olivatkaan sataviisikymmentä vuotta sitten vallinneet olosuhteet verrattuna niihin, jotka ovat ominaisia nyky-yhteiskunnalle. Ei todellakaan olisi liioiteltua sanoa, että nykyaikaisen tieteellisen kehityksen meidän aikanamme ihmiskunnan palvelukseen asettamien mahdollisuuksien puuttuminen teki Amerikan valtioiden yhdistämisestä yhdeksi liittovaltioksi – niiden osittaisista yhtenevyyksistä huolimatta – paljon vaikeamman tehtävän kuin mikä ihmiskunnalla on vastassaan yrityksissään saavuttaa koko ihmiskunnan yhdistyminen.

Kenties näin ylevän katsomuksen muotoutumiseksi ihmiskunnan on jouduttava vielä ankarampien kärsimyksien koetelemaksi kuin se tähän mennessä on kokenut. Olisiko mikään vähäisempi kuin sisällissodan tuli kaikkine väkivaltaisuuksineen ja kohtalon vaihteluineen – sota, joka melkein repäisi kahtia suuren Amerikan tasavallan – voinut liittää yhteen nuo valtiot ei vain itsenäisten yksiköiden liitoksi vaan yhdeksi kansakunnaksi kaikista sen eri osia luonnehtivista erilaisuuksista huolimatta? Se, että näin perusteellinen vallankumous, joka sisältää niin kauaskantoisia muutoksia yhteiskunnan rakenteessa, voitaisiin saavuttaa diplomaattien ja koulutuksen tavanomaisin keinoin, näyttää erittäin epätoimennäköiseltä. Meidän tarvitsee vain kääntää katsemme ihmiskunnan verentahrimaan historiaan ymmärtääksemme, ettei muu kuin valtava henkinen ja fyysinen hätä ole voinut jouduttaa niitä

aikakautta muovaavia muutoksia, jotka muodostavat ihmiskunnan sivistyksen historian suurimmat käännekohdat.

KOETTELEMUKSEN TULI

Niin suuria ja kauaskantoisia kuin nuo menneisyydessä tapahtuneet muutokset olivatkin, niitä ei oikeissa mittasuhteissaan tarkasteltuna voida pitää kuin toissijaisina mukautumisilmiöinä, jotka edeltävät sitä majesteettiudessaan ja laajuudessaan vertaansa vailla olevaa muutosta, jonka ihmiskunta on läpikäyvä tänä aikakautena. On valitettavasti käymässä yhä ilmeisemmäksi, että ainoastaan maailman katastrofin voimat voivat jouduttaa tällaista uutta inhimillisen ajattelun vaihetta. Tulevat tapahtumat tulevat yhä selvemmin osoittamaan, että vain ankaran, voimakkuudessaan vertaansa vailla olevan koettelemuksen tuli voi sulauttaa ja liittää yhteen nykyhetken sivistyksen muodostavat epäsopuisat kokonaisuudet tulevaisuuden kansainyhteisön integroiduiksi osiksi.

Bahá'u'lláhin profeetallinen ääni, varoittaessaan *Kätettyjen sanojen* loppusäkeissä ”maailman kansoja” että ”odottamaton onnettomuus uhkaa heitä ja että ankara rangaistus heitä odottaa”, heittää todella synkän varjon murehtivan ihmiskunnan lähikohtaloiden ylle. Mikään muu kuin raivoisa koettelemus josta ihmiskunta nousee puhdistuneena ja karaistuneena, ei voi onnistua juurruttamaan vastuuntuntoa, joka uudestisyntyneen aikakauden johtajien on otettava harteilleen.

Kiinnittäisin jälleen huomionne noihin Bahá'u'lláhin enteellisiin sanoihin, joita olen jo lainannut: ”Ja määrätyn hetken koittaessa on äkkiä ilmestyvä se mikä saa ihmiskunnan jäsenet vapisemaan.”

Eikö 'Abdu'l-Bahá itse ole selvästi vakuuttanut, että ”toinen sota, raivoisampi kuin edellinen, on taatusti puhkeava”?

Tämän valtavan, tämän sanomattoman loistavan hankkeen toteutumisesta – hankkeen, joka saattoi ymmälle roomalaisen valtiomiestaidon ja jota Napoleonin epätoivoiset yritykset eivät pystyneet saavuttamaan – on riippuva sen tuhatvuotisen valtakunnan lopullinen rakentaminen, josta kaikkien aikakausien runoilijat ovat laulaneet ja tietäjät kauan unelmoineet. Siitä riippuvat entisaikojen profeettojen ilmaisemien ennustusten täyttyminen ajasta, jolloin miekat taotaan airoiksi ja jolloin jalopeura ja karitsa käyvät yhdessä levolle. Vain se voi olla alkuna taivaallisen Isän valtakunnalle, jota Jeesuksen Kristuksen usko ennakoi. Vain se voi luoda perustan Bahá'u'lláhin hahmottamalle maailmanjärjestykselle, joka tulee heijastamaan edes himmeästi tälle maalliselle tasolle Abhá-valtakunnan sanoinkuvaamatonta loistetta.

Vielä yksi sana päätökseksi. Ihmiskunnan ykseyden julistusta – Bahá'u'lláhin kaikenkäsittävän vallan kulmakiveä – ei voida missään olosuhteista rinnastaa menneisyydessä lausuttuihin hurskaan toivon ilmauksiin. Hänen antamansa haaste ei ole vain vetoamus, jonka hän yksin ja avutta esitti kahden aikansa mahtavimman itämaisen valtiaan yhdistetystä ja säälimättömästä vastustuksesta huolimatta ollessaan itse maanpaossa ja heidän vankinaan. Se sisältää samalla sekä varoituksen että lupauksen: varoituksen, että siinä on suuresti kärsivän maailman ainoa pelastuskeino ja lupauksen että sen toteutuminen on käsillä.

Vaikka se lausuttiin julki aikana, jolloin sen mahdollisuutta ei vielä oltu vakavasti edes kuviteltu missään osassa maailmaa, siitä on Bahá'u'lláhin hengen siihen puhaltaman taivaallisen voiman vaikutuksesta viimein tullut jotain, mitä yhä suurempi määrä ajattelevia ihmisiä ei pidä ainoastaan lähestyvänä mahdollisuutena vaan maailmassa nyt vaikuttavien voimien väistämättömänä lopputuloksena.

JUMALAN SANANTUOJA

Varmastikin maailma, joka on supistunut ja muuttunut yhdeksi varsin monitahoiseksi organismiksi fyysisen tieteen alalla saavutetun ihmeellisen kehityksen vaikutuksesta ja maailmanlaajuisen kaupan ja teollisuuden laajentumisen seurauksena ja joka kamppailee maailman taloudellisten voimien puristuksessa materialistisen sivistyksen loukkojen keskellä, tarvitsee kipeästi kaikkien menneisyudessa annettujen jumalallisten ilmoitusten yhteisenä perustana olevan totuuden uudistamista käsittein, jotka soveltuvat sen perustarpeisiin. Ja kuka muu kuin Bahá'u'lláh – Jumalan sanantuoja tälle ajalle – kykenee saamaan aikaan yhtä perusteellisen muutoksen yhteiskunnassa kuin sen, minkä hän on jo saavuttanut niiden niin erilaisten ja näennäisesti yhteensopimattomien miesten ja naisten sydämissä, jotka muodostavat hänen seuraajikseen tunnustautuneiden joukon kaikkialla maailmassa?

Ettei näin mahtava katsomus olisi nopeasti orastamassa ihmismielissä, ettei sitä puollettaisi yhä enemmän ja ettei sen erityispiirteiden olisi välttämättä kiteydyttävä valtaapitävien tietoisuudessa, vain harvat voivat epäillä. Että sen vaatimattomat lähtökohdat ovat jo muotoutuneet siinä maailmanlaajuisessa hallintojärjestelmässä, johon Bahá'u'lláhin seuraajat ovat kiinteässä yhteydessä, vain ne, joiden sydämet ovat ennakkoluulojen tahraamat, voivat olla havaitsematta. Meidän korkeimpana velvollisuutenamme, rakkaat työtoverit, on himmentymättömällä näkemyksellä ja lannistumattomalla innolla edelleen tukea sen järjestyksen lopullisessa rakentamisessa, jonka perustan Bahá'u'lláh on laskenut sydämiimme, ja ammentaa lisävoimia ja toivoa viimeaikaisten tapahtumien yleisestä kehityksestä, huolimatta niiden välittömien vaikutusten synkkyudesta, ja rukoilla uupumattomalla kiihkeydellä, että hän kiiruhtaisi tuon mahtavan näkemyksensä toteuttamista – näkemyksen, joka muodostaa hänen tajuntansa korkeimman virran ja parhaimman

hedelmän parhaimpana sivistyksen, minkä maailma on tähän mennessä nähnyt.

Eikö Bahá'u'lláhin uskon julistuksen sadas vuosipäivä* voisi olla alkuna niin valtavalle ajanjaksolle ihmiskunnan historiassa?

Teidän tosi veljenne,
Shoghi
Akká, Israel
28. marraskuuta 1931

* 1863–1963. Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto, bahá'í-uskon korkein hallintoelin valittiin ensimmäisen kerran vuonna 1963.

4:3 Naisten ja miesten tasa-arvo – uusi todellisuus

Bahá’i Kansainvälisen Yhteisön julkilausuma

Bahá’u’lláh, bahá’i-uskon perustaja, julisti yli sata vuotta sitten ja ensimmäisen kerran ilmoitususkontojen historiassa miesten ja naisten tasa-arvon. Hän ei jättänyt tätä lausuntoaan vain ihanteeksi tai hartaaksi toiveeksi vaan punoi sen perustekijänä yhteiskuntajärjestyksensä kudokseen. Hän vahvisti sitä laeilla, jotka edellyttävät yhtäläisiä koulutusmahdollisuuksia naisille kuin miehille ja oikeuksien tasa-arvoa yhteiskuntaelämässä.

Sukupuolten tasa-arvo on bahá’ille henkinen ja moraalinen normi, joka on välttämätön planeettamme yhdistymisessä ja maailmanjärjestyksen toteutumisessa. Ilman sekä naisten että miesten ominaisuuksia, kykyjä ja taitoja maailman talous- ja yhteiskuntaelämän todellinen kehitys on mahdotonta, sillä ihmisyden maailmalla on kaksi siipeä – miespuolinen ja naispuolinen. Vasta kun molemmat siivet ovat yhtä kehittyneet, lintu voi lentää. Ennenkuin naiset saavuttavat saman tason miesten kanssa, ennenkuin he saavat nauttia samoista toimintamahdollisuuksista kuin miehet, ei ihmiskunnan valtava kyvykkyys toteudu eikä ihmiskunta voi siivittää kulkuaan todellisten saavutusten korkeuksiin.

Ihmiskunnan nykyisessä murroksessa nuoruudesta aikuisuuteen voidaan kaikkialla havaita merkkejä tästä nousevasta tasa-arvosta. Bahá’i-näkökulmasta tämä tuskin on hämmästyttävää, sillä ”niin kauan kuin naisia estetään saavuttamasta korkeimpia

mahdollisuuksiaan, niin kauan miehet eivät voi saavuttaa sitä suuruutta, mikä saattaisi olla heidän.”

Tämän ainutlaatuisen aikakauden, johon olemme astumassa, ominaisluonne on polttopisteessä myös seuraavassa lausunnossa bahá’i-uskon pyhissä kirjoituksissa:

Menneisyudessa maailmaa on hallittu väkivallalla, ja mies on hallinnut naista sekä ruumiinsa että mielensä voimallisemmilla ja hyökkäävämmillä ominaisuuksilla. Mutta vaa’an painotus on jo muuttumassa, voima on menettämässä painavuuttaan ja mielen valppaus, intuitio sekä rakkauden ja palvelemisen henkiset ominaisuudet, joissa nainen on vahva, ovat saavuttamassa valta-aseman. Näin uusi aika on oleva vähemmän miehinen ja enemmän naisen ihanteiden kyllästävä, eli tarkemmin sanoen se on oleva aikakausi, jossa kulttuurin miehiset ja naiselliset rakenneosat ovat paremmin tasapainossa.

YKSEYS JA TASA-ARVO PERHEESSÄ

Bahá’i-maailmanyhteisö on jo yli sadan vuoden ajan hyväksynyt totuutena sukupuolten tasa-arvon periaatteen ja ymmärtänyt, kuinka tärkeää on soveltaa tätä normia yksilö-, perhe- ja yhteiskuntaelämässä. Avioliitto, joka on perheen perusta bahá’i-yhteisössä, on osa tätä kysymystä. Ennen bahá’i-avioliiton solmimista täytyy vapaasti toisensa valinnee parin saada kummankin vanhempien suostumukset ja toimittaa ne yhdyskuntansa hallintoelimelle. Paris-kunta avioituu siten vanhempiensa suostumuksen ja yhdyskunnan hyväksymisen ilmentämän rakkauden ilmapiirissä. Molempien osapuolen toistettua valan ”Me kaikki, totisesti, alistumme Jumalan tahtoon” vastavihityt alkavat yhteisen elämänsä todellisen henkisen yhteyden ja tasa-arvon perustalta.

Tämä ykseys ja tasa-arvo, joka perustuu jokaisen ihmisen oikeuksiin ja velvollisuuksiin Jumalan edessä, ilmenee perheessä. Sillä juuri perheessä on opetettava yksilön, yhteisön, kansan ja ihmisyyden kehitykselle välttämättömät arvot ja asenteet jo elämän varhaisvaiheista lähtien. Bahá’í-näkökulmasta katsottuna

perhettä, joka on inhimillinen yksikkö, on kasvatettava pyhien säännösten mukaan. Kaikki hyveet on opetettava perheelle. Perhesiteen loukkaamattomuus on alati tiedostettava, ja sen yksittäisten jäsenten oikeuksia ei saa loukata... Kaikki nämä oikeudet ja etuudet on pidettävä yllä ja samalla perheen ykseys säilytettävä. Yhden vahinko tulee nähdä kaikkien vahinkona, kunkin mukavuus kaikkien mukavuutena, yhden kunnia kaikkien kunniana.

YHDENVERTAISUUS KASVATUKSESSA JA KOULUTUKSESSA

Vaikka molemmat vanhemmat jakavat lasten kasvattamisen kokonaisvastuun, äiti tunnustetaan kuitenkin yhteiskunnan ensimmäiseksi kasvattajaksi, joten häntä tulee huolellisesti valmentaa tähän tehtävään. Hänen kouluttamisensa bahá’í-näkökulman mukaan on

välttämättömämpää ja tärkeämpää kuin miehen, sillä nainen on lapsen kouluttaja sen syntymästä lähtien. Jos naisella itsellään on puutteita ja hän on epätäydellinen, jää lapsen kasvatukseen puutteelliseksi. Siksi naisen vajavaisuus merkitsee epätäydellisyyden tilaa koko ihmiskunnassa, sillä juuri äiti ohjaa, ravitsee ja johdattaa lapsen kasvua.

Koska bahá’it eivät jaa elämää uskonnollisiin ja maallisiin lokeroihin ja koska uskoa on ilmennettävä yhteiskunnallisissa

toiminnoissa, miesten ja naisten kasvatuksella on kaikin puolin ”tärkeä sija asioiden uudessa järjestyksessä”.

Tästä syystä koulutus

on jokaiselle lapselle pakollista. Jos perheellä ei ole kylliksi varoja kouluttaa sekä tytärtä että poikaa, varat on sijoitettava tytön kasvatukseen, sillä hän on mahdollinen äiti. Ellei lapsella ole vanhempia, yhdyskunnan tulee kasvattaa lapsi. Tämän yleisen koulutuksen lisäksi tulee jokaiselle lapselle opettaa ammatti, käsityö- tai liike-elämän pätevyys, jotta jokainen yhteiskunnan jäsen kykenee itse ansaitsemaan elantonsa.

On myös merkittävää, että tämän ihmisen kehityksen uuden aikakauden hengessä Bahá'u'lláh on ”julistanut samanlaisen koulutuksen toteuttamisen miehille ja naisille” tehden selväksi, että ”tyttöjen ja poikien on seurattava samaa opinto-ohjelmaa edistäen siten sukupuolten ykseyttä”.

NAISTEN MYÖTÄVAIKUTUS RAUHAAN

Bahá'í-uskon pyhissä kirjoituksissa luvataan, että ”naisten astuminen ihmiselämän kaikille aloille on eittämätön ja kiistaton tosiasia. Kukaan ei voi jarruttaa eikä estää sitä” ja että ”missään liikkeessä” ei naisia ”jätetä syrjään”; että he ”saavuttavat kaikessa aseman, jota voidaan pitää kaikkein korkeimpana asemana ihmismaailmassa ja ottavat osaa kaikkiin toimintoihin” ja että ”kun naiset osallistuvat täysipainoisesti ja tasa-arvoisesti kaikkiin maailman asioihin... sotiminen lakkaa.” Tämä naisten panos maailman ykseyden ja rauhan aikaansaamisessa tullaan väistämättä tunnustamaan ja sitä tullaan kehittämään:

Menneinä aikakausina ihmiskunta on ollut vajavainen ja tehoton epätäydellisyyden vuoksi. Sota ja sen melskeet ovat tuhonneet maailmaa. Naisten koulutus on oleva suuri askel kohti sodan poistamista ja lakkauttamista, sillä nainen on käyttävä kaiken vaikutusvaltansa sotaa vastaan... Toden totta hän on oleva suurin tekijä perustettaessa yleismaailmallista rauhaa ja kansainvälistä tuomioistuinta. Varmasti naiset lakkauttavat sotimisen ihmiskunnan keskuudesta.

YHTÄLÄINEN SANANVALTA

Naisella on siten suuri vastuu ja velvollisuus kehittää piileviä kykyjään mahdollisimman pitkälle. Hänen tulee tehdä kaikkensa

saavuttaakseen suuremman täydellisyyden, miehen vertaisuuden kaikissa suhteissa, edistyäkseen kaikessa, missä on ollut jäljessä, niin että miehen on pakko tiedostaa hänen yhdenvertainen kyvykkyytensä ja lahjakkuutensa.

Tietenkin ihmiskunnan hyvinvointi riippuu jokaisen yksilön piilevien hyveiden ja kykyjen kehittämisestä rodusta, kansallisuudesta, yhteiskuntaluokasta, uskonnosta tai sukupuolesta riippumatta. Tästä syystä ennakkoluulot, jotka aiheuttavat ristiriitoja ja sortoa, poistetaan järjestelmällisesti bahá'iden yhteisöllisessä elämässä. Ainutlaatuinen hallintojärjestelmä, joka perustuu yksityteen erilaisuudessa, sekä edellyttää jatkuvaa kasvatusta yhteisön kaikille jäsenille, että mahdollistaa kaikkien niiden sulautumisen yhteisöön, joilta menneisyydessä on riistetty heidän oikeutensa. Bahá'í-vaalien järjestelmä, joka tapahtuu salaisin lippuäänestyksin ja ilman minkäänlaista ehdokasasettelua tai taktikointia, rohkaisee jokaista osallistumaan: jokainen täysi-ikäinen bahá'í voidaan valita paikalliseen ja kansalliseen hallintoelimeen, jotka ovat vastuussa

bahá'i-toiminnoista alueellaan. Helppous, jolla kauan yhtäläisiä mahdollisuuksia vaille olleet naiset voidaan eheyttää yhteiskuntaelämään, on selvästi tullut ilmi naisten osallistumisena kaikilla bahá'i-yhdyksuntaelämän aloilla.

Nykyisin bahá'i-maailmanyhteisössä, joka käsittää yli 200 maata ja itsehallintoaluetta, naiset osallistuvat yhdessä miesten kanssa maailmanlaajuisen yhteisönsä rakentamiseen. Heidän täysipainoisen myötävaikutuksensa maailmansivistyksen ja kulttuurin toteuttamisessa mahdollistaa bahá'iden mielestä kaiken käsittävä henkinen voima, jonka tänä aikana on vapauttanut maailmaan Bahá'u'lláh poistaen kaikki ihmisen piilevien kykyjen toteutumista ehkäisevät esteet. Bahá'i-näkökulmasta tarkasteltuna voidaan todeta, että koska:

tämä on valon vuosisata, on selvää, että Todellisuuden Aurinko, Sana on ilmaissut itsensä koko ihmiskunnalle. Yksi ihmisyyden maailmaan kätkeyistä voimista oli naisten kyvyt ja voimavarat. Jumalallisen valaistuksen loistavilla säteillä naisen kyvykkyys on herätetty ja ilmaistu tänä aikana siinä määrin, että miehen ja naisen tasa-arvo on vankka tosiasia.

4:4 Varqá ja Rúhu'lláh – kuolemattomat marttyyrit*

Kazem Kazemzadeh

JOHDANTO

Mirzá Alí-Muhammad Varqán ja hänen poikansa Rúhu'lláhin sankarillinen kuolema on eräs kaikkein vaikuttavimmista tapauksista bahá'í-historiassa, joka on täynnä ilomielisen uhrautuvuuden henkeä. Aina siitä hetkestä, kun Báb julisti lähetystehtävänsä, hänen opetuslapsensa joutuivat alttiiksi vainolle, joka vuosien saatossa riisti tuhansilta elämän.

Vuosien 1852–53 joukkomurhissa bábí-uskovien rivit uhkaavasti harvenivat. Useimmat johtavista opetuslapsista saivat surmansa vain muutaman jäädessä henkiin kaukana maanpaossa. Seuraavat kymmenen vuotta olivat epätoivoisen pimeitä. Bábí-yhteisössä vallitsi sekaannus ja pelko. Ajoittain näytti miltei siltä, että kaikki sankaruus, kaikki uhraukset olisivat olleet turhaan. Sen viholliset verenhimoisesti pyrkivät tukahduttamaan tämän vaarallisen harhaoppisena lahkona pitämänsä uskonnon. Myötämieliset

* Alkuperäinen: Kazem Kazemzadeh, "Varqá and Rúhu'lláh: Deathless in Martyrdom." Translated from *World Order* by permission of copyright owner National Spiritual Assembly of the Bahá'ís of the United States.

ulkopuoliset päättelivät, että tämä lupaava liike murtui vainon alla ja hajosi jättäen vain kunniakkaan muiston historiaan.

Tuskin kukaan tajusi, että bábí-historia virtasi edelleen vuolaasti Bahá'u'lláhin nyt ohjatessa sen kulkua maanpaostaan ensin Bagdadissa ja sitten Konstantinopolista, Adrianopolissa ja lopuksi Akkossa. Vuoden 1867 jälkeen loputkin Bábin seuraajista kääntyivät joukoittain Bahá'u'lláhin puoleen. Pian bahá'iden lukumäärä kasvoi, ja tämä uusi uskonto alkoi jälleen kiinnittää niin ystävien kuin vihollisienkin huomiota. Shiialainen papisto tuskastui havaitessaan tuoreen elinvoiman liikkeessä, jonka he luulivat jo hukuttaneensa vereen. Papiston kiihotukselta vaino puhkesi jälleen monissa kaupungeissa ja kylissä. Maallinen esivalta useinkin antoi tukensa papistolle. Bahá'iden kimppuun hyökättiin, heidän kotinsa ryöstettiin, heidän omaisuutensa takavarikoitiin, heidän elämänsä uhattiin. Isfáhánissa, Zanjánissa Tabrizissa. Teheranissa ja muualla lukemattomat bahá'it joutuivat kärsimään marttyyrikuoleman vainon huipentuessa 1903 Yazdin verilöylyyn. Kuten oli odotettavissa, jokainen uusi marttyyrikuolema ja vaino vahvistivat ykseyden henkeä bahá'i-yhteisössä, jonka rivejä käännynnäiset paisuttivat ylittäen määrältään kaikki ne, jotka oli surmattu edellisinä vuosikymmeninä.

Mirzá Alí-Muhammad Varqá ja Rúhu'lláh surmattiin touku-kuussa 1896 bahá'í-uskon vastaisen mellakan aikana, joka oli saanut alkunsa shaahin murhasta, mihin bahá'illa ei ollut mitään osaa. Kertomus tästä isän ja pojan marttyyrikuolemasta tuli hyvin tunnetuksi Iranissa ja ulkomailla. Se välittyi suullisesti ja myöhemmin myös julkaistiin. Vuonna 1921 *Star of the West* (12, n: o 4, s. 93) julkaisi valokuvan Varqásta ja Rúhu'lláhista ja heidän kahdesta seuralaisestaan. Myöhemmin Azízu'lláh Sulavamání on selostanut tapahtuman yksityiskohtaisesti arvokkaassa teoksessaan *Masábih-i-Hidáyat* (Teheran. 104 B. A.) joka on ollut Kazemzadehín ensisijaislähteitä. Sulaymání kirjoittaa teoksensa esipuheessa: ”seuraava kertomus

pohjautuu edesmenneen Hájí Imánin tyttären, Laqá'yyih Khanum Kazenzadehin sanoihin, joka kahden vuoden ajan oli Varqán vaimo. Kaikki mitä hän minulle kertoi, perustuu Varqán omiin lausumiin. lisäksi Sulavamani kirjoittaa, että hän oli näyttänyt Varqáa koskevan luvun tämän elossa olevalle pojalle, Valíu'lláhille, joka lisäsi muuttaman yksityiskohdan. Vielä eräs lähde oli Mirzá Husayn Zanjanín muistelmien julkaisematon teksti ajasta, jolloin hän jakoi Varqán viimeisen vankeuden.

Seuraava kuvaus, kuten Sulaymánin teos, perustuu Mirzá Husaynin ja Laqá'yyih Khánum Kazemzadehin muistelmiin. Kazem Kazemzadeh on kuitenkin hyödyntäessään Sulaymánin selostusta lisännyt omia muistelmiaan keskusteluista äitinsä Laqá'yyih Khánumin, isoisänsä Hájí Imánin sekä Mirzá Husaynin kanssa. Lisäksi Ruhá Atái. Laqá'yyih Khánumin tytär, on merkinnyt muistiinmonia äitinsä kertomia tarinoita ja luovuttanut muistiinpanonsa näistä tekijän käytettäväksi. Siten tämä artikkeli on huomattava lisäys bahá'i-uskon sankarillisen ajan tuntemukseen. Samalla se antaa esikuvan nykyajan bahá'ille äärimmäisestä uhrautuvuudesta, jota tänään on kuitenkin osoitettava toisenlaisin teoin kuin marttyyrikuolemalla.

Bahá'u'lláhin uskolle elämänsä uhranneiden sankarien joukossa kuuluu suuri kunnia Alí Muhammad Varqále ja hänen pojalleen Rúhu'lláhille.

Alí-Muhammad, joka myöhemmin tunnettiin nimellä Varqá, oli Hájí Mullá Mihdin poika. Mullá Mihdi oli omaksunut bahá'i-uskon kotikaupungissaan Yazdissa ja välittömästi tuli erääksi sen innokkaimmaksi julistajaksi. 'Abdu'l-Bahá on kirjoittanut, että ”Yazdin julmat ulamat nousivat häntä vastaan ja antoivat asetuksen, että hänen on kuoltava. Koska Ardikánin mujtahid Mullá Bágir kieltäytyi kuitenkin vahvistamasta näiden pimeiden jumaluusoppineiden päätöstä, Mullá Mihdí sai elää mutta joutui jättämään

kotinsa.”* Kahden poikansa, Alí Muhammadin ja Husaynin, kanssa he siirtyivät Tabriziin, jossa heidät toivotti lämpimästi tervetulleeksi Mirzá Abdu'lláh Khán-i-Nurí, eräs luja ja vaikutusvaltainen bahá'í, joka oli Muzaffari'd-Din Mirzán, kruununperillisen ja Adhirbáy-jánin kuvernöörin, palveluksessa. Pian Alí-Muhammad nai Mirzá Abdu'lláhin tyttären.

Jonkin ajan kuluttua Háji Mullá Mihdí poikiensa kera lähti matkalle kohti Akkoa vieraillakseen Bahá'u'lláhin luona. Hän sairastui Beirutissa, mutta hänen kaipuunsa nähdä Bahá'u'lláh ajoi häntä eteenpäin. Hän lähti kulkemaan jalan päästäkseen Bahá'u'lláhin talolle. Sopivien kenkien puuttuessa matkaa varten hänen jalkansa kuluivat mustelmille ja vereslihalle. Hänen sairautensa paheni, mutta hän jatkoi kulkuaan. Jotenkin hän pääsi Mazra'ihin kylään asti, ja täällä, lähellä (Bahá'u'lláhin) asumusta, hän kuoli. ”...Rakastajat olkoot varoitettut tällä kertomuksella (Abdu'l-Bahá kirjoitti), tietäkööt he kuinka hän uhrasi pois elämänsä kaipuussaan tavoittaa Maailman Valo.”**

Kun Alí-Muhammad saavutti Bahá'u'lláhin läsnäolon hän koki erityisen tunteen muistaen tavanneensa hänet aiemmin. Mutta vaikka hän kuinka yritti, hän ei voinut muistaa missä ja milloin. Kerran myöhemmin Bahá'u'lláh puhutteli Alí-Muhammadia käskien häntä polttamaan väärin ajatusten ja turhien mielikuvien epäjumalankuvat. Yhtäkkiä Alí-Muhammad muisti unen, jonka hän oli nähnyt lapsena. Hän oli leikkimässä leluillaan puutarhassa, kun Jumala ilmestyi hänelle, otti hänen lelunsa ja heitti ne tuleen. Aamulla hän kertoi vanhemmilleen ihmeellisestä unestaan. He toruivat häntä sanoen, ettei Jumalaa voitu nähdä edes unessa. Alí-Muhammad ei ollut unohtanut untaan. Kun Bahá'u'lláh käski

* 'Abdu'l-Bahá, *Memorials of the Faithful* (Wilmette, Ill: Bahá'í Publishing Trust, 1971) s. 85.

** Mts. 86.

häntä polttamaan epäilyksen ja kuvitelmien epäjumalankuvat, hän muisti lelujen polttamisen, ja nyt valveilla sai tulkin lapsuutensa unelle.

Bahá'u'lláhin käskystä Alí-Muhammad ja Hysayn palasivat Iraniin levittämään uskoa. Tabrizissa Alí-Muhammad alkoi saavuttaa mainetta runoilijana, kirjoittaen peitenimellä Varqá, ”Kyyhkynen”, nimi, jonka Bahá'u'lláh oli antanut hänelle. Hän osallistui oppineiden, kirjailijoiden ja runoilijoiden kokouksiin näiden kerääntyessä kruununperillisen palatsiin, ja hän lausui usein runojaan arvokkaalle yleisölle, joka ylisti häntä suuresti. Hän myös matkusteli kaikkialla Adhirbáyjánissa opettaen uskoa. ‘Abdu’l-Bahá on lausunut, että Varqá ”oli täydellinen kaunopuheisuudessaan, hänen puheensa oli vakuuttavaa, hänen väitteensä selviä. Kukaan ei voinut väittää hänelle vastaan... Runoudessa ja nroosassa hän oli ainutlaatuinen Iranissa.”

Eräässä kokouksessa kruununprinssin läsnäollessa keskustelu kääntyi babilaisiin ja heidän käyttämiinsä keinoihin uskonsa levittämisessä. Eräs mullá sanoi, että aluksi Bábin seuraajat tarjosivat kuulijoilleen taateleita, joiden syöminen käännutti heidät bábí-uskoon, Kuitenkin ihmiset vähitellen tulivat tietoisiksi tästä tempusta ja alkoivat pidättäytyä syömästä taateleita, jolloin babilaiset muuttivat taktiikkaansa. He puristivat taateleista mehun, ja tekivät siitä pillereitä. Bábí-opettaja sitten pitäisi pillereitä sormiensa välissä ja aloittaisi keskustelun uskonnosta. Hän puhuisi niin loistavasti ja lumoavasti, että hänen kuulijansa suu avautuisi tahdottomasti. Nopeasti opettaja panisi sen avoimeen suuhun. Kuulija nielaisi sen ja kokisi kääntymyksen.

Varqá sai kruununprinssi Muzaffari'd-Dinin luvan vastata ja puhui seuraavasti: ”Ensinnäkin tunnen lääketiedettä (Varqá oli lääkäri perinteisestä persialaisesta koulukunnasta) mutta en ole

* *Star of the West*, 3, n:o 18.

koskaan kuullut enkä lukenut tällaisesta taateliuutteesta. Toiseksi pillerin heittäminen kuulijan suuhun tämän herrasmiehen kertomalla tavalla ja aina osua ei suinkaan ole helppoa ja edellyttäisi pitkän harjoittelun. Kolmanneksi miksi ihmiset toisten läsnäollessa istuisivat etiketin vastaisesti avosuin niin että bábilaiset voisivat heittää pillereitään niihin? Neljänneksi, kuinka on mahdollista saada pilleri suuhun ja nielaista se tulematta asiasta tietoiseksi?”

Ei mullá eikä kukaan muukaan sanonut sanaakaan.

Vieraillessaan Yazdissa vuonna 1883 Mirza Alí-Muhammad Varqá vangittiin noin vuoden ajaksi. Hänet siirrettiin sitten Isfáhániin, jossa hän joutui Mas'ud Mirzá Zilli's-Sultánin, Nasir'íd-Din Sháhin vanhimman pojan kouriin. Vaikka tämä ei ollutkaan kruununperillinen, sillä hänen äitinsä oli rahvasta, eikä siis voinut laillisesti seurata isäänsä valtaistuimelle, tämä ei estänyt häntä vehkeilemästä veljeään Muzaffar'íd -Diniä vastaan ja uneksimasta kruunusta, julma ja petollinen, häikäilemätön ja itseks Zilli Sultán, jota Bahá'u'lláh kutsui ”helvetilliseksi puuksi”, oli valmis keinoja kaihtamatta kaappaamaan vallan, vaikka murhaamalla kaikki veljensä ja kumoamalla isänsä valtaistuimen.

Tavoitellessaan palavaa kunnianhimoaan Zilli's-Sultán muutamia vuosia myöhemmin lähetti lähettiläänsä Akkoon tai-vuttaakseen Bahá'u'lláhin käskemään seuraajiaan Persiassa tukemaan Zilli's-Sultánin vallanperimysvaatimuksia. Vastapalveluksena Zilli's-Sultán lupasi suojelusta bahá'ille. Bahá'u'lláh painokkaasti kieltäytyi lähettilään ehdotuksesta tehden selväksi, että bahá'í-usko ei ole poliittinen liike, jolla voisi leikitellä.

Zilli's-Sultánin katkera pettymys kävi pian ilmeiseksi. Hän pani alulle julman vainon bahá'ita vastaan hallitsemisissaan maakunnissa, jotka muodostivat lähes puolet Persiasta. Monia bahá'ita ja vangittiin ja useita surmattiin, heidän joukossaan kaksi veljestä, Mirzá Muhammad Hasan ja Mirzá Muhammad Husayn Isfáhánista, ”loistavat kaksoisvalot”, joihin nyt viitataan Marttyyrien kuninkaana

ja Marttyyrien rakastettuna, ”joita arvostettiin heidän anteliaisuutensa, luotettavuutensa, ystävällisyytensä ja hartautensa vuoksi.”

Isfáhánin vankilassa Varqá ystävystyi erään huomattavan vangin, heimopäällikön kanssa. Seurauksena pitkistä keskusteluista Varqán kanssa hän omaksui bahá'í-uskon. Zilli's-Sultán ollessaan tapaamassa heimopäällikköä vankilassa, kerran huomasi Varqán ja kysyi kuka hän oli. Vartija vastasi, että hän oli babilainen Yazdista. Zilli's-Sultán alkoi pilkata Varqáa sanoen ivallisesti, että jos hänen profeettansa oli oikea, hänellä ei olisi vaikeuksia suorittaa ihmettä ja vapauttaa seuraajaansa kahleista. Eräs prinssin seuralainen astui esiin ja selitti hänen korkeudelleen, että Varqá oli oppinut mies ja tunnettu runoilija.

Runoilijoita on aina suuresti arvostettu persialaisten keskuudessa. Zilli's-Sultánin asenne muuttui välittömästi. Unohtaen pilkalliset huomautuksensa hän ryhtyi vilkkaasti keskustelemaan Varqán kanssa ja oli niin myönteisesti vaikuttunut runoilijan oppineisuudesta ja terävyydestä, että hän määräsi vartijan poistamaan kahleet Varqán yltä. Heti kun raudat olivat poissa, heimopäällikkö huudahti: ”Katsokaa, Varqán profeetta on tehnyt ihmeen.”

Viimein Varqá vapautettiin ja hänen sallittiin lähteä kaupungista. Vuosina 1890–91 mukanaan kaksi poikaansa, Azíz'ulláh ja kuusi tai seitsenvuotias Rúhu'lláh, hän vieraili jälleen Akkossa, jossa Bahá'u'lláh otti hänet lämpimästi vastaan. Juuri tämän vierailun aikana Bahá'u'lláh, tunnettuaan olonsa huonovointiseksi, pyysi Varqálta lääkitystä. Varqá määräsi lääkettä, jonka Bahá'u'lláh sitten otti ja joka paransi hänen tilaansa.

Eräänä päivänä Bahá'u'lláh kysyi Rúhu'lláhilta, mitä hän oli päivän aikana tehnyt. ”Opiskellut?”, poika vastasi. Bahá'u'lláh tiedusteli opintojen aihetta. Kun Rúhu'lláh kertoi, että aihe, josta hän oli

* Shoghi Effendi, *God Passes By*, (Wilmette ILL. : Bahá'í Publishing Trust, 1944), s. 200.

keskustellut opettajansa kanssa, oli Jumalan sanansaattajien paluu, Bahá'u'lláh pyysi häntä tulkitsemaan käsitteen ”paluu”. Rúhu'lláh selitti, että ”paluulla” tarkoitettiin jumalallisten ominaisuuksien ja määreiden näyttäytymistä uudelleen ihmisolennossa. ”Tämä”, Bahá'u'lláh kommentoi, ”on kirjaimellinen, papukaijainen toisto opettajasi antamasta selityksestä. Miten sinä sen ymmärrät?” ”Tänä vuonna”, Rúhu'lláh vastasi, ”ruusupensas tuotti ruusun. Olemme poimineet kukan ja laittaneet sen vaasiin hyllylle. Tuo sama pensas tuottaa jälleen uuden ruusun ensi vuonna, mutta se ruusu ei ole identtinen tämänvuotisen kanssa, vaikka sillä cm samat ominaisuudet: muoto, väri ja tuoksu.” Bahá'u'lláh ylisti Rúhu'lláhia tämän ymmärryksestä ja siitä lähtien kutsui häntä nimellä hänen kunnianarvoisuutensa opettaja.

Kerran Rúhu'lláh ja Azíz'ulláh olivat vierailulla Bahiyyih Khánumin, 'Abdu'l-Bahán sisaren luona. Hänen velipuolensa, bahá'í-uskon tulevat viholliset (liitonrikkurit) Mirzá Diá'u'lláh ja Mirzá Badí'ulláh olivat myös paikalla. Bahiyyih Khánum kysyy Rúhu'lláhilta, mitä hän ja hänen veljensä tekivät Persiassa. ”Me ope-
timme uskoa” hän vastasi. Bah'iyyih Khanum halusi tietää, kuinka he opettivat uskoa ja mitä he kertoivat ihmisille. ”Me kerroimme, että Jumala on ilmaissut itsensä,” poika sanoi. Bahiyyih Khanum oli hämmästynyt, että Rúhu'lláh uskalsi kertoa kaikille sellaista. ”Me emme kertoneet kaikille”, Rúhu'lláh selitti, ”me kerroimme vain niille joilla oli kyky kuunnella...” Bahiyyih Khánum kysyi, kuinka he päättelivät, kenellä oli sellainen kyky. ”Me katsoimme heidän silmiinsä ja näimme, tuliko heille kertoa vai ei.”

Bahiyyih Khánum nauroi ja pyysi Rúhu'lláhia katsomaan hänen silmiinsä nähdäkseen voitaisiinko hänelle antaa nämä ilouutiset. Poika lähestyi häntä ja katsoi hänen silmiinsä. ”Sinä olet jo

* Ks. Bahá'u'lláh, *Kitáb-i-Iqán: The Book of Certitude*, 2nd ed., (Wilmette ILL.: Bahá'í Publishing Trust, 1950) s. 151 ff.

itse vakuuttunut siitä”, hän totesi. Sitten Bahíyyih Khánum pyysi Rúhu'lláhia katsomaan Mirzá Diáu'lláhin ja Mirzá Badí'u'lláhin silmiin. Oliko heillä kyky kuunnella? Rúhu'lláh tuijotti näitä kahta: ”Se ei ole vaivan arvoista”, hän julisti.*

Varqá ja hänen poikansa Azízu'lláh ja Rúhu'lláh tekivät vielä yhden pyhiinvaellusmatkan Akkoon Bahá'u'lláhin edesmenon jälkeen. Kerran Varqá lausui 'Abdu'l-Bahán ja joidenkin bahá'iden läsnäollessa runon 'Abdu'l-Bahán hänen korkean asemansa ja jumalallisten ominaisuuksiensa ylistykseksi. Ystävällisesti ja humoristisesti 'Abdu'l-Bahá moitti runoilijaa sanoen, että olisi sen sijaan pitänyt kirjoittaa hänestä palvelijana.

'Abdu'l-Bahá osoitti suurta rakkautta Rúhu'lláhille. Leikkiesään kerran joidenkin poikien kanssa Rúhu'lláh löi leikkiveriaan, joka oli käyttänyt likaista kieltä. Poika valitti Varqálle, joka päätti rangaista Rúhu'lláhia, mutta tämä piiloutui 'Abdu'l-Bahán huoneeseen. Varqá tuli ovelle, ja uskaltamatta astua sisään hän viittoili pojalleen, että tämä tulisi ulos. Rúhu'lláh vain pudisti päätään kieltäytyen tottelemasta. 'Abdu'l-Bahá tämän pantomiimin huomattuaan kysyi, mitä oli tekeillä. Rúhu'lláh tunnusti lyöneensä poikaa rumasta kielenkäytöstä. Nyt isä seisoj ulkopuolella odottaen rangaistuksen antamista. 'Abdu'l-Bahá kutsui Varqán sisään ja jyrkästi kielsi häntä koskaan rankaisemasta Rúhu'lláhia. Siitä hetkestä lähtien aina heidän kuolemaansa saakka Varqá kohteli Rúhu'lláhia erityisellä hellyydellä ja kunnioituksella.

Kerran 'Abdu'l-Bahá kysyi Rúhu'lláhilta mitä tämä tekisi, jos kaikkien Bábin julistusta seuranneiden tapahtumien jälkeen yhtäkkiä ilmaantuisi mies, joka julistautuisi Qá'imiksi, tekisi ihmeitä ja

* Allekirjoittanut on kuullut tämän kertomuksen äidiltään, Laqá'yyih Khánumilta, Hájí Imánin tyttäreltä, joka viisitoistavuotiaana meni naimisiin Varqán kanssa ja oli hänen vaimonsa kahden vuoden ajan, kunnes hän ja Rúhu'lláh kärsivät marttyyrikuoleman.

kirjaimellisesti tuottaisi kaikki ne aineelliset merkit, joita odotettiin liittyvän hänen tulemuksensa. Epäröimättä hetkeäkään Rúhu'lláh vastasi: ”Meidän täytyisi opettaa hänelle usko.” ‘Abdu'l-Bahá ylisti poikaa sanoen, että hän oli nyt valmis kohtaamaan vaikka korkea-arvoisimmat jumaluusoppineet (ulamá).

Varqán anoppi, uskollisen Mirzá Abdu'lláh Khán-i-Núrin vaimo, oli kiihkomuslimi, joka kiivaasti vastusti ainoan tyttärensä avioitumista bahá'in kanssa. Hän teki kaikkensa saadakseen tyttärensä ottamaan avioeron.

Olipa hän syynä niihin tai ei, Tabrizissa alkoi levitä huhuja, että Mirza Abdu'lláh Khán-i-Nuri, vaikutusvaltainen aatelismies lähellä kruununprinssiä, kannatti babilaisia ja että he kokoontuivat hänen talossaan. Juonittelut ja kuiskailut heikensivät Mirzá Abdu'lláhin asemaa prinssin silmissä, jonka asenne nyt yllättäen muutui pahemmaksi. Hän oli vaarassa joutua vangituksi, ja hänen oli paettava Teheraniin.

Käyttäen miehensä poissaoloa hyväkseen Mirzá Abdu'lláhin vaimo lahjoi Varqán nuoren ja elinvoimaisen miespalvelijan murhaamaan isäntänsä luvaten hänelle rahaa ja hevosen palkkioksi. Palvelija oli kuitenkin sydämessään uskova ja erittäin kiintynyt Varqáan. Myöhään yöllä teeskennellen hakevansa lääkettä vatsakipuun hän astui isäntänsä huoneeseen, paljasti hänelle murha-suunnitelman ja kehotti häntä heti pakenemaan talosta. Samana yönä Varqá heitti kaikki käsinkopioidut bahá'i-kirjansa ikkunasta ulos ja käveli sitten tyhjin käsin ulos talosta, ettei olisi herättänyt epäluuloja. Koottuaan kirjat hän luikki nopeasti erään toisen bahá'in^o kotiin.

Varqán vaimo sai pian avioeronsa pitäen itsellään lapset, jotka näin joutuivat kiihkomielisen isoäitinsä kouriin. Mutta vieläkään hän ei ollut tyytyväinen. Vihasta palaen hän otti yhteyttä erääseen

^o Tämä oli äskettäin edesmenneen, tunnetun bahá'in, Ináyatu'lláh Ahmadpúrin isä.

Tabrízín mujtahideista pyytäen tätä antamaan fatv́án (asetuksen) Varq́án teloitamiseksi luopiona. Mujtahid kieltäytyä antamasta tällaista fatv́aa saamatta ensin todisteita luopioudesta. Nainen lupasi todistaa syytteensä Varq́án omien lasten avulla, jotka oli hänen mielestään kasvatettu harhaoppisuuden ja epäuskon hengessä.

Seuraavana päivänä hän toi Rúhu'lláhin mujtahidin luo. Luullen tätä miestä bahá'iksi poika tervehti häntä bahá'í-tervehdyksellä ”Alláh'u'abhá”. Isoäiti kertoi jumaluusoppineelle, että poika lausui rukouksensa erittäin hyvin. ”Sanopa rukouksesi kultaseni” mujtahid määräsi. Rúhu'lláh kääntyi Akkoa kohti ja alkoi messuta arabiaksi pitkää velvollisuusrukousta. Jumaluusoppinut oli silminnähtävästi liikuttunut. Kun poika lopetti, mujtahid torjui isoäidin sanoen:

”Hävetkää yrityksestänne saada teloitetuksi mies, joka on kasvattanut poikansa tällaisessa uskon, hartauden ja antaumuksen hengessä.”

Vaikka Varq́a pian onnistuikin saamaan huostaansa Rúhu'lláhin ja Azízu'lláhin, kaksi muuta poikaa, Valíu'lláh ja Badíu'lláh, jäivät äitinsä luo.

Isoäiti oli vihan ja raivon vallassa epäonnistuttuaan saavuttamaan Varq́án teloituksen. Lohdutukseksen hänellä oli tapana istuttaa pienet tyttärenpoikansa viereensä ja kertoa heille, että hän rukoilisi ja että heidän pitäisi sanoa aamen hänen rukouksensa loppuksi. ”Oi Jumala”, hän aloitti ”jos nämä kaksi lasta varttuvat hyviksi muslimeiksi, tee heidät onnellisiksi ja rikkkaiksi ja anna heille ilo tehdä pyhiinvaellus Mekkaan, jos taas he ovat tuleva isänsä kaltaisiksi, tuhoa heidät nyt heti.” Viattomat lapset kaiuttivat kuorossa – ”aamen”. Myöhemmin, kuultuaan että Varq́a ja Rúhu'lláh olivat kärsineet marttyrikuoleman, hän piti suuret juhlat tapauksen kunniaksi.

Koska he eivät enää voineet jäädä Tabarziin, Varq́a ja hänen kaksi poikaansa matkasivat Zanjániin, jossa he asuivat Umm-i-Ashrafin talossa, jonka sankarillinen poika Siyyid Ashraf oli kärsinyt

marttyyrikuoleman joitakin vuosia aiemmin. Bahá'u'lláh itse kuvasi tuota kunniakasta tapausta näillä sanoilla:

”Kun jumalattomat niin epäoikeudenmukaisesti päättivät surmata hänet, he haetuttivat hänen äitinsä paikalle, jotta hän voisi nuhdella häntä ja saada hänet hylkäämään uskonsa ja seuraamaan niiden jäljessä, jotka ovat kieltäneet Jumalan, kaikkien maailmojen Herran, totuuden.

Heti nähdessään poikansa kasvot hän puhui hänelle sellaisin sanoin, jotka saivat Jumalan rakastajien ja korkeuden väkijoukkojen sydämet kyynelehtimään ja murehtimaan. Totisesti Herrasi tietää, mitä kieleni puhuu. Hän itse todistaa sanojeni totuudesta.

Ja puhutellessaan poikaansa hän sanoi: ”Poikani, oma poikani. Älä epäonnistu uhraamasta itseäsi Herrasi polulla. Varo, että et petä uskoasi Häneen, jonka kasvojen edessä ovat kumartuneet ylistykseen kaikki taivaissa ja maan päällä. Kulje suoraan eteenpäin, oi poikani, ja pysy lujana Herran, sinun Jumalasi polulla. Kiiruhda saavuttaaksesi Hänen läsnäolo, joka on kaikkien maailmojen Rakastettu.

Olkoot siunaukseni, armoni, ylistykseni ja kirkkauteni hänen yllänsä. Minä itse olen sovittava hänen poikansa menetyksen...”^o

Varqá oli aikonut jatkaa matkaansa Teheraniin; mutta jäi sen sijaan Zanjániin yli kahdeksi vuodeksi. Hän nai Umm-i-Ashrafin tyttärentyttären Laqá'yyihin, jonka isä Háji' Imán oli jäänyt henkiin Zanjánin sankarillisessa kamppailussa 1850–51. Varqán nuori vaimo ja tämän isoäiti kiintyivät suuresti Rúhu'lláhiin, joka vastasi heidän kiintymykseensä ja alkoi kutsua Umm-i-Ashrafia äidiksi.

Rúhu'lláh usein kyseli Umm-i-Ashrafilta tämän pojan teoituksesta kehottaen häntä olemaan murehtimatta. ”Ajattele, äiti”,

^o Bahá'u'lláh, *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, rev. ed. (Wilmette, ILL. Bahá'í Publishing Trust, 1952) s. 135–36.

hänellä oli tapana sanoa, ”jos Siyyid Ashrafia ei olisi teloitettu, hän olisi kuollut vuoteessaan muutamia vuosia myöhemmin. Mitä hyötyä siitä olisi ollut? Mutta nyt hän on perheensä ja ystäviensä ylpeys ja Bahá'u'lláhin loputtoman ylistyksen ja armon kohde. Toivoisin saavuttavani sellaisen autuuden.” Umm-i-Ashraf vastasi: ”Älä sano noin. Sinun on elettävä opettaaksesi.” ”Anna minun sitten opettaa sinua”, sanoi poika. ”Ole sinä muslimi ja minä olen bahá'í-opettaja.” Mutta Umm-i-Ashraf ei suostunut edes teeskentelemään muslimia. ”Kaikkien kärsimysteni jälkeen en voi olla muslimi ja väitellä sinun kanssasi.” Rúhu'lláh antoi periksi ja ryhtyi sen sijaan pitämään puhetta Bahá'u'lláhin uskonnosta. Vaikka hänen äänensä oli soinnukas ja kirkas, hän välillä pysähtyi ja ryki selittäen että kaikki aikuiset puhujat yskivät puhuessaan selvittääkseen kurkkuaan. Laqá'yyih Khánnum toisti tämän kertomuksen vuosia myöhemmin lapsilleen ja lastenlapsilleen.

Kerran Rúhu'lláh ja Azízu'lláh tapasivat mullán ratsastamassa Zanjánin kaduilla. Huomattuaan oudot lapset mullá kysyi heidän nimiään. Rúhu'lláh kertoi nimensä. ”Vai niin, vai niin”, mies ivaili, ”mikä tärkeä nimi. Nostatko ylös ihmisiäkin?” Hän viittasi nimen Rúhu'lláh merkitykseen, Jumalan Henki, joka tarkoittaa Jeesusta.

”Jos ratsastaisitte hiukan hitaammin”, Rúhu'lláh sanoi, ”saisin ylösnousemuksen sinullekin.” ”Olette selvästi babilapsia”, vastasi mullá vihasesti.

Varqán menestys uskon opetuksessa nostatti Zanjánin papiston vastustuksen. Moskeijoissa he saarnasivat tarvetta puolustaa uskontoa bábilaisten hyökkäyksiltä viitaten Varqán 'harhaoppisiin' toimintoihin. Jännitykset lisääntyivät, ja bahá'ít tunsivat asujamiston asennemuutoksen heitä vastaan. Heitä julkisesti loukattiin basaarissa ja uhkailtiin kaduilla.

Varqá tunki myrskyn lähestyvän. Haluamatta antaa fa-naatikoille tekosyytä uusiin vainoihin ja marttyyrikuolemiin

kaupungissa, jossa muutamaa vuosikymmentä aiemmin oli surmatu yli 1500 bábilaista, hän päätti lähteä Teheraniin.

Lähtönsä aattona Varqá kävi Mirzá Husaynin, erään zanjani-laisen bahá'ín, seurassa lähtiäisvierailulla paikallisen lennätintoinmiston päällikön luona. Lennätin tuli Persiaan 1800-luvun puolessa välissä. Brittiläiset ensimmäisinä pystyttivät maan halki lennätinjohdot, jotka olivat osa suurta indo-eurooppalaista lennätintä. Persian kansanjoukkojen keksuudessa kehittyi uskomus, että johdot kaikista lennätintoinmistoista kulkivat suoraan shaahin valtaistui-men juurelle. Siten nämä toimistot, kuten myös kuninkaalliset tallit ja muut kruunun alaiset rakennukset, saivat eräänlaisen pyhyiden kehän ja tulivat paikoiksi, joista saattoi etsiä turvaa paikallisen esivallan epäoikeudenmukaisuudelta. Lisäksi lennättimen kautta sai nopeasti yhteyden pääkaupunkiin – mahdollistaen valituksen toimittamisen shaahille hetkessä.

Illalla, kun Varqá ja Mirzá Husayn olivat astumassa ulos lennättimestä, heidät huomasi Mullá Abdu'l Vási, kiihkomielinen ja tunnettu juonittelija. Hän heti tiedotti tästä kuvernöörille, Aláu'd-Dawlihille, ruokkien tämän epäluuloja, että Varqá oli lähettänyt valituksen häntä vastaan Teheraniin.

Aikaisin seuraavana aamuna Rúhu'lláh, Varqá ja hänen ap-pensa Hájí Imán lähtivät Zanjánista. Azízu'lláh oli mennyt jo useita päiviä ennen muita. Mirzá Husayn saattoi heitä ensimmäiselle kara-vaanipysäkille saakka, kuten oli tapana noina pitkien jäähyväisten päivinä.

Samana aamuna kuvernööri lähetti sotilaansa hakemaan Mirzá Husaynin luokseen tutkiakseen edellispäivän lennätinvierai-lun tarkoitusta. Mirzá Husaynia ei löytynyt mistään. Kuvernöörin sotilaat murtautuivat monien bahá'iden taloihin, vangitsivat monia ja kiduttivat muutamia saadakseen tietää Mirzá Husaynin olinpai-kan. Kaiken tämän melskeen keskellä Mirzá Husayn palasi Zanjá-niin ja vietiin välittömästi kuvernöörin luo.

Aláu'd-Dawlih ensin tiedusteli minne se dervissi oli mennyt. Mirzá Husayn selitti, että Varqá ei ollut dervissi vaan oppinut mies, lääkäri ja runoilija, että hän oli lähtenyt Teheraniin ja että Mirzá Husayn oli saattanut häistä Dizajiin asti, ensimmäiselle pysäkillle tiellä. Kuvernööri määräsi sotilasmestarin ratsastamaan Varqán perään, vangitsemaan hänet ja tuomaan hänet takaisin Zanjániin. Mirzá Husayn kahlehdittiin ja heitettiin tyrmään.

Kuvernöörin sotilaat saivat Varqán ja Rúhu'lláhin kiinni matkalla Teheraniin, vangitsivat heidät ja toivat heidät takaisin Zanjániin. Hájí Imán käytti hyväkseen vangitsemisessa syntynyttä sekaannusta ja livahti tiehensä mukanaan useita laatikollisia bahá'í-kirjoja. Nämä hän vei Qazvihiin uskoen ne Jináb-i-Samandarin, erään huomattavan sikäläisen bahá'in^o haltuun. Sitten hänkin lähti Zanjánia kohti, vangittiin matkalla ja liittyi toisiin vankilassa.

Myöhemmin Aláu'd-Dawlih haetutti Varqán useita kertoja yksityishuoneistoonsa tapaamaan joitakin ulamia, (korkeita jumaluusoppineita) jotka esittivät Varqälle kysymyksiä. Hän antoi tyhjentävät vastaukset. Pappit väittelivät ja hyökkäsivät Vaiqáa vastaan, pilkkasivat häntä ja syyttivät häntä harhaoppiseksi. He lukivat takavarikoituja bahá'í-käsikirjoituksia ja vastustivat niiden sisältöä. Eräs ulamá sanoi, että jos säkeet olivat totuuden todiste, hänkin voisi ilmaista pyhiä säkeitä. ”Profeetta Muhammadin aikana”, Varqá sanoi, ”jumalattomat myös väittivät kykenevänsä ilmaisemaan hänen säkeittensä veroisia säkeitä, mutta eivät siihen kyenneet.” Pappi tokaisi, että hän pystyisi ja tulisi tuottamaan säkeitä, jotka olisivat parempia kuin Bahá'u'lláhin. ”Ei”, sanoi Varqá, ”siihen et kykene.

Mutta olettaamme, että tuottaisit joitakin arabiankielisiä lauseita ja pitäisit niitä Bahá'u'lláhin säkeitä parempina, ja joku kysyisi, kuka ne oli laatinut, mitä vastaisit? ”Sanoisin niiden olevan

* Hän oli yhtä maineikkaan bahá'in, Uskon Käsi Tarázu'lláh Samandarin isä (ja eräiden Suomessa asuvien bahá'iden isoisä ja isoisoisä (roim. huom.).

omiani. Mutta näden säkeiden kirjoittaja (Bahá'u'lláh) väitti, että ne ilmaistiin taivaista. Monien uskontojen seuraajat hyväksyivät tämän väitteen ja tunnustivat hänen olevan kaikkien pyhien kirjoitusten Luvattu... Osoita meille yksi mies, joka tunnustaisi sinut kaikkein suurimmaksi jumaluusoppineeksi ja joka väittäisi sinun ylittävän kaikki muut jumaluusoppineet menneisyydessä ja nykyhetkellä tiedossa ja viisaudessa. Et voi edes väittää olevasi todella oppinut, saati sitten ilmaiseksi pyhiä säkeitä.

Papit aikoivat metelöidä. Yksi syytti toista kysymyksensä virheellisestä sanamuodosta. Toinen huusi, että tämä ei ollut ymmärtänyt hänen väitteensä substanssia. ”Mitä?” edellinen pappi karjui. ”Rohkenetko väittää, että minä en ymmärrä ja erehdyn, kun bahá'ít ymmärtävät ja ovat oikeassa?”

Varqá kääntyi pappien puoleen: ’Arvoisat herrat, oletteko korkea-arvoisen henkilön seurassa. Teidän tulisi noudattaa kohteliaan käytöksen sääntöjä. Mistä kaikki tämä metakka?’ Kuvernööri yhtyi moitteeseen: ”Mitä on tämä papillinen hölynpöly?” hän sanoi vihaisesti. ”Mitä on tämä barbaarisuus? Väitelkää sääntöjen mukaisesti, jotta voisimme ymmärtää, mitä te sanotte.” Mutta ei edes kuvernööri voinut hiljentää äänekästä papistoa, joka jatkoi solvailuaan.

Eräässä näistä kokouksista, kun Varqá lainasi otteen Raamatusta, eräs mullá esitti vastalauseen. Hän viittasi uskomukseen, joka on laajalti levinnyt muslimien keskuudessa, että Vanhan ja Uuden testamentin alkuperäistekstit olivat ylösnousseet taivaaseen ja että Muhammadin aikana juutalaiset ja kristityt jumaluusoppineet olivat käsitelleet pyhiä kirjoituksia poistaen niistä Muhammadiin viittaavat kohdat. Näinollen Raamatun lainaaminen ei millään voinut tukea mitään väitettä. Varqá vastasi siteeraten relevantteja kohtia Bahá'u'lláhin *Varmuuden kirjasta* (*Kitáb-i-Íqán*) ja todisti, että tällaiset väittämät olivat virheellisiä. Juutalaiset ja kristityt jumaluusoppineet olivat tuskin valmiita väärentämään kirjoja, joihin he uskoivat. ”Sitäpaitsi pentateukki (viisi Mooseksen kirjaa) oli

levinnyt kaikkialle maailmaan eikä vain Mekkaan ja Medinaan, joissa he olisivat voineet salaa muuttaa ja vääristää sen tekstiä. Ei, vaan pikemminkin tekstin väärentämisellä tarkoitetaan sitä, mihin kaikki islámin jumaluusoppineet ovat sekaantuneet tänä päivänä, eli Jumalan pyhän kirjan tulkitsemiseen omien hyödyttömien kuvitelmiensa ja turhien halujensa mukaisesti.”

Vaikuttuneena Varqán tietoudesta kuvernööri rukoili häntä palaamaan islámiin luvaten nimittää Varqán henkilökohtaiseksi lääkäriseksi ja hankkimaan hänelle elinkoron Teheranin esivallalta. Varqá selitti, että tänä uutena jumalallisena aikakautena tuhannet olivat luopuneet elämästään todellisen islámin puolesta. He kylästäivät islámin uudella elämällä ja todistivat Muhammadin profeetta-aseman monille juutalaisille, kristityille ja zarathustralaisille. Kuvernööri pyysi jälleen Varqáa palaamaan islámiin. Varqá hymyili. ”Olen minä kuin juutalainen tai zarathustralainen kääntyäkseni islámiin? Viimeisten kuudentoista päivän ajan olen todistanut teille Muhammedin ennustusten totuudesta ja vieläkin te haluatte minun kääntyvän islámiin. Minä olen todellinen muslimi. Mitä taas tulee lupaamaamme elinkorkoon, kuinka voisi viisas mies luopua uskotaan rahasta?”

Kuvernööri oli syvästi liikuttunut. Hän oli valmis sovittelemaan, löytämään tien ulos umpikujasta. ”Hyvä on”, hän sanoi, ”en halua olla teloitukseenne aiheuttaja. Harjoittakaa islámia ulkonaisesti ja olkaa sydämessänne mitä haluatte. Jos teette niin, vapautan teidät ja poikanne, palautan kirjanne ja annan teidän mennä minne haluatte. Sanokaa, että olette vain tieteilijä ja runoilija, niin ilmoitan hänen majesteetilleen shaahille, että olen tutkinut tapauksen, todennut, että Varqá ei ole bábilainen ja vapauttanut hänet.”

”Ulkonaisen harjoituksen”, Varqá vastasi, ”on oltava sisäisen vakaumuksen mukainen. Muutoin se olisi tekopyhyyttä, ja

* Bahá'u'lláh, *Kitáb-i-Íqán*, s. 86.

Koraanissa Jumala kiroaa tekopyhät. Toimikaa niin kuin velvollisuutenne määräävät.” Kuvernööri punastui vihasta. ”Olen tehnyt velvollisuuteni ja sanonut kaiken teidän hyväksenne. Huomenna ammutan Mirzá Husaynin kanuunasta ja lähetän teidät ja poikanne Teheraniin.” Peläten Mirzá Husaynin elämän puolesta Varqá kertoi kuvernöörille, että tämä asui Ishqábádissa Venäjällä ja että hänen vävynsä työskenteli tulkkina jossakin venäläisessä toimistossa. Mirzá Husayn oli palannut Persiaan vasta kun Persian konsuli Ishqábádissa oli antanut lausunnon kaikille persialaisille emigranteille Venäjällä, että shaahi oli luvannut heille täyden lain suojan, mikäli he päättivät palata synnyinmaahansa. Mirzá Husaynin teloitus toisi mukanaan venäläisten tiedusteluja ja harmoja kuvernöörille. Olisi yksinkertaisempaa lähettää Mirzá Husayn Teheraniin Varqán mukana. ”Monia bábilaisia on surmattu Zanjánissa. Olisi parempi teille olla aiheuttamatta uutta verenvuodatusta”, Varqá päätteli. Kuvernööri mielti hetken ja määräsi sitten Mirzá Husaynin maksamaan Teheranin matkan hinnan, kahlehdittavaksi ja lähetettäväksi Varqán ja Rúhu'lláhin mukana.*

Ennen lähettämistään Teheraniin Varqán ja Mirzá Husaynin sallittiin tavata vaimojaan. Laqá'yyih Khánnum on kertonut vierailustaan seuraavasti:

”Huone oli pieni, mutta verrattain puhdas. Varqá, Rúhu'lláh ja Mirzá Husayn istuivat matolla. Rúhu'lláh näytti laihemmalta (kuin ennen vangitsemistaan). Puhutellen minua Varqá sanoi: ”Katso kuinka he käännyttivät meidät takaisin tiellä”, ja lisäsi kuiskaten, jotta vartijat eivät kuulisi, ”olisi hyvä, jos ystävät voisivat ottaa Rúhu'lláhin mukaansa pois täältä.” Sitten hän sanoi: ”Joka ilta huone täyttyy vierailijoista. Jotkut tulevat pelkästä uteliaisuudesta tuijottamaan meitä, toiset tulevat väittelemään ja ivailemaan, mutta

* Oli tavallinen käytäntö 1800-luvun Persiassa vaatia jopa kidutettavaksi tuomituilta rangaistuksen toteutuksessa käytettyjen bastinado-keppien hinta.

joukossa on myös niitä, jotka kuun televat tarkkaavaisesti. Kun en halua vastata joidenkin vieraidemme hyökkäyksiin, annan Rúhu'lláhin tehdä sen.” Kun me (Láqá'yyih Khánium ja Mirzá Husaynin vaimo) tulimme kotiin, saimme kuulla, että Hájí Imán oli vangittu paluumatkalla Zanjániin ja oli vankilassa kidutettavana, jotta hän paljastaisi, missä hän oli ollut ja miksei hän ollut Varqán ja Rúhu'lláhin seurassa kun heidät pidätettiin.”

Aláu'd-Dawlihin määräyksestä Varqá, Rúhu'lláh ja Mirza Husayn kahlehdittiin ja lähetettiin Teheraniin ratsain vartijoiden saattamina. Hájí Imán oli jo lähetetty sinne kaksi päivää aikaisemmin hevos-vankkureissa kädet ja jalat kahlehdittuina vankkurin laitoihin.**

Vangit matkasivat hitaasti pysähtyen kylissä ja kaupungeissa lepäämään ja ostamaan muonaa. Jokaisessa pysähdyspaikassa joukoittain uteliaita asukkaita tuli tuijottamaan vankeja. Väkijoukoissa oli aina mullia (alempaa papistoa), jotka kirosivat kaikki bahá'it, pilkkasivat heitä ja kyselivät typerää kysymyksiä. Yksi jopa saarnasi kansalle: ”Mitä te siinä seisoskelette? Tappakaa heidät.” Vain vartijoiden läsnäolo esti lynkkauksen.

Eräs mullá kysyi Vargalta, kuinka oli mahdollista, että näin suurten saavutusten miehestä tuli luopio. Varqá vastasi: ”Te ette ymmärrä sanan luopio merkitystä. Me emme ole kieltäneet uskoamme, me olemme siirtyneet eteenpäin. Sitäpaitsi olen perinyt uskoni isältäni. Tämä lapsi (Rúhu'lláh) on bahá'í kolmannessa

* Ruhá Atáin muistiinpanoista.

** Vuosia myöhemmin kertoessaan tarinaa tyttärensä pojalleen Hájí Imán muisti, että vartija (*farrash*) joka kahlehti häntä, sähläsi ja hidasteli johtuen ehkä kokemattomuudesta. Vanki ei voinut hillitä itseään vaan sanoi vartijalle: ”Kaikkien näiden vartijavuosiesi jälkeen et vieläkään osaa kahlita ihmisten jalkoja.” Vartija raivostuneena tästä huomautuksesta sieppasi rautatangon ja löi Hájí Imánia päähän. Olen itse nähnyt arven.

polvessa, ja minä todistan isäni uskon totuudesta.”* ”Mitä sinä sanot, poika?” Rúhu'lláhilta kysyttiin. ”Minä olen samanlainen kuin te”, hän vastasi. Ajatellen, että näillä sanoilla Rúhu'lláh tarkoitti, että hän on muslimi, katselijat riemastuivat. Varqá kuitenkin heti selitti, että Rúhu'lláh tarkoitti harjoittavansa, muiden lailla, perittyä uskontoa ja syntyneensä isänsä uskossa.

Kiroukset ja huudot seurasivat Varqán sanoja. ”Miksi tämän pojan jalat eivät ole kahleissa?” joku huusi. Puuseppä toi jalkapuut, ja Rúhu'lláhin jalat kahlehdittiin tiukasti laitoihin.

Mirzá Husayn kirjoittaa muistelmissaan, että vartioston hevosmiehet olivat jatkuvasti varuillaan, koska he pelkäsivät, että bábilaiset hyökkäisivät heidän kimppuunsa ja vapauttaisivat vangit. He toistuvasti tarkistivat kahleet ja lukot ”peläten meidän lentävän pois taivaaseen”.

Eräällä pysähdyspaikalla suuri väkijoukko kerääntyi katselemaan vankeja. Suurikokoinen ja voimakasrakenteinen nuori mies ryhtyi keskustelemaan Rúhu'lláhin kanssa. Hänen appensa haluten vähän pilailta hänen kustannuksellaan, pyysi vartijoita teeskentelemään hänen vangitsemistaan. Kaksi vartijaa tarttui nuorukaiseen ja heittivät kettingin hänen kaulansa ympärille ja huusivat: ”Sinäkin olet bábilainen ja joudut kahleisiin muiden kanssa.” Nuori mies oli niin pelästynyt, että hän mumisi jotakin epäselvästi ja pyörtyi. Kun hän palasi tajuihinsa, vartijat naureskelivat: ”Mikä pelkuri sinä oletkaan. Me vain pilailimme.” ”Mitä pilaa tällainen on?” nuorukainen protestoi, ”minä melkein kuolin pelosta.” Sivullinen sanoi viitaten Rúhu'lláhiin: ”Miksi ei tämä lapsi pelkää?” ”Mutta hänhän on bábilainen”, vastasi mies.

Vankien ollessa lähdössä erästä kylästä Varqá huomasi, että Rúhu'lláh peitteli jalkojaan abállaan (kaavullaan). Myöhemmin isä

* Islámin laki määrää kuolemantuomion luopiudesta mutta ei uskonnon perimisestä.

kysyi: ”Miksi, rakas poikani, peittelit jalkojasi? Häpesitkö kahleitasi? Sinun tulisi olla ylpeä niistä eikä häpeissäsi.” ”Ei, áqáján (elämäni herra – eräs isänsä puhuttelemien muoto)”, Rúhu'lláh sanoi, Peittelelin jalkojani koska oli kylmä. En häpeä kahleita.”

Yksi vartija, joka kohteli vankeja hyvin, kuunteli tarkkaavaisesti keskusteluja, joita he kävivät mullien kanssa, ja vakuuttui heidän väitteidensä totuudesta. Hän liittyi bahá'iksi. Sitä vastoin kaksi muuta vartijaa olivat erityisen vihamielisiä Varqáa ja Rúhu'lláhia kohtaan lisäten parhaansa mukaan heidän kärsimyksiään. Toinen heistä huomasi, että hevosten laukatessa satulalaukut siirtyivät saaden kahleet Varqán nilkoissa kiristymään ja aiheuttaen siten hänelle ankaria tuskia. Vartijaa pyydettiin siirtämään satulalaakut toiselle hevoselle, mutta hän kieltäytyi sanoen: ”Nämä ovat epäuskoisia. Mitä enemmän he kärsivät, sitä enemmän se miellyttää Jumalaa.” ”Anna Jumalan tuomita välillämme”, Varqá huomautti. Vartija ruoski hevostaan ja ratsasti edelle kadoten vähän ajan kuluttua näkyvistä. Kun karavaani pääsi seuraavalle keitaalle, vartija löydettiin kouristuksissa lähteen viereltä. Hänellä oli sietämättömiä tuskia vatsassaan. Varqá nousi ratsailta, tutki sairaan miehen ja määräsi lääkkeen. Lääke ei kuitenkaan auttanut. Vartija kuoli seuraavana päivänä. Varqá oli murheellinen. ”Miksi en kestänyt vainoa tämän miehen käsissä?” hän kyseli itseltään. ”Jumalan tuomion pyytämisen sijasta minun olisi pitänyt antaa hänelle anteeksi ja rukoilla Herraa johdattamaan hänet totuuden polulle.”

Teheranissa vangit majoitettiin ensin sháhsavalaisen heimo-päällikön, kenraali Jáhan-sháhin tnlieihin. Seuraavana päivänä heidät vietiin Muinu'd-Dawlihin taloon, joka oli Zanjánin kuvernöörin veli. Siellä Varqá, Rúhu'lláh ja Mirzá Husayn tapasivat Hájí Imánia, joka oli tuotu pääkaupunkiin muutamaa päivää aiemmin. Pari tuntia myöhemmin koko joukko marssitettiin Teheranin basaarin ja pääkatujen kautta vankilaan.

Vankilassa vielä raskaammat kahleet sijoitettiin vankien harteille. Kahle Rúhu'lláhin kaulalla oli niin raskas, että se täytyi tukea ylös kepin avulla. Háji Imán kertoi, että vielä tuen kanssakin kahle oli niin raskas, että Rúhu'lláhilla oli vaikeuksia nukkua. Yön toisensa jälkeen Háji Imán piti kahletta ylhäällä, jotta poika saattoi vaipua uneen.

Zanjánissa takavarikoitujen Varqán papereiden joukossa oli valokuvia bahá'ista ja muotokuva Bábista. Nämä luovutettiin Hájibu'd-Dawlihille, joka oli kuninkaallisen jalkaväen komentaja ja shaahin pääteloittaja. Hájibu'd-Dawlih kehotti vanginvartijaa panemaan Varqá tunnistamaan kuvien henkilöt kirjoittamalla niiden taakse. Bábin muotokuvan taakse Varqá kirjoitti: ”Muistuttaa Hänen Pyhyyttään Siyyid-i-Bábia^o.” Hän pyysi vartijaa kertomaan Hájibu'd-Dawlihille, että hän haluaisi keskustella hänen kanssaan luottamuksellisesti.

Olettaen, että Varqá halusi tarjota hänelle lahjuksen, Hájibu'd-Dawlih tuli tapaamaan Varqáa, joka pyysi häntä viemään viestin shaahille. Varqá ehdotti, että hänen majesteettinsa tutkisi häneltä takavarikoidut kirjat ja paperit, ja mikäli hän löytäisi niistä ainoankaan lauseen ristiriidassa maan lakien tai ihmisyyden periaatteiden kanssa, Varqá alistuisi rangaistukseensa. Tai että ulamát kokoontuisivat, kuulustelisivat häntä ja antaisivat sitten tuomionsa. ”Mitä?” tämä huudahti, ”yritätkö käännyttää minua? Mitä sinä oikein yrität sanoa?” Varqá lisäsi, että hänen tarkoituksensa pyytäessään uskonsa tutkimusta oli tuoda esille eroavaisuudet bábi-uskoisten ja bahá'iden välillä.

* Varqálla oli kaksi Bábin muotokuvaa. Toisen oli tehnyt Aqá Bálábik Shishvání Bábin oleskellessa Urumíyyihissa. Toinen oli ensimmäisen kopio. Bahá'u'lláhin kehotuksesta alkuperäinen lähetettiin Akkoon, kun taas kopio joutui Hájibu'd-Dawlíhin käsiin. Asadu'lláh Fádil-i-Mázndaráni, Zuhúru'l-Haqq, (Teheran, n. d.) s. 48.

Hájibu'd-Dawlih tajusi, että ei olisi mitään lahjuksia. Päästään raivonsa valloilleen hän löi Varqáa kaulalle kepillään ja huusi: ”Olet liian röyhkeä, ja tämänpäiväinen keskustelusi on kuin eilinen ylimielisyytesi, kun kirjoitit Shírázin Siyyidin muotokuvan taakse ’muistuttaa Hänen Pyhyyttään Siyyid-i-Bábia’. Etkö tiennyt, että näyttäisin muotokuvan shaahille?”

Varqán ja hänen kumppaneidensa vangitseminen tapahtui vähän ennen lähestyviä juhlallisuuksia Násir'd-Din Sháhin valtaannastumisen viisikymmenvuotispäivän kunniaksi.^o Kaikkialle levisi huhuja, että sen yhteydessä toimeenpantaisiin yleinen armahdus kaikille vangeille. Toukokuun ensimmäisenä päivänä 1896 shaahi ammuttiin kuoliaaksi juhlapäivänsä aattona tämän ollessa polvistuneena rukoukseen erään muslimin hautapyhäkössä lähellä Teherania. Hallitus joutui paniikin valtaan. Kruununprinssi Muzafari 'd-Din Mirzá oli Tabrizissa. Sekä Mas'ud Mirzá Zilli's-Sultán että Kámrán Miná Náyibu's Saltanih, hänen juonittelevat veljensä, elättelivät toiveita valtaistuimen suhteen, ja oli odotettavissa, että he yrittäisivät syrjäyttää murhatun isänsä laillisen vallanperijän.

Koska tuskin tiedettiin Mirzá Ridá-yi-Kirmánista, shaahin murhaajasta, pidettiin itsestäänselvänä, että hän oli bábilainen, tässä kaiken kattavan pelon ilmapiirissä. Ja jos hän oli bábí silloin kaikki bábilaiset (eli bahá'ít) olivat syyllisiä hallitsijan murhaan. Vasta myöhemmin hallitus myönsi, että Mirzá Ridá oli pan-islamilaisten johtajan Siyyid Jamáli 'd-Din-i-Afghánih, bahá'í-uskon vannoutuneen vihollisen seuraaja. Mirzá Ridá itse kielsi vihjailut, että hän muka olisi bábilainen, ja julisti harjoittavansa islámia ja surmanneensa shaahin kostoksi siitä sorrosta ja kidutuksista, joita hän ja koko maa oli joutunut kärsimään tuon julman itsevaltiaan käsissä.

^o Násir'd-Din nousi valtaistuimelle vuonna 1848. Islámin kuuvuoteen perustuvan ajanlaskun mukaan vuosi 1896 oli hänen valtakautensa viideskymmenes.

Hájibu'd-Dawlih, edesmenneen shaahin vartioston komentaja, ei odottanut tuloksia herransa murhan tutkimuksista. Kysymättä pääministeriltä lupaa, hän mukanaan neljä teloittajaa ja joukkio sotilaita ryntäsi kaupunginvankilaan toteuttaakseen oman kostonsa.

Varqá, Rúhu'lláh, Hájí Imán ja Mirzá Husayn tuotiin hänen eteensä kuulusteluja varten. Mirzá Husayn on merkinnyt tapahtuman muistiin muistelmissaan: ”Me astuimme toiseen rakennukseen. Kiväärein aseistettuja sotilaita seisoskeli kaikkialla, jopa katoilla. Hájibu'd-Dawlih, silmät verestäen mittaili huonetta edestakaisin kuin hurjistunut eläin. Hän määräsi Varqán ja Rúhu'lláhin kahleet poistettaviksi ja heidät vietäväksi viereiseen huoneeseen. Ensimmäinen vartija ei onnistunut poistamaan kahleita, koska hänen kätensä vapisivat. Toinen vartija suoriutui tehtävästä, johdatti Varqán ja Rúhu'lláhin toiseen huoneeseen ja sulki oven.

Háji Imán ja Mirzá Husayn odottivat ahdistuneina. Jonkin ajan kuluttua astui sisään eräs farrásh (sotilas), poimi mukaansa falakihin* ja meni seuraavaan huoneeseen. Hájí Imám ja Mirzá Husayn päättelivät, että Varqáa kidutettaisiin bastinadolla (pieksemällä jalkapohjia). Hetkistä myöhemmin kuitenkin vielä toinen farrásh tuli ulos huoneesta matkallaan pihalle. Kädessään hänellä oli verentahrima tikari, jota hän meni pesemään altaassa. Pian kolmaskin farrásh ilmaantui kainalossaan Varqán vaatteet. Tällöin Hájí Imám ja Mirzá Husayn tiesivät, että oli tapahtunut karkea murhenäytelmä.

* *Falakih* on pitkä keppi, jonka päihin on kiinnitetty löyhän lenkin muodostava köysi. Se, jota on tarkoitus kiduttaa bastinadolla, pakotetaan makaamaan lattialla. Hänen jalkansa pujotetaan lenkin läpi. Keppiä vääntämällä köysi voidaan kiristää. Kaksi pitää kiinni kepin päistä ja nostaa sen mukana uhrin jalat ylös. Kolmas pieksee jalkapohjia riu'ulla. Bastinado oli eräs tavallisimmista rangaistusmenetelmistä Persiassa aina vuosisatamme alkuun asti. Sitä käytettiin yhtälailla kaikkien ihmisten kiduttamiseen yhteiskunnallisesta asemasta tai luokasta riippumatta.

Ovi avautui jälleen ja Hajíbu'd-Dawlih astui hermostuneena ja pelästyneenä näiden kahden bahá'ín eteen. He luulivat heidän vuoronsa tulleen astua sinne huoneeseen, minne Varqá ja Rúhu'lláh oli viety. Heitä osoittaen Hájíbu'd-Dawlih sanoi: ”Jättäkää nämä huomiseksi”, ja lähti pois. Hájí Imán ja Mirzá Husayn palalutettiin selliinsä.

Myöhään samana iltana kaksi vartijaa, jotka olivat ystävyntyneet bahá'iden kanssa, antoivat heille selostuksen siitä, mitä oli tapahtunut heidän silmiensä edessä.

Kun Hájíbu'd-Dawlih näki Varqán, hän sanoi: ”Varqá, olet viimein tehnyt tekosi”, tarkoittaen, että juuri bahá'it olivat murhanneet shaahin. ”Kerro minulle nyt kenet minä tapan ensin, sinut vai poikasi.” Varqá vastasi, että sillä ei ollut mitään väliä hänelle. Hájíbu'd-Dawlih veti esiin tikarinsa ja upotti sen Varqán vatsaan. ”Miltä tuntuu?” hän huusi uhrilleen. ”Kiitos Jumalan, minusta tuntuu paremmalta kuin sinusta”, Varqá vastasi. Hájíbu'd-Dawlih määräsi neljä teloittajaa täydentämään veriteon, ja he hakkasivat Varqán palasiksi.

Rúhu'lláh, joka näki koko tapahtuman, huusi: ”Isä, isä, ota minut mukaasi.” Hajíbu'd-Dawlih kääntyi lapsen puoleen. ”Näitkö, mitä tapahtui isällesi? Luovu uskostasi, niin minä hankin sinulle sekä rahaa että kunniaa.” Rúhu'lláh tylsty kieltäytyi tarjouksesta. ”En tarvitse rahojasi ja kunniaasi. Haluan isäni luo, haluan olla hänen kanssaan.” Hájíbu'd-Dawlih pyysi hakemaan köyttä. (Islámin laki kieltää alaikäisten veren vuodattamisen, joten tämä muslimin julma irvikuva oli päättänyt seurata lain kirjainta ja kuristaa pojan.) Köyttä ei kuitenkaan löytynyt. Sen sijaan eräs sotilaista ryntäsi ulos ja palasi mukanaan falakih. Teloittajat pujottivat lenkin Rúhu'lláhin pään yli ja alkoivat vääntää keppiä. Jokaisella vääntämällä köysi kiristyi tiukemmin lapsen kurkun ympärille. Hän pyörtyi ja putosi lattialle. Luullen hänen kuolleen Hájíbu'd-Dawlih määräsi Hájí Imánin tuotavaksi sisään. Yhtäkkiä Rúhu'lláh hyppäsi pystyyn, mutta putosi välittömästi takaisin lattialle. Hän ei enää hengittänyt.

Hájibu'd-Dawlih pelästyi ja järkyttyi tuosta tapauksesta niin paljon, että hän ei enää voinut jatkaa aikeitaan teloittaa Hájí Imán ia Mirzá Husayn. Eikä hän palannut seuraavanakaan päivänä vankilaan täydentämään veristä urakkaansa. Neljäntoista vankilakuukauden jälkeen nuo kaksi vapautettiin. Molemmat saavuttivat vanhan iän ja molemmat usein ilmaisivat syvää mielihapaa siitä, ettei heille oltu suotu suurta kunniaa saada kuolla marttyyreina Bahá'u'lláhin polulla ja hänen uskonsa nimessä.

Mirzá Husayn lopulta saavutti sydämensä kaipuun. Chárjúyn bahá'ít Venäjän Turkestanista kutsuivat hänet kaupunkiinsa väittelemään erään erityisen väkivaltaisen mullán kanssa, joka voimakkaasti hyökkäili bahá'í-uskoa vastaan. Hän helposti matitti mullán väittelyssä. Yöllä joukko tuon mullán seuraajia murtautui sisään ja ruoski Mirzá Husaynin. Hän matkusti Ishqabadiin, jossa hän kuoli vammoihinsa.

Kylmänä myrskyisänä talvipäivänä Hájí Imán, tällöin yli kahdeksankymmentävuotias, kuuli ystävänsä kuolemasta. Hän nousi ylös ja puki takkinsa ylleen. ”Minne te olette menossa näin kylmänä päivänä”, kysyi hänen vävynsä. ’Pesemään Mirzá Husaynin ruumista (hautausta varten)”, Hájí Imán vastasi. ”Me lupasimme toisillemme, että se, joka jäisi viimeiseksi henkiin, suorittaisi tämän viimeisen tehtävän ystäväälleen.” Hájí Imán palasi kotiin pahasti viilustuneena, sai kehkokuumeen ja ei koskaan parantunut. Hän siirtyi pois nukkuessaan eräänä päivänä.

Monissa epistoloissaan ‘Abdu'l-Báhá ylisti marttyyreita, heidän antautuneisuuttaan uskolle, heidän rakkauttaan, lujuttaan ja sankarillista rohkeuttaan kuoleman edessä. Hän kirjoitti, että eräs jumalallisista mysteereistä oli marttyyrikuoleman mysteeri, jossa ihmiset uhrasivat elämänsä riemulla ja innolla, ”mutta tähän

mennessä kukaan ei ollut osoittanut samanlaista riemua, intohimoa ja hurmiota kuin Rúhu'lláh marttyyriuden areenalla”.*

Kenties Rúhu'lláhilla on ollut ennakkoavistus omasta kuolemastaan, kun hän kirjoitti runon, jossa ovat nämä säkeet:

Koska on hetki tuleva, oi Jumala, että saan uhrata elämäni rakkaudesta Kasvoillesi? Siunattu se päivä jona rakkauden niityllä luovun elämästäni Rakastetun polulla. Ihana on hetki, kun avoimesti julistan hirsipuusta Bahán mahtia

Varqá, ei vähempää kuin poikansa, oli valmis marttyyrikuolemaan. Useita vuosia aiemmin hän oli pyytänyt Bahá'u'lláhia ottamaan vastaan hänen korkeimman uhrinsa. Sekä isä että poika olivat uneksineet elämänsä antamisesta uskonsa puolesta. Heidän unelmansa toteutui.

* Ishráq-i-Khávári, toim. Má'idih-yi-Asimání, (Teheran: Bahá'í Publishing Committee, 122 B. A.), DC, 41.

4:5 Bahá'í-lauluja Suomesta

AND ALL THE PEOPLE

Music & words: P. HARRISON

J = 116

(INTRO) D $\frac{3}{4}$

He raised a tem- ple up to the sky — And all the peo- ple rush to get in- side.

He raised a cir- cle up to the sun — And all the peo- ple catch the rays as they run —

Hän temp- pe-lin an- toi ma- il- maan ja ih- mi- kuu- ta

The musical score is written on ten staves. The first staff is an introduction in 3/4 time, marked 'J = 116' and 'D 3/4'. The melody is in G major. The lyrics are in English and Finnish. The English lyrics are: 'He raised a temple up to the sky — And all the people rush to get inside. He raised a circle up to the sun — And all the people catch the rays as they run —'. The Finnish lyrics are: 'Hän temppe-lin antoi maailmaan ja ihmiskunta'. Chords are indicated above the notes: D, Am, C, Em, G, A, E, D, C, G, A, D, E, G, C, D, Am, G, A, C, E, G, C, D.

D C G A
 suo-jaan kil-ruh-ka
 D Am C
 Hän noi-ti haa-
 Fm D A C
 ren y-lös kor-keuk-siin
 G D E G
 Ja kaik-ki kan-
 C D A C
 sat kky temp-pe-liin
 A D. S. et Coda Coda
 rays as they
 D
 run

Julkaistaan tekijöiden luvalla

SI NIIKOLINLAU

Sanitski: Y. Niihkonen
 Runot: J. Savin

1st 69

Ei mil-loin-kaan voi kyl-llä it- sek-kyys sy-tyt-ään
 sy- dän-tä lau-la-maan lau-la-s mi-nä sil- lä ni-
 syys soi sy-dän-noon-tä sy-dän-noon y- li maan lau-la-a
 2. Ainos A7 Dm
 noon-tä sy-dän-noon y- li maan. Se Niika kuin
 tun- na var-jo ou-rin- gon saa e- len kuib-tu-maan ja jii-ty-
 mään. Kuin poh-ja-tuu- li mykä sen hau-ki on saa ku-kat
 1. Ainos A7 Dm 2. Ainos A7 Dm
 ke-vii-set hau-raat jii-ty-ään. Kuin poh-ja- kevii-set hau-raat jii-ty-ään. Tä-män kun
 huo-maat ys-tä-vä näin et-tä on, niin an- na ym- mä-r-ryk-sen tun-ten
 läm- pi- mää pu-hal-taa pois nuo var-jot au-rin- gö, silloin
 kuk-ka-see-tä kuk-kaan voit kuu-l-la kuie- keen. Maa hei-dän
 on se heil-le jii- noin jät-ka luot-taa voi-maan rak-kuu-
 sen ja ym- mä-r- täll sen kuin- ka heik-ke yk-si on kun tan-
 Ainos A7 Dm 2. Ainos A7
 voi-ma jou-ken ra- ja - ten ja ym- mä-r- voi-ma jou-ken ra- ja-
 ten, jos vain rak- kaus sen jou-ken ym- mä-r- täll.
 julkaisemalla NIIKOLINLAU- kulle

(INTRO)

I If I could hear the soft-fal-ling rain,
 as it drench-es the earth
 I think I hear the gent-le, lo-ving sounds,
 that ac-com-pa-nied our birth In the
 back of my mind stands a me-mo-ry That I
 hope will re-turn as re-a-li-ty
 Oh, please say that it's not all in vain
 Let us re-turn to where we came

(INTERLUDE)

(chords as in the 1st verse)
 If I could know that we're far enough below, but still following
 the light
 I think I'd hold the remembrance of you within the long and
 lonely night
 In the vision that appears, is a hopeful glance
 That I think is our grasp and our very stance
 Oh, please say that it's not all in vain
 Let us return to where we came

(INTERLUDE played twice)
 (chords as in the 1st verse,)
 second part

The lesson that I learned soothed my very soul
 You are a flower that can fairly grow
 Oh, please say that it's not all in vain
 Let us return to where we came (chords: F G Am F1a7)
 Oh, please say that it's not all in vain
 Let us return to where we came (chords: F G F - / 0 -)

4:6 Historian lehdiltä

Elsa Vento

Julkaisemme tässä 1950-luvun alussa ilmestyneen kirjoitelman, jonka on kirjoittanut Elsa Vento, eräs Suomen ensimmäisistä bahá'ísta. Sen lisäksi että kirjoitelma on historiallisesti mielenkiintoinen, sillä on oma erikoinen arvonsa, koska se on ensimmäinen ja toistaiseksi viimeinen yritys suhteuttaa kalevalaista perintöä ja bahá'í-uskoa toisiinsa. TOIMITUS

Etäällä entisyydessä, siellä kaukaisilla kankahilla, tuuheilla tanhuvilla kaikui ilo, kuului soitto. Kenpä seurasi tätä ilonpitoa tuli tuville, jossa nuoruusaikaansa vietti väki valio, kansa katajainen. Kaukaa tuntemattomien teitten takaa, suunnaten tiensä kohti Pohjolan väriloistoa ja valoisia öitä oli tämä luja, väsymätön heimokunta samoillut. Se oli Kalevan kansaa... Tällöin heidän tietonsa oli yksinomaan muistitietoa. Heidän lakinsa oli laadittu sananlaskuiksi. Milloin se ilmeni kohtalon lakina, jota ei kukaan kuolevainen välttää tainnut. Milloin se opetti jalouteen, neuvoi sääliin, kehotti uskallukseen ja tietoa kunnioittamaan. Usein se rohkeasti viittoeli syitten syytä jumaloimaan ja totuudessa häviämättömyyden olevan todisti. Polvesta polveen opetettavaksi, ulkoa muistettavaksi oli myös runomittaiseen säkenistöön sisällytetty mystillisiä tapahtumia maailman luomisesta, yksinsyntyisestä iki tietäjästä, hämäristä aavistuksista, tuonpuolisesta elämästä ym.

Väinämöinen oli heidän opettajansa, vakaa ja vanha, mutta ikinuori hengeltään. Hänellä oli synnynnäinen taito sytyttää

hengen elämää alkeellisessa yhteiskunnassa. Missä ikinä hän kulki häntä palveltiin tiedon ja taidon sankarina. Mutta hän oli myös ilon luoja. Hän suori sanat sävelmiin, jotka pulppusivat elämän itse-ilon lähteiltä. Hän laati lauluiksi omat sekä kansansa tunteet. Opetti soiton. Saatti Sammon (talouseläin) kansalle yhteiseksi. Alusti yleishyödyllisen maanviljelyksen. Taru kertoo: hän raivasi pellon jättäen yhden koivun keskelle peltoa, linnun laulupuuksi. Näin tehden tahtoi mieleemme painaa, että me aina työmme, taistelummekin ohella, kuunteleisimme ilon säveliä ja hengen ikiriemua.

Väinämöinen ymmärsi nuoruusaikaansa viettävän kansansa tulevaisuuden kovat koettelemukset. Siksi hän hetkellä, jolloin kohtalon laki kutsui hänet takaisin sinne valoon, josta oli tullutkin, lupasi kansallensa tulevana takaisin, silloin kun häntä kaivataan, murheen hetkellä, orpouden, yksinäisyyden hetkellä – silloin kun elämän varjopuoli hajottaa haaveet. – Väinö lähti, mutta, ”Jätti karkelon jällelle, soiton Suomelle soeraan.”

Soitellen, laulellen, ruonoellen, työskennellen, uurastaen ja toivoen kasvoi Kalevan kansa. Väinö oli opettanut kansaansa kasvatamaan heidän lapsiaan, ei kovuudella eikä orjuuden pakkopaidalla, vaan havainnollisella viisaudella ja isiltä perityllä tiedolla ja taidolla, sekä vapaaehtoisella alistuvaisuudella Luojalta saatuun elämän osaan. Hän oli opettanut nuorukaisia olemaan tarkempia luonnon lakien tuntemuksessa kuin miekan mittelöissä. Hän oli opettanut nuoria neitosia koristelemaan itseänsä viisauden helmilöillä. Hän oli opettanut nuoria emäntiä kohtelemaan palvelusväkeänsä omina sukulaisinaan, talouden tarkkaan hoitoon ja käsitöiden ääressä viihtymään.

Omasta neroudestaan hän ei aina ylpeillyt, vaan vakaana hän kääntyi itse Luojan puoleen, ei yksin omissa aatoksissaan vaan julki-lauselmissaankin. Lujaa uskollisuutta niin Luojaansa kuin kansaansa kohtaan uhkuu hänen hyvästijättölauselmansa:

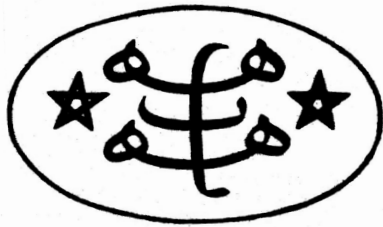
Annapa ajan kulua päivän mennä toisen tulla, vielä minua tarvitahan, katsotahan, kaivatahan, uuen soiton suorijaksi uuen Sammon saattajaksi, uuen päivän päästäjäksi uuen kuun kumottajaksi.

Uudelleen ja uudelleen ovat hengen valot valaneet valistusta itsekkyyden yöhön, kunnes ollaan päästy jo uuden päivän aamunkoittoon. – Tätä tulevaa ajanjaksoa, joka tulee yhdistämään kaikki kansat veljiksi, kuvailee kauneimmin ‘Abdu’l-Bahán vertaamattomat ja paraiten käsitettävimmät sanat jotka löytyvät kirjassa *Yhteyden seitsemän valoa*.

Kirkkaat ovat ne hengen valot, jotka loistavat ihmisille heidän kokoontumispäivänään. Tummalla taivaan rannalla nähdään aamunkoiton ensi säteet. Ensimmäinen säde antaa valoa poliittiselle alueelle. Se on aikainen hohde. Toinen säde on ajatuksen yhteys. Se yhä kirkastuu. Kolmas loimu on ykseys vapaudessa, joka pian tapahtuu. Neljäs soihtu on ykseys uskonnossa, joka onkin koko rakennuksen kulmakivi, ja joka Jumalan valtakunnan voimalla kohoaa täydellisyyteensä. Viides valo on kansojen ykseys, joka tällä vuosisadalla tapahtuu. Sen valon paistaessa kansat havaitsevat elävänsä yhdessä yhteisessä isänmaassa, joka on maaplaneetta. Kuudes kirkkaus on rotujen ykseys, joka johdattaa ihmiset ymmärtämään, että todellisuudessa onkin vain yksi ihmissuku olemassa. Se seitsemäs valaistus on kielen ykseys. Valitaan näet yksi kieli kansainväliseksi kieleksi, yleismaailmalliseksi apukieleksi, joka opetetaan jokaiselle oman äidinkielensä ohella. Jokainen näistä ja nämä kaikki tulevat tapahtumaan siinä määrin kuin Jumalan valtakunnan voima auttaa ja opastaa niiden todellistumista.

4:7 Korkeimman nimen symboli – uuden ajan tunnus*

A. Q. Faizi

Ikuisuudesta asti olet sinä ollut kaukana palvelijoillesi käsityskyvyn ulottumattomissa ja mittaamattomasti korotettuna yli orjiesi pyrkimysten ilmaista sinun arvoituksesi.**

Korkeimman nimen arvoitus – kätkettynä muinaisista ajoista asti ”mystisen harson taakse” ja säilytettynä Jumalan tiedon aarraitassa – tultaisiin ilmaisemaan ja paljastamaan ihmissilmille määrätyn ajankohtana jumalallisen suunnitelman mukaisesti, samoin kuin monet muut uuden ajan perustotuudet. Siihen olivat viitanneet aikaisemmat Jumalan sanansaattajat, joiden ilmoitusten vaikutuksesta

* Alkuperäinen: A. Q. Faizi, ”Explanation of the Symbol of the Greatest Name.” Translated by permission of the copyright owner, Bahá’í Publishing Trust of India.

** Bahá’u’lláh.

ihmiskunta on kehittynyt henkisesti ja vähitellen saavuttanut selvemmän ymmärryksen sen kätkeyistä merkityksistä. Kuin loistava aurinko pilvien verhoamana Korkein nimi pysyi salattuna ja tuntemattomana. Ne, jotka kaipasivat luoda silmäyksen sen loisteeseen, pääsivät lähelle mutta saivat nähdä vain himmeän näyn sen säteilystä. Vuosisatojen vieressä Jumalan jatkuvan ilmoituksen käsittämättömän viisauden mukaisesti harsot peittivät sen, kunnes viimein ne yksitellen poistettiin tämän kallisarvoisen ja kaiken käsittävän Nimen edestä.

AIKAISEMPIEN USKONTOJEN ENNUSTAMA

Aikaisempien uskontojen innokkaat seuraajat syvällisessä halussaan nähdä välähdys tulevasta loisteliaasta aamunkoitosta saivat selville, että tulevan suuren opettajan uusi nimi merkitsisi ”valoa”, ”loistoa”, ”kirkkautta” ja ”kunniaa”. Krishnan seuraajat; esimerkiksi odottivat hänen paluutaan nimellä ”Vishnu Yasha”, joka sanskritin kielessä merkitsee ”Jumalan kirkkaus”. Hindulaisten kirjoitusten Shrimad Bhagwadin viimeinen luku mainitsee: ”Vishnu Yasha on omistava suuren voiman, tiedon ja miehuuden... Hän on palauttava järjestyksen ja rauhan tässä maailmassa... Ihmiskunta kokonaisuudessaan on alkava kunnioittaa ja harjoittaa totuutta.”*

Eräs bahá’i-tutkija Keski-idässä, jonka isä oli aiemmin johtanut buddhalaista temppeiliä ja joka itse tuntee hyvin tämän uskonnon kirjoitukset, kertoi minulle, että hän oli lukenut monta kertaa sanskritiksi koko Buddhan evankeliumin, josta hän oli ymmärtänyt jokaisen sanan paitsi kirjaimista ”b”, ”h” ja ”a” koostuvaa sanaa, joka siellä täällä esiintyy buddhalaisissa teksteissä. Kun hän kuuli bahá’i-uskosta, arvoitus ratkesi. Kirjaimet yhteen liitettynä muodostivat nimen ”Bahá”.

* Prof. Pritam Singh, *The Second Coming of Shri Krishna*, s. 10.

Buddhan viittaukset ovat poikkeuksellisen selviä, Ananda, eräs hänen opetuslapsistaan, kysyi häneltä: ”Kuka on opettava meitä, kun sinä olet poissa?” Buddha vastasi näillä selvillä sanoilla: ”En ole ensimmäinen Buddha, joka tuli maan päälle, enkä ole viimeinen. Aikanaan toinen Buddha on ilmaantuva... Hän on ilmaiseva samat ikuiset totuudet, jotka minä olen opettanut teille. Hän on saarnaava teille hänen uskontoaan, joka on loistokas alkuperältään, loistokas huipussaan ja loistokas päämäärältään, hengeltään ja kirjaimeltaan.”*

On mielenkiintoista havaita, että buddhalaisissa kirjoituksissa, erityisesti Amitayus Sutrassa on selvästi mainittu ”AMITABHA”, joka on ”ilmoituksen ääretön valo”, ’rajoittamaton valo” ja ”viisauden, hyveen ja buddha-aseman lähde”. Antaessaan ”tosiseuraajan” ominaisuuksia Buddha mainitsi, että sellainen on se, joka ”luottaa sydämellään Amitabhaan ...totuuden rajattomaan valoon.”**

Juutalaiset mystikot tunsivat ”b” ja ”h” kirjaimien merkityksen. Heidän henkiset johtajansa ja filosofinsa kirjoittivat kommentaareja ja kiinnittivät etsivien sielujen huomion näihin kirjaimiin. Juutalaisten keskuudessa on legenda Salomonin sinetistä, jonka sanotaan kantaneen korkeinta nimeä, josta se perinteen mukaan sai voimansa hallita koko luomakuntaa eläinkunta mukaanluettuna.

Jesajasta me luemme: ”...Libanon kuihtuu häpeästä, Saaron on aromaaksi tullut, Baasan ja Karmel varistavat lehtensä” (Jes. 33:9). Jesaja sanoo myös: ”Sille annetaan Libanonin kunnia, Karmelin ja Saaronin ihanuus. He saavat nähdä Herran kunnian, meidän Jumalamme ihanuuden” (Jes. 35:2). On mielenkiintoista verrata tätä viimeistä säettä sen arabiankieliseen versioon, joka suomennettuna kirjaimellisesti kuuluu näin: ”Jumala on antava Libanonille sen

* Buddhan viimeinen saarna.

** Shirin Khanum, *Lord Buddha and Amitabha*, s. 13, 17–19.

kunnian: Karmelin ja Saaronin Bahá ilmaistaan, ja he näkevät Jumalan kunnian, Herramme Bahán.”^o Kun Jeesus puhui juutalaisille, jotka tunsivat nämä käsitteet, hän kertoi heille palaavansa Jumalan Bahássa, ”Isänsä kirkkaudessa” (Matt. 16:27).

Koska islamin usko välittömästi edelsi uuden ajan sarastusta, sen seuraajat huomasivat, että tätä kätkettyä aarretta verhoavat harso-ot olivat tulleet läpikuultavammiksi sallien taivaallisten valonsäteiden läpäistä syvemmälle ja paljastaa yksityiskohtaisemmin tämän mysteerin todellisuutta. Korkeimpaan nimeen oli selvästi viitattu, ja etsijöiden löytäessä selviä merkkejä näistä viittauksista, he rohkaisuivat pysymään lujina etsinnässään.

Islamin kahdentoista imaamin lauseet ja jumaluusoppineiden sanat vetivät kaipaavia sieluja todellisen tiedon lähteelle. On olemassa hyvin voimakas rukous, jota shi’ah-muslimit messuavat aamurukouksena paastokuukauden aikana. Uskova herää aamunkoitteessa tavoittaakseen sen sävelmän, kun sitä messutaan moskeijoiden minareeteista tai, nykyään, radiosta. Esitellessään tämän rukouksen Imam Rida on sanonut: ”Vannon Jumalan nimeen, että Korkein nimi on löydettävissä tästä rukouksesta. Jos olisitte tämän tienneet, olisitte miekoin taistelleet saadaksenne tämän rukouksen.”^{oo} Rukouksen avaus sanat kuuluvat seuraavasti: ”Oi Jumala. Minun Jumalani. Rukoilen sinua Bahási nimeni, Bahási kokonaisuudessaan. Rukoilen sinua koko Bahási nimeen.” Rukous jatkuu tämän jälkeen .mainiten muita Jumalan nimiä, kuten ”kauneus”, ”loisto” ja kaikki ne nimet, jotka ovat kuukausien nimiä bahá’í-kalenterissa.

^o Pyhä Raamattu, arabialainen käännös, 1881, kolmas painos, myös: Ishraq Kharari, *Rahiq-i-Makhtum* (Sinetöity Viini), s. 218–19.

^{oo} Mafatihul Janan, *Keys of Paradise*, kokoelma muslimirukouksia.

RUNOILIJOIDEN YLISTÄMÄ

Runoilijat ja filosofit löysivät tämän mystisen salaisuuden ja avoimesti ylistivät sitä. Shaahi Abbasin, kuningatar Elisabethin aikalaisen, aikana suurin kaikista tuon ajan jumaluusoppineista lähti Persiaan Libanonista ja asettui asumaan Isfahaniin, jossa silloin oli shaahin hovi ja maan pääkaupunki. Tällä miehellä oli tiet osana kirjallinen äly, ja hän kirjoitti loistavia teoksia aikansa taiteista ja tieteistä, kirjallisuudesta ja filosofiasta. On monia kertomuksia hänestä ja hänen ainutlaatuisesta kyvykkyydestään ja neroudestaan. Kerrotaan jopa, että hän keksi koneen, joka toisti ääniä kaukaisista maista. Eräs hänen löydöksistään oli Korkein nimi ja hän omaksui nimen ”bahá’í” itselleen. Shaykh Bahá’í on epäilemättä tunnetuin kaikista Persian jumaluusoppineista. Eräässä runoteoksessaan hän toteaa: ”Korkein nimi on ihmiselle tuntematon, mutta Jumalan kaikkien nimien listalla se on ensimmäisenä.” Epäilemättä hänellä oli mielessään tuo yllämainittu aamurukous, joka alkaa Bahán nimellä.

Mawlavi, suurin Idän kaikista mystisistä runoilijoista, jonka runot tunnetaan ihmisen henkistä kehitystä ja hänen saavutuksiaan Jumalan maailmoissa valaisevista mietelmistä, on sanonut: ”Olemme löytäneet Bahán, ja me kiiruhdamme uhrataksemme elämämme hänelle. Hän on meidän lunnaamme.”

Hafiz, maineikkain idän kaikista lyyrisistä runoilijoista, puhutteli Persiaa sanoen:

Olkoon tämä maa aina vauras. Sen pyhästä maaperästä le yhytetään joka henkäyksellä Armeliaan tuulahduksia. Ilouutisia Persian loistaville kuninkaille. Ilouutisia autuaallisesta päätöksestä. Korkeimman nimen voima on pysyttänyt poissa pahuuden käden tuosta maasta.

Ollessani Arabiassa tutkin käsikirjoitusta erään sikäläisen oppineen miehen teoksesta, joka käsitteli mystistä filosofiaa. Eräässä kirjan luvussa tekijä lausuu edellytyksiä, joita etsijän tulee noudattaa polulla Jumalan luo:

Ne, jotka kulkevat polulla ja koputtavat Valon tuntemisen oveen, ovat vilpittömiä ja kärsivällisiä. He seisovat kasvotusten enkeleiden kanssa, jotka tervehtivät heitä, ja puhdistavat heitä. Ne kaatavat heille vettä Bahán lähteestä. Avatessaan silmänsä he näkevät Jumalan käyvän ohitse suurella majesteettisuudella. Hänen nimensä ilmaantuu Valtakunnan taivaanrannan ylle. Nuo ihmiset, vaikka he vaeltavatkin maan päällä, ovat kiinnittäneet sydämensä siunattuun paikkaan ja suuren kunniakatoksen asukkaisiin.*

BÁBI-USKOVAISTEN TUNTEMA

Uuden ajan koitettua ja Bábin ilmaannuttua sitä valmistamaan jäljellä olleet harsot poistettiin hänen siunatun sanansa vaikutuksesta. Ihmiset alkoivat tietää yhä selvemmin, että Bahá oli, ilman epäilyä häivääkään, se niin kalliisti vaalittu nimi, jonka oli määrä tulla ilmaistuksi kaikessa loistossaan ja kunniassaan. Yksiselitteisyys Bábin viittauksissa Bahá'u'lláhiin ja ne hehkuvat määreet, joilla hän ylisti häntä, osoittivat ylistyksen keskipisteeksi Bahán.

Báb erikoisti Korkeimman nimen verrattomien kirjoitustensa käsikirjoituskopioissaan. Vuosia sitten minulla oli kunnia lukea kolme teosta hänen kirjoituksiaan ennenkuin ne lähetettiin edelleen rakastetulle Suojelijalle. Käsikirjoitukset oli kirjoittanut

* *Dawn-Breakers*. s. 72 ”who so seeketh Me, shall find Me...” (perinne)

Mullá Ali Akbar Ardesfani^{*} Bábin dispensessin ensimmäisen vuoden aikana. Nämä kirjat oli kirjoitettu mustalla musteella, mutta aina, kun oli viittauksia Baháhan, tämä sana oli punaisella musteella. Jo vaikutusaikansa ensimmäisenä vuotena Báb oli kehottanut amanuenssiaan kirjoittamaan tällä tavalla, jotta ne, joilla ei ollut aikaa tai kärsivällisyyttä lukea kaikkia hänen kirjoituksiaan, saisivat nähdä tämän nimen.

Kaikissa Bábin kirjoituksissa on lukemattomia viittauksia Baháhan, ja niiden kaikkien lainaaminen tässä esityksessä olisi mahdotonta. Riittää, kun toteamme hänen sanoneen:

”Hyvin on sen, joka kääntää katseensa Bahá ’u ’lláhin järjestyksen puoleen ja antaa kiitokset Herralleen.”^{**}

Kun Bábin seuraajat kokoontuivat erikoisissa olosuhteissa Badashtiin, kukin heistä sai siellä uuden nimen. Silloin he saivat tietää, että tämä majesteettiuden ja mahdin diadeemi löysi ikuisen ilmentäjänsä, ei oppineen viittaan pukeutuneen otsalla, vaan Nuorukaisen, joka oli kuninkaallinen olemukseltaan, arvokas käynniltään ja tavoiltaan ja jumalainen jokaiselta olemuksensa atomilta. Niin ylevä hän oli kansan silmissä, niin kunnioitettu ja ihannoitu, että pelkästä nöyryydestä ja rakkaudesta he eivät rohjenneet lausua hänen nimeään. Sen sijaan he käyttivät hänestä nimeä ”Ishan”^{***}.

Elävän kirjaimet ja varhaiset uskovat nyt tunsivat tämän Nimen kantajan ja tunnistivat hänessä niin taivaallisia ominaisuuksia, että vaikka he olivat tyydyttäneet janonsa juuri löytämästään elämän virrasta, he rukoilivat ja kaipasivat sitä vielä loistavampaa päivää, jolloin he voisivat upottautua tämän Suuren Sielun ilmaisen mahtavaan, taivaalliseen valtamereseen.

^{*} *Dawn-Breakers*, s. 146, alaviite 3.

^{**} Shoghi Effendi, *God Passes By*, s. 25.

^{***} Kunniamuoto persiankielen kolmannen persoonan yksikön pronominiasta.

Tahirih eräässä epistolassaan sanoo: ”Oi Jumalani. Oi Jumalani: Harso on poistettava Herran Jäänteen kasvoilta. Oi Jumalani: Suojaa Husaynia, Muhammedin arvoitusta, ja nopeuta hänen jälleennäkemisensä päivän tuloa... Anna Bahán keskipisteen kiertää... Oi Jumalani: Suojele kaikkia, jotka ympäröivät näitä kaksoiskeskipisteitä, ja pidä heidät lujina sinun korkeimmassa Asiassasi, niin että he havaitsisivat keskipisteen säteilevän valoa heidän päälleen.”

Ei ollut ihme, että niin monet Idän huomattavista jumaluusoppineista satapäin uhrasivat henkensä antaumuksesta ja uskosta Korkeimman Nimen julistamisen polulla. He odottivat sen ilmaantumista, odottivat hetkeä, jolloin loiste säteilisi siitä. Samassa silmänräpäyksessä, kun he tunsivat sen nousevan kehän sarastuksen, he polttivat itsensä sen kirkkaudessa ja purppurassa kuin kirkkaat vahakynntilät. Heistä tuli sen aamunkoiton ensi säteitä.

Eri uskontojen pyhissä kirjoissa on lukemattomia viitauksia uskomme keskushahmojen nimeen, syntymä paikkaan, julistusajankohtaan, karkotuspaikkoihin, vankeuteen ja kohtaloon. Tämän tutkielman kannalta on riittävää tuntea tämä merkittävä, autenttinen islamilainen perinne: ”Kaikki Luvatun Qaimin seuraajat surmataan paitsi Eräs, jonka kasvot ovat loistava Abhán kauneudella Akkon tasangolla.”

Tästä johdannosta voimme päätellä, Korkein Nimi on ’Bahá’. Tämä tulee ymmärtää hyvin ja pitää mielessä jatkaessamme tämän mahtavan jumalallisen mysteerin luotaamista rajallisilla keinoillamme. On tarpeen edetä hitaasti ja kärsivällisesti, askel askeleelta, käsitellessämme tämän olennaisen teeman jokaista vaihetta, jotta käsittäisimme perinpohjin tähän aiheeseen liittyvät ongelmat.

Báb ihannoï’ nimeä ”Bahá” ja käytti sitä runsaasti kaikissa kirjoituksissaan. Hän jopa teki monia johdannaisia tästä yhdestä sanasta ja kirjoitti ne epistolaksi viisisakaraisen tähden muotoon, joka symbolisoi ihmistemppeliä.

Kaukana siitä, että yrittäisimme tehdä tyhjentävän tutkimuksen tästä aiheesta, me vain esitämme eräitä huomionarvoisia kohtia tasoittaaksemme tietä selvemmälle ymmärtämykselle tästä aiheesta, Korkeimman Nimen symbolista.

KORKEIMMAN NIMEN SYMBOLI

Selityksemme Korkeimman Nimen symbolista perustuu pääasiallisesti rakastetun Mestarin^o ilmaisemiin muistioihin ja kattaa tässä artikkelissa seuraavat aiheet.

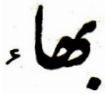
Kuka suunnitteli tämän symbolin?

Eräs uskovista, jolla oli siunaus ja etuoikeus saavuttaa rakastetun Mestarin läsnäolo, on merkinnyt muistiin erään hänen suullisista lausunnoistaan, joka osoittaa, että hän laati tämän tunnuksen. Kukaan vähäisempi henkilö kuin ‘Abdu’l-Bahá ei olisi voinut suunnitella tätä symbolia, sillä kuka muu olisi kyennyt tiivistämään niin paljon tästä jumalallisesta arvoituksesta niin pieneen tilaan ja niin harvoin kirjaimiin. Jotkut jumaluusoppineista mystikoista israeliittien keskuudessa ovat painokkaasti kiinnittäneet seuraajiensa huomiota kirjaimiin ”b” ja ”h” osoittaen, että heilläkin on ollut jokin mielikuva Korkeimmasta Nimestä. On sanottu, että Korkein Nimi oli Temppelein pääkoriste. Muslimit tunsivat sen paremmin, mutta eivät tässä muodossa ja viimeisteltynä. Islamin hartaudenharjoitusta ja jumalanpelkoa koskevissa laeissa on löydettävissä säännös, jonka mukaan jokaisen, joka omistaa Korkeimman Nimen symbolilla varustetun sormuksen, en pidettävä sormusta oikeassa kädessään.

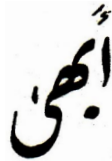
^o ‘Abdu’l-Bahá.

Bahá'u'lláh ei ole velvoittanut seuraajiaan pitämään tällä tunnuksella kaiverrettua sormusta, sillä tästä ei ole mitään Bahá'u'lláhin erityisesti säätämää lakia Aqdasin kirjassa tai hänen epistoloissaan. Rakastettu Mestari kertoi ystäville lännessä, että sormus tulisi sijoittaa oikeaan käteen, mikä on yllämainitun islamilaisen lain jatkoa.

JOITAKIN JOHDANNAISIA NIMESTÄ BAHÁ

Bahá – Valo, Kunnia, Kirkkaus tai Loisto

Abhá – Kirkkain

Al-Abhá (myös *El-Abhá*) – Kaikkein kirkkain

Bahiyyih – Täynnä Kirkkautta – Korkein Pyhä Lehvä

Alláh'u'ábhá – Jumala (on) Kaikkein Kirkkain. Tämä on bahá'í-tervehdys, jota on käytetty Adrianopolin päivistä lähtien.* Sen lausuminen yhdeksänkymmentäviisi kertaa päivittäin, rakastetun Suojelijan puolesta kirjoitetun ohjeen mukaan ”ei ole ehdoton velvoite”. Alláh'u'ábhá tulee lausua pitkissä velvollisuusrukouksissa, kun ohjeet edellyttävät Korkeimman Nimen käyttöä.

Ya Bahá'u'l-Abhá – Tämä on lyhyt rukous. Se tarkoittaa ”Oi Kaikkein Kirkkaimman Kirkkaus. Tämä tuo mieleen Suojelijan sykähdyttävän viestin vuonna 1953 Mannertenvälisille kongresseille, jossa hän viittaa huudahduksiin ”*Ya Bahá'u'l-Abhá*” ja ”*Ya Alíyyu'l-Alá*” pioneerien ja opettajien sotahuutona tässä koko maailman käsittävässä henkisessä ristiretkessä. Ensimmäinen, kuten sanottua tarkoittaa Bahá'u'lláh, kun taas jälkimmäinen tarkoittaa ”Oi Kaikkein Korkeimman Korkeus” (Báb). Kirjoituksissa ei ole mainintaa, jonka mukaan meidän tulisi lausua tätä rukousta määrätty määrä päivittäin. Toisaalta mikä elämys se olisikaan meille henkisen avun erityisessä tarpeessa pyytää Jumalalta johdatusta, tukea ja voimaa osoittamalla sanamme suoraan Bahá'u'lláhille ja Bábille näillä kauniilla rukouksilla. *Ya Bahá'u'l-Abhá*n symboli on kuvattu yllä.

SELITYKSIÄ

Aloitamme symbolin perusmallilla, ja edetessämme kuva täydentyy. Tämä symbolin osa koostuu kolmesta tasosta, jotka on numeroitu.

* Shoghi Effendi, *God Passes By*, s. 176.

Yhdessä ne edustavat perimmäistä uskomusta, joka on Jumalan kaikkien uskontojen perusta. Ne ovat seuraavat:

1. Jumalan maailma – Luojan taso
2. Profeettojen eli Ilmaisijoitten maailma – syyn tai käslyn taso
3. Ihmisen maailma – Luomakunnan taso.

Kaikkien uskontojen seuraajat uskovat, että ihminen yksin jätettynä ei koskaan voi tunnustaa Jumalaa ja saavuttaa Hänen läsnäoloaan; tällöin ei ihminen myöskään voi luoda oman olemassaolonsa arvoitusta ja tarkoitusta. Jumala on rajattomassa armossaan valinnut ihmisistä sanansaattajia, ja on niin aina tekevä, lähettäen heidät ihmiskunnalle eri aikoina ja eri aikakausina antaakseen ihmiselle syvällistä näkemystä ja auttaakseen häntä saamaan välähdyksen lukemattomien tuonpuoleisten maailmojen hämärtyttömistä loistoista.

Profeetat hyväksyvät laskeutumisen heidän korkeista maailmoistaan ja kärsivät nöyryytyksen eläessään ihmisinä, kulkiessaan ihmisten keskuudessa ja puhuen heidän kieliään. Jumalan Ilmaisijat poikkeuksetta kielletään, heitä pilkataan, halveksitaan ja jopa surmataaan. Ilman heidän henkistä tukeaan ja johtajuuttaan ihminen edelleen eläisi villinä petona ja olisi ikuisesti tuomittu puutteeseen ja häviöön.

Nämä Jumalan Sanansaattajien tehtävät on selvästi havainnollistettu Korkeimmassa Nimessä, jossa vaakasuora Profeettojen

maailma on toistettu pystysuorassa viivassa siten liittäen Luojan maailman Hänen luomakuntaansa.

Tätä vastoin mystikot uskovat vain kah- teen maailmaan: Jumalan maailmaan ja ihmisen maailmaan. He julistavat, että mikäli ihminen puhdistautuisi kaikista maailmallisista pyyteistä ja maallisista kiinne- kohdista, hän kykenisi saavuttamaan Herransa, Luojansa, läsnä- olon. Mystikot väittävät, että ei ole tarvetta välittävälle yhdyssiteelle Jumalan ja Hänen luomakuntansa välillä. Siksi he uskovat askeet- tiseen elämään ja harjoittavat sitä, joka joskus vie heidät maailman syrjäisiin kolkkiin, joskus vuorille, metsiin ja viidakoihin. Tämän erakon elämän on Bahá'u'lláh mahtavalla kynällään jyrkästi kiel- tänyt, koska Hän haluaa jokaisen ihmisen olevan yhteiskuntansa tuottelias jäsen.

Bahá'ít uskovat, että riippumatta siitä, mitä korkeuksia ihmisen henkinen, tieteellinen tai aineellinen kehitys saavuttaa, hän tarvitsee ja on aina tarvitseva jumalallista ohjausta, jota Jumalan Sanansaattajat välittävät hänelle. Vain heidän kauttaan ihminen voi käsittää todellisen sivistyksen salaisuudet ja tajuta Jumalan tahdon ja tarkoituksen. Bahá'ít uskovat myös, että vain heidän korkeasti arvostettujen ja elintärkeiden säädösten ja opetusten täydellisellä ymmärtämisellä ja toteuttamisella ihminen voi saavuttaa korkeim- man autuuden tilan ja vihdoin iloita Herransa läheisyydessä.

Pohdiskelkaamme vielä kerran tätä sommitelmaa ja havait- kaamme omin silmin Kristuksen rukouksen täydellinen toteutumi- nen. Korkeuden valtakunnan valot heijastuvat Jumalan Ilmaisijoista tälle luomakunnan tasolle siten toteuttaen lupauksen Jumalan Valtakunnan tulosta maan päälle niin kuin se on taivaassa.

SEN SISÄLTÄMÄT KIRJAIMET

Tutkikaamme symbolin kirjaimia niiden merkityksen havaitsemiseksi. Kirjaimet ”b” ja ”h” kirjoitetaan arabiaksi ja ”b” merkitsee nimeä Bahá ja ”h” nimeä Báb.

Käsittäksemme tämän kauniin ja taiteellisen sommitelman merkityksen ja tärkeät viittaukset, meidän on muistettava että Lähi-Idän kansoista foinikialaiset purjehtivat laivoillaan ensimmäisinä kaukasiin maihin. Missä he matkustelivat he perustivat kauppakeskuksia, ja kauppiat totesivat tarvitsevansa jonkin käytännöllisen keinon kaupantekonsa muistiinmerkitsemiseksi. Heidän omaksumistaan kuvioista tuli heidän aakkosensa, ja vuosisatojen vieressä tämä aakkosjärjestelmä kehittyi ja tuli käyttöön niin idässä kuin lännessäkin. Gibbon sanoo: ”Foinikia ja Palestiina ovat ikuisesti elävä ihmiskunnan muistoissa, sillä sekä Amerikka että Eurooppa ovat saaneet kirjaimensa edelliseltä ja uskontonsa jälkimmäiseltä.”

”Kirjaimet”, jatkaa Gibbon, ”otettiin käyttöön Euroopan barbaarien keskuudessa noin tuhatviisisataa vuotta ennen Kristusta, ja eurooppalaiset veivät ne Amerikkaan viidennellä toista vuosidalla kristillistä ajanlaskua. Mutta kolmentuhannen vuoden jakson aikana foinikialainen aakkosjärjestelmä muuttui huomattavasti kreikkalaisten ja roomalaisten käsissä.”

Will Durant valtavassa kulttuurihistoriassaan kuvaa tätä lahjaa muinaisten kulttuurien arvokkaimmaksi perinnöksi.

* Gibbon, *The Decline and Fall of the Roman Empire*, s. 32.

MUINAISET AAKKOSET

Foinikialaiset käyttivät aakkosiaan sekä kirjaimina että numeroina, mistä syystä jokaisella kirjaimella oli numeroarvo. Heidän aakkosensa alkavat seuraavasti.^o

kirjain	numeroarvo	kirjain	numeroarvo
a	1	h	8
b	2	t	9
j	3	i	10
d	4	k	20
h	5	l	30
s	6	m	40
z	7	n	50

Kun foinikialaiset halusivat sanoa ”yksi talo, kaksi vuotta, yhdeksän kirjainta”, he kirjoittivat, ”a talo, b vuotta, t kirjainta.” Hyvin mielenkiintoisia jäänteitä tämän lähi-idän muinaisen kansan vaikutuksesta on vielä löydettävissä nykyisissä länsimaisissa kielissä. Neljä kirjainta, ”k”, ”l”, ”m” ja ”n” ovat edelleen samassa järjestyksessä useimmissa länsimaisissa kielissä kuin ne olivat foinikialaisissa aakkosissa, kuten voimme yllä havaita.

Seuraava vaihe numeroiden tieteessä oli, kun muslimit omaksuivat ne intialaisilta. Yhdeksään intialaiseen numeroon arabit lisäsivät ”nollan” täydentäen näin numeroiden tieteen. Maailma on suuressa kiitollisuudenvelassa Intialle tästä arvokkaasta ja olen- naisesta keksinnöstä. Ilman näitä numeroita matematiikka olisi pysynyt paikallaan, ja ilman matematiikkaa ihminen ei olisi voinut

^o Israelin kansan edelleen käyttämät heprealaiset aakkoset ovat täsmälleen samat.

edistystä teknologiassa eikä olisi voinut kehittää niitä välineitä, joilla hän nyt muuttaa maapallon oloja.

Idän kansat jatkoivat numeroarvojen antamista aakkostensa kirjaimille, vaikka heillä olikin nuo intialaiset numerot. Vielä nykyäänkin on tavallista, että runoilijat, kirjailijat ja teologit ilmaisevat ajatuksiaan tällä vertauskuvallisella kirjainten ja niiden numeroarvojen menetelmällä.

Báb käytti paljon tätä menetelmää. Hän usein antoi ihmisille ja paikoille uusia nimiä, joilla oli sama numeroarvo kuin alkuperäisillä nimillä. Esimerkiksi hän käytti Mah-kusta nimeä *Basit* (avoin). Mah-kulla ja Basitilla on sama numeroarvo 72. Hän antoi Chihriqile nimen *shadid* (murheellinen), joilla molemmilla on numeroarvo 318. Samoin suuri historioitsija, *Dawn-Breakers*-teoksen tekijä oli nimeltään Muhammed mutta lisänimeltään Nabil; molemmilla nimillä on numeroarvo 92. Juuri tätä samaa menetelmää on käytetty Korkeimman Nimen symbolien sommitelmiin.

BÁBIN JA BAHÁ'U'LLÁHIN NIMET

Pitäkäämme mielessä, että kirjaimet "b" ja "h" tarkoittavat nimiä Bahá'u'lláh ja Báb.

Nimen Báb numeroarvo on 5: B=2, A=1, B=2

Nimen Bahá numeroarvo on 9: B=2, A=1, H=5, A=1

Yhdeksän on täydellisyys luku, numeerisen kehitysjatkumon huippu. Se on erittäin mystinen, ja enemmän kuin mikään muu numero erityisten ominaisuuksien ja voimien kyllästävä. Numerot päättyvät yhdeksikköön. Yhdeksän jälkeen kaikki mitä kirjoitamme numeroin on samojen lukujen toistamista. Ihmiskunta on aikakausien kuluessa luotaava tämän erilaisen numeron

arvoitukset, joka on numeerinen ilmaus Korkeimmasta Nimestä = Bahá;

AATAMI JA EEVA OVAT MUKANA

Numero yhdeksän sisältää kaikki luvut yhdestä yhdeksään ja numero viisi yhdestä yhdestä viiteen, joiden vastaavat summat ovat:

$$1+2+3+4+5+6+7+8+9=45$$

$$1+2+3+4+5=15$$

Nimet Aatami ja Eeva kirjoitetaan itämaisissa kielissä ADM ja HWA, joiden numeroarvot ovat seuraavat

$$A = 1 \qquad H = 8$$

$$D = 40 \qquad W = 6$$

$$M = 40 \qquad A = 1$$

$$= 45 \qquad = 15$$

Näin me havaitsemme, että kaksi perinteistä nimeä Aatami ja Eeva, Jumalan kaksi ensimmäistä henkistä luomusta, joihin ihmiset kautta aikojen ja muinaiset pyhät kirjoitukset ovat suhtautuneet niin suurella rakkaudella ja kunnioituksella, ovat yhteydessä näihin kahteen Jumalan Ilmaisijaan, joihin kaikki Jumalan kirjat ovat viitanneet ja joiden ennustettiin ilmaantuvan lopun aikoina. Siten Aatami ja Eeva ovat yhteydessä Bábiin ja Bahá 'ulláhiin tässä mahdavamassa symbolissa, joka näin on ykseyden merkki menneisyyden ja nykyhetken välillä.

UHRAUTUMISEN YDIN JA PALVELEMISEN YDIN

Tunnuksen molemmilla puolilla olevat viisisakaraiset tähdet edustavat ihmisruumista: pää, kaksi kättä ja kaksi jalkaa. Nämä kaksi tähteä edustavat Jumalan kaksoisilmajaisia tälle aikakaudelle. Heidän ilmaantumisenensa on Jumalan kaikkien sanansaattajien ja entisaikojen pyhien kirjoitusten lupauksen täyttymys. Nämä aiemmat Ilmaisijat ovat painokkaasti, toistuvasti ja usein, kielellä, joka on selvempi kuin auringonvalo, vakuuttaneet ihmiskunnalle näiden kaksoisaamutähden ilmaantumisesta ennemmin tai myöhemmin, jotka tulevat vapauttamaan maailman ennakkoluulon kahleista ja itsekkyyden mahdista.

Lopuksi rohkenen ehdottaa uutta näkökulmaa näiden kahden tähden merkityksestä. Tämä katsomus on pelkästään henkilökohtainen ja siksi epäarvovaltainen. Emmekö voisi ajatella Jumalan olevan ilmaistu kaikkein loistavimmassa kirkkaudessaan Bahá'u'lláhin majestesteettisessä hahmossa, ja hänen molemmilla puolillaan kaksi vertaansa vailla olevaa henkilöä: Báb, Edelläkävijä, uhrautumisen ja irrottautumisen inkarnaatio, ja todellisen rakkauten korkein ilmaus tässä ilmiöiden sattumanvaraisessa maailmassa, sekä 'Abdu'l-Bahá.

Liiton Keskus, Bahá'u'lláhin opetusten täydellinen esikuva ja palvelualltiuden korkein ruumiillistuma. Nämä kaksi ovat esimerkillisiä uhrautumisen ja palvelemisen mysteereitä kutsuen kaikkia ihmisiä kiiruhtamaan ja uhraamaan kykynsä ja voimavaransa nöyrinä lahjoina Jumalan lunastavan maailmanjärjestyksen perustamiseksi, joka on tosi heijastuma Hänen valtakunnastaan maanpäällä.

4:8 Todellinen vapaus – kuuliaisuus ja vapaa tahto uskonnon ja psykologian kannalta*

Erik Blumenthal

Totuuden itsenäinen etsiminen on eräs bahá'í-uskon peruseriaateista. Mutta tämä totuuden etsiminen ei johda meitä päämääräämme, ellemmme ole valmiita ajattelemaan aikamme uusien havaintojen ja menetelmien mukaisesti. Meidän on muotoiltava ajattelumme uudelleen, meidän on opittava uudestaan, ja yksi tämän näkemyksen tärkeimmistä tekijöistä on ajattelussamme luokitella kokonaisuuksia ja ottaa huomioon eri tasot, esimerkiksi olemassaolon ja kehityksen tasot.

Vaikka 'Abdu'l-Bahá kirjeessään tri Forelille** on osoittanut, kuinka merkittävä tason käsite on sekä yleisesti että yksilöllisesti, olemme vielä kaukana luokittelevasta ajattelusta ja tämän lainalaisuuksien havaitsemisesta. Yleinen ennakkoluulo ilmenee väitteessä, jonka mukaan kerran todettu lainalaisuus pitää paikkansa kaikilla

* Alkuperäinen: Erik Blumenthal, "Die Wahre Freiheit." Translated by permission of the copyright owner Bahá'í-Verlag GMBH of the BRD.

** 'Abdu'l-Bahán kirje tri Forelille on julkaistu suomeksi *Maailmankansalaisessa* 1-75/76.

tasoilla. Tämä on syynä moniin väärinkäsityksiin. Näin joko eri tasoilla ilmenevät asiat, kuten eläinten ja ihmisten käyttäytyminen, esitetään suoraan verrannollisina – mikä johtaa siihen, että nykyaikaisesta käyttäytymistutkimuksesta vedetyt virheelliset päätelmät antavat aiheen ihmisten väärille päätöksille – tai samaan tasoon kuuluvat asiat, kuten mies ja nainen yhteiskunnallisessa elämässä, nähdään toisilleen vastakohtaisina. Itse asiassa jokaisella tasolla on omat lakinsa, jotka riippuvuudestaan alemmista tasoista huolimatta eivät ole niiden määräämiä.

Olemme tietoisia kiven, kasvin, eläimen, ihmisen ja hengen olemassaolon tasoista. Kivikunnassa vallitsevat vain fyysiset ja kemialliset lainalaisuudet, mutta korkeammilla tasoilla niihin lisätään biologiset, psykologiset, sosiaaliset ja henkiset lait. Ihmisen ruumis on riippuvainen fyysikaalisista, kemiallisista ja biologisista laeista, mutta ne eivät determinoi häntä: hän ei ole niiden määräämä. Tasolleen ominaisten psykologisten, sosiaalisten ja henkisten lakien vaikutuksesta hän voi aina tehdä toisin kuin tekee (vrt. Alfred Adler).

Täydellistä kuuliaisuutta esiintyy vain eläimen tasolla. Tämä väite saattaa tuntua meistä omituiselta, jos ajattelemme villieläinten vapautta. Kuitenkin Bahá'u'lláh sanoo ”Lakien kirjassa” (Pöytäkirjat CLIV): ”Tietäkää, että eläin on vapauden ruumiillistuma ja sen vertauskuva”. Itse asiassa eläimen kohdalla on kyseessä vain tietynlainen vapaus, josta tulen puhumaan myöhemmin. Eläin ei omista vapautta, vaan se on vain sen vertauskuva, sen ruumiillistuma. Kenties Jumala on luonut eläimet myös siksi, että ne toimisivat vertailukohteena ihmisille, jotta nämä voisivat havaita olevansa enemmän kuin eläimiä ja kohottautua eläimellisen tason yläpuolelle ja toimia toisin kuin eläimet. Vertauskuvan eläimen vapaudesta tulee saada meidät ajattelemaan, onko tämä sellaista vapautta, mikä sopii ihmiselle.

Totesin, että vain eläimen tasolla on täydellistä kuuliaisuutta. Ketä eläin tottelee? Se seuraa vaistojaan ja viettejään. Samalla kun

ymmärrämme tämän, käsitämme, että vain vaistojaan ja viettejään seuraava ihminen on eläimellinen. Kirjassa *Puheita Pariisissa* (s. 65) ‘Abdu’l-Bahá sanoo:

Ihmisellä on kyky tehdä hyvää ja tehdä paha. Mikäli hänen kykynsä tehdä hyvää on vallitsevana ominaisuutena ja hänen taipumuksensa tehdä väärin häviävät, silloin häntä todellakin voidaan nimittää pyhimykseksi. Jos taas käy päinvastoin ja hän hylkää Jumalan tien ja antaa himojensa voittaa itsensä, silloin hän ei ole eläintä parempi.

Sen, että eläimellä ei ole täydellistä vapautta, näemme myös seuraavista ‘Abdu’l-Bahán sanoista (*Puheita Pariisissa*, s. 34–5):

Eläinkunta on aineen vankina, ihmiselle Jumala on antanut vapauden. Eläin ei voi paeta luonnonlakia, jota vastoin ihminen saattaa ohjailta sitä, koska hän käsittää luonnon ja voi sen tähden nousta luonnon yläpuolelle.

KAHDENLAISTA VAPAUTTA

Kuuliaisuuden käsitteen osalta emme pääse pitemmälle harkitsematta, mitä on vapaus, mitä on vapaa tahto. Antakaamme ensin Bahá ’u’lláhille puheenvuoro (Poimintoja CLIX):

Vapaus on lopulta johtava kapinaan, jonka liekkejä kukaan ei voi sammuttaa. Näin teitä varoittaa Hän, joka on Tuomari, Kaikitietävä. Tietäkää, että eläin on vapauden ruumiillistuma ja sen vertauskuva. Ihmiselle on soveliasta alistua niihin rajoituksiin, jotka suojelevat häntä hänen omalta tietämättömyydeltään ja varjelevat häntä pahantekijän pahuudelta. Vapaus saa ihmisen ylittämään säädyllyisyyden rajat ja loukkaamaan oman asemansa

arvoa. Se alentaa hänet äärimmäisen turmeluksen ja jumalattomuuden tasolle.

Ajatelkaa ihmiskuntaa lammaslaumana, joka tarvitsee paimenen turvakseen. Tämä totisesti on totuus, ehdoton totuus. Me hyväksymme vapauden määrättyissä olosuhteissa ja kieltäydymme sallimasta sitä toisissa. Me totisesti olemme kaikkikitietävä.

Missä sitten kulkee raja? Millainen vapaus on oikein ja ”hyväksytty”, millainen taas väärää ja ”kiellettyä”? Ratkaisu on hyvin yksinkertainen: meidän on erotettava ihmisen sisäinen ja ulkoinen vapaus. Ulkonaisesti vapaa näyttäisi olevan se, joka voi tehdä kaikkea, mitä hän haluaa. Käytännössä tämä tuskin kuitenkaan on mahdollista, sillä ihminen ei ole kaikkivoiva. Hänen vapautensa tiellä ei ole ainoastaan muita ihmisiä vaan myös luonto asettaa hänelle rajat.

Sisäisesti vapaa on ihminen, joka haluaa sitä, mitä hänen pitää tehdä. Mutta miten hän tietää, mitä hänen pitää tehdä? Vastauksen heille antaa Bahá'u'lláh sanoessaan: ”Hän on varustanut jokaisen kyvyllä tuntea Jumalan merkit.” (Poimintoja LI) Uskonnot ovat siis aina normeillaan osoittaneet, mikä on oikein. Seuraava kysymys onkin, voiko ihminen haluta oikeaksi tietämänsä? Olemme nähneet, että ihmistä voidaan estää suorittamasta jotakin tekoa, mutta mikään mahti maailmassa ei voi estää häntä haluamasta oikeaksi toteamaansa. Ja tämä on sisäisen vapauden olemus.

Tässä mietiskelyssämme olemme vapauden käsitteen avulla edenneet jo pitkälle. Yhdistäkäämme se siksi aiempiin päätelmiimme. Totesimme, että ehdotonta kuuliaisuutta on vain eläimen tasolla. Jumalan tasolla ei tietenkään voi olla minkäänlaista kuuliaisuutta. Näinollen ihminen, joka on eläimen ja Jumalan välisellä tasolla, on osittain kuuliaisuuden lainalainen, osittain ei: ihmisen tasolla kuulaisuudesta muodostuu ongelma. On myös ymmärrettävä, että ihmisen tasolla on kuuliaisuutta, joka on oikein, ja kuuliaisuutta,

joka ei ole ihmiseltä oikein. Tutkikaamme siis, millaisia kuulaisuuden lajeja ja tasoja on olemassa.

NELJÄNLAISTA KUULIAISUUTTA

Ilmeisin kuuliaisuus on toisen ihmisen totteleminen. Tällaista oli kuuliaisuus, kun ihmiskunta oli vielä jakautunut hallitsijoihin ja hallittuihin. Alamaisen oli toteltava hallitsijaansa, orjan herraansa. Eräs bahá'í-uskon pääperiaatteita on kaikkien ihmisten yhteiskunnallinen tasa-arvo. 'Abdu'l-Bahá sanoo: ”Jumalan edessä ovat kaikki ihmiset samanlaisia. Hänen oikeudenmukaisuutensa ja puolueettomuutensa Valtakunnassa ei tehdä eroa heidän välillään eikä anneta ”etuisuutta yhdellekään sielulle.” (ADJ). Jos me ihmiset todella olemme tasa-arvoisia ja yhteiskunnallisesti samanarvoisia, ihmisyksilöiden välisen kuuliaisuuden on oltava väärin. 'Abdu'l-Bahá osoitti kerran erittäin kauniisti tätä tasa-arvoa: erään amerikkalaisen naisen vieraillessa neekeripalvelijoihin hänen luonaan ei pöytänsä istuttaessa ollut katettu tälle palvelijalle, joten 'Abdu'l-Bahá palveli tämän kanssa muita ja söi myöhemmin yksin hänen kanssaan.

Kuuliaisuus yksityistä ihmistä kohtaan, mikäli hän ei omaa etuaan tavoittelematta toimi sen yhteisön nimissä, jossa elämme, ei siis nykyään enää ole hyve. Myös ennen yleinen lasten kuuliaisuus vanhempiaan kohtaan kuuluu ihmiskunnan autokraattiseen menneisyyteen, itsevaltiuden aikaan. Nykyisin meidän on mahdollista kohdella lapsiamme samanarvoisina sen sijaan, että käskemme heitä orjien tavoin. Sekä bahá'í-uskon että yksilöpsykologian oppeihin nojautuvat uudet kasvatusten menetelmät tuottavat sukupolvien välille molemminpuolisen ymmärtämyksen ja luottamuksen suhteen, jonka pohjalta lapset voivat oppia omasta tahdostaan päättämään menetellä ja käyttäytyä oikein. Ja mikäli tavanomaisesta poikkeava tilanne edellyttää käskyn antamista, noudattavat nämä lapset sitä tunteensa luottamuksen vuoksi paljon nopeammin kuin lapset,

joista tavanomaisten kasvatustietojen ja niihin liittyvän liian puhumisen ja käskemisen vaikutuksesta on tullut ”äitikuuroja” ja tottelemattomia.

Jos yksityistä ihmistä kohtaan osoitettu kuuliaisuus ei enää ole hyve, toisin on ryhmää kohtaan osoitetun laita.

Lapset voivat vielä nykyäänkin ilman muuta oppia tottelemaan ryhmänsä lakeja, mikä ensisijaisesti koskee perhettä. Tähän vaikuttavat erittäin myönteisesti uudet kasvatustietojen menetelmät, kuten perheneuvoston perustaminen. Myös aikuiset noudattavat ryhmänsä – yhteiskuntansa ja hallituksensa – lakeja, ja tämä on eräs bahá’í-uskon keskeisimmistä säännöksistä. Abdu’l-Bahá sanoo ”Lain täytyy hallita eikä yksilön.” (*Puheita Pariisissa*, s. 148). Bahá’u’lláh itse määrää: ”Se, mitä ihmiskunta tarvitsee tänä päivänä, on kuuliaisuus esivallalle ja uskollinen pitäytyminen viisauden köyteen. Ne välihenkilöt, jotka ovat olennaisia ihmisrodun välittömään suojaamiseen, turvaamiseen ja vakaannuttamiseen, on uskottu ihmisyhteiskunnan johtajille, ja ne ovat heidän käsissään.” (Poimintoja c11). Bahá’u’lláh ei asettanut edes itseään tällaisen kuuliaisuuden yläpuolelle.

Hän kysyykin Turkin sulttaani Abdu’l-Azizilta: ”Olenko minä, oi kuningas, koskaan rikkonut sinua vastaan? Olenko koskaan rikkonut yhtäkään laeistasi?” (Poimintoja cxiv)

Havaitsemme, että kuuliaisuus yhteisölle, sen laeille ja vakuutetuille edustajille on oikein ja välttämätöntä. Tällainen itsestään selvänä esitetty väittämä avaa ovet ja portit kaikenlaisille tuloksijoille. Mutta sitä selvemmäksi valkenee Bahá’u’lláhin maailman kaikille hallitsijoille asettaman velvoitteen merkitys: he eivät saa seurata omia etujaan tavoittelevia päämääriä vaan heidän on pidettävä itseään Jumalan ja koko ihmiskunnan uskottuina.

Täydennykseksi on vielä mainittava, että yhteiskunta ja sen lait eivät tietenkään saa olla epäoikeudenmukaisia, toisin sanoen Jumalan tahdon vastaisia.

On vielä olemassa kolmannenkinlaista kuuliaisuutta riippuen siitä, ketä me tottelemme. Tämä on kuuliaisuus omaa itseämme kohtaan. Mutta keitä me itse olemme? Bahá’i-uskossa puhutaan ihmisen alemmasta ja korkeammasta luonnosta. Psykologiassa tehdään, ero *minuuden* (Ich) ja *itseyyden* (Selbst) välillä. Minuus on tällöin tuo niin sanottu alempi luonto, joka ilmenee itsekeskeisyytenä ja itsekkyytenä. Itseys on enemmän kokonainen, eheä ihminen, joka sisältää sekä huonon että hyvän minän.

Mistä tämä minuus sitten koostuu? Bahá’u’lláh sanoo Kätkeytyissä Sanoissa: ”Oi korkeimman poika. Ikuisuuteen minä kutsun sinua, mutta sinä etsit katoavaa. Miksi olet hylännyt meidän tahtomme ja seurannut omaasi?” Huono minämme koostuu siis toiveistamme, taipumuksistamme ja haluistamme eli vääristä päämääristä. Näiden pyrkimysten päämääränä on itsekeskeisyys, mikä tarkoittaa itsensä korottamista muiden yläpuolelle. Me tiedämme, että tämä päämäärä on väärä, mutta kuitenkin me seuraamme sitä. Tässä käytämme hyväksemme erästä apukeinoa, nimittäin omia tunteitamme ja mielialojamme. Tunteita ja mielialojahan ei sinänsä ole olemassa, ne eivät tule itsestään, vaan me itse – joskin yleensä tiedottomasti – kutsumme ne esiin oikeuttaaksemme väärät päämäärämme.

Kun seuraamme tunteitamme ja mielialojamme, teemme sen eläinten tavoin, vain hiukan monimutkaisemmin. Eläimet seuraavat suoraan vaistojaan ja viettejään. niillä ei ole tietoisuutta. Meillä ihmisillä on tietoisuus, jota ilman vapaa tahto ei olisikaan mahdollinen. Ja nyt alkaa itsepetoksemme: haluaisimme jotakin, jota emme saa sopimaan yhteen omantuntomme kanssa. Tästä syystä tuotamme tunteita ja mielialoja, joiden vallitessa olemme avuttomia, mikä tarkoittaa, että tietoisuutemme sanoo meille, että emme ole vastuussa tunteistamme ja mielialoistamme. Näin emme voi havaita tunteidemme tarkoituksenmukaisuutta. Jos meillä olisi rohkeutta tunnistaa negatiivisten tunteittemme päämäärä, nämä

tunteet eivät enää silloin voisi niin tehokkaasti palvella salaisia tarkoitusperiamme vaan ne heikkenisivät itsestään.

Ihminen on kokonaisuus, eheä olento, joka tosin voi liikkua eri suuntiin, mutta pysyy liikuntasuunnastaan huolimatta samana yksilönä. Käytöksellämme on tarkoitus ja se suuntautuu itse asettamiimme päämääriin. Päätämme itse tavoitteistamme mutta usein epätietoisesti, koska suurin osa sekä fyysisestä että psyykkisestä toiminnastamme ei kohoa tietoisuuden tasolle. Ihminen on päätöksiiä tekevä olento. Päätämme itse tunteistamme, jopa mielialoistamme, päätämme kykyjemme tehokkuudesta ja toiveittemme kieltämisestä ja päätämme myös työskentelemmekö vastoin velvollisuuksiimme. (Rudolf Dreikurs)

Tämä uusi ihmiskäsitys antaa meille kaksi asiaa, joihin meitä ei ole valmistettu: se antaa meille vastuun kaikista teoistamme, sekä hyvistä että pahoista, ja se antaa meille vapauden valita, mitä teemme. Me taas pidämme orjuutta parempana; turvaudumme kuvitelmiimme siitä, kuinka olemme olosuhteiden, ympäristömme, menneisyytemme uhreja. Luovumme aivan liian mielellämme synnynnäisestä oikeudestamme vapauteen turvautuessamme näihin tuntemattomien tekijöiden selitysmalleihin niiden tuoman näennäisen mielenrauhan vuoksi (Dreikurs).

Bahá'u'lláh sanoo *Kätkeyissä sanoissa*: ”Ykseyteni on kätteni työtä. Pukeudu siihen, että saisit ikuisesti olla minun ikiaikaisen olemukseni ilmaisija.”

Aivan olennainen käytännön merkitys on havainnolla, että teemme vain mitä päätämme tehdä. Jos voimme hyväksyä tämän havainnon, kykenemme myös muuttamaan päätöksiämme. Mutta silloin tiedämme myös, etteivät mielipaha, pelko tai itsehillintä voi estää meitä tekemästä väärin, jos olemme tehneet päätöksemme väärän asian puolesta. Tämä näkemys voisi avata portin vapauteen, mutta ihmiset eivät halua sitä, koska heidän täytyisi näin tunnustaa kantavansa kaikista teoistaan täysi vastuu. (Dreikurs)

Bahá'u'lláh kertoo meille, että ”menestys tai epäonnistuminen voitto ja tappio, riippuvat ihmisen omasta vaivannäöstä.” (Paimintoja xxxiv). Mitä tapahtuu esimerkiksi silloin, kun joku menettää itsehillintänsä tai saa raivokohtauksen? Hän sanoo asioita, joita ei muuten sanoisi, loukkaa muita ihmisiä tai särkee jotakin. Se, mitä hän tällä tahtoo sanoa, on: ”Teidän pitäisi tietää, että minulla on huonot hermot ja että teidän ei pitäisi ärsyttää minua.” Hän haluaa siis tehdä toisille selväksi, että näiden on tehtävä, mitä hän haluaa. Sen, että hän täysin hallitsee raivonpurkauksensa, voimme nähdä, jos vaikka postinkantaja juuri tämän esityksen aikana soittaa ovikelloa. Asianomainen keskeyttää vihanpurkauksensa ja jatkaa sitä sitten postinkantajan mentyä. Tietenkään hän ei haluaisi kuulla mitään siitä, että on hänen harkinnassaan menettääkö hän itsehillintänsä vai ei. On paljon helpompi sanoa: ”Myös isäni sai tuollaisia kohtauksia, en voi sille mitään, se johtuu kai heikoista hermoistani”. Vaatii suurta itsensä voittamista myöntää, että olemme itse vastuussa teoistamme. ‘Abdu’l-Bahá opettaa: ”Jotkut asiat ovat ihmisen vapaan tahdon alaisia, sellaiset kuin oikeudenmukaisuus, kohtuus, sortovalta ja vääräys, kuin myös kaikki hyvät ja pahat teot.” (Vastauksia Joihinkin Kysymyksiin s. 246). Vain tämä näkemys voi antaa meille sen vapauden, joka meillä on ollut alusta asti meidän kuitenkin sitä havaitsematta tai käyttämättä.

Vasta kun ymmärrämme, että olemme päätöksiä tekeviä olentoja, voimme havaita, että teemme, mitä haluamme. Mutta tämä ylittää taas tasomme luomakunnassa, ja se ei ole meille sallittua. Turhaan ei Bahá'u'lláh ilmaisemissaan rukouksissa painota, että ”Jumala tekee mitä haluaa.” Vain Jumalalla on oikeus tehdä mitä hän haluaa. Meidän velvollisuutemme on tehdä sitä, mitä Jumala tahtoo eikä mitä me haluamme.

JUMALAN PELKO ON TODELLISTA VAPAUTTA

Näin olemme päätyneet neljänteen kuuliaisuuteen – Jumalan tahdon ja hänen ilmaisijoittensa säädösten noudattamiseen. Kun teemme mitä haluamme – ja tämä on vallitseva piirre nykyajan yhteiskunnassa – me taistelemme itsemme kanssa, vaikka emme sitä tiedostaisikaan. Se on järjetön taistelu tahtomisen ja täytymisen, sanan ja teon, ulkonaisen ja sisäisen vapauden välillä. Mutta mitä enemmän taistelemme itsemme kanssa, sitä helpommin koemme Jumalan käskyt painolastina, mikä äärimmäistapauksissa johtaa neurooseihin. Uskontomme sääntöjen noudattaminen sen sijaan koetaan ilona. Teemme mitä Jumala haluaa, mikä taas johtaa siihen, että taivaalliset väkijoukot tulevat avuksemme. Psykologisesti puhuen yksilö löytää itsessään voimaa ja kykyjä, jotka ovat jopa suurempia kuin pienimmässä materian osasessa atomissa löytyvä mahti ja voima.

Lain Kirjassa Bahá'u'lláh sanoo:

Sano: Todellista vapautta on se, että ihminen alistuu Minun käskyihini, miten vähän sitä ymmärtänetekin. Jos ihmiset noudattaisivat sitä, minkä olemme lähettänyt heille Ilmaisemisen Taivaasta, he varmasti saavuttaisivat täydellisen vapauden. Onnellinen on se ihminen, joka on ymmärtänyt Jumalan tarkoituksen kaikessa, mitä Hän on ilmoittanut kaikkia luotuja vallitsevan tahtonsa taivaasta. Sano: Vapautta, joka teitä hyödyttää, ei voi löytää muualta kuin täydellisestä alamaisuudesta Jumalalle, ikuiselle totuudelle. Joka on maistanut sen makeutta kieltäytyy vaihtamasta sitä kaikkeen valtaan maassa ja taivaassa.

On siis neljänlaista kuuliaisuutta. Ensimmäinen on tottelevaisuus yksityiselle ihmiselle, mikä nykyisin voi olla oikein vain rajoitetusti. Oikein sitä vastoin on toisenlainen kuuliaisuus,

yhteiskunnan oikeudenmukaisten lakien noudattaminen. Kolmas kuuliaisuus, nimittäin oman itsemme totteleminen, on erityisellä tavalla riippuvainen korkeimpana hyveenä koetusta neljännestä kuuliaisuudesta, alistumisesta Jumalan tahtoon. On totta, että toteutamme kolmatta kuuliaisuutta jatkuvasti: teemme mitä haluamme. Näin tehdessämme käytämme apuna toiveidemme, tunteidemme, mielialojemme ja kiintymystemme seuraamista, minkä kuitenkin on oltava väärin niin kauan kuin tavoittelemme itsekeskeisyytemme väärää päämääriä. Jos olisimme jo saavuttaneet kehityksemme ihannetason, olisimme pyhimyksiä ja Jumalan kuvia, ja silloin tämä kuuliaisuus olisi yhdistynyt neljänteen, kuuliaisuuteen Jumalaa kohtaan. Mutta koska tämä ihannetila on ikuisesti saavuttamaton päämäärä, ei kolmas kuuliaisuus, itsemme seuraaminen, voi olla oikein, ja niin jäljelle jää vain neljäs. Kolmannenlainen kuuliaisuus osoittaa selvästi riippuvuutemme, joten vapaa tahto ei siinä tule kysymykseenkään. Mutta kuinka meillä voi olla vapaa tahto, jos alistumme Jumalan käskyihin?

Bahá'u'lláh sanoo: ”Kaiken alku on Jumalan tuntemus ja kaiken loppu on pitäytyminen tarkasti siihen, mitä on lähetetty alas kaiken taivaassa ja maan päällä olevan käsittävän Jumalallisen Tahdon korkeimmasta taivaasta.” (Poimintoja 11)

Jumalan säädökset ovat lähetetyt alas Hänen kaikkein ylhäisimmän ilmoituksensa taivaasta. Kaikkien on kuuliaisesti niitä noudatettava. Ihmisen korkein kunnia, hänen todellinen edistymisensä ja hänen lopullinen voittonsa ovat aina riippuneet ja ovat aina riippuva niistä. Ken täyttää Jumalan käskyt on saavutava iankaikkisen autuuden. (Poimintoja CXXXQI)

Ensi silmäyksellä näyttävät Jumalan käskyjen seuraaminen ja vapaa tahto olevan toisensa pois sulkevia, jopa ristiriitaisia. Selityksen löytämiseksi meidän on mentävä hiukan pintaa syvemmälle.

Nykyisin kaikki haluavat olla vapaita ja riippumattomia, ja monet kieltävät siksi jopa Jumalan, joka näennäisesti rajoittaa heidän vapauttaan. Mutta koska me elämme kuin hemmotellut lapset, jotka saavat tehdä kaikkea mutta jotka eivät ole velvollisia mihinkään, hylkäämme vapauteen kuuluvan vastuun.

Luokitteleva ajattelu auttaa meidät syvemmälle. Samoin kuin kuuliaisuus toiselle yksilölle ei enää ole oikein, mitä vastoin se Jumalaa kohtaan osoitettuna on korkein hyve, tai samoin kuin pelon tuottaminen on väärä menetelmä väärien päämäärien saavuttamiseksi, samoin ei jumalanpelko ole vain oikein vaan välttämätöntä, sillä jumalanpelko saa aikaan vastakohdan pelolle eli rohkeuden. Näin ratkeaa myös riippuvuuden ja riippumattomuuden ongelma. Ihmisen jumalasuhteen tasolla on riippuvuudella toinen merkitys kuin toiseen ihmiseen kohdistuvan ihmissuhteen tasolla.

Kun Jumala on ponnistustemme päämäärä, merkitsee tämä ihmisen vapauteen kiinteästi liittyvää riippuvuutta Luojusta. Siinä määrin kuin emme suuntaa pyrkimyksiämme Jumalaan vaan arvostamme jotain muuta enemmän, kahlitsee tämä toinen, epäjumalallinen, meidät, se haluaa omistaa meidät ja hallita meitä.

Tehtävämme on vapaasti ja itsenäisesti tutkia, mikä on Jumalan tahto, mitä Jumala meiltä tahtoo. Sitten meidän on päätettävä, asetummeko löytämämme vastauksen puolesta vai sitä vastaan, Jumalan puolesta vai häntä vastaan. ”Kääntäkäämme sydämemme pois aineen maailmasta ja eläkäämme hengen maailmassa. Yksistään se voi antaa meille vapauden. ... Vaikka olisimmekin vankina aineen maailmassa, voi henkemme kohota ylös taivaisiin, ja tulemme todella vapaiksi.” Näin sanoo ‘Abdu’l-Bahá kirjassa Puheita Pariisissa (s. 125–26) sekä edelleen Raamattua lainaten: ”Etsikää totuutta, totuus tekee teidät vapaiksi.” (154)

Jos haluaisimme suuntautua yksinomaan ihmisen psykiselle ja sosiaaliselle tasolle, jolla ajatuksen ja teon toiminnat ovat keskeisiä, pysyisi näkemyksemme rajoittuneena, elämämme

koostuisi vain itsekkäistä eduista, toiveista, pyyteistä ja peloista, ja me emme olisi vapaita. Vasta kun siirrymme ”yli-inhimilliselle” tasolle, jolla henkiset, jumalalliset lait vallitsevat ja jolla uskon toiminnalla on merkitystä, voimme unohtaa omat etumme ja ennakkoluulomme ja kiinnittää huomiomme muihin ilmiöihin ja asioihin luomakunnassa.

Olentona yksityinen ihminen on yksilö, samoin kuin yksi eläin. Vasta henkisenä olentona hän on persoona. (Alexander Miller). Vain henkisyyttä tavoitteleva pyrkimys voi tehdä ihmisestä subjektin, vapauttaa hänet objektina olemisesta ja mahdollistaa hänen tulemisensa luovia päätöksiä tekäväksi ja niistä vastuussa olevaksi olennoksi.

Kun ihminen sisällään tuntee olevansa hallittu, hän on itse kuitenkin aina se, joka on päättänyt joutua näin hallituksi, esimerkiksi omien toiveittensa ja taipumustensa kautta. Yleensä hän antaa ’maailman’ vetää itsensä alas luopuen näin henkisenä subjektina olemisestaan ja tullen siten omien sielullisten tapahtumiensa objektiksi. Pyrkimyksissään inhimillisellä tasolla – omaisuuden, pätemisen, vallan ja nautinnon tavoittelussa – ihminen tahtoo olla vapaa kaikesta, mikä asettaa hänelle rajat. Pyrkiessään henkisyteen ja siihen sidoksissa olevaan sisäiseen vapauteen ihminen tahtoo olla vapaa johonkin, nimittäin vapaa todellisen itsensä löytämiseen ja lopulta Jumalan löytämiseen. ”Sen haluaminen, mitä me tahdomme, on mielivaltaa, mutta sen haluaminen, minkä on oltava, on ihmisen valjastettua sisäistä vapautta.” (Alexander Müller: *Du sollst ein Segen sein*).

Lyhyt esimerkki siitä, kuinka henkisyys ja sisäinen vapaus kuuluvat yhteen: Viktor Frankl, Wienissä asuva suuri psykoterapeutti, kertoo kirjassaan *Ein Psychologe erlebt das Konzentrationslager* (Psykologin kokemukset keskitysleirillä), kuinka hän kaikkea omaisuutta vailla joutui keskitysleiriin. Kainalossaan hänellä oli erään kirjan käsikirjoitus, jonka hän uskoi tekevän hänestä kuuluisan. Leiriin

saavuttaessa häneltä tietenkin vietiin tämä käsikirjoitus. Eikä tämä riittänyt vaan hän joutui tilanteeseen, jota varmasti voidaan kuvata ihmiselle pahimpana mahdollisena. Hänen henkensä oli alati vaarassa ja hän eli jatkuvasti vangitsijoidensa ja kiduttajiensa mielival-
lan uhrina. Tässä äärimmäisen nöyryytyksen ja epätoivon tilassa hän löysi sisäisen vapautensa. Hän totesi, että hän ei itse ollut vastuussa tilastaan vaan nämä toiset tekivät hänelle vääryyttä. Siksi nämä toiset olivat väärässä, ei hän. Tästä syystä toiset olivat syyllisiä ja henkisesti ja jumalallisesti paljon huonommassa asemassa kuin hän itse. Hän saattoi korkeintaan joutua kidutetuksi tai menettää ruumiinsa. Toiset sitä vastoin vahingoittivat vääryydellä omaa sieluaan. Ja hän havaitsi, että apua tarvitsivat ensisijaisesti nämä toiset, ei hän. Hän huomasi, että nämä olivat niitä todella kärsimään joutuvia, ja hän yritti asennoitua vastaavasti ja auttaa näitä havaitsemaan väärä käyttäytymisensä. Tästä hetkestä lähtien eivät hänen kärsimyksensä olleet kaikkea hallitsevia.

Tämä esimerkki osoittaa meille, ettei ihmisen sisäisen vapauden tarvitse olla riippuvainen ulkoisen menetyksestä. Tosin emme yleensä käytä tätä sisäistä vapautta, koska siihen kuuluvat vaivannäkö ja vastuu näyttävät meistä liian suurilta. On aina oma päätöksemme, haluammeko tehdä itsellemme ja toisille oikein sanan yhteisötietoisuuden merkityksessä. Jos omaksun kritiikittä valmiin arvojärjestelmän, kuten uskonnon, silloin en etsi oikeaa ja hyvää tavoitelevaa etiikkaa, vaan teen korkeimman käskyn itselleni kuuliaisuudesta vallitseville määräyksille. Sen sijaan, että hyvä, esimerkiksi lähimmäisten hyvinvointi, olisi päämääräni, on päämääränäni kuuliaisuus, joka on hyve vasta Jumalaa seurattaessa. ”Ehdottoman itsestäänluopumisen asema ylittää kaikki muut arvoasemat ja on aina pysyvä niitä korkeampana. Sinun tulee vihkiytyä Jumalan tahtoon.” (Poimintoja CLX).

Ihmisten yhteiselämä ilman lakeja on mahdotonta. Liikennettä ilman liikennesääntöjä ei voida ajatellakaan. Yksilön ulkoista

vapautta on rajoitettava heti, jos se loukkaa toisten ulkoista vapautta. Myös luonto asettaa rajoituksia ulkoiselle vapaudellemme. Sitä vastoin sisäinen vapaus on rajoittamaton. Yhteiskunnan on asetettava sääntöjä yhteiselämälle, mutta nämä eivät kuitenkaan saa pyrkiä säännöstelemään sisäistä vapautta. Viimeksi mainitussa tapauksessa ei yhteiskunnan ja sen vallanpitäjien päämääränä olisi järjestys vaan avoin väkivalta.

Ihmisen jokaisella päätöksellä on laajempia seurauksia kuin mitä hän yleensä tekee itselleen selväksi. Vaikka emme itse olisi-kaan siitä tietoisia, olemme aina tekemässä päätöksiä Jumalan ja maailman, totuuden ja harhan, sodan ja rauhan, vapauden ja orjuuden välillä. Aina ja kaikkialla vaikutamme osaltamme siihen, että ”maailmassa hallitsee parempi tai huonompi.” (Müller)

Että me itse todella päätämme tekemisistämme, tämän ‘Abdu’l-Bahá osoittaa erittäin kauniisti teoksessa Vastauksia Joihinkin Kysymyksiin vapaata tahtoa käsittelevässä luvussa, jossa hän puhuu laivasta, joka kulkee tuulen tai höyryn voimalla. Samoin ihminen vastaanottaa voimaa Jumalan avun kautta. Näin ‘Abdu’l-Bahá sen ilmaisee:

Kuitenkin laivan peräsin kääntää sen jommalle kummalle puolelle ja höyryn voima liikuttaa sitä haluttuun suuntaan. Jos se suunnataan itään, se menee itään; tai jos se suunnataan länteen, se menee länteen. Tämä liike ei johdu laivasta, vaan se johtuu tuulesta tai höyrystä... mutta hyvän tai pahan valinta kuuluu ihmiselle itselleen. (s. 247)

Aiheemme ydin löytyy yhdessä *Kätketyistä sanoista* ja eräässä Bahá’u’lláhin ilmaisemassa rukouksessa:

Oi ihmisen poika. Vaikka kiitaisit halki mittaamattoman avaruuden ja kulkisit läpi taivaan lakeuden, saavuttaisit rauhan vain

noudattamalla käskyjämme ja nöyrytmällä kasvojemme edessä.
(arabial. 40)

Anon sinulta, oi Herrani, nimesi kautta, jonka loisto ympäröi taivaan ja maan, tekemään minut kykeneväksi alistamaan tahtoni siihen, mitä olet käskyissäsi määrännyt, niin että en tuntisi enää muita toivetta kuin sen, mitä sinä toivot korkeimman kunniasi voiman kautta, enkä muuta tahtoa kuin sen, mitä sinä olet minulle tahdostasi määrännyt.

Iätön tajunta*

Kaikki vähitellen rapautuu, mätänee, hajoaa maahan.
Tämä on ikääntymistä, tapahtumista, vaihtumista,
muuttumista koostumuksessa.

Ainoastaan tietoisuus laajenee ja hehkuu
– jos vain sytytetään tässä:
Ajatonta valaistumista.

Hugh McKinley

* Suomentanut Harri Peltola.

4:9 Ykseyden katoksen pystyttäminen*

A. A. Furutan

Bábin ilmoitus on ‘Abdu’l-Bahán sanojen mukaan kuin aurinko kevätpäivän tasauksen aikaan; Bahá’u’lláhin asemaa hän vertaa aurinkoon, kun se on korkeimmillaan keskikesällä. Näin näitä kahta perättäistä ilmoitusta, jotka ovat luoneet loistettaan maailmaan näkymättömästä valtakunnasta, voidaan pitää kahtena erillisenä vuodenaikana. Bábin ilmoitus vastaa uudesti synnyttävää ja elävöittävää kevätaikaa joka antaa maalle vehreyttä ja eloa, kun taas jälkimmäinen ilmoitus on verrattavissa hedelmöitymisen ja elonkorjuun aikaan kesällä.

Näistä ensimmäinen, Bábin elävöittävä ilmoitus, muokkasi ihmissydänten ja -mielten maaperän Jumalan rakkaudella, jotta hengen siemenet ja taimet saatettiin istuttaa sinne, kun taas jälkimmäinen vuonna 1863 toi tullessaan satoisan kesän, jona aurinko saavuttaa korkeimman asemansa. Tämä henkinen kesä koristi etsivien ja vastaanottavaisten sielujen puut ihanilla hedelmillä ja runsailla antimilla.

Jos tarkastelemme ihmisen älyllistä kehitystä viimeksi kuluneina vuosisatoina havaitsemme, että Bábin ilmoituksen alun jälkeen vuodesta 1844 maailma on siirtynyt uuteen vaiheeseen,

* Alkuperäinen: A. A. Furutan, "Raising the Tent of Unity." Translated by permission of the copyright-owner, Bahá'í Publishing Trust of India.

että ihmisen älyllisiä ja henkisiä voimia on valtavasti vahvistettu ja että ihmiseen on istutettu ennennäkemättömiä voimavaroja, jotka edesauttavat häntä käsittämään henkisiä totuuksia, ymmärtämään ja keksimään salattuja asioita sekä tutkimaan ja määrittämään tieteen lakeja. Näin vuoden 1844 voidaan sanoa olleen pääte ihmisen lapsuusvaiheelle ja alku ihmiskunnan ”aikuistumiselle”. Ihmisen kehitys on ollut kuin veden asteittaista lämpiämistä. Jos panemme vettä tulelle ja lämmitämme sitä, se vastaanottaa lämpöä siitä hetkestä lähtien, kun se on laitettu tulelle, ja asteittain lähestyy kiehumispistettä. Jos jatkamme sen lämmittämistä, sen lämpö kohoaa tasaisesti sataan asteeseen, ja vesi alkaa kiehua. Vastaavasti ihmiskunta on kehittynyt kautta aikojen ja vuosisatojen Jumalan sanansaattajien ohjauksesta ja kasvatuksesta. Vihdoin vuonna 1844 Totuuden Auringon loiste säteili luomakuntaan kaikessa kirkkaudessaan ja mahdollisti ihmiskunnan ”aikuistumisen”. Menneinä vuosisatoina ihminen on hapuillut eteenpäin aineellisen ja henkisen kehityksen polulla kuin karavaani, joka taivaltaa tietä pitkin pimeässä etsien suuntaa tähdistä ja kuusta. Tänäpäin Totuuden Aurinko paistaa täydessä loistossaan, ja inhimillisen sivistyksen karavaani kulkee eteenpäin nopeasti ja varmasti auringon kirkkaassa valossa.

Ne irrottautuneet ja pyhittäytyneet sielut, jotka kääntyivät Totuuden Auringon puoleen ja saivat osakseen jumalallista armoa ja vahvistusta, varustettiin ihmeellisillä voimilla, ja he tekivät monia hämmästyttäviä tekoja. Kaikki ovat ihmetelleet heidän henkistä voimaansa. Bahá’i-uskon historian huolellinen tutkiminen tutustuttaisi meidät noihin merkittäviin tapahtumiin, jotka liittyvät heidän elämäänsä.

On mielenkiintoista, että muu osa ihmiskunnasta, joka osoitti välinpitämättömyyttä Jumalan kutsua kohtaan ja kielsi hänen ilmoituksensa aamutähden valon, joutui alttiiksi tämän uuden päivän säteille. Nämä valonsäteet ovat saaneet aikaan valtavaa kehitystä aineellisen sivistyksen eri tasoilla tiedemiesten ja keksijöiden

ollessa kuitenkin epätietoisia sen luovasta voimasta. Tämä kehitys on tapahtunut hyvin lyhyessä ajassa, kuin vastasyntynyt lapsi eläisi satavuotiaaksi yhdessä yössä.

On selvää että kun kevät aika saapuu ja raikkaat sateet lankeavat runsaina maahan, koko maa muuttuu keväiseksi itsestään: ruoho viheriöi kaikkialla ja luonto puhkeaa kukkaan. Jos menet korkealle vuorelle keväällä, voit löytää monia viherkasveja, jotka kasvavat kallionkoloista keskellä kivialle.

BAHÁ'Í-ILMOITUKSEN MAHTAVA VAIKUTUS IHMISKUNNASSA

Tarkastelkaamme hetkinen Bahá'u'lláhin ilmoituksen valtavaa vaikutusta tieteen maailmassa. Voimme havaita, että etäisestä menneisyydestä aina vuoteen 1844, oppineitten ja tiedemiesten ei onnistunut tehdä useampia keksintöjä kuin noin seitsemänkymmentä. Jotkut näistä keksinnöistä ovat erittäin tärkeitä, toiset vähemmän arvokkaita. Edellisiin kuuluvat mm. paperi, laskusilta, vesikäyttöinen kello, ruuti, painokone, teleskooppi, mikroskooppi jne. Toisin sanoen, lähes kymmenentuhannen vuoden kuluessa ihmiskunnan historiassa tehtiin keskimäärin yksi uusi keksintö 150 vuodessa.

Jos sitten tutkimme aikaa vuoden 1844 ja nykyhetken välillä, huomaamme, että tämän runsaan sadan vuoden kuluessa toistasataa merkittävää keksintöä on tehty, so. keskimäärin yksi uusi keksintö vuodessa. Näitä ovat, muutamia mainitakseni, valokuvaus ja siihen liittyvät asiat, kuten värielokuvat, eri polttoaineita käyttävät moottorit jotka ovat junien, autojen, lentokoneiden, laivojen ja sukellusveneiden käyttövoimana; monet laitteet äänittämiseen ja äänentoistoon yhä suuremmalla tarkkuudella; röntgensäde, radio, televisio ja monet muut keksinnöt, jotka on mahdollistanut sähkönsäilyminen ja atomin voiman valjastaminen.

Tämä keksimislahjakkuuden purkaus, joka on jatkunut vuodesta 1844 lähtien, herättää huomiota ja on epäilemättä

osoitus Jumalan luovasta voimasta, jota Bahá'u'lláhin ilmoitus on vapauttanut.

PÄIVÄ JONA TOTUUDEN AURINKO ON LUONUT VALOAAAN

Eräässä kirjeessään 'Abdu'l-Bahá kirjoittaa seuraavasti:

Oi te armollisen ystävät ja palvelijattaret! Tämä on päivä, jona Totuuden Aurinko on luonut valoaan olemassaolon taivaanrannalta. Sen aamunkoitto on niin loistava ja sen säteet ovat niin kirkkaat, että raskaat pilvet hajaantuivat ja Aurinko paistoi kaikella kirkkaudellaan maailman taivaanrannalta. Tästä syystä on nähtävissä uudestisyntyminen kaikissa luoduissa. Pohtikaa, kuinka paljon tieteiden ja taiteiden maailmaa on laajennettu tänä aikana. Kuinka monia ihmeellisiä havaintoja ja uudistuksia onkaan ilmaantunut, kuinka suuresti ajatuksen voimat ovat edistyneet ja kuinka valtavia keksintöjä onkaan tehty. Tämä vuosisata vastaa sataa vuosisataa. Toisin sanoen, jos sadan vuosisadan saavutuksia verrattaisiin niihin, jotka ovat ilmaantuneet tänä vuosisatana, jälkimmäiset olisivat lukumäärältään paljon suurempia kuin kuluneen sadan vuosisadan. Esimerkiksi, jos keräisit kaikki kirjat jotka kirjoitettiin ja koottiin menneiden aikakausien kuluessa ja vastaavasti kokoaisit yhteen kaikki kirjat ja julkaisut, jotka ovat ilmestyneet tämän vuosisadan aikana, niiden kirjojen määrä, jotka on julkaistu tänä aikana olisi moninkertaisesti suurempi kuin menneinä aikoina kirjoitettujen kirjojen määrä.

Harkitkaa, kuinka suuri Maailman Aamutähden vaikutus onkaan ollut kaikkien luotujen olemuksiin. Mutta tuhat kertaa voi; että silmät ovat sokeita, korvat kuuroja ja mielet ja sydämet välinpitämättömiä tälle ylhäiselle armolle. Näinollen ponnistelkaa

koko sydämeštänne herättämään ne, jotka uinailevat. Ja yllänne olkoon Kirkkauksien Kirkkaus!

Kuitenkin on huomionarvoista, että Bábin ilmaantumisesta lähtien, kun ihmisen havaintokyky lisääntyi ja kun valtavia edistys- askeleita tehtiin aineellisessa hyvinvoinnissa, ihmiskunta on ollut vastaavassa määrin ahdistuneempi materialistisen kulttuurinsa tuhoisissa liekeissä.

Bahá'ít uskovat, että ainoa lääke kaikkiin sairauksiin ja vitsauksiin, jotka ahdistavat ihmiskuntaa tänään on Bahá'u'lláhin opetusten seuraaminen – lääke, jonka antamisen puolesta hänen pyhytensä Báb uhrasi elämänsä ja tuhannet bahá'ít on vainottu kuolemaan.

Totuus on, että mitä kauemmin ihmiset viivyttelevät tämän pyhän asian hyväksymistä, mitä kauemmin he epäröivät hyödyntää tätä jumalallisesti määrättyä parannuskeinoa, sitä etäisempi on oleva heidän vapahduksensa heitä ahdistavista sairauksista ja kärsimyksistä ja sitä myöhäisempi on oleva aika, jona hyvinvoinnin ja pelastuksen arkki vältettyään kavalat karikot saavuttaa turvallisuuden sataman.

Kokemus osoittaa, ettei mikään muu kuin Bahá'u'lláhin kallisarvoinen usko, mikään vähäisempi kuin hänen maailmanlaajuisen järjestyksensä, voi tuoda pelastusta ihmiselle ja vapauttaa häntä ennakkoluulon kahleista. Tätä mahtavaa uskoa ravitsee voima, joka tulee Jumalan valtakunnasta; sen kasvua tukee taivaallinen mahti, sen ihmeellinen henki on virrannut ihmissydämiin ja kitkenyt ikivanhoja uskomuksia ja turhia kuvitelmia.

IHMISYDÄNTEN YKSEYDEN SAAVUTTAMINEN

Historia todistaa, että kukaan maailman hallitsijoista, kuninkaista tai keisareista huolimatta voittamattomasta vallastaan, suurista

armeijoistaan, rajattomista rikkauksistaan ja voimavaroistaan ei koskaan onnistunut yhdistämään ihmissydämiä tai luomaan sopusointua kahden uskonsuunnan välillä. Tämä johtuu siitä, että vain Jumalan sanansaattajilla on se voima, joka tarvitaan veljeyden ja yksimielisyyden saavuttamiseksi ihmisten kesken. Koraanissa on kirjoitettu: ”Vaikka olisit antanut pois kaiken, mitä on maan päällä, et olisi voinut liittää yhteen heidän sydämiään, mutta Jumala on liittänyt heidät yhteen.” (Suura 8, jae 64). Ja näin tänä pyhänä ajanjaksona Jumalan Sanan voimasta ja hänen ylhäisen kynänsä ilmoituksen vaikutuksesta ihmisiä eri uskonnoista, ajatussuunnista ja ryhmittymistä, jotka aiemmin olivat vihassa keskenään, ihmisiä kaikista roduista ja kulttuureista sekä idästä että lännestä on nyt Bahá’u’lláhin asian hulmuavan viirin suojassa: He ovat kaikki liittyneet yhteen veljeydellä ja rakkaudella kuin yhden perheen jäsenet. Heidän keskuudessaan ei voida havaita vähäisimpiäkään todisteita epäystävällisyydestä tai vieraantumisesta.

JESAJAN ENNUSTUKSEN MERKITYS

”Yleismaailmallinen rauha” ‘Abdu’l-Bahá vakuuttaa, ”on mitä tärkein yritys, mutta se edellyttää omantunnon ykseyttä joka on tämän mahtavan päämäärän perusta.” Näin selviää merkitys Jesajan ennustukselle, jossa sanotaan:

Aikojen lopussa on Herran temppelin vuori seisova vahvana, ylimmäisenä vuorista, kukkuloista korkeimpana ja kaikki pakanakansat virtaavat sinne.

Monet kansat lähtevät liikkeelle sanoen: ”Tulkaa, nouskaamme Herran vuorelle, Jaakobin Jumalan temppeliin, että hän opettaisi meille teitensä ja me vaeltaisimme hänen polkujansa; sillä Siionista lähtee laki, Jerusalemista Herran sana”.

Ja hän tuomitsee pakanakansojen kesken, säätää oikeutta monille kansoille. Niin he takovat miekkansa vanteiksi ja kehäänsä vesureiksi: kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan eivätkä he enää opettele sotimaan. (Jes. 2:2–4).

Bahá’i-maailma on hieno malli tästä loistavasta tulevaisuuden maailmasta, jonka toteutuminen on koko ihmiskunnan hartain toive. Jos maapallomme asukkaat kokoontuisivat ykseyden katoksen suojaan ja joisivat ikuisen elämän vettä, tästä lähteestä, kaikki vihamielisyys, ristiriidat ja epäsope katoaisi ja kaikki ihmiset eläisivät täydellisen vapauden ja turvallisuuden vallitessa.

JUMALAN SANA KYKENEY YHDISTÄMÄÄN

Eräessä kirjeessään ‘Abdu’l-Bahá toteaa:

Tänään ei mikään muu kuin Jumalan sanan voima, joka hallitsee luotujen todellisuuksia, kykenee yhdistämään ja saattamaan sopusointuun ihmiskunnan mieliä, ajatuksia sydämiä ja sieluja yhden puun siimekseen. Tämä voima vallitsee kaikkea ja motivoi kaikkia ihmisiä; se yhdistelee ja järjestelee ihmiskunnan maailmaa.

Ylistys olkoon Jumalalle! Tänä päivänä Jumalan sanan säteilevä valo on koittanut kaikkien taivaanrantojen ylle, ja ihmisiä jokaisesta ryhmästä, heimosta, kansasta, rodusta ja yhdyskunnasta on kokoontunut Sanan siimekseen ja yhdistynyt ja liittynyt yhteen äärimmäisessä sopusoinnussa.

Kuinka lukuisia ovatkaan ne kokoukset, joita koristaa eri maista, roduista ja heimoista olevien ihmisten läsnäolo! Mikäli joku sielu tulisi tällaiseen kokoukseen, hän ajattelisi, että läsnäolijoiden on ollut tultava samasta isänmaasta, samasta valtiosta, samasta heimosta, koska heillä on yksi yhteinen ajatus, yksi

mielipide, yksi tavoite, vaikka itse asiassa eräs on Amerikasta, eräs Afrikasta, yksi Aasiasta, toinen Euroopasta, Intiasta tai Turkestadista; joku on arabi, turkkilainen, persialainen, kreikkalainen, ja kaikesta tästä huolimatta he kokoontuvat yhteen äärimmäisessä sopusoinnussa, yhteydessä, rakkaudessa, vapaudessa, ykseydessä ja ilossa. Kaikki tämä johtuu Sanan vaikutuksesta. Jos kaikki maalliset voimat liittyisivät yhteen, ne eivät voisi saada aikaan edes yhtä tällaista kokousta, joka kykenisi muuttamaan eri kansakunnat yhdeksi ainoaksi yhdyskunnaksi sanan rakkauden, veljeyden ilon ja innostuneisuuden kautta. Ja kaiuttamalla sävelmän maailman sydämessä se pystyy hävittämään ristiriidat, epäsovun, sodan ja verenvuodatuksen ja vakiinnuttamaan yleismaailmallisen rauhan, sovinnon ja ihmiskunnan ykseyden. Onko olemassa mitään voimaa, mikä voisi vastustaa Jumalan sanan vaikutusta? Ei, kautta kaikkivaltiaan Jumalan; Todisteet ovat selviä, ja aineisto lopullinen. Puolueeton tarkkailija on oleva hämmästynyt ja mykistynyt. Hän havaitsisi, että maailman kaikkien kansakuntien, rotujen, heimojen ja valtioiden tulisi olla hyvin iloisia, kiitollisia ja tyytyväisiä Bahá'u'lláhin opetuksista ja kehotuksista, koska nämä jumalalliset opetukset muuttavat saalistavat pedot laiduntaviksi eläimiksi ja matelevat oliot taivaan linnuiksi. Ne muuttavat ihmiset taivaallisiksi enkeleiksi ja mahdollistavat ihmiskunnan maailman tulemisen jumalallisten täydellisyyksien aarraitaksi.

Bahá'í-uskon suojelija Shoghi Effendi kirjoitti:

Nämä merkittävät tapahtumat ovat kaikki ilmenneet maailmassa muutamien vuosien aikana ensimmäisen bahá'í-vuosisadan päättymisen jälkeen. Siksi on ilmeistä, kuinka suuria ovat ne tapahtumat, jotka vähitellen kehkeytyvät tämän hämmästyttävän vuosisadan aikana – vuosisadan, joka liittyy jumalallisesti

säädetyt uuden maailmanjärjestyksen nousuun – ja seuraavina vuosisatoina tässä Bahá’í-aikakauden toisessa vaiheessa samoin kuin kultaisen ajan kuluessa, joka muodostaa tämän pyhän ajanjakson ensimmäisen aikakauden viimeisen ja kruunaavan vaiheen.

4:10 Hindulaisuuden täyttymystä etsimässä*

S. P. Raman

”Se, että elämme kriisin aikaa”, kirjoitti eräs historian professori, ”on itsestäänselvyyden lausumista. Sadat kirjat, tuhannet artikkelit, puheet, saarnat ja luennot leikittelevät tämän pelottavan aiheen loputtomilla muunnelmilla... On huomattavaa yksimielisyyttä, että maailma on sairas, että jotakin meni vinoon ”länsimaisessa sivistyksessä” silloin kun siitä piti tulla maailmansivistys... Toisaalta ei juuri ole yksimielisyyttä kriisin syistä ja vielä vähemmän sen välttämättömistä parannuskeinoista.”** Eturivin länsimaiset ajattelijat, kuten Schweitzer, Toynbee ja Sorokin, ovat tehneet diagnoosin tämän kriisin aiheuttajasta henkisenä sairautena: nykyajan ihmiseltä puuttuu perusarvojen ja etiikan elintärkeä järjestelmä. Vakaumukselliset kristityt puolestaan ovat varmoja, että ainoa toivo yhteiskunnan

* Alkuperäinen: S. P. Raman, ”My Search for the Fulfillment of Hinduism”. Translated from *World Order* by permission of the copyright owner, National Spiritual Assembly of the Bahá’ís of the United States.

** I. Firuz Kazemzadeh, Preface, teoksessa: Shoghi Effendi: *The Promised Day Is Come*, Wilmette, ILL. Bahá’í Publishing Trust, 1961, s. VII.

henkiseen uudelleensyntymiseen ja muuttumiseen on yksilöllisessä ja kollektiivisessa elämäntavassa, jonka perustana jälleen kerran olisi Vuorisaarna. Kuitenkin länsimainen, kristillinen yhteiskunta on neuvottomana ja hämmentyneenä havaitsemassa perusrakenteittensa ilmiömäisen murenemisen ja uskonnollisten johtajiensa ja valtiomiestensä kyvyttömyyden toimia sodan estämiseksi, taloudellisen riiston ja rodullisen eriarvoisuuden poistamiseksi ja yleismaailmallisen rauhan ja veljeyden aikaansaamiseksi.

Ettisten arvojen häviäminen ja moraalisen rappion merkit eivät ole vain kristillisen yhteiskunnan piirteitä; ne ovat ominaisia kaikille nykyisille sosiaaliuskonnollisille järjestelmille. Hindulainen yhteiskunta on ollut jo vuosisatojen ajan voimattomuuden ja uupumuksen tilassa, ja kukaan objektiivinen hindulaisuuden tutkija ei kiellä, että Asokan valtakunnan tuhosta lähtien se on lakannut vaikuttamasta myönteisesti niemimaan yhteiskunnalliseen kehitykseen. Ikuiset totuudet ja universaalit käsitteet, jotka kätkeytyvät Vedojen uskontoon (Vedanta)* ihmissielun ylevyyden ja tuhoutumattomuuden sekä kaiken olemassaolon ykseyden ollessa sen korkeimpia periaatteita ja luopumuksen ja palvelun sen kaksoisihanteita, ovat kahleissa sen kirjoitusten madonsyömillä sivuilla. Ne antavat erinomaista ajanvietettä oppineille bramiineille, jotka ovat kiinnostuneita metafysisestä pohdiskelusta, mutta niitä ei kyetä soveltamaan yhteiskunnan valtaviin ongelmien ratkaisemiseen. Keskiverta hindu on vakuuttunut näiden periaatteiden ja ihanteiden pakottavasta tarpeesta, jotka muodostavat Sanatana

* Eri hindupyhimysten ja -opettajien eri aikoina havaitsemien henkisten lakien aarteet hautautuneina muinaisten arjalaisten ritualistisiin hymneihin ja teologiseen kansanperinteeseen muodostavat varhaisimman kirjallisuuden hindujen uskonnollisesta ajattelusta, ja niitä kutsutaan Vedoiksi. Vedojen loppuosiot, jotka sisältävät niiden henkisten totuuksien huipentuman, tunnetaan nimellä Upanisadit – toiselta nimeltään Vedanta, joka kirjaimellisesti merkitsee Veda-kirjojen loppua ja täyttymystä.

Dharman (Veda-kirjojen iankaikkisen uskonnon) ytimen ja jotka yksin, hän on varma, ovat johtava ikuisen ja kukoistavan kulttuurin perustamiseen. Mutta hän on perinpohjin turhautunut näennäisestä mahdottomuudesta muuntaa sisäinen vakaumuksensa ja yksilöllinen uskonsa myönteiseen yhteistoiminnallisuuteen elinvoimaisen ja edistyksellisen yhteiskunnan luomiseksi. Niin kauan kuin tämä tavoite on saavuttamatta, hindulaisuuden ihanteiden ja pyrkimysten ei voida sanoa saaneen täyttymystä. Tämä on intialaisen yhteiskunnan vitsaus ja kirous. Ei ole yllättävää, että tämän turhauman herätessä Intiassa on noussut vuosisatojen kuluessa yhä kasvava määrä epämääräisiä kultteja vieraannuttavine filosofioineen ja taikauskaisine oppeineen lisäten yksinkertaisen ja pettyneen kansan sekaannusta.

HINDULAISUUS KRIISISSÄ

Vaikka niistä ei tullutkaan elämäntapaa, Sanatana Dharman elämänohjeita ei unohdettu kokonaan. Aika ajoin suuret pyhimykset ja opettajat, kuten Sankara, Ramanuja, Chaitanya ja Nanak, ilmaantuivat uudistamaan niiden merkitystä ja käyttöä opetustensa ylevyydellä ja esimerkillisellä elämällään. Kaikesta huolimatta vedalaisten periaatteiden laiminlyönti jatkui syövyttäen hinduyhteiskunnan perusteita ja lopulta jouduttaen yhteiskunnallista kriisiä.

Vasta Sri Ramakrishnan ja Swami Vivekanandan, nykypäivän hindujen elävästi muistaman kahden henkisen jättiläisen ilmaannuttua viime vuosisadan toisella puoliskolla alkoivat tämän kriisin ääri viivat hahmottua. Nämä kaksi ovat Vedojen ikuisen sinfonian Mozart ja Beethoven tulkitessaan sitä jälleen kerran uudelleen Dakshineswarista, lähellä Kalkuttaa. Sri Ramakrishnan henkisistä kokemuksista rakentui oppi jota on pidettävä hienoimpana ja arvovaltaisimpana tulkintana hindulaisuuden ihanteista. Romain Rolland näki hänessä hindu-uskon ruumiillistuman ja kuvaili häntä

”kolmensadan miljoonan ihmisen kahdentuhannen vuoden henkisen elämän täyttymyksenä” Narendranath Dutt, nuori intellektuelli ja edistykellisen Brahma Samaj-liikkeen entinen kannattaja, joka Swami Vivekanandan nimellä oli tuleva Ramakrishnan evankeliumin johtavaksi ’evangelistaksi’, muuttui perinpohjaisesti ja hänen sisäinen olemuksensa sähköistyi Sri Ramakrishnan suuresta henkisestä voimasta. Opittuaan hallitsemaan hindulaisuuden perusteet Sri Ramakrishnan jalkojen juuressa Vivekananda lyhyen elämänsä – 39 vuoden – aikana jätti syvältä luotaavissa puheissaan dynaamisen sanoman, jota on pidettävä kallisarvoisena ja ainutlaatuisena henkisenä perintönä.^{°°} Hänen opetuksensa eivät pelkästään ravinneet hänen sukupolvensa henkisyttä janoavia vaan ovat edelleen opastimena toteutettaessa yleismaailmallisen uskonnon ihannetta.

Hänellä oli loistelas unelma perusteellisesti uudistuneesta Intiasta, ja väsymättä hän etsi keinoja sen lisääntyvien miljoonien, sen köyhyyden, tietämättömyyden ja tyrannian uhrien elämän kohentamiseksi. Hän tajusi, että uskonto on Intian kansan selkäranka, ja varoitti, että jos Intia luopuisi henkisydestään, se varmasti tuhoutuisi. Toisin kuin ne länsimaiset kriitikot, joiden mielestä Intian uskonto oli sen alennustilan aiheuttaja, hän syytti pikemminkin vääryyttä, papistoa, taikauskkoa ja kaksinaismoraalia, jotka olivat tulleet uskonnon sijaan. Hän oli vakuuttunut, että jos sen kansallinen elämä voitaisiin jotenkin järjestellä ja kyllästä Sanatana Dharman periaattein, yhteiskunnallinen kehitys olisi turvattu. Hänen perustavoitteensa ja pyrkimyksensä oli nähdä Vedantan hengestä tulevan rakentava elämäntapa kodille, koululle, yhteisölle ja kansakunnalle. Hän vaati täyttä henkistä aikuisuutta jokaiselle intialaiselle; eräs

[°] Romain Rolland, *Life of Ramakrishna*, käänt. E. F. Malcolm-Smith, Calcutta, Advaita Ashrama, 1929, s. 13.

^{°°} Swami Vivekananda, *Complete Works, Mayavati memorial* ed. 8 vois. Calcutta, Advaita Ashrama, 1955–62.

hänen kirpeimmistä huomautuksistaan oli, että sillä hetkellä, kun hindut keksivät sanan mleccha (kastiton), Intian kohtalo sinetöitiin. Hänen mestarillaan, Sri Ramakrishnalla oli itsellään tapana siivota kastittomien asuntoja poistaakseen omasta mielestään viimeisetkin ylimielisyyden rippeet korkean hrामीni-kastin jäsenenä, joksi hän syntyi. Hänen voimakkaasti ajamansa avioliitto-oikeus kastien ja alakastien välillä ykseyden edistämiseksi ja radikaalinen muutos hindujen ruokavaliosäännöksissä tekivät hänestä erittäin epäsuositun puhtasoppisten keskuudessa. Swamin vaatimus poliittisesti itsenäisestä Intiasta vapautettuna siirtomaavallasta ja riistosta, jotta se voisi ottaa oikeutetun paikkansa kansakuntien perheessä innoitti monta Gandhia, Nehrua, Tilakia ja Mukerjeeta omistautumaan täysin tämän päämäärän saavuttamiseksi. Hän käsitti, että läntisten kansakuntien apu tieteellisine osaamisineen ja koneineen oli välttämätön kansanjoukkojen elämän kohentamiseksi ja heidän pakottavien aineellisten tarpeittensa tyydyttämiseksi, sillä hänen tunnuslauseensa oli: ”Uskonto ja metafysiikka eivät ole tyhjiä vatsoja varten.”

Uskontojen maailmankongressissa Chicagossa vuonna 1898 Swami Vivekananda julisti selvästi ja yksinkertaisesti Vedantan filosofisen järjestelmän. Yhteen kokoontuneille eri uskontojen edustajille hän lausui, että

jos koskaan on oleva todella yleismaailmallista uskontoa, sen on oltava ilman sijaintia ajassa ja paikassa; sen on oltava rajaton, samoin kuin sen saarnaama Jumala; sen auringon on säteiltävä valoaan niin Krishnan kuin Kristuksen seuraajille, niin pyhimyksille kuin syntisillekin; se ei ole oleva brahmaaninen eikä buddhalainen, kristillinen eikä islamilainen vaan näiden kaikkien yhteisumma, ja silti sillä on oltava rajattomasti tilaa kehitykselle; sen on ennakkoluulottomuudessaan suljettava rajattomaan syliinsä jokainen ihmisolento alhaisimmasta lähes eläimellisestä

alkuasukkaasta korkeimpaan lähes ihmiskunnan yläpuolelle mielensä ja sydämensä hyveillä kohoavaan ihmiseen, joka saa yhteiskunnan ihmetyksen valtaan ja epäilemään hänen ihmisyttään. Se on oleva uskonto, jolla ei ole sijaa vainolle ja suvaitsemattomuudelle järjestelmässään, joka tunnustaa jumalisuuden jokaisessa miehessä ja naisessa, ja jonka koko näkemys, koko voima keskittyy auttamaan ihmiskuntaa tajuamaan oman, todellisen jumalallisen luonteensa.*

Hän ilmaisi varmuutensa, että mikäli tällaista uskontoa tarjottaisiin, kaikki kansakunnat seuraisivat sitä. Matkoillaan Amerikassa hän vaati yhteistoiminnallista ponnistelua Intian kansanjoukkojen kouluttamiseksi ja auttamiseksi, jotta voitaisiin vakiinnuttaa yhteiskunta länsimaisten demokratioiden mallin mukaisesti, mutta Vedantan hengen elävöittämänä, niin että Intia voisi tajuta henkisen kohtalonsa ja antaa panoksensa maailmanrauhaan ja kansojen veljeyteen.

Swami Vivekanandan sanoma – miehen, jonka aika on vielä liian uutta historiaa voidaksemme arvioida ja arvostaa hänen panostaan Intian herättämiseen ja rakentamiseen – oli siis ensisijaisesti suunnattu uuden suunnan ja uuden virikkeen antamiseksi tuolle henkisesti köyhtyneelle siirtomaahallinnon ja kastijärjestelmän ahdistamalle yhteiskunnalle ja sen kohottamiseksi uudelle ja paljon korkeammalle tietoisuuden tasolle.

Tämä tietoisuuden taso on välttämätön voidaksemme kunnolla ymmärtää sen uskonnon ikuiset arvot niin kuin Sri Ramakrishna ne uudelleen löysi ja elintärkeä sen kansallisperinnön ja sen

* Swami Vivekananda, *Vivekananda: The Yogas and Other Works...*, ed. Swami Nikhilananda, rev. ed. New York, Ramakrishna-Vivekananda Center, 1953, s.192–93.

roolin käsittämiseksi, joka sillä on ihmiskunnan henkisessä kehityksessä.

Tänään, vaikka kauan kaivattu poliittinen vapaus onkin saavutettu, Intian kansakunnan edessä olevien ongelmien monimutkaisuutta ja laajuutta ei voida kuvitellakaan. Koskaan ei todellakaan ole ollut niin laaja-alaisia ja perustavanlaatuisia mullistuksia ihmistoiminnan sosiaalisilla, poliittisilla ja taloudellisilla tasoilla kuin ne, jotka nyt ovat valloillaan tuolla niemimaalla. Koskaan ei ole ollut niin moninaisia vaaran aiheita kuin ne, jotka nyt uhkaavat tuon yhteiskunnan perustuksia. Lukemattomia toimenpiteitä sen kansallistahtoa ja -tunnetta kuristavien taloudellisten ja yhteiskunnallisten epäkohtien korjaamiseksi on huolellisesti suunniteltu ja tunnontarkasti toteutettu vilpittömien valtiomiesten ja omistautuneiden virkailijoiden toimesta, ja jatkuvia yrityksiä eri kieliryhmiin uskonuuntiin ja kasteihin kuuluvien ihmisten yhdentämiseksi on työteliäästi tehty. Mutta kuitenkin kriisi on seurannut kriisiä vauhdittaen poliittisten ja yhteiskunnallisten elinten rappeutumista, joiden tarkoituksena oli edistää valtion hyvinvointia. Jo valmiiksi valtavan väestön hillitön kasvu seurauksenaan työttömien ja alipalkattujen lisääntyvä joukko, joka rasittaa musertavasti ylipaisunutta kansantaloutta ja vaikuttaa epämoraalisesti hallitukseen ja kansaan, on luonut monia ongelmia katastrofaalisissa mittasuhteissa. Nämä ovat puolestaan suistaneet Intian sekasorron kierteeseen ja lannistaneet sekä sen omat että kehittyneiden maiden talous- ja yhteiskuntasuunnittelijat. Epätoivo on tulemassa pettymyksen sijaan kansanjoukkojen keskuudessa, jotka ovat kauhistuttavan aliravittuja, kykenemättömiä hankkimaan itselleen elämän perustarpeita samaan aikaan kun suuri osa kansallisesta budjetista tuhlataan nykyaikaiseen aseistukseen. Havaitessaan kaikkialla yhä enemmän todisteita rappiosta, kaaoksesta ja lahjonnasta, vakavamieliset miehet ja naiset alkavat epäillä, voiko sen nykyisellä tavalla järjestetty yhteiskunta irrottaa ilman apua itseään epätoivon juoksuhiekasta

johon se näyttää nopeasti vajoavan. Vaikka rikkaat kansakunnat tekisivät kaikkensa ja luovuttaisivat voimavarojaan sen käyttöön puhtaasti humanitaarisin perustein ja ilman poliittisia velvoitteita, on kyseenalaista voitaisiinko edes tällaista apua tehokkaasti kanavoida ja välittömästi hyödyntää, koska hyvin järjestetty ja kurinalainen keskuselin riittävällä auktoriteetilla, vallalla ja koskemattomuudella puuttuu kokonaan. Ei siksi ole ihme, jos Ramakrishna-lähetyksen hartaalla ja innokkaalla työntekijäjoukolla on silmiensä edessä vain hämärtynyt näkemys siitä Intian loistavasta tulevaisuudesta, jonka Swami Vivekananda hahmotti. Ankarasti koeteltuna ja pettyneenä intialainen yhteiskunta, menetettyään suuntavaistonsa, näyttää ajelehtivan ilman tarkoitusta.

Tällaisten onnettomuuksien keskellä voidaan hyvinkin esittää arveluja, onko tämä Upanisadeissa mainitun ikuisen Brahmanin tahto ja tarkoitus, ja onko Hän jättänyt yhteiskunnan oman onnensa nojaan ja sinetöinyt sen kohtalon lopullisesti. Tulisiko kauan vaalitut ja kunnianarvoiset Sanatan Dharman ihanteet, Bhagavad-Gitan opetusten yhteiskunnallinen merkitys ja Ramakrishnan evankeliumi pyyhkäistä pois ja antaa niiden vaipua aikansa eläneiden ja unohdettujen oppien hämärään?

ONKO HINDULAISUUS ITSESSÄÄN PETTÄNYT?

Toisin, karkeammin sanoen, onko tämä iankaikkinen uskonto osoittautunut pelkäksi tilapäiseksi kuvitelmaksiksi ja onko hindulaisuus epäonnistunut perinpohjaisesti? Vakaumukselliselle hindulle nämä ovat ahdistavia kysymyksiä, jotka nostattavat polttavan haasteen vakavalle, järkeistävälle ja avaralle pohdiskelulle Perimmäisen Todellisuuden merkityksestä suhteessa yhteiskunnalliseen elämään. Sillä ainoastaan tällaisen pohdiskelun – tai pikemminkin etsimisen – kautta hän voi pyrkiä selvittämään, oliko hindulaisuus tuomittu tuhoon vai määrätty saamaan loistavan täyttymyksen. Omassa

elämässäni tuli hetki, jolloin tästä haasteesta tuli liian pakottava, että olisin enää voinut olla välittämättä siitä – siksi etsintäni. Tässä aikeessani, jossa alusta asti oli vaarana kulttuurinen ja älyllinen subjektiivisuus, olin saanut hyvät lähtökohdat Sri Ramakrishnan opetusten laaja-alaisuudesta.

Vedantalaisesta näkökulmasta, joka korostaa kaiken olemassaolon ykseyttä, on ilman muuta selvää ja johdonmukaista päätellä, että jonkin osan etu on saavutettavissa vain kokonaisuuden edun kautta. Ja objektiivisesti nähtynä, yhdeksi monitasoiseksi vuorovai-
 kutusjärjestelmäksi muuttuneessa ja supistuneessa maailmassa olisi ahdasmielisyyden huippu pitäytyä maailman tai jonkin kansakunnan erityiseen osaan sen ongelmia ratkottaessa huolimatta niiden näennäisestä polttavuudesta tai keskittyä yksipuolisesti tämän tai tuon yhteiskunnan henkiseen ja yhteiskunnalliseen uudistamiseen.

Nykyajan kriisi Intiassa on vain esimakua ihmiskunnalle mullistuksesta, joka on latenttina maailman liikehdinnässä. Kaikki maapallon asukkaat, sekä demokraattisesti että diktatuurisesti hallitut, sekä kapitalistit että työtätekevät, niin kristityt juutalaiset, buddhalaiset, muslimit, hindut, ateistit kuin agnostikotkin, valkoiset ja värilliset, kaikki he ovat tietoisesti tai epätietoisesti mukana valtavassa muutosprosessissa.

Mitä maailma tarvitsee tänään ei ole mikään pintapuolinen tilapäisratkaisu, joka koostuu näennäisistä sopeutumistoimenpiteistä vaan jotakin, mikä pureutuu syvälle yhteiskunnalliseen ja henkiseen ongelmatiikkaan ja aikaansaa perusteellisen ja kauaskantoisen muutoksen ensisijaisesti ihmisen sosiaalisessa ja henkisessä luonteessa, jotakin mitä mikään inhimillinen taho ei voi koskaan saavuttaa, vaikka se kuinka sitä tavoittelisi ja yrittäisi.

Ihmisen turhautumisesta maailmanlaajuisten mullistusten ja katastrofien selvittämisessä ei tulisi syyttää hänen järkeään vaan hänen tunteittensa virheellistä kanavoimista, ja vain korkein emootio voi hallita hänen tunteitaan. Sri Ramakrishna on toistuvasti

korostanut, että vain Kosminen Voima, jonka transendentti aspekti on eriytymätön Ikuinen Brahman, voi hyödyllisesti hallita, säädellä ja suunnata ihmisyksilöiden tunteita joukkovoimassa ja valjastaa ne henkiskulttuurisiksi kokonaisuuksiksi. Ihmisen historian kriittisissä käännekohtissa on aina ilmaantunut uudistajia, kuten Buddha, Kristus ja Muhammed, joiden ihmistempeleiden välityksellä Kosminen Voima kanavoitiin ja

joihin aikakauden henkiset ja moraaliset tarpeet ja uskollisuudentunteet keskitettiin. He ovat sen henkisen liikevoiman ruumiillistumia. Tällainen Vapahtaja tai Avataara, toisin kuin tavanomaiset pyhimykset ja tietäjät, ei ole staattinen majakka. Hän on Sri Ramakrishnan sanoin suurikokoinen laiva, joka kykenee kuljettamaan tuhansia ihmisiä elämän vesien poikki. Hän ilmaantuu maailmannäyttämölle palauttaakseen dharman, oikeudenmukaisuuden ja oikeamielisyyden, Sri Krsnan sanoin, ja hän saattaa liikkeeseen dharman pyörän, kuten Buddha sanoo ensimmäisessä saarnassaan... Avataara ymmärretään Intiassa käänteentekijäksi, henkiseksi dynamoksi, josta säteilee ihmistä ja kansakuntia uudistavia voimia – ihmiskunnan kehityksen kiihdyttämiseksi. Hän on maailman muuttaja ja hänessä ajatus valjastetaan tahdoksi, päämääräksi ja toiminnaksi. Hän on ajanjakson hallitseva henkinen sankari, joka toimii luovan yhteiskuntaprosessin dynaamisena lähteenä ja yhdenmukaisen yhteiskuntajärjestyksen ohjaajana ja ravitsijana.*

Voimme pilkata ja halventaa kaikkea paitsi aikaa. Kuusituhatta vuotta kirjoitettua historiaa on avoimena kirjana nykyajan ihmisen silmien edessä todisteena niistä totuuksista ja näiden

* Swami Ranganthananda, *Eternal Values for Changing Society*, Calcutta, Advaita Ashrama 1960, s. 34.

maailman muuttajien todellisesta arvoasemasta ja roolista. Asetettuna vastakkain heidän suuruutensa kanssa ei edes aika ole mitään vaan seuraa heidän askeleitaan.

KOHTI ”KYMMENETTÄ AVATAARAA”

Nämä ikuiset henkiset totuudet, jotka kätkeytyvät Ramakrishnan evankeliumiin johtotähtenä tänä ristiriitaisten ja repivien ideologioiden aikana, johti minut tajuamaan, että viime vuosisadalla oli saapunut uusi Kosmisen Voiman yleismaailmallinen ilmaus, ihmistemppelinään Bahá'u'lláh. Hän on kaikkien suurten uskontojen pyhissä kirjoissa mainittu kaikkien aikojen Luvattu, ja hänen ilmaantumisensa merkitsee hinduille Vishnun, yleismaailmallisen ilmauksen ilmestymistä ”kymmenentenä Avataarana” (Kalki) ja Sri Krsnan liiton täyttymystä jälleen kerran tänä aikana:

Jokaisena aikakautena minä palaan
Pelastaakseni pyhät
Tuhotakseni syntisen synnin
Palauttaakseni oikeamielisyyden*

Hänen kauttansa on ilmaistu eriytymättömän ikuisen Brahmanin tahto ja tarkoitus tälle aikakaudelle. Hänen korkein tehtävänsä on toteuttaa ihmiskunnan elimellinen ja henkinen yhdistyminen sen kansakuntien, rotujen ja kansojen eheänä kokonaisuutena. Tolstoin eittämättömän selvä viittaus Bahá'u'lláhin ope-
tusten puhtauteen motivoi minut tutkimaan vakavasti Bahá'u'lláhin

* Srimad Bhagavad Gita, iv: 7–8. Marja-Leena Teivonen suomentaa tämän seuraavasti: ”Hyvien suojaksi ja pahantekijöiden tuhoksi dharman asettamisen tähden minä tulen olemaan yuga yugaita.” (*Herran Laulu Bhagavadgita*. Helsinki 1975. – toim. huom.)

väitteitä ja tarkastelemaan kriittisesti hänen opetuksiaan. Kukaan ei olisi voinut olla suurempi epäilijä kuin minä. Sri Krshnan Bhagavad-Gitassa antama varoitus, että ”tyhvät halveksivat minua ihmisruumiiseen tullessa tietämättä korkeinta olemustani Kaiken Olemassaolon Herrana”^{*} välähti mielessäni. Elämän polttopiste siirtyi nyt uudelle mutta levottomuutta herättävälle tasolle, sillä ensimmäistä kertaa elämässäni sain lukea vääristymätöntä toisintoa Jumalan Tahdosta Hänen viimeisimmän sanantuojansa kautta ilmaistuna. Epäily näiden kirjoitusten takana olevasta hengestä, olin vakuuttunut, olisi ollut samaa kuin epäillä kaikkien menneisyyden profeettojen, pyhimysten ja tietäjien mielenterveyttä ja asettaa kyseenalaiseksi Sri Ramakrishnan ja Swami Vivekanandan henkisten oivallusten ja vakaumusten koko perusta. Kun ihmismieli kerran on avautunut ainoalle tielle todellisuuteen, olisi älyllisesti epärehellistä sulkea siltä silmänsä. Älyllinen hyväksyminen muuttui sisäiseksi varmuudeksi päättäen näin ensimmäisen vaiheen matkasta päästä sydämeen. Lainatakseni erään entisen unitaaripapin sanoja, jotka heijastavat tunteitani, tunsin että

jos tämä ei ole Jumalasta, sitten ei ole mitään perustaa Jumalaan uskomiselle. Olisin mieluummin väärässä tämän suuren Uskon osalta kuin näennäisesti oikeassa kaikkien maailman epäilijöiden ja kritikoitten kanssa.**

”...käytännöllinen advaitismi”, kirjoitti Swami Vivekananda kirjeessään eräälle muslimille,

* Ibid., IX–II.

** Howard Colby Ives, *Portals To Freedom*, Wilmette, ILL. Bahá'í Publishing Trust, 1962 s. 231.

joka tarkastelee ja kohtelee koko ihmiskuntaa kuin omaa sie-
luun, on vielä kehittymättä hindujen keskuudessa yleismaa-
illmallisesti... Siksi olemme varmoja, että ilman käytännöllisen
islamien apua vedantalaisuuden teorit, huolimatta hienoudes-
taan ja ylevyydestään, ovat täysin arvottomia ihmiskunnan
suurelle enemmistölle. Me haluamme johtaa ihmiskunnan
tilaan, jossa ei ole Vedoja, Raamattua eikä Koraania; kuitenkin
tämä täytyy tehdä saattamalla sopusointuun Vedat, Raamattu
ja Koraani... Sillä oma isänmaamme on kahden suuren järjes-
telmän, hindulaisuuden ja islamien kohtauspaikka – vedanta-
lainen mieli ja islamilainen ruumis on ainoa toivomme. Näen
mielesi katseella täydellisen Intian tulevaisuuden nousevan
tästä kaaoksesta ja sekasorrosta loistavana ja voittamattomana
vedantalaisella mielellä ja islamilaisella ruumiilla.*

Tämä Swami Vivekanandan henkinen näkemys, hänen
profeetallinen näkynsä ja terävä järkensä ei jätä sijaa arvailuille ja
spekulaatioille siitä, miten Intian kansanjoukkojen henkisyhteis-
kunnallinen elintaso saavutetaan ja miten sivistys vedantalaisin
ihantein toteutetaan. On selvää, että tätä Raamatun, Veda-kirjojen
ja Koraanin synteettistä sopusointua ei voida saavuttaa inhimillisin
toimenpitein, vaikka ne olisivat kuinka vapaamielisiä, sovittelevia
ja valmiita myönnytyksiin kompromisseissaan tyydyttääkseen
näiden järjestelmien seuraajien ristiriitaiset uskollisuudentunteet,
sillä mistä ”sopimuksesta” tahansa väistämättä puuttuu välttämätön
henkinen voima, auktoriteetti ja valta sen voimaan saattamiseksi.
Tämä sopusointu on täsmälleen mitä Bahá’u’lláhin ilmoitus kykenee
saavuttamaan. Bahá’u’lláhin maailmaamme heijastama henki on jo
saanut aikaan yleismaailmallisen uskonnon, joka pohjautuen kor-
keimpaan lakiin ihmiskunnan ykseyden todellisuudesta, sen lisäksi

* Swami Vivekananda, *Vivekananda*, s. 132–33.

että se täyttää kaikki Swami Vivekanandan Chicagon puheessaan esittämät kriteerit tällaiseksi uskonnoksi, on ajan täydyessä rakentava jumalallisen maailmanjärjestyksen koko maapallolle ”vedantalaisella mielellä ja islamilaisella ruumiilla”. Bahá’u’lláh ei ole ainoastaan julistanut tiettyjä yleismaailmallisia henkisiä peruseriaatteita ja ihanteita, jotka ovat väistämättä johtava ihmiskunnan määrättyyn päämääräänsä, vaan on myös antanut hallinnolliset kanavat ja täydellistänyt keinot ja välineet näiden ihanteiden toteuttamiseksi käytännössä.

Nämä jumalallisesti säädetyt, erehtymättömät piirustukset, jotka koostuvat täydellisen hallintojärjestyksen olennaisista piirteistä täsmällisten ohjeiden ja lahkoutumiselta suojaavien säädösten kera uuden maailmanjärjestyksen pystyttämiseksi meitä ympäröivän sekasorron ja kaaoksen keskeltä, ovat Bahá’u’lláhin itsensä yksityiskohtaisesti laatimia kirjoituksissaan, joihin julkisen maailmankansalaisen tulisi mielestäni perusteellisesti tutustua. Ne eivät ole hetkellisesti mielenkiintoista iltalukemista, vaan ne ovat ainoa turva tuhon partaalla häilyvälle maailmalle ja selvä osviitta tulevaisuuden sukupolville heidän henkisen kohtalonsa täydytyksenä ihmiskunnan kehityksen mahtavassa näytelmässä. Kaukana siitä, että se haluaisi lisätä vallitsevien uskonnollisten järjestelmien lukumäärää, joiden ristiriidat ovat monien sukupolvien ajan häirineet ihmiskunnan rauhaa, Bahá’u’lláhin ilmoitus edesauttaa jokaista saamaan selvemmän ja täydemmän ymmärtämyksen omasta uskonnostaan ja sen roolista ja tarkoituksesta ihmiskunnan henkisessä kehityksessä. Sen opetukset ovat niin tunteellisesti kuin älyllisesti ja järjellisesti vakuuttavia. Sen hallintojärjestyksen periaatteet ovat yksinkertaisia ja selviä, ja kouluja käymätönkin voi ymmärtää ja toimia tehokkaasti sen piirissä.

”Älkäämme käsittäkö väärin”, kirjoittaa Shoghi Effendi, bahá’i-uskon edesmennyt Suojelija,

Bahá'u'lláhin maailmanlaajuisen lain elähdyttävää tarkoitusta. Sen sijaan, että se pyrki kumoamaan vallitsevan yhteiskunnan perusteita, se pyrkii laajentamaan sen pohjaa ja muokkaamaan uudelleen sen instituutiot tavalla, joka on sopusoinnussa alati muuttuvan maailman tarpeiden kanssa... Se ei jätä huomioo-
nottamatta eikä yritä tukehduttaa erilaisuutta etnisessä alkupe-
rässä, ilmastossa, historiassa, kielessä ja perinteessä, ajattelussa
ja tavoissa, jotka erilaistavat maailman kansoja ja kansakuntia.

Se edellyttää laajempaa uskollisuutta ja avarampaa pyrki-
mystä kuin mikään ihmiskunta aiemmin elävöittänyt asia. Se
vaatii kansallisten virikkeiden ja etujen alistamista yhdistyneen
maailman perustarpeisiin nähden...

... Ihmiskunnan ykseyden periaate – ydin, jonka ympärille
kaikki Bahá'u'lláhin opetukset keskittyvät, ei ole mikään tietä-
mättömän tunteellisuuden purkaus eikä epämääräisen ja hurs-
kaan toiveen ilmaus... Sen sanoma ei ole sovellettavissa vain
yksilöön, vaan se koskee ensisijaisesti niiden perussuhteiden
luonnetta, joiden on sidottava kaikkia valtioita ja kansakuntia
yhden ihmisperheen jäsenenä... Se viittaa elimelliseen muutok-
seen nyky-yhteiskunnan rakenteessa, sellaiseen muutokseen,
jota maailma ei vielä ole kokenut...

Tämä periaate edustaa täyttymystä ihmisen kehityksessä...*

ELIMELLISEN YKSEYDEN SAAVUTTAMINEN

Jumalan myllynkivet jauhavat maailmaa hitaasti mutta varmasti, ja
aina siitä lähtien kun Bahá'u'lláh ilmoitti Jumalallisen suunnitel-
man, kaikkien miesten ja naisten ajatuksia on tietoisesti tai epä-
tietoisesti muokattu ja suunnattu kohti ihmiskunnan elimellistä

* Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, Wilmette ILL., Bahá'í Publishing
Trust, 1938, s. 41–43.

ykseyttä – väistämätöntä päämäärää, jota kohti koko maailma liikkuu – maailmaa, joka on yhdistynyt kaikilta elämänsä olennaisilta osin poliittiselta koneistoltaan, henkiseltä pyrkimykseltään, kaupaltaan ja rahataloudeltaan, kirjoitustavaltaan ja kieleltään ja joka kuitenkin on äärettömän moninainen liittovaltiyksikköjensä kansallisten piirteiden erilaisuudessa. Mahtavat valtakunnat ja valtaistuimet, jotka ovat pyrkineet keskeyttämään Jumalallista suunnitelmaa, ovat sortuneet ja kärsineet yllättävän, täydellisen ja häpeällisen tappion. Nykyisessä maailmanlaajuisessa mullistuksessa ihmiskunta ei ole kokemassa muuta kuin Bahá'u'lláhin uuden maailmanjärjestyksen synnytystuskia, ja niiden myötä revitään vanhentuneita raja-aitoja, joita nykyisten yhteiskunnallisten laitosten johtajat ovat pystyttäneet esteiksi sen nousulle pitäytyen järjettömissä poliittisissä koinneissaan, jotka perustuvat turmiollisille yhteiskuntapoliittisille opeille.

Bahá'it kaikkialla maailmassa, jotka ovat tunnustaneet Bahá'u'lláhin ilmoituksen hengen, ponnistelevat omasta tahdostaan yötäpäivää himmentymättömällä näkemyksellä, häiriintymättä vaaroista, joita kansainvälisessä poliittisessä, yhteiskunnallisessa ja taloudellisessa tilanteessa saattaa ilmetä, toteuttaakseen Mestarinsa suunnitelman ja pystyttääkseen bahá'í-hallintojärjestyksen täydelliset puitteet, joka on oleva malli tulevaisuuden yhteiskunnalle. Missä tahansa he ahkerovat ja työskentelevät bahá'illa on käytössä selvin, yhtäläisin ja painokkain sanoin ne lait, säännökset, periaatteet, hallintoelimet ja ohjaus, joita tarvitaan heidän tehtävänsä toteuttamiseksi ja täydellistämiseksi. Nyt on olemassa maailmanlaajuinen yhteisö jo enemmän kuin sikiöasteella koostuen kaikista roduista, uskonuunnista ja yhteiskuntaluokista olevista jäsenistä, jotka ovat kokemassa rakkauden ja ykseyden, uudistumisen ja sovinnon hengen suurta voimaa.

”Jokainen totuus”, Schopenhauerin mukaan, ”käy läpi kolme vaihetta ennenkuin se yleisesti hyväksytään. Ensimmäisessä

vaiheessa sitä pilkataan, toisessa vastustetaan ja kolmannessa vaiheessa sitä pidetään itsestäänselvyytenä.” Tarpeetonta sanoa, missä vaiheessa on Bahá’u’lláhin ilmoitus epäuskoisen maailman silmissä. Bahá’u’lláh ei ole pyytänyt ihmisiä seuraamaan itseään sokeasti vaan vasta tutkittuaan puolueettomalla mielellä hänen ilmoituksensa totuutta, sillä jokainen ihminen on varustettu ymmärryksen lahjalla ja mielellä, jota tulisi käyttää kuin soihtua opastamaan häntä totuuteen kaikissa asioissa.

On siksi tarpeen, että henkismieliset ja yhteiskuntatietoiset intialaiset, olivatpa he poliitikkoja, johtajia, tiedemiehiä, älymyttöä tai opiskelijoita, ja nuo Ramakrishnan lähetyksen innokkaat ja vilpittömät munkit ja työntekijät, jotka intohimoisesti tavoittelevat täyttymystä hindulaisuuden ihanteille sellaisina kuin Swami Vivekananda on ne hahmottanut, upottautuvat Bahá’u’lláhin opetusten valtamereen, tajuavat niiden Opettajan aseman, kokevat sen uudestisyntyttävän voiman ja omaksuvat sen käytännöllisen totuuden.

Vähintäänkin, historiallisten olosuhteiden paineen ja kaikilla elämän aloilla tuota kansakuntaa erityisesti ja ihmiskuntaa yleisesti kohtaavan kriisin tulisi taivuttaa heidät huolellisesti tarkastelemaan Bahá’u’lláhin sanomaa ihmiskunnalle ja arvioimaan sen merkitystä ajankohtaisten ongelmien valossa, vaikka he ovat tois-taiseksi apatiallaan ja itsekylläisyydellään olleet niistä välittämättä. Sillä siinä määrin kuin maailman kansat ja kansakunnat hyväksyvät Bahá’u’lláhin opetukset ja työskentelevät hänen luomiensa kanavien kautta ihmiskunnan yhdistämiseksi, samassa määrin he kykenevät rakentamaan omat yhteiskuntansa uudelleen ja antamaan oman merkittävän panoksensa tulevaisuuden jumalalliselle maailmanjärjestykselle, joka on Sanatana Dharman ihanne ja täyttymys.

Translitteraatio sanasta संभूति on *sambhuti*^{*}. Se on sana, jolla Isa Upanisadin neljästoista säe alkaa. Isa Upanisadin päätarkoitus on opettaa Jumalan ja maailman eli olemisen ja tulemisen olennaista ykseyttä. Se opettaa, että elämä tässä maailmassa ja elämä Jumalallisessa Hengessä eivät ole toisensa poissulkevia. Isa Upanisadin neljästoista säe kuuluu seuraavasti:

Joka ymmärtää ilmenemättömän ja ilmenneen yhdessä, kulkee ilmenemättömän avulla kuoleman läpi ja saavuttaa ilmenneen kautta kuolemattomuuden.**

* Sambhuti tarkoittaa "ilmennyttä" tai "ilmiömäisen maailman herraa". Robert Ernest Hume kääntää sen "tulemiseksi" (*becoming*). *The Thirteen Principal Upanishads*, London, Oxford University Press, 1921, s. 364.

** *The Principal Upanisads*, toim. ja käänt. S. Radhakrishnan, London, George Allen, 1953, s. 576. Klaus Karttusen käännös teoksessa *Idän Viisautta*.

4:11 Kuka kukin on

SHOGHI EFFENDI, 1897–1957

oli 'Abdu'l-Bahán viimeisessä tahdossa ja testamentissaan nimittämä bahá'í-uskon Suojelija ja Bahá'u'lláhin opetusten oikeutettu tulkitseja. Kolmenkymmenen vuoden ajan Shoghi Effendi johti maailmanlaajuista bahá'í-yhteisöä innoittaen kaikkia sen toimintoja turvaten sen ykseyden ja kehittäen sen hallintojärjestystä. Hänen kirjallinen tuotantonsa sisältää verrattomat englanninkieliset käännökset Bahá'u'lláhin kirjoituksista sekä useita hänen itsensä kirjoittamia avarakatseisia tutkielmia ja yli 50 000 kirjettä bahá'ille ja bahá'í-yhdyskuntiin kaikkialla maailmassa.

ERIK BLUMENTHAL

Saksan Bahá'iden Kansallisen Henkisen Neuvoston jäsen ja Euroopan johtavia psykologian tutkijoita erikoisaloinaan mm. grafologia eli käsialatutkimus ja perhedemokratia.

A. Q. FAIZI

on Shoghi Effendin nimittämä Uskon käsi. Hän on matkustellut laajalti bahá'í-uskon opetustyössä. Hänen opettava kertomuksensa lapsille, Taikalamppu, julkaistiin edellisessä Maailmankansalaisessa.

ALI-AKBAR FURUTAN

on hänkin Uskon käsi. Hän on toiminut bahá'í-uskon edistämiseksi pääasiassa Intiassa, mutta en myös vierailut eri puolilla maailmaa, mm. Suomessa.

PAUL HARRISON

on syntyisin kanadalainen, mutta viime vuosina suomalaistunut

bahá'í. Hän toimii johtajaopettajana turkulaisessa kieliopistossa. Hän on jo kauan ollut sekä luova että esittävä muusikko ja on esiintynyt joitakin vuosia sitten myös Turun Ruisrock-festivaaleilla.

KAZEM KAZEMZADEH

on suoritettuaan lakitieteellisen tutkinnon Moskovan yliopistossa elänyt ja työskennellyt kolmella mantereella diplomaattina, juristina ja yliopisto-opettajana. Hän palveli useiden vuosien ajan Iranin Bahá'íden Kansallisessa Henkisessä Neuvostossa ja viettää nyt eläkevuosiaan Kaliforniassa tutkien bahá'í-kirjallisuutta ja historiaa.

HUGH MCKINLEY

on irlantilaisyntyinen ja kansainvälisesti tunnettu runoilija-kirjailija. Hänen viimeisin runoteoksensa *The Transformation of Faust and Other Poems* (Golgonooza Press, 1977) sai erinomaiset arvostelut. Hän on Karachissa sijaitsevan Aasian vapaan yliopiston kunniaohtori kirjallisuustieteessä sekä kansainvälisen PEN-järjestön ja Englannin lehtimiesliiton jäsen. Viimeiset yksitoista vuotta hän on asunut Kreikassa Syyroksen saarella opettaen bahá'í-uskoa ja kirjoitellen työksensä kirjallisuusarvosteluja englantilaisiin julkaisuihin, mutta on äskettäin palannut Lontooseen, missä hän nykyisin opettaa kirjallisuutta.

YRJÖ MIKKONEN

on juuri valmistumassa Jyväskylän yliopistosta fil. kandidiksi pääaineenaan musiikkitiede. Hänen pro gradu -tutkielmansa käsittelee musiikin teoriaa bahá'í-periaatteiden pohjalta. Hän on taituri useissa soittimissa säveltäen ja sovittaen niille musiikkia, kuten kaksi laulua Jorma Sevonin sanoihin, joista toinen on julkaistu tässä numerossa. Yrjö Mikkonen on Suomen Bahá'íden Kansallisen Henkisen Neuvoston jäsen.

AINO PAJARI

on lupaava nuori graafikko, joka opiskelee Lahden Taideteollisessa. Hänen erikoisalansa on satujen kuvittaminen.

S. P. RAMAN

syntyi eteläintialaiseen bramiiniperheeseen ja kävi Ramakrishnalähetysten koulua Madrasissa. Väitellyään tohtoriksi Kalkutan yliopistosta hän muutti Kanadaan 1960. Vuonna 1972 hän jätti kemistin paikkansa Montrealissa ja siirtyi ANISA-ohjelman henkilökuntaan tämän uuden kasvatustutkimuksen ravintosuunnittelijaksi ja -tutkijaksi.

JORMA SEVÓN

on salolainen, puusepän ammatistaan eläkkeelle vetäytynyt bahá'í, joka harrastaa runoutta ja draamaa, Hänen runojaan on julkaistu useissa sanoma- ja aikakauslehdissä, mm. *Maailmankansalaisessa* 2-1976.

ELSA VENTO, 1886-1955

oli bahá'í-uskon toinen uranuurtaja Suomessa Aminda Krukan jälkeen. Elsa Vento hyväksyi Bahá'u'lláhin sanoman Kanadassa 1938, lähti sieltä vuonna 1944 bahá'í-pioneeriksi Prinssi Edwardin saarelle kunnes 1950 palasi rakastamaansa synnyinmaahan. Hän, kuten monet tuon ajan bahá'ít, oli esperantisti ja kirjoitti laajaa kirjeenvaihtoa tällä kansainvälisellä apukielellä